PARLAMENTUL EUROPEAN

2026 - 2027

EXTRAS

DIN DOCUMENTUL „TEXTE ADOPTATE”

DIN PERIOADA DE SESIUNE

15 - 18 iunie 2026

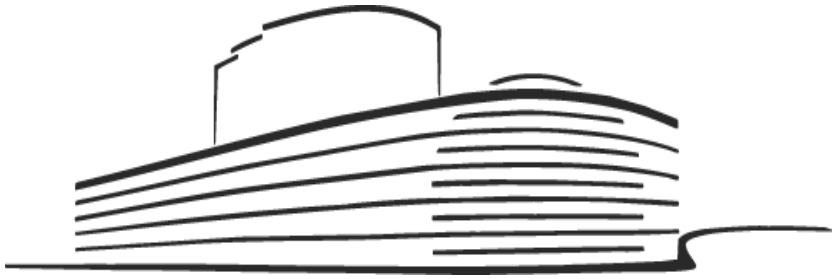

CUPRINS

P10_TA(2026)0196 7
AJUSTAREA TAXELOR VAMALE ȘI DESCHIDEREA UNOR CONTINGENTE TARIFARE PENTRU IMPORTURILE ANUMITOR MĂRFURI ORIGINARE DIN STATELE UNITE ALE AMERICII

P10_TA(2026)0197 81
NEAPLICAREA TAXELOR VAMALE LA IMPORTURILE DE ANUMITE MĂRFURI

P10_TA(2026)0198 93
SIMPLIFICAREA PUNERII ÎN APLICARE A NORMELOR ARMONIZATE PRIVIND INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ (REGULAMENTUL OMNIBUS ÎN DOMENIUL DIGITAL PRIVIND IA)

P10_TA(2026)0199 203
CONSOLIDAREA POZIȚIEI FERMIERILOR ÎN CADRUL LANȚULUI DE APROVIZIONARE CU ALIMENTE

P10_TA(2026)0200 277
MĂSURILE NECESARE PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A PROTOCOLULUI ANEXAT LA TUE ȘI LA TFUE REFERITOR LA CONSECINȚELE FINANCIARE ALE EXPIRĂRII TRATATULUI CECO ȘI LA FONDUL DE CERCETARE PENTRU CĂRBUNE ȘI OȚEL

P10_TA(2026)0206 279
PLANTELE OBȚINUTE PRIN ANUMITE NOI TEHNICI GENOMICE ȘI ALIMENTELE ȘI FURAJELE DERIVATE DIN ELE

P10_TA(2026)0207 281
UN SISTEM COMUN PENTRU RETURNAREA RESORTISANȚILOR ȚĂRILOR TERȚE AFLAȚI ÎN SITUAȚIE DE ȘEDERE ILEGALĂ ÎN UNIUNE (REGULAMENTUL PRIVIND RETURNAREA)

P10_TA(2026)0211 443
STRUCTURA ȘI RATELE ACCIZELOR APLICATE TUTUNULUI ȘI PRODUSELOR ASIMILATE TUTUNULUI (REFORMARE)

P10_TA(2026)0212 445
REGIMUL GENERAL AL ACCIZELOR PENTRU TUTUN ȘI PRODUSELE ASIMILATE TUTUNULUI

P10_TA(2026)0213 449
PARCHETUL EUROPEAN (EPPO) ȘI OFICIUL EUROPEAN DE LUPTĂ ANTIFRAUDĂ (OLAF): ACCESUL LA INFORMAȚII PRIVIND TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ LA NIVELUL UNIUNII

P10_TA(2026)0226 481
TRANSFERURILE DE DEȘEURI: EXPORTAREA DEȘEURILOR MUNICIPALE MIXTE DESTINATE VALORIFICĂRII CĂTRE ELVEȚIA

P10_TA(2026)0227 487
CERINȚELE DE CIRCULARITATE PENTRU PROIECTAREA VEHICULELOR ȘI GESTIONAREA VEHICULELOR SCOASE DIN UZ

P10_TA(2026)0203 779
COMBATEREA REPRESIUNII TRANSNAȚIONALE – CĂTRE O STRATEGIE A UE DE PROTEJARE A SUVERANITĂȚII ȘI A VALORILOR DEMOCRATICE ALE EUROPEI

P10_TA(2026)0204 ..... **803**
ROLUL COMERȚULUI ÎN CONSOLIDAREA SECURITĂȚII ECONOMICE A UE

P10_TA(2026)0208 ..... **827**
ACORDUL UE-PAKISTAN: MODIFICAREA CONCESIILOR PRIVIND TOATE CONTINGENTELE TARIFARE INCLUSE ÎN LISTA CLXXV A UE

P10_TA(2026)0209 ..... **829**
ACORDUL DE PARTENERIAT VOLUNTAR UE-LIBERIA CU PRIVIRE LA APLICAREA LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL FORESTIER, LA GUVERNANȚĂ ȘI LA SCHIMBURILE COMERCIALE CU PRODUSE DIN LEMN: DENUNȚARE

P10_TA(2026)02010 ..... **831**
ACORDUL DE PARTENERIAT VOLUNTAR UE-LIBERIA CU PRIVIRE LA APLICAREA LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL FORESTIER, LA GUVERNANȚĂ ȘI LA SCHIMBURILE COMERCIALE CU PRODUSE DIN LEMN: DENUNȚARE (REZOLUȚIE)

P10_TA(2026)0214 ..... **839**
CONVENȚIA DE LA HAGA DIN 1980 ASUPRA ASPECTELOR CIVILE ALE RĂPIRII INTERNAȚIONALE DE COPII: ADERAREA CABO VERDE

P10_TA(2026)0216 ..... **841**
RAPORTUL COMISIEI PE 2025 PRIVIND MUNTENEGRUL

P10_TA(2026)0217 ..... **857**
RAPORTUL COMISIEI PE 2025 PRIVIND ALBANIA

P10_TA(2026)0218 ..... **871**
RAPORTUL COMISIEI PE 2025 PRIVIND MACEDONIA DE NORD

P10_TA(2026)0220 ..... **889**
RAPORTUL COMISIEI PE 2025 PRIVIND KOSOVO

P10_TA(2026)0222 ..... **905**
RAPORTUL COMISIEI PE 2025 PRIVIND GEORGIA

P10_TA(2026)0228 ..... **923**
PUNEREA ÎN APLICARE A DIRECTIVEI PRIVIND EPURAREA APELOR UZATE URBANE ȘI RISCURILE PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU MEDICAMENTE

P10_TA(2026)0229 ..... **933**
REPRESIUNEA POLITICĂ ȘI SITUAȚIA UMANITARĂ DIN CUBA

P10_TA(2026)0230 ..... **939**
RECRUTAREA COPIILOR DE CĂTRE CRIMINALITATEA ORGANIZATĂ

P10_TA(2026)0231 ..... **947**
ACȚIUNILE PROVOCATOARE INACCEPTABILE ALE RUSIEI ȘI INCURSIUNILE DRONELOR ÎN ROMÂNIA, ȚĂRILE BALTICE ȘI FINLANDA

P10_TA(2026)0232 ..... **955**
FINANȚAREA PLANULUI ANUAL DE ACȚIUNE ÎN FAVOAREA REPUBLICII UNITE TANZANIA

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0196

Ajustarea taxelor vamale și deschiderea unor contingente tarifare pentru importurile anumitor mărfuri originare din Statele Unite ale Americii

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 16 iunie 2026 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind ajustarea taxelor vamale la importul anumitor mărfuri originare din Statele Unite ale Americii și deschiderea unor contingente tarifare pentru importurile anumitor mărfuri originare din Statele Unite ale Americii (COM(2025)0471 – C10-0193/2025 – 2025/0261(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2025)0471),

– având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 207 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C10-0193/2025),

– având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere evaluarea bugetară efectuată de către Comisia pentru bugete,

– având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisia competentă în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură și angajamentul reprezentantului Consiliului, exprimat în scrisoarea din 27 mai 2026, de a aproba poziția Parlamentului în conformitate cu articolul 294 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere articolele 60 și 58 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere avizul Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală,

– având în vedere raportul Comisiei pentru comerț internațional (A10-0069/2026),

1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare[1];

2. aprobă declarația comună a Parlamentului și a Comisiei anexată la prezenta rezoluție, care va fi publicată în seria C a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*;

3. ia act de declarația Comisiei anexată la prezenta rezoluție, care va fi publicată în seria C a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*;

4. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să își modifice în mod substanțial propunerea;

5. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

[1] Prezenta poziție înlocuiește amendamentele adoptate la 26 martie 2026 (Texte adoptate, P10_TA(2026)0096).

P10_TC1-COD(2025)0261

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 16 iunie 2026 în vederea adoptării Regulamentului (UE) 2026/... al Parlamentului European și al Consiliului privind ajustarea taxelor vamale la importul anumitor mărfuri originare din Statele Unite ale Americii și deschiderea unor contingente tarifare pentru importurile anumitor mărfuri originare din Statele Unite ale Americii

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară[1],

[1] Poziția Parlamentului European din 16 iunie 2026.

întrucât:

(1) Uniunea și Statele Unite ale Americii (denumite în continuare „Statele Unite”) au cele mai cuprinzătoare și mai profunde relații comerciale și de investiții bilaterale din lume, iar economiile lor sunt foarte integrate. În 2024, valoarea totală a schimburilor comerciale bilaterale dintre acestea a fost de peste 1,6 mii de miliarde EUR. Respectivul parteneriat aprofundat și cuprinzător este susținut de investiții reciproce semnificative pe piața celeilalte părți, în valoare de aproximativ 5,3 mii de miliarde EUR. ***Asigurarea integrării continue a economiilor respective, care stă la baza parteneriatului mai larg dintre Uniune și Statele Unite, constituie un imperativ strategic, în special într-un moment în care războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei amenință interesele esențiale de securitate ale Uniunii.***

(2) Uniunea își reafirmă angajamentul ferm față de un sistem comercial multilateral transparent, echitabil și bazat pe norme, întemeiat pe principiile Organizației Mondiale a Comerțului (OMC). În conformitate cu tratatele, Uniunea rămâne dedicată promovării valorilor și intereselor sale pe scena mondială, în special prin promovarea comerțului deschis și echitabil și prin consolidarea dreptului internațional. OMC rămâne piatra de temelie a ordinii comerciale mondiale și principalul forum pentru elaborarea, punerea în aplicare și asigurarea respectării normelor comerciale internaționale. O cooperare strânsă cu parteneri care împărtășesc aceleași valori este esențială pentru a susține și a consolida acest sistem, pentru a garanta un mediu comercial mondial previzibil și bazat pe reguli, pentru a promova reformele necesare ale OMC și pentru a asigura un mecanism de soluționare a litigiilor funcțional.

(3) Uniunea își menține angajamentul de a se asigura că relația comercială și de investiții dintre Uniune și Statele Unite va evolua în conformitate cu principiile comerțului liber și echitabil între părți și în concordanță cu sistemul comercial bazat pe norme al OMC, fără a aduce atingere altor măsuri de politică comercială a Uniunii, inclusiv în domeniul apărării comerciale.

(4) Pe parcursul anului 2025, Statele Unite au impus o serie de măsuri tarifare care au afectat Uniunea. ***Începând cu 12 martie 2025, Statele Unite au impus taxe vamale suplimentare de 25 % asupra importurilor de oțel și aluminiu și de produse derivate din acestea. Începând cu 3 aprilie 2025, Statele Unite au impus o taxă vamală suplimentară de 25 % asupra importurilor de automobile. Începând cu 5 aprilie 2025, Statele Unite au impus o taxă vamală suplimentară asupra tuturor importurilor provenite de la toți partenerii comerciali, cu posibilitatea unor excepții. Respectiva taxă suplimentară a inclus o taxă vamală de referință de 10 % pentru toate importurile. În funcție de balanțele comerciale bilaterale, respectiva taxă vamală de referință ar putea fi înlocuită cu o taxă vamală specifică fiecărei țări. Pentru Uniune, taxa vamală anunțată specifică fiecărei țări a fost de 20 %. La 9 aprilie 2025, Statele Unite au anunțat o amânare cu 90 de zile a impunerii taxelor vamale specifice fiecărei țări, menținând taxa vamală de referință de 10 % pentru toți partenerii. Începând cu 3 mai 2025, Statele Unite au impus o taxă vamală suplimentară de 25 % asupra importurilor de piese auto. Începând cu 4 iunie 2025, taxele vamale impuse de Statele Uniune asupra importurilor de oțel și aluminiu și produse derivate din acestea au fost majorate la 50 %. La 12 iulie 2025, președintele Statelor Unite a anunțat că taxa vamală de referință de 10 % pentru mărfurile din Uniune va fi înlocuită cu o taxă vamală specifică fiecărei țări de 30 %, începând cu 1 august 2025. Începând cu 1 august 2025, Statele Unite au impus taxe vamale suplimentare de 50 % asupra importurilor de cupru și de produse derivate din acesta.***

(5) ***Într-un astfel de context și în vederea instituirii unui cadru stabil pentru comerțul dintre Uniune și Statele Unite, președintele Comisiei și președintele Statelor Unite au ajuns la un acord politic la 27 iulie 2025 (denumit în continuare „acordul politic din 27 iulie 2025”), care a fost ulterior reflectat în Declarația comună*** privind un cadru convenit ***între Uniunea Europeană și Statele Unite referitor la un acord privind comerțul reciproc, echitabil și echilibrat din 21 august 2025 (denumită în continuare „declarația comună”).***

(6) În declarația comună, Statele Unite s-au angajat să modifice anumite taxe vamale aplicabile importurilor din Uniune către Statele Unite în conformitate cu acordul politic din 27 iulie 2025, reducând nivelul taxelor vamale aplicabile la un plafon tarifar de 15 % care include toate taxele. ▌ Statele Unite ***s-au angajat***, de asemenea, să aplice numai nivelul taxelor vamale aplicabile națiunii celei mai favorizate (NMF) anumitor produse din Uniune, cum ar fi resursele naturale indisponibile, inclusiv plută, toate aeronavele și piesele de aeronave, produsele farmaceutice generice și ingredientele acestora și precursorii chimici. Uniunea și Statele Unite s-au angajat să aibă în vedere alte sectoare și produse care sunt importante pentru economiile și lanțurile lor valorice în vederea includerii pe lista de produse pentru care s-ar aplica numai tarifele NMF.

(7) Uniunea și Statele Unite intenționează ca declarația comună să fie un prim pas într-un proces care poate fi extins în continuare în timp pentru a include domenii suplimentare și pentru a continua să îmbunătățească accesul pe piață și să își intensifice relațiile comerciale și de investiții. ***Uniunea își menține angajamentul de a continua să se implice în negocieri cu Statele Unite în vederea ajungerii la un acord reciproc avantajos pentru alte sectoare importante ale economiei sale, cum ar fi sectorul agroalimentar, precum și sectorul produselor industriale.***

(8) În declarația comună, Uniunea s-a angajat să elimine taxele vamale pentru toate produsele industriale din Statele Unite și să ofere acces preferențial pe piață pentru o gamă largă de produse din fructe de mare și produse agricole din Statele Unite, inclusiv fructe cu coajă lemnoasă, produse lactate, fructe și legume proaspete și prelucrate, alimente prelucrate, semințe pentru plantat, ulei de soia și carne de porc și de bizon. Uniunea și Statele Unite s-au angajat să negocieze reguli de origine care s-ar aplica respectivelor beneficii comerciale.

(9) Prin urmare, Uniunea ar trebui să ajusteze taxele vamale asupra importurilor de anumite mărfuri și să deschidă contingente tarifare pentru importurile de anumite mărfuri originare din Statele Unite, adoptând măsuri tarifare preferențiale astfel cum se menționează în Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului[2].

[2] Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 269, 10.10.2013, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

(10) ***Prezentul regulament nu aduce atingere capacității Uniunii, în conformitate cu dreptul Uniunii, și, în special, cu Regulamentul (UE) 2023/2675 al Parlamentului European și al Consiliului[3], cunoscut și sub denumirea de „instrumentul de contracarare a acțiunilor coercitive”, și cu Regulamentul (UE) nr. 654/2014 al Parlamentului European și al Consiliului[4], cunoscut și sub denumirea de „Regulamentul privind respectarea normelor comerțului internațional”, și în conformitate cu dreptul internațional, de a aplica măsuri ca răspuns la măsurile adoptate de Statele Unite.***

---

[3] ***Regulamentul (UE) 2023/2675 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 noiembrie 2023 privind protejarea Uniunii și a statelor membre ale acesteia împotriva constrângerilor economice exercitate de țările terțe (JO L, 2023/2675, 7.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj).***

[4] ***Regulamentul (UE) nr. 654/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind exercitarea drepturilor Uniunii pentru aplicarea și respectarea normelor comerțului internațional și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 3286/94 al Consiliului privind adoptarea procedurilor comunitare în domeniul politicii comerciale comune în vederea asigurării exercitării de către Comunitate a drepturilor care îi sunt conferite de normele comerțului internațional, în special de cele instituite sub egida Organizației Mondiale a Comerțului (JO L 189, 27.6.2014, p. 50, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/654/oj).***

(11) ***Obiectivul principal al declarației comune este de a stabili un cadru clar pentru comerțul transatlantic, care să furnizeze stabilitatea și previzibilitatea atât de necesare pentru exportatorii din Uniune. În cazul în care acțiuni*** ale Statelor Unite ***prezintă pericolul de a submina această stabilitate și previzibilitate, inclusiv prin abaterea sau amenințarea de a se abate de la angajamentele asumate în temeiul declarației comune, de exemplu dacă Statele Unite nu reușesc, în contextul expirării sau înlocuirii suprataxei temporare la import impuse prin Proclamația președintelui Statelor Unite din 20 februarie 2026 exporturilor Uniunii către Statele Unite în temeiul articolului 122 din Legea privind comerțul din 1974, să răspundă preocupărilor Uniunii cu privire la tratamentul tarifar al exporturilor Uniunii care, până la 24 februarie 2026, au beneficiat de plafonul tarifar de 15 % care include toate taxele sau au fost scutite de taxe vamale suplimentare, în conformitate cu*** declarația comună***, Comisia ar trebui să fie împuternicită să suspende, integral sau parțial, angajamentele asumate de Uniune în temeiul declarației comune, astfel cum este pusă în aplicare prin prezentul regulament. De asemenea, în cazul în care Statele Unite subminează în alt mod obiectivele declarației comune, Comisia ar trebui să fie împuternicită să suspende, integral sau parțial, angajamentele asumate de Uniune în temeiul declarației comune, astfel cum este pusă în aplicare prin prezentul regulament.***

(12) Declarația comună nu prevede aplicarea plafonului tarifar de 15 % pentru oțel și aluminiu; în consecință, taxele vamale de 50 % impuse de Statele Unite în 2025 rămân în vigoare. Cu toate acestea, Uniunea și Statele Unite și-au exprimat, în declarația comună, intenția de a lua în considerare posibilitatea cooperării pentru protejarea piețelor lor interne împotriva supracapacității în sectorul oțelului și aluminiului, asigurând în același timp, între ele, lanțuri de aprovizionare sigure, inclusiv prin soluții bazate pe contingente tarifare.

(13) ***La 19 august 2025, Departamentul de Comerț al Statelor Unite a anunțat adăugarea a 407 categorii de produse pe lista produselor derivate din oțel și aluminiu vizate de taxele vamale sectoriale instituite în temeiul articolului 232. Prin urmare, conținutul de oțel și aluminiu al respectivelor produse suplimentare face obiectul unei taxe vamale de 50 %. La 2 aprilie 2026, lista produselor derivate din oțel și aluminiu care fac obiectul taxelor vamale respective și metodologia de aplicare a acestora din urmă au fost modificate din nou.***

(14) ***Impunerea respectivelor taxe vamale, împreună cu cerințele administrative și vamale împovărătoare introduse în urma acordului politic din 27 iulie 2025, a sporit instabilitatea în schimburile comerciale dintre Uniune și Statele Unite și a condus la consecințe economice grave pentru societățile vizate din Uniune și pentru lucrătorii acestora. Respectivele taxe vamale afectează, de asemenea, în mod disproporționat întreprinderile mici și mijlocii și industriile din aval ale Uniunii, subminându-le competitivitatea pe piața Statelor Unite și conducând la o potențială pierdere pe termen lung a cotei de piață și la prejudicii de durată pentru lanțurile de aprovizionare industriale transatlantice. Prin urmare, Uniunea și Statele Unite ar trebui să încheie rapid și reciproc avantajos negocierile în curs care vizează soluționarea respectivelor probleme legate de taxele vamale și restabilirea unor relații comerciale transatlantice stabile. În acest context, Comisia ar trebui să fie împuternicită să adopte un act de punere în aplicare privind suspendarea aplicării prezentului regulament în ceea ce privește mărfurile încadrate la capitolele 72, 73 și 76 din Nomenclatura combinată, prevăzute în Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului[5], în cazul în care, la 31 decembrie 2026, Statele Unite continuă să aplice un nivel tarifar mai mare de 15 % pentru produsele derivate din oțel și aluminiu importate din Uniune în Statele Unite.***

(15) ***Prezentul regulament acordă Statelor Unite preferințe tarifare și contingente tarifare ample și excepționale, care ar putea conduce la creșteri ale importurilor de mărfuri acoperite de respectivele preferințe și contingente, ceea ce ar putea avea un impact semnificativ asupra industriei Uniunii. Prin urmare, ar trebui instituit***

---

[5] Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun (JO L 256, 7.9.1987, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj).

un mecanism de salvgardare, cu scopul de a proteja industria Uniunii, inclusiv în sectorul agricol, în cazul în care preferințele tarifare și contingentele tarifare prevăzute în prezentul regulament ar conduce la creșteri ale importurilor anumitor mărfuri de natură să cauzeze sau să amenințe să cauzeze un prejudiciu grav industriei Uniunii.

(16) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei pentru a suspenda***, integral sau parțial,*** aplicarea taxelor vamale ajustate și a contingentelor tarifare prevăzute în prezentul regulament în circumstanțe specifice. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[6].

(17) Originea mărfurilor ar trebui să fie stabilită în conformitate cu dreptul aplicabil al Uniunii, în special ▌***cu normele privind originea nepreferențială, astfel cum se prevede în titlul II capitolul 2 secțiunea 1*** din Regulamentul (UE) nr. 952/2013, până la adoptarea normelor privind originea preferențială, astfel cum se menționează în regulamentul respectiv, pentru a pune în aplicare rezultatul negocierilor privind regulile de origine menționate în declarația comună.

(18) Prezentul regulament nu este însoțit de o evaluare a impactului și este dificil să se estimeze potențialul impact economic al prezentului regulament înainte de adoptarea sa. Prin urmare, Comisia ar trebui să monitorizeze efectele economice în Uniune ale ajustării taxelor vamale și deschiderii contingentelor tarifare prevăzute în prezentul regulament. Comisia ar trebui să informeze Parlamentul European și Consiliul la intervale regulate cu privire la modificări ale volumelor și valorilor comerciale ale importurilor în Uniune de mărfuri originare din Statele Unite și fac obiectul prezentului regulament. Până la 30 iunie 2029, Comisia ar trebui să prezinte o evaluare cuprinzătoare a efectelor prezentului regulament, însoțită, după caz, de o propunere legislativă de prelungire a perioadei de aplicare a prezentului regulament.

---

6 Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(19) Accesul la piața Uniunii este condiționat de respectarea dreptului aplicabil al Uniunii.

(20) Parlamentul European și Consiliul vor fi informate complet și periodic, în timp util, despre evoluțiile relevante în aplicarea prezentului regulament și vor fi consultate în mod corespunzător, după caz, în conformitate cu tratatele.

(21) Având în vedere importanța evitării unei perturbări a relațiilor comerciale și de investiții dintre Uniune și Statele Unite, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării sale,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Ajustarea taxelor vamale

(1) Taxele vamale din Tariful vamal comun stabilit prin Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului aplicabile importurilor în Uniune ale mărfurilor clasificate la codurile din Nomenclatura combinată (NC) enumerate în anexa I la prezentul regulament și provenite din Statele Unite sunt de 0 %.

(2) Componenta *ad valorem* din Tariful vamal comun nu se aplică importurilor în Uniune ale mărfurilor clasificate la codurile din Nomenclatura combinată enumerate în anexa II la prezentul regulament și provenite din Statele Unite. Taxa specifică aplicabilă mărfurilor respective, care se aplică în situația în care prețul de import scade sub prețul de intrare, este menținută.

Articolul 2

Deschiderea contingentelor tarifare

(1) Se deschid contingente tarifare ale Uniunii pentru importurile în Uniune ale mărfurilor clasificate la codurile din Nomenclatura combinată enumerate în anexa III și provenite din Statele Unite.

(2) În cadrul contingentelor tarifare menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, se aplică taxele vamale preferențiale în înțelesul articolului 56 alineatul (2) litera (e) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013. Respectivele taxe sunt nivelurile taxelor precizate în coloana intitulată „Nivel aplicabil în cadrul contingentului” din tabelul care figurează în anexa III la prezentul regulament și se aplică până la ***volumele*** precizate în coloana intitulată „Volum al contingentului” din tabelul respectiv.

Volumele contingentelor stabilite în anexa III la prezentul regulament se aplică ***de-a lungul unor*** perioade consecutive de 12 luni, prima perioadă dintre perioadele respective începând de la … [data intrării în vigoare a prezentului regulament].

(3) Volumele contingentelor stabilite în anexa III la prezentul regulament sunt gestionate de Comisie și de statele membre în conformitate cu sistemul de gestionare a contingentelor tarifare prevăzut la articolele 49-54 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2447 al Comisiei[7].

Articolul 3

Suspendarea ***aplicării articolelor 1 și 2***

(1) Comisia ▌ ***este împuternicită*** să adopte un act de punere în aplicare prin care suspendă integral sau parțial aplicarea articolelor1 și 2 în oricare dintre următoarele situații***, în urma efectuării unei examinări pe baza unor informații fundamentate colectate din proprie inițiativă sau primite din orice sursă fiabilă, inclusiv de la un stat membru sau de la Parlamentul European***:

(a) în cazul în care Statele Unite nu pun în aplicare Declarația comună privind un cadru convenit între Uniunea Europeană și Statele Unite referitor la un acord privind comerțul reciproc, echitabil și echilibrat din 21 august 2025 (denumită în continuare „declarația comună”)▌ , ***de exemplu dacă, în contextul expirării sau înlocuirii suprataxei temporare la import impuse prin Proclamația președintelui Statelor Unite din 20 februarie 2026 asupra exporturilor Uniunii către Statele Unite în temeiul articolului 122 din Legea privind comerțul din 1974, Statele Unite nu reușesc să răspundă preocupărilor Uniunii cu privire la tratamentul tarifar al exporturilor Uniunii care, până la 24 februarie 2026, au beneficiat de plafonul tarifar de 15 % care include toate taxele sau au fost scutite de taxe vamale suplimentare, în conformitate cu*** declarația comună***;*** ▌

[7] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2447 al Comisiei din 24 noiembrie 2015 de stabilire a unor norme pentru punerea în aplicare a anumitor dispoziții din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 343, 29.12.2015, p. 558, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2447/2025-05-19).

(b) în cazul în care Statele Unite subminează în alt mod obiectivele de îmbunătățire a relațiilor comerciale și de investiții dintre Uniune și Statele Unite și obiectivele urmărite prin declarația comună de a promova un comerț reciproc, corect și echilibrat, sau subminează accesul operatorilor economici din Uniune la piața Statelor Unite, discriminează sau țintește operatorii economici din Uniune care intenționează să desfășoare activități în Statele Unite sau fac deja acest lucru, sau perturbă în alt mod relațiile comerciale și de investiții dintre Uniune și Statele Unite;

(c) în cazul în care există suficiente indicii că Statele Unite vor acționa în modul menționat la litera (a) ***sau (b)*** în viitor; ***sau***

(d) în cazul în care a avut loc o modificare a circumstanțelor obiective în raport cu cele existente la data declarației comune.

(2) Comisia este împuternicită să adopte un act de punere în aplicare privind suspendarea aplicării articolului 1 în ceea ce privește mărfurile încadrate la capitolele NC 72, 73 și 76, astfel cum sunt menționate în anexa I, în cazul în care, la 31 decembrie 2026, Statele Unite continuă să aplice un nivel tarifar mai mare de 15 % pentru produsele derivate din oțel și aluminiu importate din Uniune către Statele Unite.

Până la 1 decembrie 2026, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind tratamentul tarifar aplicat de Statele Unite produselor derivate din oțel și aluminiu importate din Uniune către Statele Unite.

(3) ▌ ***Actele*** de punere în aplicare menționate la ▌ ***alineatele (1) și (2) de la prezentul articol se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5 alineatul (2).***

Respectivele acte de punere în aplicare se aplică atât timp cât circumstanțele menționate la ▌ alineatul (1) sau, respectiv, la alineatul (2) persistă.

Articolul 4

Măsuri de salvgardare

(1) În cazul în care există suficiente dovezi că, în urma ajustării taxelor vamale în temeiul articolului 1 sau deschiderii contingentelor tarifare în temeiul articolului 2, o marfă originară din Statele Unite este importată în Uniune în cantități atât de mari, în termeni absoluți sau în raport cu producția Uniunii, și în astfel de condiții încât cauzează sau riscă să cauzeze un prejudiciu grav industriei Uniunii, Comisia poate adopta un act de punere în aplicare prin care suspendă integral sau parțial aplicarea articolului 1 sau a articolului 2. Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5 alineatul (2).

(2) La cererea motivată corespunzător a trei sau mai multe state membre, Comisia investighează dacă există circumstanțele menționate la alineatul (1).

De asemenea, Comisia inițiază o astfel de investigație la cererea industriei Uniunii, a oricărei persoane fizice sau juridice care acționează în numele industriei Uniunii, a oricărei asociații fără personalitate juridică care acționează în numele industriei Uniunii sau în numele sindicatelor, în cazul în care există suficiente dovezi prima facie privind un prejudiciu grav sau o amenințare în ceea ce privește producerea unui prejudiciu grav pentru industria Uniunii.

Comisia poate iniția o astfel de investigație și din proprie inițiativă, inclusiv pe baza informațiilor furnizate de unul sau mai multe state membre sau de Parlamentul European.

(3) Comisia informează statele membre și Parlamentul European cu privire la rezultatul oricărei investigații în temeiul alineatului (2).

(4) Actul de punere în aplicare menționat la alineatul (1) se aplică atât timp cât persistă circumstanțele care au condus la adoptarea sa.

(5) În sensul prezentului articol:

(a) „industrie a Uniunii" înseamnă totalitatea producătorilor de produse similare sau direct concurente din Uniune, care își desfășoară activitatea pe teritoriul Uniunii, sau producătorii din Uniune ale căror producții colective de produse similare sau direct concurente constituie în mod obișnuit peste 50 % și, în circumstanțe excepționale, nu mai puțin de 25 % din producția totală a Uniunii a acestui tip de produs;

(b) „producători din Uniune" înseamnă producătorii de produse industriale din Uniune, precum și producătorii de produse pescărești sau produse agricole din Uniune care intră sub incidența prezentului regulament.

Articolul 5

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de Comitetul privind barierele în calea comerțului înființat prin Regulamentul (UE) 2015/1843 al Parlamentului European și al Consiliului[8]. ***Respectivul comitetul reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.***

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

[8] Regulamentul (UE) 2015/1843 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 octombrie 2015 privind adoptarea procedurilor Uniunii în domeniul politicii comerciale comune în vederea asigurării exercitării de către Uniune a drepturilor care îi sunt conferite de normele comerțului internațional, în special de cele instituite sub egida Organizației Mondiale a Comerțului (JO L 272, 16.10.2015, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1843/oj).

Articolul 6

Reguli de origine

În sensul prezentului regulament, originea mărfurilor se determină în conformitate cu ▌ ***normele privind originea nepreferențială menționate în titlul II capitolul 2 secțiunea 1*** din Regulamentul (UE) nr. 952/2013, până la adoptarea normelor privind originea preferențială, astfel cum se menționează la articolul 64 alineatele (2) ▌ ***sau*** (3) din regulamentul respectiv.

Articolul 7

Monitorizare, evaluare și raportare

(1) Comisia monitorizează efectele economice la nivelul Uniunii ale ajustării taxelor vamale în temeiul articolului 1 și ale deschiderii unor contingente tarifare în temeiul articolului 2. Până la … [șase luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament] și, ulterior, o dată la trei luni, Comisia informează Parlamentul European și Consiliul cu privire la modificările volumului și valorii importurilor în Uniune de mărfuri originare din Statele Unite care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament.

(2) Până la 30 iunie 2029, Comisia prezintă o evaluare cuprinzătoare a efectelor prezentului regulament (denumită în continuare „evaluare cuprinzătoare”). Evaluarea cuprinzătoare vizează, printre altele:

(a) impactul aplicării prezentului regulament asupra tuturor importurilor și exporturilor între Uniune și Statele Unite;

(b) modificările fluxurilor comerciale între statele membre și între sectoarele industrial și agricol;

(c) modul în care s-au modificat modelele comerciale ale Uniunii în ceea ce privește comerțul cu țările terțe;

(d) impactul prezentului regulament asupra veniturilor colectate din taxe vamale;

(e) impactul prezentului regulament asupra întreprinderilor mici și mijlocii .

Comisia pune la dispoziția publicului datele și metodologia utilizate la evaluarea cuprinzătoare.

Dacă este cazul, evaluarea cuprinzătoare este însoțită de o propunere legislativă de prelungire a perioadei de aplicare a prezentului regulament.

Articolul 8

*Intrare în vigoare **și aplicare***

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Acesta se aplică de la ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament] până la 31 decembrie 2029.

După caz, Comisia prezintă împreună cu evaluarea cuprinzătoare o propunere legislativă de prelungire a perioadei de aplicare a prezentului regulament.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la …,

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președinta	*Președintele*

ANEXA I

Lista produselor menționate la articolul 1 alineatul (1)

În pofida normelor de interpretare a Nomenclaturii combinate (denumită în continuare „NC"), descrierea produselor trebuie considerată ca fiind una orientativă, preferințele tarifare fiind determinate de codurile NC. Atunci când în fața codului NC figurează mențiunea „ex", preferințele tarifare sunt determinate nu numai de codul NC, ci și de descrierea produselor.

Codul NC 2025[10]	Descriere
0701 90 50	Cartofi noi, în stare proaspătă sau refrigerată, de la 1 ianuarie la 30 iunie
0701 90 90	Cartofi, în stare proaspătă sau refrigerată (cu excepția cartofilor noi, de la 1 ianuarie până la 30 iunie, a cartofilor destinați însămânțării și a cartofilor destinați fabricării amidonului)
0703 10 19	Ceapă, în stare proaspătă sau refrigerată (alta decât cea destinată însămânțării)
0708 20 00	Fasole (*Vigna* spp., *Phaseolus* spp.), curățată sau nu de păstăi, în stare proaspătă sau refrigerată
0709 20 00	Sparanghel, în stare proaspătă sau refrigerată
0709 60 10	Ardei grași, în stare proaspătă sau refrigerată
0710 80 69	Ciuperci, nefierte sau fierte în apă sau în abur, congelate (altele decât ciupercile din genul *Agaricus*)
0710 80 95	Alte legume, nefierte sau fierte în apă sau în abur, congelate - Altele
0712 20 00	Ceapă uscată, întreagă, tăiată felii sau bucăți sau chiar sfărâmată sau pulverizată, dar nepreparată altfel
0712 90 90	Legume și amestecuri de legume uscate, chiar tăiate felii sau bucăți sau chiar sfărâmate sau pulverizate, dar nepreparate altfel - Altele
0714 20 10	Batate proaspete, întregi, pentru consum uman
0805 10 80	Portocale, proaspete sau uscate (altele decât portocalele dulci)
0805 40 00	Grepfrut și pomelo, proaspete sau uscate
0805 50 90	Lămâi mici „lime" (*Citrus aurantifolia*, *Citrus latifolia*), proaspete sau uscate
0805 90 00	Citrice, proaspete sau uscate – Altele

[10] Codurile de nomenclatură sunt preluate din Nomenclatura combinată, astfel cum este prevăzută în Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun, astfel cum se aplică în 2025, și, *mutatis mutandis*, astfel cum au fost modificate prin acte juridice ulterioare.

Codul NC 2025[10]	Descriere
0806 20 30	Stafide (sultanine), uscate
0806 20 90	Struguri uscați (excluzând strugurii de Corint și sultaninele)
0808 10 10	Mere pentru fabricarea cidrului, prezentate în vrac, de la 16 septembrie la 15 decembrie
0808 30 10	Pere pentru fabricarea cidrului, prezentate în vrac, de la 1 august la 31 decembrie
0810 20 10	Zmeură, proaspătă
0810 40 30	Afine (fructe din specia *Vaccinium myrtillus*), proaspete
0810 40 50	Fructe din specia *Vaccinium macrocarpum* și din specia *Vaccinium corymbosum*, proaspete
0810 40 90	Fructe din genul *Vaccinium*, proaspete (altele decât cele din specia *Vaccinium vitis-idaea*, *myrtillus*, *macrocarpon* și *corymbosum*)
0811 90 19	Fructe și fructe cu coajă lemnoasă, congelate, comestibile, nefierte sau fierte în apă sau în abur, cu adaos de zahăr sau de alți îndulcitori, cu un conținut de zahăr > 13 % din greutate – altele
0811 90 50	Afine (fructe din specia *Vaccinium myrtillus*), fierte sau nu în apă sau în abur, congelate, fără adaos de zahăr sau de alți îndulcitori
0811 90 95	Fructe și fructe cu coajă lemnoasă, congelate, comestibile, nefierte sau fierte în apă sau în abur, fără adaos de zahăr sau de alți îndulcitori
0813 10 00	Caise, uscate
0813 20 00	Prune uscate
0813 40 95	Fructe uscate – altele
0813 50 19	Amestecuri de caise, mere, piersici, inclusiv *prunus persica nectarina* și nectarine, pere, papaia, uscate, sau alte fructe comestibile și uscate, care conțin prune uscate
1007 10 10	Sorg boabe hibrid, destinat însămânțării
1007 90 00	Sorg boabe (altul decât cel destinat însămânțării)
1008 21 00	Semințe de mei, destinate însămânțării (cu excepția sorgului boabe)
1102 90 10	Făină de orz
1209 10 00	Semințe de sfeclă de zahăr, destinate însămânțării

Codul NC 2025[10]	Descriere
1209 21 00	Semințe de lucernă, destinate însămânțării
1209 23 80	Semințe de păiuș, destinate însămânțării (altele decât cele de păiuș de livadă *Festuca Pratensis Huds* și de păiuș roșu *Festuca rubra* L.)
1209 29 50	Semințe de lupin, destinate însămânțării
1209 29 60	Semințe de sfeclă furajeră (*Beta vulgaris var. alba*), destinate însămânțării
1209 29 80	Semințe de plante furajere, destinate însămânțării – altele
1209 30 00	Semințe de plante erbacee cultivate în principal pentru flori, destinate însămânțării
1209 91 30	Semințe de sfeclă roșie (*Beta vulgaris var. conditiva*), destinate însămânțării
1209 91 80	Semințe de legume, destinate însămânțării [altele decât semințele de sfeclă roșie (*Beta vulgaris var. conditiva*)]
1209 99 91	Semințe de plante (altele decât plantele erbacee) cultivate în principal pentru florile lor, destinate însămânțării
1209 99 99	Semințe, fructe și spori, destinate însămânțării – altele
1512 11 10	Uleiuri brute de semințe de floarea-soarelui sau de șofrănaș, destinate utilizărilor tehnice sau industriale (altele decât cele destinate fabricării de produse pentru alimentația umană)
1515 90 99	Grăsimi și uleiuri fixe de origine vegetală, solide și fracțiunile acestora, chiar rafinate, dar nemodificate chimic, prezentate în ambalaje directe cu un conținut > 1 kg, nedenumite în altă parte (altele decât grăsimile și uleiurile destinate utilizărilor tehnice sau industriale și cele brute)
1517 90 99	Amestecuri sau preparate alimentare din grăsimi sau din uleiuri de origine animală sau vegetală sau din fracțiuni ale diferitelor grăsimi sau uleiuri, comestibile, cu un conținut de grăsimi din lapte <= 10 % (altele decât uleiurile fixe de origine vegetală, fluide, amestecate, amestecurile sau preparatele culinare utilizate pentru a ușura scoaterea preparatelor din forme și margarina solidă)
2001 10 00	Castraveți și cornișon, preparați sau conservați în oțet sau acid acetic
2001 90 20	Fructe din genul *Capsicum* (altele decât ardeii grași), preparate sau conservate în oțet sau acid acetic
2004 10	Cartofi, preparați sau conservați altfel decât în oțet sau acid acetic, congelați
2005 20 10	Cartofi sub formă de făină, griș sau fulgi (alții decât cei congelați)

Codul NC 2025[10]	Descriere
2005 60 00	Sparanghel, preparat sau conservat altfel decât în oțet sau acid acetic (altul decât cel congelat)
2005 70 00	Măsline, preparate sau conservate altfel decât în oțet sau acid acetic (altele decât cele congelate)
2005 99 80	Legume, preparate sau conservate altfel decât în oțet sau acid acetic, necongelate - altele
2007 99	Dulcețuri, jeleuri, marmelade, paste și piureuri de fructe, obținute prin fierbere, cu sau fără adaos de zahăr sau de alți îndulcitori
2008 20 90	Ananas, preparat sau conservat, fără adaos de alcool sau de zahăr
2008 93	Afine roșii (*Vaccinium macrocarpon*, *Vaccinium oxycoccos*, merișor, *Vaccinium vitis-idaea)*, preparate sau conservate, cu sau fără adaos de zahăr sau de alți îndulcitori sau de alcool, nedenumite în altă parte
2008 99 28	Fructe și alte părți comestibile de plante, preparate sau conservate, cu adaos de alcool, cu un conținut de zahăr > 9 % din greutate și un titru alcoolic real <= 11,85 % mas
2008 99 34	Fructe și alte părți comestibile de plante, preparate sau conservate, cu adaos de alcool, cu un conținut de zahăr > 9 % din greutate și un titru alcoolic real > 11,85 % mas
2008 99 37	Fructe și alte părți comestibile de plante, preparate sau conservate, cu adaos de alcool, cu un titru alcoolic real <= 11,85 % mas
2008 99 40	Fructe și alte părți comestibile de plante, preparate sau conservate, cu adaos de alcool, cu un titru alcoolic real > 11,85 % mas
2008 99 45	Prune, preparate sau conservate, fără adaos de alcool dar cu adaos de zahăr, în ambalaje directe cu un conținut net > 1 kg
2008 99 48	Guave, mango, mangustan, papaia, tamarine, mere de cajou, fructe de litchi, fructe de jaquier (arbore de pâine), fructe de sapotier, fructele pasiunii, fructe de carambola și fructe de pitahaia, preparate sau conservate, fără adaos de alcool, dar cu adaos de zahăr, în ambalaje directe cu un conținut net > 1 kg
2008 99 49	Fructe sau alte părți comestibile de plante, preparate sau conservate, fără adaos de alcool dar care conțin zahăr, în ambalaje directe cu un conținut net > 1 kg

Codul NC 2025[10]	Descriere
2008 99 67	Fructe sau alte părți comestibile de plante, preparate sau conservate, fără adaos de alcool dar care conțin zahăr, în ambalaje directe cu un conținut net <= 1 kg
2008 99 99	Fructe sau alte părți comestibile de plante, preparate sau conservate, fără adaos de alcool sau de zahăr - altele
2009 49 30	Suc de ananas, nefermentat, cu o valoare Brix > 20 dar <= 67 la 20 °C, cu o valoare > 30 €/100 kg cu adaos de zahăr (cu excepția celui cu adaos de alcool)
2009 81	Suc de afine roșii (*Vaccinium macrocarpon*, *Vaccinium oxycoccos)*, suc de merișor (*Vaccinium vitis-idaea)*, nefermentat, cu sau fără adaos de zahăr sau de alți îndulcitori (cu excepția celui cu adaos de alcool)
2009 89 35	Suc de fructe sau de legume, nefermentat, fără adaos de alcool, cu sau fără adaos de zahăr sau de alți îndulcitori, cu o valoare Brix > 67 la 20 °C, cu o valoare <= 30 €/100 kg [cu excepția amestecurilor și a sucului de citrice, fructele pasiunii, mango, mangustan, papaia, fructe de jaquier (arbore de pâine), guave, tamarine, mere de cajou, fructe de litchi, fructe de sapotier, fructe de carambola sau pitahaia, ananas, tomate, struguri, mere, afine roșii și pere]
2009 89 38	Suc de fructe sau legume, nefermentat, cu sau fără adaos de zahăr sau de alți îndulcitori, cu o valoare Brix > 67 la 20 °C, cu o valoare > 30 €/100 kg [cu excepția celor cu adaos de alcool, a amestecurilor și a sucului de citrice, guave, mango, mangustan, papaia, tamarine, mere de cajou, fructe de litchi, fructe de jaquier (arbore de pâine), fructe de sapotier, fructele pasiunii, fructe de carambola și fructe de pitahaia, ananas, tomate, struguri, inclusiv mustul de struguri, mere, afine roșii și pere]
2009 89 69	Suc de pere, nefermentat, cu o valoare Brix <= 67 la 20 °C (cu excepția celui cu adaos de zahăr sau de alcool)
2009 89 73	Suc de guave, mango, mangustan, papaia, tamarine, mere de caju, fructe de litchi, fructe de jaquier (arbore de pâine), fructe de sapotier, fructele pasiunii, fructe de carambola sau fructe de pitahaia, nefermentat, cu o valoare Brix <= 67 la 20 °C, cu o valoare > 30 €/100 kg greutate netă, cu adaos de zahăr (cu excepția amestecurilor sau a sucului cu adaos de alcool)

Codul NC 2025[10]	Descriere
2009 89 79	Suc de fructe sau legume, nefermentate, cu o valoare Brix <= 67 la 20 °C, cu o valoare > 30 €/100 kg, care conține zahăr adăugat [cu excepția amestecurilor sau a sucului care conține alcool și a sucului de citrice, guave, mango, mangustan, papaia, tamarine, mere de cajou, fructe de litchi, fructe de jaquier (arbore de pâine), fructe de sapotier, fructele pasiunii, fructe de carambola și fructe de pitahaia, ananas, tomate, struguri, inclusiv must de struguri, mere, afine roșii, pere, cireșe și vișine]
2009 89 86	Suc de fructe sau legume, nefermentate, cu o valoare Brix <= 67 la 20 °C, cu o valoare <= 30 €/100 kg, care conține <= 30 % zahăr adăugat [cu excepția amestecurilor sau a sucului care conține alcool și a sucului de citrice, guave, mango, mangustan, papaia, tamarine, mere de cajou, fructe de litchi, fructe de jaquier (arbore de pâine), fructe de sapotier, fructele pasiunii, fructe de carambola și fructe de pitahaia, ananas, tomate, struguri, inclusiv must de struguri, mere, afine roșii și pere]
2009 89 89	Suc de fructe sau legume, nefermentate, cu o valoare Brix <= 67 la 20 °C, cu o valoare <= 30 €/100 kg, care conține <= 30 % zahăr adăugat [cu excepția amestecurilor sau a sucului care conține alcool și a sucului de citrice, guave, mango, mangustan, papaia, tamarine, mere de cajou, fructe de litchi, fructe de jaquier (arbore de pâine), fructe de sapotier, fructele pasiunii, fructe de carambola și fructe de pitahaia, ananas, tomate, struguri, inclusiv must de struguri, mere, afine roșii și pere]
2009 89 99	Suc de fructe sau legume, nefermentat, cu o valoare Brix <= 67 la 20 °C [cu excepția celor care conțin zahăr adăugat, a celor care conțin alcool, a amestecurilor și a sucurilor de citrice, guave, mango, mangustan, papaia, tamarine, mere de cajou, fructe de litchi, fructe de jaquier (arbore de pâine), fructe de sapotier, fructele pasiunii, fructe de carambola și fructe de pitahaia, de ananas, de tomate, de struguri, inclusiv must de struguri, mere și pere, cireșe, vișine și afine roșii]
25	Sare; sulf; pământuri și pietre; ipsos, var și ciment
26	Minereuri, zgură și cenușă
27	Combustibili minerali, uleiuri minerale și produse rezultate din distilarea acestora; materiale bituminoase; ceară minerală
28	Produse chimice anorganice; compuși anorganici sau organici ai metalelor prețioase, ai elementelor radioactive, ai metalelor de pământuri rare sau ai izotopilor

Codul NC 2025[10]	Descriere
ex 29	Produse chimice organice; Cu excepția următoarelor produse: 2905 43 – Manitol 2905 44 – D-glucitol (sorbitol)
30	Produse farmaceutice
31	Îngrășăminte
32	Extracte tanante sau colorante; tanini și derivații lor; pigmenți și alte substanțe colorante; vopsele și lacuri; masticuri; cerneluri
ex 33	Uleiuri esențiale și rezinoide; produse preparate de parfumerie sau de toaletă și preparate cosmetice; Cu excepția următoarelor produse: 3302 10 - Amestecuri de substanțe odoriferante și amestecuri, inclusiv soluțiile alcoolice, pe baza uneia sau mai multor substanțe odoriferante, de tipul celor utilizate în industria alimentară sau a băuturilor; alte preparate pe bază de substanțe odoriferante, de tipul celor utilizate pentru fabricarea băuturilor; alte preparate pe bază de substanțe odoriferante, de tipul celor utilizate pentru fabricarea băuturilor
34	Săpunuri, agenți de suprafață organici, preparate pentru spălat, preparate lubrifiante, ceară artificială, ceară preparată, produse pentru întreținere, lumânări și articole similare, paste pentru modelare, „ceară dentară” și preparate dentare pe bază de ipsos
3506	Cleiuri și alți adezivi preparați, nedenumiți și necuprinși în altă parte; produse de orice fel folosite ca adezivi sau cleiuri, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul ca adezivi sau cleiuri, cu o greutate netă de maximum 1 kg
3507	Enzime; enzime preparate nedenumite și necuprinse în altă parte
36	Pulberi și explozivi; articole de pirotehnie; chibrituri; aliaje piroforice; materiale inflamabile
37	Produse fotografice sau cinematografice

Codul NC 2025[10]	Descriere
ex 38	Produse diverse ale industriei chimice; Cu excepția următoarelor produse: 3809 10 - Agenți de apretare sau finisare, acceleratori de vopsire sau de fixare a substanțelor colorante și alte produse și preparate (de exemplu, produse pentru scrobit și preparate pentru mordansare), de felul celor folosite în industria textilă, industria hârtiei, industria pielăriei sau în alte industrii similare, nedenumite și necuprinse în altă parte, pe bază de substanțe amilacee; 3824 60 - Sorbitol, altul decât cel de la subpoziția 2905 44
39	Materiale plastice și articole din material plastic
40	Cauciuc și articole din cauciuc
41	Piei brute (altele decât pieile cu blană) și piei finite
42	Obiecte din piele; articole de curelărie sau de șelărie; articole de voiaj, bagaje de mână și articole similare; articole din intestine de animale (altele decât cele de la viermii de mătase)
43	Blănuri și blănuri artificiale; articole din acestea
44	Lemn și articole din lemn; cărbune de lemn
45	Plută și articole din plută
46	Articole din împletituri de fibre vegetale sau din nuiele; obiecte împletite
47	Pastă din lemn sau din alte materiale fibroase celulozice; hârtie sau carton reciclabile (deșeuri și maculatură)
48	Hârtie și carton; articole din pastă de celuloză, din hârtie sau din carton
49	Cărți, ziare, imagini imprimate și alte produse ale industriei de imprimare; manuscrise, texte dactilografiate și schițe sau planuri
50	Mătase
51	Lână, păr fin sau grosier de animale; fire și țesături din păr de cal
52	Bumbac

Codul NC 2025[10]	Descriere
53	Alte fibre textile vegetale; fire din hârtie și țesături din fire de hârtie
54	Filamente sintetice sau artificiale; benzi și forme similare din materiale textile sintetice sau artificiale
55	Fibre sintetice sau artificiale discontinue
56	Vată, pâslă și materiale nețesute; fire speciale; sfori, funii, frânghii, și articole din acestea
57	Covoare și alte acoperitoare de podea din materiale textile
58	Țesături speciale; țesături cu smocuri; dantele; tapiserii; pasmanterii; broderii
59	Țesături impregnate, îmbrăcate, acoperite sau stratificate; articole tehnice din materiale textile
60	Materiale tricotate sau croșetate
61	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, tricotate sau croșetate
62	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, altele decât cele tricotate sau croșetate
63	Alte articole textile confecționate; seturi; îmbrăcăminte purtată sau uzată și articole textile purtate sau uzate; zdrențe
64	Încălțăminte, ghetre și articole similare; părți ale acestor articole
65	Obiecte de acoperit capul și părți ale acestora
66	Umbrele de ploaie, umbrele de soare, bastoane, bastoane-scaun, bice, cravașe și părți ale acestora
67	Pene și puf prelucrate și articole din pene sau din puf; flori artificiale; articole din păr uman
68	Articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, mică sau din materiale similare
69	Produse ceramice
70	Sticlă și articole din sticlă
71	Perle naturale sau de cultură, pietre prețioase sau semiprețioase, metale prețioase, metale placate sau dublate cu metale prețioase și articole din aceste materiale; imitații de bijuterii; monede

Codul NC 2025[10]	Descriere
72	Fontă, fier și oțel
73	Articole din fontă, din fier sau din oțel
74	Cupru și articole din cupru
75	Nichel și articole din nichel
76	Aluminiu și articole din aluminiu
78	Plumb și articole din plumb
79	Zinc și articole din zinc
80	Staniu și articole din staniu
81	Alte metale comune; metaloceramice; articole din aceste materiale
82	Unelte și scule, articole de cuțitărie și tacâmuri, din metale comune; părți ale acestor articole, din metale comune
83	Articole diverse din metale comune
84	Reactoare nucleare, cazane, mașini, aparate și dispozitive mecanice; părți ale acestora
85	Mașini, aparate și echipamente electrice și părți ale acestora; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul, aparate de televiziune de înregistrat sau de reprodus imagine și sunet; părți și accesorii ale acestor aparate
86	Vehicule și echipamente pentru căile ferate sau similare și părți ale acestora; material fix de căi ferate sau similare; aparate mecanice (inclusiv electromecanice) de semnalizare a traficului
87	Vehicule terestre, altele decât materialul rulant de cale ferată și tramvai; părți și accesorii ale acestora
88	Vehicule aeriene, nave spațiale și părți ale acestora
89	Vapoare, nave și dispozitive plutitoare
90	Instrumente și aparate optice, fotografice sau cinematografice, de măsură, de control sau de precizie; instrumente și aparate medico-chirurgicale; părți și accesorii ale acestora
91	Ceasornicărie

Codul NC 2025[10]	Descriere
92	Instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora
93	Arme și muniție; părți și accesorii ale acestora
94	Mobilă; mobilier medico-chirurgical; articole de pat și similare; aparate și corpuri de iluminat nedenumite și necuprinse în altă parte; lămpi pentru reclame luminoase, însemne luminoase, plăci indicatoare luminoase și articole similare; construcții prefabricate
95	Jucării, jocuri, articole pentru divertisment sau pentru sport; părți și accesorii ale acestora
96	Articole diverse
97	Obiecte de artă, obiecte de colecție și antichități

ANEXA II

Lista produselor menționate la articolul 1 alineatul (2)

În pofida normelor de interpretare a Nomenclaturii combinate (denumită în continuare „NC"), descrierea produselor trebuie considerată ca fiind una orientativă, preferințele tarifare fiind determinate de codurile NC.

Codul NC 2025[11]	Descriere	Tariful vamal aplicabil mărfurilor originare din Statele Unite
0702	Tomate, în stare proaspătă sau refrigerată	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta taxei vamale *ad valorem* de 8,8 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0707 00 05	Castraveți, în stare proaspătă sau refrigerată	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 12,8 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0709 91 00	Anghinare, în stare proaspătă sau refrigerată	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 10,4 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0709 93 10	Dovlecei, în stare proaspătă sau refrigerată	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 12,8 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0805 10 22	Portocale Navel, proaspete	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* (taxe vamale variabile în funcție de dată) este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută

[11] Codurile de nomenclatură sunt preluate din Nomenclatura combinată, astfel cum este prevăzută în Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun, astfel cum se aplică în 2025, care sunt valabile la momentul publicării prezentului regulament și, *mutatis mutandis*, astfel cum au fost modificate prin acte juridice ulterioare.

Codul NC 2025[11]	Descriere	Tariful vamal aplicabil mărfurilor originare din Statele Unite
0805 10 24	Portocale albe, proaspete	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* (taxe vamale variabile în funcție de dată) este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0805 10 28	Portocale dulci, proaspete (altele decât portocalele Navel și portocalele albe)	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* (taxe vamale variabile în funcție de dată) este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0805 21 10	Satsumas,	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 16 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0805 21 90	Mandarine, inclusiv tangerine, (altele decât clementinele și satsumas)	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 16 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0805 22 00	Clementine, inclusiv monreales	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 16 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0805 29 00	Wilkings și hibrizi similari de citrice	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 16 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0805 50 10	Lămâi (*Citrus limon*, *Citrus limonum*)	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 6,4 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută

Codul NC 2025[11]	Descriere	Tariful vamal aplicabil mărfurilor originare din Statele Unite
0806 10 10	Struguri de masă, proaspeți	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* (taxe vamale variabile în funcție de dată) este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0808 10 80	Mere, proaspete (altele decât cele pentru fabricarea cidrului, prezentate în vrac, de la 16 septembrie la 15 decembrie)	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* (taxe vamale variabile în funcție de dată) este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0808 30 90	Pere, proaspete (altele decât cele pentru fabricarea cidrului, prezentate în vrac, de la 1 august la 31 decembrie)	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* (taxe vamale variabile în funcție de dată) este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0809 29 00	Cireșe, proaspete (cu excepția vișinelor)	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* (taxe vamale variabile în funcție de dată) este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
0809 40 05	Prune, proaspete	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* (taxe vamale variabile în funcție de dată) este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
2009 61 10	Suc de struguri, inclusiv must de struguri, nefermentat, cu o valoare Brix <= 30 la 20 °C, cu o valoare > 18 €/100 kg, chiar cu adaos de zahăr sau de alți îndulcitori	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 22,4 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută

Codul NC 2025[11]	Descriere	Tariful vamal aplicabil mărfurilor originare din Statele Unite
2009 69 19	Suc de struguri, inclusiv must de struguri, nefermentat, cu o valoare Brix <= 67 la 20 °C, cu o valoare > 22 €/100 kg, chiar cu adaos de zahăr sau de alți îndulcitori	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 40 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
2009 69 51	Suc de struguri concentrat, inclusiv must de struguri, nefermentat, cu o valoare Brix > 30 dar <= 67 la 20 °C, cu o valoare > 18 €/100 kg, chiar cu adaos de zahăr sau de alți îndulcitori	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 22,4 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută
2009 69 59	Suc de struguri, inclusiv must de struguri, nefermentat, cu o valoare Brix > 30 dar <= 67 la 20 °C, cu o valoare > 18 €/100 kg, chiar cu adaos de zahăr sau de alți îndulcitori	Anexa 2 la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 se aplică după cum urmează: componenta *ad valorem* de 22,4 % este suspendată, fiind redusă la zero. Componenta taxei specifice este menținută

ANEXA III

Lista produselor menționate la articolul 2 alineatul (1)

În pofida normelor de interpretare a Nomenclaturii combinate (denumită în continuare „NC”), descrierea produselor trebuie considerată ca fiind una orientativă, preferințele tarifare fiind determinate de codurile NC. Atunci când în fața codului NC figurează mențiunea „ex”, preferințele tarifare sunt determinate nu numai de codul NC, ci și de descrierea produselor.

1. Contingent tarifar pentru carnea de porc

Numărul de ordine	Codul NC 2025[12]	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9001	0203 22 19	Spete și părți din acestea, de animale domestice din specia porcine, nedezosate, congelate	0 %	25 000 t
	0203 29 11	Părți anterioare și părți din acestea, de animale domestice din specia porcine, congelate		
	0203 29 15	Piept (împănat) și părți de piept, de animale domestice din specia porcine, congelate		
	0203 29 55	Carne de animale domestice din specia porcine, dezosată (excluzând pieptul și părțile din acesta), congelată		
	0203 29 59	Carne de animale domestice din specia porcine, nedezosată (excluzând carcasele și semicarcasele, jamboanele, spetele și părțile din acestea, precum și părțile anterioare, spinările, pieptul și părțile din acesta), congelată		
	0210 11 19	Spete și părți din acestea, de animale domestice din specia porcine, sărate sau în saramură, nedezosate		

[12] Codurile de nomenclatură sunt preluate din Nomenclatura combinată, astfel cum este prevăzută în Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun, astfel cum se aplică în 2025, care sunt valabile la momentul publicării prezentului regulament și, *mutatis mutandis*, astfel cum au fost modificate prin acte juridice ulterioare.

Numărul de ordine	Codul NC 2025[12]	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	0210 11 39	Spete și părți din acestea, de animale domestice din specia porcine, uscate sau afumate, nedezosate		
	0210 11 90	Jamboane, spete și părți din acestea, de animale nedomestice din specia porcine, sărate, în saramură, uscate sau afumate, nedezosate		

Numărul de ordine	Codul NC 2025[12]	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	0210 12	Piept (împănat) și părți de piept, de animale domestice din specia porcine, sărat sau în saramură, uscat sau afumat		
	0210 19 10	Semicarcase de bacon sau trei sferturi anterior, de animale domestice din specia porcine, sărate sau în saramură		
	0210 19 20	Trei sferturi posterior sau mijloc, de animale domestice din specia porcine, sărate sau în saramură		
	0210 19 30	Părți anterioare și bucăți din acestea, de animale domestice din specia porcine, sărate sau în saramură		
	0210 19 50	Carne de animale domestice din specia porcine, sărată sau în saramură (excluzând jamboanele, spetele și părțile din acestea, pieptul și părțile din acesta, semicarcasele de bacon sau trei sferturi anterior, trei sferturi posterior sau mijloc, precum și părțile anterioare, spinările și bucățile din acestea)		
	0210 19 60	Părți anterioare și bucăți din acestea, de animale domestice din specia porcine, uscate sau afumate		
	0210 19 70	Spinări și bucăți din acestea, de animale domestice din specia porcine, uscate sau afumate		
	0210 19 89	Carne de animale domestice din specia porcină, nedezosată, uscată sau afumată (excluzând jamboanele, spetele și părțile din acestea, pieptul și părțile din acesta, precum și părțile anterioare, spinările și bucățile din acestea)		
	0210 19 90	Carne de animale nedomestice din specia porcine, sărată, în saramură, uscată sau afumată (excluzând jamboanele, spetele		

Numărul de ordine	Codul NC 2025[12]	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
		și părțile din acestea, nedezosată, pieptul și părțile din acesta)		
	1602 41 90	Preparate sau conserve din jamboane și părți din acestea, de animale din specia porcine (altele decât cele domestice)		
	1602 42	Preparate și conserve din spete și părți din acestea, de animale din specia porcine		

Numărul de ordine	Codul NC 2025[12]	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1602 49 13	Preparate sau conserve din coloana vertebrală și părți din aceasta, inclusiv amestecuri de coloană vertebrală și spete, de animale domestice din specia porcine		
	1602 49 15	Preparate sau conserve din amestecuri care conțin jamboane, spete, spinări, coloana vertebrală și părți din acestea, de animale domestice din specia porcine (altele decât amestecurile de exclusiv spinări și jamboane sau de exclusiv coloană vertebrală și spete)		
	1602 49 19	Preparate sau conserve din carne sau organe, inclusiv amestecuri, de animale domestice din specia porcine, care conțin carne sau organe de orice tip în proporție >= 80 % din greutate, inclusiv grăsime de porc sau grăsimi de alte feluri sau origini (altele decât jamboane, spete, spinări, coloana vertebrală și părți din acestea, cârnați, cârnăciori, salamuri și produse similare, preparatele omogenizate, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul ca produse pentru alimentația copiilor sau produse dietetice, ambalate în recipiente cu o greutate netă <= 250 g, preparate din ficat și extracte de carne)		
	1602 49 30	Preparate sau conserve din carne, organe și amestecuri, de animale domestice din specia porcine, care conțin carne sau organe de orice tip și grăsimi de orice tip în proporție >= 40 %, dar < 80 % din greutate (altele decât cârnați, cârnăciori, salamuri și produse similare, preparatele omogenizate, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul ca produse pentru alimentația copiilor sau produse dietetice, ambalate în recipiente cu o greutate netă <= 250 g, preparatele din ficat și extractele de carne)		

Numărul de ordine	Codul NC 2025[12]	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1602 49 50	Preparate sau conserve din carne, organe și amestecuri, de animale domestice din specia porcine, care conțin carne sau organe de orice tip și grăsimi de orice tip în proporție < 40 % din greutate (altele decât cârnații și produsele similare, preparatele omogenizate, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul ca alimente pentru copii sau în scopuri dietetice, ambalate în recipiente cu o greutate netă <= 250 g, preparatele cu extracte de ficat și carne)		
	1602 49 90	Preparate sau conserve din carne sau organe de animale din specia porcine, inclusiv amestecuri (altele decât jamboanele, spetele și părți din acestea, cârnații, cârnăciorii, salamurile și produsele similare și preparatele fin omogenizate, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul ca alimente pentru copii sau în scopuri dietetice, ambalate în recipiente cu o greutate netă <= 250 g, preparatele din ficat și extractele și sucurile de carne)		

2. Contingent tarifar pentru carnea de bizon

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9002	ex 0201 10 00	Carcase sau semicarcase de bizon, proaspete sau refrigerate	0 %	3 000 t
	ex 0201 20 20	Sferturi numite „compensate” de bizon, nedezosate, proaspete sau refrigerate		
	ex 0201 20 30	Sferturi anterioare de bizon, neseparate sau separate, nedezosate, proaspete sau refrigerate		
	ex 0201 20 50	Sferturi posterioare de bizon, neseparate sau separate, nedezosate, proaspete sau		

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
		refrigerate		
	ex 0201 20 90	Bucăți de carne de bizon, nedezosate (excluzând carcasele și semicarcasele, sferturile „compensate”, sferturile anterioare și sferturile posterioare), proaspete sau refrigerate		

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	ex 0201 30 00	Carne de bizon, dezosată, proaspătă sau refrigerată		
	ex 0202 10 00	Carcase sau semicarcase de bizon, congelate		
	ex 0202 20 10	Sferturi numite „compensate” de bizon, nedezosate, congelate		
	ex 0202 20 30	Sferturi anterioare de bizon, neseparate sau separate, nedezosate, congelate		
	ex 0202 20 50	Sferturi posterioare de bizon, neseparate sau separate, nedezosate, congelate		
	ex 0202 20 90	Bucăți de carne de bizon, nedezosate (excluzând carcasele și semicarcasele, sferturile „compensate”, sferturile anterioare și sferturile posterioare), congelate		
	ex 0202 30 10	Sferturi anterioare de bizon, dezosate, congelate, întregi sau tăiate în maximum cinci bucăți, fiecare sfert anterior fiind prezentat într-un singur bloc congelat; sferturi „compensate” prezentate în două blocuri congelate, unul dintre ele conținând partea anterioară a carcasei, întreagă sau tranșată în maximum cinci bucăți, iar celălalt conținând sfertul posterior, într-o singură bucată, fără mușchiul file		
	ex 0202 30 50	Bucăți rezultate din sferturi anterioare și din piept de bizon numite „australiene”, dezosate, congelate		
	ex 0202 30 90	Carne de bizon, dezosată, congelată – altele		
	ex 0206 10 95	Mușchii pilieri diafragmatici și diafragma de bizon, comestibile, proaspete sau refrigerate		
	ex 0206 29 91	Mușchii pilieri diafragmatici și diafragma de bizon, comestibile, congelate		
	ex 0210 20 10	Carne de bizon, sărată, în saramură, uscată sau afumată, nedezosată		
	ex 0210 20 90	Carne dezosată de bizon, sărată, în saramură, uscată sau afumată		

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	ex 0210 99 51	Mușchii pilieri diafragmatici și diafragma de bizon, comestibile, sărate, în saramură, uscate sau afumate		
	ex 0210 99 59	Organe comestibile de bizon, sărate, în saramură, uscate sau afumate (cu excepția mușchilor pilieri diafragmatici și a diafragmei)		

3. Contingentul tarifar pentru produse lactate

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9003	0401 10	Lapte și smântână din lapte, cu un conținut de grăsimi <= 1 % din greutate, neconcentrate, fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori	0 %	10 000 t
	0401 20	Lapte și smântână din lapte, cu un conținut de grăsimi > 1 % dar <= 6 % din greutate, neconcentrate, fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori		
	0401 40	Lapte și smântână din lapte, cu un conținut de grăsimi > 6 % dar <= 10 % din greutate, neconcentrate, fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori		
	0403 20	Iaurt		
	0403 90	Lapte acru, lapte și smântână covăsite, chefir și alte sortimente de lapte și smântână fermentate sau acrite, chiar concentrate sau aromatizate, sau cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori, sau cu adaos de fructe sau cacao		
	0405 20	Pastă din lapte pentru tartine		
	0405 90	Grăsimi care provin din lapte și unt deshidratat și unt topit (cu excepția untului natural, a untului recombinat și a untului din zer)		
	1702 11	Lactoză în stare solidă și sirop de lactoză, fără		

		adaosuri de substanțe aromatizante sau colorante, care conțin în greutate >= 99 % lactoză, exprimată în lactoză anhidră, calculată pe materie uscată calculată la materia uscată		
	1702 19	Lactoză în stare solidă și sirop de lactoză, fără adaosuri de substanțe aromatizante sau colorante, care conțin în greutate < 99 % lactoză, exprimată în lactoză anhidră, calculată pe materie uscată calculată la materia uscată		
	2105 00	Înghețate și alte produse similare sub formă de înghețată, comestibile, cu sau fără cacao		

4. Contingent tarifar pentru brânzeturi

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9004	0406 10	Brânză proaspătă (nefermentată), inclusiv brânza din zer, și caș	0 %	10 000 t
	0406 20	Brânză rasă sau pudră, de orice tip		
	0406 30	Brânză topită, alta decât cea rasă sau pudră		
	0406 40 90	Brânză cu mucegai și alte brânzeturi care conțin mucegai produs de *Penicillium roqueforti* (alta decât Roquefort și Gorgonzola)		
	0406 90 01	Brânzeturi destinate prelucrării		
	0406 90 21	Cheddar		

5. Contingent tarifar pentru fructe cu coajă lemnoasă

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9005	0802	Alte fructe cu coajă lemnoasă, proaspete sau uscate, chiar decojite sau fără pieliță	0 %	500 000 t
	2008 19	Fructe cu coajă lemnoasă și alte semințe, inclusiv amestecuri, preparate sau conservate (cu excepția arahidelor)		

6. Contingent tarifar pentru uleiul de soia

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9006	1507 10	Ulei de soia, brut, chiar demucilaginat	0 %	400 000 t

7. Contingent tarifar pentru anumite preparate pentru hrana animalelor

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9007	2309 10 51	Alimente pentru câini sau pisici, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, care conțin glucoză, sirop de glucoză, maltodextrină sau sirop de maltodextrină și care conțin amidon sau fecule > 30 % din greutate și nu conțin produse lactate sau conțin produse lactate < 10 % din greutate	0 %	40 000 t
	2309 10 90	Alimente pentru câini sau pisici, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, care nu conțin amidon sau fecule, glucoză, maltodextrină sau sirop de maltodextrină și nici produse lactate		
	2309 90 31	Preparate, inclusiv preamestecuri, pentru hrana animalelor, care conțin glucoză, sirop de glucoză, maltodextrină sau sirop de maltodextrină, dar care nu conțin amidon sau fecule sau produse lactate sau care conțin <= 10 % amidon sau fecule și < 10 % produse lactate din greutate		
	2309 90 41	Preparate, inclusiv preamestecuri, pentru hrana animalelor, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, care conțin glucoză, sirop de glucoză, maltodextrină sau sirop de maltodextrină și care conțin amidon sau fecule > 10 % dar <= 30 % din greutate și nu conțin produse lactate sau conțin produse lactate < 10 % din greutate		
	2309 90 96	Preparate de tipul celor utilizate pentru hrana animalelor, care nu conțin amidon sau fecule, glucoză, sirop de glucoză, maltodextrină, sirop de maltodextrină și care conțin produse lactate – altele		

8. Contingent tarifar pentru peștele marin de Alaska

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9008	0303 67	Pește marin de Alaska (*Theragra chalcogramma*), congelat	0 %	340 000 t
	0304 75	Fileuri congelate de pești marini de Alaska (*Theragra chalcogramma*)		
	0304 94	Carne congelată, chiar tocată, de pește marin de Alaska (*Theragra chalcogramma*) (cu excepția fileurilor)		

9. Contingent tarifar pentru calamar

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9009	0307 43	Sepii și calmari, congelați, chiar separați de cochilie	0 %	5 000 t

10. Contingent tarifar pentru somonul neprelucrat

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9010	0303 11	Somon roșu (*Oncorhynchus nerka*), congelat	0 %	20 000 t
	0303 12	Somoni de Pacific (cu excepția somonului roșu), congelați		
	0304 81	Fileuri congelate de somon de Pacific (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou și Oncorhynchus rhodurus*), somon de Atlantic (*Salmo salar*) și somon de Dunăre (*Hucho hucho*)		

11. Contingent tarifar pentru somonul prelucrat

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9011	1604 11	Preparate sau conserve din somon, întreg sau bucăți (cu excepția celui tocat)	0 %	5 000 t

12. Contingent tarifar pentru creveți preparați

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9012	1605 21	Creveți, preparați sau conservați, în alte recipiente decât recipientele închise ermetic (cu excepția celor afumați)	0 %	5 000 t
	1605 29	Creveți, preparați sau conservați, în recipiente închise ermetic (cu excepția celor afumați)		

13. Contingent tarifar pentru merluciu și câine de mare

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9013	0303 81 15	Câini de mare (*Squalus acanthias*) și rechini pisică (*Scyliorhinus* spp.)	0 %	20 000 t
	0304 74 19	Fileuri congelate de pești marini din genul „*Merluccius* spp.” (alții decât cei din specia *Merluccius capensis*, *Merluccius paradoxus* și *Merluccius australis*)		
	0304 88 11	Fileuri congelate de câini de mare (*Squalus acanthias*) și de rechini pisică (*Scyliorhinus* spp.)		
	0304 96 10	Carne congelată, chiar tocată, de câini de mare (*Squalus acanthias*) și de rechini pisică (*Scyliorhinus* spp.)		

14. Contingent tarifar pentru pudră de cacao și ciocolată

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9014	1805 00 00	Pudră de cacao, fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori	2 %	40 000 t
	1806 10 15	Pudră de cacao, cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori, dar fără conținut de zaharoză sau cu conținut de zaharoză de < 5 % din greutate, inclusiv zahăr invertit calculat în zaharoză sau izoglucoză, calculată în zaharoză	2 %	
	1806 10 20	Pudră de cacao, cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori, cu un conținut de zaharoză (inclusiv zahăr invertit calculat în zaharoză) sau de izoglucoză, calculată în zaharoză, >= 5 %, dar < 65 % din greutate	2 % + 6,3 €/100 kg/net	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1806 10 30	Pudră de cacao îndulcită, cu un conținut de zaharoză >= 65 % dar < 80 %, inclusiv zahăr invertit calculat în zaharoză sau izoglucoză, calculată în zaharoză	2 % + 7,85 €/100 kg/net	
	1806 10 90	Pudră de cacao îndulcită, conținând minimum >= 80 % zaharoză, inclusiv zahăr invertit calculat în zaharoză) sau izoglucoză, calculată în zaharoză	2 % + 10,48 €/100 kg/net	
	1806 20 10	Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao, prezentate fie sub formă de blocuri sau bare, în greutate > 2 kg, fie sub formă de lichid, de pastă, de pudră, de granule sau forme similare, ambalate în recipiente sau ambalaje directe, cu un conținut > 2 kg, cu un conținut de unt de cacao >= 31 % din greutate, sau cu un conținut total de unt de cacao și grăsimi din lapte >= 31 % din greutate	2,1 % + 6,07 €/100 kg/net	
	1806 20 30	Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao, prezentate fie sub formă de blocuri sau bare, în greutate > 2 kg, fie sub formă de lichid, de pastă, de pudră, de granule sau forme similare, ambalate în recipiente sau ambalaje directe, cu un conținut > 2 kg, cu un conținut total de unt de cacao și grăsimi din lapte >= 25 % dar < 31 % din greutate	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	
	1806 20 50	Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao, prezentate fie sub formă de blocuri sau bare, în greutate > 2 kg, fie sub formă de lichid, de pastă, de pudră, de granule sau forme similare, ambalate în recipiente sau ambalaje directe, cu un conținut > 2 kg, cu un conținut de unt de cacao >= 18 % dar < 31 % din greutate	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1806 20 70	Preparate numite „chocolate milk crumb” în recipiente sau ambalaje directe, cu un conținut > 2 kg	3,9 % + 10,41 €/100 kg/net	
	1806 20 80	Glazură de cacao în recipiente sau ambalaje directe, cu un conținut > 2 kg	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	
	1806 20 95	Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao, în calupuri, tablete sau bare cu o greutate > 2 kg sau sub formă de lichid, pastă, pudră, granule sau alte forme de vrac, ambalate în recipiente sau ambalaje directe cu un conținut > 2 kg, având un conținut de unt de cacao < 18 % din greutate, altele decât pudra de cacao, glazura de cacao și preparatele numite „chocolate milk crumb”	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	
	1806 31 00	Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao, prezentate fie sub formă de blocuri sau bare, în greutate <= 2 kg, umplute	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	
	1806 32 10	Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao, prezentate fie sub formă de blocuri sau bare, în greutate <= 2 kg, cu adaos de cereale, nuci sau alte fructe (cu excepția celor umplute)	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	
	1806 32 90	Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao, prezentate fie sub formă de blocuri sau bare, în greutate <= 2 kg (cu excepția celor umplute și a celor cu adaos de cereale, nuci sau alte fructe)	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	
	1806 90 11	Bomboane de ciocolată și produse din ciocolată sub formă de bomboane de ciocolată, chiar umplute, care conțin alcool	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	
	1806 90 19	Bomboane de ciocolată și produse din ciocolată sub formă de bomboane de ciocolată, chiar umplute, care nu conțin alcool	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1806 90 31	Ciocolată și produse din ciocolată, umplute (cu excepția celor sub formă de blocuri sau bare și a bomboanelor de ciocolată)	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	
	1806 90 39	Ciocolată și produse din ciocolată, neumplute (cu excepția celor prezentate sub formă de tablete, bare sau batoane și a bomboanelor de ciocolată)	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	
	1806 90 50	Dulciuri și înlocuitori ai acestora fabricați din înlocuitori ai zahărului, care conțin cacao	2,1 % + 5,76 €/100 kg/net	
	1806 90 60	Pastă pentru tartine care conține cacao	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	
	1806 90 70	Preparate conținând cacao, pentru băuturi	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	
	1806 90 90	Preparate care conțin cacao, ambalate în recipiente sau ambalaje directe de <= 2 kg – altele	2,1 % + 3,56 €/100 kg/net	

15. Contingentul tarifar pentru preparatele alimentare de la capitolul 19

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9015	1901 10 00	Preparate pentru alimentația copiilor, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, din făină, crupe, griș, amidon, fecule sau extracte de malț, care nu conțin cacao sau care conțin cacao într-o proporție < 40 % din greutate, calculată pe o bază complet degresată, nedenumite în altă parte sau din lapte, smântână fermentată, zer, iaurt, chefir sau produse similare de la pozițiile 0401-0404 care nu conțin cacao sau care conțin cacao într-o proporție < 5 % din greutate, calculată pe o bază complet degresată, nedenumite în altă parte	1,9 % + 16,03 €/100 kg/net	50 000 t

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1901 20 00	Amestecuri și aluaturi, din făină, crupe, griș, amidon, fecule sau extracte de malț, care nu conțin cacao sau care conțin cacao într-o proporție < 40 % din greutate, calculată pe o bază complet degresată, nedenumite în altă parte și amestecuri și aluaturi din lapte, smântână, lapte bătut, lapte acru, smântână fermentată, zer, iaurt, chefir și produsele similare de la pozițiile 0401-0404, care nu conțin cacao sau care conțin cacao într-o proporție < 5 % din greutate calculată pe o bază complet degresată, nedenumite în altă parte, pentru prepararea produselor de brutărie, de patiserie sau a biscuiților de la poziția 1905	1,9 % + 6,01 €/100 kg/net	
	1901 90 11	Extracte de malț, cu un conținut de extract uscat >= 90 %	1,3 % + 4,5 €/100 kg/net	
	1901 90 19	Extracte de malț, cu un conținut de extract uscat < 90 %	1,3 % + 3,68 €/100 kg/net	
	1901 90 91	Preparate alimentare, din făină, crupe, griș, amidon, fecule sau extracte de malț, care nu conțin grăsimi din lapte, zaharoză sau izoglucoză, glucoză sau amidon sau fecule sau care conțin grăsimi din lapte < 1,5 %, 5 % zaharoză sau izoglucoză, glucoză sau amidon sau fecule, care nu conțin cacao sau care conțin cacao într-o proporție < 40 % din greutate, calculată pe o bază complet degresată (cu excepția extractelor de malț și a celor pentru produse alimentare pentru copii, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, și a amestecurilor și aluaturilor pentru prepararea produselor de brutărie, de patiserie sau a biscuiților si a celor sub formă de pulbere, din lapte, smântână, lapte bătut, lapte acru, smântână fermentată, zer, iaurt, chefir și produsele similare de la pozițiile 0401-0404)	3,2 %	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1901 90 95	Preparate alimentare sub formă de pudră constituite dintr-un amestec de lapte degresat și/sau zer și grăsimi/uleiuri vegetale, cu un conținut de grăsimi/uleiuri <= 30 % din greutate	1,9 % + 16,03 €/100 kg/net	
	1901 90 99	Preparate alimentare din făină, crupe, griș, amidon, fecule sau extracte de malț, care nu conțin cacao sau care conțin cacao în proporție de < 40 %, calculată pe o bază complet degresată, și preparate alimentare din lapte, smântână, lapte bătut, lapte acru, smântână fermentată, zer, iaurt, kefir și produsele similare de la pozițiile 0401-0404, care nu conțin cacao sau care conțin cacao într-o proporție de < 5 % din greutate, calculată pe o bază complet degresată, nedenumite în altă parte (altele decât extractul de malț și preparatele pentru alimentația copiilor, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, amestecurile și aluaturile pentru prepararea produselor de brutărie, de patiserie sau a biscuiților de la subpozițiile 1901 90 91 și 1901 90 95)	1,9 % + 7,71 €/100 kg/net	
	1902 11 00	Paste alimentare nefierte, neumplute și nici altfel preparate, care conțin ouă	1,9 % + 6,15 €/100 kg/net	
	1902 19 10	Paste alimentare nefierte, neumplute și nici altfel preparate, care nu conțin făină sau griș din grâu comun, sau ouă	1,9 % + 6,15 €/100 kg/net	
	1902 19 90	Paste alimentare nefierte, neumplute și nici altfel preparate, care conțin făină sau griș din grâu comun, dar nu ouă	1,9 % + 5,28 €/100 kg/net	
	1902 20 10	Paste alimentare umplute cu carne sau cu alte substanțe chiar fierte sau altfel preparate, care conțin pești, crustacee, moluște sau alte nevertebrate acvatice în proporție > 20 % din greutate	2,1 %	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1902 20 30	Paste alimentare umplute cu carne sau cu alte substanțe chiar fierte sau altfel preparate, care conțin cârnați, cârnăciori și produse similare, carne și organe de orice fel, inclusiv grăsimi de orice natură sau origine într-o proporție > 20 % din greutate	13,58 €/100 kg/net	
	1902 20 91	Paste alimentate, fierte, umplute cu carne sau alte substanțe (cu excepția celor care conțin cârnați, cârnăciori și produse similare, carne și organe de orice fel, inclusiv grăsimi de orice natură sau origine într-o proporție > 20 % din greutate sau care conțin pești, crustacee, moluște sau alte nevertebrate acvatice în proporție > 20 % din greutate)	2,1 % + 1,53 €/100 kg/net	
	1902 20 99	Paste alimentate, altfel preparate, umplute cu carne sau alte substanțe (cu excepția celor fierte sau care conțin cârnați, cârnăciori și produse similare, carne și organe de orice fel, inclusiv grăsimi de orice natură sau origine într-o proporție > 20 % din greutate sau care conțin pești, crustacee, moluște sau alte nevertebrate acvatice în proporție > 20 % din greutate)	2,1 % + 4,28 €/100 kg/net	
	1902 30 10	Paste alimentare uscate, preparate (cu excepția celor umplute)	1,6 % + 6,15 €/100 kg/net	
	1902 30 90	Paste alimentate, chiar fierte sau altfel preparate (cu excepția pastelor umplute sau a celor uscate)	1,6 % + 2,43 €/100 kg/net	
	1902 40 10	Cușcuș, nepreparat	1,9 % + 6,15 €/100 kg/net	
	1902 40 90	Cușcuș, chiar fiert sau altfel preparat	1,6 % + 2,43 €/100 kg/net	
	1903 00 00	Tapioca și înlocuitorii săi preparați din fecule, sub formă de fulgi, granule, boabe mici, criblură sau alte forme similare	1,6 % + 3,78 €/100 kg/net	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1904 10 10	Produse pe bază de cereale, obținute prin expandare sau prăjire, pe bază de porumb	1 % + 5 €/100 kg/net	
	1904 10 30	Produse pe bază de cereale, obținute prin expandare sau prăjire, pe bază de orez	1,3 % + 11,5 €/100 kg/net	
	1904 10 90	Produse pe bază de cereale, obținute prin expandare sau prăjire (cu excepția celor pe bază de boabe de porumb sau orez)	1,3 % + 8,4 €/100 kg/net	
	1904 20 10	Preparate de tip Müsli pe bază de fulgi de cereale neprăjiți	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1904 20 91	Preparate alimentare obținute din fulgi de cereale neprăjiți sau din amestecuri de fulgi de cereale neprăjiți și din fulgi de cereale prăjiți sau de cereale expandate, obținute din boabe de porumb (cu excepția preparatelor de tip Müsli pe bază de fulgi de cereale neprăjiți)	1 % + 5 €/100 kg/net	
	1904 20 95	Preparate alimentare obținute din fulgi de cereale neprăjiți sau din amestecuri de fulgi de cereale neprăjiți și din fulgi de cereale prăjiți sau de cereale expandate, obținute din boabe de orez (cu excepția preparatelor de tip Müsli pe bază de fulgi de cereale neprăjiți)	1,3 % + 11,5 €/100 kg/net	
	1904 20 99	Preparate alimentare obținute din fulgi de cereale neprăjiți sau din amestecuri de fulgi de cereale neprăjiți și prăjiți sau de cereale expandate (cu excepția celor obținute din boabe de porumb sau orez și a preparatelor de tip Müsli pe bază de fulgi de cereale neprăjiți)	1,3 % + 8,4 €/100 kg/net	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1904 30 00	Grâu numit bulgur sub formă de grăunțe preparate, obținute prin fierberea grăunțelor de grâu dur	2,1 % + 6,43 €/100 kg/net	
	1904 90 10	Orez, semipreparat sau pregătit într-un alt mod, nedenumit în altă parte (cu excepția făinii de orez, crupelor și grișului de orez, a preparatelor alimentare obținute prin expandare sau prăjire sau din fulgi de cereale neprăjiți sau din amestecuri de fulgi de cereale neprăjiți și fulgi de cereale prăjiți sau cereale expandate)	2,1 % + 11,5 €/100 kg/net	
	1904 90 80	Cereale sub formă de boabe sau sub formă de fulgi ori de alte grăunțe preparate, prefierte sau altfel preparate, nedenumite în altă parte (cu excepția orezului, porumbului, făinii, crupelor și a grișului, a preparatelor alimentare obținute prin expandare sau prăjire sau din fulgi de cereale neprăjiți sau din amestecuri de fulgi de cereale neprăjiți și din fulgi de cereale prăjiți sau de cereale expandate și a grâului numit bulgur)	2,1 % + 6,43 €/100 kg/net	
	1905 10 00	Pâine crocantă denumită *Knäckebrot*	1,5 % + 3,25 €/100 kg/net	
	1905 20 10	Turtă dulce, chiar cu conținut de cacao, cu conținut de zaharoză, inclusiv zahăr invertit exprimat ca zaharoză, < 30 %	2,4 % + 4,58 €/100 kg/net	
	1905 20 30	Turtă dulce, chiar cu conținut de cacao, cu conținut de zaharoză, inclusiv zahăr invertit exprimat ca zaharoză >= 30 % dar < 50 %	2,5 % + 6,15 €/100 kg/net	
	1905 20 90	Turtă dulce, chiar cu conținut de cacao, cu conținut de zaharoză, inclusiv zahăr invertit exprimat ca zaharoză, >=50 %	2,5 % + 7,85 €/100 kg/net	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1905 31 11	Biscuiți dulci chiar cu conținut de cacao, acoperiți cu ciocolată sau preparate din cacao, în ambalaje directe cu un conținut net <= 85 g	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 31 19	Biscuiți dulci chiar cu conținut de cacao, acoperiți cu ciocolată sau preparate din cacao, în ambalaje directe cu un conținut net > 85 g	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 31 30	Biscuiți dulci chiar cu conținut de cacao, care conțin >= 8 % grăsimi din lapte (cu excepția celor acoperiți cu ciocolată sau preparate din cacao)	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 31 91	Sandviș de biscuiți dulci chiar cu conținut de cacao, care conțin < 8 % grăsimi din lapte (cu excepția celor acoperite cu ciocolată sau preparate din cacao)	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 31 99	Biscuiți dulci chiar cu conținut de cacao, care conțin < 8 % grăsimi din lapte (cu excepția celor acoperiți cu ciocolată sau preparate din cacao și a sandvișurilor de biscuiți)	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 32 05	Vafe și alveole cu un conținut de apă >10 % din greutate	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 32 11	Vafe și alveole, chiar cu conținut de cacao, acoperite cu ciocolată sau preparate din cacao, în ambalaje directe cu un conținut net <= 85 g (cu excepția celor cu un conținut de apă >10 % din greutate)	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 32 19	Vafe și alveole, chiar cu conținut de cacao, acoperite cu ciocolată sau preparate din cacao (cu excepția celor în ambalaje directe cu un conținut net <= 85 g și a celor cu un conținut de apă > 10 % din greutate)	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1905 32 91	Vafe și alveole, sărate, umplute sau neumplute (cu excepția celor cu un conținut de apă >10 % din greutate)	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 32 99	Vafe și alveole, chiar cu conținut de cacao, chiar umplute (cu excepția celor acoperite cu ciocolată sau preparate din cacao, a celor sărate și a celor cu un conținut de apă > 10 % din greutate)	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 40 10	Pesmet	2,4 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 40 90	Pâine prăjită și produse similare prăjite (cu excepția pesmeților)	2,4 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 90 10	Azima (mazoth)	1 % + 3,98 €/100 kg/net	
	1905 90 20	Ostii, cașete goale pentru uz farmaceutic, vafe cu capac, pastă uscată din făină, din amidon sau din fecule în foi și produse similare	1,1 % + 15,13 €/100 kg/net	
	1905 90 30	Pâine, fără adaos de miere, ouă, brânză sau fructe și care are un conținut de zahăr sau grăsimi în substanță uscată <= 5 % din greutate	2,4 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 90 45	Biscuiți (cu excepția biscuiților dulci)	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 90 55	Produse extrudate sau expandate, sărate sau aromatizate (altele decât pâine crocantă denumită *Knäckebrot*, pesmet, pâine prăjită, produse similare prăjite și vafe și alveole)	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	
	1905 90 70	Tarte cu fructe, chec cu stafide, panettone, bezele, cozonac de Crăciun, croasanți și alte produse de brutărie, de patiserie, cu un conținut >= 5 %, în greutate, de zaharoză, zahăr invertit sau izoglucoză (altele decât pâinea crocantă denumită *Knäckebrot*, turta dulce și alte produse similare, biscuiți dulci, vafe, alveole și pesmeți)	2,3 % + 4,74 €/100 kg/net	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	1905 90 80	Pizze, tarte sărate de tip „quiche” și alte produse de patiserie cu un conținut < 5 %, în greutate, de zaharoză, zahăr invertit sau izoglucoză (altele decât pâinea crocantă denumită *Knäckebrot*, turtă dulce, biscuiți dulci, vafe și alveole, pesmeți și produse similare prăjite, pâine, ostii, cașete goale pentru uz farmaceutic, vafe cu capac, hârtie de orez și produse similare)	2,3 % + 3,5 €/100 kg/net	

16. Contingentul tarifar pentru preparatele alimentare de la capitolul 21

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9016	2101 11 00	Extracte, esențe și concentrate de cafea	2,3 %	250 000 t
	2101 12 92	Preparate pe bază de extracte, esențe și concentrate de cafea	2,9 %	
	2101 12 98	Preparate pe bază de cafea	2,3 % + 3,56 €/100 kg/net	
	2101 20 20	Extracte, esențe și concentrate din ceai sau maté	1,5 %	
	2101 20 92	Preparate având la bază extracte, esențe și concentrate din ceai sau maté	1,5 %	
	2101 20 98	Preparate pe bază de ceai sau de maté	1,6 % + 3,56 €/100 kg/net	
	2101 30 11	Cicoare prăjită	2,9 %	
	2101 30 19	Înlocuitori prăjiți de cafea (cu excepția cicorii)	1,3 % + 3,18 €/100 kg/net	
	2101 30 91	Extracte, esențe și concentrate de cicoare prăjită	3,5 %	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	2101 30 99	Extracte, esențe și concentrate de înlocuitori prăjiți de cafea (cu excepția celor de cicoare)	2,7 % + 5,68 €/100 kg/net	
	2102 10 10	Drojdii de cultură	2,7 %	
	2102 10 31	Drojdie de panificație uscată	3 %	
	2102 10 39	Drojdie de panificație (cu excepția celei uscate)	3 %	
	2102 10 90	Drojdii active (altele decât drojdiile de cultură și drojdiile pentru panificație)	3,7 %	
	2102 20 11	Drojdii inactive, în tablete, cuburi sau în alte forme similare, sau în ambalaje directe cu un conținut net <= 1 kg	2,1 %	
	2102 20 19	Drojdii inactive (cu excepția celor în tablete, cuburi sau în alte forme similare, sau în ambalaje directe cu un conținut net <= 1 kg)	1,3 %	
	2102 20 90	Microorganisme monocelulare moarte (cu excepția celor prezentate ca medicamente și a drojdiilor)	0 %	
	2102 30 00	Praf de copt preparat	1,5 %	
	2103 10 00	Sos de soia	1,9 %	
	2103 20 00	Ketchup și alte sosuri, de tomate	2,6 %	
	2103 30 10	Făină și pudră de muștar (cu excepția muștarului preparat)	0 %	
	2103 30 90	Muștar preparat, inclusiv făină și pudră	2,3 %	
	2103 90 10	Chutney (condimente) de mango, lichide	0 %	
	2103 90 30	Biter aromat, cu un titru alcoolic volumic >= 44,2 %, dar <= 49,2 %, cu un conținut de gențiană, mirodenii și ingrediente diverse >= 1,5 %, dar <= 6 % din greutate, cu un conținut de zahăr >= 4 %, dar <= 10 % și prezentat în recipiente cu un conținut <= 0,5 l	0 %	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	2103 90 90	Preparate pentru sosuri și sosuri preparate, condimente și produse de asezonare, amestecate (altele decât sosul de soia, ketchup-ul și alte sosuri de tomate, precum și chutney de mango sub formă lichidă și bitteruri aromate de la subpoziția 2103 90 30)	1,9 %	
	2104 10 00	Preparate pentru supe, ciorbe sau supe cremă; supe, ciorbe sau supe cremă preparate	2,9 %	
	2104 20 00	Preparate alimentare constituite din amestecuri fin omogenizate, din două sau mai multe ingrediente de bază, cum sunt carnea, peștele, legumele sau fructele, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, ca produse alimentare pentru copii sau în scopuri dietetice, în recipiente cu un conținut <= 250 g	3,5 %	
	2105 00 10	Înghețate și alte produse similare sub formă de înghețată, comestibile, cu sau fără cacao, care nu conțin grăsimi din lapte sau conțin < 3 % grăsimi din lapte	2,2 % + 5,05 €/100 kg/net	
	2105 00 91	Înghețată și alte forme de gheață comestibilă, care conțin >= 3 % dar < 7 % grăsimi din lapte	2 % + 9,63 €/100 kg/net	
	2105 00 99	Înghețată și alte forme de gheață comestibilă, care conțin >= 7 % grăsimi din lapte	2 % + 13,5 €/100 kg/net	
	2106 10 20	Concentrate de proteine și substanțe proteice texturate, care nu conțin grăsimi provenite din lapte, zaharoză, izoglucoză, glucoză, amidon sau fecule sau care conțin, în greutate, < 1,5 % grăsimi din lapte, < 5 % zaharoză sau izoglucoză, < 5 % glucoză sau < 5 % amidon sau fecule	3,2 %	
	2106 10 80	Concentrate de proteine și substanțe proteice texturate, cu un conținut, din greutate >= 1,5 % grăsimi din lapte >= 5 % zaharoză sau izoglucoză, >= 5 %	66,75 €/100 kg/net	

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
		glucoză sau >= 5 % amidon sau fecule		

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
	2106 90 20	Preparate alcoolice compuse de tipul celor utilizate pentru fabricarea băuturilor și cu un titru alcoolic volumic existent > 0,5 % (altele decât cele pe bază de substanțe odoriferante)	4,3 % MIN 0,25 €/% vol//hl	
	2106 90 30	Siropuri de izoglucoză, aromatizate sau cu adaos de coloranți	10,68 €/100 kg/net mas	
	2106 90 51	Siropuri de lactoză, aromatizate sau cu adaos de coloranți	3,5 €/100 kg/ net	
	2106 90 55	Siropuri de glucoză sau de maltodextrină, aromatizate sau cu adaos de coloranți	5 €/100 kg/n et	
	2106 90 59	Siropuri de zahăr, aromatizate sau cu adaos de coloranți (cu excepția siropurilor de izoglucoză, de lactoză, de glucoză sau de maltodextrină)	0,1 €/100 kg/net/1 % de zaharoză în greutate, inclusiv conținutul de alte zaharuri exprimate în zaharoză	
	2106 90 92	Preparate alimentare, nedenumite în altă parte, care nu conțin grăsimi din lapte, zaharoză, izoglucoză, glucoză, amidon sau fecule sau care conțin, în greutate < 1,5 % grăsimi din lapte, < 5 % zaharoză sau izoglucoză, < 5 % glucoză sau < 5 % amidon sau fecule	3,2 %	
	2106 90 98	Preparate alimentare, nedenumite în altă parte, cu un conținut din greutate >= 1,5 % grăsimi din lapte, >= 5 % zaharoză sau izoglucoză, >= 5 % glucoză sau >= 5 % amidon	2,3 % + 8,35 €/100 kg/net	

17. Contingent tarifar pentru anumite băuturi nealcoolice

Numărul de ordine	Codul NC	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9017	2202 10 00	Ape, inclusiv ape minerale și ape gazeificate, care conțin zahăr sau alți îndulcitori sau aromatizate	0 %	20 000 t
	2202 91 00	Bere fără alcool		
	2202 99 19	Băuturi nealcoolice, care nu conțin lapte, produse lactate și grăsimi derivate din acestea		

18. Contingent tarifar pentru manitol și sorbitol

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9018	2905 43	Manitol	0 %	2 500 t
	2905 44	D-Glucitol (sorbitol)		

19. Contingent tarifar pentru substanțe odoriferante

Numărul de ordine	Codul NC 2025		Descriere
09.9019	3302 10 29		Preparate pe bază de substanțe odo care conțin toți agenții aromatiz caracterizează o băutură, cu un cor greutate >= 1,5 % grăsimi din lapte zaharoză sau izoglucoză, >= 5 % sau >= 5 % amidon, de tipul celor în industria băuturilor (altele dec concentrație de alcool > 0,5 % vol)

20. Contingent tarifar pentru dextrine

Numărul de ordine	Codul NC 2025	Descriere	Rată aplicabilă în cadrul contingentului	Volumul contingentului
09.9020	3505 10	Dextrine și alte amidonuri și fecule modificate (de exemplu, amidonuri și fecule pregelatinizate sau esterificate)	0 %	11 000 t

_____

Două declarații au fost făcute cu privire la prezentul regulament care se regăsesc în JO C, …, ELI: … și în JO C, …, ELI: …[+].

[+] JO: a se introduce trimiterile la JO ale declarațiilor, inclusiv numărul ELI.

Declarația comună a Parlamentului European și a Comisiei privind mecanismul de salvgardare în temeiul Regulamentului (UE) 2026/... privind ajustarea taxelor vamale la importul anumitor mărfuri originare din Statele Unite ale Americii și deschiderea unor contingente tarifare pentru importurile anumitor mărfuri originare din Statele Unite ale Americii

Comisia recunoaște importanța acordată de Parlamentul European monitorizării îndeaproape a punerii în aplicare a respectivului regulament în ceea ce privește mecanismul de salvgardare care permite suspendarea preferințelor acordate Statelor Unite. În acest scop, în cazul în care Parlamentul European recomandă Comisiei să inițieze o investigație de salvgardare, Comisia va evalua cu atenție dacă circumstanțele justifică deschiderea *ex officio* a unei investigații și va informa Parlamentul European cu privire la rezultatul evaluării sale.

Declarația Comisiei cu privire la actele de punere în aplicare în temeiul Regulamentului (UE) 2026/... privind ajustarea taxelor vamale la importul anumitor mărfuri originare din Statele Unite ale Americii și deschiderea unor contingente tarifare pentru importurile anumitor mărfuri originare din Statele Unite ale Americii

Comisia va informa periodic Parlamentul European și va ține seama în cea mai mare măsură de opiniile Parlamentului European înainte de a propune un act de punere în aplicare în temeiul respectivului regulament.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0197

Neaplicarea taxelor vamale la importurile de anumite mărfuri

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 16 iunie 2026 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind neaplicarea taxelor vamale la importurile de anumite mărfuri (COM(2025)0472 – C10-0192/2025 – 2025/0260(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2025)0472),

– având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 207 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C10-0192/2025),

– având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere evaluarea bugetară efectuată de către Comisia pentru bugete,

– având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisia competentă în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură și angajamentul reprezentantului Consiliului, exprimat în scrisoarea din 27 mai 2026, de a aproba poziția Parlamentului în conformitate cu articolul 294 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere articolele 60 și 58 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru comerț internațional (A10-0070/2026),

1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare[13];

2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să își modifice în mod substanțial propunerea;

[13] Prezenta poziție înlocuiește amendamentele adoptate la 26 martie 2026 (Texte adoptate, P10_TA(2026)0097).

3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

P10_TC1-COD(2025)0260

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 16 iunie 2026 în vederea adoptării Regulamentului (UE) 2026/... al Parlamentului European și al Consiliului privind neaplicarea taxelor vamale la importurile de anumite mărfuri

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară[1],

[1] Poziția Parlamentului European din 16 iunie 2026.

întrucât:

(1) Uniunea și Statele Unite ale Americii (denumite în continuare „Statele Unite”) au cele mai cuprinzătoare și mai profunde relații comerciale și de investiții bilaterale din lume, iar economiile lor sunt foarte integrate. În 2024, valoarea totală a schimburilor comerciale bilaterale dintre acestea a fost de peste 1,6 mii de miliarde EUR. Respectivul parteneriat aprofundat și cuprinzător este susținut de investiții reciproce semnificative pe piața celeilalte părți, în valoare de aproximativ 5,3 mii de miliarde EUR.

(2) Pentru a evita perturbarea relațiilor lor comerciale și de investiții și pentru a continua îmbunătățirea relațiilor respective***, Uniunea și Statele Unite au convenit asupra Declarației comune privind un acord tarifar, anunțată la 21 august 2020 (denumită în continuare „declarația comună din 2020”), în temeiul căreia Uniunea s-a angajat să elimine taxele vamale la importurile de languste și homari vii și de produse congelate din languste și homari din Statele Unite, iar Statele Unite s-au angajat, în schimb, să reducă cu 50 % nivelurile sale tarifare pentru anumite produse exportate de Uniune a căror valoare comercială anuală medie este de 160 de milioane USD, printre care se numără anumite mâncăruri preparate, anumite obiecte de sticlărie din cristal, preparate pentru suprafețe, pudre propulsoare, brichete pentru țigări și componente de brichete. Pentru a pune în aplicare declarația comună din 2020***, la 16 decembrie 2020, Uniunea a adoptat Regulamentul (UE) 2020/2131 al Parlamentului European și al Consiliului[2] privind eliminarea taxelor vamale ▌, care s-a aplicat,▌ ***erga omnes***, începând de la 1 august 2020 ▌ ***până la*** 31 iulie 2025, ***unui număr limitat de*** mărfuri***, inclusiv*** langustelor și homarilor ***vii și produselor congelate din*** languste și homari ***care provin din Statele Unite***.

[2] Regulamentul (UE) 2020/2131 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 privind eliminarea taxelor vamale pentru anumite mărfuri (JO L 430, 18.12.2020, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2131/oj).

(3) La 27 iulie 2025, președintele Comisiei și președintele Statelor Unite au ajuns la un acord politic care a fost ulterior reflectat în Declarația comună privind un cadru convenit între Uniunea Europeană și Statele Unite referitor la un acord privind comerțul reciproc, echitabil și echilibrat din 21 august 2025 (denumită în continuare „declarația comună”). În conformitate cu respectivul acord politic și cu declarația comună și, pentru a asigura accesul continuu al mărfurilor din Uniune pe piața Statelor Unite, Uniunea ar trebui să asigure neaplicarea, pentru o perioadă suplimentară, a taxelor vamale la importurile în Uniune ale tipurilor de languste și de homari care fac obiectul Regulamentului (UE) 2020/2131. În conformitate cu respectivul acord politic și cu declarația comună, neaplicarea taxelor vamale ar trebui să includă, de asemenea, importurile de languste și homari prelucrați clasificați la codul 1605 30 90 din Nomenclatura combinată (NC), astfel cum se prevede în Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului[3].

(4) Prin urmare, taxele vamale aplicabile la importul mărfurilor care fac obiectul prezentului regulament ar trebui să fie de 0 %[redacted] , ***cu excepția cazului în care*** Statele Unite ***nu mai*** pun în aplicare declarația comună într-un mod efectiv.

(5) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei pentru a suspenda, integral sau parțial, neaplicarea taxelor vamale pentru mărfurile care fac obiectul prezentului regulament, în circumstanțe specifice. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[4].

---

[3] Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun (JO L 256, 7.9.1987, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj).

[4] Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(6) Până la 31 ianuarie 2030, Comisia ar trebui să prezinte o evaluare a efectelor prezentului regulament. Evaluarea respectivă ar trebui să includă modificările survenite începând cu 1 august 2025 în ceea ce privește volumele și valorile comerciale ale exporturilor Statelor Unite către Uniune de mărfuri care fac obiectul prezentului regulament. Dacă este cazul, evaluarea respectivă ar trebui să fie însoțită de o propunere legislativă de prelungire a perioadei de aplicare a prezentului regulament.

(7) Având în vedere importanța evitării unei perturbări a relațiilor comerciale și de investiții dintre Uniune și Statele Unite, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare la data publicării sale. Din același motiv, prezentul regulament ar trebui să se aplice cu efect retroactiv de la 1 august 2025. Taxele vamale plătite în plus față de cele aplicabile în temeiul prezentului regulament în perioada cuprinsă între 1 august 2025 și data intrării în vigoare a prezentului regulament ar trebui să fie rambursate, la cerere,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Neaplicarea taxelor vamale

Taxele vamale din Tariful vamal comun stabilit prin Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 aplicabile importurilor în Uniune ale mărfurilor clasificate la codurile din Nomenclatura combinată (NC) enumerate în anexa la prezentul regulament sunt de 0 %.

Articolul 2

Suspendare

(1) Comisia poate adopta un act de punere în aplicare prin care suspendă integral sau parțial aplicarea articolului 1 în oricare dintre următoarele situații:

(a) în cazul în care Statele Unite nu pun în aplicare Declarația comună privind un cadru convenit între Uniunea Europeană și Statele Unite referitor la un acord privind comerțul reciproc, echitabil și echilibrat, anunțată la 21 august 2025 (denumită în continuare „declarația comună”) sau subminează în alt mod obiectivele de îmbunătățire a relațiilor comerciale și de investiții dintre Uniune și Statele Unite și obiectivele urmărite prin declarația comună, subminează accesul operatorilor economici din Uniune la piața Statelor Unite sau perturbă în alt mod relațiile comerciale și de investiții dintre Uniune și Statele Unite;

(b) în cazul în care există suficiente indicii că Statele Unite vor acționa în modul menționat la litera (a) în viitor; ***sau***

(c) în cazul în care a avut loc o modificare a circumstanțelor obiective în raport cu cele existente la data declarației comune.

Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 3 alineatul (2).

(2) Actul de punere în aplicare menționat la alineatul (1) se aplică atât timp cât circumstanțele menționate la alineatul respectiv persistă.

Articolul 3

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de Comitetul privind barierele în calea comerțului înființat prin Regulamentul (UE) 2015/1843 al Parlamentului European și al Consiliului[5]. ***Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.***

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

[5] Regulamentul (UE) 2015/1843 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 octombrie 2015 privind adoptarea procedurilor Uniunii în domeniul politicii comerciale comune în vederea asigurării exercitării de către Uniune a drepturilor care îi sunt conferite de normele comerțului internațional, în special de cele instituite sub egida Organizației Mondiale a Comerțului (JO L 272, 16.10.2015, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1843/oj).

Articolul 4

Rambursarea taxelor vamale

La cererea operatorilor economici în cauză, autoritățile vamale naționale competente ale statelor membre rambursează orice taxe vamale plătite în plus față de cele aplicabile în temeiul prezentului regulament în ceea ce privește mărfurile clasificate la codurile NC enumerate în anexă importate în Uniune între 1 august 2025 și … [data intrării în vigoare a prezentului regulament].

Articolul 5

Evaluare și raportare

(1) Până la 31 ianuarie 2030, Comisia prezintă o evaluare a efectelor prezentului regulament. Evaluarea respectivă include modificările survenite începând cu 1 august 2025 în ceea ce privește volumele și valorile comerciale ale exporturilor Statelor Unite către Uniune de mărfuri clasificate la codurile NC enumerate în anexă.

(2) Dacă este cazul, evaluarea menționată la alineatul (1) este însoțită de o propunere legislativă de extindere a perioadei de aplicare a prezentului regulament.

(3) Comisia informează Parlamentul European și Consiliul periodic și în timp util cu privire la evoluțiile relevante în ceea ce privește aplicarea prezentului regulament.

Articolul 6

Intrare în vigoare și aplicare

Prezentul regulament intră în vigoare la data publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Acesta se aplică de la 1 august 2025 ***până la 31 iulie 2030***.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la ...,

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președinta	*Președintele*

ANEXĂ

Codul NC 2025[1]	Descriere
0306 11 90	Languste (*Palinurus* spp., *Panulirus* spp. și *Jasus* spp.) congelate, chiar afumate, chiar decorticate, inclusiv languste nedecorticate, fierte în apă sau în aburi (cu excepția cozilor de languste)
0306 12 10	Homari (*Homarus* spp.), întregi, congelați, chiar afumați sau fierți în apă sau în aburi
0306 12 90	Homari (*Homarus* spp.) congelați, chiar afumați, chiar decorticați, inclusiv homari nedecorticați, fierți în apă sau în aburi (cu excepția homarilor întregi)
0306 32 10	Homari (*Homarus* spp.) vii
1605 30 90	Preparate sau conserve de homari (cu excepția homarilor simplu afumați; cu excepția cărnii de homari preparată pentru fabricarea untului de homar, a pastelor, pateurilor, supelor sau sosurilor de homar)

[1] Codurile de nomenclatură sunt preluate din Nomenclatura combinată, astfel cum este prevăzută în Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun, astfel cum se aplică în 2025, și, *mutatis mutandis*, astfel cum au fost modificate prin acte juridice ulterioare.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0198

Simplificarea punerii în aplicare a normelor armonizate privind inteligența artificială (Regulamentul omnibus în domeniul digital privind IA)

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 16 iunie 2026 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2024/1689 și (UE) 2018/1139 în ceea ce privește simplificarea punerii în aplicare a normelor armonizate privind inteligența artificială (Regulamentul omnibus în domeniul digital privind IA) (COM(2025)0836 – C10-0304/2025 – 2025/0359(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2025)0836),

– având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C10-0304/2025),

– având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere avizul Băncii Centrale Europene din 15 aprilie 2026[1],

– având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 18 martie 2026[2],

– având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 7 mai 2026[3],

– având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisiile competente în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură și angajamentul reprezentantului Consiliului, exprimat în scrisoarea din 13 mai 2026, de a aproba poziția Parlamentului în conformitate cu articolul 294 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere articolul 60 din Regulamentul său de procedură,

1 JO C, C/2026/2285, 15.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2285/oj.
2 Avizul din 18 martie 2026 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).
3 Avizul din 7 mai 2026 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

– având în vedere deliberările comune ale Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor și ale Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne, conform articolului 59 din Regulamentul de procedură,

– având în vedere avizele Comisiei pentru transport și turism, Comisiei pentru cultură și educație și Comisiei pentru afaceri juridice,

– având în vedere raportul Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor și al Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A10-0073/2026),

1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare[4];

2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să își modifice în mod substanțial propunerea;

3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

[4] Prezenta poziție înlocuiește amendamentele adoptate la 26 martie 2026 (Texte adoptate, P10_TA(2026)0098).

P10_TC1-COD(2025)0359

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 16 iunie 2026 în vederea adoptării Regulamentului (UE) 2026/... al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2024/1689, (UE) 2018/1139 și (UE) 2023/1230 în ceea ce privește simplificarea punerii în aplicare a normelor armonizate privind inteligența artificială (Regulamentul omnibus în domeniul digital privind IA)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Băncii Centrale Europene[1]

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European[2],

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor[3],

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară[4],

---

1 JO C, C/2026/2285, 15.4.2026, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2026/2285/oj.
2 Avizul din 18 martie 2026 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).
3 Avizul din 7 mai 2026 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).
4 Poziția Parlamentului European din 16 iunie 2026.

întrucât:

(1) (1) Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului[5] stabilește norme armonizate privind inteligența artificială (IA) și urmărește să îmbunătățească funcționarea pieței interne, să promoveze adoptarea IA centrate pe factorul uman și demne de încredere, asigurând în același timp un nivel ridicat de protecție a sănătății, a siguranței și a drepturilor fundamentale și sprijinind inovarea. Regulamentul (UE) 2024/1689 a intrat în vigoare la 1 august 2024. Aplicarea dispozițiilor sale realizează treptat, totalitatea normelor urmând să se aplice de la data de 2 august 2027.

(2) (2) Experiența acumulată în urma punerii în aplicare a părților din Regulamentul (UE) 2024/1689 care se aplică deja poate contribui la punerea în aplicare a părților care nu se aplică încă. În acest context, elaborarea cu întârziere a standardelor, care oferă soluții tehnice furnizorilor de sisteme de IA cu grad ridicat de risc pentru a asigura respectarea obligațiilor care le revin în temeiul regulamentului respectiv, precum și instituirea cu întârziere a cadrelor de guvernanță și de evaluare a conformității la nivel național au condus la o sarcină de asigurare a conformității mai mare decât se preconizase. În plus, consultările cu părțile interesate au evidențiat necesitatea unor măsuri suplimentare care să faciliteze și să ofere clarificări cu privire la punerea în aplicare și la asigurarea conformității, fără a reduce nivelul de protecție a sănătății, a siguranței și a drepturilor fundamentale împotriva riscurilor legate de IA pe care dispozițiile Regulamentului (UE) 2024/1689 urmăresc să îl atingă.

---

5 Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială), (JO L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

(3) (3) Sunt necesare modificări punctuale ale Regulamentului (UE) 2024/1689 pentru a aborda anumite provocări legate de punerea în aplicare, în vederea aplicării eficace***, simple și uniforme*** a normelor relevante ▌ .

(4) ***(4) Pentru a permite inovarea în domeniul IA în sectorul privat și în sectorul public, este important ca Comisia și autoritățile competente ale statelor membre să se asigure că supravegherea, asigurarea respectării și monitorizarea legislației sectoriale și naționale nu creează suprapuneri, interpretări inconsecvente sau aplicări divergente.***

(5) ***(5) Regulamentul (UE) 2024/1689 stabilește norme orizontale pentru sistemele de IA cu scopul de a asigura un nivel consecvent și ridicat de protecție a intereselor publice în ceea ce privește sănătatea, siguranța și drepturile fundamentale. În cazul sistemelor de IA cu grad ridicat de risc menționate la articolul 6 alineatul (1), regulamentul respectiv se aplică împreună cu actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I. În anumite cazuri, este posibil ca aceste acte legislative de armonizare ale Uniunii să prevadă cerințe care asigură același nivel sau un nivel mai ridicat de protecție a intereselor publice relevante decât cel asigurat prin cerințele sau obligațiile specifice prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689. În acest caz, ar trebui să fie posibilă limitarea aplicării anumitor cerințe sau obligații prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689 pentru a facilita asigurarea conformității și a reduce la minimum sarcina administrativă și suprapunerile, menținând în același timp nivelul de protecție asigurat de regulamentul respectiv. O astfel de limitare ar trebui să fie posibilă atunci când și în măsura în care actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I stabilesc cerințe care asigură un nivel echivalent de protecție a sănătății, a siguranței sau a drepturilor fundamentale cu cel asigurat de cerința sau obligația în cauză. Comisia ar trebui să fie împuternicită să adopte acte delegate pentru a completa regulamentul respectiv prin identificarea acestor cazuri și specificarea produselor în cauză, a cerințelor sau a obligațiilor care pot fi limitate, precum și a condițiilor și a întinderii oricărei limitări, asigurându-se că nivelul de protecție prevăzut de Regulamentul (UE) 2024/1689 nu este redus.***

(6) (6) ***Majoritatea întreprinderilor din Uniune sunt întreprinderi mici și mijlocii, cele mai multe dintre acestea fiind microîntreprinderi și întreprinderi mici.*** Întreprinderile care nu se încadrează în definiția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), și anume „întreprinderile mici cu capitalizare medie” (IMCM-uri), joacă un rol vital în economia Uniunii. În comparație cu IMM-urile, IMCM-urile tind să demonstreze un ritm mai rapid de creștere, precum și un nivel mai ridicat de inovare și digitalizare. Cu toate acestea, ele se confruntă cu provocări similare cu cele ale IMM-urilor în ceea ce privește sarcina administrativă, ceea ce duce la necesitatea asigurării proporționalității în punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1689 și a unui sprijin specific. Pentru a permite tranziția fără sincope a întreprinderilor de la IMM-uri la IMCM-uri, este important să se abordeze în mod coerent efectul pe care regulamentul respectiv îl poate avea asupra activității lor după ce întreprinderile respective devin IMCM-uri și se confruntă cu norme aplicabile întreprinderilor mari. Regulamentul (UE) 2024/1689 prevede mai multe măsuri pentru micii operatori, care ar trebui extinse la IMCM-uri ***acolo unde este cazul, protejând în același timp obiectivele cuprinzătoare și nivelul de protecție prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689***. Pentru a clarifica tratamentul IMM-urilor și al IMCM-urilor în Regulamentul (UE) 2024/1689, este necesar să se introducă definiții pentru IMM-uri și IMCM-uri, care ar trebui să corespundă definiției prevăzute în anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei[6] și, respectiv, în anexa la Recomandarea (UE) 2025/1099 a Comisiei[7].

---

[6]. Recomandarea Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

[7] Recomandarea (UE) 2025/1099 a Comisiei din 21 mai 2025 privind definiția întreprinderilor mici cu capitalizare medie (JO L, 2025/1099, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/1099/oj).

(7) ***(7) Noțiunea de „componentă de siguranță” este crucială pentru clasificarea anumitor sisteme de IA ca prezentând un grad ridicat de risc în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1689. Prin urmare, noțiunea ar trebui să fie delimitată astfel încât să includă numai sistemele de IA care ar putea avea un impact negativ asupra sănătății și siguranței persoanelor sau a bunurilor, în conformitate cu abordarea bazată pe riscuri a regulamentului respectiv. Definiția prevăzută la articolul 3 punctul 14 din Regulamentul (UE) 2024/1689 nu oferă claritatea necesară pentru a permite furnizorilor de sisteme de IA să stabilească dacă un sistem de IA se califică drept componentă de siguranță și, prin urmare, riscă să extindă clasificarea sistemelor de IA ca prezentând un grad ridicat de risc dincolo de ceea ce se justifică prin abordarea bazată pe riscuri a regulamentului respectiv. Prin urmare, este necesară modificarea acestei definiții. În primul rând, este necesar să se clarifice conceptul de „funcție de siguranță”. Funcția de siguranță ar trebui să fie un scop preconizat al sistemului, care este stabilit de furnizorul acestuia. Un sistem de IA îndeplinește o funcție de siguranță dacă scopul preconizat al acestuia, astfel cum a fost stabilit de furnizor, este de a preveni sau a atenua riscurile pentru sănătatea și siguranța persoanelor sau a bunurilor. În special, aceasta nu include sistemele de IA destinate să îndeplinească exclusiv funcții legate de asistența pentru utilizatori, optimizarea performanței, eficiența serviciilor, automatizare, confort sau aspecte care nu sunt legate de siguranță pentru operațiuni de control al calității. Simplul fapt că un sistem de IA este integrat într-un produs sau funcționează în cadrul unui produs care face obiectul unor actele legislative de armonizare ale Uniunii nu înseamnă, în sine, că acesta îndeplinește o funcție de siguranță.***

(8) (8) Articolul 4 din Regulamentul (UE) 2024/1689 prevede în prezent obligația tuturor furnizorilor și implementatorilor de sisteme de IA de a asigura alfabetizarea în domeniul IA a personalului lor. Dezvoltarea alfabetizării în domeniul IA, începând cu educația și formarea și continuând cu învățarea pe tot parcursul vieții, este esențială pentru a oferi furnizorilor, implementatorilor și altor persoane afectate ***competențele*** necesare pentru a lua decizii în cunoștință de cauză cu privire la implementarea sistemelor de IA. Cu toate acestea, experiența împărtășită de părțile interesate arată că o ▌ soluție ***care impune obligații stricte pentru a asigura un nivel suficient de alfabetizare în domeniul IA*** nu ar fi adecvată pentru toate tipurile de furnizori și implementatori în ceea ce privește promovarea alfabetizării în domeniul IA ▌. În plus, datele ***indică*** faptul că impunerea unor astfel de obligații creează o sarcină de asigurare a conformității suplimentară, în special pentru întreprinderile mai mici, în timp ce alfabetizarea în domeniul IA ar trebui să fie o prioritate strategică, indiferent de obligațiile de reglementare și de sancțiunile potențiale. În lumina acestor informații, articolul 4 din Regulamentul (UE) 2024/1689 ar trebui modificat pentru a impune ▌ furnizorilor și implementatorilor ***să adopte măsuri pentru a sprijini dezvoltarea*** alfabetizării în domeniul IA a personalului lor și a altor persoane care se ocupă de operarea și utilizarea sistemelor de IA în numele lor. ***Comisia și statele membre ar trebui să sprijine și să faciliteze eforturile furnizorilor și implementatorilor de sisteme de IA***, inclusiv prin oferirea de oportunități de formare, furnizarea de resurse informaționale și permiterea schimbului de bune practici și a altor ▌ inițiative. ***Atunci când se conformează acestei obligații, Comisia și statele membre ar putea ține seama de cadrele europene de competențe, de exemplu Cadrul competențelor digitale pentru cetățeni (DigComp) și Cadrul de alfabetizare în domeniul IA pentru învățământul primar și secundar.*** Consiliul european pentru inteligența artificială (denumit în continuare „Consiliul IA”) ***ar trebui să sprijine Comisia și statele membre prin adoptarea de recomandări care să stabilească obiective comune ce trebuie atinse pentru îndeplinirea obligației lor și*** să asigure schimburi periodice între Comisie și statele membre pe această temă, în timp ce Alianța pentru aplicarea IA ar trebui să permită discuții cu comunitatea mai largă. ▌

(9) ▌

(10) (9) Detectarea și corectarea prejudecăților constituie un interes public substanțial, deoarece protejează persoanele fizice de efectele negative ale prejudecăților, inclusiv ale discriminării. ***Din acest motiv,*** Regulamentul (UE) 2024/1689 oferă ▌ un temei juridic care autorizează ***furnizorii de sisteme de IA cu grad ridicat de risc să prelucreze*** categorii speciale de date cu caracter personal ***în anumite cazuri excepționale și sub rezerva unor garanții stricte***. ***Acest temei juridic este legat de obligația furnizorilor respectivi de a stabili practici privind detectarea, prevenirea și corectarea prejudecăților care ar putea să afecteze sănătatea și siguranța persoanelor, să aibă un impact negativ asupra drepturilor fundamentale sau să conducă la discriminări interzise de dreptul Uniunii***. ***Totuși, prejudecățile susceptibile să producă astfel de efecte ar putea rezulta și din acțiunile implementatorilor de sisteme de IA cu grad ridicat de risc. În plus, astfel de prejudecăți ar putea apărea și în cazul*** altor sisteme ***sau*** modele de IA. ***De exemplu, prejudecățile din instrumentele de evaluare a eligibilității sau a riscurilor utilizate pentru a evalua cererile privind diferite tipuri de autorizații sau licențe publice pot restrânge drepturi sau pot împiedica efectiv accesul anumitor grupuri la serviciile publice. În consecință, există un interes public important de a permite, în mod excepțional și numai atunci când este strict necesar,*** prelucrarea unor categorii ▌ speciale de date cu caracter personal, ***în scopul detectării și corectării prejudecăților, de către furnizorii și implementatorii care utilizează alte sisteme și modele de IA, precum și de către implementatorii de sisteme de IA cu grad ridicat de risc***.

Prin urmare, este necesar ca temeiul juridic, stabilit prin Regulamentul (UE) 2024/1689, să fie extins la furnizorii și implementatorii respectivi. Acest temei juridic ***ar trebui să facă obiectul aceloraşi limitări, condiții și garanții care se aplică în conformitate cu actualul articol 10 alineatul (5) din regulamentul respectiv, asigurând astfel*** conformitatea cu articolul 9 alineatul (2) litera (g) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului[8], cu articolul 10 alineatul (2) litera (g) din Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului[9] și cu articolul 10 litera (a) din Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului[10]. ***În plus, pentru a permite furnizorilor de sisteme de IA cu grad ridicat de risc să desfășoare în mod legal activități de*** detectare și ***corectare a prejudecăților în vederea asigurării conformității cu cerințele aplicabile acestor sisteme, inclusiv cu articolul 10 alineatul (2) literele (f) și (g) din*** Regulamentul (UE) ***2024/1689, temeiul juridic stabilit la articolul 4a din Regulamentul (UE) 2024/1689 ar trebui să se aplice de la data de la care se aplică regulamentul respectiv***.

---

8 Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

9 Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

10 Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului (JO L 119, 4.5.2016, p. 89, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj).

(11) (10) Articolul 5 din Regulamentul (UE) 2024/1689 interzice anumite practici ale sistemelor de IA care sunt deosebit de dăunătoare și abuzive, contravin anumitor valori ale Uniunii și încalcă anumite drepturi fundamentale. Articolul 5 trebuie revizuit în mod constant, astfel cum se prevede la articolul 112 alineatul (1) din regulamentul respectiv. Având în vedere evoluțiile tehnologice și societale intervenite de la adoptarea regulamentului în cauză, inclusiv implementarea și utilizarea pe scară largă a sistemelor de IA care generează imagini, materiale video, audio și similare intime realizate fără consimțământ (denumite în continuare „materiale intime realizate fără consimțământ"), precum și materiale care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor, este necesar să se modifice articolul 5 din regulamentul respectiv.

(12) ***(11) Materialele intime realizate fără consimțământ constituie o formă de violență sexuală și abuz împotriva persoanelor, în special a femeilor. Sistemele de IA care generează sau manipulează astfel de materiale prezintă un risc grav pentru sănătatea, siguranța și drepturile fundamentale, inclusiv pentru demnitatea umană a victimelor, autonomia lor personală, integritatea și viața lor privată, putând provoca prejudicii psihologice grave și de durată și permite abuzul la scară largă. Proliferarea unor astfel de tehnologii, adesea descrise drept aplicații de „nudificare", a creat o nevoie urgentă de interzicere explicită prin reglementare. Materialele care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor, inclusiv materialele integral sau parțial sintetice, constituie o amenințare gravă la adresa siguranței și a drepturilor fundamentale ale copiilor. Sistemele de IA care generează sau manipulează astfel de materiale prezintă un risc grav pentru demnitatea umană și drepturile copilului și riscă să normalizeze, să amplifice și să perpetueze violența sexuală împotriva copiilor. În consecință, este necesară o modificare a articolului 5 din Regulamentul (UE) 2024/1689 atât pentru a proteja femeile, copiii, alte persoane și societatea împotriva unor practici foarte dăunătoare, urmărind astfel obiectivele regulamentului respectiv, cât și pentru a oferi claritate furnizorilor și implementatorilor în ceea ce privește întinderea obligațiilor lor, abordând astfel provocările legate de punerea în aplicare.***

(13) (12) Este necesar să se definească în mod clar întinderea interdicției, inclusiv, în special, amploarea obligațiilor furnizorilor și ale implementatorilor. Această interdicție nu ar trebui să împiedice furnizorii să dezvolte capacitățile tehnice ale sistemelor de IA de a genera sau de a manipula imagini și materiale video, audio sau similare. În ceea ce îi privește pe furnizori, interdicția ar trebui să fie limitată la introducerea pe piață sau punerea în funcțiune a sistemelor de IA care generează sau manipulează materiale intime fără consimțământ sau materiale care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor în două cazuri. În primul rând, aceasta ar trebui să acopere sistemele destinate generării sau manipulării unor astfel de materiale. În al doilea rând, ea ar trebui să acopere sistemele pentru care o astfel de generare sau manipulare este un rezultat previzibil în mod rezonabil și reproductibil și în cazul cărora nu există măsuri tehnice de siguranță rezonabile și adecvate și nici alte garanții, ținând seama de utilizarea necorespunzătoare previzibilă în mod rezonabil, pentru a preveni și, dacă este necesar, a corecta în mod fiabil rezultatul respectiv, precum și pentru a corecta utilizarea necorespunzătoare observată sau raportată, inclusiv eludarea unor astfel de măsuri. Măsurile tehnice și alte garanții menite să împiedice generarea unor astfel de materiale ar putea include curățarea datelor, antrenarea pentru refuz, proiectarea sigură a instrucțiunilor și controale ale rezultatelor generate, mecanisme de protecție aplicate instrucțiunilor în timpul utilizării, mecanisme de clasificare și filtrare a conținutului, restricții de utilizare, mecanisme de depistare a abuzurilor, precum și mecanisme de notificare și de acțiune. Astfel de măsuri preventive ar trebui să fie rezonabile pentru sistemul de IA specific și sunt considerate adecvate dacă se aliniază la măsurile cele mai avansate și dacă previn în mod demonstrabil sau reduc suficient, în fiecare caz concret, probabilitatea generării sau manipulării unor astfel de materiale, ținând seama de utilizările necorespunzătoare cunoscute și previzibile în mod rezonabil, inclusiv de eludarea previzibilă în mod rezonabil a măsurilor preventive fără modificări tehnice semnificative. În cazul furnizorilor care păstrează un control efectiv asupra unor sisteme de IA, de exemplu prin intermediul unei platforme sau al unei interfețe web, acestea ar putea include metode de monitorizare și de semnalare a cazurilor de utilizare abuzivă, cu respectarea deplină a dreptului Uniunii în materie de protecție a vieții private și de protecție a datelor.

În cazurile observate sau raportate de eludare a măsurilor preventive sau a altor garanții, ar trebui luate măsuri corective adecvate, cu condiția ca acestea să fie rezonabile, ținând seama de sistemul de IA specific, inclusiv de strategia sa de lansare și distribuție (cum ar fi lansările ca sursă deschisă). În ceea ce îi privește pe implementatori, utilizarea unui sistem de IA ar trebui interzisă numai în cazul în care implementatorul utilizează un sistem de IA în scopul generării sau manipulării de materiale intime realizate fără consimțământ sau de materiale care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor. Aceasta include cazurile în care un implementator utilizează sau folosește în mod necorespunzător sisteme de IA introduse pe piață sau puse în funcțiune care nu dispun de măsuri preventive rezonabile și adecvate sau cazurile în care un implementator eludează măsurile preventive sau utilizează în astfel de scopuri sisteme de IA legale care nu sunt destinate pentru a genera sau a manipula astfel de materiale. Prin urmare, interdicția de utilizare nu acoperă utilizarea unui sistem de IA în scopuri legale, cum ar fi generarea sau manipularea altor materiale decât materialele intime realizate fără consimțământ sau materialele care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor, nici măcar în cazurile în care sistemul de IA nu dispune de garanții rezonabile și adecvate care ar fi trebuit să fie instituite de furnizor, și nu acoperă nici cazurile de generare sau manipulare accidentală a unui astfel de conținut. În ceea ce privește interdicția privind materialele intime realizate fără consimțământ, atunci când un sistem de IA este destinat generării sau manipulării de materiale care intră sub incidența acestei interdicții, măsurile și alte garanții ar trebui să includă mijloace adecvate distribuției sistemului de IA, menite să permită colectarea și demonstrarea fiabilă a consimțământului persoanei reprezentate pentru o astfel de generare sau manipulare, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679.

Interdicția privind materialele intime realizate fără consimțământ ar trebui să fie limitată la reprezentări realiste ale părților intime, în special ale organelor genitale, zonei pubiene, anusului, feselor expuse sau sânilor, mameloanelor ori areolelor expuse ale femeii, sau reprezentări realiste ale unor activități sexuale explicite. Acest „realism" se referă la reprezentarea feței, a vocii sau a corpului persoanei într-o manieră credibilă, apropiată de viața reală, indiferent de realismul contextului în care are loc această reprezentare sau indiferent dacă aceasta corespunde sau nu pe deplin vocii sau aspectului real al persoanei reprezentate. În schimb, sunt excluse reprezentările caricaturale sau imposibile din punct de vedere fizic ale corpului unei persoane. Interzicerea materialelor intime realizate fără consimțământ nu afectează generarea sau manipularea altor forme de materiale care conțin nuditate, cum ar fi materialele care nu prezintă persoane fizice identificabile, reprezentările realiste care conțin nuditate parțială și în care părțile intime nu sunt dezvăluite și nu sunt reprezentate activități sexuale explicite, sau operele artistice nerealiste care conțin nuditate și care nu reprezintă în mod realist persoane fizice identificabile implicate în activități sexuale explicite și nici părțile intime ale acestora. De asemenea, aceasta nu acoperă aplicațiile de IA generativă în care părțile intime nu sunt expuse sau, dacă sunt expuse, acest lucru face obiectul consimțământului exprimat liber, specific, în cunoștință de cauză, neechivoc și explicit al persoanei reprezentate (de exemplu, aplicații de tip try-on și aplicații medicale, cum ar fi simulările anatomice medicale și mamografiile); această interdicție nu exclude utilizarea excepțională a sistemelor de IA care generează sau manipulează reprezentări ale părților intime nude ale unei persoane identificabile, în conformitate cu legislația privind drepturile fundamentale, inclusiv cu legislația privind protecția datelor și cu dreptul medical aplicabil, în scopul diagnosticării și tratamentului medical de către profesioniști din domeniul medical, atunci când persoana în cauză este incapabilă să își exprime consimțământul (de exemplu, într-o situație de urgență).

În sfârșit, interdicția de „manipulare” a materialelor intime fără consimțământ exclude cazurile în care materiale intime preexistente sunt manipulate într-un mod care nu mărește expunerea niciunei părți intime reprezentate și nu modifică natura niciunei activități sexuale explicite reprezentate, de exemplu simpla îmbunătățire a unei imagini existente care înfățișează părți intime sau a unui material video existent care reprezintă activități sexuale explicite, cum ar fi schimbarea fundalului, adăugarea unui titlu sau îmbunătățirea contrastului ori a luminozității. În schimb, orice manipulare a materialelor, inclusiv a materialelor care înfățișează deja părți intime sau activități sexuale explicite, care crește nivelul de expunere al vreunei părți intime reprezentate sau modifică natura vreunei activități sexuale explicite reprezentate intră în domeniul de aplicare al acestei interdicții.

(14) ***(13) Interzicerea materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor nu ar trebui să împiedice introducerea pe piață, punerea în funcțiune sau utilizarea unui sistem de IA în cazurile în care, potrivit dreptului intern, este aplicabilă o apărare „fără drept”, așa cum se menționează la articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2011/93/UE a Parlamentului European și a Consiliului[11]. Aceasta include activitățile desfășurate în cadrul competențelor prevăzute de dreptul intern, cum ar fi generarea sau manipularea legitimă de către autorități a unor materiale care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor, în scopul desfășurării procedurilor penale sau al prevenirii, depistării ori investigării infracțiunilor, precum și utilizarea legitimă a sistemului de IA în contextul activităților de simulare și de evaluare în vederea analizării respectării de către sistem a interdicției prevăzute în prezentul regulament.***

[11] ***Directiva 2011/93/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului (JO L 335, 17.12.2011, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj).***

(15) (14) Aceste interdicții constituie ingerințe justificate în libertatea de exprimare și de informare și în libertatea de a desfășura o activitate comercială. Ele urmăresc obiective de interes general și protejează drepturile și libertățile celorlalți, inclusiv drepturile și libertățile prevăzute la articolul 1, la articolul 3 alineatul (1) și la articolele 4, 7, 8, 21, 23 și 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta"). Ele sunt strict delimitate. În cazul materialelor intime, acestea se limitează la reprezentări realiste ale unor persoane fizice identificabile și la cazurile în care sistemul de IA este utilizat pentru a crește nivelul de nuditate sau caracterul explicit al materialului; și exclud generarea sau manipularea cu consimțământul persoanei în cauză. În plus, acestea se limitează la a impune furnizorilor să pună în aplicare măsuri și garanții „rezonabile și adecvate" în cazul sistemelor care nu sunt destinate generării sau manipulării materialelor interzise. Acestea sunt, de asemenea, aliniate la legislația existentă a Uniunii, inclusiv la Directiva 2011/93/UE și la Directiva (UE) 2024/1385 a Parlamentului European și a Consiliului[12]. Aceste ingerințe respectă esența articolelor 11 și 16 din Cartă, sunt prevăzute de lege și sunt proporționale.

---

12 ***Directiva (UE) 2024/1385 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (JO L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj).***

(16) ***(15) Comportamentul vizat de aceste interdicții poate încălca și alte norme de drept, inclusiv norme de drept penal. Interdicțiile nu împiedică urmărirea penală în temeiul acestui drept. Cu toate acestea, în măsura în care o încălcare a interdicțiilor poate duce la impunerea de sancțiuni de natură penală, care pot fi stabilite în temeiul articolului 99 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/1689, și în măsura în care același comportament este sancționat în temeiul dreptului penal, inclusiv al dreptului penal care intră în domeniul de aplicare al Directivelor 2011/93/UE și (UE) 2024/1385, statele membre au obligația de a asigura respectarea principiului ne bis in idem în conformitate cu Carta.***

(17) ***(16) Interdicțiile nu aduc atingere căilor de atac disponibile în temeiul legislației naționale pentru ca persoanele fizice să își protejeze drepturile fundamentale, inclusiv dreptul la imagine, dreptul la viață privată și dreptul la demnitate umană.***

(18) (17) Pentru a asigura coerența, a evita suprapunerile și a reduce la minimum sarcinile administrative în ceea ce privește procedura de desemnare a organismelor notificate în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1689, menținând totodată același nivel de control, ar trebui să fie disponibile o cerere unică și o procedură ***unificată*** de evaluare pentru noile organisme de evaluare a conformității și pentru organismele notificate care sunt desemnate în temeiul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I la Regulamentul (UE) 2024/1689, cum ar fi Regulamentul (UE) 2017/745[13] și Regulamentul (UE) 2017/746[14] ale Parlamentului European și ale Consiliului, în cazul în care o astfel de cerere și procedură este instituită în temeiul respectivelor acte legislative de armonizare ale Uniunii. Cererea unică și procedura ***unificată*** de evaluare urmăresc facilitarea, sprijinirea și accelerarea procedurii de desemnare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1689, asigurând în același timp respectarea cerințelor aplicabile organismelor notificate în conformitate cu regulamentul respectiv și cu actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I la acesta. ***Procedura de evaluare unificată ar trebui să se desfășoare cu respectarea atribuțiilor și responsabilităților autorităților implicate. În plus, ar trebui clarificat faptul că un organism de evaluare a conformității care este desemnat în temeiul mai multor acte juridice dintre actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I ar trebui să prezinte o singură cerere de desemnare în temeiul prezentului regulament.***

---

13 Regulamentul (UE) 2017/745 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2017 privind dispozitivele medicale, de modificare a Directivei 2001/83/CE, a Regulamentului (CE) nr. 178/2002 și a Regulamentului (CE) nr. 1223/2009 și de abrogare a Directivelor 90/385/CEE și 93/42/CEE ale Consiliului (JO L 117, 5.5.2017, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/745/oj).

14 Regulamentul (UE) 2017/746 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2017 privind dispozitivele medicale pentru diagnostic in vitro și de abrogare a Directivei 98/79/CE și a Deciziei 2010/227/UE a Comisiei (JO L 117, 5.5.2017, p. 176, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/746/oj).

(19) (18) În vederea asigurării aplicării fără sincope și a coerenței Regulamentului (UE) 2024/1689, ar trebui aduse modificări acestuia. Ar trebui efectuată o corecție tehnică la articolul 43 alineatul (3) primul paragraf din Regulamentul (UE) 2024/1689 pentru a alinia cerințele de evaluare a conformității la cerințele aplicabile furnizorilor de sisteme de IA cu grad ridicat de risc prevăzute la articolul 16 din regulamentul respectiv. În plus, ar trebui să se clarifice faptul că, în cazul în care un furnizor al unui sistem de IA cu grad ridicat de risc face obiectul procedurii de evaluare a conformității în temeiul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I la Regulamentul (UE) 2024/1689, iar evaluarea conformității include și conformitatea sistemului de management al calității prevăzut în regulamentul respectiv și în actele legislative de armonizare ale Uniunii în cauză, furnizorul ar trebui să poată include aspecte legate de sistemele de management al calității prevăzute de regulamentul respectiv ca parte a sistemelor de management al calității stabilite în temeiul actelor legislative de armonizare ale Uniunii în cauză, în conformitate cu articolul 17 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2024/1689. Articolul 43 alineatul (3) al doilea paragraf din regulamentul menționat ar trebui modificat pentru a clarifica faptul că organismele care au fost notificate în temeiul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I la Regulamentul (UE) 2024/1689 și care urmărește evaluarea sistemelor de IA cu grad ridicat de risc vizate de actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I la regulamentul respectiv ar trebui ***să aibă competența de a evalua conformitatea sistemelor de IA cu grad ridicat de risc, în anumite condiții, timp de*** 18 luni de la ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament]. Această modificare nu aduce atingere articolului 28 din Regulamentul (UE) 2024/1689 ***și, prin urmare, organismele de evaluare a conformității care doresc să fie desemnate și notificate în temeiul regulamentului respectiv pot depune o cerere în orice moment pe parcursul acestor 18 luni și ulterior***. În plus, Regulamentul (UE) 2024/1689 ar trebui modificat pentru a se clarifica faptul că, în cazul în care un sistem de IA cu grad ridicat de risc intră atât sub incidența actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I la Regulamentul (UE) 2024/1689, cât și sub incidența unuia dintre cazurile de utilizare enumerate în anexa III la regulamentul respectiv, furnizorul ar trebui să urmeze procedura relevantă de evaluare a conformității, astfel cum se prevede în respectivele acte legislative de armonizare relevante.

(20) ***(19) Regulamentul (UE) 2024/1689 și Regulamentul (UE) 2024/2847 al Parlamentului European și al Consiliului[15] se completează reciproc, astfel încât să se asigure siguranța și securitatea cibernetică a produselor cu elemente digitale. Articolul 12 din Regulamentul (UE) 2024/2847 prevede că în cazul în care sistemele de IA cu grad ridicat de risc și procesele instituite de producători îndeplinesc cerințele esențiale de securitate cibernetică prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/2847, acestea ar trebui considerate conforme cu cerințele de securitate cibernetică prevăzute la articolul 15 din Regulamentul (UE) 2024/1689, în măsura în care cerințele respective sunt acoperite de declarația de conformitate a UE emisă în temeiul Regulamentului (UE) 2024/2847 sau de părți ale acesteia. Pentru a îmbunătăți vizibilitatea interacțiunii dintre Regulamentul (UE) 2024/1689 și Regulamentul (UE) 2024/2847, norma prevăzută la articolul 12 din Regulamentul (UE) 2024/2847 ar trebui să se reflecte, de asemenea, în Regulamentul (UE) 2024/1689. Interacțiunea dintre cele două instrumente nu ar trebui să fie afectată.***

---

[15] ***Regulamentul (UE) 2024/2847 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2024 privind cerințele orizontale în materie de securitate cibernetică pentru produsele cu elemente digitale și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013 și (UE) 2019/1020, precum și a Directivei (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind reziliența cibernetică) (JO L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj).***

(21) ***(20) În conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/1689, sistemele de IA sunt clasificate ca prezentând un grad ridicat de risc în cazul în care un sistem de IA care este o componentă a unui produs care face obiectul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I la regulamentul respectiv este o componentă de siguranță, iar produsul respectiv necesită o evaluare a conformității de către o parte terță. Cu toate acestea, cerința ca un astfel de produs să necesite o evaluare a conformității de către o parte terță nu afectează alegerea producătorului în ceea ce privește procedura de evaluare a conformității pentru un astfel de produs. În cazul în care unul dintre actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I permite alegerea unei proceduri de evaluare a conformității bazate pe standarde armonizate între procedurile de evaluare a conformității, această posibilitate rămâne aplicabilă și produselor în care este încorporat un sistem de IA cu grad ridicat de risc. Nu ar trebui să se înțeleagă că articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/1689 impune ca produsele în care este încorporat un sistem de IA cu grad ridicat de risc să fie supuse automat unei evaluări a conformității de către o parte terță care implică un organism notificat. În cazul în care această posibilitate este prevăzută în actele legislative de armonizare ale Uniunii, furnizorul produsului în care este încorporat sistemul de IA cu grad ridicat de risc ar putea continua să se bazeze pe standarde armonizate pentru a respecta cerințele actelor legislative de armonizare ale Uniunii și cerințele Regulamentului (UE) 2024/1689 ca procedură de evaluare a conformității.***

(22) ▌

(23) ***(21) Pentru a crește competitivitatea și inovarea, este esențial să se sprijine operatorii economici care trebuie să respecte simultan cerințele sau obligațiile prevăzute în capitolul III secțiunile 2 și 3 din Regulamentul (UE) 2024/1689, precum și cerințele și obligațiile relevante prevăzute în actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I la regulamentul respectiv. Pentru a sprijini și a simplifica căile de asigurare a conformității cu reglementările ale acestor operatori economici, Comisia ar trebui să solicite ca, fără întârzieri nejustificate, organizațiile de standardizare europene să elaboreze documente de standardizare, inclusiv, după caz, standarde armonizate. Aceste documente de standardizare ar trebui să se bazeze pe standardele armonizate publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene care conferă prezumția de conformitate cu cerințele sau obligațiile din Regulamentul (UE) 2024/1689, precum și pe orice standarde armonizate relevante publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene care conferă prezumția de conformitate cu cerințele sau obligațiile relevante prevăzute în actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I la regulamentul respectiv. Astfel de documente de standardizare ar trebui să contribuie la reducerea insecurității juridice, la evitarea duplicării inutile a activităților de evaluare a conformității, a testării, a documentării și a obligațiilor de raportare, precum și la reducerea costurilor de asigurare a conformității, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii și întreprinderile nou-înființate. Dezvoltarea în timp util a unor astfel de documente este esențială pentru a oferi operatorilor economici soluții tehnice practice și fiabile, pentru a consolida securitatea juridică și pentru a facilita introducerea pe piață, punerea în funcțiune și utilizarea sistemelor de IA în conformitate cu prezentul regulament și cu actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I la regulamentul respectiv.***

(24) (22) Pentru a raționaliza asigurarea conformității și a reduce costurile asociate, înregistrarea sistemelor de IA menționate la articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2024/1689 în baza de date a UE în temeiul articolului 49 alineatul (2) din regulamentul respectiv ***ar trebui simplificată prin raționalizarea conținutului necesar din anexa VIII la regulamentul respectiv***. ***Deși este în continuare esențial, pentru o supraveghere eficace a pieței și pentru asigurarea răspunderii publice, ca astfel de sisteme de IA să fie înregistrate în baza de date a UE, cerințele de înregistrare ar trebui să fie simplificate și să devină mai proporționale. Această simplificare ar asigura un echilibru mai bun, fără a submina protecția prevăzută în Regulamentul (UE) 2024/1689.*** Astfel de sisteme de IA nu sunt considerate ca prezentând un grad ridicat de risc în anumite condiții în care nu prezintă un risc semnificativ de a aduce prejudicii sănătății, siguranței sau drepturilor fundamentale ale persoanelor. ***În plus,*** unui furnizor ***care aplică*** articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2024/1689 îi revine în continuare obligația de a documenta evaluarea sa înainte ca sistemul respectiv să fie introdus pe piață sau pus în funcțiune. Autoritățile naționale competente ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita respectiva evaluare.

(25) (23) Articolele 57, 58 și 60 din Regulamentul (UE) 2024/1689 ar trebui modificate pentru a consolida și mai mult cooperarea la nivelul Uniunii în ceea ce privește spațiile de testare în materie de reglementare în domeniul IA, pentru a promova claritatea și coerența guvernanței spațiilor de testare în materie de reglementare în domeniul IA și pentru a extinde domeniul de aplicare al testării în condiții reale în afara spațiilor de testare în materie de reglementare în domeniul IA la sistemele de IA cu grad ridicat de risc care intră sub incidența actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I la regulamentul respectiv. În special, pentru a permite simplificarea procedurală, după caz, în proiectele supravegheate în cadrul spațiilor de testare în materie de reglementare în domeniul IA care includ și testarea în condiții reale, planul de testare în condiții reale ar trebui să fie integrat în planul privind spațiul de testare convenit de furnizori sau de potențialii furnizori și de autoritatea competentă. ▌

(26) ***(24) În plus, este oportun să se prevadă posibilitatea ca Oficiul european pentru inteligența artificială (Oficiul pentru IA) să instituie un spațiu de testare în materie de reglementare*** în domeniul ***IA la nivelul Uniunii pentru sistemele de IA care intră sub incidența articolului 75 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/1689. Pentru a asigura coerența, securitatea juridică și o alocare eficientă a responsabilităților de supraveghere între nivelul Uniunii și cel național, domeniul de aplicare al spațiului de testare în materie de reglementare*** în domeniul ***IA la nivelul Uniunii ar trebui definit în mod clar pentru a evita orice suprapunere cu spațiile naționale de testare în materie de reglementare*** în domeniul ***IA instituite în temeiul regulamentului respectiv***. ***Pentru a stimula inovarea și a facilita adoptarea IA, IMM-urilor, inclusiv întreprinderilor nou-înființate, și IMCM-urilor ar trebui să li se ofere acces prioritar la spațiile de testare în materie de reglementare*** în domeniul ***IA instituite de Oficiul pentru IA.***

(27) ***(25) În plus, dispozițiile privind cooperarea dintre autoritățile competente relevante pentru funcționarea unui spațiu de testare în materie de reglementare*** în domeniul ***IA ar trebui clarificate pentru a asigura funcționarea eficace a acestora. Din acest motiv, împuternicirea Comisiei de a adopta acte de punere în aplicare care precizează modalitățile detaliate de instituire, dezvoltare, punere în aplicare, exploatare și supraveghere a spațiilor de testare în materie de reglementare*** în domeniul ***IA ar trebui extinsă și la aspectele legate de guvernanță a acestor spații. În plus, în cazul în care spațiile de testare în materie de reglementare*** în domeniul ***IA implică sisteme inovatoare de IA care prelucrează date cu caracter personal sau care intră în sfera de competență a altor autorități naționale sau a autorităților competente care asigură sau facilitează accesul la date, autoritățile de supraveghere competente relevante ar trebui să fie asociate la funcționarea spațiilor de testare în materie de reglementare*** în domeniul ***IA și implicate în supravegherea acestor aspecte, în limita atribuțiilor și competențelor lor respective.***

(28) (26) Pentru a stimula inovarea, este, de asemenea, oportun să se extindă domeniul de aplicare al testării în condiții reale în afara spațiilor de testare în materie de reglementare în domeniul IA prevăzute la articolul 60 din Regulamentul (UE) 2024/1689, care se aplică în prezent sistemelor de IA cu grad ridicat de risc enumerate în anexa III la regulamentul respectiv, și să se permită furnizorilor și potențialilor furnizori de sisteme de IA cu grad ridicat de risc care intră sub incidența actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I la regulamentul respectiv să testeze astfel de sisteme și în condiții reale***, sub rezerva unor garanții suficiente***. Acest fapt nu aduce atingere altor acte legislative ale Uniunii sau naționale privind testarea în condiții reale a sistemelor de IA cu grad ridicat de risc legate de produsele care fac obiectul respectivelor acte legislative de armonizare ale Uniunii. ▌

(29) ***(27) De asemenea, este necesar să se asigure posibilitatea de a testa în condiții reale sistemele de IA cu grad ridicat de risc care fac obiectul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea B din anexa I la Regulamentul (UE) 2024/1689. Aceste sisteme fac obiectul cerințelor și procedurilor din legislația sectorială relevantă și, în majoritatea cazurilor, nu fac în mod direct obiectul regulamentului respectiv. Actele sectoriale respective vor include, în timp util, cerințe corespunzătoare cerințelor prevăzute la articolele 8-15 din regulamentul respectiv. Prin urmare, este necesar să se asigure că statele membre pot permite testarea în condiții reale a acestor sisteme de IA în vederea evaluării și verificării conformității sistemelor respective cu cerințele prevăzute la articolele 8-15 din regulamentul respectiv. În cazul în care statele membre decid să permită astfel de testări, regulamentul respectiv ar trebui să le impună să adopte cadre care să stabilească cerințele detaliate pentru astfel de testări. Regulamentul respectiv ar trebui să prevadă elemente esențiale care să fie incluse în astfel de cadre. La elaborarea acestor cadre, statele membre ar trebui să asigure un nivel ridicat de protecție a sănătății, a siguranței și a drepturilor fundamentale ale persoanelor fizice. Înainte de punerea în aplicare a cadrului, statele membre ar trebui să îl notifice Comisiei. Testarea în condiții reale ar trebui să respecte actele legislative relevante de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea B din anexa I la Regulamentul (UE) 2024/1689, inclusiv orice dispoziții aplicabile privind testarea. Totuși, acest lucru nu ar trebui să afecteze aplicarea noului articol privind testarea în condiții reale.***

(30) (28) Articolul 63 din Regulamentul (UE) 2024/1689 oferă microîntreprinderilor care sunt furnizori de sisteme de IA cu grad ridicat de risc posibilitatea de a beneficia de o modalitate simplificată de respectare a obligației de a institui un sistem de management al calității. În vederea facilitării asigurării conformității pentru mai multe întreprinderi inovatoare, această posibilitate ar trebui extinsă la toate IMM-urile, inclusiv la întreprinderile nou-înființate.

(31) ***(29) Având în vedere rolul important al Oficiului pentru IA pentru guvernanța eficace și coordonată a Regulamentului (UE) 2024/1689, astfel cum este consolidat în continuare prin prezentul regulament, și fără a aduce atingere următorului cadru financiar multianual și procedurii bugetare, Comisia ar trebui să aloce resurse umane, financiare și tehnice adecvate Oficiului pentru IA pentru a se asigura că acesta își poate îndeplini sarcinile în mod eficace și în termene rezonabile, în legătură cu asigurarea respectării Regulamentului (UE) 2024/1689, inclusiv prin alocarea unui număr suficient de angajați permanenți cu competențe aprofundate și expertiză tehnică.***

(32) (30) Articolul 69 din Regulamentul (UE) 2024/1689 ar trebui modificat pentru a simplifica structura taxelor pentru grupul științific. În cazul în care statele membre apelează la expertiza grupului, taxele pe care ar putea fi obligate să le plătească experților ar trebui să fie echivalente cu remunerația pe care Comisia este obligată să o plătească în circumstanțe similare. ▌

(33) (31) Pentru a consolida sistemul de guvernanță pentru sistemele de IA ▌, este necesar să se clarifice rolul Oficiului pentru IA în monitorizarea și supravegherea conformității unor astfel de sisteme de IA cu Regulamentul (UE) 2024/1689. ***Comisia are competență exclusivă în ceea ce privește modelele de IA de uz general în temeiul articolului 88 din*** regulamentul respectiv. ***Pentru a spori coerența, claritatea și eficacitatea și având în vedere amploarea și impactul*** sistemelor de IA ***legate de aceste competențe, ar trebui să se definească mai precis sfera de competență exclusivă a Oficiului pentru IA în ceea ce privește supravegherea sistemelor. În special, Oficiul pentru IA ar trebui să aibă competență exclusivă în ceea ce privește*** sistemele de IA ***construite*** pe modele de IA de uz general***, nu numai în cazul în care atât sistemul, cât și modelul sunt*** dezvoltate de același furnizor***, ci și în cazul în care acestea sunt dezvoltate de furnizori care fac parte din aceeași întreprindere. Cu toate acestea, în anumite cazuri, în special când există o*** supraveghere ***sectorială specifică, responsabilitatea ar trebui să revină în continuare autorității naționale competente relevante***. ***În consecință, ar trebui prevăzute anumite excepții. Domeniul de aplicare personal al acestei competențe exclusive ar trebui extins la furnizorii respectivelor sisteme de IA și la implementatorii acestora din cadrul aceleiași întreprinderi. Alți implementatori ar trebui să facă în continuare obiectul supravegherii și al asigurării respectării legislației la nivel național. În plus,*** acestea nu includ sistemele de IA introduse pe piață, puse în funcțiune sau utilizate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii, care se află sub supravegherea Autorității Europene pentru Protecția Datelor în temeiul articolului 74 alineatul (9) din Regulamentul (UE) 2024/1689.▌

(34) ▌

▌

(35) (32) ***În plus,*** având în vedere sistemul existent de supraveghere și de asigurare a respectării normelor prevăzut în Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului[16], este oportun să se acorde Comisiei atribuțiile unei autorități competente de supraveghere a pieței în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1689 în cazul în care un sistem de IA este considerat drept platformă online foarte mare sau motor de căutare online foarte mare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/2065 sau în cazul în care este încorporat într-o astfel de platformă sau într-un astfel de motor de căutare. Acest aspect ar trebui să contribuie la asigurarea faptului că exercitarea competențelor de supraveghere și de asigurare a respectării normelor ce revin Comisiei în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1689 și al Regulamentului (UE) 2022/2065, precum și a celor aplicabile modelelor de IA de uz general integrate în astfel de platforme sau motoare de căutare, se desfășoară în mod coerent ***și efectiv***. ***Acest lucru este, de asemenea, oportun ținând seama de importanța unor astfel de platforme și motoare de căutare, având în vedere raza lor de acțiune, impactul lor și prejudiciile complexe și considerabile pe care le-ar putea cauza societății. Domeniul de aplicare personal al acestei competențe exclusive ar trebui extins la furnizorii respectivelor sisteme de IA și la implementatorii acestora din cadrul aceleiași întreprinderi***. În cazul sistemelor de IA încorporate într-o platformă online foarte mare sau într-un motor de căutare foarte mare sau care sunt considerate drept platformă online foarte mare sau motor de căutare foarte mare, primul punct de intrare pentru evaluarea sistemelor de IA este reprezentat de evaluarea riscurilor, măsurile de atenuare și obligațiile de audit prevăzute la articolele 34, 35 și 37 din Regulamentul (UE) 2022/2065, fără a se aduce atingere competențelor Oficiului pentru IA de a investiga și de a asigura ex post conformitatea cu normele din Regulamentul (UE) 2024/1689.

---

16 Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale) (JO L 277, 27.10.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

În contextul analizei acestei evaluări a riscurilor, a măsurilor de atenuare și a auditurilor, serviciile Comisiei responsabile cu asigurarea respectării Regulamentului (UE) 2022/2065 pot solicita avizul Oficiului pentru IA cu privire la rezultatul unei potențiale evaluări anterioare sau paralele a riscurilor efectuate în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1689 și la aplicabilitatea interdicțiilor prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689. În plus, Oficiul pentru IA și autoritățile naționale competente în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1689 ar trebui să își coordoneze eforturile de asigurare a respectării normelor cu autoritățile competente pentru supravegherea și asigurarea respectării Regulamentului (UE) 2022/2065, inclusiv cu Comisia, pentru a se asigura că principiile cooperării loiale, proporționalității și *non bis in idem* sunt respectate, în timp ce informațiile obținute în temeiul unui regulament vor fi utilizate în scopul supravegherii și al asigurării respectării celuilalt regulament numai cu condiția ca întreprinderea să fie de acord. În special, autoritățile respective ar trebui să facă schimb de opinii în mod regulat și să țină cont, în domeniile lor de competență respective, de orice amendă și sancțiune aplicată aceluiași furnizor pentru același comportament printr-o decizie definitivă în cadrul unei proceduri referitoare la o încălcare a altor norme de drept al Uniunii sau de drept intern, astfel încât să se asigure faptul că toate amenzile și sancțiunile aplicate sunt proporționale și corespund gravității încălcărilor comise.

(36) (33) ***Atunci când supraveghează și asigură respectarea obligațiilor în legătură cu sistemele de IA care intră în sfera sa de competență,*** Oficiul pentru IA ***are același rol și aceeași responsabilitate ca o autoritate de supraveghere a pieței în temeiul*** Regulamentului (UE) 2024/1689. ***În consecință, este necesar ca Oficiul pentru IA să aibă toate competențele și responsabilitățile pe care le au autoritățile de supraveghere a pieței în temeiul regulamentului respectiv și al Regulamentului (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului***[17] ***(denumite în continuare „competențele generale"). Acestea ar trebui să asigure aplicarea adecvată și eficace a cerințelor și obligațiilor prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689. Cu toate acestea,*** este necesar ***să se specifice, să se completeze și să se încadreze anumite elemente esențiale și alte aspecte ale competențelor generale, precum și garanțiile acestora (denumite în continuare „dispozițiile specifice"). În special, este necesar să se stabilească dispoziții care să reglementeze relația dintre Oficiul pentru IA și autoritățile naționale; dispoziții care specifică, completează și limitează*** competențele ***de a solicita informații și de a efectua inspecții la fața locului; dispoziții care reglementează investigațiile, inclusiv posibilitatea de a impune obligativitatea angajamentelor; și dispoziții care specifică și limitează competența de a constata neconformitatea, de a impune amenzi și de a impune penalități cu titlu cominatoriu. În cazul în care un tip de competență generală a fost specificat astfel, Oficiul pentru IA nu poate eluda condițiile și limitele acestor competențe bazându-se pe o competență generală conexă. În schimb, Oficiul pentru IA poate invoca tipuri de competențe generale care nu sunt specificate și încadrate în ceea ce privește Oficiul pentru IA, cum ar fi competența de a adopta măsurile menționate*** la articolul ***16 alineatul (3)*** din Regulamentul (UE) 2019/1020.

---

[17] Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011 (JO L 169, 25.6.2019, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj).

Dacă este necesar pentru punerea în aplicare corespunzătoare a Regulamentului (UE) 2024/1689, Comisia ar trebui să aibă posibilitatea de a adopta acte de punere în aplicare care să definească mai detaliat normele și procedurile privind aplicarea termenelor de prescripție, accesul la dosar și divulgarea negociată a informațiilor. În exercitarea tuturor acestor competențe, Oficiul pentru IA trebuie să respecte Carta. În plus, Oficiul pentru IA face obiectul garanțiilor și protecției drepturilor fundamentale prevăzute în dispozițiile specifice.

(37) (34) ***Pe lângă aceste*** garanții privind ***drepturile*** procedurale ***și fundamentale*** ▌, drepturile procedurale prevăzute la articolul 18 din Regulamentul (UE) 2019/1020 ar trebui să se aplice *mutatis mutandis* furnizorilor de sisteme de IA, fără a aduce atingere drepturilor procedurale mai specifice prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689. ***Atunci când autoritățile naționale de supraveghere a pieței, prin intermediul punctului de contact unic, solicită Oficiului pentru IA să ia măsuri de supraveghere și de asigurare a respectării legislației în ceea ce privește sistemele de IA aflate sub supravegherea sa exclusivă, Oficiul pentru IA ar trebui să informeze punctul de contact unic, în termen de cel mult patru luni de la primirea cererii respective, cu privire la intenția sa de a-și exercita competențele de supraveghere și de asigurare a respectării legislației sau cu privire la motivele pentru care nu și-a exercitat competențele. În cazul în care Oficiul pentru IA decide să își exercite competențele de supraveghere și de asigurare a respectării legislației, acesta ar trebui, de asemenea, să informeze punctul de contact unic, cu privire la rezultatul final al unor astfel de proceduri și la evoluțiile intermediare pe care Oficiul pentru IA le consideră ca având un impact major în cadrul investigației, inclusiv cu privire la decizia de a iniția proceduri, de a impune o amendă și de a retrage sau de a rechema sistemul de IA de pe piață.***

(38) (35) Pentru a permite accesul la piața Uniunii al sistemelor de IA care se află sub supravegherea Oficiului pentru IA în temeiul articolului 75 din Regulamentul (UE) 2024/1689 și care fac obiectul unei evaluări a conformității efectuate de terți, Comisia ar trebui să fie ***responsabilă*** de efectuarea evaluărilor conformității acestor sisteme înainte de introducerea lor pe piață.

(39) (36) Articolul 77 și dispozițiile conexe din Regulamentul (UE) 2024/1689 constituie un mecanism de guvernanță important, deoarece urmăresc să permită autorităților sau organismelor responsabile cu asigurarea respectării sau supravegherea dreptului Uniunii menit să protejeze drepturile fundamentale să își îndeplinească mandatul în condiții specifice și să încurajeze cooperarea cu autoritățile de supraveghere a pieței responsabile cu supravegherea și asigurarea respectării regulamentului respectiv. Este necesar să se clarifice domeniul de aplicare al unei astfel de cooperări, precum și autoritățile sau organismele publice care beneficiază de aceasta. În vederea consolidării cooperării, ar trebui să se clarifice faptul că cererile de acces la informații și documentație ar trebui adresate autorității competente de supraveghere a pieței, care ar trebui să răspundă***, fără întârzieri nejustificate,*** unor astfel de cereri, și că autoritățile sau organismele implicate ar trebui să aibă obligația reciprocă de a coopera. ***Ar trebui clarificat că aceste dispoziții nu aduc atingere competențelor, sarcinilor și independenței autorităților sau organismelor publice naționale relevante în temeiul mandatelor lor. În special, dispozițiile respective nu limitează prerogativele autorităților și ale organismelor respective de a solicita informații în temeiul altui act legislativ al Uniunii sau național. În consecință, autoritățile și organismele respective își păstrează competența de a solicita în mod direct informații operatorilor în temeiul mandatului lor sau al legislației Uniunii sau al dreptului intern.***

(40) ***(37) Cerințele pentru sistemele de IA cu grad ridicat de risc prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689 abordează riscurile specifice inerente sistemelor de IA, inclusiv prejudecățile, comportamentul imprevizibil al modelelor, robustețea sau acuratețea scăzută, vulnerabilitățile la atacurile din partea terților și lipsa de transparență a sistemului de IA. Prin abordarea riscurilor specifice IA, regulamentul respectiv completează cerințele prevăzute în actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I la regulamentul respectiv, fără a le duplica. Regulamentul (UE) 2024/1689 prevede mecanisme prin care operatorii economici să reducă la minimum sarcina de asigurare a conformității. În special, articolul 8 alineatul (2) privind interacțiunea cu legislația sectorială, articolul 9 alineatul (10) privind gestionarea riscurilor și articolul 17 alineatul (3) privind gestionarea calității permit operatorilor economici să integreze, atunci când este necesar și adecvat, o evaluare a riscurilor specifice IA în sistemele existente de management al riscurilor și al calității. Articolul 40 din Regulamentul (UE) 2024/1689 prevede, de asemenea, obligația Comisiei de a specifica faptul că standardele armonizate elaborate în temeiul regulamentului respectiv trebuie să fie în concordanță cu standardele elaborate în temeiul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I la regulamentul respectiv. Comisia ar trebui să ofere orientări pentru a ajuta operatorii economici ai sistemelor de IA cu grad ridicat de risc care intră sub incidența anexei I la Regulamentul (UE) 2024/1689 să se conformeze regulamentului respectiv, inclusiv prin furnizarea de orientări privind aplicarea articolului 8 alineatul (2), a articolului 9 alineatul (10) și a articolului 17 alineatul (3) din regulamentul respectiv ca mecanisme de reducere la minimum a sarcinii de asigurare a conformității, în conformitate cu principiile complementarității și proporționalității. Respectivele orientări ar trebui publicate cel târziu la 1 august 2027.***

(41) (38) Pentru a acorda suficient timp furnizorilor de sisteme de IA generativă care fac obiectul obligațiilor de marcare prevăzute la articolul 50 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1689 să își adapteze practicile într-un termen rezonabil fără a perturba piața, este oportun să se introducă o perioadă de tranziție de ***patru*** luni pentru furnizorii care și-au introdus deja sistemele pe piață înainte de 2 august 2026.

(42) (39) Pentru a acorda suficient timp furnizorilor de sisteme de IA cu grad ridicat de risc și pentru a clarifica normele aplicabile sistemelor de IA deja introduse pe piață sau puse în funcțiune înainte de data de la care se aplică dispozițiile relevante ale Regulamentului (UE) 2024/1689, este oportun să se clarifice domeniul de aplicare al unei perioade de grație prevăzute la articolul 111 alineatul (2) din regulamentul respectiv. În sensul articolului 111 alineatul (2), perioada de grație ar trebui să se aplice unui tip și unui model de sistem de IA deja introdus pe piață. Aceasta înseamnă că, în cazul în care cel puțin o unitate individuală a sistemului de IA cu grad ridicat de risc a fost introdusă pe piață sau pusă în funcțiune în mod legal înainte de data specificată la articolul 111 alineatul (2), alte unități individuale de același tip și model de sistem de IA cu grad ridicat de risc fac obiectul perioadei de grație prevăzute la articolul 111 alineatul (2) și, prin urmare, pot continua să fie introduse pe piață, puse la dispoziție sau puse în funcțiune pe piața Uniunii fără nicio altă obligație, cerință sau nevoie de certificare suplimentară, atât timp cât proiectarea sistemului de IA cu grad ridicat de risc respectiv rămâne neschimbată. În scopul aplicării perioadei de grație prevăzute la articolul 111 alineatul (2), factorul decisiv este data la care prima unitate a tipului și modelului respectiv de sistem de IA cu grad ridicat de risc a fost introdusă pe piață sau pusă în funcțiune pe piața Uniunii pentru prima dată. Orice modificare semnificativă a proiectării sistemului de IA respectiv după data specificată la articolul 111 alineatul (2) ar trebui să declanșeze obligația furnizorului de a respecta pe deplin toate dispozițiile relevante ale prezentului regulament aplicabile sistemelor de IA cu grad ridicat de risc, inclusiv cerințele de evaluare a conformității.

(43) (40) Articolul 113 din Regulamentul (UE) 2024/1689 stabilește datele de intrare în vigoare și de aplicare a regulamentului respectiv, în special data generală de aplicare, și anume 2 august 2026. În ceea ce privește obligațiile legate de sistemele de IA cu grad ridicat de risc prevăzute în capitolul III secțiunile 1, 2 și 3 din Regulamentul (UE) 2024/1689, disponibilitatea întârziată a standardelor, a specificațiilor comune și a orientărilor alternative și instituirea întârziată a autorităților naționale competente conduc la provocări care pun în pericol aplicarea efectivă a obligațiilor respective și care riscă să crească în mod semnificativ costurile de punere în aplicare într-un mod care nu justifică menținerea datei lor inițiale de aplicare, și anume 2 august 2026. ***Prin urmare,*** este oportun ***ca data de*** aplicare a ***secțiunilor 1, 2 și 3 din*** capitolul III ***să se stabilească la 2 decembrie 2027 pentru*** toate sistemele de IA clasificate ca prezentând un grad ridicat de risc în temeiul articolului 6 alineatul (2) și al anexei III, ***și la 2 august 2028 pentru*** sistemele de IA clasificate ca prezentând un grad ridicat de risc în temeiul articolului 6 alineatul (1) și al anexei I ▌. Distincția dintre datele de la care se aplică normele în ceea ce privește sistemele de IA clasificate ca prezentând un grad ridicat de risc în temeiul articolului 6 alineatul (2) și al anexei III, precum și al articolului 6 alineatul (1) și al anexei I la regulamentul respectiv este în concordanță cu diferența dintre datele inițiale de aplicare prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689 și urmărește să ofere timpul necesar pentru adaptarea și punerea în aplicare a obligațiilor corespunzătoare. ***Disponibilitatea la momentul oportun a instrumentelor de sprijin, inclusiv a orientărilor, a standardelor relevante, a specificațiilor comune și a codurilor de bune practici, este importantă pentru a facilita respectarea normelor și pentru a reduce riscul unor interpretări divergente și al unei aplicări inegale a normelor în statele membre. Pentru a garanta securitatea juridică și pentru a evita întârzieri suplimentare în aplicarea Regulamentului (UE) 2024/1689, Comisia ar trebui să se asigure că sunt instituite în timp util măsuri de sprijin pentru a garanta conformitatea cu capitolul III secțiunile 1, 2 și 3 din regulamentul respectiv, astfel încât să se asigure punerea în aplicare eficace și la timp a dispozițiilor necesare.***

(44) ▌

(45) (41) Având în vedere obiectivul de a reduce provocările legate de punerea în aplicare pentru cetățeni, întreprinderi și administrațiile publice, este esențial să se adopte condiții armonizate pentru punerea în aplicare a anumitor norme numai atunci când este strict necesar. În acest scop, este oportun să se elimine anumite împuterniciri conferite Comisiei de a adopta astfel de condiții armonizate prin intermediul unor acte de punere în aplicare în cazurile în care acest lucru nu este valabil. Prin urmare, articolul 50 alineatul (7), articolul 56 alineatul (6) și articolul 72 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2024/1689 ar trebui modificate pentru a se elimina împuternicirile conferite Comisiei de a adopta acte de punere în aplicare. ***Având în vedere că codurile de bune practici menționate la articolul 50 alineatul (7) și la articolul 56 alineatul (6) au un efect juridic limitat și, în special, nu conferă o prezumție de conformitate, nu este strict necesar ca aceste coduri să fie aprobate printr-un act de punere în aplicare. Furnizorii ar trebui să se poată baza, în temeiul articolului 53 alineatul (4) și al articolului 54 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1689, pe coduri de bune practici evaluate ca fiind adecvate în temeiul articolului 56 alineatul (6) din regulamentul respectiv.*** Eliminarea împuternicirii de a adopta un model armonizat pentru un plan de monitorizare ulterioară introducerii pe piață de la articolul 72 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2024/1689 are beneficiul suplimentar de a oferi mai multă flexibilitate furnizorilor de sisteme de IA cu grad ridicat de risc pentru a institui un sistem de monitorizare ulterioară introducerii pe piață care să fie adaptat organizației lor. În același timp, recunoscând necesitatea de a oferi claritate cu privire la modul în care furnizorii de sisteme de IA cu grad ridicat de risc ***trebuie să își respecte obligația prevăzută la articolul 72 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/1689***, Comisia ar trebui să aibă obligația de a publica orientări***, inclusiv un model voluntar, privind planul de monitorizare ulterioară introducerii pe piață, până la 2 septembrie 2027***.

(46) ***(42) Utilizarea inteligenței artificiale în mașini poate contribui la stimularea inovării și la îmbunătățirea eficienței mașinilor respective. Aplicarea Regulamentului (UE) 2023/1230 al Parlamentului European și al Consiliului[18] și a Regulamentului (UE) 2024/1689 ar putea duce la suprapuneri. În același timp, este important să se asigure un nivel de protecție în ceea ce privește riscurile legate de utilizarea inteligenței artificiale în mașini care să fie în concordanță cu nivelul de protecție prevăzut în Regulamentul (UE) 2024/1689 în ceea ce privește sistemele de IA cu grad ridicat de risc. Având în vedere natura specifică a mașinilor și a sectorului mașinilor și pentru a răspunde nevoii de a simplifica cadrul de reglementare pentru mașinile bazate pe IA, este oportun să se treacă la o abordare sectorială prin mutarea Regulamentului (UE) 2023/1230 din secțiunea A în secțiunea B din anexa I la Regulamentul (UE) 2024/1689. Așadar, în primul rând, aplicarea Regulamentului (UE) 2024/1689 în cazul acestor mașini ar trebui să se limiteze la dispozițiile menționate la articolul 2 alineatul (2) din regulamentul respectiv. Trimiterea la Directiva 2006/42/CE ar trebui mutată din secțiunea A în secțiunea B din anexa I la Regulamentul (UE) 2024/1689 și actualizată astfel încât să facă trimitere la Regulamentul (UE) 2023/1230. În al doilea rând, este esențial să se asigure faptul că Regulamentul (UE) 2023/1230 include cerințe esențiale privind sănătatea și securitatea pentru sistemele de IA cu grad ridicat de risc clasificate în temeiul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/1689 și utilizate ca o componentă de siguranță în mașini sau sistemele de IA cu grad ridicat de risc ce constituie mașini, care să asigure un nivel de protecție în concordanță cu Regulamentul (UE) 2024/1689.***

[18] Regulamentul (UE) 2023/1230 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2023 privind mașinile și de abrogare a Directivei 2006/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 73/361/CEE a Consiliului (JO L 165, 29.6.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1230/oj).

În acest scop, Comisia ar trebui să aibă obligația de a adopta acte delegate de modificare a anexei III la Regulamentul (UE) 2023/1230 pentru a reflecta cerințele relevante prevăzute în capitolul III secțiunea 2 și la articolele 17, 19, 72 și 73 din Regulamentul (UE) 2024/1689. Pentru a evita un vid juridic și pentru a asigura alinierea cu data aplicării normelor relevante privind sistemele de IA cu grad ridicat de risc prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689, actele delegate respective ar trebui să se aplice de la 2 august 2028. Din aceleași motive, producătorii ar trebui să aibă libertatea de a se baza pe standardele armonizate sau pe specificațiile comune la care se face trimitere sau sunt adoptate în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1689 care acoperă cerințele esențiale relevante pentru prezumția de conformitate în înțelesul articolului 20 din Regulamentul (UE) 2023/1230 până când se face trimitere la standarde armonizate sau sunt adoptate specificații comune privind IA în temeiul Regulamentului (UE) 2023/1230.

(47) ▌

(48) (43) Evaluarea conformității sistemelor de IA cu grad ridicat de risc în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1689 poate necesita implicarea organismelor de evaluare a conformității. Numai organismele de evaluare a conformității care au fost desemnate în temeiul regulamentului respectiv pot efectua evaluări ale conformității și numai pentru activitățile legate de categoriile și tipurile de sisteme de IA în cauză. Pentru a permite precizarea sferei de cuprindere a desemnării organismelor de evaluare a conformității notificate în temeiul articolului 30 din Regulamentul (UE) 2024/1689, este necesar să se întocmească o listă a codurilor, a categoriilor și a tipurilor corespunzătoare de sisteme de IA. Lista codurilor ar trebui să ia în considerare dacă sistemul de IA este o componentă a unui produs sau dacă este el însuși un produs care face obiectul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) 2024/1689 (denumite în continuare „coduri AIP”, pentru sistemele de IA care fac obiectul legislației privind produsele) sau un sistem enumerat în anexa III la regulamentul respectiv, care se referă în prezent numai la sistemele de IA biometrice menționate la punctul 1 din anexa III (denumite în continuare „coduri AIB”, pentru sistemele de IA biometrice). Atât codurile AIP, cât și codurile AIB sunt coduri verticale. Codurile AIP sunt coduri de referință care furnizează un link către actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I la Regulamentul (UE) 2024/1689. Codurile AIB sunt coduri noi specifice Regulamentului (UE) 2024/1689 care identifică sistemele de IA biometrice menționate la punctul 1 din anexa III la regulamentul respectiv.

Lista codurilor ar trebui, de asemenea, să țină seama de tipurile specifice și de tehnologiile subiacente ale sistemelor de IA (denumite „coduri AIH”, pentru codurile sistemelor de IA orizontale). Codurile AIH sunt coduri noi specifice tehnologiei IA și pot fi aplicate împreună cu codurile verticale AIP sau AIB. Codurile AIH acoperă tipurile și tehnologiile subiacente ale sistemelor de IA. Lista codurilor, care conține trei categorii, ar trebui să ofere o tipologie multidimensională a sistemelor de IA care să asigure faptul că organismele de evaluare a conformității desemnate ca organisme notificate sunt pe deplin competente în ceea ce privește sistemele de IA pe care trebuie să le evalueze.

(49) (44) Regulamentul (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului[19] prevede norme comune în domeniul aviației civile. Articolul 108 din Regulamentul (UE) 2024/1689 modifică Regulamentul (UE) 2018/1139 pentru asigura faptul că, atunci când adoptă orice act delegat sau de punere în aplicare relevant în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1139, Comisia ține seama, pe baza particularităților tehnice și de reglementare ale sectorului aviației civile și fără a afecta mecanismele și autoritățile existente de guvernanță, de evaluare a conformității și de asigurare a respectării legislației instituite prin actul respectiv, de cerințele obligatorii pentru sistemele de IA cu grad ridicat de risc prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689. Este necesară o corecție tehnică pentru modificarea și a altor articole din Regulamentul (UE) 2018/1139 pentru a asigura faptul că cerințele obligatorii pentru sistemele de IA cu grad ridicat de risc prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689 sunt acoperite integral atunci când se adoptă acte delegate sau de punere în aplicare relevante în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1139.

---

19 Regulamentul (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2111/2005, (CE) nr. 1008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a Directivelor 2014/30/UE și 2014/53/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) nr. 3922/91 al Consiliului (JO L 212, 22.8.2018, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj).

(50) ▌

(51) (45) Pentru a modifica anumite elemente neesențiale ale Regulamentelor (UE) 2024/1689 și (UE) 2023/1230, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui delegată Comisiei în ceea ce privește:

(52) - limitarea aplicării cerințelor sau obligațiilor specifice prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1689 în cazul în care actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I la regulamentul respectiv stabilesc cerințe care prevăd un nivel de protecție echivalent;

(53) - modificarea listei codurilor, a categoriilor și a tipurilor corespunzătoare de sisteme de IA din anexa XIV la Regulamentul (UE) 2024/1689, și

(54) - modificarea anexei III la Regulamentul (UE) 2023/1230 pentru a reflecta cerințele relevante din Regulamentul (UE) 2024/1689.

(55) Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare[20]. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.

(56) (46) Pentru a asigura securitatea juridică în cel mai scurt timp, în vederea aplicării generale iminente a Regulamentului (UE) 2024/1689, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare în regim de urgență în cea de-a treia zi de la data publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

---

[20] JO L 123, 12.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

(57) ***(47) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor și Comitetul european pentru protecția datelor au fost consultate în conformitate cu articolul 42 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2018/1725 și au emis avizul lor comun la 20 ianuarie 2026,***

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Modificarea Regulamentului (UE) 2024/1689

Regulamentul (UE) 2024/1689 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (2), litera (g) se înlocuiește cu următorul text:

„(g) măsuri de susținere a inovării, cu un accent deosebit pe întreprinderile mici cu capitalizare medie (IMCM-uri) și pe întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), inclusiv pe întreprinderile nou-înființate.”

2. ▌ Articolul 2 ***se modifică după cum urmează***:

(a) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) În cazul sistemelor de IA clasificate ca sisteme de IA prezentând un grad ridicat de risc în conformitate cu articolul 6 alineatul (1), legate de produse care fac obiectul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I secțiunea B, se aplică numai articolul 6 alineatul (1), articolul 60a ***și*** articolele 102-▌112. ***Articolele*** 57***, 58 și 59*** se aplică numai în măsura în care cerințele pentru sistemele de IA cu grad ridicat de risc prevăzute în temeiul prezentului regulament au fost integrate în respectivele acte legislative de armonizare ale Uniunii.”;

(b) alineatul (7) se înlocuiește cu următorul text:

„(7) Dreptul Uniunii privind protecția datelor cu caracter personal, a vieții private și a confidențialității comunicațiilor se aplică datelor cu caracter personal prelucrate în legătură cu drepturile și obligațiile prevăzute în prezentul regulament. Fără a aduce atingere articolelor 4a și 59 din prezentul regulament, prezentul regulament nu afectează Regulamentul (UE) 2016/679 sau (UE) 2018/1725 ori Directiva 2002/58/CE sau (UE) 2016/680."

3. La articolul 2, se adaugă următorul alineat:

„(13) Pentru sistemele de IA cu grad ridicat de risc menționate la articolul 6 alineatul (1), aplicarea cerințelor sau a obligațiilor specifice prevăzute la articolele 9-15 și 17-25 poate fi limitată, în cazul și în măsura în care:

(a) actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I secțiunea A stabilesc cerințe sau obligații care asigură un nivel echivalent sau mai ridicat de protecție a sănătății, a siguranței sau a drepturilor fundamentale decât cerința sau obligația în cauză; și

(b) o astfel de limitare nu reduce nivelul general de protecție prevăzut de prezentul regulament.

Până la 2 august 2027, Comisia adoptă acte delegate în conformitate cu articolul 97 pentru a completa prezentul regulament prin specificarea sistemelor de IA cu grad ridicat de risc în cauză, a cerințelor sau a obligațiilor care pot fi limitate, a condițiilor în care se aplică o astfel de limitare și a domeniului de aplicare al limitării."

4. Articolul 3 ***se modifică după cum urmează***:

(a) punctul 14 se modifică după cum urmează:

„14. «componentă de siguranță» înseamnă o componentă a unui produs sau a unui sistem de IA care îndeplinește o funcție de siguranță pentru produsul sau sistemul de IA respectiv sau a cărei defectare sau funcționare defectuoasă pune în pericol sănătatea și siguranța persoanelor sau a bunurilor; în sensul prezentei definiții, o componentă îndeplinește o funcție de siguranță atunci când scopul său preconizat este de a preveni sau de a reduce riscurile pentru sănătatea și siguranța persoanelor sau a bunurilor;”

(b) se introduc următoarele puncte:

„14a. «microîntreprindere, întreprindere mică și mijlocie» sau «IMM» înseamnă o microîntreprindere, o întreprindere mică sau o întreprindere mijlocie astfel cum este definită la articolul 2 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE;

14b. «întreprindere mică cu capitalizare medie» sau «IMCM» înseamnă o întreprindere mică cu capitalizare medie astfel cum este definită la punctul 2 din anexa la Recomandarea (UE) 2025/1099;”.

5. Articolul 4 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 4

Alfabetizarea în domeniul IA

(1) ▌Furnizorii și implementatorii de sisteme de IA ***iau*** măsuri pentru a ***sprijini dezvoltarea alfabetizării*** în domeniul IA a personalului lor și a altor persoane care se ocupă cu operarea și utilizarea sistemelor de IA în numele lor, ținând seama de cunoștințele tehnice, experiența, ***educația*** și ***formarea acestora*** și de contextul în care urmează să fie folosite sistemele de IA și luând în considerare persoanele sau grupurile de persoane în legătură cu care urmează să fie folosite sistemele de IA. ***Această obligație nu impune ca furnizorii sau implementatorii să garanteze un anumit nivel de cunoștințe în domeniul IA al vreunei persoane.***

▌

(2) Comisia și statele membre sprijină și înlesnesc eforturile furnizorilor și implementatorilor de sisteme de IA, în special ale IMM-urilor, de a-și îndeplini obligația care le revine în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol. În acest scop, Comisia publică pe platforma unică de informare menționată la articolul 62 alineatul (3) litera (b) exemple practice de moduri în care se poate respecta obligația respectivă.

(3) Consiliul IA adoptă recomandări, ținând seama de cadrele europene de competențe, pentru a sprijini Comisia și statele membre în promovarea alfabetizării în domeniul IA prevăzute la alineatul (1), inclusiv prin stabilirea unor obiective comune."

6. Se introduce următorul articol:

„Articolul 4a

Prelucrarea unor categorii speciale de date cu caracter personal pentru detectarea și corectarea prejudecăților

(1) În măsura în care este ***strict*** necesar pentru a asigura detectarea și corectarea prejudecăților în legătură cu sistemele de IA cu grad ridicat de risc în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) literele (f) și (g) din prezentul regulament, furnizorii de astfel de sisteme pot prelucra în mod excepțional categorii speciale de date cu caracter personal, sub rezerva unor garanții adecvate pentru drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice. În plus față de ***dispozițiile*** prevăzute în Regulamentele (UE) 2016/679 și (UE) 2018/1725 și în Directiva (UE) 2016/680, după caz, pentru ca o astfel de prelucrare să aibă loc, trebuie să fie respectate toate condițiile următoare:

(a) detectarea și corectarea prejudecăților nu poate fi realizată în mod eficace prin prelucrarea altor date, inclusiv a datelor sintetice sau anonimizate;

(b) categoriile speciale de date cu caracter personal fac obiectul unor limitări tehnice privind reutilizarea datelor cu caracter personal și al celor mai avansate măsuri de securitate și de protecție a vieții private, inclusiv pseudonimizarea;

(c) categoriile speciale de date cu caracter personal fac obiectul unor măsuri menite să asigure faptul că datele cu caracter personal prelucrate sunt securizate și protejate, sub rezerva unor garanții adecvate, inclusiv a unor controale stricte și a documentării accesului, pentru a se evita utilizarea necorespunzătoare și pentru a se asigura faptul că numai persoanele autorizate cu obligații de confidențialitate corespunzătoare au acces la aceste date cu caracter personal;

(d) categoriile speciale de date cu caracter personal nu trebuie să fie transmise, transferate sau accesate în alt mod de către alte părți;

(e) categoriile speciale de date cu caracter personal sunt șterse după corectarea prejudecăților sau după ce datele cu caracter personal au ajuns la sfârșitul perioadei lor de păstrare, în funcție de care dintre acestea survine mai întâi; și

(f) evidențele activităților de prelucrare în temeiul Regulamentelor (UE) 2016/679 și (UE) 2018/1725 și al Directivei (UE) 2016/680 includ motivele pentru care a fost ***strict*** necesară prelucrarea unor categorii speciale de date cu caracter personal pentru a depista și a corecta prejudecățile și motivele pentru care acest obiectiv nu putea fi realizat prin prelucrarea altor date.

(2) ***Furnizorii*** și ***implementatorii*** de alte sisteme și modele de IA, precum și ***implementatorii*** de sisteme de IA cu grad ridicat de risc ***pot prelucra în mod excepțional categorii speciale de date cu caracter personal în măsura în care:***

(a) o astfel de prelucrare este strict necesară pentru a asigura detectarea și corectarea prejudecăților în vederea identificării unor posibile prejudecăți care sunt susceptibile să afecteze sănătatea și siguranța persoanelor, au un impact negativ asupra drepturilor fundamentale sau conduc la o discriminare interzisă în temeiul dreptului Uniunii, în special atunci când datele de ieșire influențează datele de intrare pentru operațiunile viitoare; și

(b) se aplică toate condițiile și garanțiile prevăzute la alineatul (1).

Prezentul alineat nu creează nicio obligație de a efectua o astfel de detectare și corectare a prejudecăților."

▌

7. Articolul 5 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1) primul paragraf, se introduc următoarele litere:

„(ba) introducerea pe piață, punerea în funcțiune sau utilizarea unui sistem de IA care generează sau manipulează imagini sau materiale video sau audio realiste sau materiale similare cu părțile intime ale unei persoane fizice identificabile sau cu o persoană fizică identificabilă care practică activități sexuale explicite, fără consimțământul exprimat liber, specific, în cunoștință de cauză, neechivoc și explicit al persoanei respective în legătură cu generarea sau manipularea respectivă de materiale;

(bb) introducerea pe piață, punerea în funcțiune sau utilizarea unui sistem de IA care generează sau manipulează materiale sau spectacole în înțelesul articolului 2 literele (c) și (e) din Directiva 2011/93/UE, cu excepția cazului în care în temeiul dreptului intern se aplică o apărare „fără drept";

(b) se introduc următoarele alineate:

„(1a) În sensul alineatului (1) primul paragraf literele (ba) și (bb):

(a) introducerea pe piață sau punerea în funcțiune a unui sistem de IA care generează sau manipulează materialele sau spectacolele menționate la alineatul (1) primul paragraf litera (ba) sau (bb) este interzisă numai în cazul în care:

(i) scopul preconizat al sistemului de IA este generarea sau manipularea respectivă; sau

(ii) proiectarea, antrenarea, arhitectura, capacitățile sau funcționalitățile orientate către utilizator ale sistemului fac ca generarea sau manipularea respectivă să fie un rezultat previzibil și reproductibil în mod rezonabil, fără a necesita modificări tehnice semnificative, iar sistemul nu dispune de măsuri tehnice de siguranță rezonabile și adecvate și de alte garanții pentru a preveni în mod fiabil generarea sau manipularea respectivă, ținând seama de utilizările necorespunzătoare care pot fi prevăzute în mod rezonabil, și pentru a corecta utilizarea necorespunzătoare observată sau raportată;

(b) utilizarea unui sistem de IA care generează sau manipulează materialele sau spectacolele menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (ba) și (bb) este interzisă numai atunci când implementatorul utilizează sistemul în scopul generării sau manipulării unor astfel de materiale sau spectacole.

(1b) În sensul alineatului (1) primul paragraf litera (ba), un sistem de IA care manipulează materialele într-un mod care nu mărește expunerea niciunei părți intime reprezentate și nu modifică natura niciunei activități sexuale explicite reprezentate nu constituie manipulare."

8. La articolul 6, se introduc următoarele alineate:

„(1a) În sensul prezentului regulament, inclusiv al alineatului (1) de la prezentul articol, sistemele de IA care sunt utilizate exclusiv pentru aspecte care nu țin de siguranță ale asistenței pentru utilizatori, ale optimizării performanței, ale eficienței serviciilor, ale automatizării sau ale confortului ori ale controlului calității nu sunt considerate componente de siguranță.

(1b) În pofida alineatului (1a), sistemele de IA a căror defectare sau funcționare defectuoasă ar pune în pericol sănătatea și siguranța sunt considerate componente de siguranță.

(1c) Nu se consideră că îndeplinește condiția de la alineatul (1) litera (b) un produs care trebuie să fie supus unei evaluări a conformității de către o terță parte exclusiv din cauza altor riscuri decât riscurile pentru sănătate și siguranță, în special a riscurilor legate de distribuția spectrului radio sau de interferențele electromagnetice care nu afectează sănătatea și siguranța.”

9. Articolul 10 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Sistemele de IA cu grad ridicat de risc care utilizează tehnici ce implică antrenarea modelelor de IA cu date se dezvoltă pe baza unor seturi de date de antrenament, de validare și de testare care îndeplinesc criteriile de calitate menționate la alineatele (2), (3) și (4) de la prezentul articol și la articolul 4a alineatul (1) ori de câte ori sunt utilizate astfel de seturi de date.”;

▌

(b) alineatul (5) se elimină;

(c) alineatul (6) se înlocuiește cu următorul text:

„(6) Pentru dezvoltarea sistemelor de IA cu grad ridicat de risc care nu utilizează tehnici ce implică antrenarea modelelor de IA, alineatele (2), (3) și (4) de la prezentul articol și articolul 4a alineatul (1) se aplică numai seturilor de date de testare.”

▌

10. La articolul 11 alineatul (1), al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Respectiva documentație tehnică se întocmește astfel încât să demonstreze că sistemul de IA cu grad ridicat de risc respectă cerințele prevăzute în prezenta secțiune și să furnizeze autorităților naționale competente și organismelor notificate informațiile necesare într-un mod clar și cuprinzător, pentru a evalua conformitatea sistemului de IA cu cerințele respective. Aceasta conține cel puțin elementele prevăzute în anexa IV. ▌ IMM-urile, inclusiv întreprinderile nou-înființate, ***și IMCM-urile*** pot furniza într-o manieră simplificată elementele documentației tehnice specificate în anexa IV. În acest scop, Comisia stabilește un formular simplificat de documentație tehnică adaptat nevoilor ▌ IMM-urilor, inclusiv ale întreprinderilor nou-înființate***, și ale IMCM-urilor***. În cazul în care ▌ o IMM, inclusiv o întreprindere nou-înființată, ***sau o IMCM*** optează să furnizeze informațiile solicitate în anexa IV într-o manieră simplificată, aceasta utilizează formularul menționat la prezentul alineat. Organismele notificate acceptă formularul în scopul evaluării conformității.”

11. La articolul 17, alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Punerea în aplicare a aspectelor menționate la alineatul (1) este proporțională cu dimensiunea organizației furnizorului, în special dacă furnizorul este o ▌IMM, inclusiv o întreprindere nou-înființată***, sau o IMCM***. Furnizorii respectă, indiferent de situație, gradul de precizie și nivelul de protecție necesare pentru a se asigura conformitatea cu prezentul regulament a sistemelor lor de IA cu grad ridicat de risc.”

12. Articolul 25 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) În cazul în care se produc circumstanțele menționate la alineatul (1), furnizorul care a introdus inițial pe piață sau a pus în funcțiune sistemul de IA nu mai este considerat furnizorul respectivului sistem de IA în sensul prezentului regulament.

Acest furnizor inițial cooperează îndeaproape cu noii furnizori și pune la dispoziție informațiile necesare și oferă accesul tehnic și alte tipuri de asistență preconizate în mod rezonabil care sunt necesare pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul regulament, în special în ceea ce privește respectarea cerințelor privind evaluarea conformității sistemelor de IA cu grad ridicat de risc.

În special, obligația prevăzută la al doilea paragraf include, atunci când acest lucru este relevant în scopurile specificate la paragraful respectiv, următoarele:

(a) punerea la dispoziție a unei documentații tehnice suficiente pentru a evalua conformitatea cu cerințele prevăzute la articolul 16;

(b) informarea noilor furnizori cu privire la limitările și modurile de defectare cunoscute; și

(c) oferirea de acces tehnic specific pentru noii furnizori, inclusiv pentru testare și validare.

Prezentul alineat nu se aplică în cazurile în care furnizorul inițial a specificat clar că sistemul său de IA nu trebuie transformat într-un sistem de IA cu grad ridicat de risc și, prin urmare, nu intră sub incidența obligației de a coopera cu noii furnizori și de a preda documentația.";

(b) la alineatul (4), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Furnizorul unui sistem de IA cu grad ridicat de risc și terții care furnizează un sistem de IA, un model de IA, instrumente, servicii, componente sau procese care sunt utilizate sau integrate într-un sistem de IA cu grad ridicat de risc specifică, printr-un acord scris, pe baza stadiului de avansare general recunoscut al tehnologiei, informațiile, capabilitățile, accesul tehnic și alte tipuri de asistență necesare pentru a permite furnizorului sistemului de IA cu grad ridicat de risc să respecte întru totul obligațiile prevăzute în prezentul regulament. Prezentul alineat nu se aplică terților care pun la dispoziția publicului instrumente, servicii, procese sau componente, în afara modelelor de IA de uz general, sub licență liberă și cu sursă deschisă."

13. Articolul 27 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) În cazul în care oricare dintre obligațiile prevăzute la prezentul articol este deja respectată ca urmare a evaluării impactului asupra protecției datelor efectuate în temeiul articolului 35 din Regulamentul (UE) 2016/679 sau al articolului 27 din Directiva (UE) 2016/680, atunci când efectuează evaluarea impactului asupra drepturilor fundamentale menționată la alineatul (1) de la prezentul articol, implementatorul poate include trimiteri la secțiunile relevante din respectiva evaluare a impactului asupra protecției datelor sau poate include părți relevante din aceasta în evaluarea impactului asupra drepturilor fundamentale.”;

(b) alineatul (5) se înlocuiește cu următorul text:

„(5) Oficiul pentru IA elaborează un model de chestionar, inclusiv prin intermediul unui instrument automatizat, pentru a-i ajuta pe implementatori să își respecte obligațiile care le revin în temeiul prezentului articol într-un mod simplificat. Acest model oferă implementatorilor, după caz, posibilitatea de a include trimiteri la secțiunile relevante ale evaluării impactului asupra protecției datelor sau de a include părți relevante din aceasta în evaluarea impactului asupra drepturilor fundamentale în temeiul alineatului (4).”

14. La articolul 28, se adaugă ***următoarele alineate***:

„(8) Autoritățile de notificare desemnate în temeiul prezentului regulament care sunt responsabile pentru sistemele de IA care intră sub incidența actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I ***asigură*** faptul că organismul de evaluare a conformității care solicită desemnarea atât în temeiul prezentului regulament, cât și al actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I are posibilitatea de a depune o cerere unică și este supus unei proceduri ***unificate*** de evaluare în vederea desemnării în temeiul prezentului regulament și al actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I, în cazul în care actele legislative relevante de armonizare ale Uniunii prevăd o astfel de cerere unică și o procedură ***unificată*** de evaluare. ***În acest scop, autoritățile de notificare desemnate*** în temeiul ***prezentului regulament și cele desemnate*** în temeiul ***actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I cooperează în cadrul evaluărilor lor.***

Cererea unică și procedura ***unificată*** de evaluare menționate la prezentul alineat sunt, de asemenea, puse la dispoziția organismelor notificate deja desemnate în temeiul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I, atunci când organismele notificate respective solicită desemnarea în temeiul prezentului regulament, cu condiția ca actele legislative relevante de armonizare ale Uniunii să prevadă o astfel de procedură.

Un organism de evaluare a conformității care este desemnat în temeiul ***mai multor acte legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I trebuie să prezinte o singură cerere de desemnare*** în temeiul ***prezentului regulament. O desemnare în temeiul prezentului regulament se aplică pentru toate actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I pentru care este desemnat organismul de evaluare a conformității.***

Cererea unică și procedura ***unificată*** de evaluare evită orice suprapuneri inutile, se bazează pe procedurile existente de desemnare în conformitate cu actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I și asigură conformitatea cu cerințele referitoare la organismele notificate în conformitate atât cu prezentul regulament, cât și cu actele legislative relevante de armonizare ale Uniunii.

(9) O autoritate de notificare ce a fost desemnată în temeiul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I este, de asemenea, autoritatea de notificare competentă pentru depunerea cererii unice și pentru procedura unificată de evaluare menționate la alineatul (8), cu excepția cazului în care statul membru desemnează o altă autoritate de notificare pentru prezentul regulament."

15. La articolul 29, alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) În cazul organismelor notificate care sunt desemnate în temeiul oricăror alte acte legislative de armonizare ale Uniunii, toate documentele și certificatele legate de aceste desemnări pot fi utilizate pentru a sprijini și a accelera procedura de desemnare a acestora în temeiul prezentului regulament, după caz.

Organismele notificate care sunt desemnate în temeiul oricăruia dintre actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I și care sunt supuse procedurii ***unificate*** de evaluare menționate la articolul 28 alineatul (8) depun cererea unică de evaluare la autoritatea de notificare desemnată în temeiul respectivelor acte legislative de armonizare ale Uniunii.

Organismul notificat actualizează documentația menționată la alineatele (2) și (3) de la prezentul articol ori de câte ori au loc modificări relevante, pentru a oferi autorității responsabile de organismele notificate posibilitatea de a monitoriza și de a verifica respectarea continuă a tuturor cerințelor prevăzute la articolul 31.”

16. La articolul 30, alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Autoritățile de notificare înștiințează Comisia și celelalte state membre, pe baza listei de coduri, categorii și tipuri corespunzătoare de sisteme de IA menționate în anexa XIV și prin intermediul instrumentului de notificare electronică dezvoltat și administrat de Comisie, cu privire la fiecare organism de evaluare a conformității menționat la alineatul (1).

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 97 pentru a modifica anexa XIV, în lumina progreselor tehnice, a progreselor în materie de cunoștințe sau a noilor dovezi științifice, prin adăugarea pe lista codurilor, a categoriilor și a tipurilor corespunzătoare de sisteme de IA a unui nou cod, a unei noi categorii sau a unui nou tip de sistem de IA, prin retragerea unui cod existent, a unei categorii existente sau a unui tip existent de sistem de IA de pe lista respectivă sau prin mutarea unui cod sau a unui tip de sistem de IA de la o categorie la alta.”

17. ***La articolul 40 alineatul (2), se adaugă următorul paragraf:***

„Comisia, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului[21] și fără întârzieri nejustificate, solicită organizațiilor de standardizare europene să elaboreze documente de standardizare, care să includă, după caz, standarde armonizate, pentru a facilita conformitatea comună și prezumția de conformitate cu cerințele sau obligațiile prevăzute în capitolul III secțiunile 2 și 3 din prezentul regulament, precum și cu cerințele și obligațiile relevante prevăzute în actele legislative de armonizare ale Uniunii care figurează în anexa I la prezentul regulament."

18. ***La articolul 42, se adaugă*** următorul ***alineat***:

„(3) În cazul în care sistemele de IA cu grad ridicat de risc intră în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) 2024/2847 și sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 12 alineatul (1) din regulamentul respectiv, se consideră că respectivele sisteme respectă cerințele de securitate cibernetică prevăzute la articolul 15 din prezentul regulament."

---

21 ***Regulamentul (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 316, 14.11.2012, p. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).***

19. La articolul 43, alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) În cazul sistemelor de IA cu grad ridicat de risc cărora li se aplică actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I, furnizorul sistemului urmează procedura de evaluare a conformității relevantă, astfel cum se prevede în actele legislative relevante de armonizare ale Uniunii. Cerințele prevăzute în secțiunea 2 din prezentul capitol se aplică acestor sisteme de IA cu grad ridicat de risc și fac parte din evaluarea respectivă. De asemenea, este efectuată evaluarea sistemului de management al calității prevăzut la articolul 17 ***și se aplică punctele 3, 4.3, 4.4 și 4.5, punctul 4.6 al cincilea paragraf și punctul 5 din anexa VII.***

În scopul evaluării respective a conformității, organismele notificate care au fost notificate în temeiul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I au capacitatea de a evalua conformitatea sistemelor de IA cu grad ridicat de risc cu cerințele prevăzute în secțiunea 2 din prezentul capitol, cu condiția ca respectarea de către organismele notificate respective a cerințelor prevăzute la articolul 31 alineatele (4), (5), (10) și (11) să fi fost evaluată în contextul procedurii de notificare în conformitate cu actele legislative relevante de armonizare ale Uniunii***, ceea ce se dovedește prin evaluare ca parte a notificării existente***. Fără a aduce atingere articolului 28, organismele notificate care au fost notificate în temeiul actelor legislative de armonizare ale Uniunii prevăzute în secțiunea A din anexa I solicită desemnarea în conformitate cu secțiunea 4 din prezentul capitol până cel târziu la ... [18 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament de modificare].

În cazul în care actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I oferă fabricantului produsului posibilitatea de ***a se baza pe o evaluare a*** conformității ***care nu implică*** un terț, cu condiția ca fabricantul respectiv să fi aplicat standardele armonizate ***pentru a asigura conformitatea cu*** toate cerințele relevante, fabricantul respectiv poate recurge la această opțiune numai dacă a aplicat, de asemenea, standardele armonizate sau, după caz, specificațiile comune menționate la articolul 41, care vizează toate cerințele prevăzute în secțiunea 2 din prezentul capitol. ***Clasificarea unui produs ca sistem de IA cu grad ridicat de risc în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) nu afectează alegerea procedurii de evaluare a conformității la dispoziția fabricanților de produse care fac obiectul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I, inclusiv, după caz, opțiunea de a se baza pe standarde armonizate. Fabricanții unor astfel de produse nu sunt obligați să aleagă o procedură de evaluare a conformității care implică evaluarea conformității de către terți doar fiindcă produsul include un sistem de IA cu grad ridicat de risc ca o componentă de siguranță, dacă acest lucru nu este impus de actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I.***

În cazul în care un sistem de IA cu grad ridicat de risc intră atât sub incidența actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I, cât și sub incidența uneia dintre categoriile enumerate în anexa III, furnizorul sistemului respectiv urmează procedura de evaluare a conformității relevantă, astfel cum se prevede în temeiul actelor legislative relevante de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I.”

▌

20. La articolul 50, alineatul (7) se înlocuiește cu următorul text:

„(7) ***Comisia*** încurajează și facilitează elaborarea de coduri de bune practici la nivelul Uniunii pentru a facilita punerea în aplicare eficace a obligațiilor privind detectarea, marcarea și etichetarea conținutului generat sau manipulat artificial. Comisia***, ținând seama pe deplin de avizul Consiliului IA***, ***evaluează*** dacă respectarea codurilor de bune practici în cauză este adecvată pentru a asigura respectarea obligațiilor prevăzute la ***alineatele*** (2) ***și (4)*** de la prezentul articol, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 56 alineatul (6) ▌. În cazul în care consideră că codul ***de bune practici*** este inadecvat, Comisia poate să adopte un act de punere în aplicare care să precizeze normele comune pentru punerea în aplicare a obligațiilor respective, în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 98 alineatul (2).”

21. La articolul 56, alineatul (6) ▌ se înlocuiește cu următorul text:

„(6) Comisia și Consiliul IA monitorizează și evaluează periodic îndeplinirea obiectivelor codurilor de bune practici de către participanți și contribuția acestora la aplicarea corespunzătoare a prezentului regulament. Comisia, ținând seama în cea mai mare măsură de avizul Consiliului IA, evaluează dacă codurile de bune practici vizează obligațiile prevăzute la articolele 53 și 55 și monitorizează și evaluează periodic îndeplinirea obiectivelor lor. Comisia publică evaluarea caracterului adecvat al codurilor de bune practici.”

22. Articolul 57 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre se asigură că autoritățile lor competente instituie cel puțin un spațiu de testare în materie de reglementare în domeniul ***IA la nivel național, care va fi operațional până la data de 2 august 2027. Spațiul de testare respectiv poate fi instituit, de asemenea, împreună cu autoritățile competente din alte state membre. Comisia poate oferi sprijin tehnic, consiliere și instrumente pentru instituirea și exploatarea spațiilor de testare în materie de reglementare în domeniul IA.”;***

(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor poate institui un spațiu de testare în materie de reglementare în domeniul ***IA pentru instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii. În acest scop, trimiterile la autoritățile naționale competente din prezentul capitol se interpretează ca trimiteri la Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor.”;***

(c) se introduce următorul alineat ▌:

„(3a) Oficiul pentru IA poate institui un spațiu de testare în materie de reglementare în domeniul IA la nivelul Uniunii pentru sistemele de IA care intră sub incidența articolului 75 alineatul (1). ***În acest scop, trimiterile la autoritățile naționale competente din prezentul capitol se interpretează, după caz, ca trimiteri la Oficiul pentru IA.*** Respectivul spațiu de testare în materie de reglementare în domeniul IA este implementat în strânsă cooperare cu autoritățile competente relevante, în special atunci când ***respectarea*** legislației Uniunii, alta decât prezentul regulament, este supravegheată în spațiul de testare în materie de reglementare în domeniul IA, și oferă acces prioritar pentru IMM-uri, ***inclusiv întreprinderi nou-înființate și IMCM-uri***. ▌

Instituirea unui spațiu de testare în materie de reglementare în domeniul ***IA la nivelul Uniunii de către Oficiul pentru IA nu aduce atingere competențelor statelor membre de a institui și de a supraveghea spațiile de testare în materie de reglementare în domeniul IA pentru sistemele de IA aflate sub supravegherea lor.”;***

(d) alineatul (5) se înlocuiește cu următorul text:

„(5) Spațiile de testare în materie de reglementare în domeniul IA instituite în temeiul prezentului articol prevăd un mediu controlat care promovează inovarea și facilitează dezvoltarea, antrenarea, testarea și validarea sistemelor de IA inovatoare pentru o perioadă limitată de timp înainte de introducerea lor pe piață sau de punerea lor în funcțiune în temeiul unui plan specific privind spațiul de testare convenit între furnizori sau furnizorii potențiali și ***autoritățile competente***, asigurând existența unor garanții adecvate. Astfel de spații de testare pot include testarea în condiții reale supravegheată în spațiul de testare. După caz, planul privind spațiul de testare include ▌planul de testare în condiții reale menționat la articolele 60 și 60a.”;

(e) la alineatul (9), litera (e) se înlocuiește după cum urmează:

„(e) facilitarea și accelerarea accesului la piața Uniunii pentru sistemele de IA, în special atunci când sunt furnizate de ▌IMM-uri, inclusiv de ***întreprinderi nou-înființate și de IMCM-uri***.”;

(f) alineatul (10) se înlocuiește cu următorul text:

„(10) ***Autoritățile naționale competente se asigură că, în măsura în care sistemele de IA inovatoare implică prelucrarea de date cu caracter personal sau fac obiectul competenței de supraveghere a altor autorități naționale sau autorități competente care furnizează sau sprijină accesul la date, autoritățile competente de protecție a datelor și celelalte autorități naționale sau competente respective sunt asociate exploatării spațiului de testare în materie de reglementare*** în domeniul ***IA și sunt implicate în supravegherea aspectelor respective pe măsura sarcinilor și a competențelor lor respective.";***

(g) alineatul (14) se înlocuiește cu următorul text:

„(14) Autoritățile naționale competente, ***Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor și Oficiul pentru IA, după caz și în limitele competențelor lor respective,*** își coordonează activitățile și cooperează în cadrul Consiliului IA. Ele ***pot sprijini*** instituirea și funcționarea în comun a spațiilor de testare în materie de reglementare în domeniul IA, inclusiv în diferite sectoare***, și pot face schimb de bune practici în chestiuni aferente***."

23. La articolul 58 alineatul (1), primul paragraf se modifică după cum urmează:

(a) partea introductivă se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Pentru a evita fragmentarea în cadrul Uniunii, Comisia adoptă acte de punere în aplicare care precizează modalitățile detaliate de instituire, dezvoltare, punere în aplicare, operare, guvernanță și supraveghere a spațiilor de testare în materie de reglementare în domeniul IA. Actele de punere în aplicare includ principii comune cu privire la următoarele aspecte:";

(b) se adaugă următoarea literă:

„(d) normele detaliate aplicabile guvernanței spațiilor de testare în materie de reglementare în domeniul IA care intră sub incidența articolului 57, inclusiv în ceea ce privește ***implicarea*** autorităților competente ***pentru protecția datelor și supravegherea de către acestea, după caz***, precum și coordonarea și cooperarea la nivel național și la nivelul Uniunii.”

24. Articolul 60 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Testarea sistemelor de IA cu grad ridicat de risc în condiții reale în afara spațiilor de testare în materie de reglementare în domeniul IA poate fi efectuată de către furnizorii sau furnizorii potențiali de sisteme de IA cu grad ridicat de risc enumerați în anexa III sau care intră sub incidența actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I, în conformitate cu prezentul articol și cu planul de testare în condiții reale menționat în cadrul prezentului articol, fără a aduce atingere interdicțiilor prevăzute la articolul 5.”;

(b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Furnizorii sau furnizorii potențiali pot efectua teste ale sistemelor de IA cu grad ridicat de risc menționate în anexa III sau care intră sub incidența actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea A din anexa I în condiții reale în orice moment înainte de introducerea pe piață sau de punerea în funcțiune a sistemelor de IA cu grad ridicat de risc, pe cont propriu sau în parteneriat cu unul sau mai mulți implementatori sau implementatori potențiali.”

25. Se introduce următorul articol:

„Articolul 60a

Testarea sistemelor de IA cu grad ridicat de risc care intră sub incidența actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea B din anexa I în condiții reale în afara spațiilor de testare în materie de reglementare în domeniul IA

(1) ***Statele membre pot permite,*** în conformitate cu prezentul articol, testarea sistemelor de IA cu grad ridicat de risc în condiții reale în afara spațiilor de testare în materie de reglementare în domeniul IA ▌ de către furnizorii sau potențialii furnizori de produse bazate pe IA care fac obiectul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea B din anexa I***, cu scopul de a evalua și verifica conformitatea sistemelor respective cu cerințele prevăzute la articolele 8-15.***

▌

(2) Statele membre care aleg să permită testarea menționată la alineatul (1) adoptă, individual sau în comun, cadre pentru testarea în condiții reale.

(3) Fiecare stat membru notifică Comisiei orice cadru de testare în condiții reale pe care îl adoptă înainte de a-l implementa. Acest lucru nu aduce atingere competențelor Comisiei în temeiul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea B din anexa I.

(4) Statele membre ***care au adoptat cadre de testare în condiții reale se asigură că autoritățile naționale competente relevante***, autoritățile ***relevante*** și autoritățile publice responsabile cu gestionarea și exploatarea infrastructurii și a produselor care intră sub incidența actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea B din anexa I cooperează îndeaproape și cu bună-credință și elimină orice obstacole practice, inclusiv în ceea ce privește normele procedurale care oferă acces la infrastructura publică fizică, atunci când acest lucru este necesar, pentru a pune în aplicare cu succes ***cadrele respective*** privind testarea în condiții reale și pentru a testa produsele bazate pe IA care intră sub incidența actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea B din anexa I.

(5) ***Cadrele*** privind testarea în condiții reale ***stabilesc cerințele în temeiul cărora are loc testarea*** în condiții reale. ***Aceste cadre:***

(a) includ furnizarea unui plan obligatoriu de testare în condiții reale, care urmează să fie convenit între furnizor sau potențialul furnizor și autoritatea națională competentă sau autoritatea relevantă în conformitate cu actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea B din anexa I;

(b) asigură conformitatea cu cerințele prevăzute la articolul 60 alineatele (2) și (3), alineatul (4) literele (d)-(j) și alineatele (5)-(9), caz în care orice trimitere la autoritățile de supraveghere a pieței din dispozițiile respective se interpretează ca trimitere la autoritatea națională competentă sau la autoritatea relevantă, după caz, în conformitate cu actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea B din anexa I;

(c) includ mecanisme eficace de guvernanță și de asumare a răspunderii;

(d) asigură un nivel ridicat de protecție a sănătății, a siguranței și a drepturilor fundamentale.

(6) Testarea în condiții reale respectă dispozițiile aplicabile stabilite în actele legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în secțiunea B din anexa I. Orice cerințe prevăzute în dispozițiile respective nu afectează aplicarea prezentului articol în măsura în care acest lucru este necesar pentru a permite testarea menționată la alineatul (1).

▌ ”

26. La articolul 63, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) IMM-urile, inclusiv întreprinderile nou-înființate, pot respecta anumite elemente ale sistemului de management al calității prevăzut la articolul 17 într-un mod simplificat***, cu condiția să nu aibă întreprinderi partenere sau întreprinderi afiliate în înțelesul Recomandării 2003/361/CE.*** În acest scop, Comisia elaborează orientări privind elementele sistemului de management al calității care pot fi respectate într-un mod simplificat, având în vedere nevoile IMM-urilor, fără a afecta nivelul de protecție sau necesitatea respectării cerințelor în ceea ce privește sistemele de IA cu grad ridicat de risc.”

27. La articolul 64, se adaugă următorul alineat:

„(3) Fără a aduce atingere procedurii bugetare, Oficiului pentru IA i se alocă resurse adecvate pentru a-și îndeplini în mod eficace sarcinile și a-și exercita competențele în ceea ce privește asigurarea respectării prezentului regulament.”

28. La articolul 69, alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Statele membre pot fi obligate să plătească taxe pentru consilierea și sprijinul furnizate de experți la un nivel echivalent cu taxele de remunerare aplicabile Comisiei în temeiul actului de punere în aplicare menționat la articolul 68 alineatul (1).”

29. La articolul 70, alineatul (8) se înlocuiește cu următorul text:

„(8) Autoritățile naționale competente pot oferi orientări și consiliere cu privire la punerea în aplicare a prezentului regulament, îndeosebi IMM-urilor, inclusiv întreprinderilor nou-înființate ***și IMCM-urilor***, luând în considerare orientările și consilierea furnizate de Consiliul IA și de Comisie, după caz. Ori de câte ori autoritățile naționale competente intenționează să ofere orientări și consiliere cu privire la un sistem de IA în domenii reglementate de alte acte legislative ale Uniunii, autoritățile naționale competente în temeiul actelor legislative respective ale Uniunii sunt consultate, după caz.”

30. La articolul 72, alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Sistemul de monitorizare ulterioară introducerii pe piață se bazează pe un plan de monitorizare ulterioară introducerii pe piață. Planul de monitorizare ulterioară introducerii pe piață face parte din documentația tehnică menționată în anexa IV. Comisia***, ținând seama pe deplin de avizul Consiliului IA,*** adoptă orientări***, inclusiv un model,*** privind planul de monitorizare ulterioară introducerii pe piață ***până la 2 septembrie 2027***.”

31. Articolul 75 se modifică după cum urmează:

(a) titlul se înlocuiește cu următorul text:

„Supravegherea pieței și controlul sistemelor de IA și asistența reciprocă”;

(b) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Oficiul pentru IA are competența exclusivă de a supraveghea și de a asigura respectarea obligațiilor prevăzute în prezentul regulament ***în legătură cu următoarele sisteme de IA***:

(a) sistemele de IA bazate pe modele de IA de uz general, în cazul cărora modelul și sistemul sunt dezvoltate de același furnizor sau de furnizori care fac parte din aceeași întreprindere ca furnizorul respectiv, cu următoarele excepții:

(i) sistemele de IA legate de produsele care fac obiectul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I;

(ii) sistemele de IA menționate la punctul 2 din anexa III;

(iii) sistemele de IA furnizate de autoritățile de aplicare a legii, de autoritățile de gestionare a frontierelor și de instituțiile financiare, în măsura în care sistemele de IA respective intră sub incidența articolului 74 alineatul (6); și

(iv) sistemele de IA menționate la punctul 8 din anexa III în ceea ce privește administrarea justiției;

(b) sisteme de IA care constituie sau care sunt integrate într-o platformă online foarte mare sau într-un motor de căutare online foarte mare desemnat în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/2065.

Competența exclusivă menționată la primul paragraf se aplică furnizorilor sistemelor respective. Acesta se aplică implementatorilor sistemelor respective numai atunci când aceștia sunt și furnizori sau fac parte din aceeași întreprindere ca furnizorul.";

(c) se introduc următoarele alineate:

„(1a) Prin derogare de la articolul 73, furnizorii de sisteme de IA cu grad ridicat de risc care intră în sfera de competență a Oficiului pentru IA în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol raportează Oficiului pentru IA orice incident grav. Articolul 73 alineatele (2)-(9) se aplică mutatis mutandis. Oficiul pentru IA transmite prompt informațiile relevante autorității de supraveghere a pieței din statul membru pe teritoriul căruia este situat furnizorul sau reprezentantul său legal.

(1b) Autoritățile implicate în aplicarea prezentului regulament cooperează activ cu Oficiul pentru IA ***și îi oferă acestuia asistența necesară pentru exercitarea competențelor sale, inclusiv, dacă este necesar, în legătură cu inspecțiile sau cu alte măsuri de asigurare a respectării legislației efectuate*** pe teritoriul unui stat membru. ***În acest scop, autoritățile respective beneficiază de competențele prevăzute în temeiul prezentului regulament și al Regulamentului (UE) 2019/1020 și, atunci când este relevant și limitat la ceea ce este necesar pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin în temeiul prezentului alineat, în conformitate cu procedurile naționale aplicabile.***

(1c) Atunci când ia măsuri de investigare sau de asigurare a respectării legislației pe teritoriul unui stat membru care implică accesul la datele sau la sistemul de IA al unei autorități publice, Oficiul pentru IA este asistat de autoritatea relevantă de supraveghere a pieței.

(1d) Înainte de a lua o decizie care ar urma să aibă ca efect interzicerea sau restricționarea punerii la dispoziție sau a punerii în funcțiune a sistemului de IA pe o piață națională sau o decizie de retragere sau de rechemare a sistemului de IA de pe o astfel de piață, Oficiul pentru IA notifică, fără întârzieri nejustificate, autorității de supraveghere a pieței competente pentru piața respectivă intenția sa de a lua o astfel de decizie. Oficiul pentru IA consultă autoritățile implicate în aplicarea prezentului regulament, după caz, cu privire la orice aspect legat de aplicarea și asigurarea respectării prezentului regulament.

(1e) Oficiul pentru IA este responsabil de evaluările conformității și de testările sistemelor de IA menționate la alineatul (1) de la prezentul articol care sunt clasificate ca prezentând un grad ridicat de risc și care fac obiectul unei evaluări a conformității de către un terț în temeiul articolului 43 înainte ca astfel de sisteme de IA să fie introduse pe piață sau puse în funcțiune. Respectivele teste și evaluări verifică dacă sistemele respectă cerințele relevante prevăzute în prezentul regulament și pot fi introduse pe piață sau puse în funcțiune în Uniune în conformitate cu prezentul regulament. Comisia încredințează efectuarea respectivelor teste sau evaluări organismelor notificate desemnate în conformitate cu prezentul regulament, caz în care organismul notificat acționează în numele Comisiei. În cazul în care un organism notificat căruia Comisia i-a delegat sarcini în temeiul prezentului alineat nu îndeplinește sarcinile respective în mod adecvat, Comisia poate retrage delegarea cu efect imediat.

Taxele pentru activitățile de testare și evaluare se percep de la furnizorul unui sistem de IA cu grad ridicat de risc care a solicitat Comisiei evaluarea conformității de către un terț. Furnizorul plătește costurile aferente serviciilor încredințate de Comisie organismelor notificate în conformitate cu prezentul articol direct organismului notificat.

(d) se introduce următorul alineat:

„(2a) În cazul în care o autoritate de supraveghere a pieței are motive întemeiate și suficiente să suspecteze că un furnizor sau un implementator al unui sistem de IA menționat la alineatul (1) de la prezentul articol a încălcat prezentul regulament, aceasta poate solicita Oficiului pentru IA, prin intermediul punctului unic de contact relevant desemnat în conformitate cu articolul 70 alineatul (2), să evalueze chestiunea pentru a lua măsurile de supraveghere și de asigurare a respectării legii necesare, pentru a garanta respectarea promptă a prezentului regulament. O astfel de cerere se motivează corespunzător și include cel puțin:

(a) numele furnizorului sau al implementatorului în cauză;

(b) o descriere a faptelor relevante, a dispozițiilor prezentului regulament despre care se presupune că au fost încălcate și a oricăror motive întemeiate și suficiente pentru a suspecta o încălcare, inclusiv, după caz, descrierea efectelor negative ale presupusei încălcări;

(c) autoritatea de supraveghere a pieței care formulează cererea.

Oficiul pentru IA ține seama în cea mai mare măsură de cerere, iar autoritatea de supraveghere a pieței cooperează activ și oferă Oficiului pentru IA asistența necesară pentru exercitarea competențelor sale în conformitate cu alineatul (1a).

Oficiul pentru IA informează, fără întârzieri nejustificate și, în orice caz, în termen de cel mult patru luni de la primirea cererii, punctul unic de contact cu privire la intenția sa de a-și exercita competențele în conformitate cu articolul 75a sau cu privire la motivele pentru care nu și-a exercitat competențele. În cazul în care Oficiul pentru IA decide să își exercite competențele în conformitate cu articolul 75a, acesta informează periodic punctul unic de contact respectiv cu privire la evoluțiile majore ale procedurilor și la rezultatul unor astfel de proceduri, fără a divulga nicio informație confidențială."

32. Se introduc următoarele articole:

„Articolul 75a

Competențele Oficiului pentru IA în materie de supraveghere și de asigurare a respectării legii

(1) Atunci când își exercită sarcinile de supraveghere și de asigurare a respectării legii prevăzute la articolul 75 alineatul (1) din prezentul regulament, Oficiul pentru IA deține toate competențele unei autorități de supraveghere a pieței prevăzute în prezenta secțiune, precum și la articolul 14 alineatul (4) și la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2019/1020. Oficiul pentru IA este autorizat să solicite pe deplin de la operatorul relevant totalitatea costurilor activităților sale de supraveghere și de asigurare a respectării legii în ceea ce privește cazurile de neconformitate, inclusiv costurile pentru resursele umane și tehnice, în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (UE) 2019/1020. Articolul 17 din Regulamentul (UE) 2019/1020 se aplică mutatis mutandis.

(2) În cazul în care Oficiul pentru IA are motive întemeiate să suspecteze nerespectarea prezentului regulament de către un furnizor sau un implementator al unui sistem de IA menționat la articolul 75 alineatul (1) din prezentul regulament, acesta poate adopta o decizie de începere a unei investigații cu privire la neconformitatea respectivă potrivit articolului 14 alineatul (4) litera (f) din Regulamentul (UE) 2019/1020. La începerea unei astfel de investigații, Oficiul pentru IA notifică operatorul sistemului de IA în cauză. Oficiul pentru IA poate exercita competențele menționate la alineatul (1) de la prezentul articol din proprie inițiativă sau în urma unei plângeri primite în temeiul articolului 85 din prezentul regulament, chiar înainte de a începe o investigație în temeiul articolului 14 alineatul (4) litera (f) din Regulamentul (UE) 2019/1020.

În cazul în care o autoritate de supraveghere a pieței are motive să suspecteze nerespectarea prezentului regulament de către un furnizor sau un implementator al unui sistem de IA menționat la articolul 75 alineatul (1), aceasta poate trimite o cerere Oficiului pentru IA pentru a evalua chestiunea.

(3) Oficiul pentru IA poate exercita competențele enumerate la articolul 14 alineatul (4) literele (a), (b) și (c) din Regulamentul (UE) 2019/1020 și la articolul 74 alineatul (12) și alineatul (13) din prezentul regulament printr-o cerere simplă sau printr-o decizie.

Atunci când solicită informații, Oficiul pentru IA precizează temeiul juridic și scopul cererii, precizează ce informații sunt necesare și stabilește termenul în care trebuie furnizate informațiile. În cazul în care cererea este o cerere simplă, Oficiul pentru IA indică, în plus, că, deși nu există nicio obligație de a furniza informațiile solicitate, în cazul unui răspuns voluntar, informațiile trebuie să fie corecte și să nu inducă în eroare și indică eventualele amenzi prevăzute la articolul 99 alineatul (5) pentru furnizarea de informații incorecte sau care induc în eroare. În cazul în care cererea este formulată printr-o decizie, Oficiul pentru IA indică, în plus, amenzile prevăzute la articolul 99 alineatul (5) pentru furnizarea de informații incorecte, incomplete sau înșelătoare și indică dreptul de a introduce o cale de atac împotriva deciziei la Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Oficiul pentru IA trimite o copie a cererii autorității de supraveghere a pieței din statul membru pe teritoriul căruia se află operatorul sau reprezentantul său legal.

(4) Pentru a-și îndeplini sarcinile care îi sunt atribuite în temeiul prezentei secțiuni, Oficiul pentru IA poate efectua toate inspecțiile necesare la distanță sau la fața locului în temeiul competențelor prevăzute la articolul 14 alineatul (4) literele (d) și (e) din Regulamentul (UE) 2019/1020 și la articolul 74 alineatul (5) din prezentul regulament. Atunci când efectuează o inspecție, Oficiul pentru IA informează furnizorul în cauză cu privire la obiectul și scopul investigației, la amenzile relevante menționate la articolul 99 alineatul (5) din prezentul regulament și la dreptul de a introduce o cale de atac împotriva deciziei la Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Înainte de a efectua o inspecție, Oficiul pentru IA informează autoritatea de supraveghere a pieței din statul membru pe teritoriul căruia este situat operatorul sau reprezentantul său legal.

În cursul unei astfel de inspecții, funcționarii Oficiului pentru IA sunt împuterniciți:

(a) să intre în oricare dintre incintele comerciale, terenurile sau proprietățile situate în Uniune ale operatorului în cauză;

(b) să examineze evidențele, datele și alte materiale relevante pentru îndeplinirea atribuțiilor lor, indiferent de suportul pe care sunt stocate;

(c) să ridice sau să obțină, în orice format, copii sau extrase din registre, date sau alte evidențe;

(d) să solicite oricărei persoane care face obiectul inspecției sau reprezentanților acesteia sau membrilor personalului său explicații verbale sau scrise cu privire la fapte sau documente referitoare la obiectul și scopul inspecției și să înregistreze răspunsurile;

(e) să sigileze orice sediu comercial și orice registru sau evidență pe durata inspecției și în măsura în care este necesar pentru aceasta.

Dacă Oficiul pentru IA constată că o persoană fizică sau juridică se opune sau obstrucționează o inspecție, autoritatea națională competentă a statului membru în cauză îi acordă asistența necesară, solicitând, după caz, asistența poliției sau a unei autorități echivalente de aplicare a legii, pentru a-i permite să efectueze inspecția la fața locului.

În cazul în care pentru o inspecție a sediilor comerciale, terenurilor sau proprietăților este necesară o autorizație din partea unei autorități judiciare în conformitate cu dreptul intern, Oficiul pentru IA solicită o astfel de autorizație. Oficiul pentru IA mai poate solicita o astfel de autorizație și ca măsură de precauție. Când se face cererea pentru o astfel de autorizație, autoritatea judiciară națională verifică cu promptitudine dacă măsurile coercitive preconizate nu sunt nici arbitrare, nici excesive, în raport cu obiectul investigației sau al inspecției și documentele furnizate de Oficiul pentru IA odată cu decizia. Atunci când verifică proporționalitatea măsurilor coercitive, autoritatea judiciară națională poate solicita Oficiului pentru IA explicații detaliate referitoare, în special, la motivele Oficiului pentru IA de a suspecta că a avut loc o încălcare a prezentului regulament, la gravitatea presupusei încălcări și, după caz, la natura implicării persoanei care face obiectul măsurilor coercitive. Autoritatea judiciară națională nu poate examina necesitatea investigației sau a inspecției și nici nu poate solicita informații din dosarul Oficiului pentru IA. În conformitate cu tratatele, legalitatea deciziei Oficiului pentru IA este supusă controlului exclusiv al Curții de Justiție a Uniunii Europene.

(5) La cererea Oficiului pentru IA, autoritatea competentă de supraveghere a pieței dintr-un stat membru poate efectua pe teritoriul său orice investigație, inspecție sau altă măsură de stabilire a faptelor în numele și în contul Oficiului pentru IA pentru a stabili dacă a existat o încălcare a prezentului regulament. Funcționarii autorităților competente ale statelor membre responsabili de efectuarea unor astfel de investigații, inspecții sau măsuri de stabilire a faptelor, precum și cei autorizați sau numiți de aceștia își exercită competențele în conformitate cu dreptul lor intern.

(6) Pe lângă competențele prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol, Oficiul pentru IA, în exercitarea competențelor sale menționate la articolul 75 alineatul (1), poate:

(a) să ordone operatorilor să ofere acces la sistemele lor de IA și explicații despre acestea;

(b) să impună unui operator obligația de a păstra toate datele și documentele considerate necesare pentru a evalua punerea în aplicare și respectarea obligațiilor prevăzute în prezentul regulament.

(7) Pentru a-l ajuta să monitorizeze punerea în aplicare efectivă și respectarea dispozițiilor relevante ale prezentului regulament și pentru a-i oferi expertiză sau cunoștințe specifice în exercitarea competențelor sale în temeiul articolului 75 alineatul (1), Oficiul pentru IA poate numi experți și auditori externi independenți, precum și experți, echipe de anchetă și auditori din cadrul autorităților competente ale statului membru, cu acordul autorității în cauză. Informațiile obținute ca urmare a acestor acțiuni de monitorizare sunt comunicate autorităților competente relevante ale statelor membre.

(8) Informațiile colectate în temeiul prezentului articol se utilizează numai în scopurile prezentului regulament.

Articolul 75b

Angajamente

În cazul în care, în cursul procedurilor desfășurate în temeiul articolului 75a alineatul (2), operatorul vizat se angajează să asigure respectarea dispozițiilor relevante ale prezentului regulament, Oficiul pentru IA poate, prin decizie, să confere acestor angajamente caracter obligatoriu pentru operatorul vizat și să declare că nu mai are motive să ia măsuri. Oficiul pentru IA poate, la cerere sau din proprie inițiativă, să redeschidă procedura dacă:

(a) a intervenit o schimbare substanțială cu privire la oricare dintre faptele pe care s-a fundamentat decizia;

(b) operatorul acționează contrar angajamentelor sale; sau

(c) decizia s-a întemeiat pe informații incomplete, incorecte sau înșelătoare, furnizate de operatorul vizat.

Dacă Oficiul pentru IA consideră că angajamentele oferite de operatorul vizat nu sunt de natură să asigure respectarea efectivă a dispozițiilor relevante din prezentul regulament, respinge angajamentele respective printr-o decizie motivată atunci când încheie procedurile.

Articolul *75c*

Neconformitate, amenzi și penalități cu titlu cominatoriu

(1) Dacă Oficiul pentru IA constată că un operator care intră sub incidența articolului 75 alineatul (1) nu respectă dispozițiile relevante ale prezentului regulament sau angajamentele cărora li s-a conferit caracter obligatoriu în temeiul articolului 75b, adoptă o decizie de stabilire a unei astfel de neconformități.

(2) Înainte de a adopta o decizie în temeiul alineatului (1), Oficiul pentru IA comunică constatările preliminare operatorului în cauză. În constatările preliminare, Oficiul pentru IA explică măsurile pe care are de gând să le ia sau pe care consideră că ar trebui să le ia operatorul vizat pentru a rezolva eficient problemele detectate în constatările preliminare.

(3) În decizia luată în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol, Oficiul pentru IA impune, când este cazul, operatorului vizat să ia măsurile necesare pentru a asigura respectarea prevederilor relevante ale prezentului regulament într-o perioadă de timp rezonabilă precizată în acestea și să furnizeze informații despre măsurile pe care operatorul respectiv intenționează să le ia pentru a se conforma deciziei. Operatorul vizat furnizează Oficiului pentru IA o descriere a măsurilor pe care le-a luat pentru a asigura respectarea deciziei la punerea lor în aplicare. Înainte de a solicita orice măsură, Oficiul pentru IA se poate angaja într-un dialog structurat cu operatorul sistemului de IA vizat. În cursul acestui dialog, operatorul poate propune angajamente în conformitate cu articolul 75b.

(4) O decizie adoptată în temeiul alineatului (7) de la prezentul articol poate fi însoțită de impunerea de sancțiuni în conformitate cu articolul 99 alineatul (3)-(7), dispoziții care se aplică mutatis mutandis Oficiului pentru IA în executarea sarcinilor sale de supraveghere și de asigurare a respectării legii menționate la articolul 75 alineatul (1).

În special, următoarele acțiuni fac obiectul unor amenzi administrative, astfel cum se menționează la articolul 99 alineatul (4):

(a) încălcarea oricărei dispoziții aplicabile din prezentul regulament, inclusiv a celor care nu sunt enumerate la articolul 99 alineatul (4);

(b) nerespectarea deciziilor sau a măsurilor adoptate în temeiul competențelor enumerate la articolul 14 alineatul (4) sau la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2019/1020, precum și a celor specificate la articolul 75a din prezentul regulament;

(c) nerespectarea unui angajament devenit obligatoriu printr-o decizie adoptată în temeiul articolului 75b.

Furnizarea de informații incorecte, incomplete sau înșelătoare Oficiului pentru IA ca răspuns la o cerere atrage după sine amenzi administrative, astfel cum se menționează la articolul 99 alineatul (5).

(5) Oficiul pentru IA poate adopta o decizie de impunere a unor penalități cu titlu cominatoriu pentru a obliga operatorii care intră în sfera sa de competență în temeiul articolului 75 alineatul (1):

(a) să se supună unei inspecții;

(b) să se conformeze unei cereri de informații dispuse printr-o decizie adoptată în temeiul articolului 75a alineatul (3);

(c) să se supună unei inspecții dispuse printr-o decizie adoptată în temeiul articolului 75a alineatul (4);

(d) să ofere răspunsuri sau explicații corecte sau complete în contextul unei inspecții dispuse printr-o decizie adoptată în temeiul articolului 75a alineatul (4);

(e) să respecte măsurile corective dispuse în temeiul competențelor enumerate la articolul 16 din Regulamentul (UE) 2019/1020;

(f) să își respecte angajamentele cărora li s-a conferit un caracter obligatoriu din punct de vedere juridic printr-o decizie adoptată în temeiul articolului 75b; sau

(g) să se conformeze unei decizii adoptate în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol.

Respectivele penalități sunt eficace și proporționale și, după caz, nu depășesc pe zi 5 % din venitul zilnic mediu sau din cifra de afaceri anuală la nivel mondial din exercițiul financiar precedent, calculat de la data stabilită în decizie.

(6) Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența jurisdicțională nelimitată de a controla deciziile Oficiului pentru AI prin care se stabilesc o amendă sau o penalitate cu titlu cominatoriu în temeiul prezentului articol. Curtea de Justiție poate elimina, reduce sau mări amenda sau penalitatea cu titlu cominatoriu impusă.

(7) Fondurile colectate prin impunerea amenzilor sau penalităților cu titlu cominatoriu în temeiul prezentului articol contribuie la bugetul general al Uniunii.

(8) Competențele conferite Oficiului pentru IA prin prezentul articol sunt supuse unui termen de prescripție de cinci ani. Termenul de prescripție începe să curgă de la data la care s-a produs încălcarea. Cu toate acestea, în cazul unor încălcări continue sau repetate, termenul de prescripție începe să curgă din ziua încetării încălcării.

Competența Oficiului pentru IA de a asigura respectarea deciziilor luate în temeiul prezentului articol face obiectul unui termen de prescripție de cinci ani. Termenul de prescripție începe să curgă de la data la care decizia devine definitivă.

Actul de punere în aplicare menționat la articolul 75d alineatul (3) precizează primul și al doilea paragraf de la prezentul alineat, inclusiv circumstanțele în care termenele de prescripție sunt întrerupte.

(9) În cazul în care Oficiul pentru IA stabilește că nu există motive pentru adoptarea unei decizii de neconformitate, acesta închide procedura printr-o decizie. Respectiva decizie se aplică imediat.

Articolul 75d

Garanții și specificații suplimentare

(1) Articolul 18 din Regulamentul (UE) 2019/1020 se aplică mutatis mutandis operatorilor supuși competenței Oficiului pentru IA în temeiul articolului 75 alineatul (1) din prezentul regulament, fără a aduce atingere drepturilor procedurale mai specifice prevăzute în prezentul regulament.

(2) Dreptul la apărare și dreptul de acces la dosar ale operatorilor care intră sub incidența articolului 75 alineatul (1) sunt pe deplin respectate în cadrul procedurilor. Având în vedere posibila adoptare a unor decizii în temeiul articolului 75c alineatul (1), operatorii respectivi au dreptul de a avea acces la dosarul Oficiului pentru IA în condițiile unei divulgări negociate, sub rezerva interesului legitim al operatorului sau al altei persoane în cauză de a-și proteja secretele de afaceri. Oficiul pentru IA are competența de a adopta decizii care stabilesc aceste condiții de divulgare în cazul unui dezacord între părți. Dreptul de acces la dosar nu include accesul la informații confidențiale și la documentele interne ale Oficiului pentru IA, ale Consiliului IA, ale autorităților competente de supraveghere a pieței sau ale altor autorități publice ale statelor membre. În special, dreptul de acces nu include accesul la corespondența dintre Oficiul pentru IA și aceste autorități. Nicio dispoziție din prezentul alineat nu împiedică Oficiul pentru IA să divulge și să utilizeze informațiile necesare pentru a dovedi o încălcare.

(3) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare privind modalitățile practice de acces la dosar și de divulgare negociată a informațiilor prevăzute la alineatul (2).

(4) Oficiul pentru IA publică deciziile pe care le adoptă în temeiul articolelor 75b și 75c. Publicarea indică numele părților și conținutul principal al deciziei, inclusiv orice sancțiuni aplicate. Publicarea ține seama de drepturile și interesele legitime ale oricărei persoane vizate de a-și proteja informațiile confidențiale."

33. ***La articolul 76 alineatul (1), se adaugă următorul paragraf:***

„În cazul în care testarea în condiții reale se bazează pe articolul 60a, orice trimitere la o autoritate de supraveghere a pieței din prezentul articol se interpretează ca trimitere la autoritatea națională competentă sau la autoritatea competentă în temeiul actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I secțiunea B, iar trimiterile la articolul 60 se interpretează ca trimiteri la articolul 60a, după caz.”

34. Articolul 77 se modifică după cum urmează:

▌

(a) titlul se înlocuiește cu următorul text:

„Competențele autorităților care protejează drepturile fundamentale și cooperarea cu autoritățile de supraveghere a pieței”;

(b) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Autoritățile sau organismele publice naționale care supraveghează sau asigură respectarea obligațiilor în temeiul dreptului Uniunii care protejează drepturile fundamentale, inclusiv dreptul la nediscriminare, au competența de a solicita și de a accesa orice informație sau documentație creată sau păstrată de la autoritatea relevantă de supraveghere a pieței în temeiul prezentului regulament, într-un limbaj accesibil și un format ***prelucrabil automat, prin mijloace electronice***, atunci când accesul la informația sau documentația respectivă este necesar pentru îndeplinirea cu eficacitate a mandatelor lor, în limitele jurisdicției lor. ***Prezentul articol nu aduce atingere competențelor, sarcinilor, atribuțiilor și independenței autorităților sau organismelor publice naționale relevante cuprinse în mandatele lor.”;***

(c) se introduc următoarele alineate:

„(1a) Sub rezerva condițiilor specificate la prezentul articol, autoritatea de supraveghere a pieței acordă autorității sau organismului public relevant menționat la alineatul (1) acces la astfel de informații sau documentații, inclusiv prin solicitarea unor astfel de informații sau documentații de la furnizor sau de la implementator, dacă este necesar ***și fără întârzieri nejustificate***.

(1b) Autoritățile de supraveghere a pieței și autoritățile sau organismele publice menționate la alineatul (1) cooperează îndeaproape și își oferă reciproc asistența necesară pentru îndeplinirea mandatelor lor respective, în vederea asigurării unei aplicări coerente a prezentului regulament și a dreptului Uniunii în materie de protecție a drepturilor fundamentale și de raționalizare a procedurilor, ***respectând în același timp competențele, sarcinile, atribuțiile și independența acestora***. Aceasta include, în special, schimbul de informații atunci când este necesar pentru supravegherea eficace sau asigurarea eficace a respectării prezentului regulament și a celorlalte acte legislative ale Uniunii.

[redacted] ”

35. La articolul 95, alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Oficiul pentru IA și statele membre țin seama de interesele și nevoile specifice ale [redacted] IMM-urilor, inclusiv ale întreprinderilor nou-înființate ***și IMCM-urilor***, atunci când încurajează și facilitează elaborarea de coduri de conduită.”

36. La ***articolul 96, alineatul (1) se modifică după cum urmează:***

(a) la primul paragraf, litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) aplicarea cerințelor și obligațiilor menționate la articolele 8-15 și la articolele 25 și 26;”;

(b) la primul paragraf, se adaugă următoarea literă:

„(g) punerea în aplicare practică a articolului 8 alineatul (2), a articolului 9 alineatul (10) și a articolului 17 alineatul (3) în conformitate cu principiul complementarității și proporționalității, în vederea asigurării coerenței, a evitării duplicării și a reducerii la minimum a sarcinilor suplimentare atunci când se respectă cerințele prezentului regulament și cerințele actelor legislative de armonizare ale Uniunii enumerate în anexa I secțiunea A; aceste orientări se publică până la 1 august 2027.”;

(c) al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Atunci când emite astfel de orientări, Comisia ***implică Consiliul IA și*** acordă o atenție deosebită nevoilor ▌IMM-urilor, inclusiv ale întreprinderilor nou-înființate ***și ale IMCM-urilor***, ale autorităților publice locale și ale sectoarelor cele mai expuse riscului de a fi afectate de prezentul regulament.***”***

37. ***Articolul 97 se modifică după cum urmează:***

(a) alineatele (2) și (3) se înlocuiesc cu următorul text:

„(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 6 alineatele (6) și (7), la articolul 7 alineatele (1) și (3), la articolul 11 alineatul (3), la articolul 43 alineatele (5) și (6), la articolul 47 alineatul (5), la articolul 51 alineatul (3), la articolul 52 alineatul (4) și la articolul 53 alineatele (5) și (6) se conferă Comisiei pe o perioadă de cinci ani de la 1 august 2024. Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 2 alineatul (13) și la articolul 30 alineatul (2) se conferă Comisiei pe o perioadă de cinci ani de la ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament de modificare]. Comisia elaborează un raport privind delegarea de competențe cu cel puțin nouă luni înainte de încheierea perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 2 alineatul (13), la articolul 6 alineatele (6) și (7), la articolul 7 alineatele (1) și (3), la articolul 11 alineatul (3), la articolul 30 alineatul (2), la articolul 43 alineatele (5) și (6), la articolul 47 alineatul (5), la articolul 51 alineatul (3), la articolul 52 alineatul (4) și la articolul 53 alineatele (5) și (6) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.”;

(b) alineatul (6) se înlocuiește cu următorul text:

„Orice act delegat adoptat în temeiul articolului 2 alineatul (13), al articolului 6 alineatul (6) sau (7), al articolului 7 alineatul (1) sau (3), al

articolului 11 alineatul (3), al articolului 30 alineatul (2), al articolului 43 alineatul (5) sau (6), al articolului 47 alineatul (5), al articolului 51 alineatul (3), al articolului 52 alineatul (4) sau al articolului 53 alineatul (5) sau (6) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de trei luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu trei luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului."

38. Articolul 99 se modifică după cum urmează:

▌

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) În conformitate cu termenele și condițiile prevăzute în prezentul regulament, statele membre stabilesc normele privind sancțiunile și alte măsuri de asigurare a respectării normelor, care pot include, de asemenea, ***amenzi administrative,*** avertismente și măsuri nemonetare, aplicabile ***oricărei încălcări*** a prezentului regulament de către operatori, și iau toate măsurile necesare pentru a se asigura că acestea sunt puse în aplicare în mod corespunzător și efectiv, ținând astfel seama de orientările emise de Comisie în temeiul articolului 96. Sancțiunile trebuie să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare. Atunci când impun sancțiuni, statele membre țin seama de interesele ▌ IMM-urilor, inclusiv ale întreprinderilor nou-înființate ***și ale IMCM-urilor***, precum și de viabilitatea lor economică.***"***;

(b) la alineatul (4) se introduce următoarea literă:

„(da) obligațiile furnizorilor și ale operatorilor, în temeiul articolului 25 alineatele (2) și (4);";

(c) ***se introduce următorul alineat:***

„(6a) În cazul IMCM-urilor, fiecare amendă menționată la alineatele (4) și (5) se ridică până la procentele sau cuantumul menționate la alineatele respective, luându-se în considerare valoarea cea mai mică.”

▌

39. Articolul 111 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Fără a aduce atingere aplicării articolului 5, astfel cum se menționează la articolul 113 al treilea paragraf litera (a), prezentul regulament se aplică operatorilor de sisteme de IA cu grad ridicat de risc, altele decât sistemele menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, care au fost introduse pe piață sau puse în funcțiune înainte de data aplicării capitolului III menționate la articolul 113, numai dacă, de la data respectivă, sistemele respective fac obiectul unor modificări semnificative în ceea ce privește proiectarea lor. În orice caz, furnizorii și implementatorii sistemelor de IA cu grad ridicat de risc destinate a fi utilizate de autoritățile publice iau măsurile necesare pentru a se conforma cerințelor și obligațiilor prevăzute în prezentul regulament până la 2 august 2030.”;

(b) se adaugă următorul alineat:

„(4) Furnizorii de sisteme de IA, inclusiv de sisteme de IA de uz general, care generează conținut sintetic în format audio, imagine, video sau text și care au fost introduse pe piață înainte de 2 august 2026 iau măsurile necesare pentru a se conforma articolului 50 alineatul (2) până la 2 ***decembrie 2026.*** ▌ ”

40. La articolul 113, al treilea paragraf se modifică după cum urmează:

(a) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) Capitolele I și II se aplică de la 2 februarie 2025, cu excepția articolului 5 alineatul (1) primul paragraf literele (ba) și (bb), și a articolului 5 alineatele (1a) și (1b), care se aplică de la 2 decembrie 2026;”;

(b) litera ***(c) se înlocuiește cu următorul text:***

„(c) capitolul III secțiunile 1, 2 și 3, ***cu excepția articolului 6 alineatul (5***), se aplică începând de la:

▌

(i) 2 decembrie 2027 în ceea ce privește sistemele de IA clasificate ca prezentând un grad ridicat de risc în temeiul articolului 6 alineatul (2) și al anexei III; și

(ii) 2 august 2028 în ceea ce privește sistemele de IA clasificate ca prezentând un grad ridicat de risc în temeiul articolului 6 alineatul (1) și al anexei I.”;

(c) se adaugă următoarea literă:

„***(d)*** articolele 102-110 se aplică de la ... [data intrării în vigoare prezentului regulament ***de modificare***].***”***

41. Anexa I se modifică după cum urmează:

(a) la secțiunea A, punctul 1 se elimină;

(b) la secțiunea B, se adaugă următorul punct:

„(21) Regulamentul (UE) 2023/1230 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2023 privind mașinile și de abrogare a Directivei 2006/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 73/361/CEE a Consiliului (JO L 165, 29.6.2023, p. 1).”

42. În anexa VIII, secțiunea B***, punctele 7 și 9 se elimină.***

43. Se adaugă anexa următoare:

„Anexa XIV

Lista codurilor, a categoriilor și a tipurilor corespunzătoare de sisteme de IA în scopul procedurii de notificare menționate la articolul 30, precizând sfera de cuprindere a desemnării ca organisme notificate

1. Introducere

Evaluarea conformității sistemelor de IA cu grad ridicat de risc în temeiul prezentului regulament poate necesita implicarea organismelor de evaluare a conformității. Numai organismele de evaluare a conformității care au fost desemnate în conformitate cu prezentul regulament pot efectua evaluări ale conformității și numai pentru activitățile legate de tipurile de sisteme de IA în cauză. Lista codurilor, a categoriilor și a tipurilor corespunzătoare de sisteme de IA stabilește sfera de cuprindere a desemnării organismelor de evaluare a conformității notificate în conformitate cu articolul 30.

2. Lista codurilor, a categoriilor și a sistemelor corespunzătoare de IA

(a) ***Sisteme de IA care intră sub incidența anexei I***

Cod AIA	
AIP 0102	Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 2 din Secțiunea A din anexa I
AIP 0103	Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 3 din Secțiunea A din anexa I
AIP 0104	Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 4 din Secțiunea A din anexa I
AIP 0105	Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 5 din Secțiunea A din anexa I
AIP 0106	Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 6 din Secțiunea A din anexa I
AIP 0107	Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 7 din Secțiunea A din anexa I
AIP 0108	Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 8 din Secțiunea A din anexa I
AIP 0109	Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 9 din Secțiunea A din anexa I
AIP 0110	Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 10 din Secțiunea A din anexa I
AIP 0111	Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 11 din Secțiunea A din anexa I
AIP 0112	Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 12 din Secțiunea A din anexa I

(b) Sisteme de IA care intră sub incidența punctului 1 din anexa III

Cod AIA	
AIB 0201	Sisteme de identificare biometrică la distanță
AIB 0202	Sisteme de IA de clasificare biometrică
AIB 0203	Sisteme de IA de recunoaștere a emoțiilor

(3) ***Coduri specifice tehnologiei IA***

(a) ***IA simbolică și sisteme expert***

Cod AIA	
AIH 0101	Sisteme de IA bazate pe IA simbolică, sisteme expert și bazate pe cunoaștere și sisteme de IA bazate pe căutare și optimizare

(b) ***Învățare automată, cu excepția sistemelor de IA generativă și de IA de uz general***

Cod AIA	
AIH 0201	Sisteme de IA care prelucrează date structurate
AIH 0202	Sisteme de IA care prelucrează semnale și date audio
AIH 0203	Sisteme de IA care prelucrează date în format text
AIH 0204	Sisteme de IA care prelucrează imagini și materiale video
AIH 0205	Sisteme de IA care învață din mediul lor înconjurător, cu excepția sistemelor de IA cuprinse sub codul AIH 0401

(c) ***Sisteme de IA bazate pe IA de uz general sau pe IA generativă***

Cod AIA	
AIH 0301	Sisteme de IA generativă, inclusiv sisteme de IA bazate pe modele de IA de uz general

(d) ***Tehnologii de IA emergente***

Cod AIA	
AIH 0401	Sisteme de IA bazate pe alte tehnologii de IA emergente care nu sunt cuprinse sub alte coduri, inclusiv IA agentică

(3) Cererea de desemnare

Organismele de evaluare a conformității utilizează listele de coduri, categorii și tipuri corespunzătoare de sisteme de IA prevăzute în prezenta anexă atunci când precizează tipurile de sisteme de IA în cererea de desemnare menționată la articolul 29. ▌ ”

Articolul 2

Modificarea Regulamentului (UE) 2018/1139

Regulamentul (UE) 2018/1139 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 27, se adaugă următorul alineat:

„(3) Fără a aduce atingere alineatului (2), la adoptarea actelor de punere în aplicare în temeiul alineatului (1) în ceea ce privește sistemele de inteligență artificială (IA) care sunt componente de siguranță în înțelesul Regulamentului (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului*, se ține seama de cerințele prevăzute în capitolul III secțiunea 2 din regulamentul respectiv.

---

* Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială) (JO L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).”

2. La articolul 31, se adaugă următorul alineat:

„(3) Fără a aduce atingere alineatului (2), la adoptarea actelor de punere în aplicare în temeiul alineatului (1) în ceea ce privește sistemele de IA care sunt componente de siguranță în înțelesul Regulamentului (UE) 2024/1689, se ține seama de cerințele prevăzute în capitolul III secțiunea 2 din regulamentul respectiv.”

3. La articolul 32, se adaugă următorul alineat:

„(3) La adoptarea actelor delegate în temeiul alineatului (1) în ceea ce privește sistemele de IA care sunt componente de siguranță în înțelesul Regulamentului (UE) 2024/1689, se ține seama de cerințele prevăzute în capitolul III secțiunea 2 din regulamentul respectiv.”

4. La articolul 36, se adaugă următorul alineat:

„(3) Fără a aduce atingere alineatului (2), la adoptarea actelor de punere în aplicare în temeiul alineatului (1) în ceea ce privește sistemele de IA care sunt componente de siguranță în înțelesul Regulamentului (UE) 2024/1689, se ține seama de cerințele prevăzute în capitolul III secțiunea 2 din regulamentul respectiv.”

5. La articolul 39, se adaugă următorul alineat:

„(3) La adoptarea actelor delegate în temeiul alineatului (1) în ceea ce privește sistemele de IA care sunt componente de siguranță în înțelesul Regulamentului (UE) 2024/1689, se ține seama de cerințele prevăzute în capitolul III secțiunea 2 din regulamentul respectiv.”

6. La articolul 50, se adaugă următorul alineat:

„(3) Fără a aduce atingere alineatului (2), la adoptarea actelor de punere în aplicare în temeiul alineatului (1) în ceea ce privește sistemele de IA care sunt componente de siguranță în înțelesul Regulamentului (UE) 2024/1689, se ține seama de cerințele prevăzute în capitolul III secțiunea 2 din regulamentul respectiv.”

7. La articolul 53, se adaugă următorul alineat:

„(3) Fără a aduce atingere alineatului (2), la adoptarea actelor de punere în aplicare în temeiul alineatului (1) în ceea ce privește sistemele de IA care sunt componente de siguranță în înțelesul Regulamentului (UE) 2024/1689, se ține seama de cerințele prevăzute în capitolul III secțiunea 2 din regulamentul respectiv. ▌ ”

Articolul 3

Modificarea Regulamentului (UE) 2023/1230

Regulamentul (UE) 2023/1230 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 8, se adaugă următoarele paragrafe:

„Comisia adoptă acte delegate în conformitate cu articolul 47 din prezentul regulament pentru a modifica anexa III la prezentul regulament prin adăugarea unor cerințe privind sănătatea și securitatea în ceea ce privește sistemele de inteligență artificială (IA) care sunt clasificate ca prezentând un grad ridicat de risc în temeiul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului* din cauza faptului că sunt o componentă de siguranță a unui produs care face obiectul prezentului regulament sau sunt ele însele un produs care face obiectul prezentului regulament. Cerințele respective asigură faptul că sunt reflectate cerințele relevante prevăzute în capitolul III secțiunea 2 și la articolele 17, 19, 72 și 73 din Regulamentul (UE) 2024/1689.

Atunci când adoptă actele delegate menționate la al treilea paragraf, Comisia ține seama de obiectivele Regulamentului (UE) 2024/1689 și asigură un nivel de protecție în conformitate cu regulamentul respectiv. Actele delegate respective se aplică de la data de 2 august 2028.

---

* Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială) (JO L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).”

2. La articolul 20, se adaugă următorul alineat:

„(10) Până la momentul la care se face trimitere la standarde armonizate sau sunt adoptate specificații comune în temeiul prezentului articol în ceea ce privește sistemele de IA cu grad ridicat de risc, sistemele de IA cu grad ridicat de risc care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament și care respectă standardele armonizate relevante la care se face trimitere sau specificațiile comune adoptate în temeiul articolului 40 și, respectiv, al articolului 41 din Regulamentul (UE) 2024/1689 sunt considerate a fi în conformitate cu cerințele esențiale privind sănătatea și securitatea prevăzute în anexa III la prezentul regulament în ceea ce privește sistemele de IA cu grad ridicat de risc.”

3. Articolul 47 se modifică după cum urmează:

(a) alineatele (2) și (3) se înlocuiesc cu următorul text:

„(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 6 alineatele (2) și (11) și la articolul 7 alineatul (2) se conferă Comisiei pe o perioadă de cinci ani de la 19 iulie 2023. Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 8 al treilea paragraf se conferă Comisiei pe o perioadă de cinci ani de la ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament de modificare].Comisia elaborează un raport privind delegarea de competențe cu cel puțin nouă luni înainte de încheierea perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 6 alineatele (2) și (11), la articolul 7 alineatul (2) și la articolul 8 al treilea paragraf poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene sau

de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.";

(b) alineatul (6) se înlocuiește cu următorul text:

„(6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 6 alineatele (2) și (11), al articolului 7 alineatul (2) sau al articolului 8 al treilea paragraf intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului."

Articolul 4

Intrare în vigoare și aplicare

Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la …,

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Preşedinta	*Preşedintele*

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0199

Consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 16 iunie 2026 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1308/2013, (UE) 2021/2115 și (UE) 2021/2116 în ceea ce privește consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente (COM(2024)0577 – C10-0209/2024 – 2024/0319(COD))

Procedura legislativă ordinară (prima lectură)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2024)0577),

– având în vedere articolul 294 alineatul (2), articolul 42 primul paragraf și articolul 43 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C10-0209/2024),

– având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 27 martie 2025[1],

– având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 14 mai 2025[2],

– având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisia competentă în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură și angajamentul reprezentantului Consiliului, exprimat în scrisoarea din 23 martie 2026, de a aproba poziția Parlamentului în conformitate cu articolul 294 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere articolul 60 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală (A10-0161/2025),

[1] JO C, C/2025/2969, 16.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2969/oj.
[2] JO C, C/2025/3479, 16.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3479/oj.

1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare[3];

2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să își modifice în mod substanțial propunerea;

3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

[3] Prezenta poziție înlocuiește amendamentele adoptate la 8 octombrie 2025 (Texte adoptate, P10_TA(2025)0214).

P10_TC1-COD(2024)0319

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 16 iunie 2026 în vederea adoptării Regulamentului (UE) 2026/... al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1308/2013, (UE) 2021/2115 și (UE) 2021/2116 în ceea ce privește consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 42 primul paragraf și articolul 43 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

▌

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European[1],

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor[2],

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară[3],

[1] JO C, C/2025/2969, 16.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2969/oj.
[2] JO C, C/2025/3479, 16.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3479/oj.
[3] Poziția Parlamentului European din 16 iunie 2026.

întrucât:

(1) Sectorul agricol, în special fermierii, ***care asigură securitatea alimentară***, se confruntă cu o serie de provocări. Pandemia de COVID-19, ***instabilitatea tot mai mare a comerțului global, fenomenele meteorologice extreme tot mai intense*** și războiul de agresiune în desfășurare al Rusiei împotriva Ucrainei au condus la o creștere fără precedent a costurilor factorilor de producție agricolă legați de energie și la o perioadă prelungită de inflație ridicată, care afectează costurile fermierilor și prețurile la alimente. În paralel, fermierii continuă să depună eforturi pentru a se asigura că producția lor este mai durabilă din punctul de vedere al mediului. Confruntați deja cu creșterea costului vieții, mulți consumatori au achiziționat și consumat din ce în ce mai mult produse alimentare mai ieftine. ***Factorii respectivi*** au destabilizat și mai mult modul în care valoarea adăugată este distribuită de-a lungul lanțului de aprovizionare cu alimente și ***au*** sporit gradul de incertitudine în care își desfășoară activitatea fermierii, ***în special în cazul fermelor mici și mijlocii***, alimentând protestele și neîncrederea. Prin urmare, este oportun să se adopte măsuri pentru a răspunde provocărilor respective pentru a restabili ***echitatea și*** încrederea actorilor din lanțul de aprovizionare cu alimente, ***pentru a consolida poziția fermierilor și a le spori puterea de negociere, inclusiv prin intermediul organizațiilor și al cooperativelor de producători în calitate de generatori de valoare adăugată, precum și pentru a proteja veniturile fermierilor și pentru a spori încrederea tinerilor în profesia de fermier.***

(2) Atunci când se elaborează standarde de comercializare privind indicarea locului de proveniență agricolă și/sau a originii, ar trebui să se acorde o atenție deosebită contextului specific al fiecărui produs și sector. Indicațiile respective ar trebui să fie stabilite având în vedere necesitatea de a răspunde mai bine așteptărilor în ceea ce privește transparența, inclusiv prin etichetarea țării de origine în conformitate cu normele pieței interne, relevanța acestora pentru consumatori și structura lanțului de aprovizionare, ținând seama, în același timp, de implicațiile practice pentru operatori și de necesitatea de a evita o complexitate inutilă.

(3) Diverși operatori din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, care își desfășoară activitatea în diferite etape ale producției, procesării, comercializării, distribuției și comerțului cu amănuntul, au elaborat sisteme și etichete pentru a promova modalități comerciale care să asigure alocarea echitabilă a valorii adăugate către fermieri și crearea și menținerea unor lanțuri scurte de aprovizionare. Este necesar să se stabilească cerințe minime pentru utilizarea mențiunilor facultative care descriu modalitățile comerciale respective, pentru a spori transparența și fiabilitatea utilizării mențiunilor respective în lanțul de aprovizionare cu alimente, completând astfel normele existente privind etichetarea produselor alimentare, în special cele din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[4].

[4] Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei (JO L 304, 22.11.2011, p. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1169/oj).

(4) Pentru a spori încrederea și echitatea de-a lungul lanțului de aprovizionare cu alimente, mențiunile „corect”, „echitabil” ***și mențiunile care au un sens*** echivalent ar trebui să fie utilizate numai pentru a desemna modalități comerciale care asigură stabilitatea și transparența relațiilor comerciale dintre fermieri și cumpărători și stabilirea unor prețuri care sunt considerate echitabile ***și rentabile*** de către fermierii participanți și care sprijină și contribuie la obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, inclusiv într-un mod care să fie în concordanță cu anexa I la Directiva (UE) 2024/1760 a Parlamentului European și a Consiliului[5].

(5) Mențiunea „lanț scurt de aprovizionare” ar trebui să fie utilizată numai pentru a desemna modalitățile comerciale în care există o legătură directă între fermieri și consumatori care permite schimbul direct de informații cu privire la procesul de producție și la produs, inclusiv prin mijloace de comunicare la distanță și/sau printr-un intermediar ***în lanțul de aprovizionare, iar consumatorii pot identifica cu ușurință exploatațiile fermierilor participanți în care a fost produsă materia primă***. Ca alternativă, mențiunea respectivă ar putea fi utilizată și în cazul în care există o legătură strânsă între fermieri și consumatorii din proximitatea lor geografică, inclusiv în contexte transfrontaliere. ***Proximitatea geografică ar trebui*** să fie ***înțeleasă, printre altele, ca distanță scurtă sau timp de deplasare scurt care ține seama de particularitățile geografice și demografice ale statelor membre. O astfel de utilizare a m***enționii „lanț scurt de aprovizionare” va stimula consumatorii să plătească prețuri care îi remunerează în mod echitabil pe fermieri pentru ceea ce produc, va consolida zonele rurale și va contribui la dezvoltarea ***și revitalizarea*** zonelor respective și va îmbunătăți transparența cu privire la originea și metodele de producție ale produselor. ***Mențiunea ar trebui să se aplice produselor care sunt produse în interiorul pieței interne sau care sunt introduse pe aceasta.***

---

[5] Directiva (UE) 2024/1760 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și a Regulamentului (UE) 2023/2859 (JO L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

(6) Pentru a reflecta mai bine condițiile de piață, evoluția așteptărilor consumatorilor și progresele înregistrate atât în standardele de comercializare, cât și în standardele internaționale relevante, ***competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește modificarea Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului***[6] ***prin adăugarea unor mențiuni facultative suplimentare, care să fie echivalente cu mențiunea „corect" sau „echitabil", și specificarea*** condițiilor pentru utilizarea mențiunilor facultative care desemnează modalitățile comerciale legate de alocarea echitabilă a valorii adăugate către fermieri și de crearea și menținerea unor lanțuri scurte de aprovizionare***, ținând seama de orice standarde internaționale relevante și de sistemele de calitate conexe***. ***Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare*** în conformitate ***cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare***[7]***. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate***, Parlamentul European și ▌ Consiliul ***primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate***.

---

6 Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a pieței produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

7 JO L 123, 12.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

(7) Deși statele membre pot menține sau introduce dispoziții de drept intern care să prevadă cerințe suplimentare pentru utilizarea mențiunilor facultative pentru modalitățile comerciale, dispozițiile respective nu ar trebui să împiedice, să limiteze sau să obstrucționeze utilizarea mențiunilor respective pentru produsele care sunt produse în mod legal sau comercializate în mod legal în alt stat membru.

(8) Utilizarea contractelor scrise joacă un rol esențial în responsabilitatea operatorilor, crește gradul de conștientizare cu privire la importanța semnalelor pieței, ajută la adaptarea ofertei la cerere, îmbunătățește transmiterea prețurilor în cadrul lanțului de aprovizionare, sporește transparența și previne și combate practicile comerciale neloiale. Prin urmare, normele privind relațiile contractuale din sectorul laptelui și al produselor lactate ar trebui să fie extinse și la alte produse decât laptele crud, asigurând totodată alinierea la normele privind relațiile contractuale aplicabile altor sectoare agricole. ***Cu toate acestea, prezentul regulament ar trebui să permită statelor membre să scutească operatorii de obligația de a include indicatori, indici sau metode de calcul al prețului final sau o clauză de revizuire în contractele lor scrise, după consultarea reprezentanților relevanți ai fermierilor sau a organizațiilor interprofesionale relevante, cu condiția ca efectele previzibilității, transparenței și transmiterii prețurilor să poată fi obținute prin alte mijloace sau ca obligația de a include aceste elemente să nu fie adecvată sau proporțională din alte motive justificate.***

(9) ***Pentru a reflecta evoluțiile pieței, menținând în același timp o concurență efectivă pe piața produselor lactate, este oportun să se majoreze limitele cantitative aplicabile volumului de lapte crud care face obiectul negocierilor contractuale colective purtate de organizațiile de producători recunoscute, exprimat ca procentaj din producția totală a Uniunii și din volumele totale produse și livrate într-un stat membru.***

(10) Pentru a spori flexibilitatea pentru statele membre și pentru a simplifica procedura de recunoaștere a organizațiilor de producători, reducând astfel costurile tranzacțiilor și îmbunătățind eficiența, normele aplicabile ar trebui să permită recunoașterea acestora în urma unei cereri unice care să acopere mai multe sectoare ***sau*** produse, ***în locul actualei cerințe privind o cerere unică care acoperă un anumit sector***, ***cu condiția ca organizația de producători să îndeplinească condițiile aplicabile fiecărui sector specific pentru care solicită recunoașterea***. În plus, ▌producătorii de produse ecologice ***pot recurge la posibilitatea existentă*** a înființării și recunoașterii organizațiilor de producători ***pentru a-și îmbunătăți colaborarea***. Criteriile pentru recunoașterea organizațiilor de producători și statutul acestora ar trebui să prevadă, de asemenea, că organizațiile de producători sunt înființate la inițiativa fermierilor ***care produc produse agricole din sol, indiferent dacă metodele de producție utilizează solul sau alte substraturi de cultură, de exemplu în sere, sau din creșterea animalelor,*** și că organizațiile de producători sunt controlate în conformitate cu norme care le permit fermierilor membri respectivi să controleze în mod democratic organizația și deciziile sale. ***De asemenea, statelor membre ar trebui să li se permită să decidă că un astfel de control democratic poate fi efectuat nu numai direct de către fermieri, ci și prin intermediul asociațiilor acestora, inclusiv al celor sub formă de cooperative, cu condiția ca asociațiile respective să fie controlate de fermieri.*** Acest lucru nu ar trebui să împiedice alți producători care nu sunt fermieri ***și care produc produse agricole din sol sau din creșterea animalelor, cum ar fi prim-procesatorii*** și persoanele care nu sunt producători, să se alăture organizațiilor de producători.

(11) Pentru a promova în continuare dezvoltarea durabilă, care este un principiu de bază al tratatelor și un obiectiv prioritar al politicilor Uniunii, și pentru a asigura transparența, stabilitatea și echitatea în relațiile comerciale dintre fermieri și cumpărători de-a lungul întregului lanț de aprovizionare, statele membre ar trebui să poată recunoaște organizațiile de producători care urmăresc scopuri specifice prin utilizarea unor mențiuni facultative pentru modalitățile comerciale, cum ar fi mențiunile „corect” sau „echitabil”, sau a unor ***mențiuni care au un sens*** echivalent, și a mențiunii „lanț scurt de aprovizionare”, în modalitățile lor comerciale.

(12) Pentru a asigura un nivel de trai echitabil fermierilor, pentru a consolida poziția de negociere a acestora față de procesatori și alți actori din lanțul de aprovizionare și pentru a asigura o distribuție mai echitabilă a valorii adăugate de-a lungul lanțului de aprovizionare, posibilitatea de a negocia clauzele contractuale în numele membrilor lor ar trebui să fie extinsă și la organizațiile de producători nerecunoscute, printre care și cooperativele ***sau alte forme juridice echivalente recunoscute în dreptul intern***, ***cu condiția ca acestea să respecte criteriile de recunoaștere stabilite la nivelul Uniunii și să se implice în activitățile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, inclusiv concentrarea ofertei și introducerea pe piață a produselor membrilor lor.*** Pentru a asigura egalitatea de tratament cu membrii organizațiilor de producători recunoscute, posibilitatea respectivă ar trebui să facă obiectul unor limite adecvate. În special, aceasta ar trebui să fie extinsă doar la organizațiile de producători nerecunoscute ▌ ***care au transmis o cerere de recunoaștere unui stat membru, în termen de patru luni de la depunerea cererii respective, sau, în cazul în care nu se ia nicio decizie în perioada respectivă de către statul membru respectiv, în termen de cinci ani de la data la care și-au depus cererea, cu excepția cazului în care statul membru refuză între timp recunoașterea.***

(13) Pentru a consolida poziția de negociere a organizațiilor de producători recunoscute și pentru a asigura dezvoltarea viabilă a producției agricole, asociațiilor recunoscute de organizații de producători ar trebui să li se permită să negocieze clauze contractuale în numele membrilor lor, inclusiv prețul, pentru produsele care sunt produse de unii sau de toți membrii lor, ***chiar dacă asociațiile respective nu desfășoară în mod real o activitate economică, cu condiția ca membrii acestora să desfășoare în mod real o activitate economică***. Posibilitatea respectivă ar trebui să fie permisă, cu condiția ca organizațiile care sunt membre ale acestor asociații să nu fie și membre ale unei alte asociații de organizații de producători, iar volumul ***produsului*** care face obiectul activităților asociației să nu depășească ***36 %*** din producția națională totală ***a produsului respectiv în*** statul membru ***în cauză***. În plus, pentru a menține o concurență efectivă pe piață, asociațiilor recunoscute de organizații de producători nu ar trebui să li se permită să negocieze clauze contractuale în cazul în care asociațiile respective includ organizații de producători nerecunoscute.

(14) Statutul organizațiilor de producători impune membrilor lor să limiteze calitatea de membru la o singură organizație de producători pentru un anumit produs, pentru a crea stabilitate pentru organizația de producători, pentru a împiedica comportamentul oportunist al membrilor prin limitarea posibilității acestora de a-și plasa cantitățile în mod liber la diferite organizații de producători și pentru a menține coerența în reprezentarea membrilor lor. În același timp, ar trebui să fie posibil ca un producător să fie membru al unor organizații de producători diferite dacă produsul în cauză este un produs diferit al exploatației. Prin urmare, este oportun să se clarifice faptul că sunt posibile aderări multiple în cazuri justificate în mod corespunzător, cu condiția ca produsele să fie suficient de distincte, având în vedere, printre altele, caracteristicile lor specifice sau utilizarea finală diferențiată preconizată.

(15) Pentru a evita situațiile în care cumpărătorii subminează poziția de negociere a organizațiilor de producători, ar trebui să fie stabilite garanții adecvate pentru contactele dintre cumpărători și membrii unor astfel de organizații de producători. Deși cumpărătorii pot contacta membrii organizațiilor de producători, contactele respective nu ar trebui să submineze obiectivele organizațiilor de producători sau concentrarea ofertei și introducerea produselor pe piață***, în special în cazul în care astfel de contacte directe cu*** membrii organizațiilor de producători ***sunt utilizate pentru a eluda strategia comună a organizațiilor de producători.***

(16) Pentru a consolida poziția fermierilor producători de lactate, în special prin consolidarea organizațiilor lor de producători, este oportun să se alinieze normele privind statutul organizațiilor de producători și să se extindă aplicarea normelor respective la organizațiile de producători din sectorul produselor lactate, consolidând astfel funcționarea democratică și sporind transparența.

(17) Organizațiile interprofesionale joacă un rol important în facilitarea dialogului dintre actorii din lanțul de aprovizionare și în promovarea celor mai bune practici, a transparenței pieței, a stabilității și a echității în relațiile comerciale dintre fermieri și cumpărători de-a lungul întregului lanț de aprovizionare. Prin urmare, este oportun să se includă promovarea unor inițiative de includere a unor mențiuni facultative pentru modalitățile comerciale, cum ar fi mențiunile „corect”, „echitabil” sau mențiuni ***care au un sens echivalent,*** și mențiunea „lanț scurt de aprovizionare”, pe lista obiectivelor care pot fi urmărite de o organizație interprofesională recunoscută.

(18) Anumite state membre au solicitat ca toate livrările de produse agricole de pe teritoriul lor să facă obiectul unor contracte scrise între părțile relevante. În cazul în care statele membre nu utilizează posibilitatea respectivă, fermierii, organizațiile de producători sau asociațiile de organizații de producători pot solicita utilizarea unor contracte scrise. Cu toate acestea, din cauza poziției de negociere mai slabe a fermierilor și a temerii de represalii comerciale din partea cumpărătorilor, poate fi dificil pentru fermieri și asociațiile lor să formuleze o astfel de cerere. Pentru a spori încrederea, transparența și eficiența în cadrul lanțului de aprovizionare***, fermierii, care operează chiar la începutul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, și asociațiile acestora,*** organizațiile de producători și asociațiile organizațiilor de producători ***ar trebui*** să beneficieze de utilizarea contractelor scrise***. Prin urmare, ar trebui să se solicite contracte scrise atunci când*** livrările de produse agricole ***sunt efectuate de fermieri care au produs aceste produse din sol, indiferent dacă metodele lor de producție utilizează solul sau alte substraturi de cultură, de exemplu în sere, sau din creșterea animalelor în exploatațiile lor și atunci când prelucrează respectivele produse agricole primare. Livrările de astfel de produse efectuate de asociațiile fermierilor***, ▌ de ***organizațiile*** de producători ***sau de asociațiile*** de organizații de producători ***care prelucrează sau comercializează astfel de produse pentru fermieri*** ar trebui, ***de asemenea***, să facă obiectul unui contract scris.

(19) Pentru a ține mai bine seama de semnalele pieței și pentru a îmbunătăți transmiterea prețurilor, statele membre ar trebui să poată solicita utilizarea de contracte scrise pentru livrarea de produse agricole, ***inclusiv livrări*** de către alți ***operatori din lanțul de aprovizionare cu alimente sau către aceștia***, precum și să solicite cumpărătorilor să utilizeze oferte scrise pentru contractele de livrare de produse agricole. ▌

(20) ***Din motive de simplificare și de reducere a costurilor tranzacțiilor, prezentul regulament ar trebui să includă anumite derogări de la utilizarea obligatorie a contractelor scrise sau a ofertelor scrise pentru contracte și să permită statelor membre să excepteze anumite livrări de la utilizarea obligatorie a contractelor scrise sau a ofertelor scrise pentru contracte. Fermierii și asociațiile acestora ar trebui totuși să își păstreze dreptul de a solicita un contract scris sau o ofertă scrisă pentru un contract atunci când nu există o astfel de obligație. Pentru a menține rolul organizațiilor și al cooperativelor de producători în promovarea abordărilor colective și în maximizarea valorii adăugate pentru membrii lor, consolidând astfel poziția fermierilor în lanțul de aprovizionare, un contract scris pentru livrările efectuate de membri către organizația sau cooperativa de producători nu ar trebui să fie obligatoriu, cu condiția ca statutul organizației sau al cooperativei de producători în cauză să prevadă norme transparente și previzibile privind transmiterea prețurilor, ținând seama de impactul asupra remunerării fermierilor.***

(21) Pentru a oferi statelor membre posibilitatea de a ține seama de practicile naționale sau regionale, prezentul regulament ar trebui să permită statelor membre să excepteze produsele care sunt supuse fluctuațiilor sezoniere ale cererii sau ofertei sau perisabilității și produsele care fac obiectul anumitor practici de vânzare tradiționale sau uzuale de la utilizarea obligatorie a contractelor scrise sau a ofertelor scrise pentru contracte. În plus, statelor membre ar trebui să li se permită să excludă anumite produse, altele decât laptele și produsele lactate, de la obligația de a face obiectul contractelor scrise, după consultarea reprezentanților relevanți ai fermierilor sau a organizațiilor interprofesionale relevante, cu condiția ca efectele previzibilității, transparenței și transmiterii prețurilor să fie obținute prin alte mijloace pentru produsele în cauză sau ca obligația ca produsele respective să facă obiectul unor contracte scrise ori oferte scrise pentru contracte să nu fie adecvată sau proporțională pentru produsele respective din alte motive justificate. Posibilitatea respectivă de a excepta anumite produse de la obligația de a face obiectul unor contracte scrise ar trebui să includă și posibilitatea de a excepta anumite produse de la anumite elemente obligatorii pentru astfel de contracte scrise. Pentru a proteja fermierii, cazurile în care astfel de exceptări pot fi acordate ar trebui să fie precizate în mod clar.

(22) Utilizarea obligatorie a contractelor scrise pentru livrarea de produse agricole și condițiile de bază pentru utilizarea acestora ar trebui să fie stabilite la nivelul Uniunii, asigurându-se totodată faptul că dreptul părților de a negocia toate elementele contractelor lor nu este limitat mai mult decât este strict necesar. ***Statele membre nu ar trebui să fie însă împiedicate să adopte măsuri de combatere a practicilor comerciale neloiale din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar care au un impact negativ asupra nivelului de trai al comunității agricole, cu condiția ca astfel de măsuri să fie adecvate și proporționale pentru a garanta atingerea obiectivului urmărit și să fie compatibile cu Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului[8], inclusiv cu articolul 9 din aceasta.***

(23) Pentru a încuraja părțile să ajungă la o soluționare pe cale amiabilă în cazul litigiilor privind încheierea sau revizuirea unui contract scris, statele membre ar trebui ***să garanteze că*** părțile au la dispoziție mecanisme de mediere sau ***mecanisme comparabile***. ***Astfel de mecanisme ar putea include mecanismele existente sau mecanisme noi care sunt create în acest scop. Acestea ar putea include, printre altele, organizații care reprezintă fermierii, organizații interprofesionale, servicii de mediere private acreditate sau alte organisme independente de soluționare a litigiilor. Mecanismele respective ar trebui să fie imparțiale și utilizarea acestora ar trebui să fie voluntară pentru părțile contractante.*** Statele membre ar trebui să informeze Comisia cu privire la mecanismele ▌ de mediere existente pe teritoriul lor ▌.

---

8 Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar (JO L 111, 25.4.2019, p. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj).

(24) Pentru a facilita funcționarea mecanismelor de transmitere a prețurilor, în cazul în care prețul final care trebuie plătit pentru livrarea produselor agricole este calculat combinând mai mulți factori prevăzuți în contract, acești factori ar trebui să includă indicatori obiectivi, indici sau metode de calcul care să fie ușor de înțeles de către părți. Pentru a evita ca fermierii să fie obligați să vândă în mod sistematic sub costurile de producție, indicatorii, indicii și metodele de calcul al prețului final ar trebui să reflecte modificările condițiilor de piață și ***modificările elementelor relevante ale*** costurilor de producție ale produselor agricole livrate ***care au un impact asupra remunerării fermierilor***.

(25) Având în vedere poziția de negociere vulnerabilă a fermierilor și a organizațiilor acestora, cazurile recente de volatilitate semnificativă a costurilor factorilor de producție agricolă și a prețurilor de pe piață, precum și necesitatea unei transmiteri mai eficiente a prețurilor în cadrul lanțului de aprovizionare, contractele ***din sectorul produselor lactate*** cu o durată mai mare de șase luni ***și contractele cu o durată mai mare de 12 luni din celelalte sectoare agricole*** ar trebui să includă o clauză de revizuire care să poată fi declanșată de fermieri ***sau*** de organizațiile acestora, ***de exemplu în eventualitatea unor circumstanțe neprevăzute, cum ar fi fenomenele meteorologice extreme, focarele de boli ale animalelor, tensiunile geopolitice sau orice alt motiv***. O astfel de clauză ar trebui să le permită fermierilor să solicite, în orice moment după primele ***șase luni sau după primele 12 luni, după caz***, o revizuire a elementelor contractului și să le permită să rezilieze contractul în cazul în care nu se ajunge la un acord ▌. Aceasta nu ar trebui să aducă atingere dreptului părților de a negocia alte posibilități de revizuire a contractului.

(26) Pentru a spori transparența contractuală și a contribui la practici comerciale mai echitabile, statele membre ar trebui să poată solicita înregistrarea contractelor scrise pentru livrarea de produse agricole.

(27) Anumite inițiative de cooperare verticală și orizontală privind produsele agricole și alimentare care vizează aplicarea unor cerințe mai stricte decât cerințele obligatorii pot avea efecte pozitive asupra obiectivului politicii agricole comune de a asigura un nivel de trai echitabil pentru comunitatea agricolă și asupra obiectivului de asigurare a dezvoltării durabile al Uniunii. Prin urmare, în anumite cazuri, astfel de inițiative nu ar trebui să facă obiectul aplicării articolului 101 alineatul (1) din TFUE.

(28) În perioadele de dezechilibru grav al pieței, anumite categorii de acțiuni colective ale operatorilor privați pot contribui la stabilizarea sectoarelor în cauză. ***Astfel de acțiuni colective*** ale operatorilor privați ***ar putea consta, de exemplu, în retragerea de pe piață sau distribuirea gratuită a produselor lor, inclusiv prin oferirea produselor respective organizațiilor caritabile.*** Pentru a se asigura că operatorii privați dispun de resursele necesare pentru a pune în aplicare acțiunile respective, Comisia ar trebui să fie în măsură să pună la dispoziție resurse ale Uniunii din rezerva pentru agricultură pentru a sprijini acțiunile respective. De asemenea, statele membre ar trebui să poată aloca resurse naționale suplimentare ***fără întârziere***.

(29) În ***Comunicarea sa din 19 februarie 2025 intitulată „Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar”, Comisia reamintește că creșterea animalelor este o parte esențială a sectorului agricol, a competitivității și a coeziunii Uniunii. Sistemele sustenabile de creștere a animalelor sunt esențiale pentru economia Uniunii, pentru viabilitatea zonelor rurale și pentru conservarea mediului și a peisajelor rurale. Sectorul creșterii animalelor din Uniune este deosebit de vulnerabil la diverse șocuri și la concurența de la nivel mondial și trebuie să respecte standarde de producție ridicate, care nu sunt întotdeauna răsplătite de piață. În acest context, în interesul atât al producătorilor din Uniune, cât și al consumatorilor, este necesară recunoașterea compoziției naturale a cărnii și a produselor din carne. Mențiunile referitoare la carne au adesea o semnificație culturală și istorică. Prin urmare, este oportună protejarea mențiunilor referitoare la carne, pentru sporirea transparenței pe piața internă în ceea ce privește compoziția și conținutul nutrițional al alimentelor și pentru a le garanta consumatorilor posibilitatea de a alege în cunoștință de cauză. O astfel de claritate este în special importantă pentru consumatorii care caută un anumit conținut nutrițional asociat în mod tradițional cu produsele din carne. Prin urmare, în sensul și în cadrul domeniului de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 1308/2013, „carne” ar trebui să însemne părțile comestibile ale animalelor.***

(30) În plus, în ceea ce privește produsele agricole enumerate în anexa I la TFUE, precum și produsele alimentare care nu sunt enumerate în anexa respectivă, anumite mențiuni ar trebui să fie rezervate pentru produsele derivate din carne, fără a aduce atingere proceselor tehnologice utilizate în producție care nu vizează înlocuirea totală sau parțială a cărnii sau a oricărui constituent al cărnii, sau pentru produsele care au o denumire în care aceste mențiuni sunt utilizate în asociere cu un cuvânt sau cuvinte pentru a desemna speciile de animale din care provine un produs agricol, fără a aduce atingere utilizării acestor termeni pentru produsele pescărești și de acvacultură, astfel cum sunt definite în actele legislative ale Uniunii privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură. Pentru a se ține seama de faptul că există anumite produse care nu sunt derivate din carne, a căror natură exactă este clară datorită unei utilizări consacrate îndelungate și nu generează nicio posibilă confuzie pentru consumator, ar trebui să fie ***adăugată o împuternicire pentru Comisie la articolul 78 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 pentru a se întocmi o listă de denumiri care să fie autorizate să fie utilizate, separat sau în asociere cu alte cuvinte, și care ține seama de modul în care mențiunile sunt utilizate în diferite limbi.***

(31) Pentru a permite producătorilor de sfeclă de zahăr să beneficieze de o mai mare claritate contractuală și pentru a asigura un cadru contractual armonizat, ținând seama în același timp de specificitatea sectorului sfeclei de zahăr, condițiile de achiziție din contractele de livrare a sfeclei de zahăr ar trebui să fie aliniate la condițiile de utilizare a contractelor scrise din alte sectoare agricole.

(32) Prin urmare, Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 ar trebui să fie modificat în consecință.

(33) Pentru a consolida poziția fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente, ar trebui să fie modificate anumite dispoziții din Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului[9] în ceea ce privește tipurile de intervenții care există în anumite sectoare. Aceste modificări urmăresc să stimuleze fermierii să devină sau să rămână membri ai unor organizații de producători sau ai unor asociații de organizații de producători recunoscute în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1308/2013, având în vedere rolul pozitiv pe care organizațiile de producători și asociațiile de organizații de producători îl joacă în consolidarea puterii de negociere a producătorilor. În plus, pentru a asigura un sprijin mai eficient și mai bine direcționat acordat organizațiilor de producători prin intermediul planurile strategice elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC), ar trebui să fie prevăzută posibilitatea unei majorări a asistenței financiare din partea Uniunii pentru programele operaționale din anumite sectoare.

[9] Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 (JO L 435, 6.12.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

(34) În anumite state membre, valoarea producției de fructe și legume comercializate de organizațiile de producători în comparație cu valoarea totală a producției de fructe și legume rămâne cu mult sub media Uniunii. Printre stimulentele financiare disponibile, statele membre pot oferi deja asistență financiară națională în temeiul articolului 53 din Regulamentul (UE) 2021/2115 organizațiilor de producători situate în anumite regiuni în care gradul de organizare a producătorilor este cu mult sub media Uniunii. În vederea sporirii competitivității, a consolidării poziției fermierilor în lanțul valoric și a înființării de noi organizații de producători, organizațiilor de producători din statele membre în care gradul de organizare a producătorilor este mai mic de 10 % timp de trei ani consecutivi înainte de punerea în aplicare a programului operațional relevant ar trebui să li se acorde un stimulent financiar constând într-o creștere cu 10 % a asistenței financiare din partea Uniunii.

(35) Pentru a facilita reînnoirea generațiilor în sectorul fermelor și pentru a încuraja noii producători să se alăture organizațiilor de producători din sectorul fructelor și legumelor și din alte sectoare menționate la articolul 42 litera (f) din Regulamentul (UE) 2021/2115, ar trebui să se acorde un stimulent tinerilor fermieri și noilor fermieri care se alătură unei organizații de producători recunoscute în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1308/2013. În special, ar trebui ▌ să fie posibil să crească cu ***20 de puncte procentuale*** asistența financiară din partea Uniunii pentru cheltuielile legate de investițiile efectuate în unitățile tinerilor fermieri sau ale noilor fermieri care se alătură ***pentru prima dată*** unei organizații de producători recunoscute.

(36) Având în vedere recurența fenomenelor climatice nefavorabile, a dezastrelor naturale, a bolilor plantelor și a infestărilor cu dăunători în ultimii ani, s-a dovedit util ca organizațiile de producători și asociațiile de organizații de producători să poată redirecționa fonduri, inclusiv asistența financiară din partea Uniunii din cadrul fondului operațional, către intervenții necesare pentru a aborda consecințele unor astfel de evenimente. Prin urmare, este necesar să se prevadă posibilitatea de a majora asistența financiară din partea Uniunii prevăzută la ***articolul 52 alineatul (1), la articolul 62, la articolul 65 alineatul (1) și la articolul 68*** din Regulamentul (UE) 2021/2115 de la 50 % la 70 % din cheltuielile efective suportate, în anumite condiții.

(37) Pentru a sprijini instituirea unor tipuri de intervenții în celelalte sectoare menționate la articolul 42 litera (f) din Regulamentul (UE) 2021/2115, statelor membre ar trebui să li se permită, începând cu 1 ianuarie 2025, o mai mare flexibilitate pentru a ajusta alocarea de fonduri către sectoarele respective. Prin urmare, statele membre ar trebui să poată utiliza până la 6 % din alocările lor pentru plăți directe, ***după evaluarea consecințelor asupra nivelului sprijinului pentru venit***.

(38) Prin urmare, Regulamentul (UE) 2021/2115 ar trebui să fie modificat în consecință.

(39) Pentru a asigura faptul că resursele Uniunii din rezerva pentru agricultură pot fi puse la dispoziția statelor membre pentru a sprijini acțiunile colective ale operatorilor privați în perioadele de dezechilibru grav al pieței, posibilitatea de a utiliza rezerva pentru agricultură ar trebui să fie extinsă pentru a sprijini acțiunile colective atunci când Comisia decide că normele în materie de concurență nu se aplică acțiunilor respective.

(40) Prin urmare, Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului[10] ar trebui să fie modificat în consecință.

[10] Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 (JO L 435, 6.12.2021, p. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

(41) Pentru a acorda operatorilor de piață timpul necesar pentru a se adapta și pentru a permite Comisiei să evalueze sistemele și practicile naționale existente, aplicarea normelor referitoare la rezervarea mențiunilor facultative „corect” și „echitabil” și a ***mențiunilor care au un sens echivalent***, precum și a mențiunii „lanțuri scurte de aprovizionare” ar trebui să fie amânată până la doi ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament. ***În mod similar***, pentru ca operatorii să își adapteze relațiile contractuale la noile norme privind contractele scrise ***și pentru ca organizațiile de producători din sectorul laptelui să își adapteze statutul***, aplicarea normelor respective ar trebui să fie amânată cu ***doi ani*** de la data intrării în vigoare a prezentului regulament. ***În plus, pentru a permite operatorilor de pe piață să își adapteze strategiile de comercializare, aplicarea definițiilor și a denumirilor rezervate pentru carne și produse din carne ar trebui*** să fie ***amânată până la trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament. Cu toate acestea, produsele care au fost produse sau importate în conformitate cu normele aplicabile înainte de data de la care încep să se aplice noile norme ar trebui să poată fi comercializate în continuare pentru o perioadă maximă de șase ani de la data*** intrării în vigoare a prezentului regulament ***sau până la data epuizării stocurilor, oricare dintre acestea survine mai întâi,***

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Modificarea Regulamentului (UE) nr. 1308/2013

Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 se modifică după cum urmează:

▌

1. La articolul 75 alineatul (3), litera (j) se înlocuiește cu următorul text:

„(j) locul de proveniență agricolă și/sau originea;”.

2. Articolul 78 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se modifică după cum urmează:

(i) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) toate sectoarele în care se produc părți comestibile ale animalelor, în special sectoarele cărnii de vită și mânzat, al cărnii de porc, al cărnii de oaie și de capră și al cărnii de pasăre;”;

(ii) litera (d) se elimină;

(b) la alineatul (3) se adaugă următorul paragraf:

„În ceea ce privește anexa VII partea Ia punctul 3, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 227, pentru completarea prezentului regulament prin acordarea de derogări care permit utilizarea pentru alte produse a denumirilor rezervate pentru produse derivate din carne, a căror natură exactă este clară datorită unei utilizări consacrate pe termen lung și nu generează nicio confuzie posibilă pentru consumator.”

3. În partea II titlul II capitolul I secțiunea 1, se introduce următoarea subsecțiune:

„Subsecțiunea 3a

Utilizarea mențiunilor facultative pentru produsele din toate sectoarele enumerate la articolul 1 alineatul (2)

Articolul 88a

Mențiuni facultative pentru modalități comerciale

(1) Mențiunea «corect» sau «echitabil» sau mențiunile ***care au un sens*** echivalent pot fi utilizate, ▌ singure sau în combinație cu alte mențiuni, pe eticheta, în prezentarea, pe materialele publicitare sau în documentele comerciale referitoare la un produs din sectoarele enumerate la articolul 1 alineatul (2) care este introdus pe piață, cu condiția ca mențiunile ***respective*** să fie utilizate pentru a informa cumpărătorii cu privire la modalitățile existente de organizare a producției, a distribuției sau a introducerii pe piață, care ***urmăresc să asigure*** cel puțin ▌ următoarele:

(a) stabilitatea, ***inclusiv prin contacte între producători și cumpărători,*** transparența relațiilor dintre fermieri și cumpărători de-a lungul lanțului de aprovizionare ***și transparența în ceea ce privește informațiile despre fermierii participanți;***

(b) un preț pentru produsele lor care este considerat echitabil ***și rentabil*** de către fermierii participanți***; și***

(c) inițiative colective care urmăresc unul sau mai multe dintre obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite ***și care contribuie în special la dezvoltarea comunităților rurale, mai ales prin promovarea organizațiilor colective ale fermierilor gestionate în mod democratic***.

În sensul literei (b) de la primul paragraf, prețul ***poate lua în considerare datele relevante disponibile privind costurile de producție.***

(2) Mențiunea «lanț scurt de aprovizionare» poate fi utilizată, singură sau în combinație cu alte mențiuni, pe eticheta, în prezentarea, pe materialele publicitare sau în documentele comerciale referitoare la un produs din sectoarele enumerate la articolul 1 alineatul (2) care este introdus pe piață, cu condiția ***ca consumatorii să poată identifica cu ușurință exploatațiile fermierilor participanți în care a fost produsă materia primă, ca mențiunea să fie*** utilizată pentru a informa cumpărătorii cu privire la modalitățile existente de organizare a producției, a distribuției sau a introducerii pe piață, care asigură următoarele:

(a) o legătură directă între fermier și consumatorul final al produsului, ***cu un intermediar, dacă este cazul;*** sau

(b) o legătură strânsă ▌ între fermier și consumatorul final al produsului, ***cu un număr limitat de intermediari și cu condiția ca fermierul, intermediarii și consumatorul final al produsului să se afle în proximitate geografică***.

▌

(3) Comisia este împuternicită să adopte, în conformitate cu articolul 227, acte delegate de ***modificare a*** prezentului regulament prin adăugarea unor mențiuni la alineatul (1) de la prezentul articol care sunt echivalente cu mențiunea «corect» sau «echitabil», atunci când astfel de mențiuni echivalente sunt utilizate pe piață pentru a informa cumpărătorii cu privire la modalitățile comerciale menționate la alineatul (1) de la prezentul articol și ***de completare a prezentului regulament prin stabilirea de norme suplimentare sau prin precizarea condițiilor de aplicare a alineatelor (1) și (2) de la prezentul articol, ținând seama de orice standard internațional relevant și de sistemele certificate de calitate conexe.***

(4) Statele membre pot adopta sau menține norme naționale care să stabilească condiții suplimentare față de cele menționate la alineatul (1) literele (a), (b) și (c) și la alineatul (2) literele (a) și (b) pentru utilizarea mențiunilor prevăzute la alineatele respective. Astfel de norme nu pot să interzică, să restricționeze sau să împiedice utilizarea mențiunilor prevăzute la alineatele respective pentru produsele care sunt produse sau comercializate în mod legal în alt stat membru în conformitate cu mențiunile prevăzute la alineatele respective.

(5) Prezentul articol nu aduce atingere normelor prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1169/2011.”

4. Articolul 148 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 148

Relațiile contractuale din sectorul laptelui și al produselor lactate

(1) Livrările de lapte și produse lactate în Uniune de către fermieri, ***inclusiv de către asociațiile fermierilor,*** sau de către organizațiile de producători ori asociațiile de organizații de producători către procesatori, colectori, distribuitori sau comercianți cu amănuntul trebuie să facă obiectul unui contract scris între părțile respective.

Obligația prevăzută la primul paragraf se aplică numai:

(a) fermierilor care produc lapte crud în exploatațiile lor sau care prelucrează laptele crud produs în exploatațiile lor în lapte și produse lactate;

(b) asociațiilor fermierilor, organizațiilor de producători sau asociațiilor de organizații de producători care prelucrează sau comercializează produse astfel cum sunt menționate la litera (a).

Un astfel de contract scris trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la alineatele (4) și (8).

După consultarea reprezentanților relevanți ai fermierilor sau a organizațiilor interprofesionale recunoscute în conformitate cu articolul 163 alineatul (1), statele membre pot decide că includerea indicatorilor, a indicilor sau a metodelor de calcul al prețului final menționate la alineatul (4) litera (c) punctul (i) a doua liniuță de la prezentul articol nu este obligatorie și că livrarea nu face obiectul cerințelor de la alineatul (4) litera (c) punctul (iii) privind o clauză de revizuire dacă efectele previzibilității, transparenței și transmiterii prețurilor pot fi obținute în alt mod pentru laptele sau produsele lactate în cauză sau dacă obligația de a include elementele menționate la alineatul (4) litera (c) punctul (i) a doua liniuță de la prezentul articol și la alineatul (4) litera (c) punctul (iii) de la prezentul articol privind o clauză de revizuire nu ar fi adecvată sau proporțională pentru produsele respective din alte motive justificate.

În sensul prezentului articol, «colector» înseamnă o întreprindere care transportă lapte crud de la un fermier sau de la alt colector la un procesator de lapte crud sau la un alt colector, iar proprietatea laptelui crud este transferată de fiecare dată.

(2) Statele membre pot decide, de asemenea, că:

(a) livrarea laptelui și a produselor lactate de către ***sau către operatori care nu intră sub incidența alineatului (1)*** trebuie să facă obiectul unui contract scris;

(b) ▌***este obligatorie*** prezentarea unei oferte scrise pentru un contract de livrare a laptelui și a produselor lactate.

Cu privire la ofertele scrise pentru contracte menționate la primul paragraf litera (b) de la prezentul alineat, statul membru în cauză poate să decidă că o astfel de ofertă trebuie să fie făcută fie de primii cumpărători ai laptelui și produselor lactate, fie de fermier, ***inclusiv de o asociație a fermierilor,*** sau de o organizație de producători ori de o asociație de organizații de producători.

Contractele menționate la primul paragraf litera (a) de la prezentul alineat și ofertele pentru un contract menționate la primul paragraf litera (b) de la prezentul alineat trebuie să îndeplinească condițiile stabilite la alineatele (4) și (8).

(3) Statele membre se asigură că ***părțile contractante au la dispoziție mecanisme de*** mediere ***sau mecanisme comparabile, inclusiv mecanismele existente. Astfel de mecanisme sunt voluntare pentru părțile contractante și imparțiale, pentru a putea fi utilizate atunci când*** nu există un contract ***reciproc acceptabil*** astfel cum este menționat la alineatele (1) și (2) sau, atunci când există un contract astfel cum este menționat la alineatele (1) și (2), pentru ***revizuirea*** contractului respectiv. ***Mecanismele respective pot include reprezentanți ai organizațiilor fermierilor***.

Statele membre informează Comisia cu privire la ▌mecanismele ***menționate la primul paragraf de la prezentul alineat care sunt disponibile*** pe teritoriul lor.

(4) Contractul sau oferta pentru un contract menționată la alineatele (1) și (2):

(a) se întocmește anterior livrării;

(b) se întocmește în scris***, inclusiv în format electronic;*** și

(c) cuprinde, îndeosebi, următoarele elemente:

(i) prețul datorat pentru livrare, care este:

- fix și indicat în contract; sau

- calculat prin combinarea mai multor factori stabiliți în contract, care includ indicatori obiectivi, indici sau metode de calcul al prețului final care sunt ușor de accesat și de înțeles și care reflectă schimbările condițiilor de piață și ***modificările elementelor relevante ale*** costurilor de producție ***care afectează remunerarea fermierilor***, cantitățile livrate și calitatea sau compoziția laptelui sau a produselor lactate livrate; în acest scop, statele membre pot stabili indicatori, ***care pot fi publicați online pentru a fi utilizați în contracte***, în conformitate cu criterii obiective pe baza unor studii efectuate cu privire la producție și la lanțul de aprovizionare cu alimente***, sau ținând seama de date obiective din surse precum organizațiile interprofesionale, Observatorul UE al lanțului agroalimentar (AFCO) sau orice date obiective relevante disponibile;*** părțile contractante au libertatea de a face trimitere la indicatorii respectivi sau la orice alți indicatori;

(ii) volumul de lapte crud sau calitatea și cantitatea de lapte sau de produse lactate care urmează să fie livrate, precum și calendarul livrărilor respective;

(iii) durata contractului, care poate fi determinată sau nedeterminată, și o clauză de încetare, precum și, în cazul unui contract cu o durată minimă mai mare de șase luni, o clauză de revizuire care poate fi invocată de fermier, ***inclusiv de o asociație a fermierilor, sau*** de o organizație de producători ori o asociație de organizații de producători;

(iv) detalii privind termenele și procedurile de plată***, inclusiv aplicarea eventualelor reduceri convenite între părți***;

(v) modalitățile de colectare sau de livrare a laptelui sau a produselor lactate; și

(vi) dispoziții aplicabile în caz de forță majoră.

(5) Prin derogare de la alineatele (1) și (2), nu se solicită un contract scris sau o ofertă scrisă pentru un contract în următoarele cazuri:

(a) laptele sau produsele lactate în cauză sunt livrate de un membru al unei organizații sau al unei cooperative de producători organizației sau cooperativei de producători din care face parte, cu condiția ca statutul respectivei organizații sau cooperative de producători ori normele și deciziile prevăzute în statut sau derivate din acesta ***să prevadă norme transparente stabilite în mod democratic, comunicate în prealabil, pentru metode de stabilire a prețului laptelui sau al produselor lactate livrate de membrii respectivi, ținând seama de impactul asupra remunerării fermierilor, precum și termene și proceduri de plată***;

(b) livrarea se face gratuit sau în contextul eliminării laptelui sau a produselor lactate care nu mai sunt adecvate pentru vânzare.

(6) Statele membre pot decide că nu este necesar un contract scris sau o ofertă scrisă pentru un contract în unul sau mai multe dintre următoarele cazuri:

(a) primul cumpărător de lapte sau produse lactate este o microîntreprindere sau o întreprindere mică în sensul Recomandării 2003/361/CE;

(b) ***valoarea totală a*** livrării ***sau a livrărilor convenite de părți nu depășește o limită maximă,*** care este stabilită de statul membru în cauză și care nu este ***mai mare de 10 000 EUR***;

(c) încheierea contractului și plata laptelui sau a produselor lactate au loc în momentul livrării;

(d) livrarea se referă la lapte sau produse lactate care sunt supuse fluctuațiilor sezoniere ale cererii sau ofertei sau perisabilității; sau

(e) livrarea se referă la lapte sau produse lactate care fac obiectul unor practici de vânzare tradiționale sau uzuale.

(7) În cazul în care, în temeiul alineatului (5) ***litera*** (b) sau al alineatului (6), nu este necesar un contract scris sau o ofertă scrisă pentru un contract, un fermier, ***inclusiv o asociație a fermierilor, sau*** o organizație de producători ori o asociație de organizații de producători poate solicita ca orice livrare către un procesator, un distribuitor, un comerciant cu amănuntul sau un colector de lapte sau produse lactate să facă obiectul unui contract scris între părți sau al unei oferte scrise pentru un contract. Un astfel de contract sau o astfel de ofertă pentru un contract trebuie să îndeplinească condițiile stabilite la alineatul (4) și la alineatul (8) primul paragraf.

(8) Toate elementele contractelor de livrare a laptelui sau a produselor lactate încheiate între fermieri, ***inclusiv asociații ale fermierilor, sau*** organizații de producători ori asociații de organizații de producători, și colectori, procesatori, distribuitori sau comercianți cu amănuntul, inclusiv elementele și componentele acestora menționate la alineatul (4) litera (c), se negociază liber între părți.

Statele membre pot stabili unul sau mai multe dintre următoarele elemente:

(a) în ceea ce privește contractele scrise menționate la alineatul (1):

(i) o obligație pentru părți de a conveni asupra unei relații între o anumită cantitate livrată de lapte sau produse lactate și prețul datorat pentru respectiva livrare;

(ii) o durată minimă, care este de cel puțin șase luni și nu aduce atingere funcționării corespunzătoare a pieței interne;

(b) în ceea ce privește ofertele scrise pentru contracte menționate la alineatul (2) primul paragraf litera (b), obligația ca oferta scrisă pentru un contract să includă o durată minimă a contractului, stabilită în dreptul intern, dar care este de cel puțin șase luni și nu aduce atingere funcționării corespunzătoare a pieței interne.

Fermierii, ***inclusiv asociațiile fermierilor, sau*** organizațiile de producători ori asociațiile de organizații de producători pot refuza în scris durata minimă stabilită de statele membre în temeiul celui de al doilea paragraf.

(9) Statele membre pot solicita cumpărătorului de lapte sau produse lactate să înregistreze contractele scrise menționate la alineatul (1) pentru livrarea laptelui sau a produselor lactate în cauză de către fermier, ***inclusiv de către o asociație a fermierilor, sau*** de către o organizație de producători ori o asociație de organizații de producători către un colector, un procesator, un distribuitor sau un comerciant cu amănuntul pe teritoriul lor.

(10) Statele membre care recurg la posibilitățile menționate la alineatele ***(1),*** (2), (6), (8) și (9) notifică Comisia cu privire la modul de aplicare a posibilităților respective.

(11) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare prin care se stabilesc măsurile necesare pentru aplicarea uniformă a alineatelor (4) și (5) de la prezentul articol și măsurile referitoare la notificările care trebuie să fie efectuate de statele membre în conformitate cu alineatul (10) de la prezentul articol. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 229 alineatul (2).”

5. La articolul 149 alineatul (2), litera (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) cu condiția ca, pentru organizația de producători respectivă, să fie îndeplinite toate condițiile următoare:

(i) volumul de lapte crud care face obiectul unor astfel de negocieri să nu depășească 7 % din producția totală a Uniunii;

(ii) volumul de lapte crud care face obiectul unor astfel de negocieri și care este produs într-un anumit stat membru să nu depășească 36 % din producția națională totală a statului membru respectiv; și

(iii) volumul de lapte crud care face obiectul unor astfel de negocieri și care este livrat într-un anumit stat membru să nu depășească 36 % din producția națională totală a statului membru respectiv;".

6. Articolul 152 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se modifică după cum urmează:

(i) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) sunt alcătuite din producători dintr-***un sector specific*** enumerat la articolul 1 alineatul (2) și sunt controlate de membri fermieri ***care produc produse agricole din sol sau din creșterea animalelor***, în conformitate cu articolul 153 alineatul (2) litera (c); ***o recunoaștere poate fi acordată pentru unul sau mai multe sectoare specifice enumerate la articolul 1 alineatul (2), cu condiția ca organizația de producători să îndeplinească condițiile de recunoaștere pentru toate sectoarele respective.***

Statele membre pot decide ca controlul de către membrii fermieri menționat la prezenta literă să poată fi exercitat de către asociații ale fermierilor care produc produse agricole din sol sau din creșterea animalelor, cu condiția ca aceste asociații să fie controlate de fermierii în cauză;";

(ii) la litera (b), formularea introductivă se înlocuiește cu următorul text:

„(b) sunt constituite la inițiativa fermierilor ***care produc produse agricole din sol sau din creșterea animalelor*** și desfășoară cel puțin una dintre următoarele activități:";

(iii) la litera (c), punctul (vi) se înlocuiește cu următorul text:

„(vi) promovarea și furnizarea de asistență tehnică pentru utilizarea standardelor de producție, îmbunătățirea calității produselor, dezvoltarea de produse cu o denumire de origine protejată, o indicație geografică protejată sau care intră sub incidența unei etichete de calitate naționale și derularea unor inițiative care promovează lanțuri scurte de aprovizionare sau utilizarea mențiunilor facultative menționate la articolul 88a;";

(b) la alineatul (1a), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„(1a) Prin derogare de la articolul 101 alineatul (1) din TFUE, o organizație de producători recunoscută în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol sau o organizație de producători, inclusiv o cooperativă ***sau orice altă formă juridică echivalentă recunoscută în dreptul intern*** care a ***solicitat recunoașterea și care încă nu a*** fost recunoscută ca organizație de producători de către un stat membru, cu condiția să îndeplinească cerințele prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol și la articolul 154 din prezentul regulament, își poate planifica producția, poate optimiza costurile de producție, poate introduce produse pe piață și poate negocia contracte pentru furnizarea produselor agricole, în numele membrilor săi, pentru întreaga lor producție sau pentru o parte a acesteia. ***O astfel de organizație de producători se poate prevala de derogarea respectivă în termenul prevăzut la articolul 154 alineatul (4) litera (a) din prezentul regulament sau, în cazul în care statul membru nu a luat nicio decizie cu privire la cererea de recunoaștere până la sfârșitul termenului respectiv, în termen de cinci ani de la data depunerii cererii de recunoaștere, cu excepția cazului în care statul membru în cauză a decis să refuze recunoașterea.***”;

(c) la alineatul (1b), după primul paragraf se introduce următorul paragraf:

„***În cazul în care*** o asociație de organizații de producători recunoscută în temeiul articolului 156 alineatul (1) ***nu îndeplinește condițiile prevăzute la alineatul (1a) al doilea paragraf literele (a) și (b) de la prezentul articol, dar membrii săi respectă condițiile respective, asociația în cauză*** poate desfășura, de asemenea, activitățile menționate la alineatul (1a) primul paragraf de la prezentul articol, cu condiția ca:

(a) membrii săi să fi fost recunoscuți în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol;

(b) membrii săi să nu fie membri ai unei alte asociații recunoscute de organizații de producători ***în ceea ce privește produsele care fac obiectul activităților menționate la alineatul (1a) primul paragraf*** de la prezentul articol; și

▌

(c) volumul ***produsului*** care face obiectul activităților menționate la alineatul (1a) primul paragraf de la prezentul articol să nu depășească ***36 %*** din producția națională totală a ***produsului respectiv în*** statul membru ***în cauză***.”

7. Articolul 153 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) să fie membri ai unei singure organizații de producători pentru un anumit produs al exploatației, unde produsul în cauză se referă la produse care sunt suficient de distincte, în special pe baza caracteristicilor lor sau a utilizărilor finale preconizate;

cu toate acestea, statele membre pot deroga de la această condiție în cazuri justificate în mod corespunzător atunci când membrii producători dețin două unități de producție distincte, amplasate în arii geografice diferite.”;

(b) la alineatul (2), litera (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) norme care să permită membrilor fermieri ***care produc produse agricole din sol sau din creșterea animalelor*** să exercite un control democratic asupra organizației lor și a deciziilor acesteia, precum și asupra conturilor și a bugetelor sale;”;

(c) alineatul (2a) se înlocuiește cu următorul text:

„(2a) Statutul unei organizații de producători poate prevedea posibilitatea ca membrii să fie în contact direct cu cumpărătorii, cu condiția ca un astfel de contact direct să nu pună în pericol obiectivele urmărite de organizația de producători, ***inclusiv*** funcția de concentrare a ofertei și de introducere pe piață a produselor exercitată de către organizația de producători. Se consideră că s-a asigurat concentrarea ofertei ***și introducerea pe piață a produselor*** dacă elementele esențiale ale vânzării, cum ar fi prețul, calitatea și volumul, sunt negociate și stabilite de organizația de producători. ***Statutul unei organizații de producători care permite contactul direct între membri și cumpărători poate include mecanisme interne de control și prevenire pentru ca un astfel de contact să nu afecteze negativ obiectivele organizației de producători, inclusiv concentrarea ofertei.”;***

(d) alineatul (3) se ***elimină***.

8. La articolul 157 alineatul (1) litera (c), se adaugă următorul punct:

„(xvii) promovarea utilizării mențiunilor facultative menționate la articolul 88a.”

9. Articolul 168 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 168

Relații contractuale

(1) Livrările în Uniune de produse agricole dintr-un sector enumerat la articolul 1 alineatul (2), altele decât laptele, produsele lactate și zahărul, de către fermieri, ***inclusiv de către asociațiile fermierilor, sau*** de către organizațiile de producători ori asociațiile de organizații de producători către procesatori, distribuitori sau comercianți cu amănuntul trebuie să facă obiectul unui contract scris între părțile relevante.

Obligația prevăzută la primul paragraf se aplică numai:

(a) fermierilor care produc produse agricole din sol sau din creșterea animalelor sau care prelucrează astfel de produse care au fost produse în exploatațiile lor;

(b) asociațiilor fermierilor, organizațiilor de producători sau asociațiilor de organizații de producători care prelucrează sau comercializează produse astfel cum sunt menționate la litera (a).

Un astfel de contract scris trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la alineatele (4) și (8).

(2) Statele membre pot decide, de asemenea, că:

(a) livrarea de produse agricole de către ***sau către operatori care nu intră sub incidența alineatului (1)*** trebuie să facă obiectul unui contract scris;

(b) ▌***este obligatorie*** prezentarea unei oferte scrise pentru un contract de livrare de produse agricole.

Cu privire la ofertele scrise pentru un contract menționate la primul paragraf litera (b) de la prezentul alineat, statul membru în cauză poate să decidă că o astfel de ofertă trebuie să fie făcută fie de primii cumpărători ai produselor agricole, fie de fermier, ***inclusiv de o asociație a fermierilor,*** sau de o organizație de producători ori de o ***asociație*** de organizații de producători.

Contractele menționate la primul paragraf litera (a) de la prezentul alineat și ofertele pentru un contract menționate la primul paragraf litera (b) de la prezentul alineat trebuie să îndeplinească condițiile stabilite la alineatele (4) și (8).

(3) Statele membre se asigură că ***părțile contractante au la dispoziție mecanisme de*** mediere ***sau mecanisme comparabile, inclusiv mecanismele existente. Astfel de mecanisme sunt voluntare pentru părțile contractante și imparțiale, pentru a putea fi utilizate atunci când*** nu există un contract ***reciproc acceptabil*** astfel cum este menționat la alineatele (1) și (2) sau, atunci când există un contract astfel cum este menționat la alineatele (1) și (2), pentru ***revizuirea*** contractului respectiv. ***Mecanismele respective pot include reprezentanți ai organizațiilor de fermieri***.

Statele membre informează Comisia cu privire la ▌mecanismele ***menționate la primul paragraf de la prezentul alineat care sunt disponibile*** pe teritoriul lor.

(4) Contractul sau oferta pentru un contract menționată la alineatele (1) și (2):

(a) se întocmește anterior livrării;

(b) se întocmește în scris***, inclusiv în format electronic;*** și

(c) cuprinde, îndeosebi, următoarele elemente:

(i) prețul datorat pentru livrare, care este:

- fix și indicat în contract; sau

- calculat prin combinarea mai multor factori stabiliți în contract, care includ indicatori obiectivi, indici sau metode de calcul al prețului final care sunt ușor de accesat și de înțeles și care reflectă schimbările condițiilor de piață și ***modificările elementelor relevante*** ale costurilor de producție ***care afectează remunerarea fermierilor***, cantitățile livrate și calitatea sau compoziția produselor agricole livrate; în acest scop, statele membre pot stabili indicatori, ***care pot fi publicați online pentru a fi utilizați în contracte***, în conformitate cu obiective pe baza unor studii efectuate cu privire la producție și la lanțul de aprovizionare cu alimente***, sau ținând seama de date obiective din surse precum organizațiile interprofesionale, Observatorul UE al lanțului agroalimentar (AFCO) sau orice alte date obiective relevante disponibile;*** părțile contractante au posibilitatea de a face trimitere la indicatorii respectivi sau la orice alți indicatori pe care îi consideră relevanți;

(ii) cantitatea și calitatea produselor agricole în cauză care pot sau trebuie să fie livrate, precum și calendarul livrărilor respective;

(iii) durata contractului, care poate fi determinată sau nedeterminată cu o clauză de încetare, precum și, în cazul contractelor cu o durată minimă mai mare de ***douăsprezece*** luni, o clauză de revizuire care poate fi invocată ▌ de fermier, ***inclusiv de o asociație a fermierilor, sau*** de o organizație de producători ori o asociație de organizații de producători;

(iv) detalii privind termenele și procedurile de plată***, inclusiv aplicarea eventualelor reduceri convenite între părți***;

(v) modalitățile de colectare sau de livrare a produselor agricole; și

(vi) dispoziții aplicabile în caz de forță majoră.

(5) Prin derogare de la alineatele (1) și (2), nu se solicită un contract scris sau o ofertă scrisă pentru un contract în următoarele cazuri:

(a) produsele agricole în cauză sunt livrate de un membru al unei organizații sau al unei cooperative de producători organizației sau cooperativei de producători din care face parte, cu condiția ca statutul respectivei organizații sau cooperative de producători ori normele și deciziile prevăzute în statut sau derivate din acesta ***să prevadă norme transparente stabilite în mod democratic, comunicate în prealabil, pentru metode de stabilire a prețului produselor agricole livrate de membrii respectivi, ținând seama de impactul asupra remunerării fermierilor, precum și termene și proceduri de plată***;

(b) livrarea se face gratuit sau în contextul eliminării produselor care nu mai sunt adecvate pentru vânzare.

(6) Statele membre pot decide că nu este necesar un contract scris sau o ofertă scrisă pentru un contract în unul sau mai multe dintre următoarele cazuri:

(a) primul cumpărător al produselor agricole este o microîntreprindere sau o întreprindere mică în sensul Recomandării 2003/361/CE;

(b) ***valoarea totală a*** livrării ***sau a livrărilor convenite de părți nu depășește o limită maximă,*** care este stabilită de statul membru în cauză și ▌ care nu este ***mai mare de 10 000 EUR***;

(c) livrarea și plata produselor agricole vizate au loc simultan sau, în cazuri justificate în mod corespunzător, în termen de cel mult trei zile lucrătoare;

(d) livrarea se referă la produse agricole care sunt supuse fluctuațiilor sezoniere ale cererii sau ofertei sau perisabilității;

(e) livrarea se referă la produse agricole care fac obiectul unor practici de vânzare tradiționale sau uzuale;

(f) livrarea se referă la produse agricole pentru care statul membru consideră, după consultarea reprezentanților relevanți ai fermierilor sau a organizațiilor interprofesionale recunoscute pentru sectoarele relevante în conformitate cu articolul 158 alineatul (1), că efectele previzibilității, transparenței și transmiterii prețurilor urmărite de alineatele (1) și (4) de la prezentul articol au fost realizate pentru produsele respective sau că obligația de a avea contracte scrise sau oferte scrise pentru contracte nu ar fi adecvată sau proporțională pentru produsele respective din alte motive justificate.

(7) În cazul în care, în temeiul alineatului (5) ***litera*** (b) sau al alineatului (6), nu este necesar un contract scris sau o ofertă scrisă pentru un contract, un fermier, ***inclusiv o asociație a fermierilor, sau*** o organizație de producători ori o asociație de organizații de producători poate solicita ca orice livrare de produse agricole către un procesator, un distribuitor sau un comerciant cu amănuntul să facă obiectul unui contract scris între părți sau al unei oferte scrise pentru un contract. Un astfel de contract sau o astfel de ofertă pentru un contract trebuie să îndeplinească condițiile stabilite la alineatul (4) și la alineatul (8) primul paragraf.

(8) Toate elementele contractelor de livrare a produselor agricole încheiate între fermieri, ***inclusiv asociații ale fermierilor, sau*** organizații de producători ori asociații de organizații de producători, și procesatori, distribuitori sau comercianți cu amănuntul, inclusiv elementele și componentele acestora menționate la alineatul (4) litera (c), se negociază liber între părți.

Statele membre pot stabili unul sau mai multe dintre următoarele elemente:

(a) în ceea ce privește contractele scrise menționate la alineatul (1):

(i) o obligație pentru părți de a conveni asupra unei relații între o anumită cantitate de produse agricole livrată și prețul datorat pentru respectiva livrare;

(ii) o durată minimă, care este de cel puțin șase luni și nu aduce atingere funcționării corespunzătoare a pieței interne;

(b) în ceea ce privește ofertele scrise pentru contracte menționate la alineatul (2) primul paragraf litera (b), obligația ca oferta scrisă pentru un contract să includă o durată minimă a contractului, stabilită în dreptul intern, dar care este de cel puțin șase luni și nu aduce atingere funcționării corespunzătoare a pieței interne.

Fermierii, ***inclusiv asociațiile fermierilor, sau*** organizațiile de producători ori asociațiile de organizații de producători pot refuza în scris durata minimă stabilită de statele membre în temeiul celui de al doilea paragraf.

(9) Statele membre pot solicita cumpărătorului de produse agricole să înregistreze contractele scrise menționate la alineatul (1) ***pentru*** livrarea produselor agricole în cauză de către fermier, ***inclusiv de către o asociație a fermierilor, sau*** de către o organizație de producători ori o asociație de organizații de producători către un procesator, un distribuitor sau un comerciant cu amănuntul pe teritoriul lor.

(10) Statele membre care recurg la posibilitățile menționate la alineatele (2), (6), (8) și (9) notifică Comisia cu privire la modul de aplicare a posibilităților respective.

(11) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare prin care se stabilesc măsurile necesare pentru aplicarea uniformă a alineatelor (4) și (5) de la prezentul articol și măsurile referitoare la notificările care trebuie să fie efectuate de statele membre în conformitate cu alineatul (10) de la prezentul articol. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 229 alineatul (2).”

10. Articolul 210a se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (3) se modifică după cum urmează:

(i) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) obiectivele de mediu, inclusiv: atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea; utilizarea durabilă și protecția peisajelor, a apei și a solului, inclusiv prin sisteme de irigații; tranziția către o economie circulară, inclusiv reducerea risipei alimentare și reciclarea nutrienților din gunoiul de grajd în îngrășăminte organice sau producția de energie; și prevenirea și controlul poluării; precum și protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor;”;

(ii) se adaugă următoarele litere:

„(d) sprijinirea viabilității economice a fermelor mici care se bazează în principal pe forța de muncă familială și au o producție standard, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului*, care nu depășește 100 000 EUR;

(e) atragerea și sprijinirea tinerilor producători de produse agricole; sau

(f) îmbunătățirea condițiilor de muncă și de siguranță în activitățile agricole sau de procesare.

▌

---

* Regulamentul (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind crearea Rețelei de date privind durabilitatea agricolă (JO L 328, 15.12.2009, p. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1217/oj).”;

(b) alineatul (6) se înlocuiește cu următorul text:

„De la 8 decembrie 2023, producătorii menționați la alineatul (1) pot solicita un aviz din partea Comisiei cu privire la compatibilitatea acordurilor, deciziilor și practicilor concertate, astfel cum sunt menționate la alineatul (1), cu prezentul articol, în ceea ce privește punerea în aplicare a standardelor de durabilitate menite să contribuie la unul sau mai multe dintre obiectivele prevăzute la alineatul (3) literele (a), (b) și (c).

De la ... [doi ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament de modificare], producătorii menționați la alineatul (1) pot solicita un aviz din partea Comisiei cu privire la compatibilitatea acordurilor, deciziilor și practicilor concertate, astfel cum sunt menționate la alineatul (1), cu prezentul articol, în ceea ce privește punerea în aplicare a standardelor de durabilitate menite să contribuie la unul sau mai multe dintre obiectivele prevăzute la alineatul (3) literele (d), (e) și (f).

Comisia îi trimite solicitantului avizul său în termen de patru luni de la primirea unei cereri complete.

În cazul în care constată, în orice moment după emiterea unui aviz, că nu mai sunt îndeplinite condițiile menționate la alineatele (1), (3) și (7) de la prezentul articol, Comisia declară că articolul 101 alineatul (1) din TFUE se aplică în viitor acordului, deciziei sau practicii concertate în cauză și informează producătorii în consecință.

Comisia poate să modifice conținutul unui aviz din proprie inițiativă sau la cererea unui stat membru, în special dacă solicitantul a furnizat informații incorecte sau a utilizat avizul în mod abuziv.”

▌

11. La articolul 222, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) În perioadele de dezechilibre grave pe piețe, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare pentru a stabili că articolul 101 alineatul (1) din TFUE nu se aplică acordurilor și deciziilor fermierilor, ale asociațiilor fermierilor, ale asociațiilor unor astfel de asociații sau ale organizațiilor de producători recunoscute, ale asociațiilor organizațiilor de producători recunoscute și ale organizațiilor interprofesionale recunoscute din niciunul dintre sectoarele menționate la articolul 1 alineatul (2) din prezentul regulament, cu condiția ca astfel de acorduri și decizii să nu aducă atingere bunei funcționări a pieței interne, să vizeze strict stabilizarea sectorului afectat și să intre sub incidența uneia sau mai multora dintre următoarele categorii:

(a) retragere de pe piață sau distribuire gratuită a produselor lor;

▌

(b) transformare și procesare;

(c) depozitare de către operatori privați;

(d) măsuri comune de promovare;

(e) acorduri privind cerințele de calitate;

(f) achiziții comune de factori de producție necesari pentru combaterea răspândirii dăunătorilor și a bolilor la animale și plante în Uniune sau de factori de producție necesari pentru gestionarea efectelor dezastrelor naturale în Uniune;

(g) planificare temporară a producției ținând seama de natura specifică a ciclului de producție.

În cazul în care adoptă acte de punere în aplicare în conformitate cu primul paragraf de la prezentul alineat, Comisia poate decide să pună la dispoziția statelor membre în cauză sprijin din partea Uniunii din rezerva pentru agricultură menționată la articolul 16 din Regulamentul (UE) 2021/2116. Un astfel de sprijin financiar oferă mijloacele necesare pentru punerea în aplicare, ***fără întârziere,*** a acordurilor și deciziilor respective de către operatorii în cauză.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare care precizează domeniul de aplicare al derogării de la primul paragraf de la prezentul alineat și, sub rezerva alineatului (3), perioada pentru care se aplică derogarea, precum și, după caz, cuantumul rezervei pentru agricultură alocat statului membru în cauză în temeiul celui de al doilea paragraf de la prezentul alineat.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 229 alineatul (2).”

12. La articolul 222a, alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Comisia poate decide pentru care sectoare agricole dintre cele enumerate la articolul 1 alineatul (2) se instituie observatoare ale piețelor la nivelul Uniunii. Comisia poate face o distincție specifică între producția ecologică și cea neecologică în cadrul observatoarelor respective.”

13. În anexa VII, se introduce următoarea parte:

„PARTEA Ia

Denumiri referitoare la carne și produse din carne

1. În sensul prezentei părți, «carne» înseamnă părțile comestibile ale unui animal care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament.

2. În sensul prezentei părți, «produse din carne» înseamnă produse derivate din carne, putând fi adăugate unele substanțe necesare fabricației lor, cu condiția ca substanțele respective să nu fie utilizate în vederea înlocuirii, totale sau parțiale, a vreunui constituent al cărnii. Acest lucru nu aduce atingere utilizării mențiunii «carne» pentru produsele care intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii privind organizarea comună a piețelor în sectorul pescuitului și acvaculturii.

3. În ceea ce privește produsele enumerate în anexa I la TFUE, precum și produsele alimentare care nu sunt enumerate în anexa respectivă, cu excepția produselor care intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii privind organizarea comună a piețelor în sectorul pescuitului și acvaculturii și a altor produse enumerate într-un act delegat adoptat în temeiul articolului 78 alineatul (3) al doilea paragraf din prezentul regulament, mențiunea «carne» și mențiunile următoare sunt rezervate produselor din carne și produselor care au o denumire în care mențiunile următoare sunt utilizate în asociere cu unul sau mai multe cuvinte pentru a desemna speciile de animale din care provine un produs agricol, în toate etapele comercializării:

(a) carne de vită;

(b) carne de mânzat;

(c) carne de porc;

(d) carne de pasăre;

(e) carne de pui;

(f) carne de curcan;

(g) carne de rață;

(h) carne de gâscă;

(i) carne de miel;

(j) carne de oaie;

(k) carne de ovine;

(l) carne de capră;

(m) pulpă inferioară de pasăre;

(n) mușchi file;

(o) vrăbioară;

(p) fleică;

(q) mușchi file (din zona lombară);

(r) coaste;

(s) spată;

(t) rasol;

(u) cotlet;

(v) aripă;

(w) piept;

(x) pulpă superioară de pasăre;

(y) piept de vită (brisket);

(z) antricot (ribeye);

(aa) antricot cu os (T-bone);

(ab) chiulotă;

(ac) bacon;

(ad) steak;

(ae) ficat.

4. În special, mențiunea «carne» și mențiunile enumerate la punctul 3 din prezenta parte nu se utilizează pentru a desemna produse alimentare care constau în culturi de celule sau de țesuturi provenite de la animale, plante, microorganisme, ciuperci sau alge, în sensul Regulamentului (UE) 2015/2283 al Parlamentului European și al Consiliului, sau care sunt izolate din acestea sau sunt produse din acestea.*

5. Mențiunea «carne» și mențiunile enumerate la punctul 3 pot fi utilizate în combinație pentru a desemna produse din carne. Ele pot fi, de asemenea, utilizate în asociere cu unul sau mai multe cuvinte pentru a desemna produse compuse în care nicio parte nu înlocuiește sau nu este destinată să înlocuiască vreun constituent al cărnii și în care carnea este o parte esențială fie prin cantitatea sa, fie prin caracteristicile produsului.

** Regulamentul (UE) 2015/2283 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind alimentele noi, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 258/97 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1852/2001 al Comisiei (JO L 327, 11.12.2015, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2283/oj).”*

14. Anexa X se modifică după cum urmează:

(a) la punctul I, punctele 1 și 2 se înlocuiesc cu următorul text:

„1. Contractele de livrare se încheie în scris, pentru o cantitate determinată de sfeclă, înainte de livrare.

2. Durata contractelor de livrare poate fi multianuală. În cazul contractelor cu o durată minimă mai mare de ***douăsprezece*** luni, contractul include o clauză de revizuire care poate fi invocată de fermier, ***inclusiv de o asociație a fermierilor, sau*** de o organizație de producători ori o asociație de organizații de producători.”;

(b) la punctul II punctul 2, se adaugă următorul paragraf:

„Prețul este calculat prin combinarea mai multor factori stabiliți în contract, care includ indicatori obiectivi, indici sau metode de calcul al prețului final care sunt ușor de accesat și de înțeles și care reflectă schimbările condițiilor de piață și ***modificările elementelor relevante*** ale costurilor de producție ***care afectează remunerarea fermierilor***, cantitățile livrate și calitatea sau compoziția sfeclei de zahăr livrate. În acest scop, statele membre pot stabili indicatori în conformitate cu criterii obiective pe baza unor studii efectuate cu privire la producție și la lanțul de aprovizionare cu alimente***, sau ținând seama de date obiective din surse precum organizațiile interprofesionale, Observatorul UE al lanțului agroalimentar (AFCO) sau orice date obiective relevante disponibile. Indicatorii respectivi pot fi publicați online pentru a fi utilizați în contracte***. Părțile contractante ***au*** libertatea de a face trimitere la acești indicatori sau la orice alți indicatori ▌.”;

(c) la punctul III, se adaugă următorul paragraf:

„Contractele de livrare trebuie să conțină norme aplicabile în caz de forță majoră.”;

(d) se introduce următorul punct:

„PUNCTUL IXa

Statele membre pot solicita întreprinderii producătoare de zahăr să înregistreze contractele de livrare scrise înainte de livrarea sfeclei de zahăr.”

Articolul 2

Modificarea Regulamentului (UE) 2021/2115

Regulamentul (UE) 2021/2115 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 52 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (3) se modifică după cum urmează:

(i) litera (e) se înlocuiește cu următorul text:

„(e) organizațiile de producători comercializează mai puțin de 20 % din producția de fructe și legume într-un stat membru; respectiva rată de comercializare se calculează, pentru fiecare an de pe durata unui program operațional, ca fiind valoarea producției de fructe și legume care a fost obținută în statul membru în cauză și comercializată de organizațiile de producători recunoscute în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 în cursul unei perioade care corespunde perioadei de referință stabilite în acte delegate adoptate în temeiul articolului 45 litera (c) (valoarea producției comercializate), împărțită la valoarea totală a producției de fructe și legume obținută în statul membru respectiv în cursul aceleiași perioade;";

(ii) ▌ se adaugă următoarea literă:

„(i) organizația de producători sau asociația de organizații de producători pune în aplicare un program operațional într-un stat membru în care gradul de organizare a producătorilor din sectorul fructelor și legumelor a fost mai mic de 10 % timp de trei ani consecutivi înainte de punerea în aplicare a programului operațional; gradul de organizare se calculează ca fiind valoarea producției de fructe și legume ▌ obținută în statul membru în cauză și comercializată de organizații de producători sau de asociații de organizații de producători recunoscute în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 ***pe parcursul celor trei ani consecutivi anteriori punerii în aplicare a programului operațional***, împărțită la valoarea totală a producției de fructe și legume care a fost obținută în statul membru respectiv ***în cursul aceleiași perioade***.”;

(b) se introduce următorul alineat:

„(5a) Limita de 50 % prevăzută la alineatul (1) de la prezentul articol se majorează la ***70*** % pentru cheltuielile legate de obiectivele menționate la articolul 46 litera (a), (b) sau (c) dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) cheltuielile sunt legate de investiții în active corporale și necorporale, astfel cum se menționează la articolul 47 alineatul (1) litera (a), efectuate de tineri fermieri sau de noi fermieri care se alătură ***pentru prima dată*** unei organizații de producători recunoscute în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 ▌ ;

(b) investițiile menționate la litera (a) sunt efectuate în unitățile tinerilor fermieri sau noilor fermieri respectivi, în cadrul primului lor program operațional ***sau în cursul celor trei ani ulteriori datei la care tinerii fermieri sau noii fermieri respectivi s-au alăturat organizației de producători***.”; ▌

(c) se adaugă următorul alineat:

„(7) ▌ Limita de 50 % prevăzută la alineatul (1) se majorează la 70 % din cheltuielile efective efectuate într-un anumit an pentru programele operaționale puse în aplicare de organizațiile de producători sau de asociațiile de organizații de producători și afectate în anul respectiv de fenomene climatice nefavorabile, de dezastre naturale, de boli ale plantelor sau de infestări cu dăunători care trebuie să fie identificate de statele membre***, cu condiția ca majorarea să fie acordată numai atunci când pierderile depășesc un prag de cel puțin 30 % din producția medie anuală a organizației de producători sau a asociației de organizații de producători din perioada de trei ani anterioară sau dintr-o medie pe trei ani bazată pe perioada de cinci ani anterioară, excluzând valoarea cea mai ridicată și cea mai scăzută***. ▌ ”

2. La articolul 62, se adaugă următorul alineat:

„(4) Limita de 50 % prevăzută la alineatul (2) se majorează la 70 % din cheltuielile efective efectuate într-un anumit an pentru programele operaționale puse în aplicare de organizațiile de producători sau de asociațiile de organizații de producători și afectate în anul respectiv de fenomene climatice nefavorabile, de dezastre naturale, de boli ale plantelor sau de infestări cu dăunători, care trebuie să fie identificate de statele membre, cu condiția ca majorarea să fie acordată numai atunci când pierderile depășesc un prag de cel puțin 30 % din producția medie anuală a organizației de producători sau a asociației de organizații de producători din perioada de trei ani anterioară sau dintr-o medie pe trei ani bazată pe perioada de cinci ani anterioară, excluzând valoarea cea mai ridicată și cea mai scăzută.”

3. La articolul 65 alineatul (1), se adaugă următoarea literă:

„(e) 70 % din cheltuielile efective efectuate într-un anumit an pentru programele operaționale puse în aplicare de organizațiile de producători sau de asociațiile de organizații de producători și afectate în anul respectiv de fenomene climatice nefavorabile, de dezastre naturale, de boli ale plantelor sau de infestări cu dăunători care trebuie să fie identificate de statele membre, cu condiția ca majorarea să fie acordată numai atunci când pierderile depășesc un prag de cel puțin 30 % din producția medie anuală a organizației de producători sau a asociației de organizații de producători din perioada de trei ani anterioară sau dintr-o medie pe trei ani bazată pe perioada de cinci ani anterioară, excluzând valoarea cea mai ridicată și cea mai scăzută.”

4. La articolul 68 se introduce următorul alineat:

„(2a) Articolul 52 alineatul (3) literele (a)-(d), (f), (g) și (h) și articolul 52 alineatele (5a) ***și (7)*** se aplică *mutatis mutandis*.”

5. La articolul 88, alineatul (7) se înlocuiește cu următorul text:

„(7) De la 1 ianuarie 2025, statele membre își pot revizui deciziile menționate la alineatul (6) de la prezentul articol ca parte a unei cereri de modificare a planurilor lor strategice PAC formulate în conformitate cu articolul 119 și pot decide să utilizeze până la 6 % din alocările lor pentru plățile directe prevăzute în anexa V, după caz, după deducerea alocărilor pentru bumbac prevăzute în anexa VIII, pentru tipurile de intervenții în alte sectoare menționate în titlul III capitolul III secțiunea 7.

Cuantumul care corespunde procentajului din alocările statelor membre pentru plățile directe menționat la primul paragraf de la prezentul alineat și utilizat pentru tipurile de intervenții în alte sectoare pentru un anumit exercițiu financiar este considerat ca reprezentând alocări ale statelor membre per exercițiu financiar pentru tipurile de intervenții în alte sectoare.”

Articolul 3

Modificarea Regulamentului (UE) 2021/2116

La articolul 16 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) 2021/2116, litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) măsuri excepționale în temeiul articolelor 219, 220, 221 și 222 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013.”

Articolul 4

Măsuri tranzitorii

Produsele care nu sunt conforme cu denumirile enumerate în partea Ia din anexa VII la Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 și care au fost produse în Uniune sau importate în Uniune înainte de data aplicării normelor respective privind denumirile pot fi introduse în continuare pe piață până la epuizarea stocurilor produselor respective sau până la ... [șase ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament de modificare], oricare dintre acestea survine mai întâi.

Articolul 5

Intrare în vigoare și aplicare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 1 ***punctele 3 și 4, punctul 7 litera (d) și punctele 9 și 14*** se aplică ▌ de la ... [doi ani ***de la data intrării în vigoare a prezentului regulament de modificare]***.

Articolul 1 punctul 13 se aplică de la ... [trei ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament de modificare].

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la ...,

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președinta	*Președintele*

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0200

Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a Protocolului anexat la TUE și la TFUE referitor la consecințele financiare ale expirării Tratatului CECO și la Fondul de cercetare pentru cărbune și oțel

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 16 iunie 2026 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului de stabilire a măsurilor necesare pentru punerea în aplicare a Protocolului nr. 37 referitor la consecințele financiare ale expirării Tratatului CECO și la Fondul de cercetare pentru cărbune și oțel, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și de abrogare a Deciziei 2003/76/CE (06884/2026 – C10-0091/2026 – 2025/0390(APP))

(Procedura legislativă specială – aprobare)

Parlamentul European,

– având în vedere proiectul de decizie a Consiliului (06884/2026),

– având în vedere cererea de aprobare prezentată de Consiliu în conformitate cu Protocolul nr. 37 referitor la consecințele financiare ale expirării Tratatului CECO și la Fondul de cercetare pentru cărbune și oțel, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 2 primul paragraf (C10-0091/2026),

– având în vedere articolul 107 alineatele (1) și (4) din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere recomandarea Comisiei pentru bugete (A10-0158/2026),

1. aprobă proiectul de decizie a Consiliului;

2. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0206

Plantele obținute prin anumite noi tehnici genomice și alimentele și furajele derivate din ele

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la poziția în primă lectură a Consiliului în vederea adoptării unui regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind plantele obținute prin anumite noi tehnici genomice și produsele derivate din ele, și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/625 (17037/1/2025 – C10-0102/2026 – 2023/0226(COD))

(Procedura legislativă ordinară: a doua lectură)

Parlamentul European,

– având în vedere poziția în primă lectură a Consiliului (17037/1/25 – C10-0102/2026),

– având în vedere avizele motivate prezentate de către parlamentul Ciprului și parlamentul Ungariei în cadrul Protocolului nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, în care se susține că proiectul de act legislativ nu respectă principiul subsidiarității,

– având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 26 octombrie 2023[1],

– având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 17 aprilie 2024[2],

– având în vedere poziția sa în primă lectură[3] referitoare la propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2023)0411),

– având în vedere articolul 294 alineatul (7) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisia competentă în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere articolul 68 din Regulamentul său de procedură,

1 JO C, C/2024/893, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/893/oj.
2 JO C, C/2024/3674, 26.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3674/oj.
3 JO C, C/2024/6358, 7.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6358/oj.

– având în vedere recomandarea pentru a doua lectură a Comisiei pentru mediu, climă și siguranță alimentară (A10-0175/2026),

1. aprobă poziția Consiliului în primă lectură;

2. constată că actul este adoptat în conformitate cu poziția Consiliului;

3. încredințează Președintei sarcina de a semna actul împreună cu Președintele Consiliului, în conformitate cu articolul 297 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

4. încredințează Secretarului General sarcina de a semna actul, după ce s-a verificat îndeplinirea corespunzătoare a tuturor procedurilor, și de a asigura, de comun acord cu Secretarul General al Consiliului, publicarea sa în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*;

5. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0207

Un sistem comun pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală în Uniune (Regulamentul privind returnarea)

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui sistem comun pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală în Uniune și de abrogare a Directivei 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivei 2001/40/CE a Consiliului și a Deciziei 2004/191/CE a Consiliului (COM(2025)0101 – C10-0047/2025 – 2025/0059(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2025)0101),

– având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 79 alineatul (2) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C10-0047/2025),

– având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere avizul motivat prezentat de către Senatul Franței în cadrul Protocolului nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, în care se susține că proiectul de act legislativ nu respectă principiul subsidiarității,

– având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 18 septembrie 2025[1],

– după consultarea Comitetului Regiunilor,

– având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisia competentă în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură și angajamentul reprezentantului Consiliului, exprimat în scrisoarea din 10 iunie 2026, de a aproba poziția Parlamentului în conformitate cu articolul 294 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii

[1] JO C, C/2026/33, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/33/oj.

Europene,

– având în vedere articolul 60 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A10-0048/2026),

1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare;

2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să își modifice în mod substanțial propunerea;

3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

P10_TC1-COD(2025)0059

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 17 iunie 2026 în vederea adoptării Regulamentului (UE) 2026/... al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui sistem comun pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală în Uniune și de abrogare a Directivei 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivei 2001/40/CE a Consiliului și a Deciziei 2004/191/CE a Consiliului[*]

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 79 alineatul (2) litera (c),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European[1],

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor[2],

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară[3],

[*] TEXT NESUPUS ÎNCĂ FINALIZĂRII DIN PUNCT DE VEDERE JURIDIC SI LINGVISTIC.

[1] JO C [...], [...], p. [...]

[2] JO C [...], [...], p. [...]

[3] Poziția Parlamentului European din 17 iunie 2026.

întrucât:

(1) Uniunea constituie un spațiu de libertate, securitate și justiție și, ca atare, ar trebui să dispună de o politică comună privind returnarea resortisanților țărilor terțe care nu au drept de ședere în Uniune. O politică eficace în materie de returnare este o componentă-cheie a unui sistem credibil de gestionare a migrației.

(2) Prezentul regulament stabilește un sistem comun pentru returnarea resortisanților țărilor terțe ***aflați în situație de ședere ilegală*** în ***statele membre*** bazat pe o procedură comună de returnare***, pe o cooperare efectivă cu țările terțe, pe obligații pentru resortisanții țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, pe un set de instrumente pentru*** gestionarea ***returnărilor efective, inclusiv măsuri de stimulare a returnărilor,*** precum și pe cooperarea ▌ dintre statele membre.

(2a) În conformitate cu articolul 72 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), prezentul regulament nu aduce atingere exercitării responsabilităților care le revin statelor membre pentru menținerea ordinii publice și pentru apărarea securității interne.

(3) Pentru a contribui la punerea în aplicare a abordării cuprinzătoare prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului[4], ar trebui instituit un sistem comun pentru gestionarea eficace a returnării resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală. Acest sistem ***comun*** ar trebui să se bazeze pe un proces integrat de elaborare a politicilor pentru a asigura coerența și eficacitatea acțiunilor și a măsurilor adoptate de Uniune și de statele sale membre acționând în limitele competențelor lor respective.

[4] Regulamentul (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind gestionarea azilului și migrației, de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1147 și (UE) 2021/1060 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 604/2013 (JO L 222, 22.5.2024, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

(4) Consiliul European a subliniat în mod constant importanța unei acțiuni hotărâte la toate nivelurile pentru a facilita, a accelera returnările din Uniunea Europeană, precum și pentru a crește numărul acestora. În octombrie 2024, Consiliul European a invitat Comisia să prezinte de urgență o nouă propunere legislativă.

(5) Orientările strategice ale planificării legislative și operaționale în cadrul spațiului de libertate, securitate și justiție, adoptate de Consiliul Justiție și Afaceri Interne la 12 decembrie 2024, reamintesc faptul că succesul politicii de returnare este un pilon fundamental al unui sistem cuprinzător și credibil al Uniunii în materie de azil și migrație. În acest scop, orientările strategice solicită elaborarea și punerea în aplicare a unei abordări mai ferme și mai cuprinzătoare în ceea ce privește returnările, prin actualizarea urgentă a cadrului juridic.

(6) O politică de returnare eficace ar trebui să asigure coerența cu Pactul privind migrația și azilul și să contribuie la integritatea acestuia, la gestionarea imigrației ilegale în Uniune și la ***prevenirea*** deplasărilor neautorizate între statele membre ale resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, ▌ respectând în același timp drepturile fundamentale.

(7) Uniunea și statele sale membre și-au intensificat eforturile de sporire a eficacității politicilor de returnare. În pofida acestor eforturi, cadrul juridic existent, care este compus din Directiva 2001/40/CE a Consiliului[5] și Directiva 2008/115/CE[6], nu mai corespunde nevoilor politicii Uniunii în domeniul migrației ***și nevoilor legislative și operaționale pentru a asigura returnări efective***. De la adoptarea, în 2008, a Directivei 2008/115/CE, atât spațiul de libertate, securitate și justiție, cât și politica Uniunii în domeniul migrației au evoluat considerabil. Legislația UE în domeniul migrației a trecut de la o legislație care prevede standarde minime la apropierea practicilor statelor membre. Comisia a încercat să reformeze normele în materie de returnare în 2018 prin propunerea de reformare a Directivei privind returnarea[7]. De asemenea, Comisia a încercat să sprijine statele membre în utilizarea mecanismelor de flexibilitate prevăzute de Directiva 2008/115/CE prin intermediul Recomandărilor (UE) 2017/2338[8] și (UE) 2023/682[9]. Cu toate acestea, limitele cadrului juridic actual au fost atinse.

---

5 Directiva 2001/40/CE a Consiliului din 28 mai 2001 privind recunoașterea reciprocă a deciziilor de îndepărtare a resortisanților țărilor terțe (JO L 149, 2.6.2001, p. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/40/oj)

6 Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 348, 24.12.2008, p. 98, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj).

7 Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (reformare), Bruxelles, 12.9.2018, COM(2018) 634 final, 2018/0329 (COD).

8 Recomandarea (UE) 2017/2338 a Comisiei din 16 noiembrie 2017 de instituire a unui manual comun în materie de returnare care să fie utilizat de autoritățile competente ale statelor membre atunci când desfășoară activități legate de returnare (JO L 339, 19.12.2017, p. 83, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2017/2338/oj).

9 Recomandarea (UE) 2023/682 a Comisiei din 16 martie 2023 privind recunoașterea reciprocă a deciziilor de returnare și accelerarea returnărilor atunci când se pune în aplicare Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului, C/2023/1763. JO L 86, 24.3.2023, p. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/682/oj.

(8) Ar trebui instituită o procedură comună de returnare ***efectivă*** care să fie fermă ▌, pentru a se asigura că resortisanții țărilor terțe care nu îndeplinesc sau nu mai îndeplinesc condițiile de intrare, de ședere sau de reședință pe teritoriul statelor membre sunt returnați în condiții umane ***și sustenabile***, cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale și a dreptului internațional ***și fără întârzieri nejustificate***. Ar trebui să existe norme clare și transparente aplicabile în toate statele membre care să ofere certitudine resortisantului țării terțe în cauză și autorităților competente. Este important ca procedurile de returnare să fie simplificate, facilitate și accelerate și să se asigure că returnarea nu este obstrucționată***, inclusiv*** de deplasări neautorizate către alte state membre.

(9) Aplicarea normelor în temeiul prezentului regulament nu ar trebui să aducă atingere normelor privind accesul la protecție internațională în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1348 al Parlamentului European și al Consiliului[10]. După caz, normele prevăzute în prezentul regulament sunt completate de normele specifice care corelează deciziile negative în materie de azil cu deciziile de returnare, în ceea ce privește emiterea și căile de atac prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1348, și de procedura de returnare la frontieră prevăzută în Regulamentul (UE) 2024/1349 al Parlamentului European și al Consiliului[11].

---

[10] Regulamentul (UE) 2024/1348 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a unei proceduri comune în materie de protecție internațională în Uniune și de abrogare a Directivei 2013/32/UE (JO L***, 2024/1348***, 22.5.2024, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

[11] Regulamentul (UE) 2024/1349 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de instituire a procedurii de returnare la frontieră și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1148 (JO L, 2024/1349, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj).

(10) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale ale resortisanților țărilor terțe și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta”), precum și de Convenția de la Geneva privind statutul refugiaților din 28 iulie 1951, astfel cum a fost completată prin Protocolul de la New York din 31 ianuarie 1967 (denumită în continuare „Convenția de la Geneva”). Regulamentul ar trebui să fie aplicat în conformitate cu Carta, cu principiile generale ale dreptului Uniunii și cu dreptul internațional relevant.

(11) Principiul nereturnării și interdicția expulzării colective prevăzute la articolul 19 din Cartă ar trebui să fie respectate ▌. Nimeni nu poate fi strămutat, expulzat sau extrădat către o țară terță în care există un risc serios de a fi supus pedepsei cu moartea, torturii sau altor pedepse sau tratamente inumane sau degradante.

(12) Statul membru pe teritoriul căruia este depistat resortisantul unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală este responsabil cu asigurarea returnării acestuia. ▌

(12a) Instanța desemnată ca fiind competentă de statul membru în temeiul dreptului intern ar trebui să fie responsabilă de calea de atac împotriva deciziei de returnare, a interdicției de intrare și a deciziei prin care se dispune îndepărtarea. Respectarea cerințelor care decurg din principiul nereturnării ar trebui verificată în cazul în care elementele din dosar aduse la cunoștința instanței desemnate ca fiind competentă în temeiul dreptului intern pentru calea de atac împotriva deciziei de returnare sau a deciziei prin care se dispune îndepărtarea, astfel cum au fost completate sau clarificate în urma procedurilor contradictorii, sugerează că principiul nereturnării ar putea fi subminat.

(12b) Fără a aduce atingere dreptului la o cale de atac efectivă prevăzut la articolul 47 din Cartă care garantează că resortisantul unei țări terțe poate contesta termenul de plecare voluntară sau lipsa acestuia din decizia de returnare, partea din decizia de returnare care impune sau menționează obligația de a părăsi teritoriul statelor membre nu ar trebui să fie afectată de anularea sau revocarea termenului de plecare voluntară.

(13) ***În cazul îndepărtării,*** autoritățile ***desemnate ca fiind competente în temeiul dreptului intern*** ar trebui să verifice respectarea principiului nereturnării pe baza unei evaluări individuale, ținând seama de toate circumstanțele relevante. Resortisantul țării terțe în cauză ar trebui să prezinte ***și să justifice*** cât mai curând posibil***, înainte de expulzarea sa,*** dovezi referitoare la situația sa personală. Ar trebui să fie posibil să se ia drept bază o evaluare existentă ▌a tuturor circumstanțelor relevante, care a fost efectuată în etapele precedente ale procedurii ***sau în alte proceduri precedente.*** Ar trebui să se examineze orice modificare ***relevantă*** a circumstanțelor și orice element nou care demonstrează existența unui risc***, inclusiv pentru a se stabili dacă acestea sunt justificate și să nu se considere că au fost prezentate de resortisantul țării terțe doar pentru a întârzia sau a împiedica îndepărtarea***.

(13a) Statele membre pot îndruma resortisantul țării terțe care indică faptul că îndepărtarea ar încălca principiul nereturnării către procedura adecvată, inclusiv către procedura de azil în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1348. Statul membru poate îndruma resortisantul țării terțe către procedura adecvată și atunci când autoritățile sale desemnate ca fiind competente în temeiul dreptului intern iau cunoștință de indicii relevante că îndepărtarea ar încălca principiul nereturnării.

(14) Este necesar ca statele membre să poată coopera într-un mod mai flexibil, inclusiv prin noi acorduri sau înțelegeri bilaterale, și într-un mod mai bine definit pentru a ***încuraja returnările efective către țările terțe***.

(15) Odată ce se stabilește că resortisantul țării terțe nu îndeplinește sau nu mai îndeplinește condițiile de intrare, de ședere sau de reședință pe teritoriul statelor membre, ar trebui să se emită rapid o decizie de returnare pe baza unei evaluări individuale care să țină seama de toate datele și circumstanțele ***relevante***. ***Decizia de returnare ar trebui să prevadă obligația resortisantului țării terțe de a părăsi teritoriul statelor membre. Decizia de returnare nu ar trebui să fie necesară pentru a stabili țara de returnare. Țara de returnare ar trebui să fie stabilită cel târziu înainte de îndepărtare și poate fi stabilită fie în decizia de returnare, fie în orice altă decizie prin care se dispune îndepărtarea, separat de decizia de returnare. În cazul în care există un obstacol în calea îndepărtării, emiterea unei decizii de returnare nu ar trebui să fie exclusă, dar îndepărtarea ar trebui amânată. În cazul în care, la momentul emiterii deciziei de stabilire a țării de returnare, este în continuare posibil ca resortisantul țării terțe să fie îndepărtat către una dintre mai multe țări de returnare, inclusiv din cauza cetățeniei duble sau multiple, toate aceste țări de returnare pot fi stabilite în decizia respectivă. Dreptul la o cale de atac efectivă prevăzut la articolul 47 din Cartă este garantat pentru toate țările de returnare stabilite în decizie. În orice caz, atunci când autoritatea competentă procedează la îndepărtare, resortisantul țării terțe ar trebui să fie informat cu privire la țara de returnare în care va fi îndepărtat cu suficient timp înainte de îndepărtare.***

(15a) Nicio dispoziție din prezentul regulament nu ar trebui să împiedice statele membre să prevadă în dreptul intern alte motive de amânare a îndepărtării pentru anumite grupuri.

(15b) Resortisantul țării terțe care are obligația de a părăsi teritoriul ar trebui să fie principalul responsabil pentru plecarea de pe teritoriul statelor membre.

(16) Este necesar să se asigure faptul că elementele esențiale ale unei decizii de returnare emise de un stat membru sunt introduse într-un formular specific sub formă de ordin european de returnare și sunt puse la dispoziție fie în Sistemul de informații Schengen ▌împreună cu semnalarea privind returnarea, fie în cadrul unui schimb bilateral de informații cu un alt stat membru. Ordinul european de returnare ar trebui, la rândul său, să sprijine recunoașterea și executarea deciziilor de returnare ***executorii sau a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea*** emise de un alt stat membru în cazul în care resortisantul țării terțe se deplasează neautorizat într-un alt stat membru.

(18) În cazul în care un resortisant al unei țări terțe prezent pe teritoriul unui stat membru face obiectul unei decizii de returnare executorii emise de un alt stat membru, recunoașterea și executarea deciziilor de returnare ar trebui să faciliteze și să accelereze procesul de returnare pe baza unei cooperări consolidate și a încrederii reciproce între statele membre. ***Această recunoaștere și executare*** poate contribui, de asemenea, la descurajarea migrației ilegale și a deplasărilor secundare neautorizate în interiorul Uniunii, precum și la limitarea întârzierilor în procesul de returnare. Calea de atac împotriva ***deciziei*** de returnare ar trebui exercitată ***numai*** în statul membru emitent.

(18a) Recunoașterea unei decizii de returnare sau a unei decizii prin care se dispune îndepărtarea pe baza informațiilor disponibile în ordinul european de returnare menționat la articolul 7 alineatul (7) nu ar trebui să constituie o decizie sau un act. Nerecunoașterea unei decizii de returnare sau a unei decizii prin care se dispune îndepărtarea nu ar trebui să constituie o decizie sau un act.

(18b) ***În cazul în care un stat membru are în vedere recunoașterea și executarea unei decizii de returnare executorii sau a unei decizii prin care se dispune îndepărtarea aparținând statului membru emitent, următoarele principii directoare pot ajuta statul membru să identifice situațiile în care nu ar trebui să se aplice recunoașterea reciprocă și în care ar trebui, în schimb, să se emită o decizie națională de returnare. Printre aceste situații se pot număra următoarele: executarea ar fi contrară ordinii publice a statelor membre de executare, inclusiv în ceea ce privește returnarea anumitor categorii de resortisanți ai țărilor terțe, cum ar fi minorii neînsoțiți și victimele traficului de persoane, pentru care dreptul intern prevede un nivel mai ridicat de protecție; emiterea unei noi decizii de returnare este mai rapidă; informațiile disponibile în ordinul european de returnare sunt incomplete; resortisantul țării terțe a introdus o cale de atac împotriva deciziei de returnare în statul membru emitent; resortisantul țării terțe urmează să fie îndepărtat către o altă țară terță decât cea menționată în decizia de returnare sau în decizia prin care se dispune îndepărtarea aparținând statului membru emitent, ori în decizia de returnare nu se specifică nicio țară de returnare.***

(18c) ***În scopul pregătirii pașilor către recunoașterea reciprocă obligatorie, Comisia și agențiile relevante ale UE, cum ar fi eu-LISA, ar trebui, după caz, să sprijine statele membre, inclusiv prin identificarea modalităților și a ajustărilor necesare în scopul asigurării gestionării automatizate a ordinului european de returnare.***

(19) ***Cel târziu până la adoptarea actului de punere în aplicare menționat la articolul 7 alineatul (8)***, statele membre ***și Comisia și agențiile relevante ale UE precum eu-LISA*** ar trebui ***să înceapă să instituie*** dispoziții juridice și tehnice pentru a se asigura că ordinul european de returnare poate fi pus la dispoziție prin intermediul Sistemului de informații Schengen. ▌

(19a) La doi ani de la data intrării în vigoare menționată la articolul 52 alineatul (3) din prezentul regulament, Comisia ar trebui să evalueze punerea în aplicare a recunoașterii reciproce, în special în ceea ce privește: măsura în care dispozițiile juridice și tehnice pentru punerea la dispoziție a ordinului european de returnare prin intermediul Sistemului de informații Schengen menționat la articolul 7 alineatul (7) sunt instituite de către statele membre și sunt eficace; măsura în care dispozițiile juridice și tehnice destinate asigurării gestionării automate a ordinului european de returnare în temeiul articolului 7 alineatul (9) sunt instituite de statele membre; eficacitatea recunoașterii și executării deciziilor de returnare și a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea; sarcina care rezultă pentru sistemele judiciare și administrative naționale și rezultatele activităților relevante de formare și ale proiectelor-pilot.

(19b) Pe baza evaluării menționate la articolul 9 alineatul (10), Comisia ar trebui să prezinte, unde este oportun, propuneri legislative, inclusiv orice modificări cu țintă precisă pentru a asigura returnări efective, în vederea introducerii recunoașterii și executării obligatorii a deciziilor de returnare și a deciziilor de îndepărtare executorii emise de un alt stat membru. În cazul în care Comisia nu prezintă o propunere, aceasta ar trebui să explice motivul.

(20) Efectelor măsurilor naționale de returnare ar trebui să li se confere în continuare o dimensiune la nivelul Uniunii prin stabilirea unei interdicții de intrare care să interzică intrarea și șederea pe teritoriul tuturor statelor membre. Durata unei interdicții de intrare ar trebui stabilită ținând seama, în mod adecvat, de toate circumstanțele relevante ale fiecărui caz în parte ▌. Atunci când un resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală este depistat în timpul verificărilor la ieșire la frontierele externe, ar putea fi oportun să se impună o interdicție de intrare pentru a preveni reintrarea pe viitor și, prin urmare, pentru a reduce riscurile de imigrație ilegală***, fără a împiedica plecarea rapidă a resortisantului țării terțe***.

(21) Resortisanții țărilor terțe ***care nu au respectat*** obligația de a părăsi teritoriul ***sau cărora nu li s-a acordat un termen pentru*** returnare voluntară ***pot fi îndepărtați prin utilizarea de măsuri coercitive.*** Normele consolidate privind îndepărtarea urmăresc să garanteze o consecință directă și imediată în cazul în care resortisantul țării terțe nu respectă ***termenul*** până la care trebuie să părăsească ***cel mai târziu teritoriul, precum și să împiedice deplasările secundare neautorizate și riscurile pentru securitate***. ***În cazul în care nu există motive să se creadă că returnarea voluntară va afecta obiectivul unei proceduri de returnare, resortisanții țărilor terțe care cooperează pot continua să fie returnați în principal prin returnare voluntară.*** Măsurile coercitive ar trebui să facă obiectul principiilor proporționalității și eficacității în privința mijloacelor folosite și a obiectivelor urmărite.

(21a) Întrucât prezentul regulament se aplică numai resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală în Uniune, acesta nu afectează consilierea în materie de returnare și reintegrare și alte programe de sprijinire a returnărilor voluntare și a reintegrării resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere legală în Uniune.

(22) Sunt necesare norme comune pentru a se asigura faptul că resortisanții țărilor terțe ***aflați în situație de ședere ilegală*** care prezintă riscuri pentru securitate ▌ sunt identificați în mod eficace și returnați rapid. Este necesar să se asigure efectuarea verificărilor adecvate pentru identificarea și semnalarea resortisanților țărilor terțe care prezintă riscuri pentru securitate, inclusiv prin recurgerea la procesul de screening, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2024/1356 al Parlamentului European și al Consiliului[12]. În cazul resortisanților țărilor terțe care prezintă riscuri pentru securitate, îndepărtarea ar trebui să fie regula ***în general*** și ar trebui să fie posibil să se deroge de la normele generale pentru a prevedea interdicții de intrare mai lungi ***sau pe durată nedeterminată***, perioade mai lungi de luare în custodie publică, și de la utilizarea ▌ centrelor specializate de detenție, astfel încât cei care sunt o amenințare pentru securitatea ***statelor membre*** să fie îndepărtați rapid.

[12] Regulamentul (UE) 2024/1356 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de introducere a screeningului resortisanților țărilor terțe la frontierele externe și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/817 (JO L 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(23) Noile norme ar trebui să extindă posibilitățile statelor membre de a asigura returnările în țările terțe cu ajutorul unor instrumente suplimentare. Ar trebui să fie posibil să se instituie acorduri sau înțelegeri specifice cu țările terțe pentru a oferi statelor membre mai multe opțiuni de returnare, sub rezerva respectării de către țara terță în cauză a standardelor internaționale privind drepturile omului și***, în cazul îndepărtării,*** a principiului nereturnării. ***Deficiențele în legătură cu anumite părți ale teritoriului țării terțe sau cu o categorie identificabilă de persoane nu împiedică încheierea unui astfel de acord sau a unei astfel de înțelegeri, cu condiția să existe garanții suficiente pentru a asigura respectarea deplină a drepturilor resortisanților țărilor terțe care sunt vizați de un astfel de acord sau de o astfel de înțelegere.***

Mai precis, acordul sau înțelegerea ar trebui să stabilească ***procedurile aplicabile returnării***, condițiile de ședere în țară, ***obligațiile și responsabilitățile fiecărei părți la acord sau la înțelegere*** și consecințele în cazul unor încălcări ***ale acordului sau ale înțelegerii***. ***În cazul în care un acord sau o înțelegere implică returnarea ulterioară din țara terță, acordul sau înțelegerea ar trebui, în plus, să stabilească consecințele în cazul în care returnarea ulterioară nu este posibilă, obligațiile și responsabilitățile fiecărei părți la acord sau la înțelegere, consecințele*** unor modificări semnificative care au un impact negativ asupra situației din țara terță, precum și un organism sau un mecanism independent de monitorizare în scopul evaluării punerii în aplicare a acordului sau a înțelegerii. Aceste acorduri sau înțelegeri vor constitui o punere în aplicare a dreptului Uniunii în sensul articolului 51 alineatul (1) din Cartă.

(23a) Pentru a asigura protecția suficientă a intereselor legitime legate de gestionarea frontierelor externe și de securitatea internă a statelor membre în cauză, în situațiile în care un stat membru negociază un acord sau o înțelegere în sensul prezentului regulament cu una dintre țările terțe învecinate ale Uniunii, statele membre care au o frontieră comună cu țara terță respectivă ar trebui, la momentul oportun înainte de încheierea acordului sau a înțelegerii, să fie informate despre aceste negocieri, cu respectarea deplină a principiului cooperării loiale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană. La încheierea unor acorduri sau înțelegeri cu țări terțe, statele membre ar trebui să aibă obligația de a informa Comisia și celelalte state membre cu privire la astfel de acorduri sau înțelegeri înainte ca acestea să fie aplicate cu titlu provizoriu sau să intre în vigoare, oricare dintre acestea survine mai întâi. În plus, pentru a se evita orice situație de nerespectare a dreptului Uniunii și pentru a mări și mai mult transparența, statele membre ar trebui să poată să informeze voluntar Comisia și celelalte state membre de evoluția negocierilor cu o țară terță referitoare la acordurile sau înțelegerile autorizate prin prezentul regulament, înainte ca părțile să ajungă la un acord final, inclusiv în vederea obținerii evaluării de către Comisie a compatibilității cu dreptul Uniunii a acordului sau a înțelegerii respective în curs de negociere.

(24) Buna funcționare a spațiului Schengen fără controale la frontierele interne se bazează pe aplicarea efectivă și eficientă de către statele membre a acquis-ului relevant. Regulamentul (UE) 2022/922 al Consiliului[13] instituie un mecanism de evaluare și monitorizare pentru a verifica aplicarea acquis-ului Schengen ▌, inclusiv în ceea ce privește returnarea efectivă a resortisanților țărilor terțe fără drept de ședere și respectarea drepturilor fundamentale. ▌

(25) Interesul superior al copilului ar trebui să reprezinte un considerent primordial pentru statele membre atunci când pun în aplicare procedurile de returnare, în conformitate cu articolul 24 din Cartă și cu Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului din 1989. În procesul de evaluare individuală a interesului superior al copilului, statele membre ar trebui în special să ia în considerare în mod corespunzător starea de bine și dezvoltarea socială pe termen scurt, mediu și lung a minorului, aspecte legate de siguranța și securitatea acestuia, opinia minorului în concordanță cu vârsta și nivelul său de maturitate, inclusiv mediul din care provine. ***Minorii neînsoțiți*** ar trebui să fie ***ghidați*** de un reprezentant în toate etapele procesului de returnare.

---

[13] Regulamentul (UE) 2022/922 al Consiliului din 9 iunie 2022 privind instituirea și funcționarea unui mecanism de evaluare și monitorizare în vederea verificării aplicării acquis-ului Schengen și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1053/2013 (JO L 160, 15.6.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/922/oj)

(26) În cazul în care există motive de îndoială cu privire la calitatea de minor a resortisantului țării terțe, ***poate fi*** efectuată o evaluare a vârstei***, în conformitate cu dreptul intern***. ***Statele membre se pot baza pe evaluări ale vârstei efectuate în cadrul procedurilor anterioare.*** În scopul asigurării coerenței la nivelul gestionării migrației în Uniune, ***poate fi*** urmată aceeași procedură ca cea prevăzută în Regulamentul (UE) 2024/1348 al Parlamentului European și al Consiliului. ▌

(27) Pentru a consolida eficacitatea procedurii de returnare, ar trebui stabilite ***obligații*** clare ***ale resortisanților*** țărilor terțe. Aceștia ar trebui ***să aibă obligația de a părăsi teritoriul statelor membre și de a coopera*** cu autoritățile ***pe tot parcursul*** procedurii de returnare. Resortisanții țărilor terțe ar trebui să rămână ***la dispoziția autorităților competente și să poată fi contactați de acestea***, precum și să furnizeze ***orice informații relevante*** pentru pregătirea ***și efectuarea*** returnării. ***De asemenea, aceștia nu ar trebui să obstrucționeze îndepărtarea, nici fizic, nici verbal. Obstrucționarea verbală ar trebui să aibă o natură sau un caracter mai puternic(ă) decât simpla obiecție. Așadar, ar trebui să țină în primul rând de responsabilitatea resortisantului țării terțe să își stabilească identitatea, precum și să obțină și să furnizeze documentele de călătorie necesare pentru returnare.*** În cazul în care obligațiile de ***a părăsi teritoriul și*** de a coopera nu sunt respectate, ar trebui impuse consecințe eficace***, disuasive*** și proporționale***, iar autoritățile competente ar trebui să facă demersurile care se impun pentru a asigura returnarea,*** inclusiv ***prin măsuri de investigare, dacă este cazul***. ***Resortisanții țărilor terțe care nu pot fi îndepărtați, inclusiv din cauza principiului nereturnării sau din cauza necooperării lor cu autoritățile competente, nu ar trebui să fie excluși de la impunerea obligațiilor generale, printre care și obligațiile de a rămâne, de a locui și de a raporta. Printre consecințele nerespectării obligației de a coopera ar trebui să se numere***, de exemplu, reducerea prestațiilor sociale și a indemnizațiilor acordate în conformitate cu dreptul intern ***sau*** confiscarea documentelor de călătorie. ▌**.**

(27a) Nicio dispoziție din prezentul regulament nu aduce atingere obligațiilor și măsurilor care nu țin de returnare sau dispozițiilor care reglementează prestațiile sociale în conformitate cu dreptul intern.

(28) Prezentul regulament nu ar trebui să aducă atingere posibilității statelor membre de a impune, după caz, resortisanților țărilor terțe care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament sancțiuni penale în conformitate cu dreptul penal intern***, inclusiv pedeapsa cu închisoarea***.

(29) Ar trebui stabilit un set de căi de atac împotriva deciziilor legate de returnare, care să garanteze protecția efectivă a ***drepturilor*** persoanelor în cauză. Asistența judiciară necesară ar trebui să fie acordată, la cerere, ▌ în cazul unei căi de atac sau al unei cereri de revizuire în fața unei instanțe***, fără a aduce atingere posibilității de a restricționa accesul la asistență și reprezentare juridică***.

(29a) Asistența și reprezentarea juridică includ pregătirea unei căi de atac sau a unei cereri de revizuire, inclusiv pregătirea actelor de procedură necesare în temeiul dreptului intern și, în cazul în care are loc o audiere, participarea la audierea respectivă în fața unei instanțe, cu scopul de a asigura dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil.

(29b) Noțiunea de „instanță" este un concept reglementat de dreptul Uniunii, astfel cum a fost interpretat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Noțiunea respectivă, printre alte elemente care o definesc, poate desemna doar o autoritate care acționează în calitate de terț în raport cu autoritatea care a adoptat decizia ce face obiectul procedurii. Respectiva autoritate ar trebui să exercite funcții judiciare și nu este determinant dacă este sau nu recunoscută drept instanță în temeiul dreptului intern. Prezentul regulament nu ar trebui să aducă atingere competenței statelor membre de a-și organiza sistemele judiciare naționale și de a stabili numărul gradelor de jurisdicție. În cazul în care dreptul intern prevede posibilitatea de a introduce noi căi de atac împotriva unei hotărâri pronunțate în urma unei prime căi de atac sau a unor căi de atac ulterioare, iar această cale de atac a fost introdusă, îndepărtarea nu ar trebui suspendată, cu excepția cazului în care resortisantul țării terțe solicită suspendarea, iar o instanță decide să o acorde, ținând seama așa cum se cuvine de circumstanțele specifice ale cazului respectiv. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere dreptului intern care prevede că aceste căi de atac au un efect suspensiv.

(30) Pentru a spori eficacitatea procedurilor de returnare, asigurând în același timp respectarea dreptului la o cale de atac efectivă în conformitate cu articolul 47 din Cartă, căile de atac împotriva deciziilor legate de returnare ar trebui să fie introduse, pe cât posibil, în fața unui singur organ de jurisdicție. Normele prevăzute în prezentul regulament referitoare la căile de atac și la ***suspendarea executării deciziilor*** ar trebui să respecte dreptul la o cale de atac efectivă, astfel cum este prevăzut la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale.

(30a) Deși prezentul regulament nu prevede un efect suspensiv automat al unei căi de atac, statele membre se asigură, cu respectarea deplină a articolului 47 din Cartă, că îndepărtarea poate fi suspendată de instanța competentă de prim grad de jurisdicție înainte de executarea deciziei de returnare sau a ordinului de îndepărtare. Un resortisant al unei țări terțe ar trebui să poată depune o cerere de suspendare a executării unei decizii de returnare sau a unui ordin de îndepărtare, cu excepția cazului în care și dreptul intern prevede posibilitatea suspendării din oficiu a acesteia (acestuia) de către instanța competentă. Acest lucru nu aduce atingere posibilității statelor membre de a prevedea în dreptul lor intern efectul suspensiv automat al unei căi de atac. Pentru a evita repetarea evaluării riscului de încălcare a principiului nereturnării, ar trebui să se recurgă la toate materialele din dosar, mai cu seamă la evaluări anterioare, inclusiv la cele efectuate în contextul unei proceduri de azil, după caz.

(31) Statelor membre ar trebui să li se pună la dispoziție instrumentele necesare ***pentru a asigura o returnare rapidă și efectivă, incluzând măsuri luate ca urmare a nerespectării și stimulente pentru respectarea obligațiilor de a părăsi teritoriul și de a coopera, precum și măsuri de prevenire a*** riscului de sustragere. ***Sustragerea include acțiuni precum părăsirea teritoriului statului membru fără permisiunea autorităților competente din motive care nu sunt în afara controlului resortisantului țării terțe.*** O serie de norme comune***, fără a restricționa dreptul statelor membre de a stabili măsuri și criterii suplimentare în dreptul intern,*** ar trebui să raționalizeze ***cerințele în temeiul obligației de cooperare și criteriile de stabilire a prezenței riscului de sustragere. Aceste norme ar trebui să garanteze că măsura luării în custodie publică ș***i alternativele la aceasta ***se aplică*** în statele membre pentru a gestiona în mod eficace procesul de returnare.

(32) Ar trebui să fie posibil să se impună luarea în custodie publică atunci când acest lucru este proporțional și necesar, în urma unei evaluări individuale a fiecărui caz, ▌ numai în scopul ***returnării, inclusiv în scopul*** pregătirii returnării***, readmisiei sau efectuării îndepărtării***. Autoritățile ar trebui să acționeze cu diligența necesară, iar luarea în custodie publică ar trebui să fie menținută numai pentru o perioadă cât mai scurtă posibil și să nu depășească***, în general,*** 24 de luni ***într-un anumit stat membru***. ***În cazurile de sustragere către un alt stat membru, perioadele anterioare de luare în custodie publică nu se iau în considerare la calcularea perioadei maxime de luare în custodie publică. Perioadele de luare în custodie publică în temeiul altor regulamente sau directive care nu privesc procedura de returnare nu ar trebui incluse în calculul perioadei maxime de luare în custodie publică. Nevoile speciale care decurg din evaluarea vulnerabilității ar trebui luate în considerare în timpul luării în custodie publică.*** În cazul în care dreptul intern prevede luarea în custodie publică a minorilor, interesul superior al copilului ar trebui să fie un considerent primordial. Alte măsuri mai puțin coercitive, alternative la măsura luării în custodie publică, ar trebui utilizate atunci când pot fi aplicate în mod efectiv resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală.

(32a) În cazul în care luarea în custodie publică a fost menținută pentru o perioadă de 24 de luni, statul membru ar trebui să aibă posibilitatea de a lua în custodie publică resortisantul țării terțe pentru noi perioade care să nu depășească șase luni în total atunci când din schimbările circumstanțelor reiese că există o posibilitate rezonabilă de îndepărtare ca urmare a unor noi informații importante, în anumite circumstanțe. Luarea în custodie publică ar trebui să fie dispusă cu respectarea principiului necesității și proporționalității și ar trebui să fie menținută pentru o perioadă cât mai scurtă posibil.

(33) Returnarea resortisanților țărilor terțe care prezintă un risc pentru securitate necesită măsuri specifice menite să protejeze drepturile și libertățile celorlalți. Prin urmare, ar trebui să fie posibilă luarea în custodie publică a unor astfel de resortisanți ai țărilor terțe pentru o perioadă mai lungă ***de 24 de luni***, respectând în același timp, pentru orice astfel de luare în custodie publică, principiul proporționalității.

(34) Resortisanții țărilor terțe luați în custodie publică ar trebui tratați în mod uman și demn, cu respectarea drepturilor lor fundamentale și în conformitate cu dreptul internațional și național, ținând seama de orientările practice ale Comitetului Consiliului Europei pentru Prevenirea Torturii și a Tratamentelor Inumane și Degradante. Luarea în custodie publică ar trebui, ca regulă ***generală***, să aibă loc în centre specializate de cazare sau în sucursale specializate ale altor centre. Se poate recurge la cazarea în penitenciare atunci când un stat membru nu poate prevedea un astfel de centru, dar în acest caz resortisanții țărilor terțe trebuie să stea separat de deținuții de drept comun***, în măsura posibilului***. ***Resortisanții țărilor terțe care prezintă un risc pentru securitate pot fi supuși unor măsuri de securitate sporite în centrele de detenție.***

(35) Motivele de luare în custodie publică prevăzute în prezentul regulament nu aduc atingere altor motive de luare în custodie publică, inclusiv motivelor de luare în custodie publică din cadrul procedurilor penale, care sunt aplicabile în temeiul dreptului intern ▌.

(36) Obligația oricărui stat de a-și readmite propriii resortisanți reprezintă un principiu fundamental al suveranității statale și al cooperării internaționale. Datoria statelor de a-și readmite propriii resortisanți este considerată un principiu de drept internațional cutumiar ***și este prevăzută de Convenția OACI la anexa IX, capitolul 5 și stabilită în Acordul din Samoa. Returnările efective sunt posibile numai dacă statele respectă obligația de a-și readmite propriii resortisanți. Prin urmare, statele membre depind de cooperarea țărilor terțe pentru a putea executa returnări efective. UE și statele membre folosesc instrumentele existente, cum ar fi articolul 25a din Regulamentul (CE) nr. 810/2009[14] și sprijinul Frontex, pentru a îmbunătăți cooperarea cu țările terțe, atunci când este necesar.***

[14] Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (JO L 243, 15.9.2009, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj).

(37) O abordare ▌coordonată a readmisiei între statele membre este esențială pentru a facilita returnarea resortisanților țărilor terțe. Monitorizarea insuficientă a deciziilor de returnare executorii riscă să afecteze eficiența abordării comune în materie de returnări. Deciziile de returnare executorii ar trebui să fie urmate în mod sistematic de toate măsurile necesare pentru punerea în aplicare a returnării, inclusiv***, după caz,*** de transmiterea cererilor de readmisie către autoritățile țărilor terțe, în cazurile în care cetățenia este pusă la îndoială sau în cazurile în care trebuie obținut un document de călătorie.

▌

(39) Procedurile de returnare eficace se bazează pe cooperarea administrativă eficientă și pe schimbul de informații între statele membre. Schimbul de informații, inclusiv schimbul de date privind identitatea și cetățenia resortisanților țărilor terțe, documentele de călătorie ale acestora și alte informații relevante ar trebui să se bazeze pe norme clare, inclusiv pe cele prevăzute în Regulamentul (UE) 2018/1860 al Parlamentului European și al Consiliului[15]. Aceste norme ar trebui să respecte principiile protecției datelor și drepturile persoanei în cauză, asigurându-se că aceste informații sunt exacte, sunt utilizate numai în scopul returnării, ***îndepărtării,*** readmisiei și reintegrării și sunt protejate împotriva accesului, divulgării sau utilizării neautorizate.

---

15 Regulamentul (UE) 2018/1860 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind utilizarea Sistemului de informații Schengen pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 312, 7.12.2018, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1860/oj).

(41) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului[16] se aplică prelucrării de date cu caracter personal în sensul prezentului regulament. Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului[17] se aplică prelucrării de date cu caracter personal de către instituțiile și organele Uniunii în sensul prezentului regulament. Având în vedere motivele importante de interes public care stau la baza readmisiei ***și returnării efective***, transferul datelor cu caracter personal ale resortisanților țărilor terțe care fac obiectul unei decizii de returnare, inclusiv al datelor privind identitatea lor, al documentelor de călătorie, al altor date relevante, precum și, în cazuri justificate în mod corespunzător, al datelor privind condamnările penale și sănătatea acestora, ar putea fi necesar în scopul ***returnării, al îndepărtării, al*** readmisiei și al reintegrării. Astfel de transferuri trebuie efectuate în conformitate cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2016/679 și cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2018/1725 ***și cu drepturile persoanelor vizate***, precum și cu principiile nereturnării, proporționalității și necesității și cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

---

16 Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

17 Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

(42) Autoritățile ***competente*** care sunt responsabile cu azilul și ▌ autoritățile competente implicate în diferitele etape ale procesului de returnare ar trebui să colaboreze și să se coordoneze îndeaproape ***pentru a asigura returnări efective***.

(43) Un sistem comun pentru returnări ar trebui să utilizeze pe deplin sistemele digitale care sprijină gestionarea returnărilor, a readmisiei și a reintegrării ▌, accentul fiind pus pe eficiența procedurilor administrative, a cooperării, a schimbului de informații și a interoperabilității.

(43a) Cooperarea și asistența între statele membre ar trebui, ca regulă generală, să aibă loc inclusiv în scopul de a permite tranzitul pe teritoriul lor, asistența logistică sau altă asistență materială sau în natură legată de un astfel de tranzit, facilitarea transferurilor către un alt stat membru, fie în temeiul unor acorduri sau înțelegeri bilaterale, fie pe baza cooperării dintre statele membre, sau sprijinirea plecării unui resortisant al unei țări terțe către statul membru în care acesta are drept de ședere.

(44) Uniunea oferă sprijin financiar și operațional***, fără a aduce atingere Cadrului Financiar Multianual 2028-2034,*** pentru a asigura punerea în aplicare eficace a prezentului regulament. În măsura în care activitățile ar trebui să fie finanțate prin facilitatea tematică a Fondului pentru azil și migrație, acestea pot fi puse în aplicare în cadrul gestiunii directe, indirecte sau partajate. Statele membre ar trebui să utilizeze în mod optim instrumentele financiare, programele și proiectele disponibile ale Uniunii în domeniul returnării, în special în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1147 al Parlamentului European și al Consiliului[18], precum și asistența operațională acordată de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului[19]. ▌

[18] Regulamentul (UE) 2021/1147 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului pentru azil, migrație și integrare (JO L 251, 15.7.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1147/oj).

[19] Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624 (JO L 295, 14.11.2019, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

(44a) Dimensiunea externă a politicii de returnare este o parte integrantă din abordarea cuprinzătoare privind gestionarea migrației. Cooperarea eficace în materie de returnare și readmisie este o componentă externă esențială a parteneriatelor echilibrate și cuprinzătoare cu țările terțe, în conformitate cu obiectivele menționate în Regulamentul (UE) 2024/1351. Consiliul European, printre altele, în concluziile sale din octombrie 2024, a solicitat acțiuni rapide pentru a asigura returnări efective, utilizând ca pârghie toate politicile și instrumentele relevante ale UE, inclusiv politica în domeniul vizelor, comerțul, dezvoltarea și diplomația. Este necesară o abordare „la nivelul întregului sistem de guvernare", atât în cadrul statelor membre, cât și în cadrul instituțiilor UE.

(44b) Întrucât cooperarea țărilor terțe în domeniul returnării și readmisiei resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală se poate dovedi dificilă în practică și fără a aduce atingere evaluării cooperării țărilor terțe în materie de readmisie prevăzute la articolul 25a din Regulamentul (CE) nr. 810/2009, dacă unul sau mai multe state membre se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește cooperarea țărilor terțe în materie de readmisie, inclusiv privind confirmarea cetățeniei, obținerea documentelor de călătorie necesare de la autoritățile relevante ale țărilor terțe și organizarea operațiunilor de returnare, Uniunea și statele membre ar trebui să poată utiliza instrumentele relevante și existente prevăzute în dreptul Uniunii, în măsura în care au obligații în temeiul actelor legislative de instituire a acestor instrumente, ca parte a unei abordări coordonate la nivelul UE pentru îmbunătățirea cooperării în materie de returnare și readmisie.

(45) ***Raportarea cu privire la*** eficacitatea prezentului regulament și identificarea domeniilor în care sunt necesare îmbunătățiri ***ar trebui să se bazeze pe colectarea și analizarea statisticilor existente, fiabile și comparabile privind*** eficiența procedurilor de returnare, cooperarea țărilor terțe și ***eforturile*** de reintegrare***. Ar trebui avute în vedere și, dacă este necesar, revizuite standardele prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 862/2007[20], în Regulamentul (UE) 2019/1896 și în dreptul intern, pentru a se asigura relevanța statisticilor***. Ar trebui stabilite standarde și definiții comune pentru colectarea și raportarea datelor relevante, cu scopul de a facilita ***evaluarea*** impactului prezentului regulament și de a contribui la luarea unor decizii în cunoștință de cauză cu privire la evoluțiile viitoare ale politicilor.

[20] Regulamentul (CE) nr. 862/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind statisticile comunitare din domeniul migrației și protecției internaționale și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 311/76 al Consiliului privind elaborarea de statistici cu privire la lucrătorii străini (JO L 199, 31.7.2007, p. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/862/oj).

(46) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, Comisiei ar trebui să i se confere competențe de executare pentru a stabili ordinul european de returnare ▌. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[21].

(47) ***Prezentul regulament instituie un nou sistem comun de returnare a resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, care urmează să fie pus în aplicare direct de către autoritățile naționale. Acest nou sistem aduce noutăți importante menite să îmbunătățească eficiența procedurii de returnare, inclusiv în ceea ce privește țările terțe de returnare și dimensiunea externă a returnărilor. Pentru a permite aplicarea promptă a măsurilor prevăzute în prezentul regulament, acesta ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării sale în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Dispozițiile care nu sunt menționate la articolul 52 alineatul (2) din prezentul regulament care vor avea prioritate asupra Directivei 2008/115/CE și care vizează să înlocuiască pe deplin cadrul juridic prevăzut de directiva respectivă ar trebui să se aplice de la ... [un an de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], cu scopul de a permite luarea tuturor măsurilor pregătitoare și operaționale necesare și de a asigura punerea în aplicare fără probleme, eficace și coerentă a acestuia la nivelul Uniunii și la nivel național, precum și cu scopul de a evita orice suprapunere între directivă și regulament.*** Directiva 2001/40/CE, Directiva 2008/115/CE și Decizia 2004/191/CE[22] a Consiliului ar trebui***, prin urmare,*** abrogate ***de la data respectivă***.

---

21 Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

22 2004/191/CE: Decizia Consiliului din 23 februarie 2004 de stabilire a criteriilor și sistemelor practice de compensare a dezechilibrelor financiare care rezultă din aplicarea Directivei 2001/40/CE privind recunoașterea reciprocă a hotărârilor de expulzare a resortisanților țărilor terțe (JO L 60, 27.2.2004, p. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2004/191/oj).

(48) Întrucât obiectivele prezentului regulament, și anume ameliorarea eficacității returnării ▌, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea sau efectele acțiunii vizând să asigure o abordare comună și coerentă între statele membre, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.

(49) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, acesta nu este obligatoriu pentru respectivul stat membru și nu i se aplică. Deoarece prezentul regulament▌ constituie o dezvoltare a acquis-ului Schengen, Danemarca decide, în conformitate cu articolul 4 din protocolul respectiv, în termen de șase luni de la data la care Consiliul decide cu privire la prezentul regulament dacă îl va pune în aplicare în dreptul său intern.

▌

(50) ▌Prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Irlanda nu participă, în conformitate cu ▌ Protocolul nr. 19 privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ***și, sub rezerva aplicării articolului 4 din protocolul respectiv, Irlanda*** nu are obligații în temeiul acestuia și nu face obiectul aplicării sale[23]. ▌

(51) În ceea ce privește Islanda și Norvegia, prezentul regulament constituie ▌ o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului încheiat de Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind asocierea acestora din urmă la implementarea, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen[24], care se află sub incidența articolului 1 punctul C din Decizia 1999/437/CE[25] a Consiliului.

▌

23 ***Acest considerent va fi modificat în cazul în care Irlanda solicită să participe la prezentul regulament în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Protocolul nr. 19 privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene, iar Consiliul își adoptă decizia simultan cu adoptarea prezentului regulament. În acest caz, considerentul se va referi la decizia Consiliului privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen.***

24 JO L 176, 10.7.1999, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439(1)/oj.

25 1999/437/CE: Decizia Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen (JO L 176, 10.7.1999, p. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj).

(52) În ceea ce privește Elveția, prezentul regulament constituie ▌ o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen[26], care se află sub incidența articolului 1 punctul C din Decizia 1999/437/CE, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2008/146/CE a Consiliului[27].

(53) În ceea ce privește Liechtensteinul, prezentul regulament constituie ▌ o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Protocolului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în practică, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, care se află sub incidența articolului 1 punctul C din Decizia 1999/437/CE, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2011/350/UE a Consiliului[28].

---

26 JO L 53, 27.2.2008, p. 52.

27 Decizia 2008/146/CE a Consiliului din 28 ianuarie 2008 privind încheierea, în numele Comunității Europene, a Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen (JO L 53, 27.2.2008, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj).

28 Decizia 2011/350/UE a Consiliului din 7 martie 2011 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Protocolului dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, în ceea ce privește eliminarea controalelor la frontierele interne și circulația persoanelor (JO L 160, 18.6.2011, p. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj).

▌

(55) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 42 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1725 și a emis un aviz la [...],

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE
Articolul 1
Obiect

(1) Prezentul regulament instituie un sistem comun pentru returnarea ***efectivă a*** resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală ***pe teritoriul statelor membre***, în conformitate cu drepturile fundamentale recunoscute ▌ de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta”) ***și principiile generale ale dreptului Uniunii***, precum și cu obligațiile ***internaționale*** aplicabile ▌, inclusiv în ceea ce privește ▌ drepturile omului.

(2) Obiectivul prezentului regulament este ***de a permite statelor membre să ia toate măsurile necesare pentru*** a asigura ***returnări*** efective, ***luând în considerare*** abordarea cuprinzătoare prevăzută la articolul 3, articolul 4 litera (h) și articolul 5 litera (e) din Regulamentul (UE) 2024/1351.

Articolul 2

Domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament se aplică resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală pe teritoriul statelor membre.

(2) Prezentul regulament nu se aplică persoanelor care beneficiază de dreptul la liberă circulație în temeiul dreptului Uniunii, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 5 din Regulamentul (UE) 2016/399.

(3) Prezentul regulament nu aduce atingere prevederilor Regulamentelor (UE) 2024/1351, (UE) 2024/1348 și (UE) 2024/1349.

(4) Fără a aduce atingere alineatului (5) de la prezentul articol, prezentul regulament nu se aplică resortisanților țărilor terțe care:

(a) fac obiectul unui refuz de intrare la frontierele externe în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2016/399[29] sau în conformitate cu dreptul intern echivalent în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul regulamentului respectiv;

[29] Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (codificare) (JO L 77, 23.3.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj).

(b) sunt reținuți sau prinși de către autoritățile competente pentru trecerea ilegală pe cale terestră, maritimă sau aeriană a frontierei externe a unui stat membru și care nu au obținut ulterior o autorizație sau un drept de ședere în statul membru respectiv;

(c) fac obiectul returnării ca sancțiune penală sau ca urmare a unei sancțiuni penale în conformitate cu dreptul intern;

(d) fac obiectul unei proceduri de extrădare.

(5) Un stat membru poate decide să aplice prezentul regulament uneia sau mai multora dintre categoriile de resortisanți ai țărilor terțe menționate la alineatul (4) literele (a), (b) și (c). În astfel de cazuri, prezentul regulament se aplică acestor categorii de resortisanți ai țărilor terțe de la data la care statul membru notifică decizia sa celorlalte state membre și Comisiei.

(6) În cazul în care un stat membru decide să aplice prezentul regulament resortisanților țărilor terțe care fac obiectul returnării ca sancțiune penală, articolele 7, 9 și 10 nu se aplică.

(7) În ceea ce privește resortisanții țărilor terțe care sunt excluși din domeniul de aplicare al prezentului regulament în conformitate cu alineatul (4) literele (a) și (b), statele membre se asigură că tratamentul și nivelul lor de protecție nu sunt mai puțin favorabile decât cele prevăzute la articolul 12 alineatele (4) și (5), la articolul 14 alineatul (2), la articolul 14 alineatul (6) literele (c) și (e), la articolul 34 alineatele (1)-(6) și la articolul 35 și respectă principiul nereturnării.

▌

(2b) Prezentul regulament se aplică fără a aduce atingere dreptului penal intern al statelor membre, în special dispozițiilor care stabilesc sancțiuni penale efective, proporționale și disuasive, inclusiv pedeapsa cu închisoarea, în legătură cu șederea ilegală, cu condiția ca procedura penală și aplicarea unor astfel de sancțiuni să nu pună în pericol realizarea returnărilor efective.

▌

Articolul 4

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „resortisant al unei țări terțe” înseamnă orice persoană care nu este cetățean al Uniunii în sensul articolului 20 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și care nu este o persoană care beneficiază de dreptul la liberă circulație în temeiul dreptului Uniunii, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 5 din Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului;

2. „ședere ilegală” înseamnă prezența pe teritoriul unui stat membru a unui resortisant al unei țări terțe care nu îndeplinește sau nu mai îndeplinește condițiile de intrare, astfel cum sunt stabilite la articolul 6 din Regulamentul (UE) 2016/399 sau ▌ condiții ***echivalente*** de intrare, ședere sau reședință ***în conformitate cu dreptul intern în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul regulamentului respectiv, însă participă la prezentul regulament***;

3. „țară de returnare” înseamnă una dintre următoarele:

(a) o țară terță care este țara de origine a resortisantului țării terțe;

(b) o țară terță care este țara de reședință obișnuită formală a resortisantului țării terțe;

(c) o țară terță de tranzit pe drumul către Uniune în conformitate cu acordurile sau înțelegerile de readmisie ale Uniunii sau ale statelor membre;

(d) o țară terță, alta decât cea menționată la literele (a) ***și (b)***, în care resortisantul țării terțe are drept de intrare și de ședere;

(e) o țară terță sigură în legătură cu care cererea de protecție internațională a unui resortisant al unei țări terțe a fost respinsă ca fiind inadmisibilă, în temeiul articolului 59 alineatul (8) din Regulamentul (UE) 2024/1348 ***sau, în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul regulamentului respectiv, în conformitate cu dispozițiile corespunzătoare pe care le-ar fi putut introduce în dreptul lor intern***;

(f) prima țară de azil în legătură cu care cererea de protecție internațională a unui resortisant al unei țări terțe a fost respinsă ca fiind inadmisibilă, în temeiul articolului 58 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2024/1348 ***sau, în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul regulamentului respectiv, în conformitate cu dispozițiile corespunzătoare pe care le-ar fi putut introduce în dreptul lor intern***;

(g) o țară terță***, alta decât cea menționată la literele (a), (b) și (d),*** cu care există un acord sau o înțelegere pe baza căreia resortisantul țării terțe este acceptat, în conformitate cu articolul 17 din prezentul regulament.

4. „decizie de returnare” înseamnă ***un act sau*** o decizie de natură administrativă sau judiciară prin care șederea unui resortisant al unei țări terțe este stabilită sau declarată ca fiind ilegală și prin care se impune sau se stabilește obligația de părăsire ***a teritoriului statelor membre***;

4a. „returnare” înseamnă acțiunile prin care un resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală:

(a) efectuează o returnare voluntară, astfel cum se menționează la punctul 6; sau

(b) este îndepărtat de către autoritățile competente de pe teritoriul statelor membre și către una din țările de returnare definite în decizia prin care se dispune îndepărtarea sau, după caz, în decizia de returnare.

4b. „decizie prin care se dispune îndepărtarea” înseamnă un act sau o decizie administrativă sau judiciară prin care se specifică sau se declară că resortisantul unei țări terțe poate fi îndepărtat către una sau mai multe țări de returnare, astfel cum se menționează la punctul 3;

5. „îndepărtare” înseamnă executarea deciziei de returnare ***sau a deciziei care dispune îndepărtarea*** de către autoritățile competente prin transportarea fizică în afara ***statelor membre către o țară de returnare***;

6. „returnare voluntară” înseamnă ***plecarea de pe teritoriul statelor membre pe cont propriu, cu sau fără asistență și fără a recurge la îndepărtare, a unui resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală care respectă obligația de a părăsi teritoriul în termenul pentru plecarea voluntară stabilit în decizia de returnare sau după expirarea acestuia***;

7. „sustragere” înseamnă acțiunea prin care resortisantul unei țări terțe nu rămâne la dispoziția autorităților administrative sau judiciare competente ▌***;***

8. „interdicție de intrare” înseamnă decizia sau orice alt act de natură administrativă sau judiciară care interzice intrarea și șederea pe teritoriul statelor membre ▌;

▌

11. „operațiune de returnare” înseamnă o operațiune organizată sau coordonată de o autoritate competentă ***sau sprijinită de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă („Frontex”)*** prin care sunt returnați resortisanți ai țărilor terțe dintr-unul sau mai multe state membre;

▌

Articolul 5

Drepturile fundamentale

În aplicarea prezentului regulament, statele membre respectă pe deplin dreptul relevant al Uniunii, inclusiv Carta, dreptul internațional relevant, obligațiile legate de accesul la protecție internațională, ▌ principiul nereturnării și drepturile fundamentale.

Capitolul II

PROCEDURA DE RETURNARE

▌

Secțiunea 2

Procedura prin care se dispune returnarea

Articolul 7

▌ Decizia de returnare

(1) Autoritățile competente ale ***statului membru*** emit pentru orice resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală pe teritoriul lor o decizie de returnare ***care specifică sau impune obligația de a părăsi teritoriul*** statelor membre ▌ .

(1a) Deciziile de returnare:

(a) precizează un termen de maximum 30 de zile pentru plecare, resortisantul țării terțe fiind obligat să părăsească teritoriul statelor membre până la împlinirea acestuia; sau

(b) precizează că resortisantul țării terțe trebuie să părăsească imediat teritoriul statelor membre.

Termenul pentru plecare menționat la litera (a) poate fi redus mai mult și precizat mai în detaliu în dreptul intern.

Statele membre pot prevedea în dreptul lor intern cazul în care unui resortisant al unei țări terțe i se acordă un termen pentru plecarea voluntară sau i se impune să părăsească imediat teritoriul.

(1b) Autoritățile competente pot prevedea, în temeiul alineatului (1a), un termen pentru plecare care depășește 30 de zile, ținând seama în mod corespunzător de circumstanțele specifice ale fiecărui caz în parte.

(1c) Autoritățile competente pot prelungi termenul pentru plecare în temeiul alineatului (1a) ținând seama în mod corespunzător de circumstanțele specifice ale fiecărui caz în parte, în special de participarea la un program de sprijinire a returnării și a reintegrării în temeiul articolului 46 alineatul (3) și de respectarea obligației de a coopera, astfel cum se prevede la articolul 21.

(1d) ***Autoritățile competente pot reduce termenul pentru plecare în temeiul alineatului (1a) în cazul nerespectării obligației de cooperare prevăzute la articolul 21.***

(1e) ***Termenul pentru plecare se calculează de la o dată definită în dreptul intern.***

(2) Decizia de returnare se emite în scris și prezintă motivele de fapt și de drept**.** ***Resortisantul țării terțe este informat*** cu privire la căile de atac disponibile și termenele pentru introducerea acestor căi de atac. Decizia de returnare se notifică ▌ resortisantului țării terțe ***cât mai curând posibil, în conformitate cu dreptul intern al statului membru în cauză***. ***În cazul în care nu se cunoaște locul în care se află resortisantul țării terțe, decizia de returnare se notifică în conformitate cu dreptul intern.***

(3) Autoritățile competente pot decide să nu furnizeze sau să limiteze informațiile privind motivele de fapt, în cazul în care dreptul intern prevede restricționarea dreptului la informare sau în cazul în care acest lucru este necesar pentru protejarea ordinii publice, a siguranței publice sau a securității naționale și pentru prevenirea, investigarea, depistarea și urmărirea penală a infracțiunilor. În astfel de cazuri, resortisantul țării terțe este informat cu privire la esența motivelor pe baza cărora se ia o decizie de returnare în scopul accesului la o cale de atac efectivă. ***Obligația de a informa resortisantul țării terțe cu privire la esența motivelor nu include obligația de a divulga nicio informație clasificată.***

(4) ***Țara sau țările de returnare pot fi stabilite în decizia de returnare sau în conformitate cu articolul 12 alineatul (2a) înainte de efectuarea îndepărtării. În cazul în care resortisantul unei țări terțe decide să se întoarcă voluntar într-o altă țară de returnare decât țara sau țările de returnare precizate în decizia*** de returnare, ***emiterea unei noi decizii care să stabilească țara*** de returnare ***nu este obligatorie***.

(4b) Autoritățile competente nu sunt împiedicate să emită o decizie de returnare în cazul în care există un obstacol în calea îndepărtării. În cazul în care țara de returnare a fost stabilită în decizia de returnare și a fost identificat un risc de încălcare a principiului nereturnării, îndepărtarea către țara de returnare respectivă se amână în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) litera (a).

(5) Resortisantului țării terțe i se furnizează, la cerere, traducerea scrisă sau interpretarea orală a principalelor elemente ale deciziei de returnare ▌, inclusiv informații despre căile de atac posibile într-o limbă pe care resortisantul țării terțe o înțelege sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțelege. ***În acest scop, autoritățile competente pot utiliza, după caz, șabloane de traducere standardizate sau instrumente de traducere asistată de calculator sau generată automat.***

(6) Decizia de returnare ▌ se emite în același act sau ***într-un act separat*** în același timp și împreună cu decizia de încetare a șederii legale a resortisantului unei țări terțe ***sau fără întârzieri nejustificate ulterior și*** fără a aduce atingere garanțiilor procedurale prevăzute în capitolul IV și în alte dispoziții relevante ale dreptului Uniunii și ale dreptului internațional.

(7) La emiterea deciziei de returnare, ***statele membre utilizează*** formularul instituit în temeiul alineatului (8) („ordinul european de returnare”)***. Formularul include principalele elemente ale deciziei de returnare și, după caz, ale deciziei prin care se dispune îndepărtarea*** și ***este pus*** la dispoziție prin intermediul Sistemului de informații Schengen în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1860 ▌ .

(8) Comisia adoptă ***în termen de cel mult șase luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament*** un act de punere în aplicare pentru a stabili formularul ordinului european de returnare menționat la alineatul (7). Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 49 alineatul (2).

(9) ***Cel târziu până la adoptarea actului de punere în aplicare menționat la alineatul (8), statele membre, Comisia și agențiile relevante ale UE, cum este eu-LISA, încep să instituie dispozițiile juridice și tehnice necesare pentru a asigura punerea la dispoziție a ordinului european de returnare prin intermediul Sistemului de informații Schengen, cu scopul de a facilita îndeplinirea obligației de la alineatul (7). Comisia și agențiile UE relevante, cum ar fi eu-LISA, sprijină statele membre, după caz.***

(9a) ***Cel târziu până la data intrării în vigoare menționată la articolul 52 alineatul (3) din prezentul regulament, Comisia și agențiile relevante ale UE, cum ar fi eu-LISA, pun în aplicare măsuri pentru a asigura posibilitatea gestionării automate a ordinului european de returnare, în vederea eficientizării aplicării articolului 9.***

(9b) ***Statele membre informează Comisia cu privire la măsurile juridice și tehnice necesare instituite pentru a îndeplini obligația menționată la alineatul (7) cel târziu până la data intrării în vigoare menționată la articolul 52 alineatul (3) din prezentul regulament.***

Articolul 8

Excepții de la obligația de a emite o decizie de returnare

(1) Autoritățile competente ale statelor membre pot decide să nu emită o decizie de returnare în unul dintre următoarele cazuri în care resortisantul țării terțe este:

(a) transferat într-un alt stat membru în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 23a din Regulamentul (UE) 2016/399;

(b) transferat într-un alt stat membru în temeiul unor acorduri sau înțelegeri bilaterale sau pe baza cooperării dintre statele membre în conformitate cu articolul 44;

(c) o persoană a cărei ședere ilegală este depistată în legătură cu verificările la frontieră efectuate la ieșire la frontiera externă în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (UE) 2016/399 sau cu verificări echivalente ***efectuate în conformitate cu dreptul*** intern ***în cazul statelor membre care nu intră sub incidența regulamentului respectiv***, evitând, pe cât posibil, amânarea plecării resortisantului țării terțe în cauză.

(2) Nu se emite o decizie de returnare în cazurile în care resortisantul țării terțe deține un permis de ședere valabil, o viză de ședere pe termen lung sau o altă autorizație care conferă drept de ședere eliberată de un alt stat membru ▌.

(3) În cazurile menționate la alineatul (2), statul membru solicită resortisantului țării terțe să se deplaseze imediat pe teritoriul celuilalt stat membru. În cazul în care resortisantul țării terțe nu se conformează sau în cazul în care plecarea imediată a resortisantului țării terțe este necesară din motive de ordine publică, siguranță publică sau securitate națională, statele membre pot solicita cooperarea celorlalte state membre în temeiul articolului 44 sau pot emite o decizie de returnare în conformitate cu articolul 7.

(4) Nu se emite o decizie de returnare în cazurile în care ▌ se aplică procedura descrisă la articolul 9.

Articolul 9

Recunoașterea și executarea deciziilor de returnare emise de un alt stat membru

(1) Statul membru în care resortisantul țării terțe se află în situație de ședere ilegală („statul membru de executare”) poate recunoaște ***și executa*** o decizie de returnare executorie ***și, dacă este cazul, o decizie prin care se dispune îndepărtarea***, emisă resortisantului țării terțe respectiv de către un alt stat membru („statul membru emitent”) în temeiul articolului 7 alineatul (1) ***și al articolului 12 alineatul (2)***. ***Executarea se bazează pe informațiile cuprinse în ordinul*** european de returnare menționat la articolul 7 alineatul (7) ***și se efectuează în conformitate cu normele și procedurile interne*** în temeiul articolului 12.

(2) ▌Statele membre ***nu sunt obligate să adopte decizii sau acte administrative în scopul recunoașterii***. ***Nu este necesar ca recunoașterea să ia forma unei proceduri administrative***.

▌

(5) În cazul în care un stat membru nu recunoaște sau nu execută o decizie de returnare ***sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea*** în temeiul alineatului (1) ▌, statul membru respectiv emite o decizie de returnare ***sub rezerva condițiilor de la*** articolul 7 ***sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea în temeiul articolului 12 alineatul (2)***.

(6) ***În cazul în care un stat*** membru ***recunoaște sau execută o decizie de returnare sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea în temeiul alineatului (1), acesta*** suspendă ***îndepărtarea*** în cazul în care efectele deciziei de returnare ***sau ale deciziei prin care se dispune îndepărtarea*** în statul membru emitent sunt suspendate ***și poate emite o decizie de returnare sub rezerva condițiilor prevăzute la articolul 7***.

(7) În cazul în care statul membru emitent ***suspendă sau*** retrage decizia de returnare sau atunci când decizia de returnare este anulată de o autoritate ***administrativă sau de o instanță,*** statul membru de executare emite o decizie de returnare sub rezerva condițiilor prevăzute la articolul 7.

(8) Statul membru emitent furnizează ***la cerere*** statului membru de executare toate datele și documentele disponibile necesare în scopul ***returnării sau al îndepărtării***, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1860 ▌.

▌

(9a) Aplicarea articolului 9 nu aduce atingere utilizării excepțiilor prevăzute la articolul 8.

(11) Prin adoptarea actului de punere în aplicare menționat la articolul 7 alineatul (8), statele membre încep să pună în aplicare măsuri pregătitoare care ar putea facilita recunoașterea deciziilor de returnare sau a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea emise de un alt stat membru, inclusiv, după caz, măsuri juridice și tehnice în sistemele lor naționale, modificări ale sistemelor informatice naționale, activități de formare relevante și activități din cadrul proiectelor-pilot.

(12) În termen de doi ani de la data intrării în vigoare menționată la articolul 52 alineatul (3) din prezentul regulament, Comisia evaluează punerea în aplicare a recunoașterii reciproce în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol, în special în ceea ce privește următoarele:

(a) măsura în care dispozițiile juridice și tehnice pentru punerea la dispoziție a ordinului european de returnare prin intermediul Sistemului de informații Schengen în temeiul articolului 7 alineatul (7) sunt instituite de către statele membre și sunt eficace;

(b) măsura în care dispozițiile juridice și tehnice destinate asigurării gestionării automate a ordinului european de returnare în temeiul articolului 7 alineatul (9) sunt instituite de statele membre;

(c) eficacitatea recunoașterii și executării deciziilor de returnare și a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea;

(d) sarcina care rezultă pentru sistemele judiciare și administrative naționale și

(e) rezultatele activităților relevante de formare și ale proiectelor-pilot.

(13) Pe baza evaluării menționate la alineatul (12), Comisia prezintă, după caz, propuneri legislative, inclusiv orice modificări cu țintă precisă pentru a asigura returnări efective, în vederea introducerii recunoașterii și a executării obligatorii a deciziilor de returnare executorii și a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea emise de un alt stat membru. În cazul în care Comisia nu prezintă o propunere, aceasta explică motivul.

Secțiunea 3

Interdicția de intrare

Articolul 10

Emiterea unei interdicții de intrare

(1) Deciziile de returnare sunt însoțite de o interdicție de intrare atunci când:

(a) resortisantul țării terțe face obiectul îndepărtării în conformitate cu articolul 12;

(b) obligația de ***a părăsi teritoriul statelor membre*** nu a fost respectată în termenele stabilite în conformitate cu articolul ***7 alineatele (1a)-(1c)***;

(c) resortisantul țării terțe prezintă un risc pentru securitate în conformitate cu articolul 16.

(2) În alte cazuri decât cele enumerate la alineatul (1), autoritățile competente ***pot însoți*** o decizie de returnare ***sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea cu*** o interdicție de intrare, ținând seama de circumstanțele relevante, în special de nivelul de cooperare al resortisantului țării terțe.

(3) Interdicția de intrare se emite ca parte a deciziei de returnare sau ***ca parte a deciziei prin care se dispune îndepărtarea*** sau separat, în scris. Interdicția de intrare este notificată resortisantului țării terțe într-o limbă pe care resortisantul țării terțe o înțelege sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțelege. ***În acest scop, autoritățile competente pot utiliza, după caz, șabloane de traducere standardizate sau instrumente de traducere asistată de calculator sau generată automat.***

(4) Autoritățile competente pot impune o interdicție de intrare fără a emite o decizie de returnare unui resortisant al unei țări terțe care se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul statelor membre și a cărui ședere ilegală este depistată în legătură cu verificări la frontieră efectuate la ieșire în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (UE) 2016/399 ***sau cu verificări echivalente efectuate în conformitate cu dreptul intern în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul regulamentului respectiv***. ***În aceste cazuri, interdicția de intrare poate fi impusă și notificată după ce resortisantul țării terțe a părăsit teritoriul statelor membre*** evitând, pe cât posibil, amânarea plecării resortisantului țării terțe în cauză.

(4a) În cazul în care un resortisant al unei țări terțe care se află în situație de ședere ilegală părăsește teritoriul statelor membre înainte de emiterea unei decizii de returnare, autoritățile competente pot impune o interdicție de intrare fără a emite o decizie de returnare.

(4b) În cazul în care motivele pentru emiterea unei interdicții de intrare au apărut după emiterea unei decizii de returnare, autoritățile competente pot impune o interdicție de intrare fără a emite o nouă decizie de returnare.

(5) Autoritățile competente se pot abține să emită o interdicție de intrare în cazuri individuale din motive umanitare***, dacă resortisantul țării terțe este victimă a traficului de persoane*** sau dacă resortisantul țării terțe cooperează în mod corespunzător cu autoritățile competente, inclusiv prin înscrierea într-un program de returnare și reintegrare.

(6) Durata interdicției de intrare se stabilește ținând seama, în mod adecvat, de toate circumstanțele specifice fiecărui caz și nu depășește 10 ani. ***Fără a aduce atingere articolului 16 alineatul (3) litera (a), se poate emite o interdicție de intrare pentru o perioadă maximă de 20 de ani din motive justificate în mod corespunzător oricând acest lucru este considerat necesar pentru a împiedica intrarea resortisantului țării terțe pe teritoriul statelor membre.***

▌

(8) Perioada interdicției de intrare începe la data la care resortisantul țării terțe a părăsit teritoriul statelor membre.

Articolul 11

Retragerea, suspendarea sau reducerea duratei unei interdicții de intrare

(1) O interdicție de intrare poate fi retrasă sau suspendată ori durata acesteia poate fi redusă ***de către statul membru emitent*** în cazul în care resortisantul unei țări terțe ***demonstrează că s-a întors voluntar, fără a aduce atingere alineatelor (2) și (3)***.

▌

2. ***Autoritatea competentă poate, după cum consideră necesar, să retragă sau să suspende*** o interdicție de intrare ***ori să reducă durata acesteia*** în cazuri individuale justificate, inclusiv din motive umanitare, ținând seama de toate circumstanțele relevante***, fără a aduce atingere alineatului (3)***.

(3) ***Resortisantul*** țării terțe ***poate depune o solicitare bine fundamentată de retragere***, ***suspendare*** sau ***reducere a*** duratei unei interdicții de intrare, cu condiția ca acesta să fi părăsit teritoriul***, fără a aduce atingere alineatului (4)***.

(4) Un resortisant al unei țări terțe căruia i s-a emis o interdicție de intrare care depășește 10 ani în conformitate cu articolul 10 alineatul (6) sau cu articolul 16 alineatul (3) litera (a) poate, la 10 ani de la plecarea sa din statele membre, să solicite statului membru emitent să reexamineze dacă interdicția de intrare trebuie să fie retrasă, suspendată sau dacă durata acesteia trebuie să fie redusă, ținând seama în mod adecvat de toate circumstanțele relevante, inclusiv, după caz, dacă resortisantul țării terțe rămâne un risc pentru securitate în temeiul articolului 16 și dacă interdicția de intrare rămâne necesară pentru a împiedica în continuare intrarea resortisantului țării terțe respectiv pe teritoriul statelor membre. Cererea de reexaminare trebuie să fie bine fundamentată.

(4a) Statele membre pot condiționa retragerea unei interdicții de intrare de rambursarea costurilor de îndepărtare a resortisantului țării terțe.

Secțiunea 4

Executarea returnării

Articolul 12

Îndepărtarea

(1) ***Statele membre iau toate măsurile necesare pentru a îndepărta*** resortisantul țării terțe ▌ atunci când:

(-a) resortisantul țării terțe nu și-a îndeplinit obligația de a părăsi teritoriul în conformitate cu articolul 7;

(a) resortisantul țării terțe ***nu cooperează*** cu autoritățile ▌ ;

▌

(c) resortisantul țării terțe intră sub incidența articolului 16;

(d) resortisantul țării terțe ***se mută într-un alt stat membru fără autorizație, inclusiv în perioada*** stabilită în conformitate cu articolul *7*;

(da) ***autoritățile competente consideră că îndepărtarea este necesară și proporțională, în conformitate cu dreptul intern, din alte motive decât cele enumerate la literele (-a)-(d).***

(1a) Nicio dispoziție din prezentul regulament nu împiedică statele membre să permită sau să faciliteze returnarea voluntară a unui resortisant al unei țări terțe care face, de altfel, obiectul îndepărtării în temeiul alineatului (1), în special în cazul în care se consideră că un astfel de demers conduce la o returnare mai rapidă și mai eficace.

(2) Autoritățile competente ***pot emite pentru orice resortisant al unei țări terțe care face obiectul returnării o decizie prin care se dispune îndepărtarea***. ***În cazul în care se emite o decizie prin care se dispune îndepărtarea, aceasta se emite*** în scris ***și poate fi integrată în aceeași decizie ca decizia de returnare sau poate fi*** o decizie ***sau un act administrativ*** sau ***judiciar separat ori parte a unei alte decizii administrative sau judiciare***.

(2a) În cazul în care țara de returnare nu a fost încă stabilită sau în cazul în care aceasta diferă de țara stabilită anterior, autoritatea competentă stabilește una sau mai multe țări de returnare, astfel cum se menționează la articolul 4 punctul 3, în decizia de returnare sau într-o decizie prin care se dispune îndepărtarea înainte de efectuarea îndepărtării.

(2b) ***În cazul în care se emite o decizie prin care se dispune îndepărtarea, aceasta trebuie să fie motivată în fapt și în drept. Resortisantul țării terțe este informat cu privire la căile de atac disponibile și termenele pentru introducerea acestor căi de atac. Decizia prin care se dispune îndepărtarea se notifică resortisantului țării terțe cât mai curând posibil, în conformitate cu legislația națională a statului membru în cauză.***

(2c) ***În cazul în care se emite o decizie prin care se dispune îndepărtarea, resortisantului țării terțe i se furnizează, la cerere, traducerea scrisă sau orală a principalelor elemente ale deciziei prin care se dispune îndepărtarea, inclusiv informații despre căile de atac posibile într-o limbă pe care resortisantul țării terțe o înțelege sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțelege. În acest scop, autoritățile competente pot utiliza, după caz, șabloane de traducere standardizate sau instrumente de traducere asistată de calculator sau generată automat.***

(3) ***În cazul în care resortisantul țării terțe indică faptul că îndepărtarea ar încălca principiul nereturnării, sau în cazul în care statul membru ia cunoștință de astfel de indicii relevante,*** autoritățile competente ***îndrumă resortisantul țării terțe la procedura adecvată, inclusiv la procedura de azil în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1348, după caz, sau, în concordanță cu dreptul intern,*** evaluează ***în alt mod dacă îndepărtarea*** respectă principiul nereturnării ▌. Resortisantul țării terțe în cauză prezintă cât mai curând posibil orice ***informații*** relevante referitoare la situația sa personală ***cu scopul de a-și motiva afirmația că îndepărtarea ar încălca principiul nereturnării***. ***Autoritățile competente se pot baza pe orice evaluare anterioară a riscului de returnare sau o pot lua în considerare. Orice evaluare ulterioară a riscului de returnare se efectuează numai în cazul în care au fost prezentate informații relevante.***

(3a) Statele membre pot decide ca principiul nereturnării să poată fi evaluat de o altă autoritate decât autoritatea competentă care emite sau care execută decizia de returnare.

(4) Măsurile coercitive luate pentru a asigura îndepărtarea trebuie să fie necesare și proporționale și, în orice caz, să nu depășească limitele rezonabile. Aceste măsuri se aplică în conformitate cu legislația națională respectând drepturile fundamentale, demnitatea și integritatea fizică a resortisantului în cauză al unei țări terțe.

(5) În executarea îndepărtărilor pe calea aerului, statele membre țin cont de orientările comune privind măsurile de securitate care se impun în cazul operațiunilor comune de îndepărtare pe calea aerului, prevăzute în anexa la Decizia 2004/573/CE a Consiliului[30].

▌

[30] Decizia 2004/573/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind organizarea de zboruri comune pentru expulzarea de pe teritoriul a două sau mai multe state membre a resortisanților țărilor terțe care fac obiectul măsurilor individuale de expulzare (JO L 261, 6.8.2004, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2004/573/oj).

▌Articolul 14

Condiții pentru amânarea îndepărtării

(1) Îndepărtarea în temeiul articolului 12 se amână în următoarele situații:

(a) în cazul în care aceasta ar încălca principiul nereturnării sau

(b) atunci când și atât timp cât este în vigoare suspendarea deciziei de returnare în conformitate cu articolul 28.

(2) Îndepărtarea în temeiul articolului 12 poate fi amânată ▌, ținând seama de circumstanțele specifice fiecărui caz. ***În cazul în care există un risc de sustragere, se pot aplica măsuri suplimentare în temeiul alineatului (7).***

(3) În cazul în care resortisantul țării terțe solicită amânarea îndepărtării, cererea trebuie motivată în mod corespunzător.

(4) ▌ Statele membre furnizează resortisantului țării terțe în cauză o confirmare scrisă a amânării, ***în conformitate cu alineatul (1) sau alineatul (2)*** și drepturile acestuia pe durata ***amânării***. ***O traducere a confirmării poate fi comunicată oral resortisantului țării terțe într-o limbă pe care o înțelege sau se presupune în mod rezonabil că o înțelege, inclusiv cu ajutorul serviciilor de interpretariat***.

(5) ***Amânarea*** îndepărtării ▌ se revizuiește ***în cazul unei modificări substanțiale a circumstanțelor relevante***.

(6) În ceea ce privește situația resortisantului țării terțe***, inclusiv respectarea de către resortisantul țării terțe a obligațiilor prevăzute în prezentul regulament,*** pe durata amânării îndepărtării, se iau în considerare următoarele:

(a) nevoile de bază;

(b) unitatea familiei cu membrii familiei prezenți pe teritoriul statului membru;

(c) îngrijirea medicală de urgență și tratamentul de bază al bolilor;

(d) accesul minorilor la sistemul de învățământ de bază în funcție de durata ședерii acestora;

(e) nevoile speciale ale persoanelor vulnerabile.

(7) În cazul în care îndepărtarea este amânată, măsurile prevăzute la ***articolele 21, 23c și 29*** pot fi aplicate atunci când sunt îndeplinite condițiile.

Articolul 15

Monitorizarea îndepărtării

Statele membre prevăd un sistem independent ***de supraveghere a returnării forțate***.

Statele membre ***se pot baza pe mecanismele*** de monitorizare ***existente, cum ar fi structurile și expertiza instituite în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1356, după caz, în sensul prezentului articol***.

Articolul 16

Returnarea resortisanților țărilor terțe care prezintă riscuri pentru securitate

(1) Prezentul articol se aplică resortisanților țărilor terțe în cazul în care:

(a) aceștia reprezintă o amenințare la adresa ordinii publice, a siguranței publice sau a securității naționale***, inclusiv atunci când fac obiectul unei alerte în temeiul articolului 24 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/1861 al Parlamentului European și al Consiliului***[31];

[31] Regulamentul (UE) 2018/1861 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul verificărilor la frontiere, de modificare a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen și de modificare și abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1987/2006 (JO L 312, 7.12.2018, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1861/oj).

(b) există ***indicii rezonabile*** să se considere că au comis o infracțiune gravă, astfel cum se menționează la articolul 2 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584/JHA a Consiliului[32], ***sau au comis o infracțiune pasibilă de o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin doi ani în temeiul dreptului intern sau mai multe infracțiuni pasibile de o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin un an în temeiul dreptului intern al statului membru de condamnare***;

(ba) există indicii rezonabile că persoana este implicată în oricare dintre infracțiunile menționate în Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului[33];

[32] Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre – Declarații făcute de anumite state membre cu privire la adoptarea deciziei-cadru (JO L 190, 18.7.2002, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/584/oj).

[33] Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului și de modificare a Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului (JO L 88, 31.3.2017, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj).

(c) există indicii ***rezonabile*** cu privire la intenția acestora de a comite o infracțiune în temeiul ***literelor (b) și (ba)*** de la prezentul alineat pe teritoriul unui stat membru;

(ca) există indicii rezonabile că aceștia reprezintă orice altă amenințare pentru securitate, astfel cum este identificată în dreptul intern.

(2) Resortisanții țărilor terțe care intră sub incidența prezentului articol fac obiectul îndepărtării în conformitate cu articolul 12.

(2a) Alineatul (1) literele (b), (ba) și (c) se aplică resortisanților țărilor terțe atunci când există indicații rezonabilă că aceștia au instigat sau au participat în alt mod la săvârșirea infracțiunilor sau a actelor prevăzute la respectivul alineat.

(2b) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că deciziile de returnare privind resortisanții țărilor terțe care intră sub incidența prezentului articol pot fi tratate și aplicate cu prioritate.

(3) Prin derogare de la dispozițiile relevante ale prezentului regulament, resortisanții țărilor terțe care intră sub incidența prezentului articol:

(a) pot face obiectul unei interdicții de intrare emise în conformitate cu articolul 10 care depășește durata maximă menționată la articolul 10 alineatul (6) ***sau al unei interdicții de intrare pe durată nedeterminată, în cazul în care aceasta este justificată și proporțională cu riscul pentru securitate pe care îl prezintă resortisantul țării terțe. În acest caz, se aplică dispozițiile articolului 11 alineatul (4).***

(b) pot fi luați în custodie publică în conformitate cu articolul 29 alineatul (3) litera (c);

(c) pot fi luați în custodie publică în penitenciare și***, în măsura posibilului,*** ținuți separat de deținuții de drept comun;

(d) pot face obiectul luării în custodie publică pentru ***perioade suplimentare care depășesc*** durata maximă menționată la articolul 32 alineatul (3), care ***sunt*** stabilite de o ***instanță*** ținând seama de circumstanțele fiecărui caz în parte și care face obiectul unei revizuiri de către o ***instanță*** cel puțin o dată la trei luni.

(4) ***În cazul în care amenințarea la adresa ordinii publice, la adresa siguranței publice sau a securității naționale pe care o prezintă resortisanții țărilor terțe menționați la alineatul (1) litera (a) nu poate fi abordată în mod eficace în temeiul prezentului articol, statele membre pot prevedea alte măsuri în temeiul dreptului intern. La luarea deciziei relevante, statul membru se asigură că măsura este necesară și proporțională în raport cu gravitatea amenințării la adresa siguranței publice sau a pericolului pe care persoana în cauză le prezintă.***

(4a) Statele membre se pot baza pe o evaluare de siguranță aprofundată existentă a tuturor circumstanțelor relevante, efectuată de autoritățile competente în etapele anterioare, inclusiv în contextul procedurilor de azil, de acordare a vizelor și de control la frontiere, inclusiv de screening.

Articolul 17

Returnarea într-o țară terță cu care există un acord sau o înțelegere

(1) Returnarea, în sensul articolului 4 primul paragraf punctul 3 litera (g), a resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală necesită încheierea unui acord sau a unei înțelegeri cu o țară terță. Un astfel de acord sau o astfel de înțelegere poate fi încheiat(ă) doar cu o țară terță în care sunt respectate standardele și principiile internaționale privind drepturile omului în conformitate cu dreptul internațional, inclusiv principiul nereturnării.

(2) Un acord sau o înțelegere în temeiul alineatului (1) prevede următoarele:

(a) procedurile aplicabile ***returnării*** resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală ***din*** statele membre către țara terță menționată la alineatul (1);

(b) condițiile de ședere a resortisantului țării terțe în țara terță menționată la alineatul (1), inclusiv obligațiile și responsabilitățile ***părților la acord sau la înțelegere***;

▌

(d) obligațiile țării terțe, astfel cum sunt menționate la alineatul (1) a doua teză;

▌

(f) consecințele în cazul încălcării acordului sau a înțelegerii sau al unei schimbări semnificative care are un impact negativ asupra situației din țara terță.

(2a) În cazul în care un acord sau o înțelegere în temeiul alineatului (1) prevede returnarea ulterioară într-o țară de returnare menționată la articolul 4 alineatul (3) literele (a)-(d), acordul sau înțelegerea prevede, în plus față de alineatul (2), următoarele:

(a) consecințele în cazul în care returnarea ulterioară nu este posibilă;

(b) obligațiile și responsabilitățile respective ale părților la acord sau la înțelegere;

(c) consecințele în cazul unei schimbări semnificative care are un impact negativ asupra situației din țara terță menționate la alineatul (1);

(d) un organism sau un mecanism independent care să monitorizeze aplicarea efectivă a acordului sau a înțelegerii.

Acordul sau înțelegerea în temeiul primului paragraf poate include condițiile pentru luarea în custodie publică în țara terță menționate la alineatul (1).

(3) ***Statele membre informează, la momentul oportun, statele membre relevante cu privire la negocierile privind*** un acord sau o înțelegere***, astfel cum sunt menționate la*** alineatul (1), ***cu o țară terță care are o frontieră comună cu statele membre respective.*** Statele membre informează Comisia și celelalte state membre ***cu privire la orice acorduri sau înțelegeri bilaterale sau multilaterale încheiate în conformitate cu alineatul (1), înainte de intrarea lor în vigoare sau, în cazul în care un acord sau o înțelegere urmează să se aplice cu titlu provizoriu, înainte de începerea aplicării sale cu titlu provizoriu*. ***Comisia și celelalte state membre sunt, de asemenea, informate cu privire la orice modificare ulterioară sau denunțare a unor astfel de acorduri sau înțelegeri.***

(4) Minorii neînsoțiți ▌ nu se returnează într-o țară terță menționată la alineatul (1).

Secțiunea 5

Returnarea minorilor

Articolul 18

Interesul superior al copilului

Atunci când se aplică dispozițiile prezentului regulament, considerentul primordial este interesul superior al copilului.

Articolul 19

Evaluarea vârstei minorilor

(1) În cazul în care, ca urmare a declarațiilor resortisantului țării terțe, a dovezilor documentare disponibile sau a altor elemente pertinente, există îndoieli cu privire la faptul că resortisantul respectiv este minor, autoritatea competentă poate efectua o evaluare ***a vârstei în conformitate cu dreptul intern sau dreptul Uniunii***. ***O astfel de*** evaluare ***a vârstei poate fi efectuată*** în conformitate cu articolul 25 din Regulamentul (UE) 2024/1348 ▌.

(2) ***Autoritatea competentă se poate baza pe o evaluare a vârstei efectuată în etapele anterioare ale procedurii de returnare sau în cadrul altor proceduri relevante.***

(3) Un stat membru poate recunoaște rezultatele unei evaluări a vârstei efectuate de alte state membre în cazul în care evaluarea vârstei a fost efectuată în conformitate cu dreptul Uniunii.

(6) Refuzul de a se supune unei evaluări a vârstei, inclusiv controlului medical, nu împiedică autoritatea competentă să continue procedura de returnare. Un astfel de refuz poate fi considerat doar o prezumție relativă că solicitantul nu este minor.

Articolul 20

Returnarea minorilor neînsoțiți

(1) ▌ Organismele corespunzătoare, altele decât autoritățile care efectuează returnarea, trebuie să furnizeze asistență în concordanță cu interesul superior al copilului.

(2) Un reprezentant sau o persoană care este ***desemnată*** pentru a proteja interesul superior al copilului este numit(ă) să reprezinte, să asiste și să acționeze, după caz, în numele minorului neînsoțit în cadrul procesului de returnare. Se asigură faptul că reprezentantul desemnat este format în mod corespunzător în ceea ce privește comunicarea adaptată copiilor și vârstei și ***că poate comunica, inclusiv prin intermediul serviciilor de interpretariat, într-o*** limbă pe care minorul o înțelege ***sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțelege***. Persoana respectivă ***poate fi*** persoana desemnată să acționeze în calitate de reprezentant în temeiul Directivei (UE) 2024/1346[34], în cazul în care persoana respectivă a fost desemnată în conformitate cu articolul 27 din respectiva directivă.

[34] Directiva (UE) 2024/1346 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (JO L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

(3) Minorul neînsoțit este audiat fie direct, fie prin intermediul reprezentantului sau al persoanei ▌ menționate la alineatul (2), inclusiv în contextul determinării interesului superior al copilului. ***Cel târziu*** înaintea îndepărtării unui minor neînsoțit de pe teritoriul unui stat membru, autoritățile statului membru respectiv se asigură că acesta este returnat unui membru al familiei sale, unui tutore desemnat sau unor centre de primire corespunzătoare în țara de returnare.

Capitolul III
OBLIGAȚIILE RESORTISANTULUI ȚĂRII TERȚE

Articolul 21
Obligația de cooperare

(1) Resortisanții țărilor terțe ***respectă obligația de a părăsi teritoriul statelor membre și*** au obligația de a coopera cu autoritățile competente ale statelor membre în toate etapele ***procedurii*** de returnare.

(1a) Resortisanții țărilor terțe furnizează autorităților competente, fără întârzieri nejustificate, informații cu privire la orice modificări ale situației lor individuale care este relevantă în sensul ***prezentului regulament***.

(2) ***Fără a aduce atingere obligației de a părăsi teritoriul statelor membre,*** resortisanții țărilor terțe au obligația:

(a) să rămână ***la dispoziția autorităților competente de*** pe teritoriul statului membru competent pentru procedura de returnare care îi vizează**,** să nu se sustragă, ***inclusiv*** în alt stat membru***, și să se prezinte pentru plecarea transportului de returnare, astfel cum a fost stabilit de autoritatea competentă***;

(aa) nu împiedică fizic sau verbal returnarea;

(b) să furnizeze ▌ fără întârzieri nejustificate toate informațiile și documentele fizice ***și digitale*** pe care le deține***, inclusiv copiile și înregistrările electronice relevante*** pentru stabilirea sau verificarea identității ***ori a cetățeniei*** sau care sunt relevante în alt mod în cadrul procedurii de returnare ▌ ***sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că sunt în măsură să obțină, în special prin prezentarea către autoritățile competente a unui document de identitate sau de călătorie sau prin cooperarea în vederea obținerii unui astfel de document***;

(c) să nu distrugă***, să nu ascundă*** și să nu elimine în alt mod ▌ documentele, ***informațiile și documentația menționate la litera (b) de la prezentul alineat***, să nu utilizeze pseudonime cu intenție frauduloasă, să nu furnizeze alte informații false în formă orală sau scrisă și ***să nu inducă în eroare autoritățile sau*** să nu se opună în alt mod în mod fraudulos procedurii de returnare ▌;

(d) să furnizeze o explicație în cazul în care nu dețin un document de identitate sau de călătorie;

(e) să furnizeze informații cu privire la țările terțe tranzitate***, rutele de călătorie utilizate sau alte țări terțe cu care ar putea avea alte legături care ar putea facilita returnarea***;

(f) furnizează date biometrice, astfel cum sunt definite ***în dreptul intern și în dreptul Uniunii, inclusiv*** la articolul 2 alineatul (1) litera (s) din Regulamentul (UE) 2024/1358 al Parlamentului European și al Consiliului[35];

(fa) să respecte cerințele de călătorie ale transportatorilor și cerințele de intrare ale autorităților din țări terțe, inclusiv cerințele ce țin de sănătate, atunci când aceste cerințe sunt impuse în mod general călătorilor internaționali;

(g) să furnizeze***, atunci când autoritățile competente solicită acest lucru,*** date precise de contact, inclusiv locul de reședință actual, adresa, numărul de telefon la care pot fi contactați și, dacă este disponibilă, o adresă de e-mail;

---

35 Regulamentul (UE) 2024/1358 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea datelor biometrice în scopul aplicării eficace a Regulamentelor (UE) 2024/1351 și (UE) 2024/1350 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Directivei 2001/55/CE a Consiliului și al identificării resortisanților din țări terțe și a apatrizilor în situație de ședere ilegală și privind cererile de comparare cu datele Eurodac prezentate de autoritățile de aplicare a legii din statele membre și de Europol cu scopul de a asigura respectarea legii, de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/818 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 603/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).

(h) să furnizeze, fără întârzieri nejustificate, informații cu privire la orice modificare a datelor de contact menționate la litera (g);

(i) ***să respecte orice măsură impusă în temeiul*** articolului 23 ***alineatul (1) și al articolului 23c alineatul (1)*** pe tot parcursul ***procedurii*** de returnare;

(j) să furnizeze toate informațiile și declarațiile necesare în contextul cererilor depuse la autoritățile competente din țările terțe relevante în scopul obținerii documentelor de călătorie și să coopereze în măsura necesară cu aceste autorități ale țărilor terțe;

(k) ▌ să se prezinte personal sau ▌ prin videoconferință***, conform cerințelor autorităților competente,*** la autoritățile naționale competente ***sau*** la autoritățile competente din țara terță la locul indicat de aceste autorități***, în scopul obținerii documentelor de călătorie și al stabilirii identității sau a*** cetățeniei ***lor***;

(l) atunci când autoritățile competente solicită acest lucru, să participe la activități de consiliere în materie de returnare și reintegrare***;***

(la) să respecte alte măsuri suplimentare relevante în materie de returnare prevăzute de dreptul intern.

Obligațiile impuse resortisantului țării terțe în temeiul prezentului articol nu aduc atingere obligațiilor și măsurilor prevăzute de dreptul intern care nu au legătură cu returnarea.

(3) Informațiile și documentele ▌menționate la alineatul (2) litera (b) sau, atunci când acestea nu sunt disponibile, copiile acestora includ în special declarațiile resortisanților țărilor terțe și orice documente pe care le dețin cu privire la:

(a) numele, data și locul nașterii, sexul și cetățenia sau cetățeniile sau faptul că resortisantul țării terțe este apatrid;

(b) membrii familiilor acestora și alte date cu caracter personal ale resortisanților țărilor terțe, dacă sunt relevante pentru desfășurarea procedurii de returnare ▌ sau pentru stabilirea țării de returnare;

(c) tipul, numărul, perioada de valabilitate și țara emitentă ale oricărui document de identitate sau de călătorie al resortisanților țărilor terțe și ale altor documente furnizate de aceștia pe care autoritatea competentă le consideră relevante în scopul identificării lor, al desfășurării procedurii de returnare ▌ și al stabilirii țării de returnare;

(d) orice permis de ședere sau orice altă autorizație care conferă resortisanților țărilor terțe un drept de ședere, eliberat(ă) de un alt stat membru sau de o țară terță;

(e) orice decizie de returnare***, ordin de îndepărtare sau interdicție de intrare*** emisă de un alt stat membru;

(f) țara sau țările și locul sau locurile de reședință anterioare, rutele de călătorie***,*** ***țările tranzitate*** și documentele de călătorie.

(4) În cazul în care autoritățile competente decid să păstreze orice document necesar în scopul ▌ returnării, astfel cum se menționează la alineatul (2) litera (b), acestea se asigură că resortisantul țării terțe primește ***fără întârzieri nejustificate*** fotocopii ***sau altă dovadă adecvată a reținerii*** documentelor ▌ . ***În cazul*** returnării ***voluntare*** ▌ , autoritățile competente îi înapoiază aceste documente resortisantului țării terțe fie în momentul plecării, fie la sosirea în țara terță.

(5) Resortisantul țării terțe ***trebuie să poată fi contactat prin mijloacele de*** comunicare ***definite în dreptul intern***. Statele membre ▌ stabilesc în dreptul intern metoda de comunicare și momentul în care comunicarea este considerată primită de resortisantul țării terțe și notificată acestuia ***sau*** utilizează sistemele digitale dezvoltate și/sau sprijinite ***de statele membre sau*** de Uniune în scopul unei astfel de comunicări.

▌

Articolul 21a

Riscul de sustragere

(1) În absența unor dovezi contrare, există un risc de sustragere într-un caz individual atunci când este îndeplinit unul dintre următoarele criterii privind resortisantul țării terțe în cauză aflat în situație de ședere ilegală:

(a) resortisantul țării terțe a intrat sau s-a deplasat fără autorizație pe teritoriul unui stat membru, inclusiv în urma unui tranzit printr-o țară terță, sau încearcă să facă acest lucru;

(b) resortisantul țării terțe face obiectul unei decizii de returnare emise de un alt stat membru decât cel pe teritoriul căruia persoana se află în prezent în situație de ședere ilegală, inclusiv astfel cum s-a detectat prin semnalările introduse în Sistemul de informații Schengen în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1860;

(c) resortisantul țării terțe nu respectă una sau mai multe dintre măsurile impuse în conformitate cu articolul 23 alineatul (1) și cu articolul 23b alineatul (1) sau își exprimă ori își demonstrează intenția de a face acest lucru;

(d) resortisantul țării terțe a reintrat pe teritoriul statelor membre, încălcând astfel o interdicție de intrare valabilă.

(2) În cazurile care nu intră sub incidența alineatului (1), riscul de sustragere se stabilește pe baza unei evaluări globale a circumstanțelor fiecărui caz în parte. Evaluarea include unul sau mai multe dintre următoarele criterii privind resortisantul țării terțe în cauză aflat în situație de ședere ilegală:

(a) lipsa reședinței, a unui domiciliu stabil sau a unei adrese fiabile;

(b) nerespectarea obligației de a părăsi teritoriul statelor membre în termenul pentru plecare stabilit în conformitate cu articolul 7 alineatul (1a) litera (a);

(c) atunci când plecarea este iminentă și există motive să se creadă că resortisantul țării terțe intenționează să încalce obligația de cooperare prevăzută la articolul 21 alineatul (2) litera (a);

(d) utilizarea unor documente de identitate sau de călătorie, a unor permise de ședere sau vize ori a unor documente care justifică condițiile de intrare false sau falsificate, distrugerea sau eliminarea în alt mod a unor astfel de documente, utilizarea de pseudonime cu intenții frauduloase, furnizarea de alte informații false sub formă verbală sau scrisă sau împotrivirea frauduloasă în alt mod la procedura de returnare sau de readmisie;

(e) neparticiparea la consilierea în materie de returnare și reintegrare, atunci când autoritățile competente solicită participarea;

(f) resortisantul țării terțe nu are o ancorare socială, lipsindu-i în special legăturile de familie și are mijloace de subzistență insuficiente;

(g) nerespectarea obligațiilor prevăzute la articolul 21 alineatul (2) literele (a)-(c), (e), (fa) și (i)-(k), inclusiv lipsa de cooperare în ceea ce privește obținerea documentelor de călătorie;

(h) alte criterii decât cele de la literele (a)-(f), dacă sunt prevăzute în dreptul intern.

Capitolul IIIa

MĂSURI DE PROMOVARE A RETURNĂRII ȘI A ALTERNATIVELOR LA MĂSURA LUĂRII ÎN CUSTODIE PUBLICĂ

Articolul 23

Disponibilitatea pentru procesul de returnare

(1) Pentru ***a pregăti și*** a asigura o returnare efectivă ***sau pentru a încuraja și mai mult respectarea obligațiilor de a părăsi teritoriul și de a coopera***, ***statele membre pot impune resortisantului*** unei țări terțe una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

(a) obligația de a rămâne într-o zonă geografică de pe teritoriul statului membru în care aceștia pot circula liber;

(b) ***obligația de a locui*** la o adresă specifică ***sau într-un loc desemnat de autoritățile competente***;

(c) ***obligația de a se prezenta în fața*** autorităților competente ***la anumite date precizate, personal sau prin alte mijloace prevăzute în dreptul intern***;

(d) ***alte măsuri decât cele menționate la literele (a)-(c), în cazul în care sunt prevăzute în dreptul intern.***

(2) ***Orice măsură prevăzută la*** alineatul (1) se aplică numai în măsura în care este compatibilă cu nevoile speciale ale persoanelor vulnerabile și cu interesul superior al copilului.

(2a) ***Măsurile prevăzute la alineatul (1) pot fi impuse și resortisanților țărilor terțe care nu pot fi îndepărtați din cauza lipsei lor de cooperare cu autoritățile competente.***

(3) La cerere, autoritățile competente pot acorda resortisantului țării terțe permisiunea ***de a nu respecta temporar o măsură menționată la alineatul (1)***.

(4) ***Resortisantul țării terțe este informat dacă i se acordă sau nu permisiunea în conformitate cu*** alineatul (3) ▌ .

(5) Resortisantul țării terțe nu trebuie să ceară permisiunea***, în conformitate cu alineatul (3),*** pentru a participa la întâlnirile programate cu autoritățile și instanțele***, în cazul în care altfel ar încălca obligațiile prevăzute la alineatul (1) și*** în cazul în care prezența sa este necesară. Resortisantul țării terțe informează ***în prealabil*** autoritățile competente cu privire la întâlnirile respective.

(6) Deciziile luate în conformitate cu alineatul (1) literele (b) și (c) se iau în scris, sunt proporționale și țin seama de circumstanțele specifice ale resortisantului țării terțe în cauză.

(7) Resortisantul țării terțe este informat cu privire la orice decizie de aplicare a măsurilor prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol și cu privire la consecințele nerespectării deciziei respective, care includ luarea în custodie publică în temeiul articolului 29.

Articolul 23a

Măsuri de investigare

(1) Fără a aduce atingere măsurilor de investigare din alte motive care nu au legătură cu returnarea în conformitate cu dreptul intern, autoritățile competente ale statelor membre pot, dacă este necesar, proporțional și justificat în mod corespunzător în scopul pregătirii sau al asigurării unei returnări efective:

(a) să percheziționeze resortisantul țării terțe și, sub rezerva unei hotărâri judecătorești prealabile sau, în conformitate cu dreptul intern relevant, a unei decizii administrative, dacă acest lucru este necesar, proporțional și justificat în mod corespunzător de urgența unei astfel de percheziții, locul său de reședință sau alte spații relevante;

(aa) să ia măsuri administrative în scopul asigurării respectării obligației de a furniza date biometrice, așa cum prevede dreptul intern, inclusiv amprente digitale, care ar putea include posibilitatea de a folosi mijloace de constrângere în ultimă instanță dacă un resortisant al unei țări terțe nu furnizează datele biometrice, așa cum se prevede la articolul 21 alineatul (2) litera (f);

(b) să percheziționeze și să confișteobiecte personale, dispozitive electronice și alte obiecte relevante;

(c) să impună alte măsuri de investigare, dacă acestea sunt prevăzute în dreptul intern.

(2) Orice măsură de investigare în temeiul alineatului (1) literele (a)-(c) de la prezentul articol poate fi pusă în aplicare fără consimțământul resortisantului țării terțe în cauză.

(3) Orice măsură de investigare impusă în conformitate cu alineatul (1) literele (a)-(c) de la prezentul articol respectă drepturile fundamentale și face obiectul garanțiilor și căilor de atac prevăzute în dreptul Uniunii și în dreptul intern.

Articolul 23b

Consecințe în caz de nerespectare a obligației de cooperare

(1) În cazul nerespectării obligației de cooperare prevăzute la articolul 21 alineatul (1) și a cerințelor prevăzute la articolul 21 alineatul (2), statele membre impun resortisantului țării terțe în cauză una sau mai multe dintre măsurile prevăzute la articolul 23 alineatul (1) și pot impune una sau mai multe dintre următoarele măsuri, care sunt eficace și proporționale:

(b) refuzarea sau reducerea anumitor prestații și alocații, atunci când sunt prevăzute în dreptul intern, cu excepția cazului în care acest lucru ar împiedica persoanele respective să își satisfacă nevoile de bază;

(c) refuzarea sau reducerea stimulentelor acordate pentru promovarea returnării voluntare, inclusiv refuzarea sau reducerea asistenței din programele de returnare și reintegrare în temeiul articolului 46 alineatul (3);

(d) refuzarea sau retragerea permisului de muncă, dacă sunt prevăzute în dreptul intern;

(e) prelungirea duratei unei interdicții de intrare până la durata maximă prevăzută la articolul 10 alineatul (6);

(f) sancțiuni penale, inclusiv pedeapsa cu închisoarea, dacă sunt prevăzute în dreptul intern;

(g) sancțiuni financiare;

(h) alte măsuri sau consecințe decât cele menționate mai sus, dacă sunt prevăzute în dreptul intern.

Articolul 23c

Alternative la luarea în custodie publică

(1) Statele membre pot impune una sau mai multe dintre următoarele alternative la luarea în custodie publică, ținând seama de circumstanțele individuale ale resortisantului țării terțe în cauză, inclusiv de nivelul riscului de sustragere evaluat în conformitate cu articolul 21a:

(a) depunerea unei garanții financiare adecvate;

(b) folosirea monitorizării electronice;

(c) alte măsuri decât cele de la literele (a) și (b), dacă sunt prevăzute în dreptul intern.

(1a) Măsurile menționate la primul paragraf au ca scop în primul rând să asigure returnarea efectivă și la timp a resortisantului țării terțe.

(2) Decizia de aplicare a măsurilor menționate la alineatul (1) de la prezentul articol precizează motivele relevante de fapt și de drept.

(3) Resortisanții țărilor terțe sunt informați în scris cu privire la orice decizie de a aplica măsurile menționate la alineatul (1) al prezentului articol și la consecința nerespectării deciziei respective, inclusiv luarea în custodie publică în temeiul articolului 29.

(4) Statele membre se asigură că deciziile luate în conformitate cu alineatul (2) al prezentului articol sunt supuse controlului unei instanțe la cererea persoanei în cauză sau din oficiu.

Capitolul IV

GARANȚII ȘI CĂI DE ATAC

Secțiunea 1

Garanții procedurale

Articolul 24

Dreptul la informare

(1) ***Autoritățile competente se asigură că*** resortisanții țărilor terțe care fac obiectul ▌ returnării ***sunt*** informați ▌ cu privire la următoarele:

(a) scopul ▌ procedurii ▌ ;

(b) ▌ obligațiile resortisanților țărilor terțe ▌ , astfel cum sunt prevăzute la articolul 21 și la articolul 23, consecințele nerespectării prevăzute la ***articolul 23b și la articolul 29 alineatul (3) litera (e)***, existența unei semnalări privind returnarea referitoare la persoana respectivă în Sistemul de informații Schengen și recunoașterea și executarea unei decizii de returnare emise de un alt stat membru în conformitate cu articolul 9;

(c) consilierea și programele în materie de returnare și reintegrare prevăzute la articolul 46;

(d) drepturile ▌ procedurale, în conformitate cu prezentul regulament și cu dreptul intern, în special dreptul la asistență și reprezentare juridice prevăzut la articolul 25.

(2) Informațiile furnizate se prezintă fără întârzieri nejustificate, ▌ într-o limbă pe care resortisantul țării terțe o înțelege sau se presupune în mod rezonabil că o înțelege***.*** ***Informațiile pot fi*** furnizate prin intermediul unor fișe de informații standard, fie pe suport de hârtie, fie în format electronic ***și, dacă este necesar, sunt completate oral, prin servicii de traducere și interpretare***. În cazul minorilor ***neînsoțiți***, informațiile se furnizează într-un mod adaptat ▌ vârstei și cu implicarea ▌ reprezentantului ***sau a persoanei desemnate să asiste minorul*** menționat(ă) la articolul 20 alineatul (2).

(2a) ***Dacă autoritatea competentă procedează la îndepărtare pe baza unei decizii de returnare sau a unui ordin de îndepărtare care a stabilit mai multe țări de returnare,*** resortisantul țării terțe ***este informat cu privire la țara de returnare în care va fi îndepărtat cu suficient timp înainte de îndepărtare***.

Articolul 25

Asistență și reprezentare juridice

(1) În cazul unei căi de atac sau al unei proceduri de control în fața unei ***instanțe*** în conformitate cu articolul 27, statele membre, la cererea resortisantului țării terțe, se asigură că ***li se oferă*** asistența și reprezentarea juridice ***necesare***, în mod gratuit ▌.

(2) ***Autoritățile competente se asigură că*** minorii neînsoțiți ***sunt reprezentați și li se oferă asistență astfel încât să poată beneficia de drepturile și să respecte obligațiile care le revin în temeiul prezentului regulament***.

(4) Asistența și reprezentarea juridice gratuite se oferă de consilieri juridici sau de alte persoane calificate în mod adecvat, admise sau autorizate în temeiul dreptului intern ***pentru a oferi asistență*** resortisantului țării terțe ***sau a-l reprezenta, ori de organizații neguvernamentale acreditate în temeiul dreptului intern pentru a furniza resortisanților țărilor terțe servicii juridice sau reprezentare juridică***.

(5) Furnizarea de asistență și reprezentare juridice gratuite în cadrul procedurii căii de atac poate fi exclusă de statele membre în cazul în care:

(a) se consideră că resortisantul țării terțe dispune de resurse suficiente pentru a-și permite asistență și reprezentare juridice pe propria cheltuială;

(b) se consideră că în ce privește calea de atac, aceasta nu are perspective concrete de succes sau este abuzivă;

(c) calea de atac sau controlul se încadrează, astfel cum se prevede în dreptul intern, la un al doilea nivel sau la un nivel superior al procedurii în cauză, incluzând reaudieri sau controale ale căii de atac;

(d) resortisantul țării terțe este deja asistat sau reprezentat de un consilier juridic.

(6) Resortisantul țării terțe care solicită asistență și reprezentare juridice gratuite își divulgă situația financiară ***și informează imediat autoritățile competente cu privire la orice modificare semnificativă a situației sale financiare, cu excepția cazului în care dreptul intern prevede asistență juridică gratuită, indiferent de situația financiară a persoanei***.

(7) Cu excepția asistenței acordate minorilor neînsoțiți ▌, statele membre pot:

(a) să impună limite pecuniare sau termene pentru acordarea de asistență și reprezentare juridice gratuite, cu condiția ca aceste limite să nu fie arbitrare și să nu restricționeze în mod nejustificat accesul la asistență și reprezentare juridice gratuite ▌;

(b) să solicite rambursarea totală sau parțială a oricăror costuri suportate în cazul în care situația financiară a resortisantului țării terțe s-a îmbunătățit în cursul procedurii de returnare sau în cazul în care decizia de a oferi asistență și reprezentare juridice gratuite a fost luată pe baza unor informații false furnizate de resortisantul țării terțe;

(c) să prevadă, în ceea ce privește onorariile și alte costuri și rambursări, că resortisanții țărilor terțe beneficiază de un tratament egal, însă nu mai favorabil decât tratamentul acordat în general resortisanților proprii în chestiuni referitoare la asistența juridică.

(8) Statele membre stabilesc norme procedurale specifice privind modalitățile de depunere și prelucrare a cererilor pentru acordarea de asistență și reprezentare juridice gratuite ***în legătură cu o cale de atac sau o procedură de control în fața unei instanțe în conformitate cu articolul 27*** sau aplică normele privind cererile similare din dreptul intern, cu condiția ca aceste norme să nu facă excesiv de dificil ori imposibil accesul la asistența și reprezentarea juridice gratuite.

(9) În cazul în care decizia de a nu acorda asistență și reprezentare juridice gratuite este luată de către o autoritate, alta decât o ***instanță***, pe motiv că se consideră că în ce privește calea de atac, aceasta nu are perspective concrete de succes sau este abuzivă, solicitantul are dreptul la o cale de atac efectivă în fața unei ***instanțe*** împotriva acestei decizii. ▌

(10) Statele membre pot să prevadă acordarea de asistență și reprezentare juridice gratuite în cadrul procedurii administrative în conformitate cu dreptul intern.

Secțiunea 2

Căi de atac

Articolul 26

Dreptul la o cale de atac efectivă

(1) Resortisantului țării terțe în cauză i se acordă posibilitatea unei căi de atac efective pentru a contesta deciziile menționate la articolul 7 ***alineatul (1)***, la articolul 10 și la articolul 12 alineatul (2) în fața ***instanței*** competente ***în conformitate cu dreptul intern***.

(2) Calea de atac efectivă prevede o examinare deplină ▌ atât a elementelor de fapt, cât și a elementelor de drept.

(3) ***În cazul în care materialele cuprinse în dosarul adus în atenția instanței responsabile de calea de atac împotriva deciziei de returnare sau a ordinului de îndepărtare, astfel cum au fost completate sau clarificate în urma procedurii contradictorii, arată că ar putea fi subminat principiul nereturnării, se verifică*** respectarea cerințelor care decurg din principiul nereturnării ▌ .

(4) Anularea sau revocarea unui element neesențial al unei decizii de returnare nu conduce la anularea sau revocarea restului deciziei în cauză.

Articolul 27

Calea de atac în fața unei ***instanțe*** competente

(1) În scopul ***aplicării prezentului regulament***, statele membre stabilesc în dreptul lor intern ▌ termenul pentru introducerea unei căi de atac în fața unei ***instanțe*** de prim grad de jurisdicție, ***care*** nu trebuie să depășească 14 zile.

Statele membre care până la ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament] dispun în dreptul lor intern termene pentru introducerea unei căi de atac care sunt de 30 de zile sau mai mult de 30 de zile, pot stabili o derogare de la primul paragraf. Dacă statele membre stabilesc o derogare, perioada menționată la primul paragraf nu depășește 30 de zile.

(2) ***Termenul*** menționat la alineatul (1) începe să curgă de la data la care oricare dintre deciziile menționate la articolul 7 ***alineatul (1)***, la articolul 10 și la articolul 12 alineatul (2) este notificată resortisantului țării terțe sau ***când se consideră că a fost notificată în temeiul*** dreptului intern ▌ .

(3) În cazul în care o decizie de returnare se bazează pe o decizie de refuz sau de încetare a șederii legale sau este emisă în cadrul aceluiași act ca și o decizie de refuz sau de încetare a șederii legale, termenele pentru introducerea unei căi de atac împotriva deciziei de returnare pot fi cele prevăzute în dreptul intern pentru introducerea unei căi de atac împotriva unei decizii de încetare sau de refuz al șederii legale.

(4) Atunci când o interdicție de intrare ***și/sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea sunt emise*** împreună cu o decizie de returnare, astfel cum se menționează la articolul 7, ***acestea*** sunt atacate împreună cu decizia de returnare respectivă, în fața aceleiași ***instanțe*** și în cadrul acelurași proceduri ▌ și în aceleași termene. Atunci când o interdicție de intrare ***și/sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea sunt emise*** separat de decizia de returnare sau ***sunt singurele decizii*** care ***pot*** fi ***atacate***, ***acestea pot*** face obiectul unei căi de atac separate. ▌

Articolul 28

Efectul suspensiv

(1) ***Deși prezentul regulament nu prevede un efect suspensiv automat al căii de atac, statele membre se asigură, cu respectarea deplină a articolului 47 din Cartă, că îndepărtarea poate fi suspendată de instanța competentă de prim grad de jurisdicție înainte de*** executarea deciziilor emise în temeiul articolului 7 ▌ și al articolului 12 alineatul (2)***. Îndepărtarea poate fi*** suspendată ***la cererea resortisantului țării terțe în cauză pe perioada prevăzută pentru introducerea căii de atac în temeiul articolului 27 sau, în cazul în care s-a introdus o cale de atac, pe perioada până la soluționarea căii de atac respective, cu excepția cazului în care dreptul intern prevede, de asemenea, că executarea unei astfel de decizii poate fi suspendată din oficiu. Prezentul alineat nu aduce atingere dispozițiilor de drept intern*** care ***prevăd un efect suspensiv automat al căilor de atac*** în fața unei ***instanțe*** de prim grad de jurisdicție ▌ .

(1a) La evaluarea cererii în temeiul alineatului (1), instanța se poate baza pe elementele din dosar care i-au fost aduse la cunoștință, inclusiv pe orice evaluare a circumstanțelor relevante efectuată în etapele anterioare ale procedurii de returnare și, după caz, ale procedurii de azil.

▌

(3) În cazul în care se introduce o nouă cale de atac împotriva unei hotărâri pronunțate în urma unei prime căi de atac sau a unei căi de atac ulterioare, ***îndepărtarea*** nu se suspendă, cu excepția cazului în care ***dreptul intern prevede un efect suspensiv al acestor căi de atac sau în care*** resortisantul țării terțe solicită suspendarea, iar o ***instanță*** competentă decide să o acorde, ținând seama în mod corespunzător de circumstanțele specifice ale cazului individual.

▌

Capitolul V

▌LUAREA ÎN CUSTODIE PUBLICĂ

Articolul 29

Motive de luare în custodie publică

(1) Statele membre pot lua în custodie publică un resortisant al unei țări terțe în temeiul prezentului regulament pe baza unei evaluări individuale a fiecărui caz și numai în măsura în care luarea în custodie publică este proporțională.

(2) Statele membre pot ține în custodie publică un resortisant al unei țări terțe numai în scopul ***returnării, inclusiv în scopul*** pregătirii returnării***, al readmisiei și*** al efectuării îndepărtării.

(3) Măsura de luare în custodie publică a unui resortisant al unei țări terțe se poate dispune numai în baza unuia sau mai multora dintre următoarele motive de luare în custodie publică:

(a) riscul de sustragere stabilit în conformitate cu articolul ***21a***;

(b) resortisantul țării terțe evită sau împiedică ***readmisia,*** pregătirea returnării sau ***îndepărtarea***;

(c) resortisantul țării terțe prezintă riscuri în materie de securitate în conformitate cu articolul 16;

(d) pentru a stabili sau a verifica identitatea sau cetățenia acestuia;

(e) nerespectarea ***obligațiilor prevăzute la articolul 21 alineatul (2) literele (a)-(c), (e), (fa) și (i)-(k), inclusiv lipsa de cooperare în ceea ce privește obținerea documentelor de călătorie;***

(f) alte motive relevante legate de returnare, prevăzute în dreptul intern, pentru a asigura proceduri de returnare efective, necesare și proporționale.

(5) Autoritățile administrative sau judiciare dispun măsurile de luare în custodie publică. Luarea în custodie publică se dispune printr-o decizie scrisă în care se precizează motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază, precum și informații cu privire la căile de atac disponibile. Decizia ***se comunică*** resortisantului țării terțe ***oral sau în scris,*** într-o limbă pe care resortisantul țării terțe o înțelege sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțelege***, inclusiv prin recurgerea la servicii de interpretare sau de traducere***.

(6) Atunci când iau în custodie publică un resortisant al unei țări terțe în temeiul alineatului (2), statele membre iau în considerare ***dacă*** resortisantul țării terțe ▌ este o persoană vulnerabilă.

▌

Articolul 32

Perioada de luare în custodie publică

(1) Luarea în custodie publică se menține un timp cât mai scurt și pe toată durata în care ***sunt valabile motivele*** stabilite la articolul 29 și în măsura în care este necesar pentru a asigura ▌ returnarea ***efectivă și*** cu succes ***a resortisantului țării terțe***.

(2) Atunci când se constată că nu mai sunt ***valabile motivele*** prevăzute la articolul 29, ▌ resortisantul țării terțe trebuie să fie eliberat ***din luarea în custodie publică în temeiul prezentului regulament***. O astfel de eliberare nu împiedică aplicarea măsurilor ▌ în conformitate cu ***articolele 23 și 23c***.

(3) Luarea în custodie publică nu poate depăși 12 luni într-un ▌ stat membru. ▌ Atunci când este probabil ca procedura de returnare să dureze mai mult din cauza lipsei de cooperare a resortisantului țării terțe în cauză sau din cauza întârzierilor în obținerea documentelor necesare din țările terțe ***ori în alte circumstanțe excepționale prevăzute de dreptul intern, luarea în custodie publică poate dura mai mult, fără a depăși însă 24 de luni într-un stat membru***.

În cazul în care resortisantul țării terțe s-a mutat într-un alt stat membru, iar comportamentul său constituie un motiv de luare în custodie publică, astfel cum se menționează la articolul 29 alineatul (3), se aplică o nouă perioadă de luare în custodie publică.

(3a) După expirarea perioadei maxime de luare în custodie publică de 24 de luni în temeiul alineatului (3), luarea în custodie publică se poate aplica pentru perioade suplimentare de până la șase luni în total, ori de câte ori există un risc de sustragere și atunci când una sau mai multe dintre următoarele modificări ale circumstanțelor indică existența unei posibilități rezonabile a îndepărtării:

(a) există informații noi semnificative privind identitatea resortisantului țării terțe;

(b) a fost obținut documentul de călătorie sau se poate presupune în mod rezonabil că a fost obținut ca urmare a unei modificări a circumstanțelor;

(c) cooperarea cu țara terță s-a îmbunătățit.

Atunci când ia în custodie publică un resortisant al unei țări terțe în conformitate cu prezentul alineat, statul membru acordă prioritate unui astfel de caz pentru a se asigura că luarea în custodie publică este menținută pe o perioadă cât mai scurtă posibil.

(4) Expirarea ***perioadelor*** maxime de luare în custodie publică în conformitate cu ***alineatele*** (3) ***și (3a)*** nu împiedică aplicarea măsurilor în conformitate cu ***articolele 23 și 23c***.

(5) În cazul în care un resortisant al unei țări terțe cooperează în legătură cu returnarea sa în timpul luării în custodie publică, se organizează fără întârzieri nejustificate, unde este cazul, returnarea voluntară a resortisantului țării terțe în cauză. Luarea în custodie publică poate fi menținută, după caz, până la plecare, pentru a se asigura returnarea efectivă în contextul alineatelor (3) și (3a).

Articolul 33

Controlul ordinelor de luare în custodie publică

(1) ***Statele membre se asigură că*** luarea în custodie publică face obiectul unui control ▌ cel puțin o dată la ***șase*** luni, fie la cererea resortisantului țării terțe în cauză, fie din oficiu.

(2) ***Statele membre se asigură că*** luarea în custodie publică a minorilor neînsoțiți face obiectul unui control din oficiu ▌ cel puțin o dată la trei luni ***sau la cererea minorului neînsoțit în cauză ori a reprezentantului acestuia numit în temeiul articolului 20 alineatul (2)***.

(3) În cazul în care luarea în custodie publică a fost dispusă sau prelungită de autoritățile administrative, statele membre ▌ :

(a) ***prevăd*** un control jurisdicțional al legalității luării în custodie publică ***asupra căreia se pronunță*** cât mai repede posibil***, într-un termen stabilit în dreptul intern,*** după începerea luării în custodie publică ▌ sau

(b) ***acordă*** resortisantului țării terțe în cauză ▌ dreptul de a intenta o acțiune în justiție în virtutea căreia legalitatea măsurii de luare în custodie publică ***face*** obiectul unui control jurisdicțional ***în legătură cu care trebuie luată o decizie*** cât mai rapid posibil***, într-un termen stabilit în dreptul intern,*** de la inițierea acțiunii relevante ▌. În astfel de cazuri, statele membre îl informează imediat după luarea în custodie publică pe resortisantul țării terțe în cauză cu privire la posibilitatea intentării unei astfel de acțiuni.

În cazul în care un resortisant al unei țări terțe este luat în custodie publică pentru o perioadă care depășește perioada maximă de luare în custodie publică de 24 de luni prevăzută la articolul 32 alineatul (3a), iar această prelungire depășește 3 luni, luarea în custodie publică face obiectul unei revizuiri de către o instanță cel puțin o dată la trei luni.

Articolul 34

Condițiile de luare în custodie publică

(1) Luarea în custodie publică se efectuează, ▌ ***în general***, în centre specializate, inclusiv în unități specializate ale altor centre. Dacă un stat membru nu poate asigura luarea în custodie publică în astfel de centre și trebuie să recurgă la cazarea în cadrul unui penitenciar, resortisanții țărilor terțe trebuie separați***, în măsura posibilului,*** de deținuții de drept comun.

(2) Resortisanții țărilor terțe luați în custodie publică trebuie să aibă acces la spații în aer liber. ***Accesul la spațiile în aer liber poate fi restricționat pentru o perioadă limitată de timp, dacă acest lucru este necesar și proporțional pentru a asigura buna funcționare a centrului de cazare.***

(3) Resortisanților țărilor terțe luați în custodie publică li se va permite, la cerere, să ia în timp util legătura cu reprezentanții lor legali, membrii de familie și autoritățile consulare competente.

(4) Se acordă o atenție deosebită nevoilor speciale ale persoanelor vulnerabile luate în custodie publică ▌. Resortisanților țărilor terțe luați în custodie publică li se asigură îngrijirea medicală de urgență și tratamentul de bază al bolilor.

(5) Reprezentanții legali, membrii familiei, autoritățile consulare competente și organizațiile și organismele naționale, internaționale și neguvernamentale relevante și competente trebuie să aibă posibilitatea de a vizita orice centru de cazare și de a comunica cu resortisanții țărilor terțe și de a-i vizita în condiții care respectă viața privată. Aceste vizite pot fi supuse unei autorizări ***și altor condiții corespunzătoare, care includ eliberarea în prealabil a unei autorizări de securitate corespunzătoare de către o autoritate competentă în conformitate cu dreptul intern***. ***Statele membre pot impune limite acestui acces în temeiul dreptului intern, în cazul în care limitele sunt necesare în mod obiectiv pentru securitatea, ordinea publică sau gestionarea administrativă a centrului.***

(6) Resortisanților țărilor terțe luați în custodie publică li se oferă ▌ informații care le explică normele aplicate în centru și care prezintă drepturile și obligațiile lor ▌ într-o limbă pe care aceștia o înțeleg ***sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțeleg***. Aceste informații se referă la dreptul lor în conformitate cu legislația națională de a lua legătura cu persoanele sau organismele menționate la alineatele (3) și (5).

(6a) Resortisanții țărilor terțe identificați ca prezentând un risc pentru securitate în temeiul articolului 16 pot face obiectul unui regim de securitate consolidat în centrele de cazare, care să includă măsuri de separare mai stricte sau de supraveghere sporită, pe perioada strict necesară pentru a gestiona riscul și a facilita returnarea lor.

Articolul 35

Condiții pentru luarea în custodie publică a minorilor ***neînsoțiți*** și a familiilor ***cu minori***

(1) Minorii neînsoțiți și familiile cu minori sunt luate în custodie publică numai în ultimă instanță și pentru perioada de timp pertinentă cea mai scurtă cu putință, ținând cont de interesul superior al copiilor.

(2) ***Pe perioada luării în custodie publică,*** ▌ minorii neînsoțiți ***și familiile cu minori*** beneficiază de cazare separată, care să le asigure un nivel corespunzător de intimitate. Personalul trebuie să fie instruit în mod corespunzător, iar centrele trebuie să fie adaptate pentru a ține seama de nevoile ▌ ***minorilor și de vârsta și sexul lor*** ▌ .

(3) Minorii luați în custodie publică au posibilitatea de a exercita activități de agrement, inclusiv joaca și activități recreative adaptate vârstei lor, și au acces la educație ***sau la activități educative*** în formatul cel mai potrivit în funcție de durata luării lor în custodie publică.

Capitolul VI

READMISIA

Articolul 36

▌ ***Readmisia***

(1) ***După emiterea unei*** decizii de returnare ▌, autoritățile competente, ***după caz și*** cu sprijinul Frontex***, atunci când este relevant,*** inițiază ▌ ***readmisia, inclusiv, dacă este cazul, în ceea ce privește confirmarea cetățeniei unui resortisant al unei țări terțe, eliberarea unui document de călătorie pentru resortisantul țării terțe și organizarea unei operațiuni de returnare***.

▌

Atunci când este cazul, documentul european de călătorie pentru returnare se utilizează în conformitate cu instrumentul de readmisie aplicabil și cu Regulamentul (UE) 2016/1953[36].

▌(7) ▌ ***Readmisia*** în țările terțe este sprijinită de ofițeri de legătură pentru returnare ai Uniunii, finanțați de Uniune. Acești ofițeri de legătură fac parte din structura delegațiilor Uniunii și își coordonează strâns activitatea cu Comisia în vederea realizării priorităților de politică relevante ale Uniunii.

[36] Regulamentul (UE) 2016/1953 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind instituirea unui document european de călătorie pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală și de abrogare a Recomandării Consiliului din 30 noiembrie 1994 (JO L 311, 17.11.2016, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1953/oj).

I

Articolul 37a

Dimensiunea externă și cooperarea cu țările terțe

Uniunea și statele membre se asigură că dimensiunea externă a politicii de returnare face parte integrantă din abordarea cuprinzătoare a gestionării migrației.

În cazul în care se identifică o lipsă de cooperare din partea unei țări terțe sau în cazul în care unul sau mai multe state membre întâmpină dificultăți în cooperarea cu o țară terță în materie de readmisie, Uniunea și statele membre iau măsurile corespunzătoare, inclusiv utilizarea condiționalității în legătură cu toate politicile și instrumentele relevante, cum ar fi politica în domeniul vizelor, precum și comerțul și dezvoltarea, astfel cum se prevede în actele legislative ale Uniunii care le reglementează și pentru acele state membre care au obligații în temeiul acestor acte, în scopul sprijinirii unor proceduri de returnare previzibile și eficace cu țările terțe și al asigurării unei cooperări efective și susținute în materie de readmisie.

Capitolul VII

SCHIMBUL ȘI TRANSFERUL DE DATE CU CARACTER PERSONAL

Articolul 38

Schimbul de informații între statele membre

(1) Statele membre utilizează toate mijloacele adecvate de cooperare și de schimb de informații pentru punerea în aplicare a prezentului regulament.

(2) Schimbul de informații se efectuează la cererea unui stat membru și poate avea loc numai între autoritățile competente ale statelor membre.

(3) Statele membre își comunică reciproc, la cerere, ***informațiile disponibile*** privind o persoană care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament, în scopul desfășurării procedurii de returnare ▌ și al acordării de asistență pentru ***returnare și*** reintegrare.

(4) Atunci când informațiile menționate la alineatul (3) pot fi schimbate prin intermediul sistemelor de informații ale UE menționate la articolul 4 punctul 15 din Regulamentul (UE) 2019/818 al Parlamentului European și al Consiliului[37] sau pot face obiectul schimbului de informații suplimentare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1860, schimbul de astfel de informații se efectuează***, ca regulă generală,*** numai prin intermediul acestor mijloace.

[37] Regulamentul (UE) 2019/818 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 privind instituirea unui cadru pentru interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale UE în domeniul cooperării polițienești și judiciare, al azilului și al migrației și de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1862 și (UE) 2019/816 (JO L 135, 22.5.2019, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj).

(5) ***Cererea de informații include*** motivele pe care se bazează.

(6) Informațiile menționate la alineatul (3) ***pot include*** în special:

(a) informații necesare pentru a stabili identitatea resortisantului țării terțe și, după caz, identitatea membrilor familiei sale, a rudelor sale și a oricăror alte persoane aflate în relații de rudenie ▌ ;

(b) informații legate de datele biometrice prelevate de la resortisantul țării terțe în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1358 ▌ ;

(c) informații privind cetățenia și ***orice document (documente)*** de călătorie al(e) resortisantului țării terțe ▌ ;

(d) informații privind locurile de reședință ale resortisantului țării terțe, rutele parcurse, limbile vorbite și datele de contact [adresa (adresele) de e-mail și numărul (numerele) de telefon];

(e) informații privind ***orice statut de rezident sau autorizații care conferă drept de ședere, inclusiv documente*** de ședere sau ***vize, precum și orice cereri sau prelungiri ale acestora,*** eliberate de un stat membru sau de o țară terță;

(f) informații referitoare la operațiunea de returnare a resortisantului țării terțe ▌;

(g) informații legate de reintegrarea resortisantului țării terțe, ***după caz, inclusiv informații privind vulnerabilitatea***;

(h) motivele oricărei decizii de returnare luate cu privire la resortisantul țării terțe;

(ha) informații privind respectarea de către resortisantul țării terțe a obligațiilor prevăzute la articolul 21 sau a măsurilor luate în temeiul articolului 23;

(i) informații din care să reiasă dacă resortisantul țării terțe a fost luat în custodie publică sau dacă acestuia i s-au aplicat alternative la luarea în custodie publică;

(j) informații legate de cazierul judiciar sau de amenințarea la adresa ordinii publice, a siguranței publice sau a securității naționale pe care o reprezintă resortisantul țării terțe;

(k) informații privind vulnerabilitatea, sănătatea și nevoile medicale ale resortisantului țării terțe.

(7) Statul membru solicitat este obligat să răspundă cât mai curând posibil și în termen de cel mult ***două*** săptămâni.

(7a) Lipsa unui răspuns, un răspuns incomplet sau un răspuns întârziat din partea unui stat membru la o cerere formulată în temeiul prezentului articol nu împiedică și nu întârzie executarea unei decizii de returnare sau a unui ordin de îndepărtare inițiat de un alt stat membru. Statul membru solicitant poate proceda pe baza informațiilor aflate deja la dispoziția autorităților sale competente, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern.

(8) Informațiile care fac obiectul schimbului pot fi utilizate numai în scopurile prevăzute la alineatul (3). În fiecare stat membru, aceste informații pot fi comunicate, în funcție de tipul lor și de competențele autorității destinatare, numai autorităților sau autorităților judiciare însărcinate cu procedura de returnare, cu ▌ ***readmisia*** sau cu acordarea de asistență pentru reintegrare.

(9) Statele membre își transferă reciproc, la cerere, documentele de călătorie în original ale unui resortisant al unei țări terțe, în cazul în care documentul de călătorie este necesar pentru a asigura returnarea.

Articolul 39

Transferul către țări terțe de date legate de resortisanții țărilor terțe în scopul ***returnării, al*** readmisiei și al reintegrării

(1) Fără a aduce atingere articolelor 40 și 41, datele menționate la articolul 38 alineatul (6) literele (a)-(h) pot fi prelucrate de o autoritate competentă și, după caz, de Frontex și transferate autorității competente a unei țări terțe ***sau unor părți*** terțe ***competente să acorde asistență pentru reintegrare sau competente pentru alte sarcini legate de executarea returnării, cum ar fi companiile aeriene sau prestatorii de servicii medicale, atunci când*** acest lucru ***este*** necesar în scopul ***returnării, al readmisiei sau al reintegrării***.

▌

(3) În cazul transferurilor de date cu caracter personal în temeiul alineatului (1) ▌, statele membre și Frontex se asigură că aceste transferuri sunt conforme cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2016/679 și, respectiv, cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2018/1725.

(4) Atunci când se efectuează un transfer în temeiul alineatului (1) ▌, transferul se documentează, iar documentația se pune, la cerere, la dispoziția autorității de supraveghere competente instituite în conformitate cu articolul 51 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 și cu articolul 52 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725, inclusiv data și ora transferului și informații cu privire la autoritatea competentă destinatară din țara terță. ***Această documentație este limitată la informațiile strict necesare pentru a demonstra respectarea temeiului juridic al transferului și nu implică nicio obligație de raportare suplimentară pentru statele membre.***

Articolul 40

Transferul către țări terțe de date legate de condamnările penale ale resortisanților țărilor terțe în scopul ***returnării, al*** readmisiei și al reintegrării

(1) Datele legate de una sau mai multe condamnări penale ale unui resortisant al unei țări terțe pot fi prelucrate în cazuri individuale de către o autoritate competentă și, după caz, de Frontex și transferate autorității competente a unei țări terțe ***sau unor părți terțe competente să acorde asistență pentru reintegrare sau competente pentru alte sarcini legate de executarea returnării*** atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) resortisantul țării terțe ale cărui date cu caracter personal sunt transferate a fost condamnat în ultimii 25 de ani pentru o infracțiune de terorism sau în ultimii 15 ani pentru orice altă infracțiune menționată în anexa la Regulamentul (UE) 2018/1240 al Parlamentului European și al Consiliului[38] ***sau a săvârșit o infracțiune pasibilă de o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin doi ani în temeiul dreptului intern sau a săvârșit mai multe infracțiuni pasibile de o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin un an*** în temeiul dreptului intern al statului membru de condamnare;

[38] Regulamentul (UE) 2018/1240 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 septembrie 2018 de instituire a Sistemului european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1077/2011, (UE) nr. 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 și (UE) 2017/2226 (JO L 236, 19.9.2018, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

(b) transferul de date este necesar în scopul ***returnării, al readmisiei sau al acordării unei asistențe personalizate de reintegrare fără caracter financiar***;

[redacted]

(d) [redacted] autoritatea competentă ***a verificat*** și, după caz, Frontex s-a asigurat că transferul de date nu riscă să încalce principiul nereturnării;

(e) [redacted] autoritatea competentă ***a verificat*** și, după caz, Frontex s-a asigurat că transferul de date nu riscă să încalce articolul 50 din Cartă.

[redacted] (3) În cazul transferurilor de date cu caracter personal în temeiul alineatului (1) sau (2), statele membre și Frontex se asigură că aceste transferuri sunt conforme cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2016/679 și, respectiv, cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2018/1725.

(4) Atunci când se efectuează un transfer în temeiul alineatului (1) ▌, transferul se documentează, iar documentația se pune, la cerere, la dispoziția autorității de supraveghere competente instituite în conformitate cu articolul 51 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 și cu articolul 52 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725, inclusiv data și ora transferului, informații cu privire la autoritatea competentă destinatară din țara terță, justificarea conformității transferului cu condițiile prevăzute la alineatul (1) ▌ și datele cu caracter personal transferate. ***Această documentație este limitată la informațiile strict necesare pentru a demonstra respectarea temeiului juridic al transferului și nu implică nicio obligație de raportare suplimentară pentru statele membre.***

Articolul 41

Transferul de date privind sănătatea ale resortisanților țărilor terțe către țări terțe în scopul desfășurării operațiunii de returnare și al reintegrării

(1) Datele referitoare la asistența medicală care trebuie acordată resortisanților țărilor terțe în cursul operațiunii de returnare pot fi prelucrate în cazuri individuale de către o autoritate competentă și, după caz, de Frontex și transferate autorității competente a unei țări terțe ***sau unor părți terțe competente să acorde asistență pentru reintegrare sau competente pentru alte sarcini legate de executarea returnării, cum ar fi prestatorii de servicii medicale,*** atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) transferul de date este necesar în scopul desfășurării operațiunii de returnare;

[redacted]

(c) [redacted] autoritatea competentă ***a verificat*** și, după caz, Frontex s-a asigurat că transferul de date nu riscă să încalce principiul nereturnării.

(2) Datele privind sănătatea ***și nevoile medicale*** ale resortisanților țărilor terțe pot fi prelucrate în cazuri individuale de către o autoritate competentă și, după caz, de Frontex și transferate unei părți terțe competente să acorde asistență pentru reintegrare ***sau competente pentru alte sarcini legate de executarea returnării*** atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) transferul de date este necesar în scopul acordării unei asistențe pentru reintegrare în conformitate cu articolul 46 care să fie adaptată la nevoile medicale ale resortisantului țării terțe;

(b) resortisantul țării terțe ale cărui date cu caracter personal sunt transferate ▌ și-a dat consimțământul pentru transfer.

(3) În cazul transferurilor de date cu caracter personal în temeiul alineatului (1) sau (2), statele membre și Frontex se asigură că aceste transferuri sunt conforme cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2016/679 și, respectiv, cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2018/1725.

(4) Atunci când se efectuează un transfer în temeiul alineatului (1) sau (2), transferul se documentează, iar documentația se pune, la cerere, la dispoziția autorității de supraveghere competente instituite în conformitate cu articolul 51 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 și cu articolul 52 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725, inclusiv data și ora transferului, informații cu privire la autoritatea competentă destinatară din țara terță, justificarea conformității transferului cu condițiile prevăzute la alineatul (1) sau (2) și datele cu caracter personal transferate. ***Această documentație este limitată la informațiile strict necesare pentru a demonstra respectarea temeiului juridic al transferului și nu implică nicio obligație de raportare suplimentară pentru statele membre.***

Capitolul VIII

SISTEMUL COMUN PENTRU RETURNĂRI

Articolul 42

Componentele unui sistem comun pentru returnări

(1) Un sistem comun pentru returnări instituit în temeiul prezentului regulament constă în următoarele elemente:

(a) o procedură comună pentru returnarea resortisanților țărilor terțe care nu au drept de ședere ***pe teritoriul statelor membre***;

(b) un sistem de recunoaștere și executare a deciziilor de returnare între statele membre;

▌

(d) sisteme digitale pentru gestionarea returnării, a readmisiei și a reintegrării resortisanților țărilor terțe;

(e) cooperare între statele membre;

(ea) un nivel suficient al capacității de luare în custodie publică, astfel cum este stabilit de statul membru, ținând seama de nevoile reale;

(f) ***sprijin financiar acordat de Uniune și sprijin operațional acordat de*** organele, oficiile și agențiile Uniunii ▌în concordanță cu mandatele lor respective.

(1a) Dezvoltarea sistemelor digitale se bazează, în cea mai mare măsură posibilă, pe infrastructurile naționale existente și pe sistemele interoperabile ale Uniunii și nu creează sarcini suplimentare de raportare sau procedurale pentru statele membre.

(2) Uniunea și statele membre identifică prioritățile comune în materie de returnare ▌ și reintegrare și iau măsurile subsecvente necesare, ținând seama de Strategia europeană de gestionare a azilului și a migrației adoptată în temeiul articolului 8 din Regulamentul (UE) 2024/1351, de punerea în aplicare a procedurii de returnare la frontieră în temeiul Regulamentului (UE) ***2024/1349***, de evaluarea nivelului de cooperare a țărilor terțe cu statele membre în materie de readmisie în conformitate cu articolul 25a din Regulamentul (CE) nr. 810/2009 și de instrumentele de readmisie ale Uniunii, precum și de orice alt instrument al Uniunii relevant pentru cooperarea în materie de readmisie.

(3) Uniunea și statele membre asigură o cooperare loială și o coordonare strânsă între autoritățile competente și între Uniune și statele membre, precum și sinergia dintre componentele interne și externe ▌ .

Articolul 43

Autoritățile competente ▌

(1) Fiecare stat membru desemnează, în conformitate cu dreptul intern, autoritățile competente responsabile cu îndeplinirea obligațiilor care decurg din prezentul regulament.

▌

Articolul 44

Cooperarea dintre statele membre

(1) Autoritățile competente desemnate în conformitate cu articolul 43 cooperează și își oferă reciproc asistență***, în general,*** cu scopul:

(a) de a permite tranzitul pe teritoriul lor pentru a ajuta la respectarea unei decizii de returnare luate de un alt stat membru sau la obținerea documentelor de călătorie;

(b) de a furniza asistență logistică ▌ sau alte tipuri de asistență materială ori în natură ***în legătură cu tranzitul pe teritoriul lor în temeiul literei (a)***;

(ba) de a facilita transferul menționat la articolul 8 alineatul (1) litera (b);

▌

(***d) de a sprijini plecarea unui resortisant al unei țări terțe către statul membru în care acesta are drept de ședere, în conformitate cu articolul 8 alineatul (3).***

▌.

(2) Autoritățile competente desemnate în conformitate cu articolul 43 pot să coopereze și să își ofere reciproc asistență, inclusiv cu scopul:

(a) de a conduce sau a sprijini dialogul politic și schimburile cu autoritățile țărilor terțe în scopul facilitării readmisiei;

(b) de a contacta autoritățile competente ale țărilor terțe pentru a verifica identitatea resortisanților țărilor terțe și a obține un document de călătorie valabil;

(c) de a organiza, în numele statului membru solicitant, modalitățile practice de executare a returnării;

(d) ***de a acorda asistență logistică sau alte tipuri de asistență materială ori în natură.***

Articolul 45

Sprijinul din partea Frontex

(1) Statele membre pot solicita ca autoritățile lor competente să fie asistate de experți trimiși sau sprijiniți de Frontex, inclusiv de ofițeri de legătură pentru returnare și alți ofițeri de legătură, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1896.

(2) Statele membre furnizează Frontex informații relevante cu privire la nevoile planificate de sprijin din partea Frontex în scopul planificării necesare a sprijinului agenției ***în conformitate cu*** Regulamentul (UE) ***2019/1896***.

Articolul 46

Sprijinul pentru returnare și reintegrare

(1) Cât mai devreme posibil în procesul de returnare, statele membre ***asigură disponibilitatea consilierii*** în materie de returnare și reintegrare pentru a oferi***, după caz,*** resortisanților țărilor terțe informații și orientări cu privire la opțiunile de returnare și reintegrare, inclusiv programele menționate la alineatul (3). Consilierea în materie de returnare și reintegrare poate fi combinată cu alte tipuri de consiliere în contextul altor proceduri de migrație din statul membru vizat.

(2) Statele membre se asigură că informațiile privind returnarea și reintegrarea sunt furnizate ***cel târziu în momentul emiterii*** deciziei de returnare.

(3) Statele membre ***asigură disponibilitatea programelor de returnare și reintegrare, sprijinite sau finanțate la nivel național sau la nivelul Uniunii. Aceste programe includ*** asistență sau stimulente logistice, financiare ***sau*** alte tipuri de asistență sau de stimulente materiale sau în natură, inclusiv asistență pentru reintegrare în țara de returnare, acordate unui resortisant al unei țări terțe.

(4) Asistența pentru ***returnare și*** reintegrare nu este un drept individual și nu constituie o condiție prealabilă pentru procedura de readmisie.

(5) Asistența furnizată prin intermediul programelor de returnare și reintegrare reflectă nivelul de cooperare și de conformitate al resortisantului țării terțe și se poate reduce în timp ***sau se poate retrage***. Pentru a stabili tipul și amploarea asistenței pentru returnare și reintegrare ***pot fi*** luate în considerare, după caz, următoarele criterii:

(a) cooperarea resortisantului țării terțe în cauză în cursul procedurii de returnare și readmisie, astfel cum se prevede la articolul 21;

(b) dacă resortisantul țării terțe se întoarce voluntar sau face obiectul îndepărtării;

(c) dacă resortisantul țării terțe este resortisant al unei țări terțe menționate în lista din anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1806[39];

(d) dacă resortisantul țării terțe a fost condamnat pentru o infracțiune;

(e) dacă resortisantul țării terțe are nevoi specifice deoarece este persoană vulnerabilă, minor, minor neînsoțit sau parte a unei familii;

(f) criterii suplimentare în temeiul dreptului intern.

(6) Asistența menționată la prezentul articol nu se acordă resortisanților țărilor terțe care au beneficiat deja de un alt sprijin sau de același sprijin acordat de un stat membru sau de Uniune. Uniunea, statele membre și Frontex asigură coerența și coordonarea asistenței pentru reintegrare.

Capitolul IX

DISPOZIȚII FINALE

[39] Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație (codificare) (JO L 303, 28.11.2018, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/oj).

Articolul 47

Situații de urgență

(1) În situațiile în care trebuie returnați un număr excepțional de mare de resortisanți ai țărilor terțe, iar acest lucru constituie o povară neprevăzută și dificilă pentru capacitatea centrelor de cazare dintr-un stat membru sau pentru personalul său administrativ ori judiciar, respectivul stat membru poate, atât timp cât durează situația excepțională, să decidă să acorde termene ▌ mai lungi decât cele prevăzute la articolul ***27 alineatul (1), la articolul*** 33 alineatul (3) ***și la articolul 38 alineatul (7)*** și să adopte măsuri de urgență cu privire la condițiile de luare în custodie publică care derogă de la cele prevăzute la articolul 34 alineatul (1) și la articolul 35 alineatul (2). ***Statele membre pot adapta temporar procedurile administrative și cerințele de raportare internă pentru a accelera operațiunile de returnare, cu condiția ca aceste adaptări să fie strict necesare pentru a răspunde situației excepționale.***

(2) În situația în care se recurge la astfel de măsuri excepționale, statul membru în cauză informează Comisia fără întârziere. De asemenea, statul respectiv informează Comisia de îndată ce motivele care au dus la punerea în aplicare a măsurilor excepționale încetează să existe.

(3) Nicio dispoziție a prezentului articol nu poate fi interpretată în sensul de a permite statelor membre să deroge de la obligația generală de a lua toate măsurile adecvate, la nivel general sau particular, pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor care le revin în temeiul prezentului regulament.

Articolul 48

Statistici

(1) ***Pentru monitorizarea cooperării în materie de readmisie cu țările terțe, Comisia poate solicita, o dată pe an, ca*** următoarele date ***să fie comunicate Frontex cu privire la țările terțe în cauză, defalcate pe țări terțe***:

(a) numărul de ***cereri de confirmare a cetățeniei și numărul de răspunsuri pozitive și negative primite la cererile de confirmare a cetățeniei***;

(b) numărul de ***cereri de eliberare a documentelor de călătorie, dintre care numărul cereri de eliberare a documentelor de călătorie în cazurile în care a fost confirmată cetățenia, numărul de documente de călătorie eliberate de autoritățile din țara terță și numărul de răspunsuri negative la cererile de documente de călătorie.***

▌

(2) ***Frontex acordă Comisiei acces la*** datele ***menționate la alineatul (1). Datele menționate la literele (a) - (b),*** defalcate pe ***state*** membre***, pot fi comunicate țărilor terțe în scopul monitorizării punerii în aplicare și a respectării obligațiilor de readmisie, inclusiv în cadrul instrumentelor de readmisie ale Uniunii.***

(3) ***La cererea Comisiei,*** statele membre comunică ***informațiile necesare pentru finalizarea evaluării în temeiul articolului 9 alineatul (12), în special date statistice privind numărul de resortisanți ai țărilor terțe care fac obiectul unor decizii de returnare emise de un alt stat membru și numărul de resortisanți ai țărilor terțe îndepărtați sau returnați pe baza deciziilor de returnare recunoscute și, după caz, a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea emise de un alt stat membru într-o perioadă de timp specificată.***

▌

(4) ***În sensul prezentului articol și atunci când este posibil ▌, Comisia utilizează informațiile puse la dispoziție în temeiul Regulamentului (CE) nr. 862/2007.***

(5) În cazul în care Comisia prezintă o propunere legislativă în temeiul articolului 9 alineatul (13), aceasta propune, dacă este necesar, modificări la prezentul articol, ținând seama de evoluțiile legislative relevante din domeniul digitalizării.

Articolul 49

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011. În cazul în care comitetul nu emite un aviz, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare și se aplică articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 50

Raportare

(1) Până la ... [***cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament***] și ulterior o dată la cinci ani, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la aplicarea prezentului regulament în statele membre și, dacă este cazul, propune modificări.

(2) La cererea Comisiei, statele membre îi transmit***, dacă sunt disponibile,*** informațiile necesare pentru întocmirea raportului său ***în conformitate cu alineatul (1)*** cu cel puțin nouă luni înainte de expirarea termenului menționat. ***Atunci când este posibil, Comisia utilizează informațiile puse la dispoziție în temeiul Regulamentului (CE) nr. 862/2007.***

Articolul 51

Abrogare

(1) Directiva 2008/115/CE ▌**,** Directiva 2001/40/CE și Decizia 2004/191/CE a Consiliului se abrogă ▌în privința statelor membre pentru care prezentul regulament este obligatoriu***, de la data intrării în vigoare a prezentului regulament conform articolului 52 alineatul (3)***.

(2) Trimiterile la directivele abrogate se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexă.

Articolul 52

Intrarea în vigoare ***și aplicarea***

(1) Prezentul regulament intră în vigoare în ***ziua următoare*** publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) ***Articolul 1, articolul 2 alineatele (1)-(3), articolul 4 alineatul (3), articolul 5, articolul 7 alineatele (8) și (9), articolele 17, 18, 19, 36, 37a, 43, 45, 49, 50 și 51 din prezentul regulament se aplică de la data intrării în vigoare.***

(3) ***Celelalte dispoziții ale prezentului regulament se aplică de la ... [Jurnalul Oficial: a se introduce data corespunzătoare unei perioade de 12 luni de la data intrării în vigoare].***

(4) ***Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.***

Adoptat la ▌

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președinta	*Președintele*

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0211

Structura și ratele accizelor aplicate tutunului și produselor asimilate tutunului (reformare)

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la propunerea de Directivă a Consiliului privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului și produselor asimilate tutunului (reformare) (COM(2025)0580 – C10-0207/2025 – 2025/0580(CNS))

(Procedura legislativă specială – consultare – reformare)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea Comisiei prezentată Consiliului (COM(2025)0580),

– având în vedere articolul 113 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul căruia a fost consultat de Consiliu C10-0207/2025),

– având în vedere avizul motivat prezentat de către Camera Deputaților din Italia în cadrul Protocolului nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, în care se susține că proiectul de act legislativ nu respectă principiul subsidiarității,

– având în vedere Acordul interinstituțional din 28 noiembrie 2001 privind utilizarea mai structurată a tehnicii de reformare a actelor legislative[1],

– având în vedere scrisoarea din 11 decembrie 2025 a Comisiei pentru afaceri juridice, adresată Comisiei pentru afaceri economice și monetare în conformitate cu articolul 113 alineatul (3) din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere articolele 113 și 84 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri economice și monetare (A10-0161/2026),

1. respinge propunerea Comisiei;

2. invită Comisia să își retragă propunerea;

3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

[1] JO C 77, 28.3.2002, p. 1.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0212

Regimul general al accizelor pentru tutun și produsele asimilate tutunului

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la propunerea de directivă a Consiliului de modificare a Directivei (UE) 2020/262 în ceea ce privește regimul general al accizelor pentru tutun și produsele asimilate tutunului (COM(2025)0581 – C10-0296/2025 – 2025/0581(CNS))

(Procedura legislativă specială – consultare)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea Comisiei prezentată Consiliului (COM(2025)0581),

– având în vedere articolul 113 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul căruia a fost consultat de Consiliu (C10-0296/2025),

– având în vedere articolul 84 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri economice și monetare (A10-0160/2026),

1. aprobă propunerea Comisiei astfel cum a fost modificată;

2. invită Comisia să își modifice propunerea în consecință, în conformitate cu articolul 293 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

3. invită Consiliul să informeze Parlamentul în cazul în care intenționează să se îndepărteze de la textul aprobat de acesta;

4. solicită Consiliului să îl consulte din nou în cazul în care intenționează să modifice în mod substanțial propunerea Comisiei;

5. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

Amendamentul 1

Propunere de directivă
Considerentul 2 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(2a) Noile categorii de accize prevăzute în Directiva Consiliului (UE) …/…[1a+] ar trebui să fie adăugate la nivelurile orientative aferente achizițiilor făcute de persoane fizice pentru uz propriu.
	[1a] Directiva Consiliului (UE) …/… din ... privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului și produselor asimilate tutunului (reformare) (JO L …, …, ELI: …).
	+ JO: A se insera în text numărul directivei din documentul 2025/0580(CNS) și în nota de subsol numărul, data, titlul și referința de publicare în JO ale directivei respective.

Amendamentul 2

Propunere de directivă
Considerentul 2 b (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(2b) Modificările aduse nivelurilor orientative ar trebui să se bazeze pe principiul că produsele din noile categorii în temeiul Directivei (UE) …/… [JO: a se introduce numărul directivei cuprinse în documentul 2025/0580 (CNS)] servesc ca alternative pentru produsele care fac deja obiectul nivelurilor orientative în temeiul Directivei (UE) 2020/262 a Consiliului. Prin urmare, nivelurile orientative pentru respectivele noi categorii ar trebui să fie comparabile cu cele pentru produsele care fac deja obiectul nivelurilor orientative în temeiul Directivei (UE) 2020/262 a

Consiliului.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0213

Parchetul European (EPPO) și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF): accesul la informații privind taxa pe valoarea adăugată la nivelul Uniunii

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la propunerea de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 904/2010 în ceea ce privește accesul Parchetului European (EPPO) și al Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) la informații privind taxa pe valoarea adăugată la nivelul Uniunii (COM(2025)0685 – C10-0298/2025 – 2025/0348(CNS))

(Procedura legislativă specială – consultare)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea Comisiei prezentată Consiliului (COM(2025)0685),

– având în vedere articolul 113 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul căruia a fost consultat de Consiliu (C10-0298/2025),

– având în vedere articolul 84 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere avizul Comisiei pentru control bugetar,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri economice și monetare (A10-0159/2026),

1. aprobă propunerea Comisiei astfel cum a fost modificată;

2. invită Comisia să își modifice propunerea în consecință, în conformitate cu articolul 293 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

3. invită Consiliul să informeze Parlamentul în cazul în care intenționează să se îndepărteze de la textul aprobat de acesta;

4. solicită Consiliului să îl consulte din nou în cazul în care intenționează să modifice în mod substanțial propunerea Comisiei;

5. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

Amendamentul 1

Propunere de regulament
Considerentul 2

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(2) Potrivit articolului 24 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2017/1939, instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și autoritățile din statele membre competente în temeiul dreptului intern aplicabil trebuie să sesizeze EPPO, fără întârzieri nejustificate, cu privire la orice comportament infracțional, inclusiv cu privire la frauda transfrontalieră în domeniul TVA, pentru care acesta ar putea să își exercite competența în conformitate cu articolul 22 și cu articolul 25 alineatele (2) și (3) din regulamentul respectiv. Frauda transfrontalieră în domeniul TVA implică prin definiție mai multe state membre, iar modul de transmitere a informațiilor de la statele membre individuale către EPPO nu este potrivit scopului de combatere a fraudei în domeniul TVA la nivelul UE. În consecință, pentru ca EPPO să fie informat cu privire la riscurile de fraudă în materie de TVA de la nivelul UE și să își îndeplinească mandatul conferit prin regulament, este necesar să se stabilească mai detaliat modalitățile prin care statele membre, în cadrul rețelei Eurofisc menționate la articolul 33 din Regulamentul (UE) nr. 904/2010, ar trebui să ***îi semnaleze*** orice indiciu suspect și, în cele din urmă, ***informații*** precise ***privind frauda în domeniul TVA***. În plus, conform articolului 24 alineatul (9) din Regulamentul (UE) 2017/1939, în cazuri specifice EPPO poate solicita alte informații relevante instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, precum și autorităților din statele membre. Prin urmare, este oportun să	(2) Potrivit articolului 24 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2017/1939, instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și autoritățile din statele membre competente în temeiul dreptului intern aplicabil trebuie să sesizeze EPPO, fără întârzieri nejustificate, cu privire la orice comportament infracțional, inclusiv cu privire la frauda transfrontalieră în domeniul TVA, pentru care acesta ar putea să își exercite competența în conformitate cu articolul 22 și cu articolul 25 alineatele (2) și (3) din regulamentul respectiv***, în timp util pentru a permite analizarea sau investigarea unui astfel de comportament infracțional***. Frauda transfrontalieră în domeniul TVA implică prin definiție mai multe state membre, iar modul de transmitere a informațiilor de la statele membre individuale către EPPO nu este potrivit scopului de combatere a fraudei în domeniul TVA la nivelul UE. În consecință, pentru ca EPPO să fie informat cu privire la riscurile de fraudă în materie de TVA de la nivelul UE și să își îndeplinească mandatul conferit prin regulament, este necesar să se stabilească mai detaliat modalitățile prin care statele membre, în cadrul rețelei Eurofisc menționate la articolul 33 din Regulamentul (UE) nr. 904/2010, ar trebui să ***raporteze EPPO rezultatele prelucrării și analizei efectuate de Eurofisc cu privire la cazurile de presupusă fraudă transfrontalieră, precum și*** orice indiciu suspect și, în cele din urmă, ***informațiile*** precise ***de care EPPO are nevoie pentru a evalua dacă este***

se stabilească normele în temeiul cărora statele membre din cadrul Eurofisc ar trebui să îi comunice informații privind frauda transfrontalieră în domeniul TVA în urma unei cereri din partea EPPO.	***cazul să își exercite competența***. În plus, conform articolului 24 alineatul (9) din Regulamentul (UE) 2017/1939, în cazuri specifice EPPO poate solicita alte informații relevante instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, precum și autorităților din statele membre. Prin urmare, este oportun să se stabilească normele în temeiul cărora statele membre din cadrul Eurofisc ar trebui să îi comunice informații privind frauda transfrontalieră în domeniul TVA în urma unei cereri din partea EPPO.

Amendamentul 2

Propunere de regulament
Considerentul 4

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(4) Statele membre care nu participă la EPPO sunt obligate, conform principiului cooperării loiale consacrat la articolul 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, să sprijine activitățile EPPO și să se abțină de la orice acțiune care ar putea pune în pericol atingerea obiectivelor EPPO. Eurofisc este alcătuit atât din statele membre participante, cât și din cele neparticipante la EPPO. Prin urmare, este important să existe un temei juridic clar pentru accesul EPPO la informațiile prelucrate de Eurofisc.	(4) Statele membre care nu participă la EPPO sunt obligate, conform principiului cooperării loiale consacrat la articolul 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, să sprijine activitățile EPPO și să se abțină de la orice acțiune care ar putea pune în pericol atingerea obiectivelor EPPO. Eurofisc este alcătuit atât din statele membre participante, cât și din cele neparticipante la EPPO. Prin urmare, este important să existe un temei juridic clar pentru accesul EPPO la informațiile prelucrate de Eurofisc ***în scopul aplicării dreptului penal, pentru a-și îndeplini cu succes mandatul prevăzut la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului, și anume investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii***.

Amendamentul 3

Propunere de regulament

Considerentul 4 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(4a) Curtea de Conturi Europeană a semnalat în repetate rânduri, ultima dată în Raportul său special 8/2025 privind frauda în materie de TVA la importuri, că deficiențele în ceea ce privește accesibilitatea și interoperabilitatea sistemelor de informații în domeniul TVA între statele membre și organismele Uniunii sunt un obstacol considerabil în calea unor investigații transfrontaliere eficace privind frauda în domeniul TVA. Raportul respectiv a identificat, în plus, disparități considerabile în ceea ce privește nivelurile sancțiunilor administrative aplicate de statele membre în cazul fraudelor în materie de TVA la importuri, care creează condiții ce le permit operatorilor să profite de jurisdicția cu cele mai mici sancțiuni. Accesul la datele privind TVA acordat EPPO și OLAF prin prezentul regulament îmbunătățește capacitatea de depistare și urmărire penală, dar nu constituie o măsură corectivă disuasivă pentru divergențele în materie de sancțiuni. În contextul respectiv și în conformitate cu angajamentul Comisiei de a revizui arhitectura antifraudă ca parte a măsurilor incluse în CFM post-2027, se poate lua în considerare posibilitatea de a adopta noi măsuri pentru a remedia respectivele disparități, cum ar fi o propunere legislativă bazată pe temeiul juridic adecvat vizând atingerea unui nivel minim de armonizare sau coerență a sancțiunilor administrative aplicabile celor mai grave încălcări în materie de TVA și ale dispozițiilor vamale conexe, ținând seama de necesitatea de a

	proteja în mod eficace interesele financiare ale Uniunii. Orice propunere de acest tip ar trebui să fie însoțită de o evaluare cuprinzătoare a impactului și ar trebui să demonstreze respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității prevăzute la articolul 5 din TUE.

Amendamentul 4

Propunere de regulament
Considerentul 4 b (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(4b) În Cartea albă a Comisiei din iulie 2025 privind revizuirea arhitecturii antifraudă a UE s-a constatat că fragmentarea fluxurilor de informații dintre Eurofisc, EPPO, OLAF, Europol și Eurojust reprezintă o deficiență structurală sistemică care subminează eficacitatea răspunsului Uniunii la frauda transfrontalieră în domeniul TVA. Prezentul regulament constituie punerea în aplicare legislativă a pilonului privind schimbul de date al arhitecturii antifraudă revizuite și trebuie citit în coroborare cu măsurile suplimentare anunțate în cartea albă respectivă, printre care se numără consolidarea capacității operaționale a Eurofisc, armonizarea condițiilor și a normelor privind răspunderea reprezentanților fiscali numiți de persoane impozabile din afara Uniunii în cadrul IOSS și al altor regimuri de TVA la import, precum și extinderea cadrului de guvernanță a datelor al CESOP pentru a asigura coerența cu accesul la datele vamale prevăzut de prezentul regulament.

Amendamentul 5

Propunere de regulament
Considerentul 4 c (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*

	(4c) Informațiile stocate de autoritățile vamale în legătură cu procedurile de import în temeiul cărora se acordă amânarea obligațiilor în materie de TVA sau se aplică o scutire de TVA sunt, prin natura lor, informații referitoare la TVA în sensul articolului 113 din TFUE. Trebuie să se extindă domeniul de aplicare al articolului 17 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul (UE) nr. 904/2010 pentru a include toate procedurile de import care implică scutiri de TVA sau amânări în perceperea acestuia, inclusiv în cadrul sistemului ghișeului unic pentru importuri creat prin Directiva 2006/112/CE, precum și să se adauge valoarea în vamă declarată și țara de origine ca elemente de date obligatorii, pentru a permite autorităților competente, cum ar fi EPPO și OLAF, să coreleze declarațiile de import cu declarațiile de TVA și să detecteze discrepanțele care pot indica fraude. Această extindere nu ar trebui să aducă atingere normelor vamale de fond care reglementează respectivele proceduri de import, care fac în continuare obiectul Regulamentului (UE) nr. 952/2013.

Amendamentul 6

Propunere de regulament
Considerentul 4 d (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	***(4d) Pentru a garanta că capacitatea de asigurare a respectării legii creată de prezentul regulament se extinde în mod eficace la toate statele membre, pentru a evita asimetriile persistente în cadrul pieței unice și în peisajul antifraudă al Uniunii, precum și în contextul angajamentului Comisiei de a revizui arhitectura antifraudă, statele membre care nu participă la Parchetul European ar trebui să fie obligate să desemneze o autoritate**

	națională competentă responsabilă cu îndeplinirea unor funcții echivalente în scopul cooperării cu Eurofisc și OLAF în ceea ce privește frauda transfrontalieră în materie de TVA. Statele membre respective notifică Comisiei autoritatea desemnată în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament și raportează anual Comisiei cu privire la utilizarea informațiilor primite, inclusiv cu privire la numărul de investigații deschise și la rezultatele acestora.

Amendamentul 7

Propunere de regulament
Considerentul 5

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(5) Curtea de Conturi Europeană a recomandat Comisiei și statelor membre să elimine obstacolele juridice care împiedică schimbul de informații între autoritățile administrative, judiciare și de aplicare a legii la nivel național și la nivelul Uniunii și, în special, ca OLAF să aibă acces la datele disponibile în Sistemul de schimb de informații privind TVA (VIES) și prin Eurofisc[6]. În acest sens, este important ca accesul central la sistemele informatice ale UE să fie stabilit într-un temei juridic clar.	(5) Curtea de Conturi Europeană a recomandat Comisiei și statelor membre să elimine obstacolele juridice care împiedică schimbul de informații între autoritățile administrative, judiciare și de aplicare a legii la nivel național și la nivelul Uniunii și, în special, ca OLAF să aibă acces la datele disponibile în Sistemul de schimb de informații privind TVA (VIES) și prin Eurofisc[6]. În acest sens, este important ca accesul central la sistemele informatice ale UE***, care respectă principiile necesității și proporționalității,*** să fie stabilit într-un temei juridic clar***, pentru ca OLAF să își îndeplinească cu succes mandatul prevăzut la articolul 4 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013***.
[6] Raportul special nr. 24/2015 al Curții de Conturi Europene, „Combaterea fraudei intracomunitare în domeniul TVA: Sunt necesare eforturi	[6] Raportul special nr. 24/2015 al Curții de Conturi Europene, „Combaterea fraudei intracomunitare în domeniul TVA: Sunt necesare eforturi

suplimentare” (https://www.eca.europa.eu/ro/publications/SR15_24).	suplimentare” (https://www.eca.europa.eu/ro/publications/SR15_24).

Amendamentul 8

Propunere de regulament
Considerentul 5 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(5a) Printre obstacolele persistente din calea cooperării eficace între organismele Uniunii se numără incompatibilitățile dintre sistemele informatice, fragmentarea canalelor de comunicare și interoperabilitatea limitată a sistemelor de gestionare a cazurilor, ceea ce duce la ineficiențe, întârzieri și o creștere a sarcinilor administrative. Prin urmare, trebuie să se îmbunătățească interoperabilitatea și să se dezvolte infrastructuri digitale comune pentru a asigura un schimb de informații neîntrerupt și securizat.

Amendamentul 9

Propunere de regulament
Considerentul 8 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(8a) Deși articolul 13 din Regulamentul (UE) nr. 904/2010 le impune deja autorităților competente în materie de TVA din statele membre să facă schimb spontan de informații care ar putea fi utile pentru combaterea fraudei în domeniul TVA, această obligație se aplică autorităților competente în materie de TVA și nu include autoritățile vamale competente din statele membre, care nu sunt autorități competente în materie de TVA în sensul regulamentului menționat. În plus, nici mecanismul existent prevăzut la articolul 13 din Regulamentul (UE) nr.

904/2010, nici rețeaua Eurofisc nu prevăd comunicarea spontană directă a informațiilor privind fraudele vamale către EPPO și OLAF. Schemele de fraudă în materie de TVA legate de procedurile de import se caracterizează prin discrepanțe sistematice între informațiile declarate autorităților vamale la punctul de import și declarațiile de TVA depuse ulterior în statul membru de destinație. Autoritățile vamale sunt adesea primele care detectează aceste anomalii în cadrul analizei gestionării riscurilor. Pentru a elimina respectiva lacună și a garanta că informațiile vamale din amonte identificate de autoritățile vamale sunt transmise fără întârziere organismelor responsabile cu investigarea și urmărirea penală a fraudelor transfrontaliere în domeniul TVA și având în vedere că exercitarea efectivă a drepturilor de acces prevăzute la articolele 49a și 49b din Regulamentul (UE) nr. 904/2010 depinde de informarea EPPO și a OLAF cu privire la existența unor potențiale cazuri de fraudă, este necesar să se impună autorităților vamale competente să transmită în mod spontan respectivele informații. Aceste informații ar trebui transmise către Eurofisc, EPPO și OLAF ori de câte ori datele menționate la articolul 17 alineatul (1) litera (f) indică tipare caracteristice fraudei în domeniul TVA. Respectiva măsură este esențială pentru protecția eficace a intereselor financiare ale Uniunii și este în concordanță cu angajamentul Comisiei de a revizui arhitectura generală antifraudă, care constituie o componentă esențială a pachetului CFM post-2027. În ultimii ani, Parlamentul European a solicitat în mod repetat în rezoluțiile sale referitoare la protejarea intereselor financiare ale Uniunii să se consolideze coordonarea la nivel național între autoritățile vamale și autoritățile din domeniul TVA, în special prin intermediul strategiilor naționale antifraudă. Acest mecanism de transmitere spontană funcționează exclusiv în cadrul de cooperare

	administrativă în materie de TVA prevăzut în Regulamentul nr. 904/2010 și nu aduce atingere procedurilor vamale de fond stabilite în temeiul Regulamentului (UE) nr. 952/2013 și normelor conexe de guvernanță a datelor.

Amendamentul 10

Propunere de regulament
Considerentul 8 b (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(8b) Eficacitatea mecanismului de transmitere spontană prevăzut în prezentul regulament depinde de coordonarea adecvată la nivel național între autoritățile vamale competente și autoritățile competente în materie de TVA din statele membre. Aceste organisme sunt, în multe state membre, entități administrative separate, cu lanțuri de supraveghere și sisteme de informații distincte. Prin urmare, statele membre ar trebui să se asigure că autoritățile lor vamale competente și autoritățile lor competente în materie de TVA stabilesc mecanisme de coordonare periodică, inclusiv în cadrul Eurofisc, pentru a facilita identificarea discrepanțelor care indică fraude în materie de TVA și transmiterea în timp util a datelor vamale pertinente către Eurofisc, EPPO și OLAF. Această coordonare este o măsură procedurală și organizațională și nu implică obligații suplimentare în materie de tehnologie a informației pentru autoritățile naționale.

Amendamentul 11

Propunere de regulament
Considerentul 9

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(9) Pentru a proteja accesul la datele cu caracter personal, numai procurorii europeni, procurorii europeni delegați,	(9) Pentru a proteja accesul la datele cu caracter personal, numai procurorii europeni, procurorii europeni delegați,

precum și personalul selectat al EPPO și OLAF, autorizați anterior de EPPO și, respectiv, de OLAF, trebuie să aibă acces la informațiile privind TVA pentru a-și îndeplini sarcinile, sub supravegherea funcționarilor de legătură Eurofisc. Pentru a asigura condiții uniforme pentru accesul respectiv, Comisiei trebuie să-i fie conferite competențe de executare în ceea ce privește detaliile tehnice și modalitățile practice, inclusiv în ceea ce privește mecanismul de control al accesului și profilul și identificarea utilizatorilor. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[9].	precum și personalul selectat al EPPO și OLAF, autorizați anterior de EPPO și, respectiv, de OLAF, trebuie să aibă acces la informațiile privind TVA pentru a-și îndeplini sarcinile, sub supravegherea funcționarilor de legătură Eurofisc. Pentru a asigura condiții uniforme pentru accesul respectiv, Comisiei trebuie să-i fie conferite competențe de executare în ceea ce privește detaliile tehnice și modalitățile practice, inclusiv în ceea ce privește mecanismul de control al accesului și profilul și identificarea utilizatorilor***, asigurându-se o concepție care să respecte standarde înalte de protecție a datelor și să sporească, în același timp, eficiența operațională prin procese automatizate, fără întârzieri administrative nejustificate***. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[9]***. Respectiva măsură ar trebui înțeleasă ca un pas imediat, în timp ce viitoarea revizuire a arhitecturii antifraudă va oferi ocazia de a asigura o mai mare coerență și consecvență***.
[9] Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).	[9] Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

Amendamentul 12

Propunere de regulament
Considerentul 10

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(10) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și se conformează principiilor recunoscute prin Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special în ceea ce privește dreptul de protecție a datelor cu caracter personal.	*(Nu privește versiunea în limba română.)*

Amendamentul 13

Propunere de regulament
Considerentul 10 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(10a) Accesul EPPO și al OLAF la VIES, la sistemul SURVEILLANCE și la CESOP, precum și la orice alte sisteme și baze de date, ar trebui să vizeze următoarele categorii principale de date: informațiile privind numerele de identificare în scopuri de TVA și tranzacțiile intracomunitare supuse TVA, informațiile relevante privind importurile scutite de TVA legate de ghișeul unic pentru importuri (IOSS) și importurile supuse regimului vamal 42/63, precum și informațiile agregate privind plățile. Acest acces ar trebui acordat EPPO și OLAF exclusiv în scopul exercitării atribuțiilor care le revin în temeiul articolului 4 din Regulamentul (UE) 2017/1939 și al articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013. Comisiei ar trebui să i se confere competența de a adopta acte de punere în aplicare în care să se precizeze categoriile exacte de date puse la dispoziția EPPO și OLAF în scopul exercitării atribuțiilor care le revin în temeiul articolelor respective. Proiectele acestor acte de punere în aplicare ar trebui transmise Parlamentului European spre

informare, pentru a-i permite să-și exercite drepturile.

Amendamentul 14

Propunere de regulament
Considerentul 11

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(11) Întrucât sistemele, infrastructura și mijloacele tehnice care facilitează schimbul de informații privind TVA la nivelul Uniunii trebuie adaptate pentru a permite accesul securizat al EPPO și OLAF, este necesar să se amâne aplicarea dispozițiilor relevante astfel încât statele membre, Comisia, EPPO și OLAF să poată realiza adaptările necesare. În acest sens, ar trebui să se țină seama de datele la care sistemul VIES central va deveni operațional, iar vechiul sistem VIES va fi eliminat definitiv. ***Costurile aferente instituirii*** și ***întreținerii infrastructurii*** și ***mijloacelor tehnice relevante*** pentru ***accesul securizat*** la ***informațiile privind TVA*** ar trebui ***suportate*** de ***EPPO și*** de ***OLAF***.	(11) Întrucât sistemele, infrastructura și mijloacele tehnice care facilitează schimbul de informații privind TVA la nivelul Uniunii trebuie adaptate pentru a permite accesul securizat al EPPO și OLAF, este necesar să se amâne aplicarea dispozițiilor relevante astfel încât statele membre, Comisia, EPPO și OLAF să poată realiza adaptările necesare. În acest sens, ar trebui să se țină seama de datele la care sistemul VIES central va deveni operațional, iar vechiul sistem VIES va fi eliminat definitiv. ***Pentru a asigura punerea în aplicare eficace a prezentului regulament, EPPO și OLAF ar trebui să aibă acces, în conformitate cu principiile neutralității bugetare, la resurse financiare și umane adecvate*** și ***stabile, inclusiv la cunoștințe specializate în domeniul investigațiilor financiare, criminalistică digitală*** și ***analiza datelor, precum și, după caz, la un portal sau o interfață separată,*** pentru ***a asigura respectarea principiului reducerii*** la ***minimum a datelor. Finanțarea din partea Uniunii ar trebui să sprijine în continuare sistemele informatice interoperabile și instrumentele de comunicare securizate, pentru a permite o cooperare eficientă.*** Ar trebui ***instituite măsuri organizatorice, procese interne*** de ***autorizare, mecanisme*** de ***supraveghere și garanții pentru a preveni utilizarea abuzivă***.

Amendamentul 15

Propunere de regulament
Considerentul 12

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(12) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 42 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725 și a emis un aviz la ***[…]***.	(12) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 42 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725 și a emis un aviz la ***7 ianuarie 2026***.

Amendamentul 16

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul -1 (nou)
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 2 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(-1) Se introduce următorul articol:
	„Articolul 2a
	Propunere de acțiuni subsecvente privind armonizarea minimă a sancțiunilor
	În termen de... [18 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament de modificare] și în conformitate cu obiectivele revizuirii arhitecturii antifraudă ca set complementar de măsuri incluse în pachetul CFM post-2027 și pentru a consolida protecția intereselor financiare ale Uniunii, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului o propunere legislativă privind armonizarea minimă a sancțiunilor administrative aplicabile celor mai grave încălcări în domeniul TVA și al taxelor vamale aferente, în special în ceea ce privește frauda intracomunitară cu firme „fantomă” și utilizarea abuzivă a procedurilor simplificate de import în cadrul regimului vamal 42 și al ghișeului unic pentru importuri. Propunerea nu aduce atingere procedurilor vamale de

fond stabilite în temeiul Regulamentului (UE) nr. 952/2013."

Amendamentul 17

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul -1 a (nou)
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 13 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(-1a) Se introduce următorul articol:
	„Articolul 13a
	Transmiterea spontană a datelor vamale care indică o fraudă în materie de TVA
	1. Autoritățile competente ale statelor membre comunică în mod spontan coordonatorilor pentru domeniul de lucru al Eurofisc menționați la articolul 36 alineatul (1) și, în cadrul mandatelor lor respective, EPPO și OLAF, orice informații stocate în temeiul articolului 17 alineatul (1) litera (f) care indică tipare caracteristice fraudei în domeniul TVA, în special:
	(a) discrepanțe sistematice între statul membru de destinație declarat într-o declarație de import și statul membru în care TVA a fost ulterior declarat sau plătit;
	(b) discrepanțe sistematice între destinatarul identificat într-o declarație de import în cadrul regimului IOSS și persoana impozabilă care a declarat TVA corespunzător în statul membru de destinație;
	(c) valori în vamă declarate care diferă considerabil de valoarea de piață dacă această divergență corespunde unei subevaluări în scopuri de TVA; precum și
	(d) orice alt indicator specificat în actul de punere în aplicare al Comisiei ca indicator de risc de fraudă în materie de TVA bazat pe date vamale.
	2. Comunicarea menționată la alineatul (1) se efectuează fără întârziere

	și include cel puțin elementele de date enumerate la articolul 17 alineatul (1) litera (f) pentru importul sau seria de importuri în cauză.
	3. Statele membre se asigură că autoritățile lor vamale competente și autoritățile lor competente în materie de TVA se coordonează în ceea ce privește identificarea discrepanțelor menționate la alineatul (1), inclusiv în cadrul Eurofisc.
	4. Comisia stabilește, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, formatele tehnice și procedurile aplicabile comunicărilor menționate în prezentul articol. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 58 alineatul (2).
	5. În statele membre care nu participă la EPPO în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1939 al Consiliului, comunicările menționate la alineatul (1) sunt adresate coordonatorilor pentru domeniul de lucru al Eurofisc, precum și OLAF, în limitele mandatului său, și nu EPPO."

Amendamentul 18

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul -1 b (nou)
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 17 – alineatul 1 – litera f

Textul în vigoare	*Amendamentul*
	(-1b) La articolul 17 alineatul (1), litera (f) se înlocuiește cu următorul text:
(f) informațiile ***pe*** care ***le colectează*** în temeiul articolului 143 alineatul (***2) literele (a) și (b)*** din Directiva 2006/112/CE, precum și ***țara*** de ***origine, țara*** de destinație, codul ***mărfurilor***, ***moneda***, valoarea ***totală***, ***cursul*** de ***schimb, prețul unitar și greutatea netă***.";	***„(f)*** informațiile ***colectate de autoritățile vamale ale statelor membre referitoare la toate importurile de mărfuri pentru*** care ***se solicită o scutire de TVA, o amânare sau un regim special de contabilitate a TVA la import, inclusiv*** în temeiul articolului 143 alineatul (***1) litera (d***) din Directiva 2006/112/CE ***(regimul vamal 42/63), în cadrul regimului pentru importuri al ghișeului***

	unic instituit prin articolele 369l-369x din directiva respectivă, precum și ***în cadrul oricărei alte proceduri*** de ***import în temeiul căreia obligația de a declara TVA este transferată în statul membru*** de destinație, ***în limita următoarelor elemente de date:***
	(i) identificatorul declarației de import;
	(ii) codul de înregistrare în scopuri de TVA al importatorului sau, după caz, codul de înregistrare în IOSS declarat la vamă;
	(iii) codul de înregistrare în scopuri de TVA al clientului în statul membru de destinație, dacă este disponibil;
	(iv) valoarea declarată în vamă a mărfurilor;
	(v) țara de origine declarată a mărfurilor; precum și
	(vi) codul regimului vamal, inclusiv în cazurile în care mărfurile fac obiectul unei proceduri simplificate de import în temeiul articolului 166 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013;";

Amendamentul 19

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 3
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 24k – alineatul 1 a

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
1a. EPPO și OLAF ***accesează*** informațiile din sistemul VIES central în conformitate cu limitele și normele stabilite la articolele 49a și 49b***."***	1a. EPPO și OLAF ***au acces la*** informațiile din sistemul VIES central ***printr-o interfață sigură care garantează confidențialitatea și*** în conformitate cu limitele și normele stabilite la articolele 49a și 49b***;***

Amendamentul 20

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 4
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 36 – alineatul 2a

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
2a. Coordonatorii pentru domeniile de lucru ale Eurofisc transmit către EPPO, în conformitate cu articolul 24 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului* în cazul statelor membre participante la EPPO și în conformitate cu prezentul articol în cazul celorlalte state membre, fără întârzieri nejustificate, orice indiciu de fraudă transfrontalieră în domeniul TVA suspectată pe baza informațiilor comunicate sau colectate în temeiul prezentului regulament cu privire la care EPPO ar putea să își exercite competența.	2a. Coordonatorii pentru domeniile de lucru ale Eurofisc transmit către EPPO, în conformitate cu articolul 24 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului* în cazul statelor membre participante la EPPO și în conformitate cu prezentul articol în cazul celorlalte state membre, fără întârzieri nejustificate, orice indiciu de fraudă transfrontalieră în domeniul TVA suspectată pe baza informațiilor comunicate sau colectate în temeiul prezentului regulament cu privire la care EPPO ar putea să își exercite competența. ***Coordonatorii pentru domeniile de lucru ale Eurofisc comunică informațiile necesare pentru ca EPPO să evalueze dacă trebuie sau nu să-și exercite competența, cu condiția ca o astfel de comunicare să fie necesară și proporțională, să fie în conformitate cu scopurile mandatului EPPO și să respecte pe deplin dreptul Uniunii privind protecția datelor.***

Amendamentul 21

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 4
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 36 – alineatul 2c

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
2c. În conformitate cu articolul 8 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al	2c. În conformitate cu articolul 8 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al

Consiliului**, coordonatorii pentru domeniile de lucru ale Eurofisc transmit fără întârziere către OLAF orice indiciu de fraudă transfrontalieră în domeniul TVA suspectată pe baza informațiilor de la statele membre comunicate sau colectate în temeiul prezentului regulament, astfel încât OLAF să poată lua în considerare măsuri adecvate în conformitate cu mandatul său.	Consiliului**, coordonatorii pentru domeniile de lucru ale Eurofisc transmit fără întârziere către OLAF orice indiciu de fraudă transfrontalieră în domeniul TVA suspectată pe baza informațiilor de la statele membre comunicate sau colectate în temeiul prezentului regulament, astfel încât OLAF să poată lua în considerare măsuri adecvate în conformitate cu mandatul său***, evitând duplicarea acțiunilor de investigare între OLAF și EPPO. Coordonatorii pentru domeniile de lucru ale Eurofisc transmit către OLAF numai informațiile necesare pentru a evalua dacă trebuie sau nu să își exercite mandatul***.

Amendamentul 22

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 4
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 36 – alineatul 2d

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
2d. În conformitate cu articolul 8 alineatul (2) și alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 și la cererea OLAF, coordonatorii pentru domeniile de lucru ale Eurofisc transmit către OLAF toate informațiile primite de la statele membre cu privire la frauda transfrontalieră în domeniul TVA care au fost comunicate sau colectate în temeiul prezentului regulament, astfel încât OLAF să poată lua în considerare măsuri adecvate în conformitate cu mandatul său.	2d. În conformitate cu articolul 8 alineatul (2) și alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 și la cererea OLAF, coordonatorii pentru domeniile de lucru ale Eurofisc transmit către OLAF toate informațiile ***relevante*** primite de la statele membre cu privire la frauda transfrontalieră în domeniul TVA care au fost comunicate sau colectate în temeiul prezentului regulament, astfel încât OLAF să poată lua în considerare măsuri adecvate în conformitate cu mandatul său.

Amendamentul 23

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5

Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 1 – partea introductivă

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
1. Fără a aduce atingere articolului 43 din Regulamentul (UE) 2017/1939, autoritățile competente ale statelor membre acordă EPPO acces centralizat, pentru căutări specifice, la următoarele informații:	1. Fără a aduce atingere articolului 43 din Regulamentul (UE) 2017/1939, autoritățile competente ale statelor membre acordă EPPO acces centralizat, pentru căutări specifice ***în limitele mandatului său***, la următoarele informații ***necesare***:

Amendamentul 24

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 1 – litera b

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(b) de la 1 septembrie 2026, informațiile menționate la articolul 17 alineatul (1) literele (e) și (f) din prezentul regulament;	(b) de la 1 septembrie 2026, informațiile menționate la articolul 17 alineatul (1) literele (e) și (f) din prezentul regulament***, inclusiv orice elemente de date suplimentare stocate în temeiul articolului 17 alineatul (1) litera (f) din prezentul regulament***;

Amendamentul 25

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 1 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	1a. Accesul prevăzut la alineatul (1) se acordă exclusiv în cadrul investigațiilor în curs privind infracțiuni prezumate sau pentru urmărirea penală a autorilor unor astfel de infracțiuni, care intră sub incidența articolului 4 din Regulamentul (UE) 2017/1939, și este conceput și utilizat într-un mod care să prevină căutările nespecifice sau

	un acces care nu are legătură cu un caz concret. Pentru a prezerva principiile de protecție a datelor, arhitectura și protocoalele operaționale ale sistemului interzic în mod expres orice formă de extragere speculativă a datelor, de extragere a datelor în masă, de căutări generalizate sau de creare automată de profiluri care nu au legătură cu o investigație specifică.

Amendamentul 26

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 1 b (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	1b. Accesul centralizat menționat la alineatul (1) face obiectul unor măsuri tehnice și organizatorice adecvate care garantează că fiecare acces poate fi atribuit unei investigații sau unei urmăriri penale specifice și unui utilizator autorizat identificat. Acest acces este înregistrat într-un mod care permite o verificare efectivă ex post.

Amendamentul 27

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 3

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
3. Accesul centralizat respectiv este un acces prin intermediul unui ghișeu unic, la toate informațiile referitoare la o investigație, chiar dacă informațiile respective vizează mai multe state membre.	3. Accesul centralizat respectiv este un acces prin intermediul unui ghișeu unic, la toate informațiile referitoare la o investigație, chiar dacă informațiile respective vizează mai multe state membre. ***Sistemul în cauză asigură trasabilitatea și***

	înregistrarea completă a tuturor căutărilor și are drept suport canale de comunicare securizate și registre complete care permit mecanisme eficace de verificare ex post.

Amendamentul 28

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 3 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	3a. EPPO publică anual statistici despre utilizarea accesului centralizat acordat în temeiul prezentului regulament, inclusiv numărul de solicitări efectuate, numărul de investigații în care acest acces a contribuit la avansarea cazului, precum și numărul de cazuri în care datele accesate au fost considerate irelevante și șterse. Statisticile respective sunt incluse în rapoartele anuale ale EPPO și transmise Parlamentului European. În conformitate cu prevederile relevante aplicabile investigațiilor, aceste date sunt ocultate în mod corespunzător pentru a se asigura confidențialitatea și buna desfășurare a investigațiilor.

Amendamentul 29

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 4 – paragraful 1 – litera a

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(a) detaliile tehnice privind accesul centralizat la informațiile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, inclusiv lista categoriilor de date care pot fi utilizate pentru efectuarea căutărilor specifice;	(a) detaliile tehnice privind accesul centralizat la informațiile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, inclusiv lista categoriilor de date care pot fi utilizate pentru efectuarea căutărilor specifice**,**

	inclusiv mecanisme preventive împotriva căutărilor nespecifice;

Amendamentul 30

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 5

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
5. Costurile aferente instituirii, exploatării și întreținerii infrastructurii și mijloacelor tehnice care permit accesul securizat la informațiile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol sunt suportate de EPPO.	***eliminat***

Amendamentul 31

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 5 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	5a. Tuturor utilizatorilor li se aplică regulile de confidențialitate stabilite în prezentul regulament. Procedurile privind schimbul de informații și accesul la date se desfășoară în conformitate cu Regulamentele (UE) 2016/679 și (UE) 2018/1725 ale Parlamentului European și ale Consiliului și cu respectarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Amendamentul 32

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 5 b (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	5b. Sistemele care permit accesul centralizat menționate la alineatul (1) sunt concepute astfel încât să asigure interoperabilitatea deplină cu sistemele utilizate de organismele competente ale Uniunii, pentru a facilita schimburile de informații eficiente și sigure și pentru a reduce sarcinile administrative.

Amendamentul 33

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 5 c (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	5c. Comisia evaluează, în strânsă cooperare cu EPPO, necesitatea unei finanțări suplimentare din partea Uniunii pentru a sprijini dezvoltarea unor sisteme informatice interoperabile, a unor instrumente digitale și a unui personal specializat.

Amendamentul 34

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49a – alineatul 5 d (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	5d. În cazul în care EPPO primește date cu caracter personal în urma unei transmiteri spontane de către autoritățile vamale în temeiul articolului 13a, se aplică următoarele norme:
	(a) datele pot fi prelucrate exclusiv în scopul de a evalua oportunitatea de a se deschide sau a se efectua o investigație în cadrul mandatului

	EPPO în temeiul articolului 4 din Regulamentul (UE) 2017/1939;
	(b) în cazul în care EPPO stabilește, în termen de 90 de zile de la primire, că datele nu sunt pertinente pentru o investigație în cadrul mandatului său, acesta șterge datele și notifică acest lucru autorității care le-a transmis;
	(c) în cazul în care se deschide o investigație pe baza datelor transmise, autoritatea vamală care a transmis datele este informată și i se dă ocazia de a comunica evaluarea sa către EPPO și AEPD, dacă consideră că prelucrarea depășește ceea ce este necesar;
	(d) se aplică normele privind protecția datelor prevăzute în capitolul VIII din Regulamentul (UE) 2017/1939.

Amendamentul 35

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b– alineatul 1 – partea introductivă

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
1. Autoritățile competente ale statelor membre acordă OLAF acces centralizat, pentru căutări specifice, la următoarele informații:	1. Autoritățile competente ale statelor membre acordă OLAF acces centralizat, pentru căutări specifice, la următoarele informații***, limitate la ceea ce este necesar pentru a-și exercita mandatul***:

Amendamentul 36

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b – alineatul 1 – litera b

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(b) de la 1 septembrie 2026,	(b) de la 1 septembrie 2026,

informațiile menționate la articolul 17 alineatul (1) literele (e) și (f) din prezentul regulament;	informațiile menționate la articolul 17 alineatul (1) literele (e) și (f) din prezentul regulament***, inclusiv orice elemente de date suplimentare stocate în temeiul articolului 17 alineatul (1) litera (f)***;

Amendamentul 37

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b – alineatul 2 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	2a. Accesul centralizat menționat la alineatul (1) este conceput și utilizat astfel încât OLAF să aibă accesul diferențiat și specific investigației de care are nevoie și să nu fie posibil să se efectueze căutări nespecifice sau să se obțină acces în alt scop decât cel de a deschide sau de a efectua investigații în conformitate cu sarcinile OLAF menționate la articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013. Un astfel de acces nu permite extragerea de date în masă, monitorizarea generalizată sau crearea automatizată de profiluri care nu sunt legate de o investigație administrativă specifică.

Amendamentul 38

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b – alineatul 2 b (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	2b. Accesul centralizat menționat la alineatul (1) face obiectul unor măsuri tehnice și organizatorice adecvate care garantează că fiecare

	acces poate fi atribuit unei investigații specifice și unui utilizator autorizat identificat. Acest acces este înregistrat într-un mod care permite o verificare efectivă ex post.

Amendamentul 39

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b – alineatul 3

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
3. Accesul centralizat respectiv este un acces prin intermediul unui ghișeu unic, la toate informațiile referitoare la o investigație, chiar dacă informațiile respective vizează mai multe state membre.	3. Accesul centralizat respectiv este un acces prin intermediul unui ghișeu unic, la toate informațiile referitoare la o investigație, chiar dacă informațiile respective vizează mai multe state membre. ***Sistemul în cauză asigură trasabilitatea și înregistrarea completă a tuturor căutărilor și are drept suport registre complete care permit mecanisme de verificare efectivă ex post.***

Amendamentul 40

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b – alineatul 3 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	3a. OLAF publică anual statistici despre utilizarea accesului centralizat acordat în temeiul prezentului regulament, inclusiv numărul de solicitări efectuate, numărul de investigații în care acest acces a contribuit la avansarea cazului, precum și numărul de cazuri în care datele accesate au fost considerate irelevante și au fost șterse. Statisticile respective sunt incluse în rapoartele anuale ale OLAF și transmise

	Parlamentului European. În conformitate cu prevederile relevante aplicabile investigațiilor, aceste date sunt ocultate în mod corespunzător pentru a se asigura confidențialitatea și buna desfășurare a investigațiilor.

Amendamentul 41

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b – alineatul 4 – paragraful 1 – litera a

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(a) detaliile tehnice privind accesul centralizat la informațiile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, inclusiv lista categoriilor de date care pot fi utilizate pentru efectuarea căutărilor specifice;	(a) detaliile tehnice privind accesul centralizat la informațiile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, inclusiv lista categoriilor de date care pot fi utilizate pentru efectuarea căutărilor specifice***, inclusiv un mecanism preventiv împotriva căutărilor nespecifice***;

Amendamentul 42

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b – alineatul 5

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
5. Costurile aferente instituirii, exploatării și întreținerii infrastructurii și mijloacelor tehnice care permit accesul securizat la informațiile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol sunt suportate de OLAF.	***eliminat***

Amendamentul 43

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b – alineatul 5 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	5a. Tuturor utilizatorilor li se aplică regulile de confidențialitate stabilite în prezentul regulament. Procedurile privind schimbul de informații și accesul la date se desfășoară în conformitate cu Regulamentele (UE) 2016/679 și (UE) 2018/1725 ale Parlamentului European și ale Consiliului și cu respectarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Amendamentul 44

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b – alineatul 5 b (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	5b. Sistemele care permit accesul centralizat menționate la alineatul (1) sunt concepute astfel încât să asigure interoperabilitatea deplină cu sistemele utilizate de organismele competente ale Uniunii, pentru a facilita schimburile de informații eficiente și sigure și pentru a reduce sarcinile administrative.

Amendamentul 45

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b – alineatul 5 c (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	5c. Comisia evaluează, în strânsă cooperare cu OLAF, necesitatea unei finanțări suplimentare din partea Uniunii pentru a sprijini dezvoltarea unor sisteme informatice interoperabile, a unor instrumente digitale și a unui personal

specializat.

Amendamentul 46

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 49b – alineatul 5 d (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	5d. În cazul în care OLAF primește date cu caracter personal în urma unei transmiteri spontane de către autoritățile vamale în temeiul articolului 13a, se aplică următoarele norme:
	(a) datele pot fi prelucrate exclusiv în scopul de a evalua oportunitatea de a se deschide sau de a se efectua o investigație în cadrul mandatului OLAF în temeiul articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013;
	(b) dacă OLAF stabilește, în termen de 60 de zile de la primire, că datele nu sunt pertinente pentru o investigație în cadrul mandatului său, acesta șterge datele și notifică acest lucru autorității care le-a transmis;
	(c) în cazul în care se deschide o investigație pe baza datelor transmise, autoritatea vamală care a transmis datele este informată și i se dă ocazia de a comunica evaluarea sa către OLAF și AEPD, dacă consideră că prelucrarea depășește ceea ce este necesar;
	(d) se aplică normele privind protecția datelor prevăzute în Regulamentul (UE) 2018/1725; OLAF aplică cerințele interne de autorizare prevăzute la articolul 5 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 accesului acordat în temeiul

prezentului alineat.

Amendamentul 47

Propunere de regulament
Articolul 1 – paragraful 1 – punctul 5 a (nou)
Regulamentul (UE) nr. 904/2010
Articolul 59 – alineatul 1

Textul în vigoare	*Amendamentul*
	(5a) La articolul 59, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:
1. Până la 1 ***noiembrie 2013 și, ulterior, o*** dată la ***cinci*** ani, Comisia prezintă Parlamentului European și ***Consiliului*** un raport privind aplicarea prezentului regulament.	***„(1) O*** dată la ***trei*** ani, ***începând cu... [data intrării în vigoare a prezentului regulament de modificare], pe baza rapoartelor furnizate de EPPO, OLAF și Eurofisc,*** Comisia prezintă Parlamentului European***, Consiliului*** și ***Curții de Conturi Europene*** un raport privind aplicarea prezentului regulament. ***Raportul evaluează în special următoarele:***
	(a) eficacitatea operațională a accesului direct al EPPO și al OLAF la VIES, la sistemul SURVEILLANCE și la CESOP, inclusiv durata medie a accesului, numărul de investigații în care s-au înregistrat progrese substanțiale și rezultatele urmăririlor penale sau ale acțiunilor administrative;
	(b) coerența cadrului de acces și de transmitere cu alte instrumente adoptate în cadrul revizuirii arhitecturii antifraudă, cum ar fi măsurile referitoare la capacitatea Eurofisc, guvernanța CESOP, armonizarea în ceea ce privește reprezentanții fiscali și convergența sancțiunilor;
	(c) funcționarea și promptitudinea mecanismului de transmitere spontană prevăzut la articolul 13a, inclusiv modalitățile naționale de

coordonare între autoritățile vamale și autoritățile din domeniul TVA;

(d) rezultatele în materie de asigurare a respectării legii obținute în statele membre care nu participă la EPPO și dacă au fost instituite mecanisme echivalente în urma revizuirii arhitecturii antifraudă;

(e) cuantumurile estimate ale TVA-ului Uniunii și ale veniturilor vamale aferente recuperate sau conservate ca rezultat direct al schimburilor de date și al drepturilor de acces stabilite prin prezentul regulament;

(f) contribuția prezentului regulament la convergența rezultatelor în materie de asigurare a respectării legislației în toate statele membre, inclusiv în ceea ce privește fezabilitatea elaborării, la nivelul Uniunii, a unei metodologii pentru a măsura veniturile vamale necolectate, comparabil ca scop cu indicatorul deficitului de încasare a TVA publicat anual de Comisie.

În cazul în care raportul identifică deficiențe persistente în aplicarea prezentului regulament, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului, în termen de șase luni de la publicarea raportului, o propunere legislativă care conține măsuri de remediere.”

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0226

Transferurile de deșeuri: exportarea deșeurilor municipale mixte destinate valorificării către Elveția

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 18 iunie 2026 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2024/1157 în ceea ce privește interdicția de a exporta deșeuri municipale mixte destinate valorificării (COM(2026)0183 – C10-0108/2026 – 2026/0099(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2026)0183),

– având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 192 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C10-0108/2026),

– având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 17 iunie 2026[1],

– după consultarea Comitetului Regiunilor,

– având în vedere articolele 60 și 170 din Regulamentul său de procedură,

1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare;

2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să își modifice în mod substanțial propunerea;

3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

[1] Nepublicat încă în Jurnalul Oficial.

P10_TC1-COD(2026)0099

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 18 iunie 2026 în vederea adoptării Regulamentului (UE) 2026/... al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2024/1157 în ceea ce privește interdicția de a exporta deșeuri municipale mixte destinate valorificării

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 192 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European[1],

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară[2],

[1] Avizul din 17 iunie 2026 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

[2] Poziția Parlamentului European din 18 iunie 2026.

întrucât:

(1) Articolul 44 alineatul (2) litera (f) din Regulamentul (UE) 2024/1157 al Parlamentului European și al Consiliului[3] interzice, începând cu 21 mai 2026, exportul din Uniune de deșeuri municipale mixte care sunt destinate valorificării în țări terțe. Transferul unor astfel de deșeuri din zonele de frontieră ale Uniunii către instalațiile de tratare din Elveția situate în apropiere, unde se mențin standarde ridicate de gestionare a deșeurilor, nu ar mai fi autorizat, punând capăt unei practici consacrate de lungă durată. Interdicția de a exporta deșeurile respective către Elveția ar determina ca transportul respectivelor deșeuri să se efectueze către alte țări și către instalații de gestionare a deșeurilor aflate la o distanță mai mare, și ar avea drept rezultat înlocuirea transportului feroviar al deșeurilor cu un transport rutier suplimentar. Acest lucru ar crește costurile de gestionare a respectivelor deșeuri și ar genera un excedent de emisii de gaze cu efect de seră legate de transportul rutier suplimentar al acestora, conducând la beneficii foarte limitate. Prin urmare, este necesar să se modifice articolul 44 alineatul (2) litera (f) din Regulamentul (UE) 2024/1157 pentru a permite continuarea exportului de deșeuri municipale mixte destinate valorificării către Elveția.

[3] Regulamentul (UE) 2024/1157 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind transferurile de deșeuri, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1257/2013 și (UE) 2020/1056 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 (JO L, 2024/1157, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1157/oj).

(2) Prin urmare, Regulamentul (UE) 2024/1157 ar trebui să fie modificat în consecință.

(3) Întrucât obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere necesitatea armonizării, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.

(4) Având în vedere iminenta intrare în vigoare a interdicției de a transfera deșeuri municipale mixte destinate valorificării, care ar perturba transferul de deșeuri municipale mixte către Elveție, și având în vedere că consimțământul acordat pentru astfel de transferuri înainte de intrarea în vigoare a interdicției respective este valabil cel mult un an, se consideră oportun să se invoce excepția de la termenul de opt săptămâni prevăzută la articolul 4 din Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la TUE, la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

La articolul 44 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1157, litera (f) se înlocuiește cu următorul text:

„(f) se interzice exportul de deșeuri menționate la articolul 4 alineatul (3), cu excepția exportului către Elveția;”.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la ...,

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președinta	*Președintele*

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0227

Cerințele de circularitate pentru proiectarea vehiculelor și gestionarea vehiculelor scoase din uz

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 18 iunie 2026 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele de circularitate pentru proiectarea vehiculelor și gestionarea vehiculelor scoase din uz, de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/858 și 2019/1020 și de abrogare a Directivelor 2000/53/CE și 2005/64/CE (COM(2023)0451 – C9-0308/2023 – 2023/0284(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2023)0451),

– având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C9-0308/2023),

– având în vedere avizul Comisiei pentru afaceri juridice privind temeiul juridic propus,

– având în vedere articolul 294 alineatul (3) și articolul 114 și articolul 192 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 14 decembrie 2023[1],

– după consultarea Comitetului Regiunilor,

– având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisiile competente în temeiul articolului 75 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură și angajamentul reprezentantului Consiliului, exprimat în scrisoarea din 25 februarie 2026, de a aproba poziția Parlamentului în conformitate cu articolul 294 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere articolele 60 și 41 din Regulamentul său de procedură,

[1] JO C, C/2024/1593, 5.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1593/oj.

– având în vedere deliberările comune ale Comisiei pentru mediu, climă și siguranță alimentară și Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, desfășurate în conformitate cu articolul 59 din Regulamentul de procedură,

– având în vedere avizul Comisiei pentru transport și turism,

– având în vedere raportul Comisiei pentru mediu, climă și siguranță alimentară și al Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor (A10-0158/2025),

1. adoptă poziția sa în primă lectură prezentată în continuare[2];

2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să își modifice în mod substanțial propunerea;

3. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

[2] Prezenta poziție înlocuiește amendamentele adoptate la 9 septembrie 2025 (Texte adoptate, P10_TA(2025)0168).

P10_TC1-COD(2023)0284

Poziția Parlamentului European adoptată în primă lectură la 18 iunie 2026 în vederea adoptării Regulamentului (UE) 2026/... al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele de circularitate pentru proiectarea vehiculelor și gestionarea vehiculelor scoase din uz, de modificare a Regulamentelor *(UE) nr. 168/2013*, (UE) 2018/858, (UE) 2019/1020 și *(UE) 2023/1542* și de abrogare a Directivelor 2000/53/CE și 2005/64/CE

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114 ***și articolul 192 alineatul (1), coroborate cu articolele 14-36 din prezentul regulament***,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European[1],

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară[2],

[1] JO C, …, ELI: ….

[2] Poziția Parlamentului European din 18 iunie 2026.

întrucât:

(1) Comunicarea Comisiei din 11 decembrie 2019 privind Pactul verde european prezintă strategia de creștere a Europei, care are drept scop transformarea Uniunii într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care să nu existe emisii nete de gaze cu efect de seră până în 2050 ***cel târziu*** și în care creșterea economică să fie decuplată de utilizarea resurselor. Pentru ca politicile Uniunii privind produsele să contribuie la reducerea emisiilor de carbon la nivel mondial, este necesar să se asigure că produsele comercializate și vândute în Uniune sunt obținute, fabricate și tratate la sfârșitul ciclului de viață într-un mod sustenabil.

(2) Sectorul autovehiculelor contribuie într-o mare măsură la utilizarea energiei și a resurselor materiale de către Uniune și, prin urmare, la generarea de gaze cu efect de seră. Producția în țări terțe de vehicule care sunt introduse pe piața Uniunii contribuie la generarea de gaze cu efect de seră la nivel mondial, ceea ce, la rândul său, are un impact negativ asupra mediului în Uniune. Trecerea de la utilizarea combustibililor fosili în vehicule la o mobilitate cu emisii zero, astfel cum se prevede în pachetul „Pregătiți pentru 55”, reprezintă una dintre condițiile prealabile pentru atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în 2050. Aceasta va reduce emisiile de gaze cu efect de seră din sectorul autovehiculelor legate de etapa de utilizare a vehiculelor. Industria autovehiculelor este unul dintre cei mai mari utilizatori de aluminiu primar, oțel și materiale plastice, în legătură cu fabricarea de vehicule noi introduse pe piața Uniunii. Acest lucru poate avea un impact semnificativ asupra mediului, legat de energia necesară pentru extracția și prelucrarea acestor materiale. Amprenta de mediu legată de fabricarea de vehicule noi ar putea crește odată cu electrificarea continuă a parcului auto, creșterea continuă a numărului de vehicule, ***creșterea continuă a dimensiunii și a greutății vehiculelor,*** precum și ca urmare a utilizării pe scară mai largă ***și a complexității mai mari*** a sistemelor electronice în modelele viitoare, ambele necesitând o cantitate considerabilă de materii prime critice și strategice și de metale prețioase, cum ar fi cuprul și pământurile rare. Aceste schimbări au drept rezultat faptul că etapa de producție ar putea avea o amprentă de mediu mai mare decât etapa de utilizare a vehiculelor***, precum și faptul că industria europeană ar putea deveni tot mai dependentă de importurile de materii prime critice și tot mai vulnerabilă la perturbări ale aprovizionării, în detrimentul competitivității sale***.

În plus, cerințele actuale din dreptul Uniunii privind gestionarea deșeurilor au ca rezultat o recuperare sub nivelul optim a resurselor provenite de la vehiculele scoase din uz și există un potențial ridicat de creștere a cantității și a calității pieselor, componentelor și materialelor care urmează să fie ***reparate,*** reutilizate, refabricate, recondiționate***, reechipate*** sau reciclate provenite de la ***vehiculele aflate în etapa de utilizare și de la*** vehiculele scoase din uz. Pentru a aborda aceste efecte asupra mediului și pentru a contribui la decarbonizarea sectorului ***și a susține competitivitatea mărind reziliența industriei autovehiculelor***, este necesar să se îmbunătățească funcționarea pieței unice și să se consolideze tranziția industriei autovehiculelor către o economie circulară. Acest lucru este în concordanță cu Comunicarea Comisiei din 11 martie 2020 privind un nou Plan de acțiune privind economia circulară – Pentru o Europă mai curată și mai competitivă, care a solicitat o revizuire a normelor actuale pentru a promova modele de afaceri mai adecvate din punctul de vedere al circularității, prin corelarea aspectelor legate de proiectare cu tratarea la sfârșitul ciclului de viață, prin analizarea normelor privind conținutul obligatoriu de materiale reciclate pentru anumite materiale și prin îmbunătățirea eficienței reciclării. ***Acest lucru este în concordanță și cu Regulamentul (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și al Consiliului***[3]**.** Consiliul și Parlamentul European au subliniat, de asemenea, necesitatea unor noi norme ale Uniunii cu privire la aceste aspecte, care să înlocuiască normele existente privind omologarea de tip a vehiculelor în ceea ce privește posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare și în ceea ce privește vehiculele scoase din uz.

[3] ***Regulamentul (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020 (JO L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).***

(3) Directiva 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului[4] stabilește cerințe armonizate privind tratarea vehiculelor scoase din uz și obiective privind reutilizarea și reciclarea, precum și reutilizarea și recuperarea vehiculelor. Ea instituie obligații privind colectarea vehiculelor scoase din uz, precum și obligații pentru operatorii economici, în special restricționarea utilizării metalelor grele în vehicule. De asemenea, directiva creează norme de bază privind răspunderea extinsă a producătorilor, impunând producătorilor de vehicule să acopere o parte din costurile de colectare a vehiculelor scoase din uz.

(4) Evaluarea de către Comisie a Directivei 2000/53/CE a evidențiat faptul că aceasta a fost eficace în ceea ce privește atingerea multora dintre obiectivele sale inițiale, în special eliminarea cadmiului, a plumbului, a mercurului și a cromului hexavalent din vehicule, creșterea numărului de puncte de colectare pentru vehiculele scoase din uz și atingerea obiectivelor de recuperare și reciclare. Cu toate acestea, în urma evaluării s-a constatat că directiva menționată nu a abordat suficient de mult aspecte importante legate de colectarea vehiculelor scoase din uz și că aceasta nu mai era adaptată pentru a asigura o calitate ridicată a tratării acestor vehicule.

---

[4] Directiva 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 septembrie 2000 privind vehiculele scoase din uz (JO L 269, 21.10.2000, p. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/53/oj).

(5) Directiva 2005/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului[5] reglementează omologarea vehiculelor în ceea ce privește posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare, astfel încât aceste vehicule să poată îndeplini obiectivele stabilite în Directiva 2000/53/CE în faza de sfârșit al ciclului de viață. Cu toate acestea, Directiva 2005/64/CE nu a fost eficace în ceea ce privește îmbunătățirea substanțială a posibilităților de reutilizare, reciclare și recuperare a vehiculelor noi și nu este adaptată caracteristicilor vehiculelor noi, care s-au schimbat considerabil de la intrarea în vigoare a Directivei 2005/64/CE.

[5] Directiva 2005/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind omologarea autovehiculelor în ceea ce privește posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare a acestora și de modificare a Directivei 70/156/CEE a Consiliului (JO L 310, 25.11.2005, p. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/64/oj).

(6) Regulamentul (UE) 2018/858 al Parlamentului European și al Consiliului[6] a introdus un sistem cuprinzător de omologare de tip și de supraveghere a pieței pentru autovehicule, remorci și pentru sistemele, componentele și unitățile tehnice separate destinate vehiculelor respective, cu scopul de a asigura buna funcționare a pieței unice și de a oferi un nivel ridicat de performanță de mediu. Este necesar un act de reglementare separat în scopul procedurii de omologare UE de tip prevăzute în anexa II la Regulamentul respectiv. Este deci necesar să se stabilească dispoziții și cerințe privind circularitatea vehiculelor aflate în procesul de omologare UE de tip. Pentru a asigura conformitatea vehiculelor cu aceste cerințe, este necesar să se asigure verificarea vehiculelor în cadrul procesului de omologare UE de tip. Dispozițiile administrative ale Regulamentului (UE) 2018/858, inclusiv dispozițiile privind supravegherea pieței, măsurile corective, ***clauzele de salvgardare*** și sancțiunile, se aplică omologărilor de tip emise în conformitate cu cerințele prezentului regulament.

---

6 Regulamentul (UE) 2018/858 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind omologarea și supravegherea pieței autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și ale sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 715/2007 și (CE) nr. 595/2009 și de abrogare a Directivei 2007/46/CE (JO L 151, 14.6.2018, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/858/oj).

(7) Este important să se facă distincția între omologările de tip existente și noile omologări de tip. Așadar, este necesar să se clarifice ce dispoziții se aplică noilor tipuri de vehicule în temeiul Regulamentului (UE) 2018/858. Ar trebui deci să se precizeze că modificările aduse omologării de tip nu necesită sistematic o extindere a omologării de tip în temeiul regulamentului respectiv.

(8) Pentru a îmbunătăți funcționarea pieței unice, asigurând în același timp un nivel ridicat de protecție a mediului, este esențial să se armonizeze condițiile pentru omologarea de tip a vehiculelor în ceea ce privește posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare a acestora, ▌ etapa de producție ▌ a vehiculelor, ***evaluarea stării vehiculului și exportul de vehicule utilizate***. ***Pentru a contribui la realizarea obiectivelor de păstrare, protejare și îmbunătățire a calității mediului, de protejare a sănătății umane și de utilizare prudentă și rațională a resurselor naturale, este esențial să se stabilească norme privind gestionarea*** vehiculelor scoase din uz***, ținând seama de proiectarea vehiculului, precum și măsuri menite să prevină dezmembrarea ilegală, cum ar fi o mai bună trasabilitate în cazul transferului de proprietate asupra vehiculelor utilizate***. Prin urmare, cea mai eficientă modalitate de a facilita tranziția sectorului autovehiculelor către o economie circulară este de a stabili un cadru de reglementare uniform la nivelul Uniunii, care să acopere într-un mod integrat și coerent proiectarea, fabricarea, introducerea pe piață în Uniune și tratarea vehiculelor la sfârșitul ciclului de viață. Acest lucru este, de asemenea, esențial pentru dezvoltarea pieței Uniunii pentru materiile prime secundare care sunt incluse în vehiculele noi introduse pe piață, precum și pentru a evita barierele în calea comerțului și denaturarea concurenței, pentru a asigura claritatea juridică și pentru a îmbunătăți performanțele de mediu ale tuturor operatorilor economici implicați în proiectarea, producția și tratarea vehiculelor la sfârșitul ciclului de viață. Pentru a atinge obiectivele respective ▌, Directivele 2000/53/CE și 2005/64/CE ar trebui înlocuite cu un regulament, în temeiul articolului 114 ***și al articolului 192 alineatul (1)*** din ***Tratatul*** privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

(9) În regiunile ultraperiferice menționate la articolul 349 din TFUE, statele membre ar trebui să poată adapta obligațiile producătorilor pentru a garanta un serviciu și a acoperi costurile de gestionare a vehiculelor scoase din uz ținând cont de caracteristicile regiunilor respective.

(10) Directivele 2000/53/CE și 2005/64/CE se aplică numai vehiculelor de pasageri (M_1) și vehiculelor utilitare ușoare (N_1), care reprezintă aproximativ ***85 %*** din totalul vehiculelor înmatriculate în Uniune. Celelalte vehicule, și anume vehiculele cu două și trei roți, ***cvadriciclurile,*** camioanele, autobuzele și remorcile, nu fac obiectul niciunei legislații a Uniunii privind proiectarea ecologică și gestionarea acestora în faza de sfârșit al ciclului de viață. Prin urmare, pentru a asigura un cadru ***cuprinzător de circularitate*** pentru toate vehiculele înmatriculate în Uniune, inclusiv tratarea lor rațională din punct de vedere ecologic, precum și pentru a preveni fragmentarea pieței unice, prezentul regulament ar trebui să se aplice nu numai vehiculelor din categoriile M_1 și N_1, ci și, parțial, anumitor vehicule din categoria L ▌, vehiculelor grele și remorcilor acestora (M_2, M_3, N_2, N_3 și O). Există o lipsă de informații cuprinzătoare cu privire la tratarea acestor vehicule la sfârșitul ciclului de viață în Uniune, ceea ce împiedică aplicarea aceluiași regim în cazul lor ca și cel aplicabil vehiculelor din categoriile M_1 și N_1 la intrarea în vigoare a prezentului regulament. Cu toate acestea, cerințele privind colectarea vehiculelor scoase din uz, predarea obligatorie a acestora la instalații de tratare autorizate în vederea tratării, precum și depoluarea lor, ***îndepărtarea obligatorie a anumitor piese și componente pentru reutilizare și reciclare înainte de mărunțire și condițiile de depozitare a deșeurilor neinerte provenite din mărunțire*** ar trebui să se aplice vehiculelor din categoria L ▌ și vehiculelor grele și remorcilor acestora (M_2, M_3, N_2, N_3 și O). Pentru a facilita tratarea acestor vehicule scoase din uz, constructorii acestora ar trebui să aibă obligația de a furniza informații privind îndepărtarea și înlocuirea pieselor, a componentelor și a materialelor din aceste vehicule. De asemenea, dispozițiile care reglementează răspunderea extinsă a producătorilor ar trebui să se aplice categoriilor de vehicule respective, acoperind costurile de colectare și de depoluare a acestora la sfârșitul ciclului de viață.

(11) Întrucât nu toate statele membre impun înmatricularea vehiculelor din categoriile L1e, L2e sau L6e, este necesar să se dea statelor membre posibilitatea de a scuti respectivele categorii de vehicule de cerințele privind înmatricularea.

(12) Problemele legate de exportul de vehicule utilizate se referă nu numai la vehiculele de pasageri (M_1) și vehiculele utilitare ușoare (N_1), ci și, după cum arată studiile, la vehiculele mai mari. Prin urmare, aceste dispoziții ar trebui să se aplice și vehiculelor grele și remorcilor acestora (M_2, M_3, N_2, N_3 și O).

(13) Vehiculele proiectate și construite sau adaptate pentru uzul exclusiv al forțelor armate, precum și vehiculele proiectate și construite pentru uzul forțelor armate, al apărării civile, al unităților de pompieri, al forțelor de ordine publică și al serviciilor medicale de urgență ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament. Aceste vehicule îndeplinesc funcții operaționale speciale și li se aplică anumite cerințe tehnice, iar proiectarea, construcția și utilizarea lor diferă considerabil de cele ale vehiculelor pentru transportul rutier general. Prin urmare, nu ar fi potrivit să li se aplice acestor vehicule cerințele generale de circularitate pentru proiectarea vehiculelor și gestionarea vehiculelor scoase din uz, iar excluderea lor din domeniul de aplicare al prezentului regulament este în concordanță cu caracterul special al funcțiilor lor.

(14) Pentru a păstra patrimoniul cultural al Europei, vehiculele de interes istoric ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament și nu ar trebui supuse obligațiilor legate de transferul de proprietate sau de export sau cerințelor privind sfârșitul ciclului de viață. La fel, vehiculele recunoscute de un stat membru ca prezentând un interes cultural deosebit ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament. Aceasta se poate aplica, de exemplu, vehiculelor aflate în posesia colecționarilor sau a muzeelor, vehiculelor construite la comandă sau vehiculelor de curse, cu condiția ca autoritățile competente să le recunoască interesul cultural deosebit relevant. Cu toate acestea, cerințele prezentului regulament, cum ar fi, de exemplu, cerințele de proiectare circulară, ar trebui să se aplice vehiculelor respective înainte ca acestea să fie considerate vehicule de interes istoric sau vehicule de interes cultural deosebit. În plus, atunci când statele membre nu consideră că vehiculele respective sunt vehicule de interes istoric sau de interes cultural deosebit, ele intră din nou sub incidența prezentului regulament și ar trebui să li se aplice cerințe precum obligațiile asociate transferului de proprietate, exporturilor sau sfârșitului ciclului de viață.

(15) Pentru a evita sarcinile administrative excesive și a avea siguranța că domeniul de aplicare al prezentului regulament acoperă nevoile pieței interne, și alte tipuri de vehicule, cum ar fi vehiculele din categoriile L fabricate în serii mici sau anumite biciclete concepute pentru pedalare din categoriile $L1_e$-A și $L1_e$-B ar trebui să rămână în afara domeniului de aplicare al prezentului regulament.

(16) ***Vehiculele cu destinație specială se proiectează pentru a îndeplini o funcție specifică și necesită adaptări speciale ale caroseriei care nu sunt în întregime sub controlul constructorului. Acest lucru complică calcularea gradelor de reutilizare, reciclare și recuperare. Pentru vehiculele cu destinație specială din categoriile M_1 și N_1, costurile de colectare, depoluare și îndepărtare obligatorie a pieselor și a componentelor și tratare ar trebui să fie acoperite de producători în cadrul schemei de răspundere extinsă a producătorilor. Pentru vehiculele cu destinație specială din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 și O, ar trebui să se aplice doar un set redus de norme. Dispozițiile privind substanțele care prezintă motive de îngrijorare din vehicule ar trebui să se aplice și vehiculelor cu destinație specială din categoriile M_1 și N_1, astfel cum este cazul în temeiul Directivei 2000/53/CE. Alte piese ale unui vehicul cu destinație specială*** care au fost omologate de tip ***în cadrul omologării de tip*** în mai multe etape ***ar trebui să fie acoperite în aceeași măsură ca și categoria vehiculului în cauză***. ***Vehiculele cu destinație specială din toate categoriile, cu excepția categoriilor M1 și N1, care sunt produse de mici constructori nu ar trebui să intre sub incidența prezentului regulament***.

(17) Autorulotele și rulotele sunt diferite de vehiculele sau remorcile convenționale, deoarece funcția lor primară este de a servi drept locuință mai degrabă decât mijloc de transport. Aceste rulote sunt construite cu componente care nu sunt destinate autovehiculelor, cum ar fi lemn, mobilier, sisteme de alimentare cu apă și sistemele electrice de uz casnic, care nu sunt vizate de unitățile de reciclare a vehiculelor. Multe rulote rămân permanent într-un loc, servind drept case de vacanță utilizate pentru cazarea sezonieră, și rămân funcționale decenii întregi. Având în vedere destinația lor specială, compoziția materială deosebită și utilizarea lor permanentă, rulotele ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament. Autorulotele, care sunt adesea neînmatriculate, nu ar trebui clasificate vehicule scoase din uz atât timp cât continuă să fie folosite ca locuințe. Autorulotele au în vehiculele lor de bază piese și componente care sunt folosite și în alte vehicule și ar trebui deci să fie supuse acelorași obligații după ce autorulotele nu mai sunt folosite pe post de locuințe.

(18) Una dintre cele mai mari provocări practice legate de aplicarea Directivei 2000/53/CE se referă la stabilirea faptului dacă un vehicul a devenit sau nu un vehicul scos din uz, în special în cazul transporturilor transfrontaliere de vehicule. În pofida emiterii de orientări cu privire la acest aspect, evaluarea rămâne problematică. Prin urmare, este necesar să se prevadă criterii precise și obligatorii din punct de vedere juridic care să permită să se determine că un vehicul este scos din uz. Aceste criterii ar trebui să fie utilizate de către ***toate autoritățile competente,*** toți operatorii economici și proprietarii de vehicule care au de a face cu vehicule scoase din uz. ***Cu toate acestea, este necesar, de asemenea, să se prevadă exceptări pentru a se menține posibilitatea ca statele membre să stabilească situații în care anumite vehicule nu ar trebui să intre sub incidența prezentului regulament din cauza statutului lor de vehicule de interes cultural deosebit atâta timp cât își păstrează acest statut. În plus, autoritățile competente ale unui stat membru ar trebui să poată excepta un vehicul de la statutul de vehicul scos din uz, la cererea proprietarului acestuia, atunci când vehiculul în cauză a fost reparat.***

(19) Evaluarea Directivei 2000/53/CE a concluzionat că dispozițiile directivei menționate privind proiectarea vehiculelor, menite să faciliteze dezmembrarea acestora și utilizarea materialelor reciclate, au avut un impact foarte limitat asupra proiectării și fabricării de vehicule noi, deoarece nu erau suficient de detaliate, specifice și măsurabile.

(20) Abordarea proiectării tuturor vehiculelor introduse pe piața Uniunii, precum și a fazei de sfârșit al ciclului de viață al acestora necesită stabilirea unor cerințe armonizate privind circularitatea, verificate în etapa omologării de tip. Proiectarea și fabricarea vehiculelor pentru a se asigura că piesele și componentele acestora sunt reutilizabile, iar materialele pe care le conțin sunt reciclabile, este esențială pentru a evita ca aceste piese, componente și materiale să nu poată fi valorificate în mod corespunzător atunci când un vehicul ajunge la sfârșitul ciclului său de viață. Prin urmare, ***constructorii*** și furnizorii acestora ar trebui să integreze strategii de proiectare care să îmbunătățească posibilitățile de reutilizare și reciclare într-un stadiu incipient al dezvoltării de noi vehicule. În consecință, noile tipuri de vehicule ar trebui să fie construite în continuare astfel încât să fie reutilizabile sau reciclabile în proporție de minimum 85 ***%*** din masă și reutilizabile sau recuperabile în proporție de minimum 95 ***%*** din masă, astfel cum s-a prevăzut deja în Directiva 2005/64/CE. Pentru a se asigura că gradele de reutilizare, reciclare și recuperare se calculează în mod uniform și că acest calcul poate fi monitorizat, ar trebui să se stabilească o nouă metodologie de calculare și de verificare a gradelor de reutilizare, reciclare și recuperare a unui vehicul. Metodologia respectivă ar trebui să reflecte mai bine potențialul real al unui vehicul nou de a fi reciclat, reutilizat și recuperat la sfârșitul ciclului de viață, ținând seama, în același timp, de progresele tehnologice în curs. În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei în scopul instituirii acestei metodologii***, luând în considerare standardul internațional ISO 22628:2002***. Până la stabilirea metodologiei menționate, gradele de reutilizare, reciclare și recuperare ar trebui să se calculeze în continuare în conformitate cu standardul internațional ISO 22628:2002, ca în Directiva 2005/64/CE. ***Comisia ar trebui să se străduiască să se asigure că metodologia relevantă a CEE-ONU (Comisia Economică pentru Europa a ONU) este actualizată în consecință pentru a nu prezenta incoerențe cu metodologia Uniunii și pentru a reduce sarcina constructorilor.***

(21) ***Lanțul de aprovizionare din sectorul autovehiculelor include mulți furnizori, inclusiv multe întreprinderi mici și mijlocii (IMM) care își desfășoară activitatea în diferite regiuni și au structuri organizatorice diverse. Deși constructorii ar trebui să colecteze informații despre materialele utilizate în vehicule din întregul lanț de aprovizionare și să stabilească și să aplice proceduri de verificare a corectitudinii acestor informații, aceștia ar trebui să țină seama de capacitățile IMM. Deseori IMM au resurse administrative limitate, mai puține instrumente tehnice și, în unele cazuri, nu dispun de sisteme consacrate care să genereze sau să verifice informații detaliate despre mediu sau compoziția materială. Aceste constrângeri pot afecta disponibilitatea și exhaustivitatea informațiilor pe care IMM sunt în măsură să le transmită. În consecință, atunci când se evaluează procedurile de colectare și verificare a informațiilor furnizorilor ale constructorilor, ar trebui să se țină seama așa cum se cuvine de situațiile particulare ale IMM din lanțul de aprovizionare.***

(22) ***Asigurarea posibilității de reparare al vehiculelor pe întreaga durată de viață a acestora este un pilon fundamental al unei economii cu adevărat sustenabile și circulare în domeniul autovehiculelor. Vehiculele nu ar trebui clasificate prematur ca fiind scoase din uz dacă sunt încă reparabile, deoarece acest lucru ar genera deșeuri inutile, ar crea ineficiențe economice și le-ar impune o sarcină nejustificată proprietarilor de vehicule.***

(23) Vehiculele ar trebui să fie proiectate și fabricate astfel încât să se limiteze prezența substanțelor care prezintă motive de îngrijorare. În Comunicarea sa din 14 octombrie 2020 intitulată „Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice – Către un mediu fără substanțe toxice”, Comisia a afirmat că substanțele care prezintă motive de îngrijorare trebuie reduse la minimum și înlocuite cât mai mult cu putință, renunțând la cele mai dăunătoare substanțe pentru utilizări neesențiale în societate, în special în produsele de consum. În consecință, substanțele care prezintă motive de îngrijorare în calitate de componente ale materialelor utilizate în vehicule sau ale oricăreia dintre piesele sau componentele vehiculelor ar trebui reduse la minimum, pe cât posibil, pentru a se asigura că vehiculele, precum și materialele reciclate din vehicule, nu au efecte adverse asupra mediului sau asupra sănătății umane, pe parcursul întregului lor ciclu de viață.

(24) Directiva 2000/53/CE restricționează deja utilizarea plumbului, a mercurului, a cadmiului și a cromului hexavalent în vehicule și prevede derogări în cazul în care este permis să fie utilizate astfel de substanțe în anumite aplicații. Prezentul regulament ar trebui să preia normele existente respective. Cu toate acestea, pentru a asigura coerența legislației privind substanțele chimice, restricțiile privind introducerea pe piață și utilizarea altor substanțe în vehicule ar trebui să fie abordate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului[7]. În mod similar, restricțiile privind utilizarea substanțelor reglementate în Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului[8] ar trebui ***respectate*** pe baza dispozițiilor regulamentului respectiv. ▌

[7] Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO L 396, 30.12.2006, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

[8] Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți (JO L 169, 25.6.2019, p. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj).

(25) Pentru a înlesni respectarea prezentului regulament și a oferi îndrumări cu privire la prezența substanțelor care prezintă motive de îngrijorare în vehicule și în piesele și componentele acestora, inclusiv a substanțelor care împiedică reutilizarea și reciclarea materialelor sau care au efecte adverse asupra sănătății sau asupra mediului, este oportun ca Comisia să efectueze o evaluare și o cartografiere a acestor substanțe. În acest scop, Comisia, asistată de Agenția Europeană pentru Produse Chimice instituită în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (denumită în continuare „agenția"), ar trebui să pregătească un raport privind prezența în vehicule a substanțelor care prezintă motive de îngrijorare. Raportul respectiv ar trebui să identifice măsura în care aceste substanțe împiedică reutilizarea și reciclarea sau influențează negativ sănătatea sau mediul, fără a repeta evaluările care sunt deja obligatorii în temeiul altor acte legislative ale Uniunii. Bazându-se pe constatările sale, Comisia ar trebui să aibă în vedere și să ia măsuri subsecvente adecvate, inclusiv, după caz, adoptarea de acte delegate pentru a stabili cerințe de informare și restricții aplicabile substanțelor care prezintă motive de îngrijorare ce influențează negativ reutilizarea și reciclarea materialelor din motive care nu au de-a face în principal cu siguranța chimică.

(26) Directiva 2000/53/CE prevede exceptări de la restricțiile privind utilizarea plumbului și a cadmiului în bateriile utilizate în vehicule, care sunt preluate de prezentul regulament. Cu toate acestea, utilizarea substanțelor în baterii este reglementată în mod cuprinzător în Regulamentul (UE) ***2023/1542*** al Parlamentului European și al Consiliului[9]. Prin urmare, aceste substanțe ar trebui să fie abordate și, în cele din urmă, restricțiile și exceptările aferente ar trebui să fie transferate, după caz, în regulamentul menționat ***prin intermediul unei dispoziții de modificare*** prevăzute în prezentul regulament. ▌

[9] Regulamentul ***(UE) 2023/1542*** al Parlamentului European și al Consiliului din ***12 iulie*** 2023 privind bateriile și deșeurile de baterii, de modificare a Directivei 2008/98/CE și a Regulamentului (UE) 2019/1020 și de abrogare a Directivei 2006/66/CE (JO L ***191, 28.7.2023, p. 1,*** ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1542/oj).

(27) Pentru a ține seama de progresele științifice și tehnice, competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie în continuare delegată Comisiei în ceea ce privește modificarea exceptărilor de la restricțiile privind utilizarea plumbului, a mercurului, a cadmiului și a cromului hexavalent în vehicule în temeiul prezentului regulament. Modificarea sau eliminarea acestor exceptări ar trebui să fie precedată de o evaluare a impactului socioeconomic al acestei schimbări, care nu este prevăzută în Directiva 2000/53/CE, inclusiv de analizarea disponibilității unor substanțe alternative și a impactului asupra mediului și a sănătății umane pe parcursul întregului ciclu de viață al vehiculelor. ***Înainte de a adopta un astfel de act delegat, Comisia ar trebui să consulte experții și părțile interesate relevante pentru a ține seama de efectele socioeconomice și de efectele asupra mediului și a sănătății umane.*** Pentru a asigura eficacitatea procesului decizional, a coordonării și a gestionării aspectelor tehnice, științifice și administrative ale modificării prezentului regulament în ceea ce privește restricțiile de utilizare a substanțelor în vehicule, agenția ar trebui să asiste Comisia în această evaluare.

(28) Pentru a spori circularitatea în sectorul autovehiculelor, vehiculele ar trebui să fie proiectate și fabricate progresiv astfel încât să încorporeze materiale reciclate în locul materiilor prime primare***, păstrând totodată performanțele în materie de siguranță ale vehiculelor***. Utilizarea materialelor reciclate permite o utilizare mai eficientă a materialelor din punctul de vedere al resurselor, decarbonizează producția și reduce impactul negativ asupra mediului legat de utilizarea materiilor prime primare. Circularitatea sporită pentru vehiculele fabricate în țări terțe care sunt introduse pe piața Uniunii va contribui, de asemenea, la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel mondial, inclusiv în Uniune. Aceasta ***întărește***, de asemenea, ***autonomia strategică și competitivitatea Uniunii prin reducerea dependențelor*** de materii prime și de energie legate de aprovizionarea cu materii prime primare***, în special prin contribuția pe care o aduce la păstrarea în Uniune a materiilor prime critice valoroase*** și, în același timp, ***prin consolidarea pieței*** materiilor prime secundare. Deși nu există cerințe privind utilizarea de conținut reciclat la nivel mondial, numeroși ***constructori*** au încorporat deja materiale reciclate în vehiculele lor. Stabilirea unor obiective și a unor dispoziții uniforme privind modul de calculare a conținutului reciclat va oferi securitate juridică și va contribui la crearea unei concurențe loiale între ***constructori***. Cerințele ***ar trebui să se aplice*** tuturor ***constructorilor*** care intenționează să introducă vehicule pe piața Uniunii***, inclusiv prin piețe online,*** indiferent de locul în care își au sediul. Recunoscând importanța lanțurilor valorice globale în sectorul autovehiculelor, prezentul regulament ar trebui să permită aprovizionarea cu materii prime secundare din afara Uniunii.

(29) Având în vedere rata scăzută de reciclare a materialelor plastice, în special a celor provenite de la vehiculele scoase din uz, precum și impactul negativ general al altor forme de tratare a deșeurilor de plastic, este oportun să se sporească utilizarea materialelor plastice reciclate în vehicule. În scopul respectiv, în vehiculele noi ar trebui să se includă un obiectiv obligatoriu pentru materialele plastice reciclate din deșeurile postconsum. În consecință, fiecare tip de vehicul ar trebui să conțină ▌ materiale plastice reciclate din deșeuri de plastic postconsum***, în procente care să crească treptat***. Din acest obiectiv privind conținutul reciclat de materiale plastice ***din tipurile de vehicule respective***, ***20 %*** ar trebui atins prin includerea ▌ materialelor plastice reciclate provenind de la vehiculele scoase din uz. ***Selectarea materialelor plastice cărora li se aplică aceste obiective se face pe baza tipurilor reciclabile de materiale plastice menționate în studiul pe această temă al Centrului Comun de Cercetare, studiu intitulat „Towards recycled plastic content targets in new passenger cars and light commercial vehicles – Technical proposals and analysis of impacts in the context of the review of the ELV Directive” (Către obiective privind conținutul de materiale plastice reciclate din autoturismele și vehiculele utilitare ușoare noi – Propuneri tehnice și analiza impactului în contextul revizuirii Directivei VSU) și în evaluarea impactului prezentului regulament. În aceste documente, materialele termorigide, altele decât spumele de poliuretan din scaune și elastomerii, nu sunt luate în considerare la calcularea obiectivelor, având în vedere că materialele termorigide sunt deosebit de greu de reciclat. Mulți elastomeri, multe materiale termorigide și materiale reticulate corespund definiției polimerului, menționată în definiția materialelor plastice prevăzută în Regulamentul (CE) nr. 1907/2006. Elastomerilor, inclusiv elastomerilor termoplastici, care pot fi transformați prin reprocesare în materiale termoplastice, li se aplică obiectivele privind conținutul reciclat pentru materialele plastice prevăzute de prezentul regulament. Cu toate acestea, sunt avute în vedere obiective privind conținutul de elastomeri reciclați din pneuri, deoarece pneurile sunt un produs prioritar în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1781 al Parlamentului European și al Consiliului[10] și, așadar, nu intră sub incidența prezentului regulament***.

[10] Regulamentul (UE) 2024/1781 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru produsele sustenabile, de modificare a Directivei (UE) 2020/1828 și a Regulamentului (UE) 2023/1542 și de abrogare a Directivei 2009/125/CE (JO L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a acestei obligații, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei pentru a stabili metodologia de calculare și de verificare a ponderilor de materiale plastice ***reciclate*** din deșeurile postconsum și ***din deșeurile postconsum*** prezente în vehiculele scoase din uz. ***Pentru a da posibilitatea de a recurge la alte metode de reciclare decât reciclarea mecanică, printre care și reciclarea chimică, și pentru a contribui la atingerea obiectivelor privind conținutul reciclat, este necesar să se stabilească norme suplimentare pentru calcularea, verificarea și raportarea conținutului de plastic reciclat. În astfel de cazuri, este necesar să se introducă așa-numita contabilizare a bilanțului masic, în concordanță cu metodologiile de contabilizare a bilanțului masic aplicabile reciclării materialelor plastice, ținând seama de caracteristicile tehnologiilor de reciclare dedicate materialelor plastice, cum ar fi deșeurile eterogene mărunțite provenite de la autovehicule. Atunci când faptul că anumite materiale plastice reciclate nu sunt disponibile sau au prețuri mult prea mari face prea greu să se respecte procentele minime, Comisia ar trebui să fie împuternicită să completeze prezentul regulament prin stabilirea unor derogări temporare de la obiectivele privind conținutul de plastic reciclat.***

(30) Promovarea utilizării de materiale plastice reciclate în vehicule se bazează pe premisa că conținutul reciclat în sine a fost produs într-un mod sustenabil din punctul de vedere al mediului, astfel încât amprenta de carbon să fie redusă și economia circulară să fie încurajată. În acest scop, este necesar să fie instituite anumite garanții pentru a se asigura că modul în care este obținut conținutul reciclat nu anulează beneficiile pentru mediu ale utilizării unui astfel de conținut reciclat în vehicule. Prin urmare, este necesar ca preocupările legate de mediu să fie abordate în mod nediscriminatoriu în ceea ce privește materialele plastice reciclate atât produse pe plan intern, cât și importate. În acest scop, pentru a fi luate în calcul în vederea atingerii obiectivelor privind conținutul reciclat stabilite în regulament, materialele plastice reciclate ar trebui să facă obiectul unor condiții echivalente în ceea ce privește cerințele de protecție a sănătății umane, a climei și a mediului, inclusiv în ceea ce privește emisiile și gestionarea deșeurilor, indiferent dacă procesul de reciclare are loc în Uniune sau în afara ei.

(31) Condițiile aplicabile materialelor reciclate în țări terțe, inclusiv cerințele de audit, ar trebui să se aplice numai de la ... [48 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], iar Comisia ar trebui să evalueze mai cuprinzător impactul preconizat al condițiilor respective în funcție de evoluția situației pieței și a relațiilor comerciale și ar trebui să raporteze evaluarea sa Parlamentului European și Consiliului până la ... [24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].

(32) Pentru a atinge obiectivele de integrare a conținutului reciclat prevăzute în prezentul regulament, Comisia ar trebui să publice, până la ... [72 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], o trecere în revistă a stadiului dezvoltării tehnologice și a performanței de mediu a plasticului de origine biologică și a elastomerilor derivați din reprocesarea anvelopelor de la vehicule și, după caz, să prezinte o propunere legislativă care să conțină cerințe și obiective în materie de sustenabilitate.

(33) Sectorul autovehiculelor este unul dintre cei mai mari utilizatori de oțel, iar utilizarea actuală a oțelului reciclat în vehiculele noi rămâne scăzută. Pentru a contribui la reducerea amprentei de carbon legate de producția de vehicule noi și pentru a sprijini tranziția industriei autovehiculelor către neutralitatea climatică, ***ar trebui să se stabilească o pondere minimă de oțel reciclat din deșeuri de oțel postconsum și, după caz, de deșeuri feroase, care să fie folosită în vehiculele noi.*** Competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui, așadar, să fie delegată Comisiei în ceea ce privește stabilirea unei ponderi minime de oțel reciclat din deșeuri de oțel postconsum ***și, după caz, de deșeuri feroase, inclusiv categorii de produse plate și de produse lungi din oțel carbon și, eventual, oțel inoxidabil,*** care să fie prezentă și încorporată în tipurile de vehicule. Stabilirea unui obiectiv viitor ar trebui să fie precedată de un studiu specific realizat de Comisie, care să acopere toți factorii tehnici, de mediu și economici relevanți legați de fezabilitatea acestui obiectiv***, inclusiv efectele asupra altor sectoare care utilizează oțelul și asupra emisiilor mondiale de gaze cu efect de seră***. ***Este important să se facă distincție între diferitele categorii de produse din oțel din vehicul, deoarece acestea sunt produse folosind tehnologii diferite care au diverse constrângeri de utilizare a deșeurilor feroase, în funcție de măsura în care tolerează un anumit conținut de cupru și alte elemente reziduale.*** În vederea ***suplimentării anumitor elemente neesențiale ale prezentului regulament, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din*** TFUE ***ar trebui să fie delegată*** Comisiei ***în ceea ce privește stabilirea unei metodologii*** de calculare și de verificare a ponderii de oțel recuperat din deșeurile de oțel postconsum ***și, după caz, din deșeuri feroase,*** prezente în tipul de vehicul și încorporate în acesta.

(34) ***Sectorul autovehiculelor este și unul dintre cei mai mari utilizatori de aluminiu, reprezentând peste 40 % din cererea totală din Uniune, iar utilizarea este în creștere. În prezent, gradul de utilizare a aluminiului reciclat în vehiculele noi este scăzut. Pentru a contribui la reducerea amprentei de carbon aferente producției de vehicule noi și pentru a sprijini tranziția industriei autovehiculelor către neutralitatea climatică, a reduce consumul de energie și costurile cu energia și a mări reziliența prin reducerea dependențelor de livrările de materii prime primare, este oportun să se utilizeze mai mult aluminiu reciclat în vehicule. În acest scop, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din*** TFUE ***ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește stabilirea unei ponderi minime de aluminiu și de aliaje ale acestuia reciclate din deșeuri postconsum în tipurile de vehicule și, dacă este cazul, din deșeuri preconsum, care să fie prezente și încorporate în tipurile de vehicule. Stabilirea unui obiectiv viitor ar trebui să fie precedată de un studiu specific realizat de Comisie, care să acopere toți factorii tehnici, de mediu și economici relevanți legați de fezabilitatea acestui obiectiv. În vederea suplimentării anumitor elemente neesențiale ale prezentului regulament, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din*** TFUE ***ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește stabilirea unei metodologii de calculare și de verificare a ponderii de aluminiu și de aliaje ale acestuia recuperate din deșeurile postconsum și, după caz, din deșeuri preconsum, prezente în tipul de vehicul și încorporate în acesta.***

(35) Există un potențial de creștere a utilizării conținutului reciclat în vehicule pentru alte materiale utilizate în mod obișnuit de industria autovehiculelor, pentru care piețele de materii prime secundare sunt subdezvoltate, amprenta legată de producția de materii prime primare este ridicată sau gradele de reciclare sunt limitate, în timp ce tehnologiile de sortare și reciclare se îmbunătățesc. Prin urmare, este oportun ca Comisia să evalueze oportunitatea, fezabilitatea și impactul stabilirii unor obiective privind conținutul reciclat de neodim, disprosiu, praseodim, terbiu, samariu***, nichel, cobalt*** și bor utilizat în magneții permanenți, precum și pentru magneziu și aliajele acestuia. ▌

(36) În vederea stimulării pieţelor subdezvoltate ale materiilor prime secundare, competenţa de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce priveşte stabilirea unei ponderi minime de magneziu şi de aliaje ale acestuia, de neodim, de disprosiu, de praseodim, de terbiu, de samariu***, de nichel, de cobalt*** sau de bor reciclate din deşeuri postconsum care să fie prezente în tipurile de vehicule şi încorporate în acestea. În vederea ***suplimentării anumitor elemente neesenţiale ale prezentului regulament, competenţa de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din*** TFUE ***ar trebui să fie delegată*** Comisiei ***în ceea ce priveşte stabilirea unei metodologii*** de calculare şi de verificare a ponderilor ***acestor*** materiale reciclate din deşeuri postconsum ***şi, după caz, din deşeuri preconsum,*** prezente în tipul de vehicul. Metodologia este necesară pentru a clarifica definiţiile resturilor postconsum şi ale resturilor preconsum. Acest lucru este relevant pentru a stimula îmbunătăţirea calităţii şi păstrarea valorii ▌pentru fracţiunile ***de deşeuri*** postconsum. Pentru a promova decarbonizarea prin utilizarea unui volum mai mare de conţinut reciclat, sunt necesare definiţii clare pentru a stimula reciclarea resturilor postconsum, reducând în acelaşi timp la minimum utilizarea resturilor preconsum, care, de obicei, au aceeaşi amprentă de carbon ca şi materia primă primară.

(37) În conformitate cu cerințele Regulamentului (UE) ***2024/1252*** și având în vedere că este necesar să se stabilească în prezentul regulament dispoziții privind conținutul reciclat din vehicule și ***informații privind îndepărtarea pieselor și componentelor care conțin materiale cu magneți permanenți din vehicule***, aceste dispoziții ar trebui să se aplice ca punere în aplicare sectorială a dispozițiilor cuprinse în Regulamentul (UE) ***2024/1252***. Acest lucru va asigura raționalizarea și integrarea diferitelor obligații ***legate*** de informare ***privind îndepărtarea unor astfel de piese și componente*** în temeiul prezentului regulament în cele pentru alte piese ***și*** componente. ***Se aplică obligațiile referitoare la etichetare de la articolul 28 din Regulamentul (UE) 2024/1252.***

(38) Pentru a se asigura că bateriile sunt reciclate în conformitate cu cerințele Regulamentului (UE) 2023/1542 și că motoarele pentru tracțiune electrică, care conțin cantități importante de pământuri rare, pot fi, de asemenea, înlocuite și reciclate, este necesar să se introducă cerințe de proiectare pentru noile tipuri de vehicule, asigurându-se că aceste baterii ***și ansamblurile de baterii aferente, precum*** și motoarele pentru tracțiune electrică pot fi îndepărtate cu ușurință de către instalațiile de tratare autorizate sau de către operatorii de reparații și întreținere în orice etapă a ciclului de viață al unui vehicul. ***De asemenea, Comisia ar trebui să încurajeze elaborarea de standarde pentru tehnicile de proiectare și asamblare care facilitează întreținerea, repararea și reafectarea bateriilor și a ansamblurilor de baterii. În sens mai larg, pentru a maximiza potențialul de înlocuire, reutilizare, reciclare, refabricare sau recondiționare a pieselor și componentelor vehiculelor și pentru a reduce cât mai mult deșeurile, vehiculele ar trebui să fie proiectate astfel încât să se poată îndepărta cât mai multe piese și componente. Conceptul de fezabilitate tehnică ar trebui interpretat astfel încât să se susțină aceste obiective și să li se înlesnească realizarea, recunoscând totodată că în anumite cazuri, cerințele funcționale sau de siguranță ale unei piese pot justifica adoptarea unor soluții alternative care limitează posibilitatea de îndepărtare a unei piese sau a unei componente. În astfel de cazuri, constructorii ar trebui să demonstreze că această opțiune este necesară.*** Pentru a ține seama de progresele tehnice și științifice, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește modificarea prezentului regulament prin revizuirea listei pieselor și componentelor care urmează să fie proiectate pentru a fi îndepărtate și înlocuite de pe vehicule. În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a acestei cerințe de proiectare, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei.

(39) Sistemul de omologare de tip prevăzut în Regulamentul (UE) 2018/858 impune ***constructorilor*** să își construiască vehiculele, sistemele, componentele și unitățile tehnice separate în conformitate cu un tip de vehicul omologat. Pentru a se asigura că ***constructorii*** respectă cerințele privind circularitatea care le sunt aplicabile în etapa de omologare de tip și care sunt prevăzute în prezentul regulament și că autoritățile de omologare de tip pot verifica conformitatea, este necesar ca ***constructorii*** să includă în dosarul informativ informațiile necesare pentru procedura de omologare de tip. Pentru a spori transparența și a se asigura că informațiile necesare pentru omologarea de tip sunt prezentate într-un mod coerent cu cerințele din alte acte legislative care reglementează cerințele de omologare de tip pentru vehicule, Comisia ar trebui să modifice normele stabilite în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/683 al Comisiei[11], care standardizează documentele și informațiile care urmează să fie incluse în dosarul informativ și, prin urmare, specifică cerințele administrative pentru omologarea de tip.

[11] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/683 al Comisiei din 15 aprilie 2020 pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2018/858 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele administrative pentru omologarea și supravegherea pieței autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și ale sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective (JO L 163, 26.5.2020, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/683/oj).

(40) Pentru a se asigura că ***constructorii*** de autoturisme și de vehicule utilitare ușoare pun în aplicare acțiuni care să garanteze că îndeplinesc cerințele privind circularitatea prevăzute în prezentul regulament și pentru a-i stimula să îmbunătățească circularitatea ***vehiculelor***, aceștia ar trebui să elaboreze o strategie cuprinzătoare privind circularitatea***. Strategia privind circularitatea ar trebui elaborată la nivelul constructorului și actualizată o dată la cinci ani. Ar trebui furnizate copii autorităților de omologare de tip și Comisiei. Deși se furnizează autorităților*** de omologare de tip***, strategia privind circularitatea nu ar trebui să fie legată de procesul de omologare de tip***. ***Pentru a asigura o supraveghere și un control mai ample, Comisia ar trebui să pună la dispoziția publicului strategiile constructorilor privind circularitatea, precum și versiunile actualizate ale acestora, acordând atenția cuvenită protejării oricăror informații confidențiale.*** Comisia ar trebui să ***elaboreze și să publice, cel puțin o dată la șase ani, un raport*** cu privire la circularitatea sectorului autovehiculelor pe baza strategiilor privind circularitatea transmise de ***constructori, printre alte informații***.

(41) Pentru a spori transparența în ceea ce privește utilizarea materialelor reciclate de către sectorul autovehiculelor și pentru a oferi stimulente în vederea creșterii nivelurilor de conținut reciclat, ***constructorii*** ar trebui să aibă obligația de a furniza o documentație tehnică având rolul de a indica procentul de materiale reciclate prezente în noile tipuri de vehicule care sunt prezentate pentru omologarea de tip. Această cerință ar trebui să se aplice unei selecții de materiale pentru care o creștere a nivelului de conținut reciclat în vehicule ar aduce beneficii deosebit de importante pentru mediu. Declarația obligatorie ar trebui să fie prezentată autorității de omologare de tip împreună cu alte documente, ca parte a cererii de omologare de tip.

(42) Accesul la informații actualizate și comunicarea în timp util între ***constructori*** și operatorii de gestionare a deșeurilor de-a lungul lanțului valoric al sectorului autovehiculelor sunt esențiale pentru a maximiza reutilizarea, refabricarea și recondiționarea pieselor și componentelor unui vehicul și pentru a asigura o reciclare de înaltă calitate a vehiculelor scoase din uz. Prin urmare, ***constructorii*** ar trebui să ofere operatorilor de gestionare a deșeurilor și operatorilor de reparații și întreținere acces nelimitat, standardizat și nediscriminatoriu la informații***, inclusiv prin intermediul instrumentelor existente folosite de industria autovehiculelor,*** care să permită îndepărtarea în condiții de siguranță a anumitor piese, componente și materiale prezente într-un vehicul. ***Constructorii nu ar trebui să fie obligați să furnizeze astfel de informații operatorilor de reparații și întreținere atunci când informațiile respective au fost deja puse la dispoziție în temeiul altor acte legislative ale Uniunii.*** Informațiile ar trebui să ghideze operatorii de gestionare a deșeurilor***, editorii de informații tehnice*** și operatorii de reparații și întreținere cu privire la măsurile necesare pentru a accesa și a îndepărta bateriile pentru vehicule electrice ***și ansamblurile de baterii aferente***, inclusiv cu privire la instrumentele sau tehnologiile care permit descărcarea lor în condiții de siguranță, și cu privire la motoarele pentru tracțiune electrică. Informațiile ar trebui, de asemenea, să ofere instrucțiuni clare cu privire la utilizarea instrumentelor sau a tehnologiilor pentru accesarea și îndepărtarea respective. Ar trebui să contribuie la identificarea, localizarea și îndepărtarea pieselor, a componentelor și a materialelor care ar trebui să fie depoluate și îndepărtate de pe vehicul înainte de mărunțire, precum și a pieselor și a componentelor care conțin materiile prime critice din magneții permanenți menționate în Regulamentul (UE) ***2024/1252***. ***Constructorii ar trebui, de asemenea, să pună la dispoziția serviciilor de urgență informații cu îndrumări privind măsurile de salvare și intervenție în caz de urgență. Este important să se respecte pe deplin drepturile de proprietate intelectuală, veghind ca accesul la informații tehnice să nu compromită tehnologiile protejate sau secretele comerciale.*** Acest lucru ar trebui să se realizeze prin intermediul platformelor de comunicare stabilite de ***constructori***, iar informațiile ar trebui să fie furnizate gratuit, excluzând costurile administrative ***neprohibitive***. Autoritățile de omologare de tip ar trebui să verifice dacă ***constructorii*** au prezentat informațiile solicitate. ***Ținând***

seama de necesitatea de a susține reechiparea vehiculelor ca modalitate de a reduce emisiile, de a prelungi durata de viață a vehiculelor și de a promova sustenabilitatea, constructorii ar trebui și să asigure o cooperare corespunzătoare cu operatorii de reechipare.

(43) Ar trebui să se garanteze accesul operatorilor de pe piața pieselor de schimb la informații privind îndepărtarea pieselor și a componentelor de pe vehiculele scoase din uz, inclusiv în vederea înlocuirii viitoare a acestor piese și componente, pentru a proteja posibilitatea de alegere a consumatorilor și pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor. Așadar, este necesar ca operatorilor de gestionare a deșeurilor și editorilor de informații tehnice să li se comunice informațiile necesare pentru îndepărtarea în siguranță și eficace a acestor piese și componente de pe vehiculele scoase din uz. În plus, aceste informații ar trebui transmise operatorilor care desfășoară activități ce presupus repararea și întreținerea vehiculelor, atunci când aceștia nu pot fi considerați operatori de gestionare a deșeurilor și numai în cazurile în care această transmitere de informații nu este deja reglementată de alte acte legislative ale Uniunii.

(44) Deși codificarea digitală este utilizată tot mai mult pentru a controla diferite piese și componente ale vehiculelor, evaluarea Directivei 2000/53/CE a identificat faptul că o astfel de codificare ar putea împiedica potențialul de reutilizare, refabricare și recondiționare al anumitor piese și componente. Prin urmare, este esențial ca constructorilor să li se solicite să furnizeze informații care să permită operatorilor profesioniști din domeniul gestionării deșeurilor ***și operatorilor de reparații și întreținere*** să depășească problemele generate de aceste piese și componente codificate digital într-un vehicul, în cazul în care această codificare împiedică operațiunile de reparare, întreținere sau înlocuire într-un alt vehicul.

(45) Constructorii și furnizorii acestora ar trebui să utilizeze standardele de codificare a componentelor și a materialelor, care au fost stabilite inițial prin Decizia 2003/138/CE a Comisiei[12], pentru etichetarea și identificarea pieselor, a componentelor și a materialelor din plastic și elastomer ale vehiculelor. Aceștia ar trebui să se asigure că toate piesele și componentele vehiculelor sunt marcate în conformitate cu alte acte legislative aplicabile ale Uniunii, în special în ceea ce privește etichetarea bateriilor și a magneților permanenți incluși în vehiculele pe care le introduc pe piață. Pentru a ține seama de progresele tehnice și științifice,

---

12 Decizia 2003/138/CE a Comisiei din 27 februarie 2003 de stabilire a standardelor de codificare a componentelor și a materialelor pentru vehicule în temeiul Directivei 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind vehiculele scoase din uz (JO L 53, 28.2.2003, p. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2003/138(1)/oj).

competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește modificarea anexei, specificând modul în care ar trebui etichetate piesele și componentele vehiculelor.

(46) Pentru a facilita tratarea vehiculelor la sfârșitul ciclului de viață, constructorii ar trebui să furnizeze, prin intermediul instrumentelor digitale, informații exacte, complete și actualizate cu privire la îndepărtarea și înlocuirea în condiții de siguranță a pieselor și componentelor vehiculelor. Prin urmare, ar trebui să se elaboreze și să se pună la dispoziție un pașaport ***digital*** de circularitate al vehiculului ca suport de date pentru aceste informații, într-un mod care să fie în concordanță cu alte instrumente și platforme digitale de informare care există deja sau sunt în curs de dezvoltare în sectorul autovehiculelor cu privire la performanța de mediu a vehiculelor și care să fie aliniat la dispozițiile corespunzătoare din Regulamentele (UE) ***2023/1542***, ***(UE) 2024/1781*** și ***(UE) 2024/1257***[13] ale Parlamentului European și ale Consiliului. În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei pentru stabilirea cerințelor tehnice de proiectare și de funcționare a pașaportului și a normelor privind amplasarea suportului de date sau a altui identificator care să permită accesarea pașaportului pe vehicul. ***Atunci când stabilește normele pentru pașaportul digital de circularitate al vehiculului, Comisia ar trebui să țină seama de necesitatea de a asigura un nivel ridicat de securitate și confidențialitate, inclusiv a datelor privind exploatarea unui vehicul, pentru a preveni amenințările cibernetice.***

13 ***Regulamentul (UE) 2024/1257*** al Parlamentului European și al Consiliului ***din 24 aprilie 2024*** privind omologarea de tip a autovehiculelor și a motoarelor, precum și a sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective, în ceea ce privește emisiile și durabilitatea bateriilor (Euro 7)***, de modificare a Regulamentului (UE) 2018/858 al Parlamentului European și al Consiliului*** și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 715/2007 și (CE) nr. 595/2009 ***ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (UE) nr. 582/2011, (UE) 2017/1151 și (UE) 2017/2400 ale Comisiei și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2022/1362 al Comisiei (JO L, 2024/1257, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1257/oj).***

(47) Pentru a se asigura că producătorii și alți operatori economici sunt supuși acelorași norme în toate statele membre, este necesar să se stabilească norme armonizate pentru gestionarea deșeurilor provenite de la vehiculele scoase din uz. Acest lucru ar trebui să conducă la un nivel ridicat de protecție a mediului și a sănătății umane în întreaga Uniune. De asemenea, acest lucru ar duce la o mai bună armonizare a calității serviciilor de gestionare a deșeurilor furnizate de operatorii economici și la facilitarea funcționării pieței materiilor prime secundare.

(48) Pentru a garanta tratarea sigură și rațională din punct de vedere ecologic a vehiculelor scoase din uz, orice unitate sau întreprindere care intenționează să efectueze operațiuni de tratare a deșeurilor pentru aceste vehicule ar trebui să obțină o autorizație din partea autorității competente. Autorizația ar trebui să fie acordată numai în cazul în care unitatea sau întreprinderea dispune de capacitatea ▌ necesară pentru a efectua operațiunile de tratare a vehiculelor la sfârșitul ciclului de viață într-un mod care respectă dreptul Uniunii și dreptul intern aplicabil, inclusiv cerințele specifice în materie de tratare stabilite în prezentul regulament. În plus, ***numai*** instalațiile de tratare autorizate ar trebui să aibă competența de a elibera certificate de distrugere în conformitate cu prezentul regulament.

▌

(49) Atunci când producătorii sau organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor încheie contracte cu instalații de tratare autorizate în scopul îndeplinirii obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor, aceste contracte ar trebui să respecte principiile dreptului concurenței și nu ar trebui să includă dispoziții care au scopul sau efectul de a restricționa sau de a denatura concurența, în special în înțelesul articolelor 101 și 102 din TFUE. Astfel de contracte ar trebui să fie echitabile, transparente și să nu conțină termeni și condiții discriminatorii. Pentru a facilita respectarea acestor cerințe, statele membre ar trebui să poată furniza un model de contract.

(50) Directiva 2000/53/CE stabilește o obligație de bază pentru producătorii de vehicule de a acoperi o parte din costurile de colectare a vehiculelor scoase din uz. Pe baza acestei obligații, în conformitate cu principiul „poluatorul plătește” și cu cerințele minime generale pentru schemele de răspundere extinsă a producătorilor prevăzute în Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului[14], este oportun să se stabilească la nivelul Uniunii cerințe privind responsabilitățile constructorilor în ceea ce privește gestionarea vehiculelor scoase din uz. Producătorilor ar trebui să le fie aplicabilă răspunderea extinsă a producătorilor pentru vehiculele pe care le-au pus la dispoziție pe piață pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru odată ce acestea ajung în etapa de sfârșit al ciclului de viață. Răspunderea extinsă a producătorilor ar trebui să acopere obligațiile de a se asigura că vehiculele puse la dispoziție de producători pe piața unui stat membru sunt colectate și tratate în conformitate cu prezentul regulament și că operatorii de gestionare a deșeurilor care tratează astfel de vehicule îndeplinesc obiectivele de reciclare stabilite prin prezentul regulament.

[14] Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (JO L 312, 22.11.2008, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj).

(51) Pentru a facilita monitorizarea respectării de către producători a obligațiilor care le revin în materie de răspundere extinsă a producătorilor, statele membre ar trebui să instituie un registru al producătorilor ***sau să folosească unul existent***. Cerințele de înmatriculare ar trebui să fie armonizate în întreaga Uniune pentru a facilita înmatricularea, în special în cazul în care producătorii pun la dispoziție vehicule în diferite state membre. Registrul ar trebui să fie utilizat și în scopul raportării către autoritățile competente cu privire la îndeplinirea obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor. Caracteristicile și aspectele procedurale legate de acest registru ar trebui, de asemenea, să fie în concordanță cu registrul producătorilor instituit prin Regulamentul (UE) ***2023/1542***, pentru a permite producătorilor de vehicule și producătorilor de baterii să utilizeze același registru. ***Pentru a facilita înregistrarea producătorilor în toate statele membre, Comisia ar trebui să creeze un site web care să conțină linkuri către toate registrele naționale.***

(52) În temeiul articolului 30 din Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului[15], furnizorii de platforme online care le permit consumatorilor să încheie contracte la distanță cu comercianții se asigură că comercianții pot utiliza respectivele platforme online pentru a promova mesaje privind produsele sau serviciile ori pentru a oferi produse sau servicii consumatorilor situați în Uniune doar dacă, înainte de utilizarea platformelor în scopurile respective, furnizorii platformelor au obținut anumite informații, dacă sunt aplicabile în cazul comerciantului. În acest context, vehiculele constituie produse. Registrul producătorilor instituit în temeiul prezentului regulament poate constitui un registru public în scopul respectării articolului 30 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) 2022/2065. O autocertificare a comerciantului care se angajează să ofere numai produse sau servicii care respectă normele aplicabile ale dreptului Uniunii în temeiul articolului 30 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul (UE) 2022/2065 poate acoperi, de asemenea, cerințele privind răspunderea extinsă a producătorilor prevăzute în prezentul regulament. În cele din urmă, în sensul articolului 30 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2022/2065, atunci când informațiile din registrul producătorilor nu sunt accesibile publicului, statele membre ar trebui să se asigure că furnizorilor de platforme online li se acordă acces gratuit la informațiile respective, astfel încât să depună toate eforturile pentru a evalua dacă informațiile sunt fiabile și complete.

---

15 Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale) (JO L 277, 27.10.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

(53) În cazul în care producătorul introduce pentru prima dată vehicule pe piață pe teritoriul unui stat membru în care producătorul nu este stabilit, producătorul respectiv ar trebui să desemneze un reprezentant ***autorizat*** pentru răspunderea extinsă a producătorului. ***Atunci când un reprezentant autorizat reprezintă mai mult de un producător într-un stat membru, reprezentantul autorizat respectiv ar trebui să furnizeze separat numele și datele de contact pentru fiecare dintre producătorii reprezentați.***

(54) Producătorii ar trebui să poată alege dacă își vor exercita obligațiile în materie de răspundere extinsă a producătorilor în mod individual sau colectiv, prin intermediul organizațiilor care implementează răspunderea extinsă a producătorilor și care își asumă răspunderea în numele lor. ***Cu toate acestea, statele membre ar trebui să poată solicita ca un producător să fie reprezentat de o organizație care implementează răspunderea extinsă a producătorilor. În astfel de cazuri, statul membru nu ar trebui să impună producătorilor să fie reprezentați de o anumită organizație care implementează răspunderea extinsă a producătorilor, deoarece ar trebui să existe flexibilitate în ceea ce privește numărul de organizații care implementează răspunderea extinsă a producătorilor care pot fi prezente într-un stat membru. Acest lucru ar trebui să fie valabil și în statele membre cu organizații care implementează răspunderea extinsă a producătorilor gestionate de stat, care pot face obiectul unor mecanisme mai specifice în temeiul dreptului intern. Deși cadrele juridice ale statelor membre permit structuri de guvernanță diferite, organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor ar trebui, în principiu, să acționeze pentru a se asigura că taxele colectate de la producători sunt utilizate exclusiv pentru îndeplinirea obligațiilor legate de colectarea și tratarea vehiculelor scoase din uz, pentru organizarea și finanțarea obligațiilor de gestionare a deșeurilor. Toate*** organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor ar trebui să asigure confidențialitatea datelor care le sunt furnizate de către producători. Pentru a garanta că interesele tuturor operatorilor economici sunt luate în considerare în mod corespunzător și pentru a evita o situație în care operatorii de gestionare a deșeurilor ar fi dezavantajați în deciziile luate în cadrul schemelor de răspundere extinsă a producătorilor, de exemplu ***organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor ar putea, cel puțin o dată pe an, să organizeze o consultare structurată cu părțile interesate și să publice pe site-ul lor web un raport de sinteză privind consultarea respectivă, care să prezinte principalele observații primite, alături de o explicație a modului în care s-a ținut seama de aceste observații.*** Operatorilor de gestionare a deșeurilor ***ar trebui să li se acorde statutul de observator*** în cadrul organelor de conducere ale ***organizațiilor care implementează răspunderea extinsă a producătorilor, și anume în comitetele lor executive, pentru a îmbunătăți guvernanța și eficiența generală a sistemului,***

respectând în același timp necesitatea de a evita conflictele de interese. ***În plus, operatorii de gestionare a deșeurilor ar trebui selectați de organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor printr-o procedură nediscriminatorie bazată pe criterii transparente de atribuire.***

(55) Producătorii ar trebui să finanțeze o parte din costurile de colectare și tratare a vehiculelor scoase din uz necesare pentru a îndeplini cerințele stabilite în prezentul regulament, în special obligațiile care vizează asigurarea unei calități mai ridicate a materiilor prime secundare recuperate de la vehicule. Nivelul exact al costurilor acestor operațiuni care ar trebui să fie acoperite de producători ar trebui să fie stabilit luând în considerare veniturile instalațiilor de tratare autorizate și ale altor operatori de gestionare a deșeurilor obținute din vânzarea pieselor de schimb sau a componentelor uzate și a materiilor prime secundare recuperate de la vehiculele scoase din uz. În acest scop, autoritățile competente, în cooperare cu producătorii și cu operatorii de gestionare a deșeurilor, ar trebui să monitorizeze costurile medii ale operațiunilor de colectare, reciclare și tratare, precum și nivelul contribuțiilor financiare plătite de producători, pentru a se asigura că există o alocare echitabilă a costurilor între toți operatorii interesați.

(56) Contribuția financiară a producătorilor ar trebui să acopere, de asemenea, costul campaniilor educaționale menite să ***informeze populația și să*** crească gradul de colectare a vehiculelor scoase din uz, ***precum și*** instituirea sistemului de notificare pentru eliberarea și transferul certificatelor de distrugere ▌ și colectarea și raportarea datelor către autoritățile competente. ***În plus, întrucât prezentul regulament introduce modificări în ceea ce privește responsabilitatea financiară a producătorilor pentru colectarea*** vehiculelor scoase din uz ***care intră sub incidența Directivei 2000/53/CE, ar trebui să se adopte dispoziții adecvate pentru a se ține seama de tranziția de la Directiva 2000/53/CE la*** prezentul regulament.

(57) Producătorii care aleg să își îndeplinească individual obligațiile în materie de răspundere extinsă a producătorilor ar trebui, de asemenea, să ofere o garanție care să fie utilizată pentru a acoperi costurile de gestionare a vehiculelor scoase din uz. Aceste garanții ar trebui utilizate în special în cazurile în care producătorii în cauză devin insolvabili sau își încetează definitiv activitatea.

(58) Atunci când un producător își exercită obligațiile în materie de răspundere extinsă a producătorilor în mod colectiv, în cadrul unei organizații care implementează răspunderea extinsă a producătorilor, contribuțiile financiare plătite de către producător ar trebui să fie modulate pe baza unor criterii armonizate. Aceste criterii ar trebui să creeze stimulente economice pentru ca constructorii să sporească circularitatea în proiectarea și producția de vehicule noi, ținând seama de cantitatea de materiale primare și reciclate dintr-un vehicul, de măsura în care acesta conține piese, componente și materiale care sunt dificil de îndepărtat, dezmembrat, reutilizat sau reciclat, precum și de cantitatea de substanțe periculoase pe care o conține. În vederea evitării denaturării pieței unice, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește completarea prezentului regulament prin stabilirea unor norme detaliate privind modul în care ar trebui aplicate criteriile de modulare a contribuțiilor financiare plătite organizațiilor care implementează răspunderea extinsă a producătorilor.

(59) Atunci când au pus în aplicare Directiva 2000/53/CE, anumite state membre au instituit deja structuri de răspundere extinsă a producătorilor și sisteme de gestionare a deșeurilor, care servesc drept bază pentru autorizațiile naționale și acordurile contractuale relevante. Aceste state membre ar trebui să poată folosi în continuare structurile și sistemele respective, cu condiția ca acestea să respecte prezentul regulament.

(60) ▌Vehiculele devin adesea vehicule scoase din uz într-un alt stat membru decât în statul membru în care au fost ***introduse pe piață***. ***Atât timp cât în statul membru în care vehiculul devine un vehicul scos din uz poate fi identificat un producător în înțelesul prezentului regulament, producătorul respectiv ar trebui să acopere costurile de colectare și tratare aferente.*** Cu toate acestea, întrucât nu este întotdeauna posibil să se identifice un producător în statul membru în care vehiculul devine vehicul scos din uz după ce a trecut o frontieră, este***, de asemenea,*** necesar să se introducă norme privind ***un mecanism*** transfrontalier ***de alocare a costurilor, care ar trebui să se aplice numai în această situație specifică și numai pentru vehiculele din categoriile M_1 și N_1***. Aceste norme ar trebui să garanteze că ▌costurile de colectare și tratare suportate de operatorii de gestionare a deșeurilor din statul membru în care vehiculul devine vehicul scos din uz ***sunt acoperite***. ***Obligațiile care decurg din mecanismul de alocare transfrontalieră a costurilor, inclusiv numirea unor reprezentanți autorizați în fiecare stat membru, nu ar trebui să se aplice importatorilor sau distribuitorilor, pentru a evita sarcina administrativă pentru astfel de operatori. Fiecare*** constructor ***de vehicule din categoriile M_1 și N_1 ar trebui să fie obligat*** să numească un reprezentant ***autorizat*** pentru ***mecanismul transfrontalier*** în fiecare stat membru***, să informeze autoritățile competente cu privire la desemnări*** și să instituie mecanisme de cooperare transfrontalieră cu operatorii de gestionare a deșeurilor relevanți. ***Constructorii ar trebui să poată mandata o organizație care implementează răspunderea extinsă a producătorilor să acționeze ca reprezentant autorizat al acestora pentru mecanismul transfrontalier. Pentru constructorii stabiliți în afara Uniunii, ar trebui să fie posibilă numirea reprezentantului unic menționat la articolul 13 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2018/858 pentru îndeplinirea obligațiilor pentru mecanismul transfrontalier și instituirea mecanismului de cooperare transfrontalieră.*** Introducerea unui astfel de mecanism ***transfrontalier*** contribuie la crearea unor condiții de concurență echitabile între instalațiile de tratare autorizate din întreaga Uniune▌.

(61) În vederea asigurării respectării acestor obligații și a evitării denaturării pieței unice, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește stabilirea unor norme detaliate suplimentare privind obligațiile producătorilor, ale statelor membre și ale operatorilor de gestionare a deșeurilor și privind caracteristicile mecanismelor transfrontaliere.

(62) O condiție prealabilă esențială pentru tratarea corectă a vehiculelor scoase din uz este ca toate vehiculele scoase din uz să fie colectate. Prezentul regulament ar trebui, pin urmare, să impună anumite obligații legate de colectare în primul rând producătorilor și, în al doilea rând, statelor membre. Producătorii ar trebui să ***se asigure că toate vehiculele scoase din uz pe care le-au introdus pe piață pe teritoriul unui stat membru sunt colectate. În acest scop, producătorii sau organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor ar trebui să*** instituie sau să participe la instituirea sistemelor de colectare iar statele membre ar trebui să adopte toate măsurile necesare pentru a se asigura că sistemele de colectare sunt create și că acestea permit îndeplinirea obiectivelor prezentului regulament. Sistemele de colectare ar trebui să permită proprietarilor de vehicule și altor deținători de vehicule să predea vehiculul la o instalație ***de tratare*** autorizată ***sau la un punct de colectare*** fără eforturi sau costuri inutile. În practică, aceasta înseamnă că astfel de sisteme ar trebui să acopere în mod corespunzător întregul teritoriu al fiecărui stat membru ***și să asigure disponibilitatea adecvată a instalațiilor de tratare sau a punctelor de colectare autorizate***. Sistemele ar trebui, de asemenea, să permită colectarea tuturor mărcilor de vehicule scoase din uz, precum și a deșeurilor de piese provenite din repararea vehiculelor.

(63) Vehiculele scoase din uz ar trebui să fie tratate numai în instalații de tratare autorizate, astfel că aceste instalații joacă un rol esențial în colectarea vehiculelor scoase din uz. Cu toate acestea, pentru a facilita colectarea și pentru a asigura disponibilitatea adecvată a instalațiilor de colectare a vehiculelor scoase din uz, prezentul regulament prevede posibilitatea înființării unor puncte de colectare. Rolul acestor puncte s-ar limita la colectarea vehiculelor scoase din uz, la depozitarea acestora în condiții adecvate și la transportarea lor la instalația de tratare autorizată. Pentru a funcționa, un astfel de punct necesită o autorizație specifică. Punctele de colectare ar trebui să aibă obligația de a preda toate vehiculele scoase din uz colectate la instalații de tratare autorizate.

(64) Pentru a colecta în mod eficace toate vehiculele scoase din uz, este necesar să se informeze publicul cu privire la existența sistemelor de colectare. Proprietarii de vehicule ar trebui să cunoască faptul că, în principiu, pot preda gratuit un vehicul scos din uz, cu sau fără bateria pentru vehicule electrice, la un punct de colectare sau la o instalație de tratare autorizată, ***cu excepția cazului în care lipsesc componente esențiale, cum ar fi motorul pentru tracțiune electrică, motorul sau mai multe piese mari ale caroseriei, pentru a limita activitățile ilegale de dezmembrare. În cazul în care bateria pentru vehicule electrice lipsește, proprietarul vehiculului ar trebui să demonstreze că bateria a fost manipulată de un operator profesionist în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/1542. Pentru a preveni dezmembrarea ilegală a pieselor și componentelor valoroase de pe vehiculele scoase din uz și pentru a promova colectarea vehiculelor scoase din uz complete, predarea gratuită a vehiculelor scoase din uz ar putea fi legată de furnizarea de stimulente financiare.*** Campania educațională desfășurată de producători sau de organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor ar trebui, de asemenea, să prezinte consecințele pentru mediu și pentru sănătatea umană ale colectării și tratării necorespunzătoare a vehiculelor scoase din uz.

(65) Instalația de tratare autorizată ar trebui să elibereze un certificat de distrugere ***ultimului proprietar al vehiculului la predarea vehiculului*** scos din uz. Acest lucru este necesar pentru a asigura o supraveghere adecvată a gestionării vehiculelor scoase din uz. Cerințele minime pentru astfel de certificate sunt stabilite în prezent în Decizia 2002/151/CE a Comisiei[16], iar conținutul acestei decizii ar trebui să fie inclus în prezentul regulament, cu adaptările necesare. Astfel de certificate ar trebui să fie eliberate în format electronic ▌ ultimilor proprietari ai vehiculelor scoase din uz și ***furnizate*** de instalațiile de tratare autorizate ▌ autorităților competente din statul membru, ***printr-o procedură de notificare electronică în scopul anulării*** înmatriculării vehiculului. Sistemul electronic de notificare ar trebui să permită transmiterea ▌ certificatului de distrugere ***și furnizarea unei copii a notificării electronice ultimului proprietar al vehiculului, precum și oricărui operator economic care acționează în numele proprietarului respectiv.***

16 Decizia 2002/151/CE a Comisiei din 19 februarie 2002 privind cerințele minime pentru certificatul de distrugere eliberat în conformitate cu articolul 5 alineatul (3) din Directiva 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind vehiculele scoase din uz (JO L 50, 21.2.2002, p. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/151(1)/oj).

(66) În pofida obligației prevăzute în Directiva 2000/53/CE de a transfera toate vehiculele scoase din uz în vederea tratării la o instalație de tratare autorizată, există o proporție foarte mare de vehicule a căror locație nu este cunoscută și care ar fi putut fi tratate sau exportate ilegal ca vehicule scoase din uz sau al căror statut nu este raportat în mod corespunzător autorităților responsabile cu înmatricularea din statele membre. Aceste vehicule sunt denumite „vehicule dispărute”. Statele membre ar trebui să își consolideze cooperarea pentru a reduce numărul de vehicule dispărute. Recunoașterea certificatelor de distrugere eliberate într-un alt stat membru și obligația de a informa autoritățile din statele membre în care este înmatriculat vehiculul cu privire la eliberarea unui certificat de distrugere ar trebui să permită o mai bună urmărire a locului în care se află vehiculele scoase din uz.

(67) Pentru a asigura colectarea eficientă a vehiculelor scoase din uz, proprietarilor de vehicule ar trebui să li se adreseze obligații explicite. Aceștia ar trebui să își predea vehiculul, atunci când ajunge în etapa de sfârșit al ciclului de viață, la punctele de colectare sau la instalațiile de tratare autorizate ▌. ***În cazul în care vehiculele sunt deteriorate, iar societățile de asigurare sunt implicate în declararea lor ca pierderi tehnice sau economice totale, societatea de asigurări sau orice alt expert din sectorul autovehiculelor care acționează în numele acesteia ar trebui, de asemenea, să evalueze dacă vehiculul este sau nu un vehicul scos din uz în conformitate cu prezentul regulament. În cazul vehiculelor abandonate,*** autoritățile competente ***ar trebui să stabilească norme pentru a declara*** vehiculul ***ca vehicul scos din uz și să acționeze în continuare în conformitate cu prezentul regulament. Vehiculele abandonate ar putea include, de exemplu, vehicule lăsate nesupravegheate sau în mod ilegal pe proprietatea publică sau vehicule care au fost parcate pe o proprietate privată fără consimțământul proprietarului acesteia sau vehicule care nu au fost revendicate după notificarea proprietarului vehiculului de către autoritățile competente.***

▌

(68) Pentru a asigura o tratare uniformă și rațională din punct de vedere ecologic a vehiculelor scoase din uz în Uniune, este esențial să se asigure faptul că instalațiile de tratare autorizate acceptă și tratează toate vehiculele scoase din uz, piesele, componentele și materialele, inclusiv deșeurile de piese provenite din repararea vehiculelor, în conformitate cu condițiile prevăzute în autorizațiile lor, precum și cu cerințele stabilite în prezentul regulament, cu cele mai bune tehnici disponibile și cu Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului[17]. ***În scopul respectării cerințelor de îndepărtare, a cerințelor de calitate și a obiectivelor de valorificare materială, tratarea completă a unui vehicul scos din uz poate fi efectuată, fără a fi necesar, de un singur operator de gestionare a deșeurilor sau în cadrul unei singure instalații.***

(69) Având în vedere rolul esențial al instalațiilor de tratare autorizate în gestionarea vehiculelor scoase din uz într-un mod care să nu afecteze negativ mediul sau sănătatea umană și care să contribuie la realizarea obiectivelor economiei circulare a Uniunii, este necesar să se stabilească obligații care să se aplice acestor instalații și care să acopere toate activitățile acestora, de la acceptarea și depozitarea unui vehicul scos din uz până la tratarea finală a acestuia.

---

17 Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale și emisiile generate de creșterea animalelor (prevenirea și controlul integrat al poluării) (JO L 334, 17.12.2010, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj).

(70) Pentru a asigura trasabilitatea activităților lor***, inclusiv calitatea deșeurilor metalice sau a altor materii prime relevante,*** instalațiile de tratare autorizate ar trebui să documenteze operațiunile de tratare efectuate, să stocheze electronic înregistrarea lor timp de cel puțin trei ani și să fie în măsură să o prezinte, la cerere, autorităților naționale competente.

(71) Depoluarea unui vehicul scos din uz este primul pas către prevenirea daunelor aduse mediului, sănătății umane și riscurilor la adresa siguranței la locul de muncă. Prin urmare, este esențial ca un vehicul scos din uz să fie supus operațiunilor de depoluare necesare ***în termen de 30 de zile*** de la predarea sa la instalația de tratare autorizată, înainte ca vehiculul scos din uz să fie tratat în continuare. În cursul acestei etape, uleiurile uzate ar trebui colectate și depozitate separat de celelalte fluide și lichide și ar trebui tratate în continuare în conformitate cu Directiva 2008/98/CE. ***Agenții frigorifici ar trebui tratați în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului***[18]***.*** În plus, piesele, componentele și materialele care conțin plumb, cadmiu, mercur și crom hexavalent ar trebui să fie îndepărtate de pe vehiculul scos din uz, pentru a se evita efectele negative asupra oamenilor sau asupra mediului.

---

18 ***Regulamentul (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 februarie 2024 privind gazele fluorurate cu efect de seră, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 517/2014 (JO L, 2024/573, 20.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj).***

(72) Pentru a asigura o punere în aplicare corespunzătoare a Regulamentului (UE) ***2023/1542***, toate bateriile încorporate în vehicule urmează să fie îndepărtate separat de pe un vehicul scos din uz și depozitate într-o zonă desemnată în vederea tratării ulterioare.

(73) Pentru a maximiza potențialul de reutilizare, refabricare și recondiționare a pieselor și componentelor și pentru a păstra o valoare ridicată pentru materialele secundare care provin de la vehicule scoase din uz, anumite piese și componente ar trebui să fie îndepărtate în mod obligatoriu de pe un vehicul scos din uz înainte de mărunțire. Aceste piese și componente ▌ ar trebui să fie îndepărtate în cadrul unui proces de dezmembrare manuală ori al unui proces de dezasamblare semiautomată sau automată ***într-un mod nedistructiv***. Ar trebui să fie posibilă abaterea de la cerința privind îndepărtarea ***nedistructivă*** obligatorie a pieselor și componentelor, ***atunci când o instalație de tratare autorizată demonstrează că dezmembrarea manuală sau dezasamblarea semiautomată sau automată într-un mod nedistructiv implică costuri economice disproporționate care nu pot fi compensate de veniturile preconizate din reutilizarea, refabricarea sau recondiționarea acestor piese și componente. În acest caz, ar trebui să fie posibil ca aceste piese și componente să fie îndepărtate în mod distructiv în scopul separării materialelor relevante înainte de mărunțire. Piesele și componentele pot fi scutite în totalitate de îndepărtarea obligatorie dacă sunt desemnate ca atare în prezentul regulament, dacă instalația de tratare autorizată demonstrează că tehnologiile post-mărunțire separă materialele din piesele și componentele în cauză la fel de eficient ca*** procesele manuale, semiautomate sau automate ***și că sunt îndeplinite criteriile și valorile-limită din prezentul regulament.*** Pentru a ține seama de progresele tehnice și științifice, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește modificarea anexei relevante.

(74) Odată ce instalațiile de tratare autorizate au îndepărtat piese și componente de la un vehicul scos din uz, acestea ar trebui să evalueze cu atenție și să stabilească dacă respectivele piese și componente sunt adecvate pentru reutilizare, refabricare sau recondiționare, pe baza unor criterii obiective legate de caracteristicile tehnice ale pieselor și componentelor și a cerințelor privind siguranța vehiculului.

(75) Regulamentul (UE) ***2023/1542*** stabilește norme privind sustenabilitatea, performanța, siguranța, colectarea, reciclarea și al doilea ciclu de viață al bateriilor, precum și informațiile privind îndepărtarea bateriilor pentru operatorii economici. Potențialul pentru un al doilea ciclu de viață al bateriilor ar trebui luat în considerare în prezentul regulament prin excluderea bateriei pentru vehicule electrice din piesele sau componentele esențiale, pentru a permite predarea vehiculului în vederea tratării, în mod gratuit, fără bateria vehiculului electric, ***cu condiția ca ultimul proprietar al vehiculului să furnizeze o documentație care dovedește că bateria a fost manipulată de un operator profesionist în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/1542***.

(76) Recunoscând potențialul refabricării și al recondiționării în sectorul autovehiculelor, precum și contribuția acestora la economia circulară, este necesar să se ofere claritate juridică pentru operatorii economici implicați în acest sector. Prin urmare, ar trebui clarificat faptul că piesele și componentele îndepărtate de pe un vehicul scos din uz ***sau în urma operațiunilor de reparare și întreținere***, care sunt adecvate pentru ***reutilizarea imediată sau refabricarea sau recondiționarea ulterioară de către operatori profesioniști, nu ar trebui să fie considerate deșeuri. Pentru a respecta ierarhia deșeurilor și pentru a stimula utilizarea circulară a pieselor de schimb, nu ar trebui restricționat transferul acestor piese și componente, cu excepția bateriilor, între operatorii economici. Piesele și componentele îndepărtate de pe vehiculele scoase din uz ar trebui să fie verificate, curățate și, dacă este necesar, testate în mod corespunzător de o instalație de tratare autorizată, astfel încât să poată fi reutilizate imediat fără nicio altă prelucrare prealabilă sau, în alte cazuri, să fie adecvate pentru refabricare sau recondiționare ulterioară. Piesele și componentele care nu*** sunt adecvate pentru reutilizare, refabricare sau recondiționare ▌ ar trebui să fie considerate deșeuri***, iar exportul lor ar trebui să facă obiectul Regulamentului (UE) 2024/1157 al Parlamentului European și al Consiliului***[19]. Autoritățile naționale competente ar trebui să fie în măsură să solicite o documentație din partea instalației de tratare autorizate care a îndepărtat piesa sau componenta în cauză, în cazul în care instalația de tratare autorizată respectivă confirmă, printr-o evaluare specifică, adecvarea tehnică a pieselor și a componentelor relevante pentru refabricare, recondiționare sau reutilizare.

---

19 Regulamentul (UE) 2024/1157 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind transferurile de deșeuri, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1257/2013 și (UE) 2020/1056 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 (JO L, 2024/1157, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1157/oj).

(77) În evaluarea sa privind Directiva 2000/53/CE, Comisia a constatat că piesele de schimb și componentele uzate sunt oferite publicului de către furnizori neidentificați și provin adesea din activități ilegale. Prin urmare, ar trebui să se stabilească noi cerințe privind comercializarea pieselor și a componentelor uzate, refabricate sau recondiționate. Aceste piese și componente ar trebui, în primul rând, să fie marcate cu o etichetă care să indice ***denumirea*** componentei sau a piesei ***și datele de contact ale instalației de tratare autorizate care*** a îndepărtat ***componenta sau piesa*** și să fie ***protejate în mod corespunzător împotriva deteriorării în timpul transportului, încărcării și descărcării pieselor și componentelor. Instalația de tratare autorizată care a îndepărtat componenta sau piesa ar trebui să aibă la dispoziție o copie a facturii sau a contractului referitor la transferul acestor părți, în cazul în care autoritatea competentă solicită această documentație.***

(78) ***În cazul în care utilizatorul final este un consumator, vânzările de la întreprinderi la consumatori de piese și componente uzate, refabricate sau recondiționate ar intra sub incidența Directivei (UE) 2019/771 a Parlamentului European și a Consiliului[20]. Directiva respectivă impune ca bunurile vândute să fie în conformitate cu contractul de vânzare și prevede răspunderea vânzătorului și măsurile reparatorii de care pot beneficia consumatorii în caz de neconformitate, cum ar fi repararea sau înlocuirea gratuită a bunurilor. Întrucât piesele și componentele îndepărtate adecvate pentru reutilizare sau piesele și componentele recondiționate constituie bunuri de ocazie în înțelesul Directivei (UE) 2019/771, vânzătorul și consumatorul pot conveni asupra unei perioade de răspundere mai scurte sau a unui termen de prescripție mai scurt, care să fie de cel puțin un an, dacă statul membru în cauză a prevăzut această posibilitate. Operatorii economici în cauză sunt încurajați să ofere consumatorilor și clienților lor din tranzacțiile dintre întreprinderi garanții comerciale privind piesele și componentele reutilizate, refabricate și recondiționate.***

---

[20] ***Directiva (UE) 2019/771 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei 2009/22/CE și de abrogare a Directivei 1999/44/CE (JO L 136, 22.5.2019, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/771/oj).***

(79) În interesul siguranței rutiere și al protecției mediului, anumite componente și piese care au fost îndepărtate de pe vehiculele scoase din uz nu ar trebui să fie reutilizate, refabricate sau recondiționate. Astfel de piese și componente nu ar trebui să fie utilizate nici pentru construcția de vehicule noi, nici în vehicule care au fost deja introduse pe piață, ***cu excepția cazului în care evaluarea tehnică efectuată demonstrează conformitatea acestora cu cerințele aplicabile privind vehiculele***. ***Respectivele piese ar trebui să fie montate numai de un operator calificat de reparații și întreținere a vehiculelor.***

(80) Pentru a încuraja dezvoltarea și buna funcționare a pieței pieselor și componentelor reutilizabile, recondiționate și refabricate***, precum și reechiparea vehiculelor*** în Uniune, statele membre ar trebui să fie încurajate ***să ofere stimulente*** la nivel național pentru reutilizarea, recondiționarea și refabricarea pieselor și a componentelor, indiferent dacă acestea sunt îndepărtate în etapa de utilizare sau în etapa de sfârșit al ciclului de viață al unui vehicul***, precum și reechiparea vehiculelor***. ***Stimulentele respective ar trebui să se reflecte în programele de prevenire a generării de deșeuri pe care statele membre sunt obligate să le instituie în temeiul articolului 29 din Directiva 2008/98/CE.*** Comisia ar trebui să faciliteze schimbul de informații între statele membre prin schimbul de bune practici privind măsurile de stimulare luate la nivel național, în vederea monitorizării eficacității acestora.

(81) În evaluarea sa privind Directiva 2000/53/CE, Comisia a constatat că definiția reciclării din directiva respectivă este prea largă și nu este în concordanță cu Directiva 2008/98/CE, deoarece consideră că „rambleierea” este o operațiune de reciclare. Prin urmare, prezentul regulament ar trebui să alinieze definiția reciclării la Directiva 2008/98/CE, excluzând rambleierea din domeniul său de aplicare.

(82) Reciclarea tuturor părților din plastic ale vehiculelor scoase din uz ar trebui să fie îmbunătățită în permanență și este important să se asigure o ofertă suficientă de materiale reciclate pentru a satisface cererea de materiale plastice reciclate din vehicule. Prin urmare, este necesar să se stabilească un obiectiv specific de reciclare de 30 *%* din părțile din plastic ale vehiculelor scoase din uz. Acest obiectiv ar fi complementar obiectivului de reutilizare și reciclare de 85 *%* și obiectivului de reutilizare și recuperare de 95 *%* din vehiculele scoase din uz pe baza greutății medii anuale pe vehicul. Pentru a facilita punerea în aplicare a acestor cerințe de către operatorii de gestionare a deșeurilor, este necesară o perioadă de tranziție de trei ani. Între timp, ar trebui să se aplice în continuare obiectivul actual privind reutilizarea și reciclarea de 85 *%*, precum și obiectivul privind reutilizarea și recuperarea de 95 *%* din vehiculele scoase din uz, astfel cum au fost stabilite prin Directiva 2000/53/CE și pe baza definiției reciclării din directiva respectivă. ***Greutatea plasticului reciclat și greutatea totală a materialelor plastice pentru obiectivul specific de reciclare a materialelor plastice ar trebui să excludă elastomerii, materialele termorigide, altele decât spumele poliuretanice utilizate pentru cașerare, și materialele plastice care conțin orice substanță menționată la articolul 7 din Regulamentul (UE) 2019/1021 sau sunt contaminate cu o asemenea substanță atunci când sunt depășite pragurile din anexa IV la regulamentul respectiv.***

(83) Este important să se sporească gradul de recuperare a materialelor secundare de înaltă calitate prin îmbunătățirea proceselor de mărunțire a vehiculelor scoase din uz. Prin urmare, ***ar trebui să se permită ca*** vehiculele scoase din uz, piesele, componentele și materialele acestora ▌ să fie prelucrate într-o instalație de mărunțire în combinație cu alte deșeuri, cum ar fi deșeurile de ambalaje și ▌ deșeurile de echipamente electrice și electronice***, numai dacă sunt îndeplinite criterii specifice și cerințele de calitate pentru fracțiile de ieșire.***

(84) Pentru a spori și mai mult calitatea tratării vehiculelor scoase din uz, ▌ ar trebui să fie posibilă ***numai*** depozitarea fracțiunilor de deșeuri rezultate din vehiculele scoase din uz mărunțite, atunci când fracțiunile care conțin deșeuri neinerte nu ***depășesc valorile-limită stabilite în prezentul regulament***.

(85) Vehiculele scoase din uz sunt clasificate ca deșeuri periculoase și nu pot fi exportate în țări care nu sunt membre ale OCDE. Ar trebui să fie în continuare posibil ca vehiculele scoase din uz depoluate să fie tratate în afara Uniunii, cu condiția ca respectivele vehicule scoase din uz depoluate să fie transferate în conformitate cu Regulamentul (UE) ***2024/1157***.

(86) În cazul în care un vehicul scos din uz este transferat din Uniune către o țară terță, exportatorul ar trebui să furnizeze documente justificative aprobate de autoritatea competentă din țara de destinație, care să confirme că condițiile de tratare sunt în mare măsură echivalente cu cerințele prezentului regulament și cu cerințele privind protecția mediului și a sănătății umane prevăzute în alte acte legislative ale Uniunii, în conformitate cu Regulamentul (UE) ***2024/1157***.

(87) Pentru a se asigura că vehiculele scoase din uz sunt tratate într-un mod durabil din punctul de vedere al mediului, este important să se clarifice statutul unui vehicul pe parcursul întregii sale durate de viață, în special în situațiile în care este necesar să se facă distincția între vehiculele utilizate și vehiculele scoase din uz. Proprietarul unui vehicul care intenționează să transfere dreptul de proprietate asupra unui vehicul utilizat ***în cadrul Uniunii*** ar trebui, ***în anumite situații***, să aibă obligația de a ***prezenta o documentație*** din care să reiasă că vehiculul nu este un vehicul scos din uz. ***Respectiva documentație ar trebui să demonstreze că vehiculul este într-o stare tehnică conformă cerințelor sau să furnizeze o evaluare în conformitate cu prezentul regulament, care conține*** criteriile ***pentru a determina*** dacă un vehicul ▌ este un vehicul scos din uz. ***Evaluarea respectivă ar trebui să fie efectuată succesiv, de la criterii obligatorii la criterii orientative. De îndată ce este îndeplinit un criteriu obligatoriu,*** vehiculul în cauză ***ar trebui să fie considerat*** vehicul scos din uz. ***Dacă nu sunt îndeplinite criteriile obligatorii, ar trebui să fie verificate criteriile orientative. Dacă se aplică unul din respectivele criterii orientative, ar fi necesară o evaluare tehnică suplimentară cu scopul de a determina reparațiile necesare pentru a obține un certificat de inspecție tehnică. Pe baza respectivei evaluări tehnice, proprietarul vehiculului ar trebui să aibă posibilitatea de a decide dacă vehiculul ar trebui să fie scos din uz. Dacă, în termen de cinci ani de la evaluarea tehnică respectivă, proprietarul vehiculului nu obține un certificat de inspecție tehnică, vehiculul în cauză ar trebui să fie considerat vehicul scos din uz. Pe durata celor cinci ani, evaluarea tehnică ar trebui să constituie documentația care dovedește că vehiculul nu este un vehicul scos din uz.***

Evaluarea pentru scoaterea din uz ar trebui să fie efectuată de un expert independent din sectorul autovehiculelor, dar ar fi la latitudinea fiecărui stat membru să decidă cum anume ar trebui numiți acești experți independenți din sectorul autovehiculelor. Experții independenți din sectorul autovehiculelor ar trebui să fie profesioniști cu cunoștințe de specialitate în domeniul tehnologiei autovehiculelor, al reparațiilor și întreținerii sau al evaluării valorii vehiculelor, numiți pentru a furniza o expertiză obiectivă, fără conflicte de interese cu părțile implicate. Pentru a evita sarcinile excesive pentru persoanele fizice care nu sunt operatori economici și a viza în primul rând situația majorității vehiculelor potențial scoase din uz, cerința privind documentația ar trebui să se aplice acestor proprietari de vehicule numai în circumstanțe specifice. Aceste cazuri ar trebui să vizeze vânzările de vehicule care au fost declarate ca fiind o pierdere economică totală de către o societate de asigurări sau în cazul cărora vânzarea este încheiată în întregime prin intermediul unei platforme online, fără predarea fizică a vehiculului între vânzător și cumpărător sau orice persoană care acționează în numele acestora.

(88) ***Este necesar să se garanteze că, în cazul în care o societate de asigurări sau orice expert din sectorul autovehiculelor care acționează în numele acesteia efectuează o evaluare a daunelor unui vehicul implicat într-un accident, această evaluare cuprinde, în special, o verificare a faptului dacă vehiculul se califică drept vehicul scos din uz, în conformitate cu criteriile stabilite în prezentul regulament. Pentru a combate activitățile ilegale și a garanta identificarea corespunzătoare a vehiculelor scoase din uz, autoritățile competente ale statelor membre ar trebui să fie împuternicite, în cazul în care au îndoieli cu privire la statutul unui vehicul utilizat, să solicite o documentație de la proprietarul vehiculului pentru a confirma că vehiculul nu este un vehicul scos din uz. Această documentație ar trebui să constituie fie o evaluare pentru scoaterea din uz efectuată în conformitate cu prezentul regulament, fie un certificat de inspecție tehnică valabil. Autoritățile competente pot folosi această prerogativă indiferent dacă vehiculul a fost sau nu implicat într-un accident. Această împuternicire se aplică, de asemenea, vehiculelor cu destinație specială, care altfel nu ar trebui să facă obiectul normelor care reglementează statutul vehiculelor. Statele membre ar trebui să poată excepta vehiculele din categoriile L1e, L2e și L6e de la normele privind statutul vehiculului de către statele membre în legislația națională. Competența de a adopta acte în temeiul articolului 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei cu scopul de a modifica criteriile din prezentul regulament pentru a stabili dacă un vehicul este un vehicul scos din uz prin eliminarea criteriilor conform cărora un vehicul este considerat vehicul scos din uz în cazul în care progresele tehnologice în domeniul trasabilității, al potențialului de reparare și al siguranței oferă o justificare suficientă pentru această eliminare.***

(89) ***Pentru a se asigura că piața internă nu este subminată și având în vedere că exportul de vehicule utilizate ridică provocări considerabile în materie de mediu și de sănătate publică, documentate de Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu, este oportun să se stabilească cerințe specifice privind exportul de vehicule utilizate.*** Astfel de cerințe ar trebui să se bazeze pe criterii obiective conform cărora un vehicul utilizat nu este un vehicul scos din uz și este într-o stare tehnică conformă cerințelor, în conformitate cu Directiva 2014/45/UE a Parlamentului European și a Consiliului[21]. Acest lucru ar trebui să garanteze că numai vehiculele utilizate care sunt adecvate pentru a circula pe drumurile Uniunii pot fi exportate către o țară terță ▌. Pentru a permite autorităților vamale să verifice dacă aceste cerințe sunt îndeplinite la export, orice persoană care exportă un vehicul utilizat ar trebui să aibă obligația de a furniza autorităților respective numărul de identificare al vehiculului (VIN) și o declarație care să confirme că vehiculul utilizat nu este un vehicul scos din uz și că acesta este considerat ca fiind într-o stare tehnică conformă cerințelor.

[21] Directiva 2014/45/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind inspecția tehnică periodică a autovehiculelor și a remorcilor acestora și de abrogare a Directivei 2009/40/CE (JO L 127, 29.4.2014, p. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/45/oj).

(90) Este important să se instituie un mecanism prin care conformitatea vehiculelor utilizate cu cerințele de export să poată fi verificată în mod eficace, fără a împiedica comerțul dintre Uniune și țările terțe. Prin urmare, Comisia ar trebui să instituie un sistem electronic care să permită autorităților din statele membre să își transmită ***și să verifice*** în timp real informații cu privire la VIN și la starea de conformitate tehnică a vehiculelor utilizate care urmează să fie exportate. Având în vedere caracteristicile și funcționalitățile sale existente legate de partajarea, între autoritățile de înmatriculare a vehiculelor, a informațiilor referitoare la vehiculele înmatriculate în Uniune, MOVE-HUB, o platformă de schimb de mesaje, a fost dezvoltată de Comisie pentru schimbul de mesaje în vederea interconectării registrelor electronice naționale ale statelor membre. ***Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a utiliza Sistemul de informații european privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS) pentru a se conecta la sistemul electronic MOVE-HUB.*** Platforma facilitează în prezent interconectarea următoarelor: registrele întreprinderilor de transport rutier (ERRU), a registrele permiselor de conducere (RESPER), registrele de formare a conducătorilor auto profesioniști (ProDriveNet), notificarea eșecurilor controalelor în trafic (RSI) și registrele cardurilor de tahograf ale conducătorilor auto (TACHOnet).

Prin urmare, funcționalitățile MOVE-Hub ar trebui extinse în continuare pentru a permite transmiterea ***și verificarea informațiilor*** privind VIN și starea de conformitate tehnică a vehiculelor utilizate care urmează să fie exportate. Pentru a permite autorităților vamale să verifice în mod electronic și automat dacă un vehicul utilizat care urmează să fie exportat respectă cerințele de export, sistemul electronic operat de MOVE-HUB ar trebui să fie interconectat la mediul aferent ghișeului unic al UE pentru vămi, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/2399 al Parlamentului European și al Consiliului[22]. Regulamentul respectiv prevede un cadru cuprinzător de controale automate, care se aplică unei formalități nevamale specifice a Uniunii. Prin urmare, prezentul regulament ar trebui să stabilească principalele elemente care urmează să fie controlate, în timp ce măsurile tehnice ale punerii în aplicare a acestui control ar fi stabilite în Regulamentul (UE) 2022/2399.

[22] Regulamentul (UE) 2022/2399 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 noiembrie 2022 de instituire a mediului aferent ghișeului unic al Uniunii Europene pentru vămi și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 (JO L 317, 9.12.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2399/oj).

(91) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a cerințelor de export, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei pentru a dezvolta sistemele electronice necesare și pentru a le face operaționale cu sistemele naționale.

(92) ***Autoritățile competente din*** statele membre ar trebui să colaboreze pentru a asigura o punere în aplicare eficace a cerințelor care reglementează exportul de vehicule utilizate și pentru a oferi asistență reciprocă. Această asistență ar trebui să includă schimbul de informații pentru a verifica statutul vehiculelor înainte de export, inclusiv confirmarea informațiilor privind înmatricularea în statul membru în care au fost înmatriculate anterior. ***Cooperarea ar trebui să implice, printre altele, acordarea accesului la documentele și informațiile relevante, inclusiv la constatările inspecțiilor, respectându-se în același timp legislația aplicabilă în materie de protecție a datelor care reglementează autoritatea solicitată.*** În plus, în vederea unei cooperări cuprinzătoare, ***autoritățile competente din*** statele membre ar trebui să coopereze cu autoritățile din țările terțe.

(93) Este important ca autoritățile vamale să poată efectua controale asupra vehiculelor utilizate care urmează să fie exportate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului[23]. O parte semnificativă a vehiculelor utilizate care părăsesc Uniunea sunt destinate țărilor în care sunt stabilite sau ar putea fi stabilite cerințe de import, cum ar fi cerințe legate de vechimea vehiculului sau de emisiile acestuia. Este important ca autoritățile vamale să poată verifica în mod electronic și automat, prin intermediul mediului aferent ghișeului unic al UE pentru vămi, dacă un vehicul utilizat care urmează să fie exportat respectă cerințele respective, atunci când informațiile privind aceste cerințe sunt notificate oficial Comisiei de către țările terțe în cauză. ***Pentru a facilita conformitatea, Comisia ar trebui să publice și să actualizeze, pe un portal online dedicat, condițiile specifice notificate legate de protecția mediului sau de siguranța rutieră impuse de țări terțe.*** În vederea protejării mediului și a siguranței rutiere în țările terțe, competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește stabilirea acestor cerințe.

[23] Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 269, 10.10.2013, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

(94) Pentru a preveni riscul ca vehiculele să fie exportate fără documentele necesare care să indice VIN și conformitatea tehnică a acestuia și ca nerespectarea cerințelor de export să fie depistată numai după ce vehiculul a părăsit deja Uniunea, nu ar trebui să se permită aplicarea procedurilor ***de înscriere în evidențele declarantului și de autoevaluare*** prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 952/2013. Respectivele proceduri ar împiedica autoritățile vamale să efectueze controale în timp real prin intermediul mediului aferent ghișeului unic al UE pentru vămi, ceea ce ar crește riscul de încălcare a normelor Uniunii privind exportul de vehicule utilizate.

(95) În evaluarea sa privind Directiva 2000/53/CE, Comisia a considerat lipsa cerințelor privind inspecțiile obligatorii drept o deficiență a acestei directive. Prin urmare, prezentul regulament ar trebui să ***impună statelor membre anumite obligații legate de detectarea activităților ilegale în domeniul colectării, al tratării și al exportului de vehicule scoase din uz și de piese și componente ale acestora, precum și*** să stabilească cerințe minime privind frecvența inspecțiilor, domeniul lor de aplicare și caracteristicile instalațiilor care fac obiectul acestor inspecții. Astfel, competitivitatea instalațiilor de tratare autorizate în raport cu operatorii ilegali ar fi protejată și s-ar asigura respectarea continuă a condițiilor de autorizare și a cerințelor privind colectarea și tratarea vehiculelor scoase din uz.

(96) ***Pentru a asigura aplicarea efectivă a prezentului regulament, este necesar ca statele membre să stabilească strategii de inspecție menite să detecteze activitățile ilegale de colectare, de tratare și de export de vehicule scoase din uz, precum și de piese și componente ale acestora. Aceste strategii ar trebui să prevadă acțiunile stabilite în prezentul regulament pentru a garanta conformitatea și a contribui la prevenirea practicilor ilegale în acest sector. Statele membre ar trebui să efectueze*** inspecții ▌în fiecare an ***calendaristic***. ***Aceste inspecții*** ar trebui să acopere ***atât entitățile care funcționează în mod legal, cât și activitățile suspectate a fi ilegale. Numărul minim de inspecții care urmează să fie efectuate anual în fiecare stat membru ar trebui să corespundă unui procent de cel puțin 10 %*** din instalațiile de tratare ***și punctele de colectare*** autorizate ***care își desfășoară activitatea în statul membru respectiv.*** Este necesar să fie accentuat faptul că inspecțiile efectuate în temeiul prezentului regulament ar trebui să fie complementare inspecțiilor privind transferurile de vehicule scoase din uz, care sunt reglementate în mod cuprinzător în Regulamentul (UE) ***2024/1157***.

(97) Statele membre ar trebui să instituie mecanisme de cooperare la nivel național și internațional, astfel încât inspecțiile să poată avea loc în mod eficient***, cu scopul de a preveni și detecta mai ușor tratările și exporturile ilegale de vehicule scoase din uz și de a soluționa problema vehiculelor dispărute***. Aceste mecanisme ar trebui să permită schimbul de date privind înmatricularea vehiculelor, necesare pentru urmărirea vehiculelor și pentru a se verifica dacă acestea au fost tratate în mod corespunzător atunci când au ajuns în etapa de sfârșit al ciclului de viață. ***Pentru a încuraja cooperarea în întreaga Uniune cu privire la subiectele respective, Comisia și statele membre ar trebui să utilizeze în mod activ agențiile relevante existente, cum ar fi Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol), instituită prin Regulamentul (UE) 2016/794 al Parlamentului European și al Consiliului[24], precum și rețelele de asigurare a respectării legii dedicate combaterii infracțiunilor împotriva mediului în întreaga Uniune.***

(98) Statele membre ar trebui să ia toate măsurile necesare de asigurare a respectării legislației pentru a combate tratarea ilegală a vehiculelor scoase din uz, în vederea prevenirii daunelor aduse mediului sau sănătății umane ca urmare a unor astfel de activități. Prin urmare, orice unitate sau întreprindere care tratează vehicule scoase din uz fără o autorizație valabilă sau care încalcă condițiile sau cerințele stabilite în autorizație ar trebui să facă obiectul unor sancțiuni. De asemenea, statele membre ar trebui să ia în considerare și alte măsuri, cum ar fi retragerea autorizației sau suspendarea operațiunilor unui operator, pentru a asigura respectarea efectivă a prezentului regulament.

---

24 Regulamentul (UE) 2016/794 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și de înlocuire și de abrogare a Deciziilor 2009/371/JAI, 2009/934/JAI, 2009/935/JAI, 2009/936/JAI și 2009/968/JAI ale Consiliului (JO L 135, 24.5.2016, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj).

(99) Statele membre ar trebui să prevadă norme privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării prezentului regulament și să se asigure că normele respective sunt puse în aplicare. Sancțiunile ar trebui să fie stabilite în special pentru încălcarea dispozițiilor privind exportul de vehicule utilizate, predarea vehiculelor scoase din uz la instalații de tratare sau puncte de colectare autorizate și comercializarea pieselor și componentelor utilizate, refabricate sau recondiționate. Sancțiunile prevăzute ar trebui să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare.

(100) Stabilirea unor obligații de raportare este necesară pentru a asigura punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea corespunzătoare a legislației Uniunii și pentru a furniza piețelor informații actualizate privind transparența. Furnizarea unor date corecte și valabile este indispensabilă pentru ca Comisia să evalueze dacă măsurile prevăzute în prezentul regulament funcționează în mod corespunzător și să propună, dacă este necesar, ajustări suplimentare menite să asigure tratarea rațională din punct de vedere ecologic a vehiculelor scoase din uz sau să eficientizeze punerea în aplicare a prezentului regulament. În vederea limitării sarcinii legate de raportare, ar trebui raportate numai datele care sunt indispensabile în scopul punerii în aplicare a prezentului regulament, iar raportarea ar trebui să fie facilitată prin intermediul instrumentelor digitale. Pe baza acestor elemente, ar trebui să se precizeze datele care urmează să fie raportate de către operatorii economici autorităților relevante și de către statele membre Comisiei. În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a cerințelor de raportare, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei. Actele de punere în aplicare, care ar trebui să înlocuiască Decizia 2005/293/CE a Comisiei[25], ar trebui, de asemenea, să stabilească o metodologie de calculare și de verificare a îndeplinirii obiectivelor de reutilizare, reciclare și recuperare.

[25] Decizia 2005/293/CE a Comisiei din 1 aprilie 2005 de stabilire a normelor privind monitorizarea obiectivelor de reutilizare/recuperare și reutilizare/reciclare instituite de Directiva 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind vehiculele scoase din uz (JO L 94, 13.4.2005, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2005/293/oj).

(101) Autoritățile competente ale statelor membre joacă un rol important în verificarea respectării obligațiilor stabilite în temeiul prezentului regulament în ceea ce privește colectarea și gestionarea vehiculelor scoase din uz, inclusiv o mai bună urmărire de către aceste autorități a locului în care se află vehiculele și combaterea manipulării ilegale a vehiculelor scoase din uz. Prin urmare, statele membre ar trebui să solicite operatorilor de gestionare a deșeurilor și altor operatori economici relevanți să furnizeze autorităților competente date care să le permită acestora să monitorizeze mai bine modul în care sunt puse în aplicare dispozițiile privind colectarea și gestionarea vehiculelor scoase din uz.

(102) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei. Respectivele competențe de executare ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[26].

[26] Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(103) Atunci când adoptă actele delegate în temeiul prezentului regulament, este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare[27]. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.

(104) Anexa II la Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului[28], care prevede lista legislației de armonizare a Uniunii fără dispoziții privind sancțiunile, ar trebui să fie modificată pentru a elimina Directivele 2000/53/CE și 2005/64/CE din lista respectivă, deoarece este necesar ca regulamentul actual să conțină dispoziții privind sancțiunile.

(105) Este necesar să se asigure că dispozițiile și cerințele referitoare la omologarea de tip din prezentul regulament sunt verificate în cursul procesului de omologare UE de tip. Prin urmare, Regulamentul (UE) 2018/858 ar trebui să fie modificat în consecință.

---

27 JO L 123, 12.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

28 Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011(OJ L 169, 25.6.2019, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj).

(106) Vehiculele dispărute au fost recunoscute ca fiind una dintre principalele provocări legate de punerea în aplicare a Directivei 2000/53/CE. Absența unui sistem eficient care să permită schimbul de informații în timp real între statele membre cu privire la statutul înmatriculării vehiculelor împiedică trasabilitatea și a fost identificată ca fiind un motiv pentru numărul mare de „vehicule dispărute” din Uniune. Pentru a soluționa această problemă, Comisia ***a propus*** o revizuire a Directivei 1999/37/CE a Consiliului[29] privind documentele de înmatriculare pentru vehicule. Revizuirea respectivă ar trebui să impună statelor membre să înregistreze electronic, pentru vehiculele înmatriculate pe teritoriul lor, date care să permită documentarea corespunzătoare a motivelor de anulare a înmatriculării unui vehicul, în special în cazul în care un vehicul a fost tratat ca vehicul scos din uz într-o instalație de tratare autorizată, reînmatriculat în alt stat membru, exportat într-o țară terță din afara Uniunii sau furat. În plus, pentru a preveni dezmembrarea ilegală sau exportul ilegal de vehicule care au fost radiate temporar, proprietarii de vehicule ar trebui să fie obligați să raporteze imediat autorității naționale de înmatriculare a vehiculelor orice modificare a dreptului lor de proprietate. Aceste modificări completează și se bazează pe cerințele existente care obligă statele membre să înregistreze electronic datele referitoare la toate vehiculele înmatriculate pe teritoriul lor.

[29] Directiva 1999/37/CE a Consiliului din 29 aprilie 1999 privind documentele de înmatriculare pentru vehicule (JO L 138, 1.6.1999, p. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1999/37/oj).

(107) Având în vedere necesitatea de a asigura un nivel ridicat de protecție a mediului și de a ține seama de progresele științifice, Comisia ar trebui să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport privind aplicarea prezentului regulament și impactul acestuia asupra funcționării pieței unice și asupra mediului. Comisia ar trebui să includă în raportul său***, printre altele,*** o evaluare a dispozițiilor privind proiectarea vehiculelor noi, inclusiv obiectivele privind posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare, privind gestionarea vehiculelor scoase din uz, inclusiv obiectivele de reciclare, și privind sancțiunile, precum și o evaluare a necesității și fezabilității extinderii în continuare a domeniului de aplicare al ***dispozițiilor aplicabile*** vehiculelor din categoria L, vehiculelor grele***, vehiculelor care sunt omologate de tip în cadrul omologării de tip în mai multe etape și autorulotelor, inclusiv rulotelor care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament***. Această evaluare ar trebui să se concentreze nu numai asupra aspectelor legate de tratarea vehiculelor scoase din uz, ci și asupra relevanței și valorii adăugate a stabilirii unor cerințe de proiectare ***și să evalueze măsura în care a fost soluționată problema vehiculelor dispărute, inclusiv estimările privind numărul de vehicule dispărute și impactul măsurilor privind exportul de vehicule utilizate, precum și necesitatea de a include măsuri suplimentare care să abordeze problema trasabilității vehiculelor***.

În acest sens, evaluarea respectivă ar trebui să analizeze eficacitatea, interoperabilitatea și fiabilitatea sistemelor naționale de înmatriculare a vehiculelor și schimbul transfrontalier de informații pentru asigurarea identificării exacte, a stării și a trasabilității vehiculelor pe parcursul întregului lor ciclu de viață. Comisia ar trebui, de asemenea, să revizuiască stadiul dezvoltării tehnologice și performanța de mediu a conținutului de materiale plastice de origine biologică din vehicule și a elastomerilor derivați din reprelucrarea pneurilor de la vehiculele noi și ar putea prezenta o propunere legislativă pentru a stabili obiective relevante, după caz. Pentru elastomerii derivați din reprelucrarea pneurilor, ar trebui să se acorde prioritate evaluării măsurii în care aceștia pot fi integrați în obiectivele existente privind conținutul de plastic reciclat.

(108) Raportul Comisiei ar trebui să includă, de asemenea, o evaluare a măsurilor privind furnizarea de informații referitoare la substanțele care prezintă motive de îngrijorare prezente în vehicule și dacă este necesară îmbunătățirea trasabilității acestor substanțe. De asemenea, Comisia ar trebui să evalueze dacă este necesar să se introducă măsuri privind substanțele care pot afecta tratarea vehiculelor atunci când acestea ajung în etapa de sfârșit al ciclului de viață, pentru a se alinia mai îndeaproape la Regulamentul (UE) ***2024/1781***.

(109) Mai mult, Comisia ar trebui să evalueze, pe baza declarațiilor făcute de constructori, dacă aceștia sunt pe drumul cel bun în ceea ce privește respectarea obiectivelor privind plasticul reciclat. Evaluarea ar trebui să examineze în special disponibilitatea tehnologiilor adecvate de reciclare a plasticului, disponibilitatea unei cantități suficiente de plastic reciclat, nivelul de calitate a plasticului reciclat comparativ cu nivelul de siguranță necesar și dificultățile tehnice și economice în atingerea obiectivului. După caz, evaluarea ar trebui să fie însoțită de o propunere legislativă a Comisiei de modificare a dispozițiilor relevante din prezentul regulament.

(110) Este necesar să se acorde o perioadă suficientă operatorilor economici pentru a se conforma obligațiilor care le revin în temeiul prezentului regulament, precum și statelor membre pentru a înființa infrastructurile administrative necesare pentru aplicarea acestuia. Prin urmare, este necesar ca aplicarea prezentului regulament să fie amânată.

(111) Pentru a permite statelor membre să ia măsurile administrative necesare în ceea ce privește instituirea sistemelor de colectare, menținând în același timp continuitatea pentru operatorii economici și operatorii de gestionare a deșeurilor, abrogarea Directivei 2000/53/CE ar trebui să fie amânată.

(112) Prezentul regulament nu modifică normele privind restricțiile referitoare la utilizarea plumbului, a mercurului, a cadmiului și a cromului hexavalent în vehicule stabilite în temeiul Directivei 2000/53/CE, și nici exceptările de la aceste restricții. Totuși, regulamentul stabilește norme mai clare cu privire la modul în care urmează să fie verificată respectarea acestor restricții, precum și a altor cerințe privind circularitatea, în cursul procesului de omologare de tip. Pentru a se asigura că ***constructorii*** dispun de timp suficient pentru a se conforma normelor respective, aplicarea acestora ar trebui amânată. Prin urmare, dispozițiile Directivei 2000/53/CE privind restricțiile de utilizare a plumbului, a mercurului, a cadmiului și a cromului hexavalent ar trebui să rămână în vigoare până când normele din prezentul regulament devin aplicabile, pentru a asigura continuitatea și pentru a garanta că vehiculele introduse pe piața Uniunii nu conțin aceste substanțe, în cazurile care nu sunt prevăzute în directiva respectivă.

(113) Prezentul regulament prevede, de asemenea, dispoziții privind răspunderea extinsă a producătorilor mai clare decât cele prevăzute în Directiva 2000/53/CE. Întrucât instituirea acestor scheme și a dispozițiilor naționale necesare privind autorizarea producătorilor și a organizațiilor care implementează răspunderea extinsă a producătorilor necesită o anumită perioadă de timp, aplicarea acestor dispoziții ar trebui amânată. Dispozițiile corespunzătoare din Directiva 2000/53/CE ar trebui să rămână în vigoare până când dispozițiile din prezentul regulament devin aplicabile, pentru a asigura continuitatea în ceea ce privește finanțarea de către producători a costurilor de colectare a vehiculelor scoase din uz.

(114) Prezentul regulament conține noi cerințe privind tratarea vehiculelor scoase din uz, în special privind îndepărtarea pieselor și componentelor în scopul promovării reutilizării, refabricării sau recondiționării acestora, precum și al creșterii calității proceselor de reciclare. Operatorii de gestionare a deșeurilor au nevoie de timp pentru a se adapta la aceste noi cerințe și, prin urmare, aplicarea lor ar trebui amânată. Dispozițiile corespunzătoare din Directiva 2000/53/CE ar trebui să rămână în vigoare până când cerințele din prezentul regulament devin aplicabile, pentru a asigura continuitatea în ceea ce privește tratarea vehiculelor scoase din uz.

(115) Pentru a asigura continuitatea, obligațiile prevăzute de Directiva 2000/53/CE privind raportarea și obligațiile conexe privind transmiterea datelor către Comisie ar trebui să rămână în vigoare până la adoptarea de către Comisie a noilor norme de calcul și a noilor formate de raportare în temeiul prezentului regulament.

(116) Aplicarea tuturor dispozițiilor privind vehiculele din categoria L▌ și vehiculele din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 și O ar trebui să fie amânată pentru a le oferi operatorilor suficient timp pentru a se conforma noilor cerințe. Acest lucru este deosebit de important în ceea ce privește autorizațiile pentru instalațiile de tratare autorizate care sunt capabile să efectueze depoluarea și tratarea ulterioară a acestor vehicule.

(117) Din motive de claritate, raționalitate și simplificare, întrucât normele privind omologarea de tip a autovehiculelor în ceea ce privește posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare a acestora sunt cuprinse în prezentul regulament, abrogarea Directivei ***2005/64/CE*** ar trebui amânată. În acest fel, li se oferă suficient timp ***constructorilor*** pentru a se asigura că tipurile de vehicule pe care le proiectează și le construiesc respectă cerințele privind circularitatea și pentru ca autoritățile de omologare de tip să pună în aplicare noile norme.

(118) Întrucât obiectivele prezentului regulament, și anume de a contribui la funcționarea pieței unice, de a preveni și a reduce efectele negative ale gestionării vehiculelor scoase din uz și de a asigura un nivel ridicat de protecție a mediului și a sănătății umane, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere nevoia de armonizare, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.

(119) La 1 februarie 2020, Regatul Unit s-a retras din Uniunea Europeană. Acordul de retragere[30] a fost încheiat între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Regatul Unit, pe de altă parte. Acordul a fost aprobat prin Decizia (UE) 2020/135 a Consiliului[31] și a intrat în vigoare la 1 februarie 2020. Acordul de retragere prevede o perioadă de tranziție care s-a încheiat la 31 decembrie 2020. La încheierea perioadei de tranziție, dreptul Uniunii a încetat să se aplice Regatului Unit și a devenit aplicabil Protocolul privind Irlanda/Irlanda de Nord (denumit în continuare „Cadrul Windsor")[32], care face parte integrantă din Acordul de retragere. În conformitate cu articolul 5 alineatul (4) din Cadrul Windsor și cu punctul 9 din anexa 2 la Cadrul Windsor, Directiva 2005/64/CE, precum și actele juridice ale Uniunii de punere în aplicare, de modificare sau de înlocuire a directivei menționate se aplică Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord. Prezentul regulament înlocuiește Directiva 2005/64/CE și, prin urmare, s-ar aplica Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord. În consecință, având în vedere domeniul de aplicare al Cadrului Windsor, este oportun să se prevadă că anumite dispoziții ale prezentului regulament nu ar trebui să se aplice Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

---

30 *Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (JO L 29, 31.1.2020, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2020/sign).*

31 *Decizia (UE) 2020/135 a Consiliului din 30 ianuarie 2020 referitoare la încheierea Acordului privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (JO L 29, 31.1.2020, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/135/oj).*

32 *Declarația comună nr. 1/2023 a Uniunii Europene și a Regatului Unit în cadrul Comitetului mixt înființat prin Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice din 24 martie 2023 (JO L 102, 17.4.2023, p. 87).*

Capitolul I

Dispoziții generale

Articolul 1

Obiectul

Prezentul regulament stabilește cerințe de circularitate privind proiectarea și producția vehiculelor în ceea ce privește posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare și utilizarea conținutului reciclat, care trebuie să fie verificate la omologarea de tip a vehiculelor, precum și cerințe de informare și etichetare pentru piese, componente și materiale din vehicule. Regulamentul stabilește, de asemenea, cerințe privind răspunderea extinsă a producătorilor, colectarea și tratarea vehiculelor scoase din uz, precum și privind exportul de vehicule utilizate din Uniune către țări terțe.

Articolul 2

Domeniul de aplicare

(1) Prezentul regulament se aplică:

(a) vehiculelor ***și vehiculelor scoase din uz*** din categoriile M_1 și N_1, astfel cum sunt menționate la articolul 4 alineatul (1) litera (a) punctul (i) și litera (b) punctul (i) din Regulamentul (UE) 2018/858;

(b) începând cu ... [prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], vehiculelor cu destinație specială și vehiculelor cu destinație specială scoase din uz în sensul definiției de la articolul 3 punctul 31 din Regulamentul (UE) 2018/858, din categoriile ***M_1 și N_1;***

(c) începând cu ... [prima zi a lunii care urmează după 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], vehiculelor ***și vehiculelor scoase din uz*** din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 și O, astfel cum sunt menționate la articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/858;

(d) începând cu ... [prima zi a lunii care urmează după 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], vehiculelor ▌ ***cu destinație specială și vehiculelor cu destinație specială scoase din uz în sensul definiției de la*** articolul ***3 punctul 31*** din Regulamentul (UE) ***2018/858, din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 și O***;

(e) începând cu ... [prima zi a lunii care urmează după 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], vehiculelor și vehiculelor scoase din uz din categoria L, astfel cum sunt menționate la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului[33].

[33] Regulamentul (UE) nr. 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013 privind omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele cu două sau trei roți și pentru cvadricicluri (JO L 60, 2.3.2013, p. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/168/oj).

(2) ***În pofida alineatului (1),*** prezentul regulament nu se aplică:

▌

(a) vehiculelor fabricate în serie mică în sensul definiției de la articolul 3 punctul 30 din Regulamentul (UE) 2018/858;

(b) vehiculelor din categoria L fabricate în serie mică, astfel cum sunt menționate la articolul 42 din Regulamentul (UE) nr. 168/2013;

(c) vehiculelor concepute și fabricate sau adaptate pentru a fi utilizate exclusiv de forțele armate, astfel cum sunt menționate la articolul 2 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul (UE) 2018/858;

(d) vehiculelor concepute și construite pentru a fi folosite de către forțele armate, serviciile de protecție civilă, cele de combatere a incendiilor, forțele de menținere a ordinii publice și serviciile medicale de urgență, astfel cum sunt menționate la articolul 2 alineatul (2) litera (e) din Regulamentul (UE) nr. 168/2013;

▌

(e) vehiculelor de interes istoric în sensul definiției de la articolul 3 punctul 7 din Directiva 2014/45/UE***, inclusiv pieselor și componentelor lor identificabile, necesare pentru activitățile de întreținere a acestora și pentru păstrarea statutului lor istoric în perioada în care aceste vehicule sunt considerate vehicule de interes istoric;***

(f) vehiculelor de interes cultural special pe perioada în care aceste vehicule sunt recunoscute oficial ca atare de autoritățile competente și în conformitate cu procedura stabilită în anexa II la prezentul regulament;

(g) rulotelor astfel cum sunt menționate la punctul 5.6 din anexa I la Regulamentul (UE) 2018/858;

(h) vehiculelor cu destinație specială în sensul definiției de la articolul 3 punctul 31 din Regulamentul (UE) 2018/858, din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 și O, care sunt fabricate de un constructor mic;

(i) bicicletelor concepute pentru pedalat din categoria L1-A, astfel cum sunt menționate la rubrica 9 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 168/2013, sau din categoria L1-B, astfel cum sunt menționate la punctul 1.1.2 din anexa XIX la Regulamentul delegat (UE) nr. 3/2014 al Comisiei[34];

(3) În pofida alineatului (1) litera (c), următoarele dispoziții nu se aplică vehiculelor ***și vehiculelor scoase din uz*** din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 și O:

(a) articolul 4 privind posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare a vehiculelor;

(b) articolul 5 privind cerințele referitoare la substanțele din vehicule;

(c) articolul 6 privind conținutul minim de material reciclat din vehicule;

[34] Regulamentul delegat (UE) nr. 3/2014 al Comisiei din 24 octombrie 2013 de completare a Regulamentului (UE) nr. 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele de siguranță în funcționare a vehiculului pentru omologarea vehiculelor cu două sau trei roți și a cvadriciclurilor (JO L 7, 10.1.2014, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/3/oj).

(d) articolul 8 privind obligațiile generale;

(e) articolul 9 privind strategia de circularitate;

(f) articolul 10 privind declarația referitoare la conținutul reciclat prezent în vehicule;

(g) articolul 12 privind etichetarea pieselor, a componentelor și a materialelor prezente în vehicule;

(h) articolul 13 referitor la pașaportul ***digital*** de circularitate al vehiculului;

(i) articolul 21 privind modularea taxelor;

(j) articolul 22 privind mecanismul de alocare a costurilor pentru vehiculele care devin vehicule scoase din uz în alt stat membru;

▌

(k) articolul 33 privind obiectivele de reutilizare, reciclare și recuperare;

(l) articolul 35 alineatul (2) privind transferurile de vehicule scoase din uz.

▌

(4) În pofida alineatului (1) litera ***(e)***, următoarele dispoziții nu se aplică vehiculelor ***sau vehiculelor scoase din uz*** din categoria ***L***:

▌

(a) articolul 4 privind posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare a vehiculelor;

(b) articolul 5 privind cerințele referitoare la substanțele din vehicule;

(c) articolul 6 privind conținutul minim de material reciclat din vehicule;

(d) articolul 9 privind strategia de circularitate;

(e) articolul 10 privind declarația referitoare la conținutul reciclat prezent în vehicule;

(f) articolul 13 referitor la pașaportul digital de circularitate al vehiculului;

(g) articolul 21 privind modularea taxelor;

(h) articolul 22 privind mecanismul de alocare a costurilor pentru vehiculele care devin vehicule scoase din uz în alt stat membru;

(i) articolul 33 privind obiectivele de reutilizare, reciclare și recuperare;

(j) articolul 35 alineatul (2) privind transferurile de vehicule scoase din uz;

(k) articolul 38 privind autoritatea competentă pentru exportul de vehicule utilizate către țări terțe;

(l) articolul 39 privind controalele și cerințele privind exportul de vehicule utilizate;

(m) articolul 40 privind verificarea automată a informațiilor privind statutul vehiculului;

(n) articolul 41 privind gestionarea riscurilor și controalele vamale;

(o) articolul 42 privind suspendarea;

(p) articolul 43 privind acordarea liberului de vamă pentru export;

(q) articolul 44 privind refuzul acordării liberului de vamă pentru export;

(r) articolul 45 privind cooperarea între autorități și schimbul de informații;

(s) articolul 46 privind sistemele electronice.

▌

(5) În pofida alineatului ***(1)*** literele ***(b) și (d)***, vehiculelor cu destinație specială ***sau vehiculelor*** cu destinație specială ***scoase din uz nu*** li se aplică următoarele dispoziții:

(a) articolul ***4 privind posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare a*** vehiculelor;

(b) articolul ***6 privind conținutul minim de material reciclat din vehicule***;

(c) articolul ***7 privind proiectarea care permite îndepărtarea și înlocuirea anumitor piese și componente din vehicule***;

(d) articolul ***8 privind obligațiile generale***;

(e) articolul ***9 privind strategia de circularitate***;

(f) articolul ***10 privind declarația referitoare la conținutul reciclat prezent în vehicule***;

(g) articolul ***11 privind informațiile privind îndepărtarea și înlocuirea pieselor, a componentelor și a materialelor prezente în vehicule;***

(h) articolul ***12 privind etichetarea pieselor, a componentelor și a materialelor prezente în vehicule;***

(i) articolul ***13 referitor la pașaportul digital de circularitate al vehiculului***;

(j) articolul 14 privind autoritatea competentă pentru gestionarea vehiculelor scoase din uz;

(k) articolul 15 privind instalațiile de tratare autorizate;

(l) articolul 17 privind organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor;

(m) articolul 18 privind autorizația privind îndeplinirea răspunderii extinse a producătorilor;

(n) articolul 19 privind înregistrarea;

(o) articolul 21 privind modularea taxelor;

(p) articolul 22 privind mecanismul de alocare a costurilor pentru vehiculele care devin vehicule scoase din uz în alt stat membru;

(q) articolul 33 privind obiectivele de reutilizare, reciclare și recuperare;

(r) articolul 35 alineatul (2) privind transferurile de vehicule scoase din uz;

(s) articolul 36 privind transferul dreptului de proprietate asupra vehiculelor utilizate ***în interiorul Uniunii;***

(t) articolul 37 alineatul (1) privind statutul vehiculului;

(u) articolul 38 privind autoritatea competentă pentru exportul de vehicule utilizate către țări terțe;

(v) articolul 39 privind controalele și cerințele privind exportul de vehicule utilizate;

(w) articolul 40 privind verificarea automată a informațiilor privind statutul vehiculului;

(x) articolul 41 privind gestionarea riscurilor și controalele vamale;

(y) articolul 42 privind suspendarea;

(z) articolul 43 privind acordarea liberului de vamă pentru export;

(aa) articolul 44 privind refuzul acordării liberului de vamă pentru export;

(ab) articolul 45 privind cooperarea între autorități și schimbul de informații;

(ac) articolul 46 privind sistemele electronice.

(6) În pofida alineatului (1), se aplică următoarele ▌:

(a) ***articolele 4-13 nu se aplică pieselor unui vehicul care au făcut obiectul unui proces de omologare de tip în mai multe etape al categoriilor M_2, M_3, N_1, N_2, N_3 sau O altele decât cele ale vehiculului de bază; celelalte dispoziții ale prezentului regulament se aplică în măsura în care se aplică categoriei vehiculului în cauză;***

(b) articolul 5 nu se aplică vehiculelor cu destinație specială din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 sau O;

(c) ▌ articolele ***7 și 11 se aplică vehiculelor din categoria L numai în ceea ce privește partea C rubricile 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10 și 11 din anexa VIII***;

(d) ▌ articolul ***7 se aplică vehiculelor din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3, și O numai în ceea ce privește partea C rubricile 1, 3, 4 și 5 din anexa VIII***;

(e) ▌ articolul ***8 se aplică vehiculelor din categoria L*** numai în ceea ce privește ***obligațiile aplicabile unor astfel de*** vehicule;

(f) articolul 16 litera (b) nu se aplică vehiculelor din categoria L și vehiculelor din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 sau O și vehiculelor cu destinație specială din categoriile M_1, M_2, M_3, N_1, N_2, N_3 sau O;

(g) statele membre pot excepta vehiculele din categoriile ***L1e, L2e și L6e de la obligațiile prevăzute la articolul 23 alineatul (6) și la articolele 25, 36 și 37***;

▌

(h) pentru vehiculele din categoria L și vehiculele din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 și O și pentru vehiculele cu destinație specială din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 și O, articolul 29 se aplică numai în ceea ce privește partea C rubricile 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10 și 11 din anexa VIII;

(i) pentru vehiculele din categoria L și vehiculele din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 și O, articolele 47-50 se aplică numai în ceea ce privește asigurarea respectării obligațiilor aplicabile pentru astfel de categorii de vehicule.

▌

Articolul 3

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „vehicul” înseamnă orice vehicul în sensul definiției de la articolul 3 punctul 15 din Regulamentul (UE) 2018/858 sau enumerat la articolul 4 alineatul (2) ▌ din Regulamentul (UE) nr. 168/2013;

2. „vehicul scos din uz” înseamnă un vehicul care reprezintă deșeuri în sensul definiției de la articolul 3 punctul 1 din Directiva 2008/98/CE ***sau care reprezintă deșeuri*** în conformitate cu ▌ anexa I la prezentul regulament;

3. „tip de vehicul” înseamnă orice tip de vehicul în sensul definiției de la articolul 3 punctul 32 din Regulamentul (UE) 2018/858 sau un tip de vehicul în sensul definiției de la articolul 3 punctul 73 din Regulamentul (UE) nr. 168/2013;

4. „reutilizare” înseamnă orice operație prin care piesele sau componentele vehiculelor ***scoase din uz*** sunt utilizate ***din nou*** în același scop pentru care au fost concepute;

5. „posibilitate de reutilizare” înseamnă posibilitatea de reutilizare a unor piese sau componente provenind de la un vehicul scos din uz;

6. „posibilitate de reciclare” înseamnă posibilitatea de reciclare a unor piese, componente sau materiale provenind de la un vehicul scos din uz;

7. „posibilitate de recuperare” înseamnă posibilitatea de recuperare a unor piese, componente sau materiale provenind de la un vehicul scos din uz;

▌

8. „furnizor” înseamnă orice persoană fizică sau juridică ce furnizează piese, componente sau materiale unui ***constructor*** care le utilizează pentru a fabrica vehicule;

9. „plastic” înseamnă un polimer, în înțelesul articolului 3 punctul 5 din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006, la care este posibil să fi fost adăugați aditivi sau alte substanțe ***și care poate funcționa ca o componentă structurală principală a produselor finite, cu excepția polimerilor naturali care nu au fost modificați chimic***;

▌

10. „materii prime critice” înseamnă materii prime critice ***în înțelesul articolului 4 alineatul (1)*** din Regulamentul (UE) ***2024/1252***;

11. „deșeuri preconsum” înseamnă materiale rezultate din fluxul de deșeuri în timpul unui proces de fabricație, cu excepția reutilizării unor materiale precum materialele reprelucrate ori mărunțite sau resturile generate în cadrul unui proces și care pot fi recuperate în cadrul aceluiași proces care le-a generat;

12. „deșeuri postconsum” înseamnă deșeuri care sunt generate de produse ***care*** au fost introduse pe piață ***sau furnizate pentru distribuție, consum sau utilizare într-o țară terță în cursul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit***;

▌

13. „îndepărtare” înseamnă manipularea manuală, mecanică, chimică, termică sau metalurgică, astfel încât piesele, componentele sau materialele vizate provenind de la vehiculele scoase din uz sunt identificabile individual ca fiind un flux de ieșire separat sau o parte dintr-un flux de ieșire;

14. „motor pentru tracțiune electrică” înseamnă un motor electric care convertește puterea electrică de intrare în putere mecanică de ieșire pentru a asigura tracțiunea unui vehicul;

15. „baterie pentru vehicule electrice” înseamnă baterie pentru vehicule electrice în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) punctul 14 din Regulamentul (UE) ***2023/1542***;

▌

16. „instalație de tratare autorizată” înseamnă orice unitate sau întreprindere autorizată în conformitate cu Directiva 2008/98/CE și cu prezentul regulament să efectueze ***operațiunile de*** colectare***, depozitare*** și tratare a vehiculelor scoase din uz***, inclusiv a pieselor și componentelor acestora***;

17. „mărunțire” înseamnă o operațiune utilizată pentru ruperea în bucăți sau fragmentarea vehiculelor scoase din uz;

18. „tratare” înseamnă orice activitate desfășurată după ce vehiculul scos din uz a fost predat la o instalație pentru depoluare, dezmembrare, compactare, tăiere, mărunțire, recuperare sau pregătire ***înainte de*** eliminarea deșeurilor rezultate de la mărunțire, precum și orice altă operațiune efectuată pentru recuperarea sau eliminarea vehiculului scos din uz și a pieselor, componentelor și materialelor acestuia;

19. „operator de reparații și întreținere” înseamnă ***o*** persoană fizică sau juridică care ***desfășoară o activitate profesională ce implică direct sau indirect*** repararea ***și întreținerea vehiculelor, inclusiv reparatorii, constructorii sau distribuitorii de echipamente pentru reparații, unelte sau piese de schimb, precum și editorii de informații tehnice, cluburile auto, operatorii de asistență rutieră, operatorii care oferă servicii de inspecție și testare, operatorii care oferă cursuri de formare pentru montatori, precum și constructorii și reparatorii de echipamente pentru vehicule alimentate cu combustibili alternativi***;

20. „punere la dispoziție pe piață” înseamnă furnizarea unui vehicul pentru distribuție sau utilizare pe piață în cursul unei activități comerciale, în schimbul unei plăți sau gratuit;

21. „introducere pe piață” înseamnă punerea la dispoziție a unui vehicul pentru prima dată pe piața Uniunii;

22. „operator de gestionare a deșeurilor” înseamnă orice persoană fizică sau juridică ce desfășoară, cu titlu profesional, activități de colectare sau tratare a vehiculelor scoase din uz, ***inclusiv a pieselor și a componentelor acestora***;

23. „producător” înseamnă orice constructor, importator sau distribuitor care, indiferent de tehnica de vânzare utilizată, inclusiv prin intermediul contractelor la distanță, în sensul definiției de la articolul 2 punctul 7 din Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului[35], pune la dispoziție un vehicul pentru prima dată în vederea distribuției sau a utilizării pe teritoriul unui stat membru, cu titlu profesional;

24. „organizație care implementează răspunderea extinsă a producătorilor” înseamnă o entitate juridică ce organizează, din punct de vedere financiar sau din punct de vedere financiar și operațional, îndeplinirea obligațiilor de răspundere extinsă ale producătorilor în numele mai multor producători;

25. „reprezentant ***autorizat*** pentru răspunderea extinsă a producătorilor” înseamnă o persoană fizică sau juridică stabilită într-un stat membru în care producătorul pune ***vehicule*** la dispoziție pe piață pentru prima dată, care este diferit de statul membru ***sau de țara terță*** în care este stabilit producătorul, și care este desemnată de producător în conformitate cu articolul 8a alineatul (5) al treilea paragraf din Directiva 2008/98/CE pentru îndeplinirea obligațiilor care îi revin producătorului respectiv în temeiul capitolului IV din prezentul regulament;

---

35 Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 304, 22.11.2011, p. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj).

26. „reprezentant autorizat pentru mecanismul transfrontalier” înseamnă o persoană fizică sau juridică stabilită într-un stat membru și desemnată de constructor în conformitate cu articolul 22;

27. „materii prime secundare” înseamnă materii care pot înlocui materiile prime principale și care au fost obținute prin procese de reciclare;

28. „proprietarul vehiculului” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care deține dreptul de proprietate asupra unui vehicul ***sau*** posesorul certificatului de înmatriculare ***a vehiculului sau, în cazul în care nici deținătorul dreptului de proprietate, nici posesorul certificatului de înmatriculare a vehiculului nu pot fi identificați, deținătorul vehiculului***;

29. „tehnologie post-mărunțire” înseamnă tehnicile și tehnologiile utilizate pentru prelucrarea materialelor provenite de la vehiculele scoase din uz, după mărunțire, în vederea recuperării ulterioare ***în conformitate cu partea G punctul 2 din anexa VIII***;

30. „refabricare” înseamnă acțiuni profesionale prin care o nouă piesă sau o nouă componentă este fabricată pentru a reveni la o stare ca nouă din piese și componente care sunt îndepărtate ▌ de pe vehicule sau de pe vehicule scoase din uz și ***prin care*** se efectuează cel puțin o modificare ▌ care afectează siguranța***, durata de viață***, performanța, scopul sau tipul ***piesei sau componentei, într-un proces care respectă specificații tehnice specifice, inclusiv standarde de inginerie, de calitate și de testare;***

31. „recondiționare” înseamnă acțiunile efectuate pentru pregătirea, curățarea, testarea***, asigurarea service-ului*** și, după caz, repararea unei piese sau a unei componente care este îndepărtată de pe vehicule sau vehicule scoase din uz pentru a restabili performanța sau funcționalitatea ***acesteia*** în cadrul utilizării prevăzute și al gamei de performanță concepute inițial în etapa de proiectare ▌ în momentul introducerii ▌ pe piață ***a părții sau a componentei***;

▌

32. „deșeuri neinerte” înseamnă deșeuri care nu îndeplinesc condițiile definiției „deșeurilor inerte” prevăzute la articolul 2 litera (e) din Directiva 1999/31/CE a Consiliului[36];

33. „vehicul utilizat” înseamnă un vehicul care a fost înmatriculat într-un stat membru sau într-o țară terță și care nu este un vehicul scos din uz;

34. „vehicul utilizat care urmează să fie exportat” înseamnă un vehicul utilizat care urmează să fie plasat sub regimul vamal, astfel cum este prevăzut la articolul 269 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013;

[36] Directiva 1999/31/CE a Consiliului din 26 aprilie 1999 privind depozitele de deșeuri (JO L 182, 16.7.1999, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1999/31/oj).

35. „operator economic” înseamnă un producător, un colector, o companie de asigurări auto, un furnizor, un operator de reparații și întreținere, un operator de gestionare a deșeurilor***, inclusiv un operator de dezmembrare sau de reciclare,*** și orice alți operatori implicați în proiectarea vehiculelor, comerțul cu vehicule utilizate***, dezmembrarea, reutilizare***a sau gestionarea vehiculelor scoase din uz***, refabricarea și recondiționarea pieselor, componentelor și materialelor de pe vehicule***;

36. „vehicul într-o stare tehnică conformă cerințelor” înseamnă un vehicul care se află într-o stare tehnică conformă cerințelor în conformitate cu Directiva 2014/45/UE;

37. „operator de reechipare” înseamnă orice ***persoană juridică care fabrică un kit de conversie electrică sau care efectuează conversia vehiculelor cu motor cu ardere internă în vehicule electrice cu baterie sau cu pilă de combustie;***

38. „punct de colectare” înseamnă un operator economic, altul decât o instalație de tratare autorizată, care depozitează temporar vehiculele scoase din uz și pregătește transferul vehiculelor scoase din uz colectate către instalațiile de tratare autorizate, în vederea tratării;

39. „deșeuri”, „uleiuri uzate”, „deținător de deșeuri”, „gestionarea deșeurilor”, „colectare”, „prevenire”, „valorificare”, „reciclare”, „rambleiere”, „eliminare” și „schemă de răspundere extinsă a producătorilor” înseamnă deșeuri, uleiuri uzate, deținător de deșeuri, gestionarea deșeurilor, colectare, prevenire, valorificare, reciclare, rambleiere, eliminare și schemă de răspundere extinsă a producătorilor în sensul definițiilor de la articolul 3 punctele 1, 3, 6, 9, 10, 12, 15, 17, 17a, 19 și, respectiv, 21 din Directiva 2008/98/CE;

40. exceptând ***vehiculele din categoria L:*** „omologare de tip”, „omologare de tip în mai multe etape”, „componentă”, „piese”, „piese de schimb”, „vehicul de bază”, „vehicul fabricat în serie mică”, „vehicul cu destinație specială”, „autoritate de supraveghere a pieței”, „autoritate de omologare”, „***constructor***”, „importator” și „distribuitor” înseamnă omologare de tip, omologare de tip în mai multe etape, componentă, piese, piese de schimb, vehicul de bază, vehicul fabricat în serie mică, vehicul cu destinație specială, autoritate de supraveghere a pieței, autoritate de omologare, producător, importator și distribuitor în sensul definițiilor de la articolul 3 punctele 1, 8, 19, 21, 23, 24, 30, 31, 35, 36, 40, 42 și, respectiv, 43 din Regulamentul (UE) 2018/858;

41. ***pentru vehiculele din categoria L: „omologare de tip”, „vehicul de bază”, „componentă”, „piese”, „piese de schimb”, „constructor”, „importator”, „distribuitor”, „autoritate de omologare” și „autoritate de supraveghere a pieței” înseamnă omologare de tip, vehicul de bază, componentă, piese, piese de schimb, producător, importator, distribuitor, autoritate de omologare și autoritate de supraveghere a pieței*** în sensul definițiilor de ***la articolul 3 punctele 1, 11, 16, 18, 21, 47, 49, 50, 56 și, respectiv, 57 din Regulamentul (UE) nr. 168/2013 și „vehicul fabricat în serie mică” înseamnă vehicul fabricat în serie mică*** astfel cum este menționat ***la articolul 42 din regulamentul respectiv;***

42. „înmatriculare”, „certificat de înmatriculare”, „posesor al certificatului de înmatriculare”, „suspendare” și „anularea certificatului de înmatriculare” înseamnă înmatriculare, certificat de înmatriculare, posesor al certificatului de înmatriculare, suspendare și anularea certificatului de înmatriculare în sensul definițiilor de la articolul 2 literele (b), (c), (d), (e) și, respectiv, (f) din Directiva 1999/37/CE;

43. „vehicul de interes istoric”, „inspecție tehnică” și „certificat de inspecție tehnică” înseamnă vehicul de interes istoric, inspecție tehnică și certificat de inspecție tehnică în sensul definițiilor de la articolul 3 punctele 7, 9 și, respectiv, 12 din Directiva 2014/45/UE;

44. „substanță care prezintă motive de îngrijorare” și „suport de date” înseamnă substanță care prezintă motive de îngrijorare și suport de date în sensul definițiilor de la articolul 2 punctele ***27*** și, respectiv, ***29*** din Regulamentul ***(UE) 2024/1781***;

45. „autorități vamale” înseamnă autorități vamale în sensul definiției de ***la articolul 5 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013;***

46. „platformă online” înseamnă platformă online în sensul definiției de ***la articolul 3 litera (i) din Regulamentul (UE) 2022/2065;***

47. „constructor mic” înseamnă producător mic în sensul definiției de ***la articolul 3 punctul 48 din Regulamentul (UE) 2024/1257;***

48. „baterie pentru mijloace de transport ușoare” sau „baterie LMT” înseamnă o baterie pentru mijloace de transport ușoare sau, respectiv, o baterie LMT în sensul definiției de ***la articolul 3 punctul 11 din Regulamentul (UE) 2023/1542;***

49. ***„deșeuri de ambalaje” înseamnă „deșeuri de ambalaje”*** în sensul definiției de ***la articolul 3 punctul 25 din Regulamentul (UE) 2025/40 al Parlamentului European și al Consiliului***[37]***;***

50. ***„deșeuri de echipamente electrice și electronice” înseamnă deșeuri de echipamente electrice și electronice*** în sensul definiției de ***la articolul 3 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2012/19/UE a Parlamentului European și a Consiliului***[38]***;***

51. ***„materiale plastice de origine biologică” înseamnă materiale plastice de origine biologică*** în sensul definiției de ***la articolul 3 punctul 53 din Regulamentul (UE) 2025/40;***

52. ***„regenerare” înseamnă regenerare*** în sensul definiției de ***la articolul 3 punctul 13 din Regulamentul (UE) 2024/573;***

---

37 Regulamentul (UE) 2025/40 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 decembrie 2024 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1020 și a Directivei (UE) 2019/904 și de abrogare a Directivei 94/62/CE (JO L, 2025/40, 22.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj).

38 ***Directiva 2012/19/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) (JO L 197, 24.7.2012, p. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/oj).***

Capitolul II

Cerințe privind circularitatea

Articolul 4

Posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare a vehiculelor

(1) Fiecare vehicul aparținând unui tip de vehicul care este omologat de tip începând cu … [prima zi a lunii care urmează după 72 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament] în temeiul Regulamentului (UE) 2018/858 se construiește astfel încât să fie:

(a) reutilizabil sau reciclabil în proporție de minimum 85 % din masă;

(b) reutilizabil sau recuperabil în proporție de minimum 95 % din masă.

(2) Pentru fiecare tip de vehicul menționat la alineatul (1), ***constructorii*** iau următoarele măsuri:

(a) colectează datele necesare de-a lungul întregului lanț de aprovizionare, privind în special natura și masa tuturor materialelor folosite la construcția vehiculelor, pentru a asigura respectarea în continuare a prezentului regulament;

(b) păstrează toate celelalte date corespunzătoare referitoare la vehicul necesare pentru procesul de calcul menționat la litera (e);

(c) ***stabilesc proceduri pentru a verifica*** corectitudinea și caracterul complet al informațiilor primite de la furnizori;

(d) gestionează și documentează repartizarea materialelor;

(e) calculează gradele de reutilizare, reciclare și recuperare în sensul alineatului (1) de la prezentul articol în conformitate cu metodologia stabilită de Comisie în temeiul alineatului (3) de la prezentul articol sau, înainte de adoptarea ***și intrarea în vigoare a*** acestei metodologii, în conformitate cu standardul internațional ISO 22628:2002 în combinație cu elementele prevăzute în partea A din anexa III la prezentul regulament;

(f) marchează piesele și componentele vehiculelor fabricate din polimeri și elastomeri în conformitate cu articolul 12 alineatul (1);

(g) se asigură că piesele și componentele enumerate în partea E din anexa VIII nu sunt reutilizate la construcția de vehicule noi.

▌

(3) Până la … [***ultima zi a lunii care urmează după 29 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament***], Comisia adoptă un act de punere în aplicare de stabilire a unei noi metodologii de calculare și de verificare a gradelor de reutilizare, reciclare și recuperare a unui vehicul, ținând seama de elementele prevăzute în anexa III la prezentul regulament ***și standardul internațional ISO 22628:2002***. Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 52 alineatul (2).

Articolul 5

Cerințe referitoare la substanțele din vehicule

(1) Prezența substanțelor care prezintă motive de îngrijorare în vehicule, precum și în piesele și componentele acestora trebuie redusă la minimum, pe cât posibil.

(2) Până la … [18 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia pregătește un raport privind prezența în vehicule a substanțelor care prezintă motive de îngrijorare, pentru a stabili în ce măsură acestea afectează în mod negativ reutilizarea și reciclarea materialelor sau au efecte adverse asupra mediului sau asupra sănătății. Comisia este asistată de agenție în ceea ce privește aspectele legate de securitatea chimică. Raportul nu se referă la substanțele care prezintă motive de îngrijorare din piesele și componentele vehiculelor pentru care o identificare sau o evaluare este deja impusă de alte acte legislative ale Uniunii. Comisia transmite raportul respectiv Parlamentului European și Consiliului, prezentându-și constatările, și ia în considerare măsuri subsecvente adecvate. Dacă un stat membru consideră că o substanță afectează în mod negativ reutilizarea și reciclarea materialelor dintr-un vehicul în care este prezentă, acesta furnizează informațiile respective Comisiei și, în ceea ce privește aspectele legate de securitatea chimică, și agenției până la … [30 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament] și, atunci când sunt disponibile, face trimitere la orice evaluări pertinente ale riscurilor sau la alte date relevante.

(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 51 pentru a completa prezentul regulament prin stabilirea unor cerințe de informare și a unor restricții privind prezența substanțelor care prezintă motive de îngrijorare care afectează în mod negativ reutilizarea și reciclarea materialelor din vehicule și din piesele și componentele aferente din motive care nu sunt legate în principal de securitatea chimică.

(4) ▌ Orice tip de vehicul care este omologat de tip de la … [prima zi a lunii care urmează după 72 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], în temeiul Regulamentului (UE) 2018/858, ***sau orice piesă sau componentă nouă introdusă pe piață pentru un astfel de vehicul*** nu trebuie să conțină plumb, mercur, cadmiu sau crom hexavalent.

▌

(5) Prin derogare de la alineatul (4) de la prezentul articol, tipurile de vehicule ***sau piesele și componentele introduse pe piață pentru astfel de vehicule*** pot conține plumb, mercur, cadmiu sau crom hexavalent în condițiile și până la valorile concentrațiilor maxime stabilite în anexa IV la prezentul regulament. ***Alineatele (2), (3) și (4) de la prezentul articol și prezentul alineat nu se aplică bateriilor încorporate în vehicule, cărora li se aplică Regulamentul (UE) 2023/1542.***

(6) Comisia este împuternicită să adopte, în conformitate cu articolul 51, acte delegate de modificare a anexei IV în vederea adaptării acesteia la progresele științifice și tehnice prin:

(a) stabilirea valorilor concentrațiilor maxime până la care trebuie tolerată prezența plumbului, a mercurului, a cadmiului sau a cromului hexavalent în anumite piese, componente și materiale omogene ale vehiculelor;

(b) exceptarea anumitor piese, componente și materiale omogene ale vehiculelor de la interdicția privind prezența plumbului, a mercurului, a cadmiului sau a cromului hexavalent prevăzută la alineatul (4), în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

(i) utilizarea respectivelor substanțe este inevitabilă;

(ii) se demonstrează că beneficiile socioeconomice depășesc riscul pentru mediu sau pentru sănătatea umană care rezultă din utilizarea substanțelor respective;

(iii) nu există substanțe sau tehnologii alternative adecvate;

(c) eliminarea din anexa IV a pieselor, a componentelor și a materialelor omogene ale vehiculelor, în cazul în care utilizarea plumbului, a mercurului, a cadmiului sau a cromului hexavalent poate fi evitată;

(d) desemnarea pieselor, a componentelor și a materialelor omogene ale vehiculelor care trebuie îndepărtate înainte de continuarea tratării și solicitarea ca acestea să fie etichetate sau identificate prin alte mijloace adecvate.

Comisia este împuternicită să adopte, în conformitate cu articolul 51, acte delegate de modificare a anexei IV, în special prin eliminarea de pe listă a anumitor exceptări pentru materiale omogene și componente, în cazurile în care exceptarea specifică este abordată în cadrul altor acte legislative ale Uniunii.

Atunci când adoptă un act delegat în temeiul prezentului alineat, Comisia ia în considerare impactul socioeconomic al introducerii, al modificării sau al eliminării unei exceptări de la restricția de utilizare a plumbului, a mercurului, a cadmiului sau a cromului hexavalent în tipurile de vehicule, inclusiv disponibilitatea alternativelor și impactul asupra mediului și a sănătății umane pe parcursul întregului ciclu de viață al vehiculelor.

(7) La cererea Comisiei, agenția elaborează, în termen de 12 luni ***și pe baza unei consultări cu părțile interesate, între altele***, un raport privind fezabilitatea tehnică și economică a alternativelor la exceptările existente enumerate în anexa IV și, pe baza unei astfel de evaluări, o propunere motivată corespunzător de modificare specifică a oricărei exceptări în cauză.

(8) De îndată ce primește cererea din partea Comisiei, agenția publică pe site-ul său web un anunț privind elaborarea unui raport privind o posibilă modificare a unei exceptări prevăzute în anexa IV și invită ***statele membre și*** toate părțile interesate să prezinte observații în termen de ***12*** săptămâni de la data publicării anunțului respectiv. Agenția publică pe site-ul său web toate observațiile primite ***de la statele membre și*** de la părțile interesate.

(9) În termen de cel mult ***12*** luni de la transmiterea către Comisie a raportului menționat la alineatul (7), Comitetul pentru analiză socioeconomică al agenției, instituit în temeiul articolului 76 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006, adoptă un aviz cu privire la raport și la modificările specifice propuse. Agenția transmite fără întârziere avizul respectiv Comisiei.

Articolul 6

Conținutul minim de material reciclat din vehicule

(1) Plasticul conținut în fiecare tip ***nou*** de vehicul care este omologat de tip de la … [***prima zi a lunii care urmează după 72 de luni de la data intrării în vigoare a regulamentului***] în temeiul Regulamentului (UE) 2018/858 trebuie să conțină cel puțin ***15*** % plastic reciclat în greutate din deșeuri de plastic postconsum.

Plasticul conținut în fiecare tip nou de vehicul care este omologat de tip de la … [prima zi a lunii care urmează după 120 de luni de la data intrării în vigoare a regulamentului] în temeiul Regulamentului (UE) 2018/858 trebuie să conțină cel puțin 25 % plastic reciclat în greutate din deșeuri de plastic postconsum.

(2) Cel puțin 20 % din obiectivul stabilit la alineatul (1) se realizează prin includerea în tipul de vehicul în cauză a materialelor plastice reciclate de la vehicule scoase din uz sau din piese și componente îndepărtate de pe vehicule în etapa de utilizare.

(3) Greutatea plasticului conținut în fiecare nou tip de vehicul în cauză și greutatea plasticului reciclat menționat la alineatele (1) și (2) exclud elastomerii din pneuri și din materialele termorigide, altele decât spumele poliuretanice utilizate pentru cașerare.

(4) În sensul obligațiilor prevăzute la alineatele (1), (2) și (3), conținutul reciclat se recuperează din deșeurile postconsum care au fost reciclate:

(a) într-o instalație situată în Uniune sau

(b) de la … [48 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], într-o instalație situată într-o țară terță, cu condiția ca instalația respectivă să îndeplinească cerințele din anexa XIII.

Până la … [ultima zi a lunii care urmează după 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia evaluează într-un mod mai cuprinzător impactul preconizat asupra comerțului mondial, precum și asupra industriei de reciclare și a industriei autovehiculelor din Uniune, și raportează evaluarea sa Parlamentului European și Consiliului.

(5) Până la … [ultima zi a lunii care urmează după 23 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia adoptă un act de punere în aplicare în conformitate cu articolul 52 alineatul (2) pentru a ***stabili*** metodologia de calculare și de verificare, în sensul ***alineatelor (1)-(4)*** de la prezentul articol, a ponderii de materiale plastice ***reciclate*** din deșeurile postconsum și ▌ din vehiculele scoase din uz, prezente în tipurile de vehicule și încorporate în acesta.

Materialelor plastice reciclate obținute prin alte metode de reciclare decât reciclarea mecanică li se aplică o metodologie de contabilizare a bilanțului de masă, în conformitate cu metodologiile de contabilizare a bilanțului de masă aplicabile reciclării materialelor plastice în conformitate cu definiția reciclării din Directiva 2008/98/CE.

Metodologia de verificare include obligația constructorilor de a garanta că fiecare instalație situată într-o țară terță care produce materiale cu conținut reciclat pe care o utilizează respectă anexa XIII și că fiecare astfel de instalație situată într-o țară terță este auditată cel puțin o dată la cinci ani de către o entitate terță independentă în temeiul anexei XIV. Auditurile respective verifică respectarea condițiilor prevăzute la alineatele (1)-(4) de la prezentul articol.

Cerințele de audit prevăzute la al treilea paragraf de la prezentul alineat și cerințele și criteriile prevăzute în anexa XIII pentru materialele reciclate în țări terțe se aplică de la … [48 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].

(6) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 51 pentru a completa alineatele (1) și (2) de la prezentul articol prin stabilirea unor derogări temporare de la obiectivele privind conținutul de plastic reciclat sau de la termene în cazul în care lipsa disponibilității sau prețurile excesive în cazul anumitor materiale plastice reciclate fac excesiv de dificilă respectarea procentajelor minime de conținut reciclat.

(7) ***Până la … [ultima zi a lunii care urmează după 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia evaluează fezabilitatea stabilirii unei cerințe privind ponderea minimă de oțel reciclat, ținând seama în special de următoarele aspecte:***

▌

(a) disponibilitatea actuală și preconizată a ***deșeurilor feroase, inclusiv a categoriilor de produse lungi și de produse plate din oțel și, acolo unde este cazul, din oțel inoxidabil;***

(b) ponderea actuală a ***deșeurilor feroase*** în diverse produse semifabricate și produse intermediare din oțel ***legate de categoriile de oțel*** utilizate în vehicule ***și schimbările preconizate legate de tranziția industriei autovehiculelor***;

(c) potențiala utilizare a ***deșeurilor feroase*** de către ***constructori*** în vehiculele care urmează să fie omologate de tip în viitor ***și potențiala contribuție aferentă la niveluri mai mari de utilizare a deșeurilor feroase***, ***ținând seama de diferitele constrângeri în materie de compoziție aplicabile fiecărei categorii de produse siderurgice***;

(d) cererea relativă a sectorului autovehiculelor în comparație cu cererea de deșeuri ***feroase*** din alte sectoare, ***având în vedere capacitatea de a tolera prezența cuprului și a altor impurități neintenționate***;

(e) viabilitatea economică, progresele tehnice și științifice, inclusiv schimbările în ceea ce privește disponibilitatea tehnologiilor de reciclare referitoare la ratele de reciclare a oțelului***, precum și necesitatea de a aborda disfuncționalitățile pieței care împiedică utilizarea deșeurilor de oțel postconsum în locul celor preconsum;***

(f) contribuția unei ponderi minime de conținut reciclat de oțel din vehicule la obiectivele Uniunii în materie de autonomie strategică deschisă, climă**,** mediu ***și industrie, în special în ceea ce privește crearea de piețe-lider complementare pentru producția de fier decarbonizat***;

(g) necesitatea de a preveni efectele negative disproporționate asupra accesibilității vehiculelor din punct de vedere financiar; și

(h) influența asupra costurilor totale și a competitivității sectorului autovehiculelor ***și a întregului lanț valoric al oțelului în sectorul autovehiculelor.***

Până la … [ultima zi a lunii care urmează după 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia ***adoptă un act delegat***, în conformitate cu articolul ***51***, pentru a completa prezentul regulament prin stabilirea unei ponderi minime de oțel reciclat din deșeuri de oțel postconsum și***, acolo unde este cazul, deșeuri feroase*** care trebuie să fie prezente și încorporate în tipurile de vehicule care urmează să fie omologate de tip în conformitate cu prezentul regulament și cu Regulamentul (UE) 2018/858. ***Actul delegat respectiv stabilește, de asemenea, data aplicării obligației de a avea o pondere minimă de conținut reciclat cel târziu la … [84 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament]. Oțelul utilizat ca material de ranforsare în pneuri nu intră în domeniul de aplicare al respectivului act delegat.***

Până la … [ultima zi a lunii care urmează după 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia adoptă un act delegat, în conformitate cu articolul 51, care să stabilească metodologia de calculare și de verificare a ponderii de oțel reciclat din deșeuri de oțel postconsum în tipurile de vehicule și, dacă este cazul, din deșeuri feroase prezente și încorporate în tipurile de vehicule.

(8) Până la … [***ultima zi a lunii care urmează după 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament***], Comisia evaluează fezabilitatea stabilirii unei cerințe privind ponderea minimă de ***aluminiu și aliaje ale sale, reciclate din deșeuri postconsum prezente și încorporate în tipurile de vehicule, luând în considerare în special următoarele:***

(a) ***disponibilitatea actuală și prognozată a aluminiului și a aliajelor sale reciclate din*** deșeuri ***preconsum și*** postconsum; ▌

(b) ponderile actuale ale conținutului reciclat din deșeurile postconsum în ***aluminiu și aliajele sale*** în vehiculele introduse pe piață;

(c) viabilitatea economică, progresele tehnice și științifice, inclusiv schimbările în ceea ce privește disponibilitatea tehnologiilor de reciclare referitoare la tipul de materiale reciclate, precum și gradele de reciclare a acestora;

(d) contribuția unei ponderi minime de conținut reciclat de aluminiu în vehicule la obiectivele Uniunii în materie de autonomie strategică deschisă, climă, mediu și industrie, în special în ceea ce privește crearea de piețe-lider complementare pentru aluminiul decarbonizat și aliajele sale;

(e) necesitatea de a preveni efectele negative disproporționate asupra accesibilității financiare a vehiculelor care conțin aluminiu și aliajele sale; și

(f) influența asupra costurilor totale și a competitivității sectorului autovehiculelor.

Până la … [ultima zi a lunii care urmează după 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia adoptă un act delegat, în conformitate cu articolul 51, pentru a completa prezentul regulament prin stabilirea unei ponderi minime de aluminiu reciclat și aliaje ale sale care trebuie să fie prezente și încorporate în tipurile de vehicule care urmează să fie omologate de tip în conformitate cu prezentul regulament și cu Regulamentul (UE) 2018/858. Actul delegat respectiv stabilește, de asemenea, data aplicării obligației de a avea o pondere minimă de conținut reciclat cel târziu la … [84 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament].

Până la … [ultima zi a lunii care urmează după 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia adoptă un act delegat, în conformitate cu articolul 51, care să stabilească metodologia de calculare și de verificare a ponderii de aluminiu și de aliaje ale sale reciclate din deșeuri postconsum prezente în tipurile de vehicule și, dacă este cazul, din deșeuri preconsum prezente și încorporate în tipurile de vehicule.

(9) Până la … [ultima zi a lunii care urmează după 35 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia evaluează fezabilitatea stabilirii unei cerințe privind ponderea minimă de:

(a) magneziu și aliaje ale sale, reciclate din deșeuri preconsum și postconsum prezente și încorporate în tipurile de vehicule; și

(b) neodim, disprosiu, praseodim, terbiu, samariu, nichel, cobalt sau bor reciclate din deșeuri postconsum și, acolo unde este cazul, din deșeuri preconsum prezente și încorporate în magneți permanenți.

▌

▌ Evaluarea de fezabilitate ***ia*** în considerare ▌ următoarele:

(a) disponibilitatea actuală și prognozată a materialelor menționate la primul paragraf literele (a) și (b) reciclate din deșeuri ***preconsum și*** postconsum;

(b) ponderile actuale ale conținutului reciclat din deșeurile postconsum în materialele menționate la primul paragraf literele (a) și (b) în vehiculele introduse pe piață;

(c) viabilitatea economică, progresele tehnice și științifice, inclusiv schimbările în ceea ce privește disponibilitatea tehnologiilor de reciclare referitoare la tipul de materiale reciclate, precum și gradele de reciclare a acestora;

(d) contribuția unei ponderi minime în vehicule a conținutului reciclat din materialele menționate la primul paragraf literele (a) și (b) la autonomia strategică a Uniunii și la obiectivele sale climatice și de mediu;

(e) posibilele efecte asupra funcționării vehiculelor ca urmare a încorporării conținutului reciclat din materialele menționate la primul paragraf literele (a) și (b) în piesele și componentele vehiculelor;

(f) necesitatea de a preveni efectele negative disproporționate asupra accesibilității din punct de vedere financiar a vehiculelor care conțin materialele menționate la primul paragraf literele (a) și (b);

(g) influența asupra costurilor totale și a competitivității sectorului autovehiculelor.

După finalizarea evaluării menționate la primul paragraf, Comisia este împuternicită să adopte un act delegat, în conformitate cu articolul 51, pentru a completa prezentul regulament prin stabilirea unei ponderi minime de:

(a) magneziu și aliaje ale sale, reciclate din deșeuri postconsum și, acolo unde este cazul, din deșeuri preconsum prezente și încorporate în tipurile de vehicule; și

(b) neodim, disprosiu, praseodim, terbiu, samariu, nichel, cobalt sau bor reciclate din deșeuri postconsum și, acolo unde este cazul, din deșeuri preconsum prezente și încorporate în magneți permanenți.

Actul delegat menționat la al treilea paragraf stabilește, de asemenea, data aplicării obligației de a avea o pondere minimă de conținut reciclat.

Până la … [ultima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia adoptă un act delegat, în conformitate cu articolul 51, care să stabilească metodologia de calculare și de verificare a ponderii de materiale reciclate menționate la al treilea paragraf prezente și încorporate în tipurile de vehicule.

Articolul 7

Proiectarea care permite îndepărtarea și înlocuirea anumitor piese și componente din vehicule

(1) Fiecare vehicul aparținând unui tip ***nou*** de vehicul care este omologat de tip de la … [prima zi a lunii care urmează după 72 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament] în temeiul Regulamentului (UE) 2018/858 și al Regulamentului (UE) nr. 168/2013 este proiectat astfel încât să nu împiedice îndepărtarea, de către instalațiile de tratare autorizate, a pieselor și componentelor enumerate în partea C din anexa VIII de pe vehiculul în cauză în timpul etapei de deșeu a vehiculului***, în vederea înlocuirii, a reutilizării, a reciclării, a refabricării sau a recondiționării, acolo unde este fezabil din punct de vedere tehnic***.

(2) Fiecare vehicul aparținând unui tip ***nou*** de vehicul care este omologat de tip de la … [prima zi a lunii care urmează după 72 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament] în temeiul Regulamentului (UE) 2018/858 este proiectat ▌ astfel încât să permită, într-un mod ușor și nedistructiv, îndepărtarea și înlocuirea bateriilor pentru vehicule electrice și ***a ansamblurilor de baterii aferente și*** a motoarelor pentru tracțiune electrică de pe vehicul de către instalațiile de tratare autorizate sau de către operatorii de reparații și întreținere în etapa de utilizare și în etapa de deșeu ale vehiculului.

(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 51 pentru a modifica alineatul (2) prin ***includerea*** pieselor și componentelor suplimentare enumerate în partea C din anexa VIII, ținând seama de progresele tehnice și științifice.

(4) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare de stabilire a condițiilor de proiectare pentru îndepărtarea și înlocuirea pieselor și componentelor menționate la alineatul (2), în cazul în care acest lucru este necesar pentru a asigura punerea în aplicare armonizată a obligației prevăzute la alineatul respectiv. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 52 alineatul (2).

(5) Producătorii nu împiedică îndepărtarea și înlocuirea pieselor și a componentelor vehiculului utilizând actualizări de software, cu excepția cazului în care se prevede altfel în dreptul Uniunii.

Capitolul III

Obligațiile ***constructorilor***

Articolul 8

Obligații generale

(1) C***onstructorii*** demonstrează că ***tipurile noi de vehicule*** pe care le-au fabricat și care sunt introduse pe piață sunt omologate de tip în conformitate cu cerințele Regulamentului (UE) 2018/858***, ale Regulamentului (UE) nr. 168/2013*** și ale prezentului regulament.

(2) În scopul omologării de tip a ***tipurilor de vehicule*** cărora li se aplică cerințele de la articolele 4, 5, 6 sau 7, ***constructorul*** furnizează documentația care atestă conformitatea cu cerințele respective și:

(a) o include în dosarul informativ menționat la articolul 24 din Regulamentul (UE) 2018/858 ***sau la articolul 27 din Regulamentul (UE) nr. 168/2013, după caz***; și

(b) o prezintă autorității de omologare de tip în conformitate cu articolul 23 din Regulamentul (UE) 2018/858 ***sau articolul 26 din Regulamentul (UE) nr. 168/2013, după caz***.

(3) În scopul omologării de tip a vehiculelor cărora li se aplică cerințele prevăzute la articolul 10 din prezentul regulament, ***constructorul*** elaborează informațiile menționate la articolul 10 alineatul (1) și le transmite, în conformitate cu articolul 24 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/858, autorității de omologare de tip, împreună cu cererea de omologare de tip menționată la articolul 23 din regulamentul respectiv.

(4) În scopul omologării de tip a vehiculelor cărora li se aplică cerințele prevăzute la articolul 11 din prezentul regulament, ***constructorul*** prezintă autorității de omologare de tip, împreună cu cererea de omologare de tip, declarația prin care confirmă conformitatea cu cerința prevăzută la articolul 11 alineatul (1) din prezentul regulament, în conformitate cu articolul 24 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/858 ***sau cu articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 168/2013, după caz***.

Articolul 9

Strategia privind circularitatea

(1) ▌De la … [prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], fiecare constructor elaborează o strategie privind circularitatea ***la nivel de*** constructor.

(2) Strategia privind circularitatea descrie acțiunile pe care le vor întreprinde constructorii pentru a urmări îndeplinirea obligațiilor lor de a se asigura că sunt îndeplinite cerințele privind circularitatea din capitolul II▌.

(3) Strategia privind circularitatea conține elementele prevăzute în partea A din anexa V.

(4) ***Fiecare*** constructor furnizează ***autorităților de omologare de tip ale statelor membre și*** Comisiei o copie a strategiei privind circularitatea în termen de 30 de zile de la ***elaborarea sa***.

(5) Fiecare constructor monitorizează și urmărește acțiunile cuprinse în strategia privind circularitatea și actualizează strategia o dată la cinci ani, în conformitate cu partea B din anexa V, ***precizând noile modificări relevante aduse strategiei privind circularitatea. Constructorul*** furnizează ***Comisiei*** o strategie actualizată privind circularitatea.

(6) Comisia pune la dispoziția publicului strategiile privind circularitatea și orice actualizări ale acestora, cu excepția informațiilor confidențiale.

▌

(7) Până la … [ultima zi a lunii care urmează după 83 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament] și, ulterior, ***cel puțin*** o dată la șase ani, Comisia întocmește și publică un raport privind circularitatea în sectorul autovehiculelor. Raportul respectiv se bazează în special pe strategiile privind circularitatea și pe actualizările unor astfel de strategii.

Articolul 10

Declarația referitoare la conținutul reciclat prezent în vehicule

(1) Constructorii declară, pentru fiecare tip ***nou*** de vehicul care este omologat de tip în temeiul Regulamentului (UE) 2018/858 ▌începând cu prima zi a lunii care urmează după ***12*** luni de la ***adoptarea metodologiilor respective pentru calcularea și verificarea ponderii materialelor reciclate din deșeuri postconsum prezente în tipurile de vehicule, astfel cum se menționează la articolul 6 din prezentul regulament,*** ponderea respectivă a conținutului reciclat de:

(a) neodim, disprosiu, praseodim, terbiu, samariu, ***nichel, cobalt și*** bor în magneții permanenți din motoarele pentru tracțiune electrică;

(b) aluminiu și aliajele sale;

(c) magneziu și aliajele sale;

(d) oțel ***și aliajele sale***;

(e) materiale plastice.

Declarația se referă la conținutul reciclat al respectivelor materiale prezente în tipul de vehicul și indică, pentru fiecare pondere a materialului ***și pentru componentele din plastic mai grele de 100 de grame***, dacă materialul este reciclat din deșeuri preconsum sau din deșeuri postconsum.

(2) Autoritățile de omologare de tip verifică dacă ***constructorii*** au prezentat documentația necesară și dacă aceasta conține informațiile menționate la alineatul (1).

(3) Prin derogare de la alineatul (1), cerința de a declara ponderea conținutului reciclat al unui anumit material nu se aplică în cazul în care un obiectiv ***a devenit aplicabil*** pentru materialul respectiv în temeiul articolului ***6***.

Articolul 11

Informații privind îndepărtarea și înlocuirea pieselor, a componentelor și a materialelor prezente în vehicule

(1) De la … [prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], ***pentru tipurile noi de vehicule care au fost omologate de tip, constructorii*** le oferă operatorilor de gestionare a deșeurilor, ***editorilor de informații tehnice*** și operatorilor de reparații și întreținere acces nelimitat, standardizat și nediscriminatoriu la informațiile enumerate în anexa VI, permițând accesul la următoarele elemente, precum și îndepărtarea și înlocuirea în condiții de siguranță a acestora, ***cu excepția cazului în care informațiile respective sunt disponibile în temeiul altui act legislativ al Uniunii***:

(a) bateriile pentru vehicule electrice ***și ansamblurile de baterii aferente*** încorporate în vehicul;

(b) piesele, componentele și materialele care conțin fluidele și lichidele enumerate în partea B din anexa VIII și care sunt conținute în vehicule;

(c) piesele și componentele enumerate în partea C din anexa VIII conținute în vehicule;

(d) piesele și componentele care conțin materiile prime critice menționate la articolul ***28*** alineatul ***(1)*** litera (b) din Regulamentul (UE) ***2024/1252*** în momentul omologării de tip a vehiculului;

(e) componentele și piesele codificate digital ale unui vehicul, în cazul în care această codificare împiedică repararea, întreținerea sau înlocuirea acestora într-un alt vehicul.

Primul paragraf litera (e) nu se aplică informațiilor care trebuie furnizate editorilor de informații tehnice.

(2) Constructorii pun la dispoziția serviciilor de urgență informații cu îndrumări privind măsurile de salvare și intervenție în caz de urgență.

(3) C***onstructorii*** asigură cooperarea cu instalațiile de tratare autorizate***, cu editorii de informații tehnice, cu operatorii de reechipare*** și cu operatorii de reparații și întreținere prin instituirea platformelor de comunicare necesare pentru a furniza și a actualiza informațiile menționate la alineatul (1) și informațiile specificate în anexa VI.

Constructorii furnizează gratuit informațiile menționate la primul paragraf. ***Constructorii*** pot percepe taxe ***rezonabile și proporționale*** de la operatorii de gestionare a deșeurilor, ***de la cei care publică informații tehnice*** și de la operatorii de reparații și întreținere în ***măsura*** necesară pentru a acoperi costurile administrative ***efectiv suportate*** pentru punerea la dispoziție a informațiilor necesare prin intermediul platformelor de comunicare.

(4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 51 pentru a modifica anexa VI prin revizuirea listei de piese, componente și materiale din vehicule și a domeniului de aplicare al informațiilor care trebuie furnizate de către ***constructori***. ***Comisia ține seama de evoluțiile tehnice și în materie de reglementare, de evoluțiile actuale ale tehnologiei informației și de evoluțiile previzibile ale tehnologiei vehiculelor.***

Articolul 12

Etichetarea pieselor, a componentelor și a materialelor prezente în vehicule

(1) ***Constructorii*** și furnizorii acestora utilizează nomenclatorul standardelor de codificare a componentelor și materialelor enumerate la punctele 1, 2 și 3 din anexa VII pentru etichetarea și identificarea pieselor, a componentelor și a materialelor din vehicule.

▌

(2) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 51 pentru modificarea anexei VII în vederea adaptării sale la progresele tehnice și științifice.

Articolul 13

Pașaportul ***digital*** de circularitate al vehiculului

(1) De la ... [prima zi a lunii care urmează după **72** de luni de la intrarea în vigoare a regulamentului], fiecare vehicul introdus pe piață are un pașaport ***digital*** de circularitate al vehiculului, care este aliniat, ***interoperabil*** și, ▌ dacă este posibil, integrat în alte pașapoarte de mediu referitoare la vehicule, instituite în temeiul dreptului Uniunii***, în special cu pașapoartele menționate la articolul 77 din Regulamentul (UE) 2023/1542, la articolul 3 punctul 68 din Regulamentul (UE) 2024/1257 și cu alte pașapoarte relevante instituite în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1781.***

(2) Pașaportul ***digital*** de circularitate ***al unui vehicul care este introdus pe piață*** este accesibil gratuit ***și conține, în format digital, următoarele***:

(a) informațiile menționate la articolul 11;

(b) informații privind piesele vehiculului care conțin plumb, mercur, cadmiu sau crom hexavalent, în conformitate cu derogarea prevăzută la articolul 5 alineatul (5);

(c) declarația privind ponderea conținutului reciclat de plastic și de materiale care sunt enumerate la articolul 10 alineatul (1);

▌

(d) catalogul oficial al pieselor de schimb pentru tipul de vehicul în cauză.

(3) ***În cazul în care*** informațiile ***solicitate în temeiul prezentului articol sunt deja accesibile prin intermediul unui pașaport menționat la alineatul (1), altul decât pașaportul digital de circularitate al vehiculului, informațiile solicitate în temeiul alineatului (2) nu se repetă în pașaportul digital de circularitate al vehiculului, cu condiția să se asigure interoperabilitatea.***

(4) ***Constructorul*** care introduce vehiculul pe piață se asigură că informațiile ***menționate la alineatul (2)*** sunt exacte, complete și actualizate.

(5) Toate informațiile incluse în pașaportul ***digital*** de circularitate al vehiculului respectă normele stabilite de Comisie în temeiul alineatului (6) și sunt:

(a) bazate pe standarde deschise;

(b) dezvoltate într-un format interoperabil;

(c) transferabile prin intermediul unei rețele de schimb de date interoperabile deschise, fără dependența de furnizor;

(d) citibile automat, structurate și cu posibilitate de căutare.

(6) ***Până la ... [48 de luni de la data intrării în vigoare a regulamentului],*** Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește norme privind următoarele aspecte:

(a) modalitatea și ***cerințele de bază*** ale soluției tehnice care urmează să fie utilizată pentru accesarea pașaportului ***digital*** de circularitate al vehiculului, ***într-un mod care să nu excludă nicio soluție tehnologică***;

(b) cerințele tehnice de proiectare și de funcționare pentru pașaportul ***digital*** de circularitate al vehiculului, inclusiv normele privind:

(i) ***alinierea și*** interoperabilitatea pașaportului ***digital*** de circularitate al vehiculului cu alte pașapoarte impuse de legislația Uniunii;

(ii) stocarea și prelucrarea informațiilor incluse în pașaportul ***digital*** de circularitate al vehiculului;

(iii) disponibilitatea pașaportului ***digital*** de circularitate al vehiculului după ce ***constructorul*** responsabil cu îndeplinirea obligațiilor prevăzute la alineatul (4) încetează să existe sau își încetează activitatea în Uniune;

(c) introducerea, modificarea și actualizarea informațiilor incluse în pașaportul ***digital*** de circularitate al vehiculului de către alte părți terțe decât ***constructorul***;

(d) condițiile de acces la pașaportul digital de circularitate al vehiculului, inclusiv dreptul de acces și normele relevante pentru protecția datelor și protecția drepturilor de proprietate intelectuală;

(e) amplasarea suportului de date sau a altui identificator care permite accesul la pașaportul ***digital*** de circularitate al vehiculului. ▌

Atunci când stabilește normele menționate la primul paragraf, Comisia ține seama de necesitatea de a asigura un nivel ridicat de securitate și confidențialitate.

Actele de punere în aplicare menționate la primul paragraf se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 52 alineatul (2).

Capitolul IV

Gestionarea vehiculelor scoase din uz

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Articolul 14

Autoritatea competentă pentru gestionarea vehiculelor scoase din uz

(1) Statele membre desemnează una sau mai multe autorități competente responsabile de îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul capitol, în special de monitorizarea și verificarea respectării de către ***operatorii economici,*** producători și organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor a obligațiilor care le revin în temeiul articolelor 15-37 ***și al anexei I***.

(2) Fiecare stat membru poate desemna un punct de contact, dintre autoritățile competente menționate la alineatul (1), în scopul comunicării cu Comisia.

(3) Statele membre stabilesc detaliile privind organizarea și funcționarea autorităților competente, inclusiv normele administrative și procedurale pentru:

(a) înregistrarea producătorilor în conformitate cu articolul ***19***;

(b) autorizarea producătorilor și a organizațiilor care implementează răspunderea extinsă a producătorilor în conformitate cu articolul ***18***;

(c) supravegherea punerii în aplicare a obligațiilor privind răspunderea extinsă a producătorilor în conformitate cu articolele 16 și 20;

(d) colectarea de date privind vehiculele și vehiculele scoase din uz în conformitate cu articolul ***19*** alineatul (12) și cu articolul 50 alineatul (6);

(e) punerea la dispoziție a informațiilor în conformitate cu articolul 50.

(4) Până la ... ***[ultima zi a lunii care urmează după 9 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament***], statele membre transmit Comisiei denumirile și adresele autorităților competente, desemnate în conformitate cu alineatul (1). Statele membre transmit Comisiei, fără întârziere nejustificată, orice modificare a denumirilor sau a adreselor autorităților competente.

Articolul 15

Instalații de tratare autorizate

(1) Fără a aduce atingere Directivei 2010/75/UE, orice unitate sau întreprindere care intenționează să efectueze operațiuni de tratare a vehiculelor scoase din uz obține o autorizație din partea autorității competente în conformitate cu articolul 23 din Directiva 2008/98/CE și respectă condițiile prevăzute în autorizația respectivă.

(2) Pentru a elibera autorizația menționată la alineatul (1) din prezentul articol, autoritatea competentă verifică dacă unitatea sau întreprinderea are capacitatea necesară pentru a se conforma obligațiilor prevăzute la articolul 26.

(3) Autorizațiile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol indică faptul că instalațiile de tratare au competența de a elibera un certificat de distrugere, astfel cum se menționează la articolul 25.

Prin derogare de la primul paragraf de la prezentul alineat, statele membre pot prevedea, în temeiul cadrelor lor juridice naționale, că instalațiile de tratare autorizate au competența de a elibera certificatul de distrugere menționat la articolul 25.

(4) Producătorii sau, dacă au fost desemnate în conformitate cu articolul 17 alineatul (1), organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor pot încheia contracte cu instalații de tratare autorizate în scopul îndeplinirii obligațiilor care le revin în materie de răspundere a producătorilor. Astfel de contracte trebuie să fie echitabile și transparente și nu pot conține termeni și condiții discriminatorii.

Statele membre pot furniza un model de contract pentru a facilita respectarea prezentului articol.

(5) ***Statele membre*** se asigură că condițiile și procedurile de acordare a autorizației sunt pe deplin coordonate în cazul în care mai multe autorități competente sau mai multe unități sau întreprinderi care intenționează să efectueze operațiuni de tratare a vehiculelor scoase din uz sunt implicate în respectivele proceduri de autorizare***, pentru a garanta că toate autoritățile competente urmează o abordare integrată efectivă***.

(6) Comisia este împuternicită să adopte un act de punere în aplicare care stabilește cerințe detaliate aplicabile contractelor menționate la alineatul (4) de la prezentul articol, în vederea asigurării unor termeni și condiții echitabile, transparente și nediscriminatorii. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 52 alineatul (2).

SECȚIUNEA 2

RĂSPUNDEREA EXTINSĂ A PRODUCĂTORILOR

Articolul 16

Răspunderea extinsă a producătorilor

(1) Începând cu ... [***prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament***], producătorilor le este aplicabilă răspunderea extinsă a producătorilor pentru vehiculele pe care le pun la dispoziție pe piață pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru***, inclusiv în cazul în care vehiculul a fost pus la dispoziție anterior pe piață într-un stat membru, altul decât statul membru pe teritoriul căruia vehiculul este pus la dispoziție***. ***Schema răspunderii extinse a producătorilor*** este în conformitate cu articolele 8 și 8a din Directiva 2008/98/CE și respectă cerințele din prezentul capitol.

(2) Răspunderea extinsă a producătorilor include obligația producătorilor de a se asigura că:

(a) vehiculele pe care le-au pus la dispoziție pe piață pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru și care devin vehicule scoase din uz sunt:

(i) colectate în conformitate cu articolul 23;

(ii) tratate în conformitate cu articolul 26;

(b) operatorii de gestionare a deșeurilor care tratează vehiculele scoase din uz menționate la litera (a) îndeplinesc obiectivele prevăzute la articolul 33.

(3) În regiunile ultraperiferice menționate la articolul 349 din TFUE, statele membre pot adapta obligațiile producătorilor menționate în alineatele (1) și (2) de la prezentul articol pentru a acoperi costurile de gestionare a vehiculelor scoase din uz și ținând cont de caracteristicile respectivelor regiuni.

(4) Pe lângă informațiile menționate la articolul 8a alineatul (3) litera (e) din Directiva 2008/98/CE, producătorii, în cazul îndeplinirii individuale a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor, sau organizațiile desemnate care implementează răspunderea extinsă a producătorilor, în cazul îndeplinirii colective a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor, publică pe site-urile lor web o dată pe an, sub rezerva confidențialității comerciale și industriale, informațiile privind colectarea vehiculelor scoase din uz și îndeplinirea obiectivelor privind reutilizarea și reciclarea, reutilizarea și recuperarea și reciclarea materialelor plastice de către ele însele, în cazul îndeplinirii individuale a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor, sau de către producătorii care au desemnat respectiva organizație care implementează răspunderea extinsă a producătorilor, în cazul îndeplinirii colective a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor.

Articolul 17

Organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor

(1) Producătorii pot alege să își îndeplinească obligațiile în materie de răspundere extinsă a producătorilor fie acționând individual, fie desemnând o organizație care implementează răspunderea extinsă a producătorilor autorizată în conformitate cu articolul ***18*** pentru a îndeplini în numele lor obligațiile în materie de răspundere extinsă a producătorilor.

Statele membre pot adopta măsuri prin care să le impună producătorilor să desemneze o organizație care implementează răspunderea extinsă a producătorilor pentru a îndeplini obligațiile în materie de răspundere extinsă în numele lor.

(2) Organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor asigură confidențialitatea datelor aflate în posesia lor în ceea ce privește informațiile proprietare sau informațiile care pot fi atribuite direct producătorilor individuali sau reprezentanților lor ***autorizați*** pentru răspunderea extinsă a producătorilor.

▌

(3) În plus față de informațiile menționate la articolul 16 alineatul (4), organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor pun la dispoziția publicului informații privind procedura de selecție aplicată în conformitate cu alineatul (5) de la prezentul articol.

(4) Organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor asigură ***un dialog periodic între părțile interesate, în conformitate cu articolul 8a alineatul (6) din Directiva 2008/98/CE. Operatorii de gestionare a deșeurilor care își desfășoară activitatea în domeniul colectării și tratării vehiculelor scoase din uz desemnează membri observatori în comitetele executive ale*** organizațiilor care implementează răspunderea extinsă a producătorilor***.***

(5) Operatorii de gestionare a deșeurilor sunt supuși unei proceduri de selecție cu caracter nediscriminatoriu, bazată pe criterii de atribuire transparente, desfășurată de către producători sau de către organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor și care nu impune o sarcină disproporționată asupra întreprinderilor mici și mijlocii.

Articolul ***18***

Autorizație privind îndeplinirea răspunderii extinse a producătorilor

(1) Un producător, în cazul îndeplinirii individuale a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor, și organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor desemnate în cazul îndeplinirii colective a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor solicită o autorizație din partea autorității competente.

(2) Autorizația se acordă numai în cazul în care se demonstrează că cerințele prevăzute la articolul 8a alineatul (3) literele (a)-(d) din Directiva 2008/98/CE sunt respectate și că măsurile instituite de producător sau de organizația care implementează răspunderea extinsă a producătorilor sunt suficiente pentru a îndeplini obligațiile prevăzute în prezentul capitol în ceea ce privește numărul de vehicule puse la dispoziție pe piață pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru de către producătorul sau producătorii în numele cărora acționează organizația care implementează răspunderea extinsă a producătorilor.

Producătorii, în cazul îndeplinirii individuale a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor, și organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor, în cazul îndeplinirii colective a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor, pot fi înregistrate numai dacă dețin o autorizație din partea autorității competente în conformitate cu prezentul articol. Acest lucru nu aduce atingere posibilității de a combina procedura de înregistrare în temeiul articolului 19 și procedura de autorizare în temeiul prezentului articol într-o singură procedură.

(3) În măsurile lor de stabilire a normelor administrative și procedurale menționate la articolul 14 alineatul (3) litera (b), statele membre includ detaliile procedurii de autorizare, care pot fi diferite în funcție de îndeplinirea individuală sau colectivă a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor, precum și modalitățile de verificare a conformității producătorilor sau a organizațiilor care implementează răspunderea extinsă a producătorilor, inclusiv informațiile care trebuie furnizate în acest scop de către producători și de către organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor.

(4) Producătorul sau organizația care implementează răspunderea extinsă a producătorilor notifică autoritatea competentă, fără întârzieri nejustificate, cu privire la orice modificare adusă informațiilor cuprinse în autorizație, la orice modificare referitoare la condițiile de autorizare sau la încetarea definitivă a activității.

(5) Mecanismul de autocontrol prevăzut la articolul 8a alineatul (3) litera (d) din Directiva 2008/98/CE se aplică periodic, cel puțin o dată la trei ani, și la cererea autorității competente, pentru a verifica dacă dispozițiile de la litera respectivă sunt respectate și dacă sunt îndeplinite în continuare condițiile de autorizare menționate la alineatul (2). Producătorul sau organizația care implementează răspunderea extinsă a producătorilor prezintă autorității competente, la cerere, un raport de autocontrol și, dacă este necesar, proiectul de plan de măsuri corective. Fără a aduce atingere competențelor prevăzute la alineatul (6) de la prezentul articol, autoritatea competentă poate formula observații cu privire la raportul de autocontrol și la proiectul de plan de măsuri corective și comunică observațiile respective producătorului sau organizației care implementează răspunderea extinsă a producătorilor. Producătorul sau organizația care implementează răspunderea extinsă a producătorilor elaborează și pune în aplicare planul de măsuri corective pe baza observațiilor respective.

(6) Autoritatea competentă poate decide să revoce autorizația în cazul în care producătorul sau organizația care implementează răspunderea extinsă a producătorilor nu mai îndeplinește cerințele în ceea ce privește organizarea colectării și a tratării vehiculelor scoase din uz, nu își îndeplinește obligațiile de raportare către autoritatea competentă, nu notifică autorității competente orice modificare referitoare la condițiile de autorizare sau și-a încetat activitatea.

Articolul ***19***

Înregistrarea

(1) Până la ... [ultima zi a lunii care urmează după 35 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], fiecare stat membru instituie un registru al producătorilor ***sau folosesc un registru al producătorilor existent,*** care să servească la monitorizarea respectării de către producători a cerințelor din prezentul capitol.

Registrul furnizează linkuri către site-urile web ale altor registre naționale ale producătorilor pentru a facilita, în toate statele membre, înregistrarea producătorilor sau a reprezentanților ***autorizați*** pentru răspunderea extinsă a producătorilor ***și, dacă sunt disponibile, către site-urile web naționale care conțin informații despre procedura de înregistrare***.

Până la ... [ultima zi a lunii care urmează după 35 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia creează un site web care conține linkuri către toate registrele naționale ale producătorilor pentru a facilita înregistrarea în toate statele membre.

Statele membre informează Comisia despre linkurile către registrele lor naționale ale producătorilor în termen de 30 de zile de la lansarea registrelor respective.

(2) Producătorii au obligația să se înregistreze în registrul național menționat la alineatul (1). În acest scop, aceștia depun o cerere de înregistrare în fiecare stat membru în care pun un vehicul la dispoziție pe piață pentru prima dată.

Producătorii depun cererea de înregistrare prin intermediul unui sistem electronic de prelucrare a datelor, astfel cum se menționează la alineatul (8) litera (a).

Producătorii pun la dispoziție vehicule pe piața unui stat membru numai dacă aceștia sau, în cazul autorizării, reprezentanții lor ***autorizați*** pentru răspunderea extinsă a producătorilor sunt înregistrați în statul membru respectiv.

(3) Cererea de înregistrare include informațiile enumerate în anexa IX. Statele membre pot solicita informații sau documente suplimentare, după caz, pentru a utiliza registrul producătorilor în mod eficient.

(4) Prin derogare de la alineatul (3) de la prezentul articol, informațiile menționate la punctul 1 litera (d) din anexa IX sunt furnizate fie în cererea de înregistrare în temeiul alineatului (3) de la prezentul articol, fie în cererea de autorizare în temeiul articolului ***18***.

(5) În cazul în care un producător a desemnat o organizație care implementează răspunderea extinsă a producătorilor în conformitate cu articolul ***17 alineatul (1)***, obligațiile prevăzute la prezentul articol sunt îndeplinite de organizația respectivă ***mutatis mutandis***, cu excepția cazului în care se specifică altfel de către statul membru în care vehiculul a fost pus la dispoziție pe piață pentru prima dată.

(6) Obligațiile prevăzute la prezentul articol pot fi îndeplinite, în numele unui producător, de către un reprezentant ***autorizat*** pentru răspunderea extinsă a producătorilor.

În cazul în care un reprezentant autorizat reprezintă mai mult de un producător într-un stat membru, reprezentantul autorizat respectiv furnizează separat numele și datele de contact pentru fiecare dintre producătorii reprezentați.

(7) Statele membre pot decide că procedura de înregistrare în temeiul prezentului articol și procedura de autorizare în temeiul articolului ***18*** constituie o procedură unică, cu condiția ca cererea de autorizare să îndeplinească cerințele prevăzute la alineatele (3)-(6) de la prezentul articol.

(8) Autoritatea competentă trebuie:

(a) să pună la dispoziție pe site-ul său web informații cu privire la procesul de depunere a cererilor prin intermediul unui sistem electronic de prelucrare a datelor;

(b) să accepte înregistrările și să furnizeze un număr de înregistrare în termen de maximum 12 săptămâni de la data la care sunt furnizate toate informațiile solicitate în temeiul alineatelor (2) și (3).

(9) Autoritatea competentă poate:

(a) să stabilească modalități privind cerințele și procesul de înregistrare, fără a adăuga cerințe de fond la cele prevăzute în temeiul alineatelor (2) și (3);

(b) să perceapă producătorilor taxe bazate pe costuri și proporționale pentru prelucrarea cererilor menționate la alineatul (2) ***și la articolul 18 alineatul (1)***.

(10) Autoritatea competentă poate refuza înregistrarea unui producător sau poate retrage înregistrarea producătorului în cazul în care informațiile menționate la alineatul (3) de la prezentul articol și documentele justificative aferente nu sunt furnizate sau sunt insuficiente ori în cazul în care producătorul nu mai îndeplinește cerințele prevăzute la punctul 1 litera (d) din anexa IX.

Autoritatea competentă retrage înregistrarea producătorului în cazul în care acesta și-a încetat existența.

(11) Producătorul sau, după caz, reprezentantul ***autorizat*** al producătorului pentru răspunderea extinsă a producătorilor sau organizația care implementează răspunderea extinsă a producătorilor desemnată în numele producătorilor pe care îi reprezintă notifică fără întârzieri nejustificate autorității competente orice modificare a informațiilor conținute în înregistrare și orice încetare definitivă a punerii la dispoziție pe piață pe teritoriul statului membru a vehiculelor menționate în înregistrare.

(12) Producătorul sau, după caz, reprezentantul ***autorizat*** al producătorului pentru răspunderea extinsă a producătorilor sau organizația care implementează răspunderea extinsă a producătorilor raportează autorității competente responsabile cu registrul cu privire la îndeplinirea obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor.

În cazul în care informațiile din registrul producătorilor nu sunt accesibile publicului, statele membre se asigură că furnizorii de platforme online care permit consumatorilor să încheie contracte la distanță cu producătorii au acces gratuit la informațiile respective.

Articolul 20

Responsabilitatea financiară a producătorilor

(1) Contribuțiile financiare plătite de producător acoperă următoarele costuri legate de vehiculele pe care producătorul le pune la dispoziție pe piață pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru:

(a) costurile de colectare a vehiculelor scoase din uz care sunt necesare pentru îndeplinirea cerințelor de la articolele 23-***25 și de transport ulterior al lor într-un mod eficient*** și costurile de tratare a vehiculelor scoase din uz care sunt necesare pentru îndeplinirea cerințelor de la articolele 26-30, 33 și 35, ***luând în considerare*** veniturile operatorilor de gestionare a deșeurilor legate de vânzarea de piese de schimb uzate și componente de schimb uzate, de vehicule scoase din uz depoluate sau de materii prime secundare ***recuperate din astfel de piese, componente și materii***; ***aceste costuri se bazează pe un calcul al costurilor medii***;

(b) costurile de desfășurare a unor campanii de sensibilizare menite ***să informeze publicul și*** să îmbunătățească colectarea vehiculelor scoase din uz;

(c) costurile de instituire a sistemului de notificare menționat la articolul 25;

(d) costurile ***administrative*** de colectare și de ***punere la dispoziție a datelor***, ▌ precum și de raportare către autoritățile competente.

Pentru vehiculele care intră în domeniul de aplicare al Directivei 2000/53/CE, care au fost puse la dispoziție pe piață înainte de ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament] și prin derogare de la primul paragraf litera (a) și de la alineatul (2) de la prezentul articol, în statele membre în care, în conformitate cu articolul 5 alineatul (4) al doilea paragraf din Directiva 2000/53/CE, producătorii nu au trebuit să suporte toate costurile, ci doar o parte semnificativă a acestora, contribuțiile financiare pe care producătorul respectivelor vehicule trebuie să le efectueze corespund unui nivel care constituie o parte semnificativă a costurilor menționate la articolul respectiv.

(2) ***Contribuțiile financiare plătite de producătorii care*** pun la dispoziție pe piață pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru ***vehiculul acoperă, de asemenea, costurile menționate la alineatul (1) litera (a) aferente vehiculelor în legătură cu care producătorul nu poate fi identificat sau a încetat să existe în statul membru în care vehiculul a devenit un vehicul scos din uz, proporțional cu cota lor de piață respectivă.***

(3) Contribuțiile financiare plătite de producătorii care pun la dispoziție pe piață vehicule cu destinație specială acoperă numai costurile menționate la alineatul (1) litera (a), care se referă la colectarea și depoluarea acestor vehicule.

(4) În cazul îndeplinirii individuale a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor, producătorii oferă o garanție pentru vehiculele pe care le pun la dispoziție pe piață pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru. Această garanție asigură că vor fi finanțate operațiunile prevăzute la alineatul (1) privind vehiculele respective***, inclusiv în caz de încetare permanentă a operațiunilor lor sau în caz de insolvență***.

Valoarea garanției se stabilește de către statele membre în care vehiculul a fost pus la dispoziție pe piață pentru prima dată, ținând seama de criteriile prevăzute la articolul 21.

Garanția poate lua forma unei participări a producătorului la sisteme adecvate de finanțare a gestionării vehiculelor scoase din uz, ***a unei garanții financiare sau*** a unei asigurări ***echivalente*** ▌**.**

(5) În cazul în care un vehicul nou a fost omologat în cadrul unei omologări de tip în mai multe etape, producătorul vehiculului de bază este considerat producătorul vehiculului completat și poate colecta contribuții proporționale de la constructorii pieselor, altele decât vehiculul de bază, care au fost omologate în cadrul omologării de tip în mai multe etape. Aceste contribuții proporționale acoperă numai costurile legate de depoluare în conformitate cu articolul 28 și de îndepărtarea pieselor și a componentelor în conformitate cu articolul 29.

Microîntreprinderile, astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (3) din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei[39], sunt scutite de astfel de contribuții.

(6) Autoritatea competentă, în strânsă cooperare cu producătorii, cu organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor și cu operatorii de gestionare a deșeurilor, monitorizează:

(a) costurile medii ale operațiunilor de colectare, reciclare și tratare și veniturile operatorilor de gestionare a deșeurilor;

(b) nivelul contribuțiilor financiare pe care producătorii trebuie să le plătească organizațiilor care implementează răspunderea extinsă a producătorilor desemnate în cazul îndeplinirii colective a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor, astfel încât costurile să fie repartizate în mod echitabil între toți operatorii interesați.

---

39 Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definiția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii [notificată cu numărul C(2003) 1422] (JO L 124, 20.5.2003, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

Articolul 21

Modularea taxelor

(1) În cazul îndeplinirii colective a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor, organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor se asigură că contribuțiile financiare care le sunt plătite de producători sunt modulate ținând seama ***cel puțin*** de următoarele elemente:

(a) greutatea vehiculului***, cu excepția bateriilor pentru vehicule electrice;***

▌

(b) gradul de reciclare și de reutilizare a tipului de vehicul căruia îi aparține vehiculul, pe baza informațiilor transmise autorității de omologare de tip în conformitate cu articolul 4;

(c) timpul necesar pentru dezmembrarea vehiculului într-o instalație de tratare autorizată, în special pentru piesele și componentele care trebuie îndepărtate înainte de mărunțire în conformitate cu articolul 29;

(d) ponderea materialelor și a substanțelor care împiedică un proces de reciclare de înaltă calitate ▌;

(e) procentul de conținut reciclat din materialele enumerate la articolele 6 și 10 utilizate în vehicul;

(f) prezența și cantitatea de substanțe menționate la articolul 5 alineatul (4).

(2) Comisia este împuternicită să adopte, în conformitate cu articolul 51, acte delegate de completare a prezentului regulament prin stabilirea unor norme detaliate privind modul în care trebuie aplicate criteriile prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol.

Articolul 22

Mecanismul de alocare a costurilor pentru vehiculele care devin vehicule scoase din uz în alt stat membru

(1) ***Fără a aduce atingere articolului 16 și articolului 20 alineatul (2),*** în cazul în care un vehicul ***din categoria M_1 sau N_1*** devine vehicul scos din uz într-un alt stat membru decât statul membru pe teritoriul căruia vehiculul a fost ***introdus*** pe piață***, și niciun producător nu poate fi identificat pe teritoriul statului membru în care devine vehicul scos din uz, constructorul*** vehiculului respectiv ▌ se asigură că sunt acoperite costurile ▌ operațiunilor de gestionare a deșeurilor menționate la articolul 20 ***alineatul (1) literele (a) și (d)*** suportate de operatorii de gestionare a deșeurilor ▌ .

(2) ***Pentru a-și îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul alineatului (1), constructorul***:

(a) desemnează, printr-un mandat scris, un reprezentant ***autorizat*** pentru ***mecanismul transfrontalier din*** fiecare stat membru ***și notifică autoritățile competente cu privire la desemnări***; și

(b) instituie mecanisme de cooperare transfrontalieră cu operatorii de gestionare a deșeurilor care efectuează operațiunile de gestionare a deșeurilor menționate la articolul 20 ***alineatul (1) literele (a) și (d)***.

Reprezentantul autorizat al constructorului menționat la primul paragraf litera (a) de la prezentul alineat îndeplinește sarcinile prevăzute în mandatul primit de la constructor. Un constructor poate desemna o organizație care implementează răspunderea extinsă a producătorilor pentru a acționa în calitate de reprezentant autorizat al său.

În cazul în care un constructor este stabilit în afara Uniunii, reprezentantul constructorului în Uniune desemnat prin aplicarea articolului 13 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2018/858 poate îndeplini obligațiile constructorului în temeiul primului paragraf literele (a) și (b) de la prezentul alineat.

(3) Constructorii demonstrează producătorilor lor conformitatea cu cerințele prevăzute la alineatul (2).

(4) Producătorii pun la dispoziție pe piața unui stat membru numai acele vehicule ale constructorilor care au demonstrat conformitatea cu cerințele prevăzute la alineatul (2).

(5) Statul membru în care vehiculul a devenit vehicul scos din uz monitorizează respectarea de către ***constructori și reprezentanții autorizați ai acestora*** a alineatelor (1) și (2) de la prezentul articol. Monitorizarea se bazează pe informațiile raportate și verificate de către ***constructori și reprezentanții lor autorizați*** către autoritățile competente cu privire la punerea în aplicare a alineatelor (1) și (2) de la prezentul articol, în special la calcularea și alocarea costurilor de gestionare a vehiculelor scoase din uz menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, ținând seama în mod corespunzător de confidențialitatea comercială și de alte preocupări legate de competitivitate.

(6) În cazul în care este necesar pentru a asigura conformitatea cu prezentul articol ***și ținând seama de informațiile furnizate de statele membre în temeiul activităților de cooperare și monitorizare menționate la alineatele (2) și (5) de la prezentul articol***, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 51 din prezentul regulament. ***Astfel de acte vizează, în special, evitarea unei denaturări a pieței unice și asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru operatorii economici stabiliți în interiorul și în afara Uniunii. Actele delegate pot stabili*** norme detaliate privind obligațiile ***constructorilor***, ***în special ale celor stabiliți în afara Uniunii, ale reprezentanților autorizați ai constructorilor,*** ale producătorilor, ale statelor membre și ale operatorilor de gestionare a deșeurilor, precum și privind caracteristicile mecanismelor menționate la ***prezentul articol***.

SECȚIUNEA 3

COLECTAREA VEHICULELOR SCOASE DIN UZ

Articolul 23

Colectarea vehiculelor scoase din uz

(1) Producătorii se asigură că toate vehiculele pe care le-au pus la dispoziție pe piață pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru sunt colectate atunci când vehiculele respective devin vehicule scoase din uz.

(2) În sensul alineatului (1), p***roducătorii*** sau, dacă sunt desemnate în conformitate cu articolul ***17 alineatul (1)***, organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor instituie sau participă la instituirea unor sisteme de colectare, inclusiv puncte de colectare ▌.

Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că producătorii sau, dacă sunt desemnate în conformitate cu articolul ***17 alineatul (1)***, organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor instituie sisteme de colectare pentru toate vehiculele scoase din uz.

(3) Producătorii sau, dacă sunt desemnate în conformitate cu articolul ***17 alineatul (1)***, organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor se asigură că sistemele de colectare menționate la alineatul (2) de la prezentul articol:

(a) acoperă întregul teritoriu al statului membru;

(b) ***beneficiază de*** o disponibilitate adecvată a instalațiilor de tratare autorizate ***sau a punctelor de colectare***, ținând seama de dimensiunea și densitatea populației, precum și de volumul preconizat de vehicule scoase din uz, fără a se limita la zonele în care colectarea și gestionarea ulterioară sunt cele mai profitabile;

(c) asigură colectarea deșeurilor de piese provenite din repararea vehiculelor;

(d) permit colectarea vehiculelor scoase din uz ▌, indiferent de originea acestora;

(e) permit predarea gratuită a tuturor vehiculelor scoase din uz către ***punctele de colectare sau*** instalațiile de tratare autorizate, astfel cum se prevede la articolul 24 alineatul (2).

(4) Producătorii sau, dacă sunt desemnate în conformitate cu ***articolul 17 alineatul (1)***, organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor ***publică și actualizează în mod regulat lista punctelor de colectare și a instalațiilor de tratare autorizate pe site-urile lor web și*** desfășoară campanii educaționale de promovare a ***sistemelor*** de colectare a vehiculelor scoase din uz, precum și de informare cu privire la consecințele pe care colectarea și manipularea necorespunzătoare a vehiculelor scoase din uz le au asupra mediului. ***Statele membre pot solicita coordonarea campaniilor educaționale în cadrul statului membru, în colaborare atât cu producătorii, cât și, dacă sunt desemnate în conformitate cu articolul 17 alineatul (1), cu organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor și cu autoritățile competente.***

(5) Statele membre pot autoriza ***puncte de colectare***, altele decât instalațiile de tratare autorizate ***să colecteze*** vehiculele scoase din uz.

▌

Punctele de colectare obțin o autorizație de la autoritatea competentă în conformitate cu articolul 23 din Directiva 2008/98/CE și îndeplinesc condițiile prevăzute în autorizația respectivă. Pentru a elibera autorizația, autoritatea competentă verifică dacă o astfel de unitate sau întreprindere are capacitatea necesară pentru a îndeplini următoarele obligații:

(a) ***colectarea*** vehiculelor scoase din uz ***și depozitarea lor temporară în conformitate cu*** partea A din anexa VIII;

(b) ***pregătirea pentru transferul*** vehiculelor scoase din uz ***colectate către instalațiile de tratare autorizate prin prevenirea scurgerilor accidentale de lichide și a accesului neautorizat la punctul de colectare***;

(c) garantarea că toate vehiculele scoase din uz colectate sunt transferate către o instalație de tratare autorizată în termen de ***două luni*** de la primirea lor.

(6) ***Punctele de colectare*** eliberează proprietarului vehiculului un document în format electronic prin care confirmă primirea vehiculului scos din uz și îl transmit, printr-o procedură de notificare electronică instituită în conformitate cu articolul 25 alineatul (2), autorităților relevante din statul membru, inclusiv autorităților competente desemnate în temeiul articolului 14.

Articolul 24

Predarea vehiculelor scoase din uz

(1) ***Proprietarul unui vehicul sau orice operator economic care acționează în numele proprietarului unui vehicul care devine vehicul scos din uz îl predă fără întârzieri nejustificate la o instalație de tratare autorizată sau către un punct de colectare. Această obligație nu se aplică autorulotelor, astfel cum sunt menționate în partea A punctul 5.1 din anexa I la Regulamentul (UE) 2018/858, care au devenit vehicule scoase din uz atât timp cât vehiculele respective sunt utilizate în scopuri locative.***

Toate vehiculele scoase din uz ***pentru care nu poate fi identificat niciun proprietar*** se predau la instalații de tratare autorizate în vederea tratării.

(2) Predarea unui vehicul scos din uz la o instalație de tratare autorizată sau ***la un punct de colectare*** este gratuită pentru ultimul proprietar al vehiculului, cu excepția cazului în care vehiculului scos din uz îi lipsește oricare dintre piesele sau componentele esențiale ▌ sau vehiculul scos din uz conține deșeuri care i-au fost adăugate.

(3) Piesele esențiale în sensul prezentului articol sunt în special:

(a) motoarele pentru tracțiune electrică;

(b) bateriile pentru vehicule electrice;

(c) motoarele;

(d) diversele bucăți mari de caroserie.

(4) În cazul în care bateria pentru vehicule electrice lipsește dintr-un vehicul scos din uz, predarea vehiculului scos din uz rămâne gratuită dacă ultimul proprietar al vehiculului furnizează documente care dovedesc că bateria pentru vehicule electrice a fost manipulată de un operator profesionist în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/1542.

(5) În cazul vehiculelor care au fost declarate pierderi tehnice totale de către companiile de asigurări, predarea unor astfel de vehicule scoase din uz este gratuită chiar și atunci când lipsesc piesele esențiale prevăzute la alineatul (2).

Articolul 25

Certificatul de distrugere

(1) Instalațiile de tratare autorizate eliberează un certificat de distrugere ***ultimului proprietar al vehiculului la predarea*** vehiculului scos din uz la ***instalația de tratare autorizată***. Certificatul de distrugere ***se eliberează în conformitate cu modelul prevăzut*** în anexa X.

(2) Certificatul de distrugere se eliberează în format electronic și se furnizează printr-o procedură de notificare electronică autorităților relevante din statul membru, inclusiv autorităților competente desemnate în temeiul articolului 14. ***Instalația de tratare autorizată furnizează o copie a notificării electronice ultimului proprietar al vehiculului și oricărui operator economic care acționează în numele proprietarului vehiculului.***

(3) În cazul în care vehiculul scos din uz, pentru care a fost eliberat un certificat de distrugere într-un stat membru, este înmatriculat într-un alt stat membru, autoritățile ***relevante desemnate*** de statul membru în care a fost eliberat certificatul de distrugere informează autoritățile relevante ***desemnate*** de statul membru în care este înmatriculat vehiculul că a fost eliberat un certificat de distrugere pentru vehiculul în cauză.

(4) Autoritățile relevante ***pentru înmatricularea vehiculului*** anulează înmatricularea unui vehicul scos din uz numai după primirea certificatului de distrugere pentru vehiculul respectiv.

(5) Certificatele de distrugere eliberate într-un stat membru sunt recunoscute în toate celelalte state membre.

SECȚIUNEA 4

TRATAREA VEHICULELOR SCOASE DIN UZ

Articolul 26

Obligații pentru instalațiile de tratare autorizate

(1) Instalațiile de tratare autorizate se asigură că toate vehiculele scoase din uz și piesele, componentele și materialele acestora, precum și deșeurile de piese provenite din repararea vehiculelor sunt acceptate și tratate în conformitate cu condițiile stabilite în autorizațiile lor, precum și în conformitate cu prezentul regulament. ***Tratarea vehiculelor scoase din uz poate fi efectuată individual de către o instalație de tratare autorizată sau, cu excepția depoluării, în cooperare cu alte instalații de tratare autorizate.***

▌

(2) Instalațiile de tratare autorizate:

(a) depozitează, chiar și temporar, toate vehiculele scoase din uz și piesele, componentele și materialele acestora în conformitate cu cerințele minime stabilite în partea A din anexa VIII;

(b) efectuează depoluarea tuturor vehiculelor scoase din uz, în conformitate cu articolul 28 și cu cerințele minime stabilite în partea B din anexa VIII;

(c) îndepărtează piesele și componentele enumerate în partea C din anexa VIII din vehiculul scos din uz ***în conformitate cu articolele 29 și 30***;

(d) tratează toate vehiculele scoase din uz și piesele, componentele și materialele acestora în conformitate cu ***articolele 27-31, 33, 34 și 35 din prezentul regulament și anexa VIII la acesta, cu*** ierarhia deșeurilor și cu cerințele generale prevăzute la articolul 4 din Directiva 2008/98/CE***;***

(e) aplică cele mai bune tehnici disponibile, astfel cum sunt definite la articolul 3 punctul 10 din Directiva 2010/75/UE, după caz;

▌

(f) tratează vehiculul scos din uz primit în termen de 12 luni de la data predării.

Pe lângă cerințele prevăzute la articolul 35 din Directiva 2008/98/CE, instalațiile de tratare autorizate stochează în format electronic evidența ***tuturor*** operațiunilor efectuate de tratare***, menționate la primul paragraf literele (a)-(e) de la prezentul alineat,*** a vehiculelor scoase din uz timp de trei ani și sunt în măsură să prezinte aceste informații la cererea autorităților naționale competente.

(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 51 pentru a modifica anexa VIII prin adaptarea cerințelor minime de tratare a vehiculelor scoase din uz la progresele științifice și tehnice ***în ceea ce privește tehnologiile de tratare, inclusiv prin***:

(a) adăugarea, eliminarea sau revizuirea pieselor și a componentelor enumerate în partea C din anexa VIII***;***

(b) revizuirea valorilor-țintă pentru fracțiunile de ieșire enumerate în partea G punctul 2 din anexa VIII***;***

(c) extinderea listei tipurilor de aliaje de aluminiu enumerate în partea G punctul 2 literele (b) și (c) din anexa VIII***;***

(d) adăugarea de criterii de calitate care îmbunătățesc separarea materialelor plastice reciclabile și valori-țintă pentru tehnologiile de reciclare ulterioare aplicabile părții G punctul 2 din anexa VIII***.***

(4) Statele membre încurajează instalațiile de tratare autorizate să introducă sisteme de management de mediu certificate ***și să dispună efectuarea de audituri*** în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1221/2009.

Articolul 27

Cerințe generale privind mărunțirea

(1) De la ... [prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], instalațiile de tratare autorizate și alți operatori de gestionare a deșeurilor ***care efectuează operațiuni de mărunțire*** solicită ca vehiculele scoase din uz care le sunt predate în vederea mărunțirii ***sau piesele și componentele structurale mari din șasiul sau caroseria vehiculelor scoase din uz din categoriile N_2, N_3, M_2, M_3 și O care le sunt predate în vederea mărunțirii sau a tăierii să fie***:

(a) ***depoluate în conformitate cu articolul 28, iar piesele și componentele acestora îndepărtate în conformitate cu articolul 29***; ***și***

(b) ***însoțite de*** o copie a certificatului de distrugere care a fost eliberat pentru vehiculul scos din uz în cauză.

(2) Instalațiile de tratare autorizate și operatorii de gestionare a deșeurilor ***care desfășoară operațiuni de mărunțire și*** care primesc vehicule scoase din uz care nu respectă cerințele stabilite la alineatul (1):

(a) raportează neconformitatea autorității competente***, inclusiv numele și datele de contact ale persoanei fizice sau juridice care a predat vehiculul scos din uz la instalația de tratare autorizată sau la alt operator de gestionare a deșeurilor pentru mărunțire***;

(b) nu utilizează vehiculele scoase din uz respective în operațiunile lor de mărunțire, exceptând cazul în care autoritatea competentă autorizează aceste operațiuni ***sau până la luarea măsurilor necesare pentru tratarea vehiculului scos din uz în conformitate cu articolele 28 și 29 și pentru eliberarea unui certificat de distrugere în conformitate cu articolul 25***.

(3) ***Instalațiilor de tratare autorizate și operatorilor*** de gestionare a deșeurilor care efectuează operațiuni de mărunțire a vehiculelor scoase din uz ***li se permite să amestece*** vehiculele scoase din uz, piesele, componentele și materialele acestora ***cu alte deșeuri, inclusiv*** cu deșeuri de ambalaje și cu deșeuri de echipamente electrice și electronice***, numai dacă sunt îndeplinite criteriile și valorile-limită prevăzute în partea G punctele 1 și 2 din anexa*** VIII.

Articolul 28

Depoluarea vehiculelor scoase din uz

(1) ***În termen de 30 de zile*** de la predarea unui vehicul scos din uz la instalația de tratare autorizată, instalația respectivă depoluează vehiculul respectiv înainte de a fi tratat în continuare, în conformitate cu cerințele minime stabilite în partea B din anexa VIII.

(2) Fluidele și lichidele enumerate în partea B din anexa VIII se colectează și se depozitează separat, în conformitate cu cerințele stabilite în partea A din anexa VIII. Uleiurile uzate se colectează și se depozitează separat de celelalte fluide și lichide și se tratează în continuare în conformitate cu articolul 21 din Directiva 2008/98/CE.

(3) Piesele, componentele și materialele care conțin substanțele menționate la articolul 5 alineatul (4) din prezentul regulament se îndepărtează din vehiculele scoase din uz și se manipulează în conformitate cu articolul 17 din Directiva 2008/98/CE.

(4) Bateriile se îndepărtează separat din vehiculele scoase din uz și se depozitează într-o zonă desemnată pentru tratare suplimentară în conformitate cu articolul 70 alineatul (3) din Regulamentul (UE) ***2023/1542***.

(5) Piesele, componentele și materialele care au fost depoluate se manipulează și se etichetează în conformitate cu articolele 18 și 19 din Directiva 2008/98/CE.

(6) Instalația de tratare autorizată documentează depoluarea vehiculelor scoase din uz prin înregistrarea informațiilor enumerate în partea B punctul 4 din anexa VIII ***și raportează informațiile respective pentru fiecare an calendaristic autorității competente a statului membru***.

Articolul 29

Demontarea obligatorie a pieselor și a componentelor în vederea reutilizării, ***refabricării, recondiționării*** și reciclării înainte de mărunțire

(1) De la ... [prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], instalațiile de tratare autorizate se asigură că piesele și componentele enumerate în partea C din anexa VIII sunt îndepărtate dintr-un vehicul scos din uz înainte de mărunțire ***sau compactare***, după finalizarea operațiunilor de depoluare menționate la articolul 28.

Instalațiile de tratare autorizate îndepărtează ***piesele și componentele enumerate în partea C din anexa*** VIII ***cu potențial de reutilizare, refabricare sau recondiționare într-un mod nedistructiv.***

Al doilea paragraf de la prezentul articol nu se aplică dacă o instalație de tratare autorizată demonstrează că dezmembrarea manuală sau dezasamblarea semiautomată sau automată într-un mod nedistructiv a pieselor și componentelor enumerate în partea C din anexa VIII ***implică costuri economice disproporționate care nu pot fi compensate de veniturile preconizate din reutilizarea, refabricarea sau recondiționarea pieselor și componentelor respective.***

(2) ***O instalație de tratare autorizată nu este obligată să îndepărteze piesele și componentele enumerate în partea C din anexa*** VIII***, cu excepția celor care urmează să fie îndepărtate într-un mod nedistructiv în conformitate cu*** alineatul (1) ***de la prezentul articol,*** dacă demonstrează că tehnologiile post-mărunțire ***separă*** materialele din piesele și componentele ***desemnate*** în partea C ***coloana a doua*** din anexa VIII la fel de eficient ca procesele de dezmembrare manuală sau procesele de dezasamblare semiautomată sau automată ***și că sunt îndeplinite criteriile și valorile-limită prevăzute în partea G punctele 1 și 2 din anexa*** VIII.

În sensul primului paragraf, instalația de tratare autorizată furnizează informațiile enumerate la partea G ***punctul 3*** din anexa VIII.

(3) Pe lângă obligațiile prevăzute la articolul 35 din Directiva 2008/98/CE, instalațiile de tratare autorizate păstrează evidențe ale vehiculelor scoase din uz care sunt prelucrate fără îndepărtarea prealabilă a pieselor, a componentelor și a materialelor în conformitate cu alineatul (2) de la prezentul articol, inclusiv numele și adresa instalațiilor de tratare și numărul de identificare al vehiculelor (VIN) scoase din uz în cauză.

Instalațiile de tratare autorizate furnizează autorității competente informațiile din evidențele menționate la primul paragraf, în conformitate cu articolul 50 alineatul (6).

Articolul 30

Cerințe privind piesele și componentele îndepărtate

(1) Toate piesele și componentele care au fost îndepărtate dintr-un vehicul scos din uz în temeiul articolului 29 alineatul (1) sunt evaluate pentru a stabili dacă sunt adecvate pentru:

(a) reutilizare, în conformitate cu partea D punctul 1 litera (a) din anexa VIII;

(b) refabricare sau recondiționare, în conformitate cu partea D punctul 1 litera (b) din anexa VIII;

(c) reciclare; sau

(d) alte operațiuni de tratare, ținând seama de cerințele specifice de tratare prevăzute în partea F din anexa VIII.

▌

Evaluarea se efectuează ținând seama în special de fezabilitatea tehnică a desfășurării proceselor menționate la primul paragraf și de cerințele privind siguranța vehiculelor.

▌

(2) Piesele și componentele îndepărtate și adecvate pentru reutilizare, refabricare sau recondiționare sunt:

(a) etichetate în conformitate cu partea D punctul 2 din anexa VIII; și

▌

(b) protejate în mod corespunzător împotriva deteriorării în timpul transportului, încărcării și descărcării.

▌

(3) Piesele și componentele enumerate în partea E din anexa VIII nu se reutilizează***, cu excepția cazului în care o evaluarea menționată la alineatul (1) confirmă că utilizarea acestor piese și componente respectă cerințele aplicabile privind vehiculele, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentele (UE) 2018/858 și (UE) nr. 168/2013. Respectivele piese și componente pot fi transferate către alt operator economic în vederea reutilizării numai dacă urmează să fie montate de un operator de reparații și întreținere calificat.***

(4) Piesele și componentele provenite de la vehiculele scoase din uz sau de la operațiunile de reparare și întreținere care sunt evaluate ca fiind adecvate pentru reutilizare, refabricare sau recondiționare nu sunt considerate deșeuri. Instalațiile de tratare autorizate pun la dispoziția autorităților naționale relevante, la cerere:

(a) documentația care confirmă evaluarea menționată la alineatul (1) ce demonstrează că piesele și componentele sunt adecvate în scopul reutilizării, refabricării sau recondiționării; și

(b) o copie a facturii sau a contractului referitor la transferul pieselor și componentelor respective.

(5) Prezentul articol nu se aplică bateriilor cărora li se aplică Regulamentul (UE) 2023/1542.

(6) Instalațiile de tratare autorizate se asigură că piesele și componentele îndepărtate care nu sunt adecvate pentru reutilizare, refabricare sau recondiționare sunt trimise pentru tratare în conformitate cu alineatul (1) primul paragraf literele (c) și (d).

Articolul 31

Comerțul cu piese și componente uzate, refabricate sau recondiționate

(1) De la ... [prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], orice ***operator economic care vinde*** piese de schimb și componente uzate, refabricate sau recondiționate ▌se asigură că piesele și componentele ***conțin eticheta aplicată de instalațiile de tratare autorizate în conformitate cu articolul 30 alineatul (2)*** litera ***(a)***.

▌

(2) În cazul vânzării de piese și componente uzate, refabricate sau recondiționate către consumatori, operatorii economici se asigură că aceste piese și componente își pot menține funcțiile și performanța necesare în condiții de utilizare normală și că respectă alte cerințe aplicabile bunurilor vândute în conformitate cu Directiva (UE) 2019/771.

▌

(3) Cerințele privind operatorii economici de la alineatele (1) și (2) se aplică indiferent de tehnica de tranzacționare utilizată, inclusiv în cazul vânzărilor online.

Articolul 32

Reutilizarea, refabricarea și recondiționarea pieselor și a componentelor

(1) De la ... [prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], statele membre stimulează reutilizarea, refabricarea***, reechiparea*** și recondiționarea pieselor și a componentelor, indiferent dacă au fost îndepărtate în etapa de utilizare sau în etapa de sfârșit al ciclului de viață al unui vehicul.

Măsurile de stimulare menționate la primul paragraf ▌ pot include:

(a) cerința ca operatorii de întreținere și reparații să ofere clienților posibilitatea de a repara un vehicul cu piese de schimb și componente uzate, refabricate sau recondiționate, alături de o ofertă de reparare a vehiculului cu piese și componente noi, cu condiția ca această cerință să fie formulată astfel încât să nu creeze costuri sau sarcini administrative excesive pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici;

(b) stimulente economice ***menite să impulsioneze piața*** pieselor de schimb și a componentelor uzate, refabricate sau recondiționate. ▌

(2) Statele membre includ în programele de prevenire a generării deșeurilor prevăzute la articolul 29 din Directiva 2008/98/CE stimulentele menționate la alineatul (1) de la prezentul articol.

(3) Comisia facilitează schimbul de informații și schimbul de bune practici între statele membre cu privire la stimulentele menționate la alineatul (1).

Comisia monitorizează eficacitatea stimulentelor acordate de statele membre.

Articolul 33

Obiective privind reutilizarea, reciclarea și recuperarea

(1) De la ... [prima zi a anului calendaristic care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a regulamentului], statele membre ***adoptă măsurile necesare pentru*** a se asigura ***că producătorii sau, dacă sunt desemnate în conformitate cu articolul 17 alineatul (1), organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor se asigură*** că operatorii de gestionare a deșeurilor îndeplinesc următoarele obiective:

(a) reutilizarea și recuperarea, calculate împreună, sunt de minimum 95 % greutate medie anuală pe vehicul, cu excepția bateriilor;

(b) reutilizarea și reciclarea, calculate împreună, sunt de minimum 85 % greutate medie anuală pe vehicul, cu excepția bateriilor.

(2) De la ... [prima zi a anului calendaristic care urmează după 60 de luni de la data intrării în vigoare a regulamentului], statele membre ***adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că producătorii sau, dacă sunt desemnate în conformitate cu articolul 17 alineatul (1), organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor*** se asigură ***că*** operatorii de gestionare a deșeurilor ***îndeplinesc*** un obiectiv anual de reciclare a materialelor plastice de cel puțin 30 % din greutatea ***medie*** totală a materialelor plastice conținute în vehiculele ***scoase din uz***.

Greutatea ***plasticului reciclat și greutatea totală a materialelor plastice menționate la primul paragraf exclud elastomerii, materialele termorigide, altele decât spumele poliuretanice utilizate pentru cașerare, și materialele plastice care conțin sau sunt contaminate cu orice substanță menționată la articolul 7 din Regulamentul (UE) 2019/1021 atunci când sunt depășite pragurile din anexa IV la regulamentul respectiv.***

Articolul 34

Interzicerea depozitării deșeurilor neinerte

De la ... [***prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament***], fracțiunile ***grele și cele ușoare rezultate din mărunțirea vehiculelor*** scoase din uz ***care rămân după tratare și*** care conțin deșeuri neinerte nu se acceptă într-un depozit de deșeuri ***dacă depășesc valorile-limită stabilite în partea G punctul 2 literele (d) și (e)*** din ***anexa VIII.***

Articolul 35

Transferurile de vehicule scoase din uz

(1) Tratarea vehiculelor scoase din uz poate fi efectuată ***în afara statului membru în cauză sau*** în afara Uniunii, cu condiția ca transferul vehiculelor scoase din uz ***sau a deșeurilor produse în cursul tratării lor*** să fie în conformitate cu Regulamentul (UE) ***2024/1157***.

▌

(2) Transferurile de vehicule scoase din uz din Uniune către o țară terță în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol se iau în considerare pentru îndeplinirea obligațiilor și a obiectivelor prevăzute la articolul 33 numai dacă exportatorul vehiculelor scoase din uz prezintă documente justificative aprobate de autoritatea competentă de destinație prin care demonstrează că tratarea a avut loc în condiții care sunt ***considerate*** echivalente cu cerințele prevăzute în prezentul regulament și cu cerințele de protecție a mediului și a sănătății umane prevăzute în alte acte legislative ale Uniunii.

▌

Capitolul V

Transferul de proprietate și distincția între vehiculele utilizate și ***vehiculele scoase din uz***

Articolul 36

Transferul dreptului de proprietate asupra vehiculelor utilizate ***în interiorul Uniunii***

(1) În scopul transferului dreptului de proprietate asupra unui vehicul utilizat ***în interiorul Uniunii, un operator economic prezintă*** oricărei persoane fizice sau juridice interesate să dobândească dreptul de proprietate asupra vehiculului în cauză ***documentația care demonstrează că acesta*** nu este un vehicul ***scos din uz, indiferent de tehnica de tranzacționare utilizată, inclusiv prin licitații specifice pentru*** operatorii economici***, contracte la distanță sau platforme online. Documentația respectivă demonstrează că este un vehicul aflat într-o stare tehnică conformă cerințelor sau constă într-o evaluare în conformitate cu*** anexa I ***care dovedește*** că nu este un vehicul scos din uz.

(2) În scopul transferului dreptului de proprietate asupra unui vehicul utilizat în interiorul Uniunii, persoanele fizice care nu sunt operatori economici au obligația de a furniza documentația menționată la alineatul (1) numai în cazul în care:

(a) vehiculul este declarat pierdere economică totală de către o companie de asigurări;

(b) vânzarea este încheiată în întregime prin intermediul unei platforme online, fără predarea fizică a vehiculului între vânzător și cumpărător sau orice persoană care acționează în numele acestora.

Articolul 37

Starea vehiculului

(1) Atunci când evaluează pagubele produse unui vehicul implicat într-un accident, compania de asigurări sau orice alt expert în autovehicule care efectuează evaluarea în numele acesteia evaluează, de asemenea, dacă vehiculul este un vehicul scos din uz în conformitate cu anexa I.

(2) Autoritățile competente pot solicita proprietarului unui vehicul, în cazul în care există îndoieli că un vehicul utilizat este un vehicul scos din uz, să prezinte documente care să ateste că vehiculul în cauză nu este un vehicul scos din uz. Această documentație constă într-o evaluare în conformitate cu anexa I sau într-un certificat de inspecție tehnică valabil.

(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 51 din prezentul regulament, pentru a modifica prezentul regulament prin eliminarea criteriilor enumerate în anexa I pentru a stabili dacă un vehicul utilizat este un vehicul scos din uz, cu condiția ca progresele tehnologice în domeniul trasabilității, al potențialului de reparare și al siguranței să justifice limitarea cazurilor în care vehiculul este considerat vehicul scos din uz.

Capitolul VI

Exportul de vehicule utilizate către țări terțe

Articolul 38

Autoritatea competentă pentru exportul de vehicule utilizate către țări terțe

(1) Statele membre desemnează una sau mai multe autorități competente responsabile cu îndeplinirea obligațiilor prevăzute la prezentul capitol.

(2) Până la ... [ultima zi a lunii care urmează după 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], statele membre transmit Comisiei denumirile și adresele autorităților competente desemnate în conformitate cu alineatul (1). Statele membre transmit Comisiei, fără întârziere nejustificată, orice modificare a denumirilor sau a adreselor autorităților competente.

Articolul 39

Controale și cerințe privind exportul de vehicule utilizate

(1) De la ... [prima zi a lunii care urmează după ***60*** de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], vehiculele utilizate care urmează să fie exportate fac obiectul controalelor și al cerințelor prevăzute în prezentul ***capitol***.

(2) Prezentul ***capitol*** nu aduce atingere altor dispoziții din prezentul regulament și nici altor acte juridice ale Uniunii care reglementează acordarea liberului de vamă pentru export, în special Regulamentul (UE) nr. 952/2013 și articolele 46, 47, 267 și 269 din respectivul regulament.

(3) Vehiculele utilizate pot fi exportate numai dacă:

(a) nu sunt vehicule scoase din uz***; și***

(b) ▌ se află într-o stare tehnică conformă cerințelor ***la data depunerii declarației de export, cu excepția cazului în care au fost recunoscute drept*** vehicule ***de interes cultural special*** în conformitate cu articolul ***2 alineatul (2) litera (f) și cu anexa II***.

(4) Următoarele informații se furnizează sau se pun la dispoziția autorităților vamale pentru fiecare vehicul utilizat care urmează să fie exportat:

(a) VIN aferent vehiculului utilizat și identificarea statului membru în care a fost înmatriculat ultima dată vehiculul;

(b) o declarație care să confirme că vehiculul utilizat îndeplinește cerințele prevăzute la alineatul ***(3) de la prezentul articol sau se furnizează un certificat, astfel cum se menționează în anexa II***.

(5) Pentru a verifica conformitatea cu prezentul ***capitol*** privind acordarea liberului de vamă pentru export unui vehicul utilizat:

(a) până când interconectarea menționată la articolul 46 alineatul (4) devine operațională, autoritățile vamale fac schimb de informații și cooperează cu autoritățile competente în conformitate cu articolul 45 și, dacă este necesar, țin seama de acest schimb de informații și de această cooperare pentru a permite acordarea liberului de vamă pentru export unui vehicul utilizat;

(b) odată ce interconectarea menționată la articolul 46 alineatul (4) devine operațională, se aplică articolul 40, articolul 41 alineatele (2) și (3) și articolul 43 alineatul (3), iar notificările și alte schimburi în temeiul articolelor 42, 43 și 44 se efectuează prin intermediul sistemelor electronice respective.

(6) Un vehicul utilizat care urmează să fie exportat nu face obiectul:

[redacted]

(a) unei înscrieri în evidențele declarantului în temeiul articolului 182 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013;

(b) autoevaluării în temeiul articolului 185 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013.

[redacted]

Articolul 40

Verificarea automată a informațiilor privind statutul vehiculului

(1) Înainte de acordarea liberului de vamă pentru export ***unui vehicul utilizat***, autoritățile vamale verifică în mod electronic și automat, prin intermediul sistemelor electronice menționate la articolul 46 ***alineatul (4)***, dacă, pe baza VIN și a informațiilor privind statul membru în care a fost înmatriculat ultima dată, vehiculul se află într-o stare tehnică conformă cerințelor. ***Respectiva obligație nu se aplică vehiculelor care au fost recunoscute ca vehicule de interes cultural special*** în conformitate cu articolul ***2 alineatul (2)*** litera (f) ***și cu anexa II***.

(2) În cazul în care informațiile furnizate sau puse la dispoziția autorităților vamale nu corespund informațiilor din registrele naționale ale vehiculelor și din sistemele electronice naționale privind conformitatea tehnică în temeiul alineatului (1), autoritățile vamale nu acordă liberul de vamă pentru export vehiculului respectiv și informează ***persoana fizică sau juridică*** în cauză prin intermediul acestor sisteme.

Articolul 41

Gestionarea riscurilor și controalele vamale

(1) Pentru a asigura respectarea dispozițiilor prevăzute la articolul 39, autoritățile vamale efectuează controale asupra vehiculelor utilizate care urmează să fie exportate în conformitate cu ***dispozițiile privind gestionarea riscurilor și controalele vamale prevăzute în*** Regulamentul (UE) nr. 952/2013. Fără a aduce atingere articolului 40 din prezentul regulament, aceste controale se bazează în principal pe analiza de risc, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 952/2013.

(2) Pe lângă gestionarea riscurilor menționată la alineatul (1) de la prezentul articol, odată ce interconectarea menționată la articolul 46 este operațională, sistemele electronice menționate la articolul 46 alineatul (1) ***conțin informația*** dacă un vehicul utilizat care urmează să fie exportat respectă condițiile specifice legate de protecția mediului sau de siguranța rutieră în conformitate cu alineatul (3) de la prezentul articol***, iar autoritățile vamale verifică acest lucru în mod electronic și automat, prin intermediul interconectării menționate la articolul 46 alineatul (4)***.

(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 51 pentru a completa prezentul regulament prin stabilirea condițiilor de conformitate menționate la alineatul (2) de la prezentul articol ***în ceea ce privește condițiile*** specifice aplicate importului de vehicule utilizate de către țara terță de import legate de protecția mediului și de siguranța rutieră, atunci când aceste condiții au fost notificate Comisiei de către țara terță respectivă. Aceste condiții pot fi verificate în raport cu informațiile disponibile în sistemele electronice menționate la articolul 46 alineatul (1).

(4) Comisia publică și actualizează periodic pe un portal online dedicat condițiile specifice care i-au fost notificate și care sunt legate de protecția mediului sau de siguranța rutieră impuse de țările terțe menționate la alineatul (3).

Articolul 42

Suspendare

(1) În cazul în care există motive întemeiate să se considere că un vehicul utilizat care urmează să fie exportat nu respectă cerințele prezentului ***capitol***, autoritățile vamale suspendă ***imediat*** acordarea liberului de vamă pentru exportul respectivului vehicul utilizat***,*** informează imediat autoritățile competente ***desemnate în temeiul articolului 38*** cu privire la suspendare și transmit toate informațiile relevante necesare ***pentru ca autoritățile competente*** să stabilească dacă vehiculul utilizat respectă cerințele prezentului regulament și dacă i se poate acorda liberul de vamă pentru export.

(2) Pentru a stabili dacă un vehicul utilizat, care face obiectul suspendării menționate la alineatul (1), respectă prezentul regulament, autoritățile competente pot solicita oricărei persoane implicate în exportul respectivului vehicul utilizat informații suplimentare, inclusiv informații privind vânzarea sau transferul dreptului de proprietate asupra vehiculului, cum ar fi o copie a facturii sau a contractului, precum și documente justificative care să ateste că vehiculul utilizat este destinat utilizării ulterioare.

Articolul 43

Liberul de vamă pentru export

(1) În cazul în care acordarea liberului de vamă pentru export unui vehicul utilizat a fost suspendată în conformitate cu articolul 42, respectivului vehicul utilizat trebuie să i se acorde liberul de vamă pentru export, dacă toate celelalte cerințe și formalități legate de această măsură au fost îndeplinite și dacă este satisfăcută oricare dintre condițiile următoare:

(a) autoritățile competente ***desemnate în temeiul articolului 38*** nu au solicitat autorităților vamale, în termen de patru zile lucrătoare de la începutul suspendării, să mențină suspendarea; sau

(b) autoritățile competente ***desemnate în temeiul articolului 38*** au informat autoritățile vamale cu privire la aprobarea acordării liberului de vamă pentru export în conformitate cu prezentul ***capitol***.

(2) Acordarea liberului de vamă pentru export nu este considerată o dovadă a conformității cu dreptul Uniunii și, în special, cu prezentul regulament sau cu Regulamentul (UE) nr. 952/2013.

(3) Autoritățile vamale notifică ***în mod automat ieșirea vehiculului din Uniune prin intermediul interconectării menționate la articolul 46 alineatul (4)*** autorității de ***înmatriculare a vehiculelor*** din statul membru ***în care acesta a fost înmatriculat ultima dată***. ***Autoritatea de înmatriculare a vehiculelor înregistrează în registrul său național al vehiculelor faptul că*** vehiculul ***a fost exportat către o țară terță***.

Articolul 44

Refuzul acordării liberului de vamă pentru export

(1) În cazul în care autoritatea competentă ajunge la concluzia că un vehicul utilizat pentru care a fost notificată suspendarea în conformitate cu articolul 42 nu respectă prezentul ***capitol***, autoritatea competentă solicită imediat autorităților vamale să nu îi acorde liberul de vamă pentru export și le notifică acest lucru.

(2) În urma notificării din partea autorității competente în conformitate cu alineatul (1), autoritățile vamale nu acordă liberul de vamă pentru export vehiculului utilizat.

Articolul 45

Cooperarea între autorități și schimbul de informații

(1) ***Autoritățile competente ale*** statelor membre își acordă reciproc asistență pentru punerea în aplicare a prezentului ***capitol*** prin schimbul de informații la nivel bilateral, în special în scopul verificării statutului unui vehicul, inclusiv al verificării statutului de înmatriculare al acestuia în statul membru în care a fost înmatriculat anterior.

(2) După caz, autoritățile competente din statele membre cooperează, de asemenea, cu autoritățile administrative din țări terțe. Această cooperare poate include schimbul de informații relevante, efectuarea de inspecții comune și alte forme de asistență reciprocă, după cum se consideră necesar pentru a asigura conformitatea cu actele cu putere de lege și normele administrative aplicabile care reglementează exportul de vehicule utilizate.

(3) Autoritățile vamale și autoritățile competente din statele membre cooperează în conformitate cu articolul 47 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 și fac schimb de informații necesare pentru îndeplinirea funcțiilor care le revin în temeiul prezentului regulament, inclusiv prin mijloace electronice. În conformitate cu articolul 12 alineatul (1) și cu articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013, autoritățile vamale pot comunica autorității competente din statul membru în care este stabilit operatorul sau comerciantul informațiile confidențiale pe care autoritățile vamale le-au obținut în cursul îndeplinirii sarcinilor lor sau care le-au fost furnizate cu titlu confidențial.

(4) În cazul în care autoritățile competente au primit informații în conformitate cu alineatele (1)-(3), autoritățile competente respective pot comunica informațiile respective autorităților competente din alte state membre.

(5) Schimburile de informații privind riscurile au loc după cum urmează:

(a) între autoritățile vamale în conformitate cu articolul 46 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013;

(b) între autoritățile vamale și Comisie în conformitate cu articolul 47 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013;

(c) între autoritățile vamale și autoritățile competente, inclusiv autoritățile competente din alte state membre, în conformitate cu articolul 47 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013.

Articolul 46

Sistemele electronice

(1) Sistemul electronic MOVE-HUB dezvoltat de Comisie se utilizează pentru schimbul de numere de identificare ale vehiculelor și de informații privind înmatricularea vehiculelor și starea tehnică a vehiculelor între registrele naționale ale vehiculelor și sistemele electronice privind conformitatea tehnică din statele membre, precum și pentru interconectarea la mediul aferent ghișeului unic al UE pentru vămi, atunci când acest lucru este necesar pentru controalele și cerințele prevăzute în prezentul ***capitol***.

(2) Sistemul electronic MOVE-HUB, menționat la alineatul (1), asigură cel puțin următoarele funcționalități:

(a) face schimb de date în timp real cu registrele naționale ale vehiculelor și cu sistemele electronice naționale privind conformitatea tehnică din statele membre interconectate cu acesta;

(b) permite verificarea electronică automată a datelor furnizate într-un certificat de inspecție tehnică, astfel cum se menționează în anexa II la Directiva 2014/45/UE, a datei primei înmatriculări a unui vehicul, precum și a statului membru în care un vehicul a fost înmatriculat ultima dată, astfel cum se menționează în Directiva 1999/37/CE, pentru a stabili dacă un vehicul utilizat care urmează să fie exportat respectă cerințele stabilite la articolul 39, la articolul 40 alineatul (1) și la articolul 41;

(c) se interconectează cu mediul aferent ghișeului unic al UE pentru vămi, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/2399 în scopul schimbului de date, sprijină procesul de schimb de informații menționat la articolul 40 alineatul (1) și la articolul 41 alineatul (2) și sprijină notificările menționate la articolele 42, 43 și 44;

(d) în scopul cooperării cu țările terțe în temeiul articolului 45 alineatul (2), permite schimbul electronic de informații cu autoritățile competente din țările terțe care au notificat Comisiei, în temeiul articolului 41 alineatul (2), condițiile specifice pe care le aplică pentru importul de vehicule utilizate.

(3) Statele membre își interconectează registrele naționale ale vehiculelor și sistemele electronice naționale privind conformitatea tehnică cu sistemul electronic MOVE-HUB menționat la alineatul (1). Această interconectare este operațională în termen de doi ani de la adoptarea actului de punere în aplicare menționat la alineatul (5).

▌

(4) Comisia interconectează sistemul MOVE-HUB menționat la alineatul (1) de la prezentul articol cu Sistemul electronic de schimb de certificate în cadrul ghișeului unic al Uniunii Europene pentru vămi instituit la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2022/2399, astfel încât să se poată efectua controalele automate menționate la articolul 40 și la articolul 41 alineatul (2) și notificările menționate la articolele 42, 43 și 44. Această interconectare este operațională în termen de patru ani de la adoptarea actului de punere în aplicare menționat la alineatul (5) de la prezentul articol.

(5) ***Până la ... [ultima zi a lunii care urmează după 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament],*** Comisia adoptă actele de punere în aplicare de stabilire a modalităților necesare pentru punerea în aplicare a funcționalităților MOVE-HUB menționate la alineatul (2), inclusiv a aspectelor tehnice necesare pentru interconectarea sistemelor electronice naționale la MOVE-HUB, a condițiilor de conectare la MOVE-HUB, a datelor care trebuie transmise de sistemele naționale și a formatului de transmitere a datelor respective prin intermediul sistemelor naționale interconectate. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 52 alineatul (2).

Capitolul VII

Asigurarea respectării legislației

Articolul 47

Inspecțiile

(1) ***Pentru a asigura respectarea prezentului regulament, statele membre stabilesc strategii de inspecție menite să detecteze activitățile ilegale în domeniul colectării, al tratării și al exportului de vehicule scoase din uz și de piese și componente ale acestora. Aceste strategii prevăd inspecțiile menționate la alineatele (2), (3) și (4).***

(2) În scopul asigurării respectării prezentului regulament, statele membre efectuează inspecții asupra:

(a) instalațiilor de tratare autorizate;

(b) punctelor de colectare;

(c) altor instalații și operatori economici, care ***ar putea fi implicați în colectarea, tratarea și exportul*** vehiculelor scoase din uz ***sau în vânzarea de piese de schimb și componente uzate***.

(3) ***Numărul total de operatori enumerați la alineatul (2) sunt supuși inspecțiilor în fiecare an calendaristic se calculează ca fiind*** de cel puțin 10 % din operatorii enumerați la alineatul (2) literele (a) și ***(b)***.

(4) Statele membre efectuează, de asemenea, inspecții ***periodice și bazate pe riscuri*** privind exportul de vehicule utilizate pentru a verifica respectarea articolului 39.

▌

(5) Pentru a face distincția între vehiculele utilizate și vehiculele scoase din uz, autoritățile competente ale statelor membre pot inspecta transferurile de vehicule utilizate suspectate a fi vehicule scoase din uz din punctul de vedere al respectării cerințelor stabilite la articolul 36 și în anexa I și pot monitoriza astfel de transferuri în consecință.

(6) În cazul în care autoritățile competente dintr-un stat membru stabilesc că un transfer preconizat de vehicule utilizate implică unul sau mai multe vehicule scoase din uz, costurile analizelor, inspecțiilor și depozitării corespunzătoare ale vehiculelor suspectate a fi vehicule scoase din uz pot fi imputate persoanelor care organizează transferul acestor vehicule.

Articolul 48

Cooperarea în materie de asigurare a respectării legislației la nivel național și între statele membre

(1) Statele membre instituie, în legătură cu toate autoritățile competente relevante implicate în asigurarea respectării prezentului regulament, mecanisme eficace care să le permită acestor autorități să coopereze și să se coordoneze la nivel intern în ceea ce privește elaborarea și punerea în aplicare a politicilor și a activităților de asigurare a respectării legislației legate de monitorizarea înmatriculării, a radierii, a suspendării și a anulării înmatriculării vehiculelor, ***a certificatelor de distrugere a vehiculelor, a exportului de vehicule utilizate***, precum și de prevenirea tratării ilegale ***și a exportului*** vehiculelor scoase din uz.

(2) Statele membre cooperează bilateral și multilateral pentru a facilita prevenirea și detectarea tratării ilegale și ***a exportului ilegal*** al vehiculelor scoase din uz ***și pentru a aborda problema vehiculelor dispărute***. Ele fac schimb de informații relevante privind înmatricularea, radierea, suspendarea și anularea înmatriculării vehiculelor, prin intermediul sistemului de schimb electronic menționat la articolul 46. De asemenea, statele membre fac schimb de informații relevante cu privire la instalațiile de tratare autorizate și operatorii de reparații și întreținere care nu sunt autorizați ca instalații de tratare autorizate, precum și la alte instalații și operatori economici care pot efectua operațiuni legate de tratarea vehiculelor scoase din uz. Ele fac schimb ***periodic*** de informații, experiență și cunoștințe ***cu privire la activitățile ilegale legate de vehiculele scoase din uz,*** la măsurile de asigurare a respectării legislației ***și la acțiunile comune*** în cadrul structurilor stabilite***, cum ar fi rețelele și agențiile de asigurare a respectării legii și comitetul instituit în temeiul articolului 52 din prezentul regulament***.

Schimbul de date privind înmatricularea vehiculelor include accesul la datele privind performanța și schimbul acestui tip de date, precum și natura și rezultatele controalelor efectuate, cu autoritățile competente din alte state membre pentru a facilita asigurarea respectării prezentului regulament.

(3) Statele membre informează Comisia cu privire la membrii personalului lor permanent care sunt responsabili de cooperarea menționată la alineatul (2) de la prezentul articol și la articolul 45.

Articolul 49

Sancțiuni

Până la ... [***prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament***], statele membre adoptă normele privind sancțiunile care se aplică în cazul nerespectării articolului 15 alineatul (1), a articolului 16, a articolului ***18*** alineatul (1), a articolului 22 alineatele (1) și (2), a articolelor 23 și 24, a articolului 25 alineatele (1) și (2), a articolelor 26-31 și a articolelor 33, 34, 36, 37 și 39 din prezentul regulament și iau toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Sancțiunile trebuie să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică normele și măsurile respective Comisiei fără întârziere și îi comunică acesteia, fără întârziere, orice modificare ulterioară a acestora.

Articolul 50

Raportarea către Comisie

(1) De la ... [prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], statele membre pun la dispoziția publicului, în formă agregată pentru fiecare an calendaristic și în formatul stabilit de Comisie în temeiul alineatului (5), următoarele date, care se bazează pe informațiile și datele primite de la producători, de la organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor și de la operatorii de gestionare a deșeurilor:

(a) numărul vehiculelor înmatriculate în statul membru;

(b) numărul vehiculelor puse la dispoziție pe piață pentru prima dată pe teritoriul statului membru;

(c) numărul și greutatea vehiculelor scoase din uz colectate și depoluate în statul membru;

(d) numărul și greutatea vehiculelor scoase din uz reciclate pe teritoriul statului membru;

(e) numărul și greutatea vehiculelor scoase din uz exportate sau transferate pentru a fi tratate ulterior într-un alt stat membru sau într-o țară terță;

(f) numărul și greutatea vehiculelor scoase din uz importate sau transportate pentru a fi tratate ulterior dintr-o țară terță;

(g) numărul vehiculelor cărora li s-a acordat liberul de vamă pentru export și numărul vehiculelor utilizate;

(h) numărul de certificate de distrugere eliberate;

(i) greutatea totală ***și, după caz, cantitatea*** de piese, de componente și de materiale îndepărtate de pe vehiculele scoase din uz în scopul:

(i) reutilizării;

(ii) refabricării sau al recondiționării;

(iii) reciclării;

(iv) recuperării, inclusiv al recuperării energiei;

(v) eliminării;

(j) cantitatea și greutatea vehiculelor scoase din uz tratate într-un mod diferit de cel indicat la litera (d);

(k) cantitatea și greutatea vehiculelor scoase din uz utilizate pentru rambleiere;

(l) ratele obiectivelor stabilite la articolul 33 atinse de toți operatorii de gestionare a deșeurilor care își desfășoară activitatea în statul membru;

(m) utilizarea exceptării prevăzute la articolul 29 alineatul (2) și modul în care aceasta a fost monitorizată de către statul membru raportor;

(n) date privind organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor, inclusiv denumirile persoanelor juridice pe care le reprezintă;

(o) date privind punerea în aplicare a articolului 21;

(p) cantitățile de piese și componente care conțin cantități relevante de materii prime critice îndepărtate din vehiculele scoase din uz și cantitățile de materii prime critice recuperate din astfel de piese și componente.

Statele membre pun la dispoziția publicului datele menționate la primul paragraf în termen de 18 luni de la sfârșitul perioadei de raportare pentru care sunt colectate. Datele pot fi citite, sortate și căutate automat, respectând standardele deschise pentru utilizarea de către terți. Statele membre informează Comisia atunci când datele menționate la primul paragraf sunt puse la dispoziție.

Prima perioadă de raportare este primul an calendaristic după adoptarea actului de punere în aplicare menționat la alineatul (5).

(2) Datele puse la dispoziție de statele membre în conformitate cu alineatul (1) sunt însoțite de un raport de verificare a calității. Informațiile respective sunt prezentate în formatul stabilit de Comisie în temeiul alineatului (5).

(3) O dată la cinci ani, statele membre întocmesc un raport care rezumă:

(a) stimulentele introduse pentru a promova reutilizarea, refabricarea și recondiționarea pieselor și a componentelor în conformitate cu articolul 32 ***și impactul lor estimat***;

(b) aplicarea penalităților și a altor sancțiuni prevăzute în dreptul lor intern pentru încălcarea prezentului regulament adoptate în conformitate cu articolul 49, inclusiv o listă a tipurilor de încălcări notificate și a tipurilor de măsuri luate;

(c) rezultatele inspecțiilor efectuate în conformitate cu articolul 47;

(d) modul de aplicare a definițiilor termenilor „vehicul scos din uz” și „vehicul utilizat”, inclusiv dificultățile practice întâmpinate în acest context.

Statele membre prezintă raportul Comisiei în termen de șase luni de la încheierea perioadei de cinci ani pe care o acoperă. Primul raport se transmite Comisiei până la ... [prima zi a lunii care urmează după șase ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].

Comisia analizează rapoartele prezentate de statele membre și ▌întocmește ***și publică*** rapoarte privind informațiile primite ***pentru a evalua punerea în aplicare a prezentului regulament în statele membre și*** a facilita schimbul de informații privind cele mai bune practici aplicate în statele membre.

(4) În scopul monitorizării punerii în aplicare a prezentului regulament, Comisia colectează și analizează informațiile puse la dispoziție în conformitate cu prezentul articol.

(5) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește:

(a) metodologia și normele pentru calcularea, verificarea și raportarea datelor în conformitate cu alineatul (1), inclusiv:

(i) metodologia de determinare a cantității și a greutății pieselor, a componentelor și a materialelor îndepărtate în scopurile menționate la alineatul (1) literele (i), (j)***, (k) și (p)***;

(ii) metodologia de determinare a greutății deșeurilor reciclate, inclusiv determinarea punctelor de calcul și a punctelor de măsurare și, dacă este necesar, posibilitățile de aplicare a ratelor medii ale pierderilor;

(iii) metodologia de calculare și de verificare a atingerii obiectivelor de reutilizare, reciclare și recuperare menționate la articolul 33***, inclusiv cazul mărunțirii combinate a vehiculelor scoase din uz cu alte deșeuri menționate la articolul 27 și în partea G punctul 3 din anexa VIII***;

(b) formatul pentru raportarea către Comisie menționată la alineatul (1), precum și formatul raportului de verificare a calității.

Actele respective de punere în aplicare se adoptă ***până la ... [ultima zi a lunii care urmează după 30 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament]***, în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 52 alineatul (2).

(6) Producătorii, organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor, operatorii de gestionare a deșeurilor și alți operatori economici relevanți ***trebuie să furnizeze*** autorităților competente date exacte și fiabile care să le permită statelor membre să își îndeplinească obligațiile de raportare care le revin în temeiul prezentului articol.

Capitolul VIII

Delegarea de competențe și procedura comitetului

Articolul 51

Exercitarea delegării de competențe

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 5 alineatul (3), articolul 5 alineatul (6), ***articolul 6 alineatele (6)-(9)***, articolul 7 alineatul (3), articolul 11 alineatul (4), articolul 12 alineatul (2), articolul 21 alineatul (2), articolul 22 alineatul (6), articolul 26 alineatul (3), articolul 37 alineatul (3) și articolul 41 alineatul (3) se conferă Comisiei pentru o perioadă de cinci ani de la ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament]. Comisia elaborează un raport privind delegarea de competențe nu mai târziu de nouă luni înainte de încheierea perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 5 alineatul (3), articolul 5 alineatul (6), ***articolul 6 alineatele (6)-(9),*** articolul 7 alineatul (3), articolul 11 alineatul (4), articolul 12 alineatul (2), articolul 21 alineatul (2), articolul 22 alineatul (6), articolul 26 alineatul (3), articolul 37 alineatul (3) și articolul 41 alineatul (3) poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.

(5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 5 alineatul (3), al articolului 5 alineatul (6), ***al articolului 6 alineatele (6)-(9)***, al articolului 7 alineatul (3), articolului 11 alineatul (4), al articolului 12 alineatul (2), al articolului 21 alineatul (2), al articolului 22 alineatul (6), al articolului 26 alineatul (3), al articolului 37 alineatul (3) și al articolului 41 alineatul (3) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu a formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea actului respectiv către Parlamentul European și Consiliu sau dacă, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 52

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de comitetul instituit prin articolul 39 din Directiva 2008/98/CE. Respectivul comitet este un comitet în ***înțelesul*** Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Capitolul IX

Modificări

Articolul 53

Modificarea Regulamentului (UE) 2023/1542

Anexa I la Regulamentul (UE) 2023/1542 se modifică în conformitate cu anexa XII la prezentul regulament.

Articolul 54

Modificarea Regulamentului (UE) 2019/1020

În anexa II din Regulamentul (UE) 2019/1020, ***punctele 10 și 11 se elimină.***

Articolul 55

Modificarea Regulamentelor (UE) 2018/858 ***și (UE) nr. 168/2013***

Anexa II la Regulamentul (UE) 2018/858 ***și anexa II la Regulamentul (UE) nr. 168/2013*** se modifică în conformitate cu anexa XI la prezentul regulament.

Capitolul X
Dispoziții finale

Articolul 56
Revizuirea

(1) Până la ... [ultima zi a anului care urmează după 95 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia revizuiește și elaborează un raport privind aplicarea prezentului regulament și impactul acestuia asupra mediului, a sănătății umane și a funcționării pieței unice și îl transmite Parlamentului European și Consiliului. ***Dacă este cazul, raportul este însoțit de o propunere legislativă de modificare a dispozițiilor relevante din prezentul regulament.***

(2) Ținând seama de progresul tehnic și de experiența practică dobândită în statele membre, precum și de orice revizuire a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006, Comisia include în raportul său o evaluare privind următoarele aspecte:

(a) necesitatea de a extinde domeniul de aplicare al prezentului regulament, în special al dispozițiilor capitolelor II și III, precum și al capitolului IV secțiunea II, la vehiculele din categoria L, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) ▌din Regulamentul (UE) nr. 168/2013 și la vehiculele din categoriile M_2, M_3, N_2, N_3 și O, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/858;

(b) necesitatea de a extinde domeniul de aplicare al dispozițiilor aplicabile la vehiculele care sunt omologate de tip în cadrul omologării de tip în mai multe etape și la autorulote și de a include rulotele în domeniul de aplicare al prezentului regulament;

(c) necesitatea de a extinde domeniul de aplicare al prezentului regulament, în special al dispozițiilor din capitolul VI, la vehiculele din categoria L astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 168/2013;

(d) măsurile privind furnizarea de informații referitoare la substanțele care prezintă motive de îngrijorare prezente în vehicule și necesitatea de a introduce dispoziții suplimentare care să abordeze substanțele care prezintă motive de îngrijorare și care pot afecta reciclarea de înaltă calitate a vehiculelor la sfârșitul ciclului lor de viață;

(e) măsurile privind gestionarea vehiculelor scoase din uz prevăzute în capitolul IV, inclusiv nivelurile obiectivelor prevăzute la articolul 33 și necesitatea revizuirii acestora;

(f) necesitatea de a extinde domeniul de aplicare al prezentului regulament în ceea ce privește nivelurile-țintă de reciclare, astfel cum sunt prevăzute la articolul 33, la categoriile de vehicule cărora nu li se aplică articolul 33 în temeiul prezentului regulament;

(g) încălcările prezentului regulament și eficacitatea, proporționalitatea și caracterul disuasiv al sancțiunilor prevăzute la articolul 49;

(h) necesitatea de a modifica articolul 5;

(i) măsura în care problema vehiculelor dispărute a fost soluționată, inclusiv estimări privind numărul de vehicule dispărute și impactul măsurilor referitoare la exportul de vehicule utilizate, precum și necesitatea includerii unor măsuri suplimentare care să abordeze problema trasabilității vehiculelor;

▌

(j) cerințele privind conținutul de plastic reciclat, inclusiv obiectivele și obligațiile pentru instalațiile de reciclare din interiorul și din afara Uniunii, astfel cum se prevede la articolul 6 alineatele (1)-(4) din prezentul regulament, precum și necesitatea revizuirii pe această bază, inclusiv o evaluare a evoluțiilor în ceea ce privește oțelul și aluminiul în legătură cu articolul 6 alineatele (7) și (8) din prezentul regulament și în temeiul altor acte legislative relevante ale Uniunii, cum ar fi Regulamentul (UE) 2025/40 sau Regulamentul (UE) 2024/1781, pentru a asigura coerența și alinierea;

(k) mecanismul de alocare a costurilor pentru vehiculele care devin vehicule scoase din uz în alt stat membru în conformitate cu articolul 22 și necesitatea revizuirii sale;

(l) dispozițiile privind procesele care pot afecta reciclarea de înaltă calitate a vehiculelor la sfârșitul ciclului lor de viață;

(m) impactul diferențelor dintre criteriile naționale de conformitate tehnică asupra exporturilor de vehicule utilizate;

(n) eficacitatea, interoperabilitatea și fiabilitatea sistemelor naționale de înmatriculare a vehiculelor și schimbul transfrontalier de informații pentru asigurarea identificării exacte, a stării și a trasabilității vehiculelor pe parcursul întregului lor ciclu de viață, acordând o atenție deosebită:

(i) impactului radierii temporare asupra acurateței, accesibilității și trasabilității înregistrărilor privind vehiculele, inclusiv rolul său în identificarea vehiculelor dispărute;

(ii) necesității unor cerințe minime pentru radierea vehiculelor în întreaga Uniune, cum ar fi stabilirea unei durate maxime și a unor condiții stricte de reînnoire, pentru a consolida trasabilitatea vehiculelor și a preveni tratarea ilegală a acestora.

(3) Până la ... [ultima zi a anului care urmează după 72 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia revizuiește stadiul dezvoltării tehnologice, performanța de mediu și economică și disponibilitatea conținutului de materiale plastice de origine biologică și a elastomerilor derivați din reprelucrarea pneurilor în vehiculele noi, ținând seama de criteriile de durabilitate prevăzute la articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 și de orice criterii de durabilitate care urmează să fie stabilite pentru pneuri în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1781.

(4) Dacă este cazul și pe baza revizuirii menționate la alineatul (3), Comisia poate prezenta o propunere legislativă pentru:

(a) a stabili cerințe de sustenabilitate pentru materiile prime de origine biologică din materialele plastice utilizate în vehicule;

(b) a stabili obiective pentru creșterea gradului de utilizare a materiilor prime de origine biologică la fabricarea materialelor plastice utilizate în vehicule;

(c) a stabili obiective care să includă utilizarea elastomerilor derivați din reprelucrarea pneurilor vehiculelor;

(d) a evalua în ce măsură obiectivele menționate la litera (b) pot fi combinate cu obiectivele stabilite la articolul 6 alineatul (1) sau pot fi adăugate la acestea;

(e) a evalua în ce măsură obiectivele menționate la litera (c) pot fi combinate cu obiectivele prevăzute la articolul 6 alineatul (1);

(f) a modifica, după caz, definiția materialelor plastice de origine biologică prevăzută la articolul 3 alineatul (1) punctul 53 din Regulamentul (UE) 2025/40, definiția materialelor plastice de la articolul 3 alineatul (1) punctul 9 din prezentul regulament și domeniul de aplicare al obiectivelor privind plasticul reciclat, astfel cum se specifică la articolul 6 alineatul (1) din prezentul regulament;

(g) a modifica, după caz, metodologia de calcul și de verificare menționată la articolul 6 alineatul (2) și cerințele pentru instalațiile de prelucrare a elastomerilor din pneuri cu sediul în Uniune și în țări terțe.

(5) După caz, pentru a asigura trasabilitatea eficace și uniformă a vehiculelor scoase din uz și pe baza revizuirii menționate la alineatul (2) litera (n), Comisia poate prezenta o propunere legislativă privind normele de radiere a vehiculelor în întreaga Uniune.

(6) Până la ... [60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], Comisia efectuează o evaluare în cadrul căreia stabilește, pe baza declarațiilor făcute în temeiul articolului 10, dacă constructorii avansează cu succes în direcția respectării obiectivelor privind plasticul reciclat prevăzute la articolul 6 alineatul (1). În evaluare se analizează, în special:

(a) dacă sunt disponibile tehnologii adecvate de reciclare a plasticului;

(b) dacă plasticul reciclat este disponibil în cantitate suficientă;

(c) nivelul de calitate al plasticului reciclat comparativ cu nivelul de siguranță necesar; și

(d) dificultățile tehnice și economice în atingerea obiectivelor privind plasticul reciclat.

Pe baza evaluării respective, Comisia poate, după caz, să prezinte Parlamentului European și Consiliului o propunere legislativă de modificare a obiectivelor prevăzute la articolul 6 alineatul (1) cu scopul de a prevedea derogări de la domeniul de aplicare, calendarul sau nivelul procentelor minime stabilite în cuprinsul său.

Articolul 57

Abrogare și dispoziții tranzitorii

(1) Directiva 2000/53/CE se abrogă de la … [prima zi a lunii care urmează după ***24*** de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].

Cu toate acestea, următoarele dispoziții ale Directivei 2000/53/CE continuă să se aplice:

(a) articolul 4 alineatul (2) și anexa II, până la … [ultima zi a lunii care urmează după 71 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament]; cu toate acestea, rubricile ***5(a), 5(b)(i), 5(b)(ii) și 16 din anexa II la Directiva 2000/53/EC încetează să se aplice de la*** … [data intrării în vigoare a prezentului regulament];

(b) articolul 5 alineatul (4) al doilea paragraf, articolul 6 alineatul (3) al doilea paragraf, articolul 7 alineatul (1), articolul 8 alineatele (3) și (4), până la ... [ultima zi a lunii care urmează după 35 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament];

(c) articolul 6 alineatul (3) primul paragraf și anexa I până la ... [ultima zi a lunii care urmează după 35 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament];

(d) articolul 7 alineatul (2) litera (b), până la ... [ultima zi a anului care urmează după 35 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament];

(e) articolul 9 alineatul (1a) primul paragraf și al treilea paragraf, articolul 9 alineatul (1b) și articolul 9 alineatul (1d) până la ... [ultima zi a lunii care urmează după 35 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament];

(f) articolul 9 alineatul (1a) al doilea paragraf până la ... [ultima zi a lunii care urmează după 59 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].

(2) Directiva 2005/64/CE se abrogă de la … [ultima zi a lunii care urmează după 71 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].

Cu toate acestea, articolul 6 alineatul (3) se abrogă de la ... [ultima zi a lunii care urmează după 35 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].

(3) Trimiterile la directivele abrogate se înțeleg ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelele de corespondență din anexa XV.

(4) Prin derogare de la articolul 8 alineatul (2) din prezentul regulament, până la ... [72 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], în cazul în care articolul respectiv face trimitere la articolul 4 din prezentul regulament, o astfel de trimitere se interpretează ca trimitere la articolul 5 din Directiva 2005/64/CE.

Prin derogare de la articolul 8 alineatul (2) din prezentul regulament, până la ... [72 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], în cazul în care articolul respectiv face trimitere la articolul 5 din prezentul regulament, o astfel de trimitere se interpretează ca trimitere la articolul 6 alineatul (2) din Directiva 2005/64/CE.

Articolul 58

Aplicabilitatea în cazul Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord

(1) Articolul 14 se aplică numai în legătură cu articolul 30, articolul 31 și articolul 35 alineatul (1) Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord.

(2) Articolele 15-29, articolele 32, 33 și 34 și articolul 35 alineatul (2) nu se aplică Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord.

(3) Articolul 47 alineatul (2) litera (a) și articolul 47 alineatul (3) nu se aplică Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord.

(4) Articolul 48 alineatele (1) și (2) nu se aplică în privința prevenirii tratării ilegale a vehiculelor scoase din uz Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord.

(5) Articolul 48 alineatul (2) nu se aplică în privința schimbului de informații relevate despre instalațiile de tratare autorizate Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord.

(6) Articolul 49 nu se aplică Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord în ceea ce privește articolul 15 alineatul (1), articolul 16, articolul 19 alineatul (1), articolul 22 alineatele (1) și (2), articolul 23, articolul 24, articolul 25 alineatele (1) și (2), articolele 27-29, articolul 33 și articolul 34.

(7) Articolul 50 alineatul (1) literele (c), (d), (h), litera (i) punctele (iii), (iv) și (v), literele (j), (k), (l), (m), (n) și (o) și articolul 50 alineatul (3) litera (a) nu se aplică Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord.

Articolul 59

Intrare în vigoare și aplicare

(1) Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) Se aplică de la … [prima zi a lunii care urmează după ***24*** de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].

Cu toate acestea, **articolul 4 alineatul (3), articolul 5 alineatele (2)-(9), articolul 6 alineatele (4)-(9) și (11), articolul 7 alineatele (3) și (4), articolul 9 alineatul (7), articolul 11 alineatul (4), articolul 12 alineatul (2), articolul 13 alineatul (6), articolul 14 alineatul (4), articolul 15 alineatul (6), articolul 21 alineatul (2), articolul 22 alineatul (6), articolul 26 alineatul (3), articolul 37 alineatul (3), articolul 41 alineatul (3), articolul 46 alineatul (5) și articolul 50 alineatul (5) se aplică de la ... [o lună de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], articolul 53 se aplică de la ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament] și articolul 55** se aplică de la ... [prima zi a lunii care urmează după 72 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la ...,

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președinta	*Președintele*

ANEXA I

CRITERII PENTRU A DETERMINA DACĂ UN VEHICUL ▌ ESTE UN VEHICUL SCOS DIN UZ

Prezenta anexă stabilește criteriile pentru a determina dacă un vehicul este un vehicul scos din uz și se aplică după cum urmează:

Partea A stabilește criteriile de evaluare a ireparabilității unui vehicul. În cazul în care sunt îndeplinite unul sau mai multe criterii, vehiculul este considerat un vehicul scos din uz.

În cazul în care nu este îndeplinit niciunul dintre criteriile din partea A, vehiculul se evaluează în conformitate cu criteriile prevăzute în partea B. În cazul în care sunt îndeplinite unul sau mai multe dintre criteriile din partea B, se efectuează o evaluare tehnică pentru a stabili ce reparații sunt necesare în vederea obținerii unui certificat de inspecție tehnică în conformitate cu Directiva 2014/45/UE în statul membru în care vehiculul era înmatriculat înainte de reparație. Pe baza acestei evaluări tehnice, proprietarul vehiculului decide dacă dorește să se debaraseze de vehicul.

Dacă, în termen de cinci ani de la evaluarea tehnică respectivă, proprietarul vehiculului nu obține un certificat de inspecție tehnică în conformitate cu Directiva 2014/45/UE, vehiculul este considerat vehicul scos din uz. Pe durata celor cinci ani, evaluarea tehnică respectivă constituie documentația conform căreia vehiculul nu este un vehicul scos din uz.

Evaluarea menționată în prezenta anexă se efectuează de către un expert independent în sectorul autovehiculelor. Statele membre pot întocmi o listă exhaustivă de experți independenți din sectorul autovehiculelor care să efectueze aceste evaluări.

La cererea proprietarului unui vehicul, autoritățile competente ale statului membru de înmatriculare a vehiculului sau unul dintre organismele sale de autorizare desemnate pot excepta un vehicul considerat vehicul scos din uz de la statutul de vehicul scos din uz în conformitate cu prezenta anexă, atunci când vehiculul în cauză face obiectul unor reparații.

PARTEA A

CRITERII DE EVALUARE A ***VEHICULELOR SCOASE DIN UZ***

Un vehicul este ***considerat vehicul scos din uz atunci când*** îndeplinește unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

(a) a fost tăiat în bucăți ***sau dezmembrat pentru ca piesele sale să fie reutilizate***;

▌

(b) a fost ▌ ars până în punctul în care compartimentul motorului sau habitaclul este ***complet*** distrus;

(c) a fost scufundat în apă până la un nivel aflat deasupra tabloului de bord;

(d) una sau mai multe dintre următoarele componente ale vehiculului nu pot fi***, din punct de vedere tehnic, nici*** reparate***, nici*** înlocuite:

(i) componentele sistemului de rulare (cum ar fi pneurile și roțile), suspensia, sistemul de direcție, sistemul de frânare și componentele de comandă ale acestora;

(ii) elementele de fixare și articulațiile scaunelor;

(iii) airbaguri, dispozitive de pretensionare, centuri de siguranță și componentele de operare periferice ale acestora;

(iv) corpul și șasiul ***sau caroseria*** vehiculului;

(e) componentele sale structurale și de siguranță prezintă defecte tehnice care sunt ireversibile și care le fac de neînlocuit***;***

▌

(f) a fost predat pentru tratare la un punct de colectare sau la o instalație de tratare autorizată;

(g) a fost declarat daună tehnică totală de către o companie de asigurări, pe baza evaluării tehnice efectuate de un expert din sectorul autovehiculelor;

▌

PARTEA B

LISTĂ ***DE CRITERII ORIENTATIVE*** PENTRU VEHICULELE SCOASE DIN UZ

Dacă nu se aplică niciunul dintre criteriile din partea A, vehiculul se evaluează în conformitate cu următoarele criteriile ▌:

(a) ***vehiculul este abandonat sau lipsesc mijloacele*** care să permită identificarea ***sa***, în special a VIN;

▌

(b) nu este protejat în mod corespunzător împotriva deteriorării în timpul depozitării, al transportului, al încărcării și al descărcării; ▌

▌

(c) costurile necesare pentru a repara vehiculul pentru ca acesta să fie într-o stare tehnică suficientă pentru a obține un certificat de inspecție tehnică adăugate la valoarea sa actuală depășesc valoarea de piață estimată după reparare;

(d) a fost scufundat în apă până la un nivel aflat sub tabloul de bord, iar motorul sau sistemul electric a fost deteriorat;

(e) combustibilul sau vaporii de la combustibilul vehiculului au fost evacuați, ceea ce prezintă un risc de incendiu și explozie;

(f) s-a scurs gaz din sistemul său de gaz lichid, ceea ce prezintă un risc de incendiu și explozie;

(g) lichidele necesare pentru funcționarea vehiculului (combustibil, lichid de frână, antigel, soluție electrolitică acidă a bateriei, lichid de răcire) au fost evacuate, ceea ce prezintă un risc de poluare a apei;

(h) vehiculul a fost dezmembrat; sau

(i) are unul sau mai multe puncte de intrare sudate sau închise cu spumă izolatoare.

▌

ANEXA II

CRITERII DE RECUNOAȘTERE A STATUTULUIVEHICULELOR DE INTERES CULTURAL SPECIAL

1. Autoritățile competente din statul membru de înmatriculare a unui vehicul sau unul dintre organismele de autorizare desemnate ale acestuia pot recunoaște un vehicul ca având un interes cultural special atunci când acesta îndeplinește toate criteriile următoare:

(a) statutul sau valoarea sa istorică sau culturală unică a fost documentat(ă) de proprietarul vehiculului sau de autoritățile competente ale statului membru în care vehiculul este înmatriculat sau este un vehicul unic modificat ori construit la comandă care a fost omologat individual în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/858 sau cu dreptul intern;

(b) proprietarul vehiculului este cunoscut și poate fi identificat;

(c) părțile vehiculului pot fi identificate printr-un număr de serie sau printr-un alt mijloc de identificare furnizat de constructor ori atribuit de autoritatea competentă;

(d) vehiculul poate fi identificat prin VIN sau prin numărul de serie sau prin altă identificare furnizată de constructor sau atribuită de o autoritate competentă.

La cererea proprietarului vehiculului, autoritățile competente ale statului membru de înmatriculare eliberează un certificat de recunoaștere a unui vehicul ca având un interes cultural special, dacă sunt îndeplinite criteriile stabilite la primul paragraf de la prezentul punct.

La cererea proprietarului vehiculului, autoritățile competente ale statului membru de înmatriculare revocă certificatul menționat la al doilea paragraf de la prezentul punct.

2. Proprietarul vehiculului de interes cultural special se asigură că:

(a) vehiculul este depozitat, transportat și folosit într-un mod adecvat din punct de vedere ecologic, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern;

(b) certificatul menționat la punctul 1 al doilea paragraf se furnizează sau se pune la dispoziția autorităților, la cerere.

3. Conformitatea vehiculului cu criteriile de la punctele 1 și 2 se verifică cel puțin o dată la cinci ani sau în cazul unei schimbări a proprietarului.

ANEXA III

CALCULAREA GRADELOR DE REUTILIZARE, RECICLARE ȘI RECUPERARE

În sensul prezentei anexe, „vehicul de referință” înseamnă versiunea din cadrul unui tip de vehicul identificată de către autoritatea de omologare, după consultarea ***constructorului*** și în conformitate cu criteriile prevăzute în partea A, ca fiind cea mai problematică din punct de vedere al posibilității reutilizării, reciclării și recuperării.

PARTEA A

1. Se specifică materialele prezente în vehicul, precum și ponderile și locurile în care se află acestea, împreună cu orice informații relevante necesare pentru calcularea corectă a gradelor de reciclare și recuperare.

2. Masele se exprimă în kg cu o zecimală. Gradele se calculează în procente cu o zecimală, apoi se rotunjesc după cum urmează:

   (a) în cazul în care cifra care urmează după virgulă este între 0 și 4, totalul se rotunjește prin lipsă;

   (b) în cazul în care cifra care urmează după virgulă este între 5 și 9, totalul se rotunjește prin adaos.

3. În scopul alegerii vehiculelor de referință, se va ține seama de următoarele criterii:

(a) tipul caroseriei;

(b) nivelele amenajărilor disponibile;

(c) echipamentul opțional disponibil care poate fi montat sub responsabilitatea ***constructorului***.

4. În cazul în care autoritatea de omologare și ***constructorul*** nu reușesc să identifice împreună cea mai problematică versiune din cadrul unui tip de vehicul, în ceea ce privește posibilitatea de reutilizare, reciclare și recuperare, se alege un vehicul de referință:

(a) pentru fiecare „tip de caroserie” astfel cum este definit în partea C punctul 2 din anexa I la Regulamentul (UE) 2018/858 în cazul vehiculelor din categoria M_1;

(b) pentru fiecare „tip de caroserie”, respectiv furgon, șasiu-cabină, autocamionetă etc., în cazul vehiculelor din categoria N_1.

5. Pentru verificarea materialelor și a maselor pieselor componente, ***constructorul*** pune la dispoziția autorității de omologare vehiculele și părțile componente considerate necesare de către aceasta.

PARTEA B

1. Pentru a fi considerate reutilizabile, componentele sau piesele trebuie să poată fi îndepărtate rapid și nedistructiv.

2. Masa totală a pieselor, componentelor și materialelor reutilizabile este considerată ca fiind 100 % reutilizabilă, reciclabilă și recuperabilă.

3. Piesele, componentele și materialele enumerate în partea B punctele 1, 2 și 3 din anexa VII sunt considerate ca fiind 0 % reutilizabile și 100 % reciclabile și recuperabile. Piesele și componentele enumerate în partea E din anexa VIII sunt considerate ca fiind 0 % reutilizabile și 100 % reciclabile și recuperabile. Metodologia garantează că, în cazul în care modificarea anexei VIII are ca rezultat extinderea listei de piese și componente enumerate în partea E din anexa respectivă, piesele și componentele nou adăugate sunt considerate ca fiind 0 % reutilizabile și 100 % reciclabile și recuperabile.

4. Calculul gradelor de reutilizare, reciclare și recuperare este coerent cu strategia privind circularitatea, reflectând progresul tehnologic în domeniul tehnologiilor de tratare la sfârșitul ciclului de viață.

ANEXA IV

CONDIȚIILE ȘI VALORILE CONCENTRAȚIILOR MAXIME PENTRU PREZENȚA PLUMBULUI, A MERCURULUI, A CADMIULUI ȘI A CROMULUI HEXAVALENT ÎN MATERIALE, PIESE ȘI COMPONENTE

Într-un material omogen, se tolerează o concentrație maximă de plumb, crom hexavalent și, respectiv, mercur de până la 0,1 % în greutate și o concentrație maximă de cadmiu de până la 0,01 % în greutate.

Piesele de schimb introduse pe piață după 1 iulie 2003 care sunt folosite pentru vehiculele introduse pe piață înainte de 1 iulie 2003, cu excepția maselor de echilibrare pentru roți, a periilor de grafit pentru motoare electrice și a garniturilor de frână, sunt exceptate de la dispozițiile articolului 5 alineatul (4).

Materiale, piese și componente omogene	Domeniul de aplicare și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică în conformitate cu articolul 5 alineatul (6) litera (d)
Plumbul ca element de aliere		
1(a). Oțel pentru prelucrări mecanice și componente din oțel galvanizat în șarjă prin cufundare la cald în loturi, cu conținut de plumb de până la 0,35 % în greutate		
1(b). Table din oțel galvanizate continuu, cu conținut de plumb de până la 0,35 % în greutate	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	
2(a). Aluminiu pentru prelucrări mecanice, cu conținut de plumb de până la 2 % în greutate	Ca piese de schimb pentru vehiculele introduse pe piață înainte de 1 iulie 2005	

Materiale, piese și componente omogene	Domeniul de aplicare și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică în conformitate cu articolul 5 alineatul (6) litera (d)
2(b). Aluminiu cu conținut de plumb de până la 1,5 % în greutate	Ca piese de schimb pentru vehiculele introduse pe piață înainte de 1 iulie 2008	
2(c)(i). Aliaje de aluminiu pentru prelucrări mecanice, cu conținut de plumb de până la 0,4 % în greutate	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2028 și piese de schimb pentru aceste vehicule	
2(c)(ii). Aliaje de aluminiu care nu sunt incluse la rubrica 2(c)(i), cu conținut de plumb de până la 0,4 % în greutate [2]	***Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2027 și piese de schimb pentru aceste vehicule***	
2*(c)(iii). Aliaje turnate de aluminiu, cu conținut de plumb de până la 0,3 % în greutate, cu condiția ca acesta să rezulte din reciclarea deșeurilor de aluminiu cu plumb*	***Vehicule omologate de tip după 31 decembrie 2026 și piese de schimb pentru aceste vehicule.*** [1]	
3. Aliaje de cupru cu conținut de plumb de până la 4 % în greutate	[1]	

Materiale, piese și componente omogene	Domeniul de aplicare și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică în conformitate cu articolul 5 alineatul (6) litera (d)
4(a). Carcase de lagăr și bucșe	Ca piese de schimb pentru vehiculele introduse pe piață înainte de 1 iulie 2008	
4(b). Carcase de lagăr și bucșe în motoare, transmisii și compresoare de aer condiționat	Ca piese de schimb pentru vehiculele introduse pe piață înainte de 1 iulie 2011	
Plumb și compuși ai plumbului în componente		
5. (eliminat)		
6. Amortizoare de vibrații	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X

Materiale, piese și componente omogene	Domeniul de aplicare și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică în conformitate cu articolul 5 alineatul (6) litera (d)
7(a). Agenți de vulcanizare și stabilizatori pentru elastomerii utilizați în furtunurile de frână, furtunurile pentru combustibil, furtunurile pentru ventilare și piesele din elastomeri/metal ale șasiului și ale suporților motorului	Ca piese de schimb pentru vehiculele introduse pe piață înainte de 1 iulie 2005	
7(b). Agenți de vulcanizare și stabilizatori pentru elastomerii utilizați în furtunurile de frână, furtunurile pentru combustibil, furtunurile pentru ventilare, piesele din elastomeri/metal ale șasiului și ale suporților motorului, cu conținut de plumb de până la 0,5 % în greutate	Ca piese de schimb pentru vehiculele introduse pe piață înainte de 1 iulie 2006	
7(c). Lianți pentru elastomerii utilizați în aplicații de transmisie, cu conținut de plumb de până la 0,5 % în greutate	Ca piese de schimb pentru vehiculele introduse pe piață înainte de 1 iulie 2009	
Plumbul din aliajele de sudură sau din învelișurile protectoare ale aplicațiilor electrice și electronice menționate în următoarele subrubrici		
8(a). Plumbul din aliajele de sudură pentru lipirea componentelor electrice și electronice pe plăcile de circuite electronice și plumbul din finisajele de pe bornele componentelor, altele decât condensatorii electrolitici cu aluminiu, de pe contactele componentelor și de pe plăcile de circuite electronice	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)

Materiale, piese și componente omogene	Domeniul de aplicare și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică în conformitate cu articolul 5 alineatul (6) litera (d)
8(b). Plumbul din aliajele de sudură utilizate în aplicații electrice, altele decât sudura pe plăcile de circuite electronice sau pe sticlă	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2011 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)
8(c). Plumbul din finisajele de pe bornele condensatorilor electrolitici cu aluminiu	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2013 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)
8(d). Plumbul utilizat la sudura pe sticlă în senzori de flux de masă de aer	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2015 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)
8(e). Plumbul din aliajele de sudură cu temperatură ridicată de topire (și anume aliajele de plumb cu conținut de plumb de cel puțin 85 % în greutate)	(1)	X(3)
8(f)(i). Plumbul din sistemele conforme de conectori cu pini	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2017 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)
8(f)(ii). Plumbul din sistemele conforme de conectori cu pini, altele decât aria de joncțiune a conectorilor cablurilor vehiculului	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2024 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)

Materiale, piese și componente omogene	Domeniul de aplicare și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică în conformitate cu articolul 5 alineatul (6) litera (d)
8(g)(i). Plumbul din aliajele de sudură utilizate pentru realizarea unei conexiuni electrice viabile între purtător și pastila semiconductoare în capsulele de circuite integrate tip „flip chip”	Vehicule omologate de tip înainte de 1 octombrie 2022 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)
8(g)(ii). Plumbul din aliajele de sudură utilizate pentru realizarea unei conexiuni electrice viabile între purtător și pastila semiconductoare în capsulele de circuite integrate tip „flip chip”, în cazul în care conexiunea electrică respectivă îndeplinește oricare dintre următoarele condiții: (1) există un nod tehnologic semiconductor de 90 nm sau mai mare; (2) există un substrat de 300 mm^2 sau mai mare în orice nod tehnologic semiconductor; (3) există carcase suprapuse cu substraturi de 300 mm^2 sau mai mari sau substraturi (interposers) din siliciu de 300 mm^2 sau mai mari.	(1) Vehicule omologate de tip înainte de ***1 ianuarie 2030*** și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)
8(h). Plumbul din aliajele de sudură utilizate pentru fixarea disipatorilor de căldură la radiator în ansamblurile de semiconductori de putere cu un cip cu zona de proiecție de cel puțin 1 cm^2 și densitatea curentului nominal de cel puțin 1 A/mm^2 de suprafață din siliciu a cipului	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)
8(i). Plumbul din aliajele de lipit utilizate în aplicații electrice pe sticlă, cu excepția lipirii pe sticlă laminată	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)

Materiale, piese și componente omogene	Domeniul de aplicare și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică în conformitate cu articolul 5 alineatul (6) litera (d)
8(j). Plumbul din aliajele de lipit utilizate pe sticlă laminată	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2020 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)
8(k). Plumbul din sudurile aplicațiilor termice care utilizează un curent cu o intensitate minimă de 0,5 A per sudură pe un singur geam din sticlă laminată cu o grosime maximă de 2,1 mm. Această exceptare nu se referă la sudurile contactelor integrate în polimerul intermediar.	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2024 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X(3)
9. Scaune de supapă	Ca piese de schimb pentru tipurile de motoare proiectate înainte de 1 iulie 2003	
10(a). Componente electrice și electronice care conțin plumb, inserate în sticlă sau materiale ceramice, în matrice de sticlă sau de ceramică, în materiale vitroceramice sau în matrice vitroceramică. Această exceptare nu se referă la utilizarea plumbului în: (i) sticla becurilor și glazura bujiilor; (ii) materialele ceramice dielectrice ale componentelor de la rubricile 10(b), 10(c) și 10(d).		X(4) (pentru alte componente decât cele piezoelectrice din motoare)

Materiale, piese și componente omogene	Domeniul de aplicare și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică în conformitate cu articolul 5 alineatul (6) litera (d)
10(b). Plumbul din materialele ceramice dielectrice pe bază de PZT (titanat-zirconat de plumb) din condensatori care fac parte din circuite integrate sau din semiconductori discreți		
10(c). Plumbul din materialele ceramice dielectrice ale condensatorilor cu o tensiune nominală mai mică de 125 V c.a. sau 250 V c.c.	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	
10(d). Plumbul din materialele ceramice dielectrice ale condensatorilor care compensează deviațiile legate de temperatură ale senzorilor din sistemele sonar cu ultrasunete	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2017 și piese de schimb pentru aceste vehicule	
11. Inițiatori pirotehnici	Vehicule omologate de tip înainte de 1 iulie 2006 și piese de schimb pentru aceste vehicule	
12. Materiale termoelectrice care conțin plumb, utilizate în aplicații electrice la vehicule pentru reducerea emisiilor de CO_2 prin recuperarea căldurii gazelor de eșapament	Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2019 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X

Materiale, piese și componente omogene	Domeniul de aplicare și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică în conformitate cu articolul 5 alineatul (6) litera (d)
Crom hexavalent		
13(a). Acoperiri anticorozive preventive	Ca piese de schimb pentru vehiculele introduse pe piață înainte de 1 iulie 2007	
13(b). Acoperiri anticorozive preventive pentru ansamblurile șurub-piuliță ale șasiului	Ca piese de schimb pentru vehiculele introduse pe piață înainte de 1 iulie 2008	
14. Crom hexavalent ca agent anticoroziv, cu o concentrație de până la 0,75 % în greutate în soluția de răcire, utilizat în sistemul de răcire din oțel-carbon al frigiderelor cu absorbție: (a) concepute să funcționeze integral sau parțial cu dispozitive de încălzire electrice, cu o putere de intrare utilizată medie < 75 W, în condiții de utilizare constantă; (b) concepute să funcționeze integral sau parțial cu dispozitive de încălzire electrice, cu o putere de intrare utilizată medie ≥ 75 W, în condiții de utilizare constantă; (c) concepute să funcționeze integral cu dispozitive de încălzire neelectrice.	Pentru (a): Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2020 și piese de schimb pentru aceste vehicule Pentru (b): Vehicule omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2026 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X

Materiale, piese și componente omogene	Domeniul de aplicare și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică în conformitate cu articolul 5 alineatul (6) litera (d)
Mercur		
15(a). Lămpi cu descărcare pentru faruri	Vehicule omologate de tip înainte de 1 iulie 2012 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X
15(b). Tuburi fluorescente utilizate la panourile de afișaj	Vehicule omologate de tip înainte de 1 iulie 2012 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X

Note la tabel:

1. Această exceptare se revizuiește în ***2030 în conformitate cu articolul 5 alineatul (6)***.
2. Se aplică aliajelor de aluminiu în care plumbul nu este introdus în mod intenționat, ci este prezent ca urmare a utilizării de aluminiu reciclat.

3. Se dezmembrează dacă, în corelație cu rubrica 10(a), se depășește un prag mediu de 60 de grame per vehicul. În sensul prezentei note, nu se iau în considerare dispozitivele electronice care nu sunt instalate de ***constructor*** pe linia de producție.
4. Se dezmembrează dacă, în corelație cu rubricile 8(a)-8(k), se depășește un prag mediu de 60 de grame per vehicul. În sensul prezentei note, nu se iau în considerare dispozitivele electronice care nu sunt instalate de ***constructor*** pe linia de producție.

ANEXA V

STRATEGIA PRIVIND CIRCULARITATEA

PARTEA A

ELEMENTE ALE STRATEGIEI PRIVIND CIRCULARITATEA

1. O descriere fără caracter tehnic a acțiunilor planificate pentru a se asigura că vehiculele ▌îndeplinesc cerințele legale menționate la articolele 4-7 pe tot parcursul producției lor.

2. O descriere fără caracter tehnic a procedurilor puse în aplicare de ***constructor*** pentru:

   (a) colectarea ▌de-a lungul întregului lanț de aprovizionare ***a datelor relevante pentru îndeplinirea cerințelor de la articolele 4-7***;

   (b) examinarea și verificarea informațiilor primite de la furnizori;

   (c) reacționarea în mod adecvat în cazurile în care datele primite de la furnizori indică un risc de nerespectare a cerințelor în temeiul articolului 4, 5 sau 6.

3. Informații referitoare la ▌tehnologiile de tratare la sfârșitul ciclului de viață, progresele tehnologice ***preconizate*** în ceea ce privește tehnologiile de tratare la sfârșitul ciclului de viață și investițiile în astfel de tehnologii ▌, pe care ***constructorul*** le-a utilizat pentru a calcula posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare în conformitate cu articolul 4 pentru ***tipurile sale de vehicule***.

4. Informații privind ponderea conținutului reciclat din vehicule, astfel cum se menționează la articolele 6 și 10.

5. O listă a acțiunilor pe care ***constructorul*** se angajează să le întreprindă pentru a se asigura că tratarea vehiculelor scoase din uz ▌ se efectuează în conformitate cu prezentul regulament, cu un accent deosebit pe:

(a) măsurile destinate să faciliteze îndepărtarea pieselor indicate în partea C din anexa VIII;

▌

(b) măsurile de abordare a provocărilor generate de utilizarea materialelor și a tehnicilor care împiedică dezmembrarea ușoară sau care fac ca reciclarea să fie foarte dificilă ▌ ;

(c) măsurile de promovare a reutilizării pieselor și a componentelor***;***

(d) activitățile de cercetare și dezvoltare, investițiile în dezvoltarea de tehnologii sau infrastructuri de reciclare, precum și cooperarea cu operatorii de gestionare a deșeurilor, desfășurate în vederea punerii în aplicare a acțiunilor menționate la literele (a), (b) și (c).

▌

PARTEA B

URMĂRIREA ȘI ACTUALIZAREA STRATEGIEI PRIVIND CIRCULARITATEA

1. C***onstructorii*** furnizează o actualizare a strategiei privind circularitatea cel puțin o dată la cinci ani.

2. Strategia actualizată privind circularitatea include ***modificările relevante, în special*** următoarele:

(a) o descriere a modului în care au fost întreprinse acțiunile menționate în partea A punctul ***5****,* ***împreună cu o evaluare a eficacității lor*** și, în cazul în care una sau mai multe acțiuni indicate în strategie nu au fost efectuate, o explicație a motivelor respective;

(b) informații cu privire la modificările semnificative introduse de constructor la nivelul de design și producție pentru a îmbunătăți circularitatea vehiculelor.

ANEXA VI

CERINȚE DE INFORMARE PRIVIND DEMONTAREA ȘI ÎNLOCUIREA

1. Bateriile pentru vehicule electrice ***și bateriile pentru mijloace de transport ușoare*** încorporate în vehicul:

(a) numărul ***echipamentului original***;

(b) amplasarea;

(c) greutatea;

(d) tipul de compoziție chimică a bateriei;

(e) instrucțiuni pentru descărcarea în siguranță a bateriei;

(f) instrucțiuni tehnice privind îndepărtarea și înlocuirea, inclusiv succesiunea tuturor etapelor și a tipurilor de tehnici de îmbinare, fixare și etanșare;

(g) instrumente sau tehnologii necesare pentru accesul, îndepărtarea și înlocuirea bateriilor pentru vehicule electrice ***și bateriile pentru mijloace de transport ușoare***.

2. Motoarele pentru tracțiune electrică încorporate în vehicul:

(a) numărul ***echipamentului original***;

(b) amplasarea;

(c) greutatea;

(d) tipurile de magneți permanenți prezenți în motoarele pentru tracțiune electrică***, astfel cum sunt enumerate la articolul 28 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) 2024/1252***;

▌

(e) instrucțiuni tehnice privind îndepărtarea și înlocuirea, inclusiv succesiunea tuturor etapelor și a tipurilor de tehnici de îmbinare, fixare și etanșare;

(f) instrumente sau tehnologii necesare pentru accesul, îndepărtarea și înlocuirea motoarelor pentru tracțiune electrică.

3. Componentele, piesele și materialele enumerate în partea B din anexa VIII:

(a) numărul ***echipamentului original***;

(b) amplasarea;

(c) greutatea;

(d) prezența substanțelor enumerate la articolul 5 alineatul (4), care trebuie să fie etichetate conform anexei IV într-un vehicul;

(e) instrucțiuni tehnice privind îndepărtarea, inclusiv succesiunea tuturor etapelor;

(f) disponibilitatea celor mai bune tehnici de tratare.

4. Componentele, piesele și materialele enumerate în partea C din anexa VIII:

(a) numărul ***echipamentului original***;

(b) amplasarea;

(c) instrucțiuni tehnice privind îndepărtarea și înlocuirea, inclusiv succesiunea tuturor etapelor;

(d) informații, specificații, instrumente și procese, inclusiv actualizări de software, necesare pentru refabricare și recondiționare.

5. Componentele și piesele codificate digital ale unui vehicul:

(a) numărul;

(b) amplasarea;

(c) instrucțiuni tehnice privind accesul, îndepărtarea și înlocuirea ***componentelor***, inclusiv codificarea și software-ul necesare pentru activarea pieselor de schimb și a componentelor pentru a funcționa într-un alt vehicul***, precum și prelucrarea informațiilor privind radierea și decuplarea acestora de la VIN, inclusiv, după caz, instrucțiuni privind modul de utilizare a unui instrument de diagnosticare în vederea reutilizării viitoare a acestor componente***;

(d) descrierea funcționalității, a interschimbabilității și a compatibilității cu anumite piese și componente ale altor mărci și modele;

(e) punctul de contact al ***constructorului*** pentru asistență tehnică.

6. În sensul punctului 5 litera (c), în cazul în care sunt necesare radierea și decuplarea de la VIN a unor componente, echipamente și piese codificate digital menționate la articolul 11 din prezentul regulament, constructorul aplică proceduri care să permită operatorilor de gestionare a deșeurilor și operatorilor de reparații și de întreținere să efectueze aceste operațiuni de radiere și decuplare. În cadrul acestui proces, constructorul poate solicita un certificat de distrugere, precum și autentificarea operatorului respectiv. În acest scop, operatorii de gestionare a deșeurilor și operatorii de reparații și de întreținere obțin și utilizează acreditările de autentificare necesare pentru site-ul web al constructorului referitor la repararea și întreținerea vehiculelor, menționat la punctul 2.1 din anexa X la Regulamentul (UE) 2018/858. Dacă pentru astfel de procese de radiere și decuplare este necesar accesul operatorilor de gestionare a deșeurilor și al operatorilor de reparații și întreținere la informațiile din sistemul de diagnosticare la bord (OBD) al vehiculului, constructorul poate, ca o condiție pentru emiterea acreditărilor de acces:

(a) să solicite o conexiune online continuă, la momentul efectuării îndepărtării, între dispozitivul de diagnosticare și serverul constructorului instrumentului de diagnosticare, precum și între serverul constructorului instrumentului de diagnosticare și serverul constructorului; și

(b) să solicite constructorului instrumentului utilizat pentru accesarea informațiilor OBD să ateste constructorului identitatea instrumentului de diagnosticare și identitatea pseudonimizată a operatorului și să colecteze și să stocheze VIN, identificatorul unic al piesei, dacă este disponibil și posibil prin sistemul producătorului vehiculului, data și ora UTC exactă la care a avut loc activitatea respectivă și identificatorul unic al instrumentului de diagnosticare; la cerere, constructorul obține de la constructorul instrumentului de diagnosticare acces la informațiile menționate în prezentul punct, dacă este necesar pentru a reacționa la o suspiciune rezonabilă de furt sau utilizare necorespunzătoare a pieselor.

ANEXA VII

CERINȚE DE ETICHETARE

1. Piese, componente și materiale din plastic provenind de la vehicule și având o greutate mai mare de 100 de grame:

   (a) ***standardul internațional*** ISO 1043-1 Materiale plastice – simboluri și termeni abreviați. Partea 1: Polimeri de bază și caracteristicile speciale ale acestora;

   (b) ***standardul internațional*** ISO 1043-2 Materiale plastice – simboluri și termeni abreviați. Partea 2: Materiale de umplutură și ranforsare;

   (c) ***standardul internațional*** ISO 11469 Materiale plastice – Identificarea generică și marcarea produselor din materiale plastice.

2. Piese, componente și materiale din pe bază de elastomeri provenind de la vehicule și având o greutate mai mare de 200 de grame, cu excepția pneurilor: ***standardul internațional*** ISO 1629 Cauciuc și latex – Nomenclatură.

3. Simbolurile „<” sau „>” folosite în standardele ISO se pot înlocui cu paranteze.

ANEXA VIII

CERINȚE DE TRATARE

PARTEA A

CERINȚE MINIME PENTRU AMPLASAMENTELE DE DEPOZITARE ȘI DE TRATARE

1. Amplasamentele de depozitare, inclusiv amplasamentele de depozitare din punctele de colectare, pentru depozitarea vehiculelor scoase din uz, înainte de tratare, precum și a componentelor, a pieselor și a materialelor acestora trebuie:

(a) să dispună de suprafețe impermeabile prevăzute cu dispozitive de colectare a scurgerilor, decantoare și dispozitive de epurare-degresare;

(b) să dispună de echipamente pentru tratarea apei, inclusiv a apei de ploaie, în conformitate cu reglementările referitoare la mediu și sănătate.

(c) să dispună de depozitare adecvată pentru vehiculele scoase din uz și să stivuiască numai vehicule scoase din uz depoluate, cu excepția cazului în care se utilizează suporturi de stivuire, până la o înălțime corespunzătoare;

(d) să fie echipate pentru a permite îndepărtarea imediată a fluidelor și lichidelor din vehiculele scoase din uz care prezintă scurgeri și colectarea fluidelor și lichidelor care s-au scurs, utilizând material absorbant.

Operatorii amplasamentelor menționate la primul paragraf efectuează fără întârziere acțiunile menționate la litera (d) de la paragraful respectiv.

2. Depozitarea se organizează astfel încât să se evite deteriorarea:

(a) componentelor și a pieselor care conțin lichidele și fluidele enumerate în partea B punctele 1 și 3 din prezenta anexă;

(b) componentelor, a pieselor și a materialelor enumerate în partea C din prezenta anexă.

3. Amplasamentele în care sunt tratate vehiculele scoase din uz și componentele, piesele și materialele acestora trebuie să dispună de:

(a) suprafețe impermeabile pentru zonele adecvate, prevăzute cu dispozitive de colectare a scurgerilor, decantoare și dispozitive de epurare-degresare;

(b) depozite adecvate pentru piesele, componentele și materialele care au fost îndepărtate de pe vehiculul scos din uz, inclusiv depozite impermeabile pentru piesele, componentele și materialele care vin în contact cu uleiul;

(c) containere adecvate pentru depozitarea bateriilor (cu neutralizare electrolitică în același spațiu sau în altă parte), filtre și condensatoare care conțin PCB/PCT;

(d) rezervoare de depozitare separate adecvate pentru depozitarea separată a fluidelor vehiculelor scoase din uz: ***combustibili, uleiuri (***ulei de motor, ulei de cutie de viteze, ***ulei pentru sistemul de servodirecție,*** ulei de transmisie, ulei hidraulic***), filtre de ulei,*** lichide de răcire, antigel, lichide de frână, ***agenți frigorifici, fluid pentru eșapament diesel*** și orice alte ***fluide sau gaze*** conținute de vehiculul scos din uz;

(e) echipamente pentru tratarea apei, inclusiv a apei de ploaie, în conformitate cu cerințele referitoare la sănătate și mediu;

(f) depozite adecvate pentru anvelope uzate, luând în considerare necesitatea de prevenire a incendiilor și a depozitării excesive în stive.

4. Instalațiile de tratare autorizate care au permisiunea să trateze vehiculele electrice trebuie să respecte cerințele prevăzute în anexa XII la Regulamentul ***(UE) 2023/1542***. ***Instalațiile de tratare autorizate care acceptă vehicule electrice la care se suspectează deteriorarea bateriei pentru vehicule electrice evaluează aceste baterii cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 24 de ore de la livrare. Astfel de vehicule și de baterii se depozitează separat într-o zonă de carantină, astfel cum se menționează la punctul 1. Zona de carantină este echipată cu instalații adecvate pentru a preveni, a detecta și a limita răspândirea incendiilor provocate de bateriile pentru vehicule electrice în alte zone, la alte vehicule electrice și la alte baterii.***

PARTEA B

CERINȚE MINIME PENTRU DEPOLUARE

1. Următoarele fluide***,*** lichide ***și gaze*** se îndepărtează din vehiculul scos din uz, cu excepția cazului în care acestea sunt necesare pentru reutilizarea pieselor în cauză:

(a) combustibil;

(b) ulei de motor;

(c) ulei de transmisie;

(d) ulei de cutie de viteze;

(e) ulei pentru sistemul de servodirecție;

(f) ulei hidraulic;

(g) lichide de răcire;

(h) antigel;

(i) lichide de frână;

(j) ***agenți frigorifici;*** ▌

(k) fluide pentru eșapament diesel; și

(l) orice alte ***fluide sau gaze*** conținute de vehiculul scos din uz.

După îndepărtarea fluidelor și a lichidelor, se instalează bușoane pentru a preveni scurgerile de resturi. Recipientele de colectare se etichetează pentru a indica tipul de lichid pe care îl conțin și se depozitează separat unele de altele într-un loc sigur, în conformitate cu partea A din prezenta anexă, pentru a preveni deversarea accidentală, scurgerile sau accesul neautorizat la acestea.

2. Următoarele componente, piese și materiale se neutralizează sau se îndepărtează:

(a) sistemul e-Call;

(b) părțile pirotehnice ale airbagurilor;

(c) părțile pirotehnice ale centurilor de siguranță;

(d) orice alte părți pirotehnice.

3. Următoarele componente, piese și materiale se îndepărtează de pe vehiculele scoase din uz:

(a) airbagurile, rezervoarele de gaz petrolier lichefiat (GPL), rezervoarele de gaz natural comprimat (GNC), rezervoarele de hidrogen și orice alte piese și componente potențial explozive se neutralizează;

(b) filtrele de ulei;

(c) agenții frigorifici se tratează în conformitate cu Regulamentul (UE) ***2024/573***;

(d) componentele identificate ca având conținut de mercur se separă în timpul tratării într-un flux identificabil, care este imobilizat în condiții de siguranță și eliminat în conformitate cu articolul 17 din Directiva 2008/98/CE;

(e) materialele care conțin substanțele menționate la articolul 5 alineatul (4), care trebuie etichetate în conformitate cu anexa IV, se separă în timpul tratării într-un flux identificabil, care este imobilizat în condiții de siguranță și eliminat în conformitate cu articolul 17 din Directiva 2008/98/CE.

Toate piesele, componentele și materialele colectate în timpul depoluării se depozitează în recipiente desemnate. Recipientele de colectare se etichetează pentru a indica componentele, piesele și materialele conținute în acestea și se depozitează într-un loc sigur, în conformitate cu partea A, pentru a preveni deversarea accidentală, scurgerile sau accesul neautorizat la acestea.

4. Se înregistrează următoarele informații privind depoluarea vehiculelor scoase din uz:

(a) ***numărul total de vehicule scoase din uz tratate;***

(b) ***greutatea medie a vehiculelor scoase din uz înainte și după depoluare și îndepărtarea poluanților;***

(c) cantitatea ***totală a fiecărui tip de fluide, piese, componente sau materiale*** depoluate;

(d) denumirea și datele de contact ale transportatorului de deșeuri, dacă este cazul;

(e) ***denumirea și*** datele de contact ***ale sitului unde are loc tratarea finală a fluidelor și gazelor, pieselor, componentelor sau materialelor*** colectate în timpul procesului de depoluare.

PARTEA C

ÎNDEPĂRTAREA OBLIGATORIE A PIESELOR ȘI A COMPONENTELOR DE PE VEHICULELE SCOASE DIN UZ

	Exceptate în temeiul articolului 29 alineatul (2), dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în partea G din anexa VIII X: exceptarea se aplică la:
1. Bateriile pentru vehicule electrice inclusiv sistemele aferente de gestionare a bateriilor, încărcătoarele de la bord, carcasele sau învelișurile, dacă există	
2. Bateriile LMT, astfel cum sunt definite la articolul 3 punctul 11 din Regulamentul (UE) 2023/1542, inclusiv sistemele lor de gestionare a bateriilor, încărcătoarele de la bord, carcasele sau învelișurile, dacă există	
3. Bateriile SLI, astfel cum sunt definite la articolul 3 punctul 12 din Regulamentul (UE) 2023/1542	
4. Bateriile portabile, astfel cum sunt definite la articolul 3 punctul 9 din Regulamentul (UE) 2023/1542	
5. Motoarele pentru tracțiune electrică, inclusiv carcasele acestora și orice unități de comandă, cabluri și alte piese, componente și materiale asociate	
6. Blocurile motoare	***X***
7. Convertizoarele catalitice	
8. Cutiile de viteze	***X***

9. Cel puțin 70 % din toată sticla provenită de la parbrizele, lunetele și geamurile laterale din sticlă, inclusiv de la instalațiile de plafoane din sticlă	
10. Jantele	
11. Pneurile	
12. Părțile direct accesibile ale sistemului de informații și divertisment	
13. Farurile și stopurile, inclusiv dispozitivele de acționare ale acestora	
14. Fasciculele principale de fire electrice	***X***
15. Barele de protecție	***X***
16. Rezervoarele de combustibil	***X***
17. Schimbătoarele de căldură	***X***
18. Piesele din material plastic ranforsat cu fibre de carbon	
19. Componentele electrice și electronice:	***X***
(a) invertoare și convertoare CC-CC pentru vehicule electrice cu o greutate mai mare de 2 kg	***X***
(b) plăci de circuite imprimate de mari dimensiuni și ușor accesibile	***X***
(c) panouri fotovoltaice cu o suprafață mai mare de 0,2 metri pătrați	***X***
(d) module de comandă și cutii de supape pentru transmisia automată	***X***

PARTEA D

REUTILIZAREA, REFABRICAREA ȘI RECONDIȚIONAREA PIESELOR ȘI A COMPONENTELOR

1. Evaluarea tehnică a pieselor și a componentelor îndepărtate:

(a) Pentru reutilizare:

(i) piesa sau componenta este funcțională;

(ii) este adecvată pentru a fi utilizată cu ușurință, în scopul principal pentru care a fost concepută;

(b) Pentru refabricare sau recondiționare:

(i) piesa sau componenta ***conține toate părțile importante***;

(ii) ***este adecvată pentru a fi refabricată sau recondiționată, ținând seama de orice deteriorare, funcționalitate redusă, performanță redusă, durată de viață redusă și reparații necesare***;

(iii) nu există coroziune puternică ***vizibilă care să împiedice funcționalitatea piesei sau a componentei***.

2. Informații minime care trebuie furnizate pe etichetele pieselor și ale componentelor:

(a) denumirea componentei sau a piesei;

▌

(b) denumirea, adresa poștală, cu indicarea unui singur punct de contact și a unei adrese de e-mail, o adresă web, dacă este cazul, care să identifice ***instalația de tratare autorizată*** care a îndepărtat componenta sau piesa.

PARTEA E

COMPONENTE ȘI PIESE CARE NU TREBUIE REUTILIZATE

1. Toate sistemele airbag, inclusiv perne de aer, elemente de acționare pirotehnice, unități de control electronic și senzori.

2. Sisteme pentru tratarea emisiilor (ex. convertoare catalitice, filtre de particule), ***cu excepția cazului când aceste piese sunt conforme cu criteriile pentru inspecția tehnică aferentă, astfel cum se prevede la articolul 4 din Directiva 2014/45/UE.***

▌

3. Sisteme automate sau neautomate de centuri de siguranță, inclusiv chingi, catarame, retractoare, elemente de acționare pirotehnice.

4. Scaunele, în cazurile în care acestea încorporează sistemele de ancorare ale centurilor de siguranță și/sau airbaguri.

5. Mecanisme de blocare a direcției care acționează asupra coloanei de direcție.

6. Dispozitive de imobilizare, inclusiv transpondere și unitățile electronice de control.

PARTEA F

CERINȚE SPECIFICE PRIVIND TRATAREA PIESELOR, A COMPONENTELOR ȘI A MATERIALELOR ÎNDEPĂRTATE

1. Bateriile SLI se tratează în conformitate cu articolul 70 din Regulamentul (UE) ***2023/1542***.

2. Bateriile pentru vehicule electrice se tratează în conformitate cu articolul 70 din Regulamentul (UE) ***2023/1542***.

3. Bateriile LMT se tratează în conformitate cu articolul 70 din Regulamentul (UE) 2023/1542.

4. Bateriile portabile se tratează în conformitate cu articolul 70 din Regulamentul (UE) 2023/1542.

5. Materialele cu magneți permanenți care conțin neodim, disprosiu sau praseodim [neodim-fier-bor (NdFeB)], astfel cum sunt definite la articolul ***28*** din Regulamentul ***(UE) 2024/1252***, cuprul din motoarele pentru tracțiune electrică, neadecvate pentru reutilizare, refabricare sau recondiționare, se îndepărtează în cazul în care procesul de îndepărtare poate fi efectuat de instalații de tratare autorizate fără costuri excesive. În cazul în care nu se înregistrează progrese tehnice în ceea ce privește reciclarea materialelor cu magneți permanenți NdFeB, motoarele pentru tracțiune electrică sau piesele acestora, care conțin materiale cu magneți permanenți, se depozitează și se etichetează în conformitate cu articolul 28 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul ***(UE) 2024/1252***. ***În scopul reciclării viitoare, nu se aplică cerințele legate de depozitarea temporară din Directiva 1999/31/CE***.

6. Componentele și piesele electronice îndepărtate, care nu fac obiectul reutilizării, al refabricării sau al recondiționării, și fracțiunile neferoase, inclusiv plăcile de circuite imprimate mărunțite, se tratează de către operatorii de tratare în conformitate cu articolul 8 alineatul (3) din Directiva 2012/19/UE.

7. Sticla îndepărtată de pe vehiculul scos din uz se reciclează cel puțin în sticlă pentru recipiente, fibră de sticlă sau de calitate echivalentă.

8. Agenții frigorifici îndepărtați trebuie reciclați, regenerați sau distruși în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (UE) 2024/573.

9. Materialele plastice și fracțiunile de reziduuri se tratează în conformitate cu articolul 7 din Regulamentul (UE) 2019/1021 și cu anexa IV la acesta.

10. Pneurile din cauciuc sunt prelucrate în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu cerințele generale prevăzute la articolul 4 din Directiva 2008/98/CE pentru a acorda prioritate opțiunilor de prevenire care oferă cel mai bun rezultat ecologic global, incluzând reșaparea, și pentru a acorda prioritate reciclării, inclusiv altor metode decât reciclarea mecanică, în detrimentul recuperării energiei.

11. Materialele din aluminiu provenite de la schimbătoarele de căldură, astfel cum se specifică în partea C punctul 17 din anexa VIII, se depozitează și se reciclează separat de fracțiunile de aluminiu turnat și maleabil specificate în partea G punctul 2 litera (b) din anexa VIII.

PARTEA G

CRITERII PENTRU MĂRUNȚIREA COMBINATĂ ȘI APLICAREA TEHNOLOGIILOR POST-MĂRUNȚIRE

1. Pentru a se conforma articolului 27 alineatul (3) din prezentul regulament, vehiculele scoase din uz pot fi mărunțite împreună cu alte deșeuri numai dacă:

(a) deșeurile de echipamente electrice și electronice au fost tratate selectiv în conformitate cu anexa VII la Directiva 2012/19/UE;

(b) toate bateriile au fost îndepărtate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/1542;

(c) ambalajele din plastic au fost separate de deșeurile de ambalaje și de ambalajele metalice în conformitate cu Regulamentul (UE) 2025/40;

(d) procesul combinat de mărunțire nu reduce calitatea fluxurilor de deșeuri în comparație cu tratarea separată; și

(e) contribuția individuală a fiecărui flux de deșeuri mixte la fracțiunile de ieșire poate fi identificată ca fiind în acord cu cerințele de raportare în temeiul Regulamentului (UE) 2023/1542, al Regulamentului (UE) 2025/40, al Directivei 2008/98/CE și al Directivei 2012/19/UE.

2. Cerințe de calitate pentru fracțiile de ieșire:

(a) conținutul total de cupru al fracțiunii principale de oțel nu depășește 0,25 % în greutate; de la ... [prima zi a lunii care urmează după 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], conținutul total de cupru al fracțiunii principale de oțel nu depășește 0,15 % în greutate;

(b) de la … *[prima zi a lunii care urmează după 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], aluminiul se sortează cel puțin în două fracțiuni:*

(i) aluminiu turnat (fracțiuni cu un conținut de siliciu mai mare de 1,5 %);

(ii) aluminiu maleabil (fracțiuni cu un conținut de siliciu mai mic sau egal cu 1,5 %);

(c) de la … [prima zi a lunii care urmează după 72 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], aluminiul se sortează cel puțin în patru fracțiuni:

(i) fracțiunea de aluminiu cu un conținut de siliciu mai mare de 1,5 %, un conținut de cupru mai mic sau egal cu 0,5 % și un conținut de fier mai mic sau egal cu 0,2 %;

(ii) fracțiunea de aluminiu cu un conținut de siliciu mai mare de 1,5 % și care nu îndeplinește cerințele privind compoziția de la subpunctul (i) pentru cupru și fier;

(iii) fracțiunea de aluminiu cu conținut de siliciu mai mic sau egal cu 1,5 %, magneziu mai mic sau egal cu 1,5 %, conținut de cupru mai mic sau egal cu 0,3 % și conținut de zinc mai mic sau egal cu 0,3 %;

(iv) fracțiunea de aluminiu cu un conținut de siliciu mai mic sau egal cu 1,5 % și care nu îndeplinește cerințele privind compoziția de la subpunctul (iii) pentru magneziu, cupru și zinc;

(d) fracțiunea grea rezultată din instalația de mărunțire după separarea aerului și separarea fierului se tratează ulterior cu scopul de a separa metalele feroase, metalele neferoase, materialele plastice și alte materiale organice pentru reciclare sau recuperare. Reziduurile din aceste procese au un conținut de metal sub 1 % în greutate și, în conformitate cu Decizia 2003/33/CE a Consiliului[1], carbon organic total sub 5 % în greutate; limita carbonului organic total de mai puțin de 5 % în greutate nu se aplică în cazul în care fracțiunea grea rezultată din instalația de mărunțire, selectată în mod corespunzător și recondiționată, este stabilă din punct de vedere biologic în conformitate cu legislația în vigoare;

[1] Decizia Consiliului 2003/33/CE din 19 decembrie 2002 de stabilire a unor criterii și proceduri de admitere a deșeurilor în depozitele de deșeuri, în conformitate cu articolul 16 și cu anexa II la Directiva 1999/31/CE (JO L 11, 16.1.2003, p. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2003/33(1)/oj).

(e) fracțiunea ușoară rezultată din instalația de mărunțire este supusă unui tratament suplimentar cu scopul de a separa metalele feroase, metalele neferoase, materialele plastice și alte materiale organice pentru reciclare sau recuperare; reziduurile din aceste procese au un conținut de metal sub 1 % în greutate și, în conformitate cu Decizia 2003/33/CE, carbon organic total sub 5 % în greutate; limita carbonului organic total de mai puțin de 5 % în greutate nu se aplică în cazul în care fracțiunea ușoară rezultată din instalația de mărunțire, selectată în mod corespunzător și recondiționată, este stabilă din punct de vedere biologic în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Documentația care trebuie furnizată pentru exceptările de la obligația de a îndepărta piese, componente și materiale:

(a) dacă este disponibilă, o copie a contractului scris dintre instalația de tratare autorizată și instalația care efectuează operațiunile de mărunțire și ▌ utilizează tehnologii de post-mărunțire, inclusiv specificațiile privind calitatea materialelor secundare ***gata de reciclare*** și specificațiile tehnice urmate în prelucrarea fracțiunilor de tratare de la vehiculele scoase din uz;

(b) un raport privind bilanțul masei legat de analiza probelor cu privire la calitatea și cantitatea fracțiunilor de tratare (realizare) pentru o configurație de tratare reprezentativă, furnizat de un organism independent.

▌

ANEXA IX

INFORMAȚII PENTRU ÎNREGISTRAREA ÎN REGISTRUL PRODUCĂTORILOR

1. Informații care trebuie să fie furnizate de producător sau de reprezentantul său ***autorizat*** pentru răspunderea extinsă a producătorilor:

(a) numele și denumirile comerciale (dacă sunt disponibile) sub care producătorul își desfășoară activitatea în statul membru și adresa producătorului, inclusiv codul poștal și localitatea, strada și numărul, țara, numărul de telefon, dacă este cazul, adresa de internet și adresa de e-mail, indicând un punct de contact unic;

(b) codul național de identificare al producătorului, inclusiv numărul din registrul comerțului sau numărul de înregistrare oficial echivalent, și numărul de identificare fiscală european sau național;

(c) categoriile de vehicule pe care producătorul intenționează să le pună la dispoziție pe piață pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru;

(d) informații privind modul în care producătorul își îndeplinește responsabilitățile prevăzute la articolul 16, inclusiv informații în scris cu privire la următoarele:

(i) măsurile instituite de producător pentru a îndeplini obligațiile în materie de răspundere extinsă a producătorilor prevăzute la articolele 16 și 20;

(ii) măsurile instituite pentru a îndeplini obligația de colectare prevăzută la articolul 23 în ceea ce privește cantitatea de vehicule pe care producătorul o pune la dispoziție pe piața din statul membru; și

(iii) sistemul care asigură fiabilitatea datelor raportate autorităților competente;

(e) o declarație a producătorului sau, după caz, a reprezentantului ***autorizat*** al producătorului pentru răspunderea extinsă a producătorilor sau pentru organizația care implementează răspunderea extinsă a producătorilor, în care se afirmă că informațiile furnizate sunt adevărate.

2. Informații care trebuie furnizate, pe lângă informațiile enumerate la punctul 1, în cazul în care este desemnată o organizație care implementează răspunderea extinsă a producătorilor pentru a îndeplini obligațiile în materie de răspundere extinsă a producătorilor:

(a) denumirea și datele de contact, inclusiv codul poștal și localitatea, strada și numărul, țara, numărul de telefon, adresa de internet și de e-mail și codul național de identificare al organizației care implementează răspunderea extinsă a producătorilor;

(b) numărul din registrul comerțului sau un număr de înregistrare oficial echivalent, precum și numărul de identificare fiscală european sau național ale organizației care implementează răspunderea extinsă a producătorilor; și

(c) mandatul producătorului reprezentat.

3. Informații care trebuie furnizate, pe lângă informațiile enumerate la punctul 1, de către organizația care implementează răspunderea extinsă a producătorilor dacă a fost ***desemnată*** în conformitate cu articolul ***17 alineatul (1)***:

(a) denumirea și datele de contact, inclusiv codul poștal și localitatea, strada și numărul, țara, numărul de telefon, siturile de internet și adresele de e-mail ale producătorilor reprezentați;

(b) mandatul fiecărui producător reprezentat, dacă este cazul;

(c) în cazul în care organizația care implementează răspunderea extinsă a producătorilor reprezintă mai mulți producători, aceasta indică separat modul în care fiecare producător reprezentat îndeplinește responsabilitățile prevăzute la articolul 16.

4. În cazul în care obligațiile prevăzute la articolul 16 sunt îndeplinite în numele unui producător de către un reprezentant desemnat pentru răspunderea extinsă a producătorilor care reprezintă mai mult de un producător, reprezentantul respectiv furnizează, pe lângă informațiile enumerate la punctul 1, denumirea și datele de contact pentru fiecare producător reprezentat în parte.

ANEXA X

CERTIFICATUL DE DISTRUGERE

1.	***Unitatea sau întreprinderea care eliberează acest certificat***	
1.1	***Denumirea***	
1.2	***Adresa***	
1.3	***Numărul de telefon***	
1.4	***Adresa de e-mail (dacă există)***	
1.5	***Număr de înregistrare sau de identificare****	
2.	***Autoritatea competentă care a eliberat o autorizație pentru unitatea sau întreprinderea menționată la punctul 1***	
2.1	***Statul membru***	
2.2	***Denumirea***	
2.3	***Adresa***	
3.	***Certificatul de distrugere***	
3.1	***Data emiterii***	
3.2	***Număr***	
4.	***Informații privind vehiculul pentru care se eliberează acest certificat de distrugere***	
4.1	***Simbol de naționalitate***	
4.2	***(A) Număr de înmatriculare***	

4.3	***(J) Categorie*****	
4.4	***(D.1) Marcă*****	
4.5	***(D.3) Denumire comercială*****	
4.6	***(E)*** numărul de identificare al vehiculului **	
4.7	***Numărul certificatului de înmatriculare***	
5.	***Informații privind proprietarul vehiculului***	
5.1	***(C.2.1) Numele de familie sau denumirea comercială*****	
5.2	***(C.2.2) Alt(e) nume*****	
5.3	***(C.2.3) Adresa*****	
5.4	***Numărul de telefon [dacă există și cu consimțământul proprietarului]***	
5.5	***Adresa de e-mail [dacă există și cu consimțământul proprietarului]***	
6	***Observații***	
	**** La această cerință se poate renunța în cazul în care sistemul național de înregistrare sau de identificare nu prevede un astfel de număr.*** ***** Coduri comunitare armonizate, astfel cum sunt menționate în Directiva 1999/37/CE.***	

ANEXA XI

MODIFICAREA REGULAMENTULUI (UE) 2018/858 ***ȘI A REGULAMENTULUI (UE) nr. 168/2013***

1. Anexa II la Regulamentul (UE) 2018/858 se modifică după cum urmează:

(a) în partea I, rubrica G13 se înlocuiește cu următorul text:

„

G13	Circularitatea	Regulamentul (UE) …/… [OP: a se introduce numărul prezentului regulament]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		

”;

(b) apendicele 1 se modifică după cum urmează:

(i) în tabelul 1, rubrica G13 se înlocuiește cu următorul text:

„

G13	Circularitatea	Regulamentul (UE) …/… [OP: a se introduce numărul prezentului regulament]		nu se aplică Cu toate acestea, se aplică partea E din anexa VII privind interzicerea reutilizării părților componente specificate.

”;

(ii) în tabelul 2, rubrica G13 se înlocuiește cu următorul text:

”

G13	Circularitatea	Regulamentul (UE) …/… [OP: a se introduce numărul prezentului regulament]		nu se aplică Cu toate acestea, se aplică partea E din anexa VII privind interzicerea reutilizării părților componente specificate.

”;

(c) în apendicele 2, punctul 4 se modifică după cum urmează:

(i) în tabelul „Partea I: Vehicule din categoria M_1”, rubrica 59 se înlocuiește cu următorul text:

”

59	Regulamentul (UE) …/… [OP: a se introduce numărul prezentului regulament] (Circularitatea)	Cerințele regulamentului respectiv nu se aplică.

”;

(ii) în tabelul „Partea II: Vehicule din categoria N1”, rubrica 59 se înlocuiește cu următorul text:

”

59	Regulamentul (UE) …/… [OP: a se introduce numărul prezentului regulament] (Circularitatea)	Cerințele regulamentului respectiv nu se aplică.

”;

(d) partea III se modifică după cum urmează:

(i) rubrica 59 din apendicele 1 se înlocuiește cu următorul text:

”

59	Circularitatea	Regulamentul (UE) …/… [OP: a se introduce numărul prezentului regulament]	Nu se aplică	Nu se aplică		

’,

(ii) rubrica 59 din apendicele 2 se înlocuiește cu următorul text:

”

59	Circularitatea	Regulamentul (UE) …/… [OP: a se introduce numărul prezentului regulament]	Nu se aplică				Nu se aplică						

”;

(iii) rubrica 59 din apendicele 3 se înlocuiește cu următorul text:

”

59	Circularitatea	Regulamentul (UE) …/… [OP: a se introduce numărul prezentului regulament]	Nu se aplică

”;

(iv) rubrica 59 din apendicele 4 se înlocuiește cu următorul text:

”

59	Circularitatea	Regulamentul (UE) .../ ... [OP: a se introduce numărul prezentului regulament]	Nu se aplică				Nu se aplică						

”.

2. Anexa II la Regulamentul (UE) nr. 168/2013 se modifică după cum urmează:

În secțiunea C1 din tabel, rubrica 15a se înlocuiește cu următorul text:

„

				L1e-A[1]	L1e-B[2]	L2e	L3e	L4e	L5e-B	L6e-A	L7e-A1	L7e-A2	L7e-B1	L7e-B2
15a	18	Cerințe privind circularitatea	[OP: a se introduce Regulamentul (UE) 2026/ ...]	***x***	***x***	***x***	*x*	*x*	*x*	*x*	*x*	*x*	*x*	*x*

”.

ANEXA XII

MODIFICAREA REGULAMENTULUI (UE) 2023/1542

Tabelul din anexa I se înlocuiește cu următorul tabel:

”

Coloana 1 ***Denumirea substanței sau a grupului de substanțe***	***Coloana 2*** ***Condiții de restricționare***
1. Mercur Nr. CAS 7439-97-6 Nr. CE 231-106-7 și compușii acestuia	***Bateriile, prezente și încorporate sau nu în aparate, în mijloace de transport ușoare sau în alte vehicule, nu trebuie să conțină mai mult de 0,0005 % mercur (exprimat ca mercur metal) în greutate.***
2. Cadmiu Nr. CAS 7440-43-9 Nr. CE 231-152-8 și compușii acestuia	***1. Bateriile portabile, prezente și încorporate sau nu în aparate, în mijloace de transport ușoare sau în alte vehicule, nu trebuie să conțină mai mult de 0,002 % cadmiu (exprimat sub formă de cadmiu metal) în greutate.*** ***2. Bateriile pentru vehicule electrice și bateriile SLI, încorporate în vehicule, inclusiv în vehicule cu destinație specială, din categoriile M_1 și N_1, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858, nu trebuie să conțină mai mult de 0,01 % cadmiu (exprimat în cadmiu metalic) în greutate în material omogen.*** ***3. Punctul 2 nu se aplică bateriilor pentru vehicule electrice utilizate ca piese de schimb pentru vehicule electrice, inclusiv pentru vehicule cu destinație specială, din categoriile M_1 și N_1, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858, introduse pe piață înainte de 31 decembrie 2008.***

Coloana 1 *Denumirea substanței sau a grupului de substanțe*	*Coloana 2* *Condiții de restricționare*
3. Plumb Nr. CAS 7439-92-1 Nr. CE 231-100-4 și compușii acestuia	*1. Începând cu 18 august 2024, bateriile portabile, prezente și încorporate sau nu în aparate, nu trebuie să conțină mai mult de 0,01 % plumb (exprimat în plumb metal) în greutate.* *2. Restricția prevăzută la punctul 1 nu se aplică bateriilor tip pastilă zinc-aer portabile până la 18 august 2028.* *3. Bateriile portabile încorporate în vehicule, inclusiv în vehicule cu destinație specială, din categoriile M_1 și N_1, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858, nu trebuie să conțină mai mult de 0,1 % plumb (exprimat în plumb metal) în greutate în material omogen.* *4. Punctul 3 nu se aplică bateriilor portabile încorporate în vehicule, inclusiv în vehicule cu destinație specială, din categoriile M_1 și N_1, sau utilizate ca piese de schimb pentru acestea, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858 și omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2024.* *5. Bateriile pentru vehicule electrice încorporate în vehicule, inclusiv în vehicule cu destinație specială, din categoriile M_1 și N_1, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858, nu trebuie să conțină mai mult de 0,1 % plumb (exprimat în plumb metal) în greutate în material omogen.*

Coloana 1 *Denumirea substanței sau a grupului de substanțe*	*Coloana 2* *Condiții de restricționare*
	6. ***Punctul 5 nu se aplică:*** ***(a) bateriilor pentru vehicule electrice utilizate în sisteme sub înaltă tensiune[1] încorporate în vehicule din categoriile M_1 și N_1 sau utilizate ca piese de schimb pentru acestea, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858 și omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2019;*** ***(b) bateriilor pentru vehicule electrice care nu intră sub incidența literei (a) de la prezentul punct, încorporate în vehicule, inclusiv vehicule cu destinație specială, din categoriile M_1 și N_1, sau utilizate ca piese de schimb pentru acestea, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858 și omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2024.*** ***7.*** ***Bateriile SLI încorporate în vehicule, inclusiv în vehicule cu destinație specială, din categoriile M_1 și N_1, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858, nu trebuie să conțină mai mult de 0,1 % plumb (exprimat în plumb metal) în greutate în material omogen.***

Coloana 1 *Denumirea substanței sau a grupului de substanțe*	*Coloana 2* *Condiții de restricționare*
	8. Punctul 7 nu se aplică: ***(a) bateriilor SLI utilizate în aplicațiile de 12 V pentru vehicule, inclusiv pentru vehicule cu destinație specială, din categoriile M_1 și N_1, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858[1];*** ***(b) bateriilor SLI utilizate în aplicațiile de 24 V în vehicule cu destinație specială, din categoriile M_1 și N_1, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858[2];*** ***(c) bateriilor SLI încorporate în alte aplicații decât cele care intră sub incidența literelor (a) și (b) de la prezentul punct în vehicule, inclusiv în vehicule cu destinație specială, din categoriile M_1 și N_1, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858, care sunt omologate de tip înainte de 1 ianuarie 2024.***
4. Crom hexavalent Nr. CAS 18540-29-9 Nr. CE 606-053-1 și compușii acestuia	***Bateriile încorporate în vehicule, inclusiv în vehicule cu destinație specială, din categoriile M_1 și N_1, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/858, nu trebuie să conțină mai mult de 0,1 % crom hexavalent, exprimat în crom hexavalent metalic, în greutate în material omogen.***

[1] Sisteme care au o tensiune nominală de peste 75 V DC astfel cum se prevede la articolul 1 din Directiva 2014/35/UE a Parlamentului European și a Consiliului[3].”.

---

[1] ***Această exceptare va fi revizuită în 2030.***

[2] ***Această exceptare va fi revizuită în 2030.***

[3] Directiva 2014/35/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor electrice destinate utilizării în cadrul unor anumite limite de tensiune (JO L 96, 29.3.2014, p. 357, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/35/oj).

ANEXA XIII

CRITERII CARE TREBUIE ÎNDEPLINITE DE INSTALAȚIILE DIN ȚĂRI TERȚE CARE PRODUC MATERIALE RECICLATE

Partea A CRITERII PENTRU A DEMONSTRA CĂ MATERIALELE RECICLATE AU FOST PRODUSE ÎNTR-O INSTALAȚIE CARE ÎNDEPLINEȘTE CERINȚELE DE PROTECȚIE A SĂNĂTĂȚII UMANE, A CLIMEI ȘI A MEDIULUI PREVĂZUTE ÎN DREPTUL UNIUNII SAU CERINȚE ECHIVALENTE CU ACESTEA [ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 6 ALINEATUL (4)]

1. Instalația situată într-o țară terță implicată în producția de materiale reciclate trebuie să îndeplinească următoarele condiții în operațiunile sale efective:

(a) respectă cerințele de reciclare a deșeurilor și își desfășoară activitățile în conformitate cu legislația națională aplicabilă privind protecția mediului;

(b) este proiectată, construită și operată într-un mod care garantează siguranța și protecția mediului și, în special, dispune de procesele necesare, de tehnologia de gestionare a deșeurilor, de organizarea și infrastructura adecvate pentru reciclarea deșeurilor respective;

(c) deșeurile sale de plastic provin dintr-un stat membru sau dintr-o țară care respectă dreptul Uniunii sau standarde echivalente cu cele ale statelor membre în ceea ce privește protecția mediului și securitatea lucrătorilor și își desfășoară activitatea într-o astfel de țară în conformitate cu criteriile definite la punctul 3;

(d) instituie și exploatează sisteme de management și de monitorizare, precum și proceduri și tehnici al căror scop este să prevină, să reducă, să minimizeze și, în măsura în care este posibil, să elimine:

(i) riscurile la adresa sănătății și a securității lucrătorilor în cauză și a populației din vecinătatea instalației și

(ii) efectele adverse asupra mediului cauzate de activitățile sale (în special prin luarea de măsuri adecvate pentru a monitoriza și a combate poluarea);

(e) asigură trasabilitatea tuturor deșeurilor primite și tratate în cadrul instalației, inclusiv documentarea tuturor deșeurilor reziduale rezultate din activitățile sale și transferul acestora numai către instalații de gestionare a deșeurilor care sunt autorizate să trateze astfel de deșeuri reziduale;

(f) a luat măsuri care urmăresc economisirea energiei și limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră legate de activitățile sale;

(g) a instituit și este în măsură să furnizeze evidențe ale activităților sale de gestionare a deșeurilor din ultimii cinci ani; dacă o instalație este în exploatare de mai puțin de cinci ani, a instituit și este în măsură să furnizeze evidențe ale activităților sale de gestionare a deșeurilor de când a început să fie exploatată;

(h) operatorul său sau conducerea acestuia nu au fost condamnați pentru că au desfășurat activități ilegale legate de gestionarea deșeurilor în ultimii cinci ani.

2. Ca punct de referință și dacă este cazul, se iau în considerare următoarele norme sau norme echivalente:

(a) cerințe specifice privind tratarea anumitor deșeuri și calcularea cantității de deșeuri tratate, care sunt obligatorii în temeiul legislației Uniunii, precum și privind contabilizarea cantităților de materiale reciclate produse;

(b) concluziile privind cele mai bune tehnici disponibile adoptate pentru anumite activități în temeiul Directivei 2010/75/UE.

3. Deșeurile de plastic sunt tratate în conformitate cu cerințele stabilite în dreptul Uniunii sau echivalente cu cerințele respective și provin dintr-un stat membru sau dintr-o țară cu un cadru cuprinzător de gestionare a deșeurilor care acoperă întregul său teritoriu și care demonstrează capacitatea și disponibilitatea sa de a garanta gestionarea rațională din punct de vedere ecologic a deșeurilor, ținând seama în special de următoarele criterii:

(a) măsurile puse în aplicare și planificate pentru a asigura gestionarea rațională din punct de vedere ecologic a deșeurilor pe teritoriul său, cum ar fi introducerea unei scheme de răspundere extinsă a producătorilor sau a unui sistem echivalent de punere în aplicare a principiului „poluatorul plătește”;

(b) măsurile puse în aplicare și planificate pentru a crește proporția de materiale plastice reciclate postconsum din vehicule și indicatorii pentru monitorizarea acestor măsuri;

(c) măsurile puse în aplicare și planificate pentru a crește proporția de materiale plastice reciclate postconsum încorporate în vehiculele introduse pe piața națională, precum și indicatorii pentru monitorizarea acestor măsuri.

Partea B CRITERII PENTRU A DEMONSTRA CĂ MATERIALELE RECICLATE AU FOST PRODUSE ÎN CONFORMITATE CU CERINȚELE DE LA ARTICOLUL 6 ALINEATELE (1), (2) ȘI (3)

Instalația situată într-o țară terță implicată în producția de materiale reciclate trebuie să îndeplinească următoarele condiții în operațiunile sale efective:

1. instalația este în măsură să furnizeze dovezi că produce materiale reciclate din deșeuri postconsum. În cazul în care instalația produce și materiale derivate din deșeuri preconsum sau din materii prime, aceasta este în măsură să demonstreze că face o distincție clară între diferitele tipuri de materiale. Instalația se asigură că furnizează numai materiale reciclate din deșeuri postconsum, ca o condiție pentru ca aceste materiale să fie contabilizate ca parte a obiectivelor stabilite la articolul 6;

2. o instalație care produce materiale reciclate din deșeuri postconsum provenite de la vehicule scoase din uz sau de la vehicule reparate este în măsură să demonstreze că astfel de deșeuri au fost colectate separat și nu au fost amestecate cu materiale de altă origine într-un mod care ar împiedica trasabilitatea acestor deșeuri înainte de sosirea lor în instalație și pe parcursul întregului proces de reciclare.

ANEXA XIV

CERINȚE PENTRU AUDITURI, CERTIFICATORI ȘI AUDITORI

Partea A CERINȚE DETALIATE PENTRU PĂRȚILE TERȚE CARE EFECTUEAZĂ AUDITURI

1. O parte terță care efectuează audituri ale instalației situate într-o țară terță în conformitate cu articolul 6 alineatul (5) este independentă de furnizor, de constructor sau de persoana implicată în producția materialelor reciclate și a instalației controlate. În acest scop, partea terță este în măsură să dovedească faptul că:

(a) nu este parte a acestor entități sau nu se află sub controlul lor;

(b) a stabilit și aplică proceduri care îi garantează imparțialitatea, inclusiv:

(i) evaluarea permanentă a riscurilor la adresa imparțialității sale;

(ii) identificarea, eliminarea și atenuarea riscurilor la adresa imparțialității care rezultă din presiuni financiare, comerciale și de altă natură;

(iii) evaluarea riscului la adresa imparțialității care rezultă din relațiile personalului său;

(c) este structurată și gestionată într-un mod care îi asigură independența și imparțialitatea, inclusiv:

(i) este clar identificabilă în cadrul entității juridice, dacă entitatea juridică desfășoară și activități care nu au legătură cu auditul;

(ii) dispune de norme de raportare privind activitatea de audit efectuată;

(iii) personalul său are responsabilități clar identificabile în ceea ce privește efectuarea auditurilor.

2. Se consideră că o parte terță care efectuează audituri în conformitate cu articolul 6 alineatul (5) are calificările corespunzătoare în domeniul auditurilor și al tratării deșeurilor dacă dispune de suficient personal calificat, direct sau prin subcontractare, care este format periodic și dacă personalul său implicat în efectuarea acestor audituri are experiență profesională atestată în toate domeniile enumerate în continuare:

(a) efectuarea de audituri ale instalațiilor de tratare a deșeurilor;

(b) operațiuni de tratare a deșeurilor;

(c) sisteme de management de mediu și de management al securității și sănătății în muncă;

(d) producția de materiale reciclate.

3. Pentru a demonstra conformitatea cu criteriile menționate în prezenta parte punctele 1 și 2, partea terță care efectuează un audit sau o certificare face trimitere la certificarea sa în conformitate cu standardele Uniunii sau cu standarde echivalente recunoscute la nivel internațional care sunt relevante pentru efectuarea auditurilor, cum ar fi standardul internațional ISO 19011:2018 sau ISO/IEC 17020:2012.

Partea B. OBIECTUL AUDITULUI

1. Auditul menționat la articolul 6 alineatul (5) verifică dacă instalația situată într-o țară terță implicată în producția de materiale reciclate îndeplinește condițiile enumerate în anexa XIII în operațiunile sale efective.

2. Numele și datele de contact ale persoanelor care au efectuat auditurile sunt indicate în mod clar în rapoartele de audit.

ANEXA XV

TABEL DE CORESPONDENȚĂ

1. Directiva 2000/53/CE

Directiva 2000/53/CE	Prezentul regulament
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2 punctul 1	Articolul 3 punctul 1
Articolul 2 punctul 2	Articolul 3 punctul 2
Articolul 2 punctul 3	Articolul 3 punctul 23
Articolul 2 punctul 4	Articolul 3 punctul 39
Articolul 2 punctul 5	Articolul 3 punctul 18
Articolul 2 punctul 6	Articolul 3 punctul 4
Articolul 2 punctul 7	Articolul 3 punctul 39
Articolul 2 punctul 8	Articolul 3 punctul 39
Articolul 2 punctul 9	Articolul 3 punctul 39
Articolul 2 punctul 10	Articolul 3 punctul 35
Articolul 2 punctul 11	–
Articolul 2 punctul 11 litera (a)	–
Articolul 2 punctul 11 litera (b)	–
Articolul 2 punctul 11 litera (c)	–
Articolul 2 punctul 11 litera (d)	–
Articolul 2 punctul 12	–
Articolul 2 punctul 13	–
Articolul 3 alineatul (1)	Articolul 2 alineatul (1) litera (a)
Articolul 3 alineatul (2)	–
Articolul 3 alineatul (3)	–
Articolul 3 alineatul (4)	–
Articolul 3 alineatul (5)	–

Directiva 2000/53/CE	Prezentul regulament
Articolul 4 alineatul (1) litera (a)	Articolul 5 alineatul (1)
Articolul 4 alineatul (1) litera (b)	Articolul 7 alineatul (1)
Articolul 4 alineatul (1) litera (c)	Articolul 6
Articolul 4 alineatul (2) litera (a)	Articolul 5 alineatele (4) și (5)
Articolul 4 alineatul (2) litera (b) punctul (i)	Articolul 5 alineatul (6) litera (a)
Articolul 4 alineatul (2) litera (b) punctul (ii)	Articolul 5 alineatul (6) litera (b)
Articolul 4 alineatul (2) litera (b) punctul (ii)	Articolul 5 alineatul (6) litera (c)
Articolul 4 alineatul (2) litera (b) punctul (iv)	Articolul 5 alineatul (6) litera (d)
Articolul 4 alineatul (2) litera (c)	–
Articolul 5 alineatul (1) prima liniuță	–
Articolul 5 alineatul (1) a doua liniuță	Articolul 23 alineatul (3) litera (b)
Articolul 5 alineatul (2)	Articolul 24 alineatul (1)
Articolul 5 alineatul (3) primul paragraf	Articolul 25
Articolul 5 alineatul (3) al doilea paragraf	Articolul 25 alineatul (1)
Articolul 5 alineatul (3) al treilea paragraf	–
Articolul 5 alineatul (4) primul paragraf	Articolul 24 alineatul (2)
Articolul 5 alineatul (4) al doilea paragraf	Articolul 16 și articolul 20 alineatul (1) litera (a)
Articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf	Articolul 24 alineatul (2)
Articolul 5 alineatul (4) al patrulea paragraf	–
Articolul 5 alineatul (5) primul paragraf	Articolul 25 alineatul (1) și anexa X
Articolul 5 alineatul (5) al doilea paragraf	–
Articolul 6 alineatul (1)	Articolul 26 alineatele (1) și (2)
Articolul 6 alineatul (2) primul paragraf	Articolul 15 alineatul (1)
Articolul 6 alineatul (2) al doilea paragraf	–
Articolul 6 alineatul (3) primul paragraf	Articolul 29 alineatul (1) și anexa VIII partea C
Articolul 6 alineatul (3) al doilea paragraf	Articolul 28 alineatul (1)

Directiva 2000/53/CE	Prezentul regulament
Articolul 6 alineatul (4)	Articolul 15 alineatul (2)
Articolul 6 alineatul (5)	Articolul 26 alineatul (4)
Articolul 6 alineatul (6)	Articolul 26 alineatul (3)
Articolul 7 alineatul (1)	Articolul 30 alineatul (1)
Articolul 7 alineatul (2) litera (a)	–
Articolul 7 alineatul (2) litera (b)	Articolul 33 alineatul (1) literele (a) și (b)
Articolul 7 alineatul (2) al doilea paragraf	–
Articolul 7 alineatul (2) al treilea paragraf	–
Articolul 7 alineatul (3)	–
Articolul 7 alineatul (4)	–
Articolul 7 alineatul (5)	–
Articolul 8 alineatul (1)	Articolul 12 alineatul (1)
Articolul 8 alineatul (2)	Articolul 12 alineatul (2)
Articolul 8 alineatul (3)	Articolul 11 alineatul (1)
Articolul 8 alineatul (4)	Articolul 11 alineatele (1) și (3)
Articolul 9 alineatul (1a) primul paragraf	Articolul 50 alineatul (1) primul paragraf
Articolul 9 alineatul (1a) al doilea paragraf	Articolul 50 alineatul (1) al doilea paragraf
Articolul 9 alineatul (1a) al treilea paragraf	Articolul 50 alineatul (1) al treilea paragraf
Articolul 9 alineatul (1b)	Articolul 50 alineatul (2)
Articolul 9 alineatul (1c)	Articolul 50 alineatul (3) al treilea paragraf
Articolul 9 alineatul (1d)	Articolul 50 alineatul (5)
Articolul 9 alineatul (2)	Articolul 9 și anexa V partea A
Articolul 9a alineatul (1)	Articolul 51 alineatul (1)
Articolul 9a alineatul (2)	Articolul 51 alineatul (2)
Articolul 9a alineatul (3)	Articolul 51 alineatul (3)
Articolul 9a alineatul (4)	Articolul 51 alineatul (4)

Directiva 2000/53/CE	Prezentul regulament
Articolul 9a alineatul (5)	Articolul 51 alineatul (5)
Articolul 9a alineatul (6)	Articolul 51 alineatul (6)
Articolul 10 alineatul (1)	–
Articolul 10 alineatul (2)	–
Articolul 10 alineatul (3)	–
Articolul 10a	Articolul 56
Articolul 11 alineatul (1)	Articolul 52 alineatul (1)
Articolul 11 alineatul (2)	Articolul 52 alineatul (2)
Articolul 12 alineatul (1)	Articolul 59 alineatul (1)
Articolul 12 alineatul (2)	Articolul 59 alineatul (2)
Articolul 12 alineatul (3)	–
Articolul 13	–
Anexa I	Anexa VIII
Anexa II	Anexa IV

2. Directiva 2005/64/CE

Directiva 2005/64/CE	Prezentul regulament
Articolul 1 primul paragraf	Articolul 1
Articolul 1 al doilea paragraf	–
Articolul 2	Articolul 2 alineatul (1) litera (a)
Articolul 3 litera (a)	–
Articolul 3 litera (b)	–
Articolul 3 litera (c)	Articolul 2 alineatul (2) litera (a)
Articolul 4 punctul 1	Articolul 3 punctul 1
Articolul 4 punctul 2	–
Articolul 4 punctul 3	Articolul 3 punctul 3
Articolul 4 punctul 4	Articolul 3 punctul 2
Articolul 4 punctul 5	Anexa III
Articolul 4 punctul 6	–
Articolul 4 punctul 7	Articolul 3 punctul 40
Articolul 4 punctul 8	–
Articolul 4 punctul 9	Articolul 3 punctul 4
Articolul 4 punctul 10	Articolul 3 punctul 39
Articolul 4 punctul 11	–
Articolul 4 punctul 12	Articolul 3 punctul 39
Articolul 4 punctul 13	Articolul 3 punctul 5
Articolul 4 punctul 14	Articolul 3 punctul 6
Articolul 4 punctul 15	Articolul 3 punctul 7

Directiva 2005/64/CE	Prezentul regulament
Articolul 4 punctul 16	–
Articolul 4 punctul 17	–
Articolul 4 punctul 18	–
Articolul 4 punctul 19	–
Articolul 4 punctul 20	–
Articolul 5 alineatul (1)	–
Articolul 5 alineatul (2)	Articolul 8 alineatul (2)
Articolul 5 alineatul (3)	Articolul 8 alineatul (3)
Articolul 5 alineatul (4)	–
Articolul 6 alineatul (1)	–
Articolul 6 alineatul (2) al doilea paragraf	Articolul 5 alineatele (4) și (5)
Articolul 6 alineatul (3)	Articolul 9
Articolul 6 alineatul (4)	–
Articolul 6 alineatul (5)	–
Articolul 6 alineatul (6)	–
Articolul 6 alineatul (7)	–
Articolul 6 alineatul (8)	–
Articolul 7 litera (a)	Anexa VIII partea E
Articolul 7 litera (b)	Anexa VIII partea E
Articolul 8	–
Articolul 9	–
Articolul 10 alineatul (1)	–
Articolul 10 alineatul (2)	–
Articolul 10 alineatul (3)	–
Articolul 10 alineatul (3)	–

Directiva 2005/64/CE	Prezentul regulament
Articolul 10 alineatul (4)	–
Articolul 11 alineatul (1)	–
Articolul 11 alineatul (2)	–
Articolul 12	–
Articolul 13	–
Anexa I	Articolul 4 alineatul (1)
Anexa II	–
Anexa III	–
Anexa VII	–
Anexa V	Anexa VIII partea E
Anexa VI	–

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0203

Combaterea represiunii transnaționale – către o strategie a UE de protejare a suveranității și a valorilor democratice ale Europei

Rezoluția Parlamentului European din 16 iunie 2026 referitoare la combaterea represiunii transnaționale – către o strategie a UE de protejare a suveranității și a valorilor democratice ale Europei (2025/2179(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană, care consacră valorile pe care se întemeiază Uniunea, și anume demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului,

– având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolele 3 și 21,

– având în vedere intensificarea actelor de represiune transnațională și responsabilitatea statelor membre de a proteja toate persoanele care își au reședința pe teritoriul lor,

– având în vedere Declarația universală a drepturilor omului,

– având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 83 și 215,

– având în vedere declarația ONU din 1998 privind apărătorii drepturilor omului,

– având în vedere rezoluțiile Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU din 4 aprilie 2025 intitulate „Apărătorii drepturilor omului și tehnologiile noi și emergente: protejarea apărătorilor drepturilor omului, inclusiv a femeilor apărătoare ale drepturilor omului, în era digitală” și cea din 1 iulie 2025 intitulată „Spațiul societății civile”,

– având în vedere nota Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului referitoare la represiunea transnațională[1], publicată la 18 iunie 2025,

– având în vedere declarația din 13 ianuarie 2025 a Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului privind îmbunătățirea protecției apărătorilor drepturilor omului,

[1] https://www.ohchr.org/en/documents/tools-and-resources/transnational-repression.

– având în vedere raportul anual al Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului și rapoartele Oficiului Înaltului Comisar și ale Secretarului General „A/HRC/60/62: Cooperarea cu Organizația Națiunilor Unite, cu reprezentanții și mecanismele acesteia în domeniul drepturilor omului – Raportul Secretarului General din septembrie 2025,

– având în vedere „Principiile directoare privind afacerile și drepturile omului: Punerea în aplicare a cadrului de «protecție, respect și remediere»” al Organizației Națiunilor Unite, aprobat prin Rezoluția 17/4 a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului din 16 iunie 2011,

– având în vedere declarația unui grup de experți independenți ai ONU în domeniul drepturilor omului, în care își exprimă îngrijorarea cu privire la proliferarea proceselor în lipsă în Belarus, publicată la 22 ianuarie 2025,

– având în vedere examinarea preliminară efectuată de Biroul Procurorului Curții Penale Internaționale cu privire la situația din Republica Lituania/Republica Belarus (ICC-01/24-1),

– având în vedere Orientările UE cu privire la apărătorii drepturilor omului, adoptate în iunie 2004 și actualizate în 2008, și rezoluția sa din 16 martie 2023 referitoare la Orientările UE cu privire la apărătorii drepturilor omului[2],

– având în vedere Concluziile Consiliului din 27 ianuarie 2025 privind prioritățile UE pentru 2025 în cadrul forurilor ONU însărcinate cu apărarea drepturilor omului,

– având în vedere Concluziile Consiliului din 30 ianuarie 2026 privind prioritățile UE pentru 2026 în cadrul forurilor ONU însărcinate cu apărarea drepturilor omului,

– având în vedere Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația 2020-2024, prelungit până în 2027,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale)[3],

– având în vedere Directiva (UE) 2024/1760 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și a Regulamentului (UE) 2023/2859[4] (Directiva privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor),

– având în vedere Raportul anual al UE pe 2024 și 2025 privind drepturile omului și democrația în lume,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 12 noiembrie 2025 intitulată „Strategia UE pentru societatea civilă” [COM(2025)0790],

– având în vedere recomandarea sa din 15 iunie 2023 adresată Consiliului și Comisiei în urma anchetei privind presupusele încălcări și deficiențe administrative în aplicarea

---

2 JO C, C/2023/409, 23.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/409/oj.
3 JO L 277, 27.10.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
4 JO L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.

legislației Uniunii în legătură cu utilizarea programului Pegasus și a altor programe de spionaj echivalente[5],

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 12 noiembrie 2025 intitulată „Scutul european pentru democrație: consolidarea democrațiilor puternice și reziliente” [JOIN(2025)0791],

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 5 iunie 2025 intitulată „O strategie digitală internațională pentru Uniunea Europeană” [JOIN(2025)0140],

– având în vedere rezoluția sa din 13 noiembrie 2025 referitoare la abordarea represiunii transnaționale exercitate împotriva apărătorilor drepturilor omului[6],

– având în vedere rezoluția sa din 21 ianuarie 2026 referitoare la abordarea impunității prin aplicarea de către UE a sancțiunilor, inclusiv regimul mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (așa-numita „Legea Magnițki a UE”)[7],

– având în vedere rezoluția sa din 9 martie 2022 referitoare la ingerințele externe în toate procesele democratice din cadrul Uniunii Europene, inclusiv dezinformarea[8],

– având în vedere rezoluția sa din 1 iunie 2023 referitoare la ingerințele externe în toate procesele democratice din Uniunea Europeană, inclusiv dezinformarea[9],

– având în vedere lucrările comisiei sale speciale pentru Scutul european pentru democrație,

– având în vedere Constituția Organizației Internaționale de Poliție Criminală (OIPC-Interpol), în special articolul 2, care impune organizației să acționeze în spiritul Declarației universale a drepturilor omului,

– având în vedere declarația liderilor G7 din 17 iunie 2025 privind represiunea transnațională și dialogul G7 privind represiunea transnațională la care au participat mai multe părți interesate, organizat în februarie 2025,

– având în vedere comunicatul reuniunii miniștrilor de externe ai G7 din 19 aprilie 2024 privind „abordarea provocărilor globale și promovarea parteneriatelor”,

– având în vedere Rezoluția 2509 (2023) și Recomandarea 2257 (2023) ale Adunării Parlamentare a Consiliului Europei intitulate „Represiunea transnațională ca amenințare tot mai mare la adresa statului de drept și a drepturilor omului”,

– având în vedere studiul Direcției Generale Politici Externe ale Uniunii din iunie 2025 intitulat „Reprimarea transnațională a apărătorilor drepturilor omului: impactul asupra

---

5 JO C, C/2024/494, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj.
6 Texte adoptate, P10_TA(2025)0258.
7 Texte adoptate, P10_TA(2026)0015.
8 JO C 347, 9.9.2022, p. 61.
9 JO C, C/2023/1226, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1226/oj.

spațiului civic și responsabilitatea statelor-gazdă”[10],

– având în vedere studiul Direcției Generale Politici Externe ale Uniunii din ianuarie 2026 intitulat „Autori și metode de represiune transnațională și posibile strategii de contracarare”[11],

– având în vedere al șaptelea raport al sesiunii 2024-2025 a Comisiei mixte pentru drepturile omului a Parlamentului Regatului Unit, intitulat „Represiunea transnațională în Regatul Unit”,

– având în vedere raportul anual publicat de Ministerul Federal de Interne din Germania în iunie 2025, intitulat „Verfassungsschutzbericht 2024”,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0142/2026),

A. întrucât represiunea transnațională este o practică deliberată, sistematică, specifică și represivă, prin care unele regimuri sau reprezentanți ai acestora depășesc frontierele și comit acte în afara jurisdicției lor teritoriale pentru a intimida, a amenința, a reduce la tăcere, a constrânge, a controla sau a aduce prejudicii în orice alt mod persoanelor sau grupurilor care locuiesc în străinătate sau membrilor familiilor acestora sau rețelelor lor de sprijin, utilizând o gamă largă de mijloace fizice, psihologice, digitale, juridice, administrative și de altă natură, încălcând drepturile fundamentale; întrucât printre țintele represiunii transnaționale se numără mii de personalități prodemocrație care au fost obligate să își părăsească țările de origine din cauza represiunii interne;

B. întrucât UE se întemeiază pe valori precum respectarea demnității umane, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului;

C. întrucât represiunea transnațională subminează aceste valori fondatoare, contribuie la manipularea dezbaterii publice și încalcă drepturile fundamentale și dreptul internațional, precum și suveranitatea și securitatea UE și a statelor membre; întrucât creșterea numărului de încălcări ale drepturilor omului din țările de origine merge adesea mână în mână cu intensificarea activității de represiune transnațională în străinătate;

D. întrucât represiunea transnațională comisă pe teritoriile statelor membre ale UE face parte dintr-o strategie mai largă de ingerințe străine menite să slăbească instituțiile și societățile democratice și interferează direct cu spațiul democratic intern al Uniunii,

---

10 Parlamentul European, Direcția Generală Politici Externe ale Uniunii, Unitatea de analiză și sprijin pentru politicile externe, „Reprimarea transnațională a apărătorilor drepturilor omului: impactul asupra spațiului civic și responsabilitatea statelor-gazdă”, august 2025, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/754475/EXPO_STU(2025)754475_EN.pdf.

11 Parlamentul European, Direcția Generală Politici Externe ale Uniunii, Unitatea de analiză și sprijin pentru politicile externe, „Autori și metode de represiune transnațională și posibile strategii de contracarare”, ianuarie 2026, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2026/775286/EXAS_STU(2026)775286_EN.pdf.

reducând la tăcere vocile, fragmentând comunitățile și generând teamă și autocenzură, subminând, în același timp, acțiunea externă a UE prin limitarea capacității persoanelor care locuiesc în UE de a pleda pentru democrație, drepturile omului și responsabilitate în țările terțe;

E. întrucât represiunea transnațională poate constitui o crimă împotriva umanității în sensul articolului 7 litera (h)[12] din Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale, având în vedere caracterul sistematic și larg răspândit al acestor fapte;

F. întrucât toate persoanele care își au reședința în UE, indiferent de originea lor etnică sau națională, se bucură de drepturi și protecții egale în temeiul legislației UE, inclusiv de cele garantate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; întrucât drepturile individuale ale tuturor persoanelor care își au reședința în UE trebuie protejate și respectate de autoritățile naționale și europene competente; întrucât, pentru a contracara represiunea transnațională, este nevoie de măsuri specifice, axate pe victime, în vederea eliminării lacunelor existente în materie de protecție; întrucât tratarea represiunii transnaționale în primul rând ca pe o problemă de securitate sau de ingerință externă riscă să ascundă celelalte dimensiuni ale acesteia, limitând eficacitatea răspunsurilor și lăsând persoanele și comunitățile afectate de represiunea transnațională insuficient protejate;

G. întrucât actori străini au recurs la represiunea transnațională împotriva persoanelor și grupurilor care locuiesc în statele membre ale UE; întrucât statele membre sunt afectate de represiunea transnațională în grade diferite și se vede că au niveluri diferite de conștientizare, pregătire instituțională și disponibilitate a mecanismelor de protecție; întrucât făptașii acționează la nivel transfrontalier și exploatează aceste divergențe dintre cadrele juridice și instituționale naționale, reducând astfel eficacitatea răspunsurilor naționale izolate;

H. întrucât represiunea transnațională afectează mai multe domenii de politică și, prin urmare, necesită o coordonare suplimentară; întrucât tacticile de represiune transnațională exploatează adesea zonele gri dintre agenții și departamente;

I. întrucât statele membre joacă un rol fundamental în prevenirea, investigarea și reacția la actele de represiune transnațională; întrucât abordările naționale fragmentate, precum și lipsa de coordonare între statele membre subminează capacitatea UE de a identifica, preveni și combate represiunea transnațională în mod eficace și consecvent și nu sunt suficiente pentru a aborda natura transfrontalieră a acesteia; întrucât o astfel de fragmentare poate, în practică, să exacerbeze insecuritatea pentru persoanele și comunitățile afectate, inclusiv prin creșterea expunerii, a vizibilității sau a vulnerabilității la constrângere din partea statelor de origine; întrucât o coordonare mai strânsă la nivelul UE ar trebui să sprijine și să completeze competențele statelor membre în domeniul securității naționale;

J. întrucât datele colectate în ultimul deceniu indică o creștere susținută a amplorii, a acoperirii geografice și a sofisticării represiunii transnaționale; întrucât numărul și tipurile de actori implicați în represiunea transnațională s-au extins, de asemenea, din cauza externalizării represiunii către interpuși, cum ar fi rețelele de criminalitate organizată, foști ofițeri ai serviciilor de informații din țările occidentale și actori

[12] https://www.icc-cpi.int/sites/default/files/2024-05/Rome-Statute-eng.pdf.

cibernetici, inclusiv în statele membre ale UE, sporind astfel posibilitatea de negare a faptelor, complicând atribuirea lor și subminând responsabilitatea;

K. întrucât represiunea transnațională exploatează frecvent funcționarea obișnuită a sistemelor administrative, financiare și de migrație ale statului-gazdă, inclusiv controalele financiare bazate pe conformitate, cerințele rigide de documentare și practicile fragmentate de prelucrare a datelor; întrucât, prin urmare, există riscul ca structurile instituțiilor UE și ale statelor membre să fie folosite de autori ai represiunii transnaționale în mod abuziv, chiar și în absența intenției sau a cooperării directe cu statele responsabile de aceste acte; întrucât combaterea represiunii transnaționale necesită, prin urmare, un control al procedurilor interne ale UE și naționale pentru a preveni exploatarea acestora în scopuri represive;

L. întrucât persoanele și comunitățile vizate de represiunea transnațională sunt, de asemenea, principalele persoane care asigură prima intervenție, având cunoștințe unice privind tacticile represive, rețelele prin interpuși și modelele de risc în continuă evoluție; întrucât, prin urmare, colaborarea semnificativă cu comunitățile afectate este esențială pentru prevenirea eficace, alerta timpurie și dezvoltarea unor strategii durabile de contracarare;

M. întrucât represiunea transnațională are un impact grav și susținut asupra apărătorilor drepturilor omului, a jurnaliștilor, a avocaților și a activiștilor politici, precum și asupra membrilor familiilor acestora;

N. întrucât aceasta este adesea caracterizată greșit ca o serie de incidente izolate, mai degrabă decât ca o strategie susținută care vizează comunități întregi; întrucât absența violenței fizice sau a hărțuirii evidente nu ar trebui echivalată cu siguranța sau libertatea, deoarece reducerea la tăcere, teama, trauma și fragmentarea sunt adesea rezultatul preconizat al represiunii transnaționale; întrucât aceste efecte cumulative ale represiunii transnaționale necesită nu numai protecție imediată, ci și acces la căi de atac și despăgubiri efective; întrucât, chiar și atunci când victimele au câștig de cauză, despăgubirile sunt adesea simbolice, întârziate sau neexecutate;

O. întrucât represiunea transnațională îi afectează pe cetățeni în mod diferit, în funcție de gen, orientare sexuală, origine rasială, etnică sau religioasă și poziția socioeconomică; întrucât formele intersecționale de discriminare și inegalitățile structurale atât în țările de origine, cât și în statele-gazdă pot spori efectele negative ale represiunii transnaționale; întrucât femeile se confruntă cu forme speciale de represiune transnațională, care se pot manifesta în atacuri digitale cu caracter sexual și sexiste ce le vizează identitatea, cu scopul de a le intimida, de a le discredita și de a le descuraja activismul, acest lucru reflectând un model mai larg de abuz și hărțuire online pe criterii de gen, și întrucât persoanele LGBTIQ+ sunt și ele vizate în mod disproporționat;

Tendințe, forme și metode de represiune transnațională

P. întrucât, deși represiunea transnațională nu este, în sine, un fenomen recent, ea se află în plină evoluție și se desfășoară loc într-un context dificil, marcat de deteriorarea drepturilor omului, de restricțiile privind libertățile fundamentale și spațiul civic, precum și de comportamentul din ce în ce mai asertiv al anumitor regimuri autoritare;

Q. întrucât formele fizice ale represiunii transnaționale includ asasinate cu țintă precisă,

răpiri, violență, returnări forțate, dispariții forțate, deportări și atacuri asupra bunurilor; întrucât Freedom House a înregistrat 1 375 de incidente fizice directe în 107 țări vizate în perioada 2014-2025;

R. întrucât se știe că anumite regimuri recurg la amenințări sau plătesc colaboratori pentru a înregistra participanții la proteste publice sau spionează disidenți din UE, afectând astfel în mod direct exercitarea drepturilor fundamentale;

S. întrucât, în era digitală, regimurile autoritare dezvoltă capacități din ce în ce mai sofisticate de represiune transnațională prin mijloace digitale; întrucât represiunea transnațională digitală include hărțuirea online, amenințările directe, divulgarea de date cu caracter personal, pirateria informatică, atacurile cibernetice, campaniile de dezinformare, operațiunile de denigrare și incitarea la ură împotriva dizidenților în țările în care își au reședința, inclusiv prin utilizarea inteligenței artificiale (IA), și utilizarea programelor de spionare și a altor tehnologii de supraveghere pentru a monitoriza, a crea profiluri, a intimida sau a reduce la tăcere persoanele în străinătate, aceste metode fiind combinate cu metode tradiționale de represiune transnațională; întrucât astfel de practici sunt adesea dificil de atribuit și rămân adesea sub pragurile infracționale tradiționale; întrucât aceste practici sunt deosebit de nefaste deoarece platformele de internet și mijloacele de comunicare digitală pot avea o importanță crucială, atât personală, cât și profesională, pentru persoanele care au fost forțate să plece din țara lor ca urmare a persecuției politice; întrucât dezvoltarea IA a sporit exponențial raza de acțiune și impactul represiunii transnaționale, inclusiv permițând autorităților să efectueze recunoașterea facială, analiza comportamentului și prelucrarea datelor în timp real; întrucât amenințările digitale la adresa societății civile sunt considerate încălcări ale drepturilor omului; întrucât companiile care gestionează platforme de comunicare socială și platformele online joacă un rol semnificativ în modelarea mediului online pentru apărătorii și activiștii drepturilor omului; întrucât absența unor mecanisme eficace de reacție rapidă pentru a combate divulgarea de date cu caracter personal și hărțuirea online direcționată expune apărătorii la riscuri sporite de intimidare, supraveghere și represiune transnațională suplimentară; întrucât Regulamentul privind serviciile digitale oferă instrumente care pot aborda aspecte ale represiunii transnaționale, în special în ceea ce privește hărțuirea coordonată și dezinformarea;

T. întrucât furnizorii de servicii digitale, platformele de comunicare socială și alte platforme online, companiile private de programe de spionare și alte companii tehnologice au devenit uneori factori determinanți ai represiunii transnaționale; întrucât platformele tradiționale, cum ar fi WeChat, Telegram, Facebook, X și altele, sunt utilizate pentru a-i urmări pe disidenții care participă la proteste sau care își exprimă opiniile în alte feluri; întrucât întreprinderile care introduc pe piață tehnologii de supraveghere au responsabilitatea de a preveni utilizarea lor nelegitimă în scopuri politice;

U. întrucât unii actori străini răuvoitori abuzează de vulnerabilitățile deschise ale dispozitivelor pentru a se infiltra în comunicații personale sau profesionale; întrucât mai multe cazuri din ultimii ani au demonstrat că UE nu este echipată pentru a combate infiltrarea dispozitivelor prin programe spion; întrucât programele de spionare au fost utilizate de actori străini pentru a monitoriza disidenții și funcționarii publici deopotrivă; întrucât supravegherea din ce în ce mai frecventă a apărătorilor drepturilor omului ar trebui considerată o formă de represiune transnațională sau de constrângere facilitată de supraveghere; întrucât utilizarea programelor de spionare pentru represiunea

transnațională reprezintă o amenințare gravă la adresa drepturilor fundamentale, a proceselor democratice și a integrității electorale;

V. întrucât constrângerea prin interpuși constituie o formă larg răspândită și deosebit de dăunătoare de represiune transnațională, care implică amenințări, hărțuire, detenție sau pedepsire a membrilor familiei sau a asociaților care rămân în țara de origine, precum și utilizarea evenimentelor sau a organizațiilor din diaspora pentru a permite supravegherea și intimidarea membrilor comunității, cauzând astfel prejudicii psihologice grave și creând stimulente pentru autocenzură; întrucât constrângerea prin interpuși poate implica, de asemenea, ca membrii comunităților din diaspora să fie obligați să desfășoare activități represive în numele statului, făcându-i simultan victime și instrumente ale represiunii transnaționale; întrucât unii membri ai diasporei pot fi, de asemenea, utilizați ca instrumente de exercitare a represiunii transnaționale fără a fi constrânși; întrucât este important să se consolideze identificarea persoanelor din diaspora care ar putea fi implicate în acte de represiune transnațională;

W. întrucât, pentru ca cererile lor să pară mai credibile, serviciile de stat responsabile de represiunea transnațională falsifică adesea acuzații, prezentând victimele represiunii transnaționale drept autori ai unor infracțiuni; întrucât autorii actelor de represiune transnațională utilizează din ce în ce mai mult procesele în lipsă, procedurile penale în masă, confiscarea proprietăților și intimidarea rudelor ca instrumente de represiune împotriva disidenților din străinătate, împiedicând astfel deplasările internaționale și întoarcerea în siguranță, restricționând drepturile de proprietate și exercitând presiuni indirecte prin intermediul membrilor familiei rămași în țară; întrucât limitările jurisdicționale și natura extrateritorială a unor astfel de practici fac ca constrângerea prin interpuși să fie deosebit de dificilă pentru țările-gazdă în ceea ce privește prevenirea, documentarea și urmărirea penală, contribuind în mod semnificativ la reticența victimelor de a raporta incidentele;

X. întrucât statele implicate în represiunea transnațională utilizează frecvent în mod abuziv mecanismele de cooperare internaționale și juridice, inclusiv cererile de extrădare și de informații, mecanismele de schimb de date, asistența juridică reciprocă, cadrele Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI) de combatere a spălării banilor/finanțării terorismului (CSB/CFT) și de securitate cibernetică, precum și notificările sau semnalările Interpol utilizate în legătură cu punerea lor în aplicare, pentru a localiza, a reține sau a returna forțat persoane din motive politice, oferind astfel legitimitate regimurilor represive, în pofida interdicțiilor explicite de utilizare abuzivă a mecanismelor în scopuri politice în temeiul dreptului internațional; întrucât în special notificările violete și argintii ale Interpol sunt concepute ca instrumente operaționale fără căi de remediere individuală sau de revizuire pentru persoanele afectate, ceea ce facilitează utilizarea lor abuzivă în contextul represiunii transnaționale; întrucât schimbul de date prin Interpol, inclusiv pentru notificările roșii și semnalări, poate expune pune în pericol persoanele vizate de actori autocratici; întrucât numărul notificărilor roșii și al semnalărilor Interpol a crescut dramatic în ultimul deceniu și este instrumentul-cheie utilizat de autorii represiunii transnaționale;

Y. întrucât statele autoare ale actelor de represiune transnațională utilizează forme de represiune transnațională administrative și bazate pe mobilitate, prin supravegherea și constrângerea exercitate de misiunile diplomatice sau consulare, inclusiv prin anularea sau refuzul de a reînnoi pașapoartele, refuzarea serviciilor consulare sau revocarea cetățeniei, forțând astfel persoanele să colaboreze cu autoritățile consulare sau

împiedicând călătoriile; întrucât refuzul de a acorda servicii consulare afectează nu numai apărătorii drepturilor omului și activiștii politici, ci și familiile acestora;

Z. întrucât represiunea transnațională exercitată prin mijloace financiare implică utilizarea abuzivă a standardelor GAFI în materie de CSB/CFT pentru a disemina acuzații false și a declanșa înghețări ale conturilor din motive de conformitate și excluderi bancare; întrucât aceste practici privează de finanțare și de servicii financiare persoanele și organizațiile afectate și subminează mijloacele lor de subzistență și activitățile lor civice și politice; întrucât Autoritatea pentru Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului (ACSB) constituie un punct de protecție esențial al UE, care trebuie să dezvolte mecanisme de reacție rapidă împotriva înghețării și închiderii abuzive și să stabilească limite stricte privind schimbul de date cu statele care comit represiune transnațională;

AA. întrucât procedurile administrative pot fi exploatate de statele autoare ale actelor de represiune transnațională și de facilitatorii acestora, în special dacă este necesar accesul la documente eliberate de țara de origine sau dacă sunt utilizați interpreți ca intermediari pentru a intimida sau a constrânge victimele;

Autorii, cooperarea și structurile de interpuși

AB. întrucât cercetările comandate de Parlament și seturile de date independente demonstrează că represiunea transnațională este un fenomen global, peste 25 % din guvernele din întreaga lume fiind angajate în represiunea transnațională, aproximativ 3,5 milioane de persoane fiind, conform estimărilor, expuse riscului și înregistrându-se cazuri documentate în peste 100 de țări, potrivit cercetărilor Freedom House; întrucât represiunea transnațională este folosită în principal de regimuri autoritare; întrucât printre autorii proeminenți ai represiunii transnaționale din Europa și de la nivel mondial se numără Rusia, China, Iranul și Belarusul;

AC. întrucât cercetările comandate de Parlament demonstrează că majoritatea incidentelor documentate de represiune transnațională implică o cooperare între statele de origine și statele-gazdă sau exploatarea unor cadre fragile ale statului de drept, inclusiv prin utilizarea abuzivă a cadrelor de extrădare, a cooperării în materie de aplicare a legii și a organizațiilor internaționale;

AD. întrucât represiunea transnațională este adesea grupată la nivel regional, indicând cadre de cooperare informale sau formale și practici comune între statele autoare și facilitatorii acestora, inclusiv aplicarea reciprocă a represiunii împotriva comunităților exilate, a cetățenilor și a entităților europene;

AE. întrucât Rusia se numără printre cei mai agresivi autori ai represiunii transnaționale la nivel mondial și este responsabilă de cel mai mare număr de incidente documentate în UE din orice țară de origine, utilizând emigrarea politică ca amenințare strategică și folosind practici precum asasinarea, tentativele de asasinat, supravegherea digitală, hărțuirea, comploturile de răpire, atacurile cibernetice, operațiunile ostile ale serviciilor de informații, șantajul, campaniile de denigrare, intimidarea comunităților din diaspora, stigmatizarea, procedurile judiciare în lipsă, constrângerea prin interpuși și amenințările la adresa membrilor familiei, utilizarea sistematică ca armă a mecanismelor internaționale de cooperare juridică, financiară, în materie de securitate cibernetică și de aplicare a legii, precum și amenințările împotriva legiuitorilor UE; întrucât Rusia

înregistrează o pondere disproporționată din totalul notificărilor roșii publice ale Interpol la nivel mondial, depășind cu mult utilizarea comparabilă de către alte state; întrucât Rusia se bazează din ce în ce mai mult pe acorduri bilaterale de cooperare în materie de urmărire penală cu țări terțe pentru a facilita cereri de extrădare care îi vizează pe resortisanții săi aflați în străinătate; întrucât serviciile de informații ale Rusiei au desfășurat campanii de recrutare online, adeseori pe Telegram, pentru comiterea de asasinate și activități teroriste îndreptate adesea împotriva diasporei ruse și a oponenților politici; întrucât Rusia recurge la interpuși, inclusiv la Grupul Wagner, la escadroane ale morții cecene, la instituții culturale și, în unele cazuri, la structuri afiliate Bisericii Ortodoxe Ruse pentru a comite acte de represiune transnațională;

AF. întrucât Belarus desfășoară acte de represiune transnațională la o scară alarmantă, inclusiv pe teritoriul UE, în special prin violență fizică, utilizarea abuzivă a mecanismelor Interpol, refuzarea documentelor de călătorie, utilizarea programelor spion, practici consulare coercitive, returnări forțate, confiscarea bunurilor și intimidare; întrucât Belarus utilizează sistemul de notificare roșie al Interpol pentru a viza oponenții politici aflați în exil și vizează diaspora și disidenții, inclusiv pe cei care locuiesc în UE, prin cauze penale, procese speciale în lipsă și constrângere prin interpuși;

AG. întrucât China desfășoară cea mai cuprinzătoare și sistematică campanie de represiune transnațională din lume, sprijinită de o infrastructură extrateritorială extinsă, care cuprinde entități aliniate statului, posturi de poliție în străinătate, diaspora, organizații academice și studențești, canale mass-media și rețele digitale, utilizată pentru a identifica, monitoriza, intimida și constrânge persoanele din comunitățile din diaspora și apropiații acestora prin supraveghere, hărțuire, presiuni juridice și financiare, utilizarea abuzivă a mecanismelor Interpol, returnări forțate și intimidarea familiilor; întrucât China utilizează măsuri coercitive împotriva persoanelor și entităților europene; întrucât rapoartele apărătorilor drepturilor omului indică faptul că China dispune de posturi de poliție secrete și de actori interpuși pe teritoriul european, fără niciun temei juridic, permițând supravegherea și returnările coercitive, inclusiv prin amenințări împotriva rudelor și, în unele cazuri, răpiri; întrucât autoritățile chineze exercită presiuni asupra cadrelor universitare pentru a opri cercetarea considerată sensibilă, inclusiv în ceea ce privește lanțurile de aprovizionare și practicile de muncă forțată sau privind Tibetul și Taiwanul, și vizează artiștii, solicitând anularea evenimentelor legate de Taiwan; întrucât China este unul dintre principalii exportatori de sisteme de supraveghere, programe spion și instrumente polițienești bazate pe date, care sunt utilizate de alte regimuri autoritare pentru a-și monitoriza și intimida propriile comunități din diaspora în străinătate; întrucât Legea privind securitatea națională din Hong Kong din 2020 și Ordonanța privind protejarea securității naționale din 2024 afirmă jurisdicția extrateritorială și au fost utilizate pentru a desfășura acte de represiune transnațională, inclusiv prin amenințarea politicienilor europeni cu urmărire penală și extrădare și prin emiterea de mandate de arestare și de recompense împotriva activiștilor și cadrelor universitare care își au reședința în UE; întrucât acordurile de extrădare ale UE cu China și Hong Kong reprezintă un motiv serios de îngrijorare;

AH. întrucât Iranul are un istoric îndelungat de urmărire în străinătate a persoanelor pe care le consideră opozanți și de desfășurare a unor activități de represiune transnațională în UE, operațiunile fiind dirijate de către cele mai înalte niveluri ale autorității de stat și executate de Ministerul Informațiilor și de Corpul Gărzilor Revoluționare Islamice, inclusiv de Forțele sale Quds, utilizând tactici precum asasinate, răpiri, dispariții forțate, amenințări credibile cu violența, represiunea transnațională exercitată prin mijloace

digitale și externalizarea represiunii către grupuri infracționale organizate și alți interpuși, inclusiv intimidarea jurnaliștilor și a disidenților, supravegherea cibernetică, constrângerea rudelor din Iran și comploturi documentate de asasinate și răpire a unor personalități din opoziție pe teritoriul european; întrucât aceste acțiuni amenință securitatea publică și încalcă drepturile fundamentale;

AI. întrucât regimul mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (Legea Magnițki a UE) oferă un instrument important pentru a viza persoanele și entitățile responsabile de încălcări grave ale drepturilor omului și de abuzuri grave împotriva drepturilor omului la nivel mondial, inclusiv pe cele implicate în acte de represiune transnațională; întrucât folosirea sa eficace și consecventă poate contribui la descurajare, tragere la răspundere și protecția drepturilor fundamentale;

AJ. întrucât UE nu dispune în prezent de o definiție comună, de mecanisme cuprinzătoare de colectare a datelor și de o abordare instituțională coordonată, la nivelul întregii UE, pentru combaterea represiunii transnaționale; întrucât acestea lipsesc și în afara UE, ceea ce creează probleme legate de prevenire, identificare și răspunsuri politice eficace;

AK. întrucât multe forme de represiune transnațională sunt rareori incluse în statisticile oficiale din cauza naturii lor disimulate; întrucât represiunea transnațională este semnificativ subraportată, inclusiv în UE, deoarece persoanele vizate de aceasta se tem adesea de represalii împotriva membrilor familiei sau nu au încredere în autorități din cauza experiențelor anterioare în contexte autoritare; întrucât printre obstacolele suplimentare în calea raportării se numără lipsa de conștientizare și de formare în rândul autorităților de aplicare a legii și al autorităților administrative, absența unor mecanisme de raportare accesibile și informate cu privire la traume, barierele lingvistice și impactul psihologic cumulativ al intimidării, supravegherii și hărțuirii susținute; întrucât multe victime ale represiunii transnaționale se abțin, de asemenea, de la raportarea cazurilor de abuz din cauza ineficienței autorităților locale de aplicare a legii sau a temerii de a înrăutăți situația; întrucât această subraportare structurală duce la un decalaj persistent în materie de protecție pentru victimele și comunitățile vizate de represiunea transnațională, subminează elaborarea de politici bazate pe date concrete și tragerea la răspundere și, prin urmare, contribuie la utilizarea în continuare a represiunii transnaționale de către statele autoare ale actelor de represiune transnațională, cu risc limitat de expunere sau de consecințe;

AL. întrucât multe țări-gazdă din UE nu abordează și nu surprind represiunea transnațională sub pragul infracțional;

AM. întrucât propunerea actuală privind Scutul european pentru democrație nu menționează represiunea transnațională,

Stabilirea unei înțelegeri comune la nivelul UE a represiunii transnaționale

1. consideră că represiunea transnațională constituie o amenințare gravă și din ce în ce mai importantă la adresa democrației, o încălcare a drepturilor omului și o formă de ingerință străină, subminând guvernanța democratică, statul de drept, drepturile fundamentale și suveranitatea și securitatea statelor-gazdă și capacitatea acestora de a asigura protecția persoanelor care își au reședința pe teritoriul lor; subliniază că aceste tendințe sunt susceptibile să se intensifice din cauza erodării normelor internaționale și a schimbărilor tehnologice rapide, care reduc, de asemenea, costurile asociate realizării

unor astfel de acțiuni;

2. condamnă în termenii cei mai fermi actele de represiune transnațională și ingerințele străine, inclusiv pe cele comise în statele membre ale UE; solicită Comisiei și statelor membre să recunoască faptul că represiunea transnațională constituie o practică inacceptabilă și ilegală, în principal exercitată de regimuri autoritare, și să se angajeze să adopte o abordare de toleranță zero, care necesită acțiuni decisive, coordonate și cuprinzătoare față de orice formă de represiune transnațională care are loc pe teritoriul UE;

3. consideră că lipsa unei definiții clare a represiunii transnaționale contribuie la subraportare, limitează eficacitatea răspunsurilor de politică și împiedică utilizarea instrumentelor de tragere la răspundere, inclusiv a mecanismelor de sancționare; invită așadar Comisia, Consiliul și statele membre să adopte o definiție comună, la nivelul UE, a represiunii transnaționale pe baza definiției prevăzute în prezentul raport și în rapoartele anterioare ale Parlamentului și integreze în mod sistematic această definiție în toate politicile și instrumentele UE, inclusiv în cadrele privind acțiunea externă, justiția și afacerile interne, politica digitală, reglementarea financiară și sancțiunile, pentru a preveni utilizarea abuzivă a cadrelor juridice și administrative ale UE în scopuri represive; îndeamnă statele membre să clarifice represiunea transnațională în dreptul lor intern;

4. definește represiunea transnațională ca fiind fapte sau amenințări deliberate comise de state, inclusiv regimuri represive sau autoritare, de entități afiliate statului sau de entități aflate sub influența sau presiunea unui stat sau a unor interpuși ai acestuia, pentru a-și apăra și promova interesele, trecând peste frontiere pentru a intimida, a amenința, a reduce la tăcere, a constrânge sau a prejudicia în orice alt fel persoane sau grupuri care locuiesc în străinătate sau rețelele lor de sprijin și membrii familiilor lor;

5. constată cu îngrijorare că printre țintele represiunii transnaționale se numără o gamă largă de persoane și grupuri, inclusiv disidenți, jurnaliști, activiști, cadre universitare și membri ai diasporei, precum și familiile acestora; recunoaște că represiunea transnațională se extinde dincolo de diasporă și vizează, de asemenea, organizațiile și persoanele care apără sau asistă victimele, inclusiv pe cele care nu au nicio legătură națională cu statul autor al actelor de represiune transnațională; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la restrângerea spațiului civic și la reducerea la tăcere a comunităților exilate, ale căror voci joacă un rol esențial în documentarea situațiilor privind drepturile omului și a abuzurilor;

6. subliniază că represiunea transnațională cuprinde o gamă largă de practici coercitive, care se lărgește în permanență, incluzând, printre altele:

   (a) represiunea transnațională fizică, cum ar fi asasinatele cu țintă precisă, răpirile, violența, returnările forțate, disparițiile forțate, deportările și atacurile împotriva bunurilor;

   (b) abuzurile juridice și administrative – inclusiv utilizarea abuzivă a serviciilor consulare, procedurile de extrădare și de asistență judiciară reciprocă – urmăririle penale în lipsă, utilizarea abuzivă a sistemelor internaționale de notificare, înghețarea activelor și restricționarea accesului la servicii bancare și financiare, acuzațiile penale nefondate, urmărirea penală selectivă, refuzul eliberării unor permise, licențe sau aprobări fără motive întemeiate sau amenzile sau sancțiunile

arbitrare;

(c) metodele coercitive fără caracter fizic, cum ar fi supravegherea digitală, amenințările, intimidarea, hărțuirea digitală, utilizarea abuzivă a tehnologiilor de spionaj, pirateria informatică, șantajul, acuzațiile de terorism sau de subminare a securității naționale, hărțuirea rudelor și constrângerea prin interpuși, inclusiv prin misiuni diplomatice sau consulare, rețele de criminalitate organizată, actori privați sau entități aliniate la politica statului și afiliate statului care își desfășoară activitatea în străinătate;

7. subliniază că statele membre sunt afectate în prezent de represiunea transnațională în grade diferite și prezintă niveluri diferite de conștientizare, de pregătire instituțională și de mecanisme de protecție; subliniază totuși că, întrucât autorii își desfășoară activitatea la nivel transfrontalier și exploatează divergențele dintre sistemele naționale, represiunea transnațională nu poate fi abordată în mod eficace prin răspunsuri naționale izolate și, prin urmare, necesită implicarea și pregătirea tuturor statelor membre, într-un cadru coordonat al UE;

Consolidarea coordonării, a strângerii datelor și a răspunsului instituțional la nivelul UE

8. subliniază că represiunea transnațională este semnificativ subraportată, chiar dacă colectarea de date fiabile este esențială pentru a înțelege amploarea acesteia; ia act de faptul că persoanele vizate de represiunea transnațională pot fi reticente să raporteze incidentele deoarece se tem de represalii împotriva membrilor familiei, de neîncrederea autorităților din cauza experiențelor în țările autoritare sau se confruntă cu bariere lingvistice;

9. invită Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE), în cooperare cu organismele relevante ale UE, inclusiv cu Europol, să instituie un mecanism al UE de colectare, monitorizare și raportare a datelor privind represiunea transnațională, care să acopere incidentele din UE și de la nivel mondial și să le permită autorităților publice și părților interesate să contribuie, pe care Comisia și statele membre să îl poată utiliza pentru a-și dezvolta, perfecționa și evalua politicile de combatere a represiunii transnaționale; subliniază necesitatea unor metodologii comune și a asigurării cooperării în acest domeniu cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune; subliniază că canalele de raportare ar trebui să fie multilingve și să țină seama de traume, asigurând, în același timp, o protecție solidă a datelor și confidențialitatea;

10. invită statele membre să se asigure că actele infracționale și de altă natură care au o componentă de represiune transnațională sunt înregistrate ca atare în mod consecvent în întreaga UE și că autoritățile relevante dispun de mijloacele necesare pentru a identifica dimensiunea represiunii transnaționale;

11. subliniază necesitatea unei criptări solide și a unor garanții stricte pentru a se asigura că informațiile partajate prin intermediul acestor canale nu pot fi interceptate, utilizate în mod abuziv sau accesate de actori neautorizați și că victimele nu sunt expuse unor prejudicii suplimentare;

12. subliniază că rapoartele primite prin intermediul acestor canale ar trebui evaluate rapid și, după caz, urmate de acțiuni concrete din partea autorităților competente, inclusiv investigații și eforturi de identificare a posibilelor legături cu actori străini ai serviciilor de informații;

13. recunoaște rolul esențial pe care îl joacă organizațiile societății civile în documentarea celor mai ascunse forme de represiune transnațională, inclusiv supravegherea digitală, represiunea financiară, hărțuirea administrativă și constrângerea prin interpuși; subliniază că strângerea actuală a datelor privind represiunea transnațională se bazează în continuare în principal pe surse neguvernamentale, multe dintre acestea confruntându-se cu constrângeri grave în materie de finanțare, ceea ce face ca necesitatea de a institui mecanisme de monitorizare la nivelul statelor membre și la nivelul UE să fie urgentă; reiterează necesitatea de a sprijini societatea civilă, jurnaliștii, avertizorii de integritate și alte persoane care descoperă mecanisme și cazuri de represiune transnațională, ceea ce îi expune adesea unor riscuri personale ridicate;

14. invită statele membre să mențină un contact strâns cu comunitățile din diaspora care sunt cele mai vulnerabile la represiunea transnațională; invită Comisia să ofere orientări și recomandări statelor membre cu privire la modul de protejare a grupurilor aflate în exil și expuse riscului;

15. invită statele membre să ofere formare specializată autorităților de aplicare a legii, autorităților judiciare, financiare, de securitate cibernetică, de imigrație și de azil cu privire la identificarea și răspunsul la represiunea transnațională; invită statele membre să includă comunitățile afectate în conceperea și punerea în aplicare a acestor cursuri de formare;

16. îndeamnă la instituirea unui cadru cuprinzător pentru a aborda fragmentarea răspunsurilor naționale și pentru a asigura coordonarea și schimbul de informații între instituțiile și agențiile UE, statele membre, instituțiile naționale din domeniul drepturilor omului și părțile interesate relevante; subliniază necesitatea unei cooperări consolidate între servicii și a unui dialog structurat în materie de politici pentru a asigura un răspuns coerent și eficace al UE;

17. invită statele membre să desemneze puncte naționale de contact privind represiunea transnațională, însărcinate cu coordonarea între autoritățile relevante de la toate nivelurile;

18. invită Comisia și statele membre să faciliteze schimburile periodice între statele membre prin intermediul unei rețele a acestor puncte naționale de contact privind represiunea transnațională, permițându-le să facă schimb de experiență, tendințe, bune practici și lecții învățate; solicită ca aceste puncte naționale de contact să fie invitate periodic la reuniunile Centrului european pentru reziliența democratică; invită statele membre să asigure raportarea sistematică către Comisie a evoluțiilor la nivel național și să consolideze coordonarea măsurilor naționale în vederea abordării mai eficace a dimensiunii transfrontaliere a represiunii transnaționale;

19. invită Comisia și SEAE să publice un raport public anual privind represiunea transnațională care afectează UE, evaluând tendințele, modelele și riscurile emergente, inclusiv formele subraportate, cum ar fi supravegherea digitală, represiunea financiară, hărțuirea administrativă și constrângerea prin interpuși;

20. invită Comisia să prezinte o propunere de actualizare a mandatelor Europol și Eurojust pentru a combate mai eficient represiunea transnațională; invită Europol și Eurojust să acorde prioritate cooperării strânse și schimbului de informații dintre statele membre ale UE pentru a combate represiunea transnațională și a asigura un schimb mai bun de

informații, inclusiv prin formare specifică, precum și evaluări specifice ale amenințărilor reprezentate de represiunea transnațională;

21. invită Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și SEAE să consolideze coordonarea în cadrul instrumentelor de politică externă existente ale UE pentru a combate mai eficient represiunea transnațională, inclusiv prin consolidarea prezenței UE în țările din afara UE și a punctelor focale din delegațiile UE pentru a aduce în discuție cazurile de represiune transnațională în țările din afara UE;

22. invită Consiliul să numească un coordonator pentru combaterea represiunii transnaționale, care ar putea fi punctul central de contact și ar putea contribui la elaborarea unei strategii globale a UE privind represiunea transnațională; consideră că acest coordonator ar trebui să fie implicat în activitatea Centrului european pentru reziliență democratică și s-o completeze;

23. subliniază că toate măsurile de colectare a datelor, de sprijinire a victimelor, de protecție și toate celelalte mecanisme menite să combată represiunea transnațională ar trebui să ia în considerare riscurile specifice cu care se confruntă minoritățile rasiale, etnice și religioase și persoanele LGBTIQ+ și ar trebui să fie solide din punct de vedere cultural și să ia în considerare în mod sistematic impactul de gen și vulnerabilitățile intersecționale;

Consolidarea protecției și a sprijinului pentru persoanele vizate de represiunea transnațională

24. solicită o abordare cuprinzătoare, axată pe victime și intersecțională a protecției și a sprijinului pentru persoanele vizate de represiunea transnațională, care să combine măsuri de protecție imediată și pe termen lung și sprijin adaptat pentru persoanele expuse unui risc sporit; invită, în acest context, Comisia și statele membre să adopte măsuri de protecție care iau în considerare dimensiunea de gen pentru femeile și comunitățile LGBTIQ+ afectate de represiunea transnațională;

25. evidențiază necesitatea prevenirii, protecției, stabilizării, responsabilității și descurajării, precum și necesitatea de a aborda lacunele existente în materie de protecție, inclusiv accesul la asistență juridică și administrativă și la sprijin psihosocial; remarcă și necesitatea de a dezvolta capacități de reacție rapidă în cadrul autorităților competente;

26. reliefează consecințele psihologice, sociale și de securitate grave ale represiunii transnaționale pentru victime și familiile acestora; invită statele membre să recunoască efectele psihosociale nocive ca trăsătură caracteristică represiunii transnaționale și să asigure accesul la sprijin pentru sănătatea mintală care să fie multilingv și să țină seama de traumele suferite; reamintește, în acest sens, consecințele și povara psihologică ale procedurilor judiciare abuzive împotriva mobilizării publice (SLAPP) asupra jurnaliștilor, precum și presiunile juridice exercitate asupra cadrelor universitare;

27. invită statele membre să recunoască utilizarea abuzivă a sistemelor juridice ca formă de represiune transnațională și să se asigure că victimele represiunii transnaționale au acces la asistență juridică specializată, precum și la căi de atac și despăgubiri eficace, proporționale și executorii, inclusiv la despăgubiri și rambursări din partea făptașilor ale cheltuielilor de judecată rezultate în urma unor acțiuni exercitate abuziv;

28. invită statele membre să ofere sprijin specific care să le permită persoanelor vizate de represiunea transnațională să își continue activitățile profesionale și civice și să asigure o protecție eficace și la timp pentru cei care aleg să documenteze sau să raporteze în mod public abuzurile; salută, în această privință, Directiva UE anti-SLAPP[13]; consideră că ar trebui luate măsuri similare pentru a proteja libertatea academică împotriva presiunilor externe;

29. invită autoritățile de aplicare a legii și de securitate să creeze canale susținute de informare și de comunicare de încredere cu comunitățile cele mai afectate de represiunea transnațională și structuri comunitare de legătură pentru a sensibiliza, a facilita raportarea în condiții de siguranță și a îmbunătăți înțelegerea tiparelor de represiune transnațională aflate în evoluție, inclusiv a comportamentelor care se situează sub pragurile infracționale;

30. invită UE și statele sale membre să recunoască și să sprijine persoanele și comunitățile afectate ca actori esențiali în răspunsul inițial; recunoaște rolul jurnaliștilor exilați ca aliați-cheie în combaterea propagandei autoritare și a acțiunilor străine de manipulare a informațiilor și a ingerințelor străine; invită Comisia să pună în aplicare Strategia UE pentru societatea civilă și încurajează o mai bună cooperare și un schimb de informații mai bun între societatea civilă, instituțiile UE și statele membre;

31. invită SEAE să actualizeze Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația și Orientările UE cu privire la apărătorii drepturilor omului pentru a combate în mod explicit represiunea transnațională, inclusiv prin ajutorul și protecția acordate apărătorilor drepturilor omului aflați în exil și comunităților din diaspora;

32. invită Comisia și statele membre să asigure o finanțare previzibilă pentru un astfel de sprijin pentru victime, inclusiv prin Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” (IVCDCI), programul „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” (CEDV) și programul Orizont Europa;

Prevenirea formelor specifice de represiune transnațională și răspunsul la acestea

Represiunea transnațională fizică

33. invită statele membre și Comisia să dezvolte mecanisme noi sau să adapteze mecanismele existente care să abordeze caracterul transfrontalier al represiunii transnaționale fizice, inclusiv supravegherea, constrângerea, agresiunile și tentativele de răpire, pentru a asigura identificarea, investigarea și tratarea sistematică a acestor acte ca represiuni legate de state, nu ca infracțiuni izolate;

Represiunea transnațională exercitată prin mijloace digitale și tehnologice

34. invită UE și statele membre să recunoască, să prevină și să combată formele digitale de represiune transnațională, cum ar fi cenzura, dezinformarea, campaniile de denigrare, hărțuirea și intimidarea online, înlesnite de mecanisme facilitate de platformele online,

---

[13] Directiva (UE) 2024/1069 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”) (JO L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

inclusiv sisteme de recomandare bazate pe rate de interacțiune, conturi false și rețele de boți; subliniază că trebuie recunoscută provocarea specifică reprezentată de represiunea transnațională exercitată prin mijloace digitale și bazată pe gen și consecințele specifice pe care acest tip de represiune le are asupra femeilor vizate de represiunea transnațională; invită Comisia și statele membre să țină seama de represiunea transnațională la asigurarea respectării cadrului existent prevăzut în legislația relevantă a UE, inclusiv a Regulamentului privind serviciile digitale, a Regulamentului privind IA[14] și a Regulamentului privind produsele cu dublă utilizare[15], pentru a asigura o aplicare riguroasă, controale stricte ale exporturilor și mecanisme de tragere la răspundere;

35. îndeamnă platformele digitale să ia măsuri eficace pentru a atenua și a combate amenințările reprezentate de represiunea transnațională exercitată prin mijloace digitale; invită Comisia să analizeze dacă represiunea transnațională exercitată prin mijloace digitale corespunde criteriilor de includere în categoria activităților care au efecte negative asupra „drepturilor fundamentale”, așa cum sunt definite în Regulamentul privind serviciile digitale; invită Comisia să acorde o atenție deosebită impactului represiunii transnaționale în viitoarele revizuiri ale orientărilor despre evaluarea riscurilor și măsurile de atenuare aplicabile platformelor online foarte mari, inclusiv prin investigarea riscurilor sistemice prezentate de platforme precum WeChat și TikTok;

36. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la utilizarea inteligenței artificiale (IA) de către țările terțe și de către interpușii acestora ca instrument de represiune transnațională, inclusiv prin supravegherea digitală bazată pe IA, implementarea de programe de spionare, atacuri de phishing și piraterie informatică, divulgarea de date cu caracter personal, hărțuirea online automatizată și campanii coordonate de dezinformare pe platformele de comunicare socială; invită Oficiul Comisiei pentru IA să evalueze în continuare impactul inteligenței artificiale asupra represiunii transnaționale și să propună garanții concrete pentru a preveni utilizarea abuzivă a sistemelor de IA în moduri care permit supravegherea, constrângerea sau represiunea transfrontalieră;

37. evidențiază că dreptul la comunicare securizată și privată este fundamental; condamnă ferm folosirea programelor de spionare și a tehnologiilor de supraveghere de către țările terțe și interpușii acestora împotriva persoanelor din Uniune; ia act cu îngrijorare de cazurile documentate în care sunt implicate întreprinderi private care dezvoltă și exportă programe de spionare avansate și instrumente de supraveghere digitală folosite pentru a comite represiunea transnațională;

38. reamintește raportul Comisiei PEGA (Comisia de anchetă pentru examinarea utilizării Pegasus și a altor programe de spionaj echivalente), care conținea recomandări privind

---

14 Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială), (JO L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

15 Regulamentul (UE) 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare (JO L 206, 11.6.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

combaterea utilizării ilegale a programelor de spionaj, în special a programelor de spionaj intruzive; regretă că, până în prezent, Comisia nu a luat în considerare recomandările, chiar dacă problemele persistă; invită, în acest context, statele membre și Comisia să pună în aplicare recomandările Comisiei PEGA a Parlamentului și să consolideze garanțiile împotriva proliferării și abuzului de programe de spionaj, precum și să combată deficiențele din legislația națională printr-o mai bună asigurare a respectării legislației Uniunii, cum ar fi Directiva privind combaterea spălării banilor[16], normele privind achizițiile publice și Regulamentul privind produsele cu dublă utilizare; invită UE și statele membre să asigure supravegherea strictă a piețelor programelor de spionare, instituirea unor mecanisme eficace de tragere la răspundere și incriminarea colectării ilegale de date efectuate în numele statelor străine, cu încălcarea dreptului Uniunii;

39. solicită ca aceste companii tehnologice și alți actori privați să fie trași la răspundere dacă facilitează represiunea transnațională, inclusiv dacă nu au atenuat riscurile la adresa drepturilor fundamentale ale persoanelor care își au reședința în UE, în special în ceea ce privește utilizarea acestor aplicații pentru supravegherea sponsorizată de stat, cenzurarea discursului politic și înlesnirea represiunii transnaționale împotriva comunităților din diaspora; invită Comisia și statele membre să se asigure că platformele online foarte mari și motoarele de căutare foarte mari aplică moderarea conținutului din perspectiva drepturilor omului; invită aceste platforme să instituie mecanisme de răspuns rapid pentru persoanele expuse riscurilor, inclusiv canale prioritare de raportare, revizuirea umană în timp util, garanții împotriva eliminării arbitrare a conținutului, și răspunsuri eficace la divulgarea de date cu caracter personal, preluările de conturi și hărțuirea online coordonată;

Constrângerea prin interpuși și represiunea prin folosirea familiei

40. recunoaște represaliile împotriva rudelor persoanelor exilate, indiferent dacă au loc în UE sau în țări terțe, ca o formă distinctă și gravă de represiune transnațională; solicită ca intimidarea care vizează familia, detenția, confiscarea proprietăților, interdicțiile de călătorie și practicile similare să fie abordate în mod sistematic în cadrele UE privind monitorizarea, sancțiunile și răspunsul diplomatic;

41. reliefează că reîntregirea familiei și alte căi de protecție reduc expunerea la constrângerea prin interpuși;

Combaterea structurilor care permit represiunea transnațională

42. invită Comisia și statele membre să identifice, să evalueze și să atenueze vulnerabilitățile structurale ale sistemelor administrative, juridice și financiare naționale care pot fi exploatate pentru represiunea transnațională, inclusive cele ale serviciilor consulare;

43. încurajează instituțiile UE și statele membre să ia măsuri pentru a evita riscul ca

[16] Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (JO L 141, 5.6.2015, p. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj).

structurile lor să fie folosite în mod abuziv de autorii represiunii transnaționale, măsuri care ar putea include introducerea unor garanții care să țină seama de riscuri, proceduri alternative, dacă sunt necesare, și o supraveghere sporită a infrastructurii juridice, administrative și financiare, inclusiv evaluările impactului asupra drepturilor fundamentale, sistemele de acordare a dreptului de ședere în funcție de investiții și cadrele de combatere a spălării banilor, pentru a preveni utilizarea abuzivă de către făptași și a asigura tragerea la răspundere;

44. îndeamnă statele membre să verifice cu rigurozitate – și, după caz, să revoce – permisele de ședere obținute pe baza investițiilor efectuate și măsurile similare de acordare a „vizelor de aur” pentru persoanele care au legături credibile cu regimuri sau rețele despre care se știe că se implică în represiunea transnațională, pentru a împiedica autorii și facilitatorii să dobândească drepturi de ședere în UE care înlesnesc activitățile ilicite;

Folosirea abuzivă a mecanismelor de cooperare internațională

45. invită statele membre să rămână vigilente și să refuze, să documenteze și să raporteze cererile informale, coercitive sau extrajudiciare din partea autorităților străine de a supraveghea, a reține, a restricționa, a intimida sau a preda persoane aflate în exil sau membri ai comunităților din diaspora, inclusiv atunci când astfel de cereri sunt transmise prin canale diplomatice; solicită, în acest context, un control consolidat care implică persoane expuse riscului de represiune transnațională; invită, în plus, statele membre să nu extrădeze victimele sau potențialele victime ale represiunii transnaționale și să asigure protecția acestora în UE;

46. invită statele membre să se asigure că autoritățile de aplicare a legii, cele judiciare și alte autorități relevante care primesc date ale Interpol și care pun în aplicare acorduri de cooperare bilaterală cu țări suspectate de represiune transnațională sunt instruite în mod corespunzător pentru a identifica și a evalua riscurile de abuz;

47. relevă că combaterea folosirii abuzive a Interpol necesită precizarea expresă, în dreptul intern și în ghidurile operaționale, că notificările și solicitările transmise prin Interpol nu sunt supuse aceleiași verificări ca mandatele de arestare înainte de emitere și nu trebuie tratate ca fiind echivalente cu mandatele de arestare; accentuează că condițiile și evaluările pentru măsurile corective ale Interpol ar trebui revizuite în contextul combaterii represiunii transnaționale;

48. invită Comisia să instituie un mecanism de apel la nivelul UE pentru notificările roșii abuzive prin Interpol, să ia în considerare suspendarea cooperării în cazurile în care există preocupări legate de procedurile judiciare sau sunt utilizate verdicte in absentia și să refuze recunoașterea sau asistența pentru cererile care provin de la statele care practică represiunea transfrontalieră până la restabilirea independenței sistemului judiciar;

49. solicită statelor membre să promoveze în cadrul Interpol publicarea anuală a unor statistici detaliate pentru fiecare tip de notificare și solicitare transmisă, defalcate în funcție de statul emitent și indicând numărul și motivele aprobărilor, refuzurilor și retragerilor;

50. solicită să fie prevăzute reforme și resurse adecvate pentru a oferi soluții pe termen lung

care să prevină notificările roșii și transmiterea de solicitări de arestare motivate politic, inclusiv stabilirea unor criterii de referință care să împiedice utilizarea abuzivă a sistemului de notificări al Interpol și un control sporit asupra guvernelor cu bilanț slab în ceea ce privește drepturile omului sau represiunea transnațională;

Instrumente financiare și administrative de represiune

51. invită autoritățile de reglementare financiară din UE și autoritățile de supraveghere relevante să admită că respectarea cadrului GAFI privind CSB/CFT și a cadrelor de securitate cibernetică poate fi folosită în mod abuziv ca instrument pentru a viza societatea civilă și donatorii săi, jurnaliștii și diaspora, oameni de afaceri și entitățile lor, apropiații și alte persoane afiliate acestora; invită autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare ale statelor membre să coopereze cu autoritățile de reglementare financiară pentru a contribui la prevenirea și combaterea utilizării abuzive a sistemelor financiare și a bazelor de date privind documentele de călătorie în scopul facilitării represiunii transnaționale;

52. invită autoritățile de reglementare financiară din UE, inclusiv ACSB, să elaboreze garanții pentru a preveni o astfel de manipulare, inclusiv verificări înaintea înghețării activelor, și măsuri adecvate de examinare și de protecție a datelor;

53. invită autoritățile de reglementare financiară din UE să dezvolte căi de atac axate pe victime pentru a remedia manipularea financiară și prejudiciile pe termen lung, inclusiv mecanisme de corecție publice; solicită o coordonare sporită între autoritățile de reglementare financiară, entitățile și autoritățile de supraveghere relevante și organismele relevante ale UE care se ocupă de represiunea transnațională;

54. invită Comisia și statele membre să instituie mecanisme care să asigure accesul garantat la servicii bancare de bază pentru persoanele considerate în mod credibil ca fiind expuse riscului de represiune transnațională și mecanisme de continuitate financiară de urgență sau de lichiditate dacă represiunea duce la înghețarea bruscă a activelor;

55. invită unitățile de informații financiare să identifice și să analizeze sistematic tiparele financiare legate represiunea transnațională și să raporteze constatările relevante către centrele naționale și europene de coordonare în materie de represiune transnațională;

56. invită statele membre să asigure o formare specializată pentru autoritățile de aplicare a legii, judiciare și cele din domeniul financiar și al securității cibernetice cu privire la identificarea tiparelor financiare legate de represiunea transnațională, inclusiv utilizarea abuzivă a instrumentelor GAFI, Interpol și ale bazelor de date privind documentele de călătorie;

57. invită statele membre să ofere îndrumări instituțiilor financiare, să se asigure că autoritățile lor naționale de reglementare financiară au mandatul de a partaja datele de care dispun cu autoritățile de aplicare a legii și cu autoritățile judiciare și să instituie un mecanism național eficace de depunere a plângerilor și de revizuire;

Protejarea serviciilor de azil și migrație și a serviciilor consulare împotriva abuzurilor comise de autorii represiunii transnaționale

58. subliniază refuzarea serviciilor consulare ca formă de represiune transnațională care poate fi legată de intimidare, supraveghere sau constrângere; condamnă utilizarea

controlului mobilității de către statele autoare ale represiunii, inclusiv revocarea pașapoartelor, refuzul furnizării de servicii consulare și alte restricții de circulație;

59. invită Comisia să emită orientări oficiale privind combaterea constrângerii consulare, asigurându-se că persoanele vizate de represiunea transnațională nu trebuie să se prezinte la ambasadele sau consulatele din străinătate ale statului lor;

60. invită statele membre să se asigure că circumstanțele individuale ale solicitanților care sunt victime ale represiunii transnaționale sunt abordate în mod corespunzător; invită statele membre și alte țări din spațiul Schengen să utilizeze Codul de vize și Manualul Codului de vize ale UE în mod consecvent și flexibil pentru a răspunde nevoilor de protecție ale persoanelor vizate de represiunea transnațională;

Consolidarea măsurilor de descurajare și de tragere la răspundere

61. relevă necesitatea de a mări prețul plătit pentru actele de represiune transnațională și de a consolida măsurile de descurajare, inclusiv prin investigarea și urmărirea penală eficace a autorilor și a facilitatorilor; invită statele membre să stabilească o răspundere juridică clară pentru persoanele și entitățile care facilitează cu bună știință acte de represiune transnațională în numele unor state străine sau profită de pe urma acestor acte; solicită, de asemenea, punerea efectivă în aplicare a obligațiilor de diligență în materie de drepturi ale omului aplicabile întreprinderilor, inclusiv în temeiul Directivei privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor; consideră că o măsură adecvată pentru a combate fenomenul în creștere al represiunii transnaționale comise de regimurile autoritare împotriva persoanelor care își au reședința în UE este de a demonstra că UE poate fi o forță de descurajare; îndeamnă, prin urmare, UE să își sporească în continuare propriile capacități de apărare și să reducă dependențele;

62. invită statele membre să consolideze măsurile de prevenire și de tragere la răspundere, inclusiv verificarea, înainte de acreditare, a diplomaților, a oficialilor din țările implicate, a interpreților, a reprezentanților grupurilor de lobby și a altor actori relevanți pentru implicarea în represiunea transnațională și să impună măsuri adecvate – inclusiv expulzări, interdicții de intrare sau suspendarea acreditării – împotriva persoanelor responsabile de astfel de acte; invită, în plus, statele membre să facă schimb de informații relevante cu țările partenere pentru a preveni reacreditarea sau continuarea abuzurilor; exprimă necesitatea de a recunoaște riscurile pe care le prezintă infiltrarea represiunii transnaționale în rândul grupurilor democratice de opoziție din străinătate și de a lua măsuri coordonate și colective pentru a preveni și a combate astfel de activități;

63. solicită ca UE și statele sale membre să monitorizeze utilizarea abuzivă a mecanismelor judiciare sau de aplicare a legii de către statul autor al represiunii sau de către actori care au legături cu statul respectiv; invită UE și statele sale membre să ia în considerare, pe baza unor dovezi suficiente, impunerea unor măsuri de precauție împotriva acestor state;

64. invită statele membre să se asigure că, în cadrele lor juridice, este interzisă ingerința în drepturile protejate în temeiul Convenției europene a drepturilor omului, inclusiv atunci când astfel de acțiuni sunt desfășurate în numele unei puteri străine, și că această implicare este considerată un factor agravant în condamnarea pentru infracțiuni conexe;

65. invită Consiliul să analizeze posibilitatea de a identifica represiunea transnațională drept

o infracțiune gravă cu dimensiune transfrontalieră, în conformitate cu articolul 83 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în vederea stabilirii unor norme comune ale UE privind definițiile și sancțiunile, după caz; invită Comisia să inițieze acte legislative pentru a armoniza interzicerea activităților de supraveghere străine pe teritoriul UE, în special a activităților care se încadrează în definiția represiunii transnaționale;

66. invită autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare să ancheteze și să trimită în judecată actele de represiune transnațională care constituie crime împotriva umanității în sensul Statutului de la Roma;

67. invită statele membre, în cooperare cu Comisia și SEAE, să integreze riscurile represiunii transnaționale în informațiile de călătorie și în orientările consulare ale UE, inclusiv prin recomandări de călătorie specifice pentru țările cu privire la care există dovezi credibile că autoritățile de stat sau interpușii acestora sunt implicați în represiunea transnațională;

68. invită Comisia și SEAE să se asigure că persoanele și entitățile implicate în represiunea transnațională sunt luate în considerare în mod sistematic pentru includerea pe listă în temeiul regimului mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (Legea Magnițki a UE) și să includă în mod explicit represiunea transnațională ca motiv de desemnare în cadrul viitorului regim de sancțiuni al UE privind criminalitatea organizată transnațională;

69. invită Comisia și statele membre să mărească investițiile în investigațiile criminalistice, financiare și digitale legate de represiunea transnațională, pentru a identifica, a stabili responsabilitatea și a documenta represiunea transnațională și pentru a sprijini procedurile judiciare inițiate de victime;

70. invită statele membre să acorde prioritate investigării și destructurării rețelelor de represiune transnațională, inclusiv a actorilor interpuși și a persoanelor care au legătură cu criminalitatea organizată, printr-o coordonare sporită între autoritățile din domeniul securității, judiciar și financiar;

Poziționarea Uniunii Europene ca lider mondial în combaterea represiunii transnaționale

71. invită Comisia și SEAE să integreze în mod sistematic combaterea represiunii transnaționale în acțiunea externă a UE, inclusiv în dialogurile politice și privind drepturile omului, în relațiile cu țările terțe și cu țările candidate și în diplomația publică, precum și să își exprime preocupările în mod public; invită Comisia și SEAE să includă în acordurile internaționale și în cadrele de cooperare condiții, inclusiv posibilitatea suspendării, care să prevină utilizarea abuzivă a acordurilor multilaterale și bilaterale de cooperare în materie penală pentru represiunea transnațională;

72. solicită UE și statelor sale membre să aducă în discuție cazurile de represiune transnațională, inclusiv actele de constrângere prin interpuși și represiunea prin folosirea familiei în relațiile bilaterale cu statele care comit represiunea transnațională și să solicite încetarea acestor practici;

73. invită Comisia și SEAE să consolideze comunicarea strategică privind represiunea transnațională, recunoscând în mod explicit că aceasta este o amenințare globală,

condamnând cu fermitate autorii și semnalând sprijinul UE pentru persoanele vizate;

74. invită SEAE să includă în mod explicit represiunea transnațională în mandatul reprezentantului special al UE pentru drepturile omului și să se asigure că aceasta este abordată în rapoartele UE privind drepturile omului;

75. invită Comisia și SEAE să ia în considerare în mod sistematic riscurile de represiune transnațională atunci când pregătesc acorduri de finanțare, cooperare și parteneriat cu țări din afara UE;

76. invită Comisia să includă represiunea transnațională ca o categorie în Raportul său privind statul de drept și în rapoartele privind extinderea;

77. invită Comisia să trateze represiunea transnațională ca o prioritate în implementarea Scutului european pentru democrație, în special în cadrul Centrului european pentru reziliența democratică;

78. invită viitoarele președinții ale Consiliului să acorde prioritate represiunii transnaționale pe agenda UE, să faciliteze schimburile de bune practici între statele membre și să depună eforturi în vederea elaborării unei comunicări a Consiliului care să stabilească o abordare coerentă a UE în ceea ce privește combaterea represiunii transnaționale;

79. salută Declarația liderilor G7 privind represiunea transnațională și invită Consiliul și Comisia să consolideze în continuare coordonarea la nivelul G7, al Consiliului Europei, al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa și al ONU, inclusiv prin implicarea susținută în Consiliul ONU pentru Drepturile Omului și prin sprijinirea activității Oficiului Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului; solicită, de asemenea, ca practicile sistematice de represiune transnațională ale statelor autoare să fie luate în considerare atunci când se evaluează implicarea acestor țări în organismele interguvernamentale și inițiativele lor în aceste organisme;

80. invită statele membre să pledeze pentru o convenție a Consiliului Europei referitoare la represiunea transnațională;

81. este ferm convins că UE ar trebui să se coordoneze strâns cu partenerii cu aceeași viziune, inclusiv prin schimburi de bune practici privind legislația, protecția victimelor, stabilirea responsabilității și sancțiunile impuse rețelelor de interpuși;

°

° °

82. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0204

Rolul comerțului în consolidarea securității economice a UE

Rezoluția Parlamentului European din 16 iunie 2026 referitoare la rolul comerțului în consolidarea securității economice a UE (2025/2113(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană,

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2019 de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în Uniune[1] (Regulamentul privind examinarea investițiilor străine directe),

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2023/1781 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 septembrie 2023 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european al semiconductorilor și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/694 (Regulamentul privind cipurile)[3],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2023/2675 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 noiembrie 2023 privind protejarea Uniunii și a statelor membre ale acesteia împotriva constrângerilor economice exercitate de țările terțe[4],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și

1 JO L 79 I, 21.3.2019, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj.
2 JO L 206, 11.6.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj.
3 JO L 229, 18.9.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj.
4 JO L, 2023/2675, 7.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj.

(UE) 2019/1020[5] (Regulamentul privind materiile prime critice),

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1735 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero net” și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724[6],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/2747 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2024 de instituire a unui cadru de măsuri privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2679/98 al Consiliului (Regulamentul privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne)[7],

– având în vedere recomandarea Comisiei din 3 octombrie 2023 privind domeniile tehnologice critice pentru securitatea economică a UE în vederea unei evaluări suplimentare a riscurilor împreună cu statele membre (C(2023)6689),

– având în vedere Recomandarea (UE) 2025/63 a Comisiei din 15 ianuarie 2025 referitoare la analizarea investițiilor în exterior în domenii tehnologice critice pentru securitatea economică a Uniunii[8],

– având în vedere Recomandarea (UE) 2025/683 a Comisiei din 8 aprilie 2025 privind coordonarea listelor naționale de control[9],

– având în vedere recomandarea Consiliului din 23 mai 2024 privind consolidarea securității cercetării[10],

– având în vedere propunerea Comisiei din 24 ianuarie 2024 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind examinarea investițiilor străine în Uniune și de abrogare a Regulamentului (UE) 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului (COM(2024)0023),

– având în vedere propunerea Comisiei din 11 martie 2025 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui cadru pentru consolidarea disponibilității și a securității aprovizionării cu medicamente critice, precum și a disponibilității și accesibilității medicamentelor de interes comun, și de modificare a Regulamentului (UE) 2024/795 (COM(2025)0102),

– având în vedere propunerea Comisiei din 20 ianuarie 2026 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA), cadrul european de certificare a securității cibernetice și securitatea lanțurilor de aprovizionare cu TIC și de abrogare a Regulamentului (UE) 2019/881 (Regulamentul privind securitatea cibernetică 2) (COM(2026)0011),

– având în vedere propunerea Comisiei din 21 ianuarie 2026 de regulament al

---

5 JO L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj.
6 JO L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.
7 JO L, 2024/2747, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2747/oj.
8 JO L, 2025/63, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/63/oj.
9 JO L, 2025/683, 16.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/683/oj.
10 JO C, C/2024/3510, 30.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3510/oj.

Parlamentului European și al Consiliului privind rețelele digitale, de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120, a Directivei 2002/58/CE și a Deciziei nr. 676/2002/CE și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1971, a Directivei (UE) 2018/1972 și a Deciziei nr. 243/2012/UE (Actul legislativ privind rețelele digitale) (COM(2026)0016),

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 20 iunie 2023 privind „Strategia europeană pentru securitate economică” (JOIN(2023)0020),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 29 ianuarie 2025 intitulată „O Busolă pentru competitivitatea UE” (COM(2025)0030),

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 3 decembrie 2025 intitulată „Consolidarea securității economice a UE” (JOIN(2025)0977),

– având în vedere raportul lui Enrico Letta din aprilie 2024 intitulat „Much More Than A Market” (Mult mai mult decât o piață),

– având în vedere Orientările politice pentru următoarea Comisie Europeană 2024-2029 din 18 iulie 2024,

– având în vedere raportul lui Mario Draghi din 9 septembrie 2024 intitulat „The future of European competitiveness” (Viitorul competitivității europene),

– având în vedere scrisoarea de misiune din 17 septembrie 2024 a președintei Comisiei adresată comisarului desemnat pentru comerț și securitate economică, relații interinstituționale și transparență,

– având în vedere lista Uniunii de medicamente esențiale întocmită și menținută de Agenția Europeană pentru Medicamente pentru a aborda vulnerabilitățile și deficitele în aprovizionarea cu medicamente esențiale,

– având în vedere Cartea albă a Comisiei din 24 ianuarie 2024 privind controlul exporturilor (COM(2024)0025),

– având în vedere Cartea albă a Comisiei din 24 ianuarie 2024 privind investițiile în exterior (COM(2024)0024),

– având în vedere Cartea albă a Comisiei din 24 ianuarie 2024 privind opțiunile de consolidare a sprijinului pentru cercetarea și dezvoltarea care implică tehnologii cu potențial de dublă utilizare (COM(2024)0027),

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru comerț internațional (A10-0148/2026),

A. întrucât deschiderea UE către comerț și investiții rămâne o piatră de temelie a prosperității, a competitivității și a influenței sale la nivel mondial;

B. întrucât mediul economic internațional a suferit o schimbare structurală caracterizată de

intensificarea rivalităților geopolitice, de concurența sistemică, de supracapacitatea structurală și de utilizarea tot mai frecventă a instrumentelor economice în scopuri strategice, cum ar fi folosirea comerțului și a dependențelor economice drept arme și constrângerea economică;

C. întrucât utilizarea tot mai frecventă a controlului exporturilor sau a restricțiilor la export, politicile privind ajutoarele de stat care denaturează concurența loială, folosirea comerțului drept armă și constrângerile economice impun UE să elaboreze urgent o strategie eficace de securitate economică, care să îi abordeze în mod cuprinzător vulnerabilitățile economice;

D. întrucât o strategie credibilă de securitate economică trebuie să aibă la bază obiectivul de a consolida autonomia economică, financiară și digitală a UE, menținând, în același timp, integritatea pieței interne, cuantificând dependențele excesive în sectoarele pertinente, asigurând securitatea juridică pentru operatorii economici și păstrând angajamentul UE față de un comerț echitabil și sustenabil și o ordine internațională bazată pe norme; întrucât în acest sens este necesară și reducerea dependențelor tehnologice strategice, inclusiv în materie de infrastructură digitală, semiconductori, servicii de tip *cloud* și sisteme de securitate cibernetică, dat fiind că sunt părți integrante ale securității economice;

E. întrucât comunicarea comună din 3 decembrie 2025 marchează o schimbare conceptuală a abordării UE privind securitatea economică, reflectând conștientizarea că deschiderea economică și comercială nu poate fi considerată a avea un caracter exclusiv pozitiv și că țările terțe pot valorifica interdependența economică în scopuri strategice sau coercitive; întrucât, în consecință, UE și statele sale membre trebuie să fie pregătite să accepte costuri economice, dacă este cazul, pentru a reduce vulnerabilitățile și a consolida securitatea generală; întrucât considerentele de securitate economică trebuie, prin urmare, să fie integrate ca dimensiune structurală în politica comercială și economică a UE, și nu să fie tratate ca o abatere excepțională de la aceasta;

F. întrucât, în pofida cadrelor cuprinzătoare stabilite în comunicările comune din 20 iunie 2023 și 3 decembrie 2025, conceptul de securitate economică nu a fost definit în dreptul UE sau în orice alt document oficial al UE; întrucât s-a conturat totuși un consens larg referitor la ideea că securitatea economică a UE constă în capacitatea sa de a anticipa, descuraja și contracara amenințările la adresa economiei sale, a cetățenilor săi și a intereselor sale strategice – inclusiv riscurile pentru reziliența lanțurilor de aprovizionare, pentru securitatea fizică și cibernetică a infrastructurii critice, pentru securitatea tehnologică, de asemenea sub forma scurgerilor de tehnologie, și pentru deschiderea economică, în cazul în care se folosesc dependențele ca arme sau se exercită constrângeri – și că, pentru a face față, UE trebuie, pe de o parte, să abordeze dependențele strategice prin producția internă sau diversificare și, pe de altă parte, să atenueze vulnerabilitățile structurale prin menținerea controlului său asupra activelor critice, recurgând și la examinarea investițiilor străine;

G. întrucât analizele recente arată diferențe de 30 %-40 % ale costurilor de producție între producătorii europeni și chinezi, afectând aproape două treimi din valoarea adăugată a producției europene; întrucât diferențele respective sunt structurale și se autosusțin, fiind determinate de un sistem coerent de sprijin de stat, avantaje legate de costurile factorilor și asimetrie de reglementare pe care simpla creștere a productivității nu îl poate compensa; întrucât UE se confruntă cu un dezechilibru comercial fără precedent

în raport cu China, deficitul atingând 400 de miliarde EUR, chiar dacă UE menține un excedent global în comerțul cu restul lumii; întrucât dezechilibrul a fost determinat de o supracapacitate de producție subvenționată masiv în China, care a condus la dezindustrializare în UE; întrucât ajustarea preconizată a cursului de schimb nu s-a concretizat, mărind și mai mult decalajele în materie de competitivitate și contribuind la pierderi ale cotei de piață în cazul producătorilor europeni; întrucât instrumentele de apărare comercială ale UE sunt în mare parte specifice produselor, iar punerea lor în practică, în stadiul actual, nu este suficientă pentru a aborda distorsiuni sistemice de o asemenea amploare la nivelul întregii economii;

H. întrucât UE alocă semnificativ mai puține resurse administrative pentru a aplica normele în materie de apărare comercială decât jurisdicțiile comparabile, creând astfel bariere practice în calea deschiderii și a soluționării cazurilor într-o perioadă în care industriile europene se confruntă cu presiuni comerciale din ce în ce mai mari; întrucât, în ceea ce privește volumele și valorile totale ale importurilor, UE deja utilizează mult mai puțin frecvent instrumentele de apărare comercială decât Statele Unite, Canada și Australia; întrucât taxele antidumping ale UE sunt adesea semnificativ mai mici decât cele impuse de alte economii majore, în pofida unor constatări comparabile privind dumpingul și prejudiciul; întrucât UE trebuie să aplice o marjă de prejudiciu dacă este mai mică decât marja de dumping; întrucât UE a ezitat și este reticentă să acționeze doar pe baza unui risc de prejudiciu; întrucât combinația în cauză de aplicare mai moderată a normelor, de constrângeri procedurale și de niveluri comparativ modeste ale taxelor contribuie la reorientarea schimburilor comerciale și la perceperea UE ca un mediu mai puțin strict de aplicare a normelor sau ca o „zonă de dumping”, crescând astfel presiunile asupra bazei industriale a Uniunii;

I. întrucât schimbările climatice și degradarea mediului constituie un risc sistemic tot mai mare pentru securitatea economică a UE pe termen lung, perturbând lanțurile de aprovizionare, amenințând producția agricolă și intensificând concurența pentru resurse; întrucât folosirea livrărilor de combustibili fosili drept arme de către Rusia, după ce și-a început războiul de agresiune împotriva Ucrainei, a demonstrat foarte clar că dependența față de energia importată din țări terțe care nu prezintă încredere constituie o amenințare directă și gravă la adresa securității economice a UE și că accelerarea tranziției către surse regenerabile de energie și scăderea riscurilor aferente nu reprezintă, prin urmare, doar un imperativ de mediu, ci și unul strategic; întrucât, cu toate acestea, tranziția verde în sine a generat rapid dependențe noi și semnificative, în special în ceea ce privește materiile prime critice și tehnologiile curate, cum ar fi panourile solare, invertoarele fotovoltaice, vehiculele electrice și bateriile de rețea, a căror sursă de aprovizionare este concentrată în China; întrucât UE trebuie să se asigure că nu înlocuiește o dependență strategică cu alta și trebuie, în consecință, să urmărească o autonomie reală în ceea ce privește factorii de producție necesari pentru tranziția ecologică ca o componentă centrală a strategiei sale de securitate economică;

J. întrucât monitorizarea lanțurilor de aprovizionare poate contribui la a identifica, preveni și atenua riscurile la adresa securității economice;

K. întrucât securitatea economică trebuie să fie în cele din urmă în beneficiul cetățenilor UE; întrucât capacitatea de a face față șocurilor economice externe și de a le gestiona reprezintă o condiție prealabilă pentru menținerea nivelului de trai, pentru continuitatea serviciilor publice și pentru păstrarea coeziunii sociale; întrucât politica de securitate economică trebuie, prin urmare, să fie evaluată nu numai în ceea ce privește agregatele

macroeconomice sau interesele strategice, ci și în funcție de impactul său concret asupra bunăstării cetățenilor,

Peisajul în schimbare al riscurilor la adresa securității economice

1. salută comunicarea comună din 3 decembrie 2025 ca un pas necesar pentru a consolida abordarea comună a UE în materie de securitate economică; observă că sunt necesare măsuri suplimentare pentru a realiza obiectivele de securitate economică ale UE, inclusiv un plan de acțiune, o foaie de parcurs și obiective concrete privind reducerea riscurilor legate de lanțurile de aprovizionare în sectoarele strategice;

2. consideră că comunicarea comună evidențiază în mod întemeiat necesitatea unei schimbări a culturii, trecând de la o abordare reactivă la una mai proactivă cu privire la securitatea economică; evidențiază că, în acest sens, este necesară o schimbare de paradigmă în favoarea unei abordări la nivelul întregului sistem, în care Comisia, Parlamentul, statele membre, sectorul privat și alte părți interesate publice și private să colaboreze pentru a contribui la obiectivul de a consolida securitatea economică a UE; accentuează că o veritabilă strategie europeană de securitate economică trebuie să se bazeze pe o orientare strategică, integrând și aliniind în mod strategic politicile privind clima și energia, comerțul și concurența, reglementarea pieței digitale, politica industrială, cercetarea și inovarea, investițiile străine și rolul monedei euro;

3. consideră, asemenea Comisiei, că măsurile de securitate economică pot implica un anumit cost pe termen scurt, atât pentru întreprinderi, cât și pentru instituțiile publice, dar subliniază că sunt mult mai ridicate costurile generate de dependențe și de expunerea la constrângeri economice; solicită ca măsurile respective să beneficieze de sprijin adecvat prin programul Orizont Europa și Fondul pentru competitivitate din următorul cadru financiar multianual; încurajează Comisia să asigure un sprijin suficient pentru industriile și lucrătorii cei mai afectați de perturbările lanțurilor de aprovizionare sau de alte forme de presiuni economice sau constrângeri economice;

4. reamintește că UE este una dintre cele mai mari puteri comerciale la scară globală, mai mult de 20 % din PIB-ul său provenind din comerțul extern; evidențiază că investițiile internaționale și comerțul sunt de o importanță primordială pentru economia UE; reliefează că gradul ridicat de integrare a UE pe piețele mondiale i-a crescut expunerea la perturbări, practici coercitive și pârghii strategice din partea țărilor terțe, concretizate prin puncte de blocaj în lanțurile de aprovizionare, poziții de monopol asupra factorilor de producție, dependența de furnizori cu grad ridicat de risc în cazul tehnologiilor critice și vulnerabilități în infrastructura fizică și digitală esențială și în importurile de energie din țări terțe; accentuează că această dependență substanțială și structurală de actori externi pentru bunuri, servicii și infrastructuri strategice creează vulnerabilități periculoase, care trebuie abordate urgent;

5. subliniază că crizele recente – inclusiv pandemia de COVID-19, perturbările în aprovizionarea cu energie generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, proliferarea taxelor vamale ilegale, restricțiile comerciale și alte măsuri protecționiste, tensiunile recurente care afectează rutele globale de transport și logistică, restricțiile coercitive aplicate accesului la materiale critice, impactul economic tot mai mare al schimbărilor climatice, cauzat inclusiv de fenomene meteorologice extreme care perturbă producția și logistica, politicile privind ajutoarele de stat și dumpingul de către țări terțe a supracapacității subvenționate în sectoare-cheie pe piețele europene – au

arătat modul în care dependențele de importuri se pot traduce rapid în deficite, inflație, prejudicii aduse capacităților de producție locală și întreruperi ale producției; evidențiază că dependențele de exporturi s-au dovedit a reprezenta, de asemenea, un risc semnificativ pentru exportatorii din UE; accentuează că dependențele de importuri și de exporturi reprezintă constrângeri concrete impuse activității economice a Europei și capacității UE de a răspunde în mod eficace la șocuri externe; evidențiază că vulnerabilitățile respective sunt mai degrabă structurale decât temporare, deoarece rezultă din concentrări și monopoluri care s-au dezvoltat de-a lungul timpului;

6. își exprimă profunda îngrijorare privind denaturările sistemice ale pieței din China care alimentează supracapacitatea, inclusiv mecanismele ample de sprijin coordonate de stat, achizițiile publice strategice după principiul „cumpărați din China”, tratamentul preferențial al întreprinderilor naționale și lipsa reciprocității; reiterează că nu poate fi vorba de comerț echitabil într-un sistem în care o singură țară domină și inundă piața globală;

7. salută planul Comisiei de a crea o evaluare cuprinzătoare, sistematică și actualizată periodic a celor mai critice dependențe ale UE de-a lungul lanțurilor valorice și solicita ca evaluarea respectivă să cuprindă o analiză a vulnerabilităților care ar putea conduce la puncte de blocaj ale UE, inclusiv date cuantificate privind concentrările importurilor și cotele de piață la nivel mondial defalcate pe țări și sectoare;

Prevenire prin diversificare, inovare și competitivitate

8. evidențiază că securitatea economică nu trebuie interpretată ca izolare economică; reiterează că deschiderea către schimburi comerciale și investiții sustenabile, combinată cu măsuri menite să abordeze concurența neloială și cu diversificarea partenerilor, a furnizorilor, a importurilor de energie și a rutelor de transport, constituie unul dintre principalele mijloace ale UE de a reduce vulnerabilitatea structurală la șocuri externe și perturbări în sectoarele critice și la practici coercitive; evidențiază că consolidarea rezilienței și a securității economice a UE ar trebui să reprezinte un obiectiv explicit al oricărui parteneriat comercial sau de investiții al UE; subliniază că, pentru o consolidare credibilă a securității economice a UE, este esențial să se stimuleze cererea de alternative produse în UE și să se creeze ecosisteme sectoriale în UE;

9. evidențiază că deschiderea pieței UE trebuie să se bazeze pe principiile reciprocității, fiabilității și neconstrângerii și nu poate fi necondiționată atunci când sunt în joc interese fundamentale în materie de securitate; accentuează că UE are puncte forte economice considerabile, în special piața sa unică de 18 mii de miliarde EUR și cei 450 de milioane de consumatori ai săi, poziția sa de lider în domeniul producției și al serviciilor de înaltă tehnologie, standardele și normele sale riguroase, precum și instituțiile sale de învățământ și programele sale de cercetare și dezvoltare (C-D) de înaltă calitate; evidențiază că punctele forte respective ar trebui valorificate în fața constrângerilor externe, în special în domeniile în care bunurile sau tehnologiile europene sunt indispensabile pe piețele globale;

10. avertizează că un mediu micro- și macroeconomic care slăbește competitivitatea întreprinderilor, inclusiv prin factori precum barierele de pe piața internă, sarcinile administrative inutile, incertitudinea în materie de reglementare, prețurile ridicate ale energiei, procedurile de autorizare excesiv de complexe și investițiile insuficiente, descurajează inovarea și subminează reziliența economică a UE și obiectivele sale de

securitate;

11. evidențiază că securitatea economică a UE nu poate fi consolidată substanțial atât timp cât economia europeană rămâne excesiv de dependentă de importurile de combustibili fosili sau de tehnologii din domeniul energiei din surse regenerabile; consideră că punerea în aplicare a unor politici de decarbonizare stabile și previzibile, menite să susțină realizarea obiectivului de zero emisii nete și să oprească importurile de combustibili fosili, contribuie la consolidarea securității economice și la îmbunătățirea competitivității UE; subliniază că creșterea și accelerarea în mod substanțial a investițiilor în electrificare și într-o economie circulară sunt esențiale pentru a reduce dependențele strategice ale UE față de actorii externi; încurajează Comisia să adopte politici axate pe cerere solide și ample, astfel încât să stimuleze cererea de bunuri strategice europene cu emisii scăzute de carbon esențiale pentru tranziția energetică, cum ar fi oțelul verde, bateriile, energia din surse regenerabile și semiconductorii; invită, în plus, Comisia să se asigure că tranziția verde nu urmează sub o altă formă aceeași logică structurală a dependenței și, în acest scop, să pună pe primele locuri capacitatea de producție la nivelul UE, constituirea de stocuri strategice și diversificarea temeinică a surselor de aprovizionare cu materii prime critice și componente pentru tehnologii curate de care depinde tranziția respectivă;

12. accentuează că o piață unică pe deplin funcțională și integrată constituie una dintre pietrele de temelie ale securității economice; relevă că o integrare mai profundă și eliminarea barierelor din calea unei piețe cu adevărat armonizate a bunurilor, serviciilor și capitalurilor constituie factori esențiali pentru modelul socioeconomic, competitivitatea și securitatea UE pe termen lung; consideră că majorarea investițiilor în educație, în inovare și în cercetare și dezvoltare constituie o componentă esențială a strategiei pe termen lung pentru a proteja securitatea economică a UE;

13. regretă dependența excesivă a UE de țări terțe pentru aprovizionarea cu materii prime critice, recunoscând că o astfel de dependență expune UE la vulnerabilități semnificative din punct de vedere geopolitic și economic și din perspectiva lanțului de aprovizionare; consideră, prin urmare, că îmbunătățirea rezilienței interne, inclusiv prin proiecte strategice în domeniul mineritului și al prelucrării la nivel intern, capacități consolidate de reciclare, o utilizare mai eficientă a resurselor și punerea deplină în aplicare a unui model de economie circulară, constituie o soluție sustenabilă și strategică; cere să se adopte un act legislativ ambițios privind economia circulară; solicită stimularea și protejarea investițiilor în tehnologii circulare inovatoare critice;

14. subliniază că protejarea cetățenilor față de materializarea șocurilor economice externe – cum ar fi perturbările lanțurilor de aprovizionare, creșterile prețurilor la energie și consecințele constrângerilor economice – constituie un obiectiv principal al politicii de securitate economică; invită Comisia și statele membre să se asigure că impactul social al măsurilor de securitate economică este evaluat sistematic și că măsurile respective nu îi afectează disproporționat pe cei mai vulnerabili;

15. reamintește că politica comercială este o componentă strategică a puterii UE și ar trebui utilizată proactiv pentru a proteja interesele de securitate ale UE și autonomia sa strategică; subliniază necesitatea de a depăși abordarea predominant defensivă și de a combina și utiliza instrumentele existente într-un mod mai strategic și orientat spre viitor, inclusiv prin valorificarea interdependențelor economice în moduri care să consolideze poziția geopolitică a UE;

16. reamintește că eficacitatea agendei UE privind comerțul și securitatea economică depinde de aplicarea consecventă a normelor comerciale și a clauzelor esențiale din acordurile comerciale, de parteneriat și de asociere; invită, în acest sens, Comisia să își intensifice eforturile pentru a garanta respectarea deplină și eficace a propriilor sale angajamente și obligații, în special în ceea ce privește coerența politicilor în favoarea dezvoltării;

17. îndeamnă Comisia să finalizeze negocierile în curs și să aplice în mod activ o abordare strategică și ambițioasă privind acordurile comerciale și parteneriatele sectoriale cu parteneri de încredere, ca element central al strategiei sale de diversificare; consideră că diversificarea furnizorilor din țări terțe și a piețelor de export ar trebui să aibă ca temei și reper o evaluare clară a vulnerabilităților structurale ale UE; reliefează necesitatea de a pune pe primul loc completarea acordurilor de liber schimb cuprinzătoare tradiționale cu forme noi, mai flexibile și specifice de parteneriate comerciale și de investiții care să vizeze în mod explicit reducerea riscurilor aferente importurilor și exporturilor prin crearea unor lanțuri de aprovizionare sigure și reziliente în anumite sectoare cu risc ridicat; evidențiază că astfel de parteneriate ar trebui să cuprindă angajamente obligatorii și necesită implicarea deplină a Parlamentului și transparență în privința sa pe tot parcursul negocierilor, precum și aprobarea Parlamentului în procesul de ratificare;

18. subliniază importanța strategică a Acordului de asociere modernizat UE-Mercosur pentru securitatea economică a UE; accentuează că acordul va contribui la diversificarea accesului la materii prime critice și la consolidarea lanțurilor valorice reziliente;

19. evidențiază că este pertinent din punct de vedere strategic să se promoveze cooperarea economică și comercială cu India, un centru tehnologic și de producție din ce în ce mai semnificativ și cu un rol tot mai însemnat în serviciile digitale și aprovizionarea cu materii prime critice;

20. subliniază că este important să se accelereze negocierile în curs referitoare la acordurile de liber schimb cu parteneri precum Filipine și Thailanda și să se finalizeze acordul comercial cu Indonezia, având în vedere rolul lor tot mai însemnat în producția de minerale critice, produse electronice și componente pentru tehnologiile curate; evidențiază că sunt necesare cadre comerciale previzibile pentru a aborda restricțiile la export și riscurile legate de concentrarea aprovizionării, precum și pentru a ancora UE mai ferm în lanțurile valorice industriale din regiunea indo-pacifică;

21. salută finalizarea negocierilor comerciale cu Australia, un partener fiabil și cu aceeași viziune; reliefează importanța acestui parteneriat bazat pe norme pentru a susține stabilitatea aprovizionării și diversificarea lanțurilor de aprovizionare, având în vedere rezervele semnificative de materii prime critice ale Australiei și producția sa de tehnologii miniere și de prelucrare; salută continuarea colaborării cu scopul de a aborda provocările comune în materie de securitate economică, în special ținând seama de experiența directă a Australiei în a reacționa la constrângerile economice;

22. solicită instituirea unui dialog structurat UE-Regatul Unit privind securitatea economică, pentru a îmbunătăți coordonarea în materie de comerț, examinarea investițiilor și reziliența lanțurilor de aprovizionare; sprijină o cooperare mai strânsă în temeiul Acordului comercial și de cooperare UE-Regatul Unit, pentru a anticipa perturbările din sectoarele strategice;

23. sprijină solicitarea din Strategia indo-pacifică a UE de a aprofunda cooperarea în materie de securitate economică cu partenerii asiatici, inclusiv prin parteneriate consolidate cu membrii Asociației Națiunilor din Asia de Sud-Est și printr-o interacțiune mai strânsă cu partenerii care participă la Acordul de parteneriat transpacific cuprinzător și progresiv;

24. îndeamnă statele membre să ratifice acordurile de liber schimb restante;

25. invită Comisia să propună un dialog reînnoit și cuprinzător privind comerțul și investițiile cu țările și regiunile în curs de dezvoltare, pe baza unor parteneriate reciproc avantajoase care nu se limitează la extinderea accesului pe piață sau extracția resurselor naturale; subliniază că este important să se promoveze crearea de valoare la nivel local și regional, în cadrul unor acorduri comerciale și parteneriate sectoriale, prin elaborarea unor lanțuri valorice curate și durabile, promovând, în același timp, o dezvoltare incluzivă și durabilă și asigurând protecția standardelor de mediu și a drepturilor lucrătorilor;

26. observă că, în prezent, UE depinde de China pentru aproximativ 98 % din aprovizionarea cu pământuri rare și pentru peste 90 % din importurile de magneziu, ratele de reciclare internă pentru pământurile rare rămân sub 1 %, iar peste 60 % din capacitatea globală de rafinare a litiului și peste 85 % din capacitatea de prelucrare a pământurilor rare sunt concentrate într-o singură țară terță, ceea ce face ca UE să fie departe de a îndeplini obiectivele stabilite în Regulamentul privind materiile prime critice; evidențiază importanța acordurilor încheiate în acest domeniu cu țări care împărtășesc aceeași viziune și necesitatea de a continua negocierea unor noi parteneriate pentru a consolida reziliența lanțurilor de aprovizionare ale UE;

27. accentuează că politica comercială a UE ar trebui să aibă drept obiectiv strategic diversificarea surselor de aprovizionare cu materii prime critice, având în vedere rolul lor esențial în tranziția verde și cea digitală și în apărare; constată că, deși Regulamentul privind materiile prime critice este un pas important către a consolida reziliența UE, rămâne insuficient pentru a aborda principalele vulnerabilități, în special concentrarea în continuare a capacităților de rafinare și de prelucrare într-un număr limitat de țări terțe; evidențiază că regulamentul se bazează pe criterii de referință fără caracter obligatoriu la nivelul UE, iar disponibilitatea unei finanțări specifice și capacitatea de aplicare eficace rămân limitate;

28. salută inițiativa RESourceEU de a majora finanțarea destinată mineritului intern, capacităților de prelucrare și reciclării cu caracter strategic; subliniază însă că măsurile de promovare respective trebuie însoțite de măsuri de protecție și parteneriat, cu scopul de a reduce cu succes riscurile aferente lanțului valoric al materiilor prime critice până în 2030; reiterează că argumentele economice pe termen lung și viabilitatea investițiilor în favoarea materiilor prime critice fiabile ar trebui, prin urmare, să fie însoțite de prețuri minime și de garanții de cerere minimă, în strânsă cooperare cu țări care împărtășesc aceeași viziune, contracarând, astfel, riscul ca o țară terță să abuzeze de pozițiile sale de monopol pentru a submina concurenții vulnerabili; evidențiază că inițiativa RESourceEU trebuie să devină un instrument eficace pentru a accelera atingerea obiectivelor pentru 2030 stabilite în Regulamentul privind materiile prime critice; reliefează că, fără mobilizarea rapidă a unui sprijin financiar coordonat pentru proiectele de extracție, prelucrare și reciclare, UE nu va fi în măsură să își îndeplinească criteriile de referință în termenul stabilit;

29. subliniază că diplomația UE în domeniul materiilor prime critice ar trebui să meargă mai departe de extracție și de accesul la resurse primare și ar trebui să abordeze sistematic activitățile de prelucrare și rafinare și activitățile din aval, pentru care vulnerabilitățile strategice și riscurile de concentrare rămân deosebit de ridicate;

Monitorizarea, gestionarea și atenuarea riscurilor identificate

30. concluzionează că, pentru a proteja suveranitatea economică și politică a UE, integritatea pieței unice, reziliența lanțurilor de aprovizionare, viabilitatea economică a întreprinderilor din UE și mijloacele de subzistență ale cetățenilor UE, inclusiv din perspectiva unor locuri de muncă de calitate, este esențial să se consolideze securitatea economică a UE; subliniază că o abordare cuprinzătoare și integrată a securității economice nu ar trebui să aibă ca obiectiv doar reducerea dependențelor externe, ci și dezvoltarea autonomiei strategice în domeniul materiilor prime critice, al tehnologiei, al energiei, al transporturilor, al finanțelor și al infrastructurii digitale; invită, prin urmare, Comisia să integreze securitatea economică în toate politicile industriale, inclusiv în legislația sectorială și în evaluările de risc ale lanțurilor de aprovizionare, cu scopul de a asigura o abordare coerentă;

31. recunoaște că anumite expuneri economice critice, având în vedere amploarea, concentrarea, importanța strategică sau ireversibilitatea lor, necesită măsuri de atenuare specifice, urgente și decisive; subliniază că, în astfel de cazuri, măsurile pot în mod legitim să cuprindă restricții sau interdicții privind accesul pe piață, activitatea economică sau fluxurile de investiții din țări terțe, cu scopul de a proteja ordinea publică și interesele esențiale ale UE; reiterează că accesul la piața unică constituie cel mai important factor de influență al UE și invită Comisia și statele membre să utilizeze dependențele inverse pentru a exercita presiuni asupra țărilor terțe pentru a elimina restricțiile nelegitime la export impuse UE;

32. încurajează Comisia să propună mai multe măsuri pentru a preveni sau a limita riscurile la adresa securității economice; susține, în acest sens, propunerea Comisiei de a obliga operatorii din UE să diversifice furnizorii în anumite sectoare cu risc ridicat; consideră că obligația ar trebui extinsă în viitor pentru a impune operatorilor și să diversifice țările sau regiunile de aprovizionare;

33. reliefează necesitatea de a elabora instrumente eficace pentru a monitoriza, identifica și evalua din timp riscurile pentru securitatea economică de-a lungul lanțurilor valorice din domeniile cu risc ridicat, cu scopul de a face posibilă cartografierea proactivă a dependențelor strategice existente și potențiale; evidențiază că statele membre și sectorul privat sunt parteneri fundamentali în identificarea și evaluarea dependențelor; sprijină propunerea Comisiei de a înființa un centru de informații privind securitatea economică, pentru a consolida informațiile disponibile; invită Comisia să elaboreze instrumente destinate schimbului de informații economice cu partenerii internaționali, pentru a anticipa acțiunile țărilor terțe care utilizează dependențele ca arme împotriva UE;

34. îndeamnă Comisia să instituie un tablou de bord anual al securității economice, pentru a evalua sistematic progresele înregistrate în realizarea obiectivelor stabilite în Strategia pentru securitate economică; subliniază că un astfel de mecanism ar trebui să cuprindă indicatori clari și măsurabili care să arate, printre altele, reducerea dependențelor critice în funcție de sector, numărul instrumentelor de apărare comercială identificate drept

relevante pentru securitatea economică și creșterea numărului de furnizori alternativi; reliefează că raportarea transparentă și periodică este esențială pentru a garanta asumarea răspunderii și ajustarea în cunoștință de cauză a politicilor;

35. evidențiază că astfel de măsuri ar trebui să fie proporționale și adaptate la gravitatea și persistența riscului, să se bazeze pe praguri de risc clar definite, pe criterii obiective și verificabile și pe evaluări prealabile și să facă obiectul unei monitorizări și al unei revizuiri continue;

36. accentuează că, în conformitate cu propunerea Comisiei din comunicarea comună din 3 decembrie 2025, instrumentele existente ale UE concepute pentru a aborda vulnerabilitățile structurale, denaturările pieței și comportamentele în afara pieței ar trebui modernizate, după caz, și utilizate mai strategic și decisiv și subliniază că utilizarea lor fragmentată, ezitantă sau inconsecventă le subminează eficacitatea, inclusiv efectul de descurajare; invită Comisia să scurteze calendarul investigațiilor în materie de apărare comercială și să urmeze exemplul mai multor țări, recurgând într-o măsură mai mare la dispozițiile existente privind riscul de prejudiciu și la măsurile provizorii, permise deopotrivă prin lege, dar insuficient utilizate, cu scopul de a împiedica industria Uniunii să sufere daune ireparabile;

37. subliniază că, deși securitatea economică nu poate fi asigurată pe termen lung prin măsuri generale autarhice sau protecționiste, în prezent este urgent necesar să se adopte măsuri specifice pentru a opri valul dezindustrializării și pentru a proteja sectoarele strategice din UE de concurența neloială sub forma importurilor ieftine din țări terțe în sectoare ca oțelul, produsele chimice, produsele farmaceutice, energia din surse regenerabile și produsele ecologice; invită Comisia să elaboreze un plan de acțiune pentru a proteja sectoarele strategice ale UE cele mai expuse riscului de supracapacitate mondială;

38. consideră că extinderea simultană de către anumite economii naționale majore din afara UE, în special China, a capacității industriale în mai multe sectoare strategice reprezintă o provocare competitivă sistemică imposibil de abordat în mod adecvat prin răspunsuri sectoriale; consideră că astfel de riscuri sistemice necesită răspunsuri sistemice, care să vizeze condițiile structurale ce generează supracapacitate la scară largă în loc să le gestioneze consecințele la nivel de piață;

39. salută propunerea Comisiei din 7 octombrie 2025 de regulament privind abordarea efectelor comerciale negative ale supracapacității mondiale pe piața oțelului din Uniune[11] ca o recunoaștere a importanței strategice de a menține un sector siderurgic european viabil; subliniază că pierderea capacităților europene de producție a oțelului ar constitui un risc ireversibil pentru securitatea economică; constată însă că problema supracapacității nu se limitează la oțel și aluminiu, ci afectează și multe alte sectoare, cum ar fi produsele chimice și produsele derivate din oțel și aluminiu; se declară preocupat că investigațiile în materie de apărare comercială se desfășoară prea lent, necesită prea multe resurse și tratează prea granular particularitățile produselor pentru a aborda în mod adecvat denaturările cauzate de supracapacitate la nivelul întregii economii; consideră că UE ar trebui să se doteze cu instrumente adecvate pentru a monitoriza și a aborda supracapacitatea sistemică de-a lungul întregului lanț valoric;

[11] COM(2025)0726.

Instrumentele de politică comercială, asigurarea respectării normelor și descurajarea

40. subliniază că descurajarea și competitivitatea sunt slăbite atunci când măsurile de asigurare a respectării normelor întârzie sau sunt inconsecvente ori percepute ca incerte; invită, prin urmare, Comisia să garanteze că se vor lua decizii în timp util și să asigure criterii clare de activare și consecințe previzibile odată ce s-a stabilit prezența sau pericolul unor riscuri pentru securitatea economică sau practici neloiale;

41. reliefează că pentru a asigura cu eficacitate respectarea normelor politicii comerciale a UE și pentru dimensiunea tot mai mare a securității economice sunt necesare resurse administrative și tehnice adecvate; invită Comisia să garanteze că Direcția Generală Comerț și Securitate Economică din cadrul său dispune de efective de personal, cunoștințe de specialitate și resurse adecvate pentru a aplica în mod efectiv instrumentele de apărare comercială și a pune în practică strategia de securitate economică a UE; subliniază că, în contextul geoeconomic actual, ar trebui consolidate capabilitățile de securitate economică ale UE;

42. evidențiază că asigurarea sistematică a respectării normelor comerciale actuale constituie răspunsul principal și proporțional al UE în situații de neconformitate și o condiție prealabilă pentru orice strategie credibilă de securitate economică; regretă însă că nu este suficient să se asigure respectarea normelor actuale pentru a aborda întru totul problema; solicită, prin urmare, Comisiei să introducă taxe antidumping mai mari, asemănătoare celor aplicate de parteneri comparabili, pentru a contracara reorientarea schimburilor comerciale și dumpingul pe piața UE; invită Comisia și să includă costurile de mediu și cheltuielile cu energia și forța de muncă în calculul marjei de dumping a exportatorilor din țările terțe și să renunțe la regula taxei celei mai mici, care nu este impusă de Organizația Mondială a Comerțului (OMC);

43. constată că procedurile antidumping și antisubvenție au o sferă de aplicare prea restrânsă, necesită prea multe resurse și sunt prea lente pentru a aborda amploarea și natura structurală a provocărilor în materie de competitivitate și a supracapacității cu care se confruntă în prezent industria UE;

44. subliniază că obiectivele de reziliență ale UE – între care capacitatea de a gestiona tranziția ecologică, economică și socială într-un mod sustenabil, echitabil și democratic, menținerea sănătății oamenilor, animalelor și plantelor și protejarea resurselor naturale – sunt înrădăcinate ferm în dreptul primar și secundar al UE; consideră că acest cadru juridic oferă o bază solidă și în mare măsură neexploatată pentru invocarea excepțiilor generale prevăzute la articolul XX din Acordul general pentru tarife și comerț; invită Comisia să utilizeze mai bine și mai sistematic excepțiile prevăzute la articolul XX în cazurile în care măsurile UE în favoarea acestor obiective legitime de politică sunt contestate în cadrul OMC;

45. solicită Comisiei să propună modificări ale instrumentelor existente pentru a face posibilă o utilizare mai activă, mai strategică și mai coordonată și să propună noi instrumente în cazul în care s-a identificat o lacună clară și demonstrabilă privind eficacitatea instrumentelor existente ale UE; solicită raționalizarea legislației și a inițiativelor actuale și viitoare de importanță pentru securitatea economică;

46. subliniază că credibilitatea răspunsului UE la constrângerile economice depinde în primul rând de disponibilitatea sa de a identifica și de a caracteriza formal practicile

coercitive în timp util, deci de a iniția procesul pe care se bazează atât descurajarea, cât și puterea de negociere; consideră că instrumentul de contracarare a acțiunilor coercitive este cel mai adecvat mijloc de valorificare a punctelor forte ale UE în acest sens; subliniază că instrumentul ar trebui activat în cazul măsurilor coercitive sau al amenințărilor cu astfel de acțiuni și că ar trebui explorate toate posibilitățile de detensionare, iar contramăsurile ar trebui impuse doar în ultimă instanță;

47. invită Comisia să consolideze urgent capacitatea de descurajare a UE; îndeamnă Comisia să dezvolte o strategie proactivă pentru a răspunde amenințărilor care vizează suveranitatea economică a UE, inclusiv infrastructura sa critică de bază; subliniază că o astfel de strategie trebuie să poată descuraja rapid și eficient actorii străini să își concretizeze amenințările, utilizând întregul arsenal de contramăsuri al UE;

48. accentuează că, în cazul în care măsurile de asigurare a respectării normelor și dialogul nu conduc la o schimbare a comportamentului, răspunsul UE ar trebui să urmeze o abordare treptată, proporțională și reversibilă de escaladare, făcând posibilă intensificarea presiunilor într-un mod controlat, cu menținerea securității juridice și a unor opțiuni credibile de detensionare; îndeamnă Comisia să răspundă mai ferm în această privință, reamintind că măsurile care nu corectează comportamentele prejudiciabile și coercitive riscă să submineze credibilitatea și influența politicii comerciale a UE, generând un cost politic inițial ridicat al intervenției, fără însă a restabili condiții de concurență echitabile;

49. îndeamnă Comisia să garanteze că aplicarea instrumentelor de asigurare a respectării normelor, de apărare comercială și de contracarare a acțiunilor coercitive este armonizată într-un cadru operațional coerent, în coordonare cu statele membre și cu operatorii economici; invită, în plus, Comisia să evalueze elaborarea unui mecanism de repartizare a sarcinilor la nivelul UE, care să contribuie la a împărți costurile răspunsurilor naționale la constrângerile economice, asigurând coeziunea politică și reziliența economică în caz de escaladare a tensiunilor comerciale;

50. subliniază că puterea de finanțare publică a Europei reprezintă un punct forte principal al UE; consideră că fondurile publice ale UE nu ar trebui utilizate decât dacă se poate demonstra că întăresc suveranitatea și reziliența UE; solicită Comisiei să valorifice acest punct forte și să instituie un instrument de suspendare a finanțării, care să permită restricționarea rapidă a accesului la fondurile UE în situațiile în care țările terțe adoptă măsuri ce subminează securitatea economică a UE;

51. subliniază că este necesar să se asigure accesul sigur și neîntrerupt la componente critice, la materii prime și la tehnologii generice utilizate în producția în domeniul apărării; evidențiază că vulnerabilitățile lanțului de aprovizionare în sectoarele cu dublă utilizare pot afecta direct pregătirea operațională a UE și reziliența sa economică;

52. evidențiază că legăturile din ce în ce mai strânse dintre inovarea civilă și aplicațiile din domeniul apărării necesită o abordare comună a examinării, a controlului exporturilor și a supravegherii investițiilor în sectoarele cu dublă utilizare, pentru a preveni transferurile neintenționate de tehnologii sensibile, menținând în același timp competitivitatea UE;

53. evidențiază limitările structurale ale cadrului UE de control al exporturilor de produse cu dublă utilizare, în special dependența sa de regimuri multilaterale cu funcționare

lentă, capacitatea sa limitată de a anticipa și de a răspunde la tehnologiile emergente și care evoluează rapid, precum și punerea în aplicare fragmentată în rândul statelor membre;

54. consideră că actualul cadru de control al exporturilor este un amalgam de politici și măsuri naționale diferite la nivelul statelor membre, care este lipsit de eficacitatea, coerența și viteza necesare pentru a răspunde actualului context geoeconomic; subliniază că reformarea și depășirea politicilor naționale existente de control al exporturilor este necesară de urgență pentru a asigura securitatea economică a UE; accentuează necesitatea de a dezvolta un regim armonizat pentru controlul exporturilor la nivelul UE; evidențiază că alinierea controalelor la export cu partenerii internaționali ar consolida în mod semnificativ securitatea economică a UE;

55. salută actualizările recente ale listei UE de control al exporturilor de produse cu dublă utilizare, în conformitate cu lista convenită sub auspiciile Aranjamentului de la Wassenaar, chiar dacă Rusia și-a exercitat dreptul de veto asupra acestuia; solicită revizuirea urgentă a Regulamentului (UE) 2021/821[12] pentru a permite UE să exprime o părere unitară în materie de controale ale exporturilor și pentru a stabili controale uniforme în întreaga UE, menținând în același timp alinierea internațională și securitatea juridică pentru operatori; solicită, în acest context, înființarea unei unități consolidate pentru politica economică externă comună în cadrul Comisiei, care să abordeze provocările în continuă evoluție legate de securitatea economică generate de eludarea persistentă a controalelor la export și a sancțiunilor UE de către țări terțe; observă că această unitate ar trebui să fie sprijinită de serviciile de informații ale statelor membre, dispunând de un acces sporit la informații în timp real privind rețelele de eludare și de capabilități de partajare a informațiilor în timp real cu industria, pentru a identifica tacticile de eludare emergente; constată, de asemenea, că aceasta ar trebui să fie dotată cu autoritatea de a pune în aplicare controlul exporturilor și cu resurse pentru dezvoltarea tehnologică, pentru analiză și pentru coordonare internațională, precum și cu autoritatea de a pune în aplicare sisteme solide de verificare și tehnologii de urmărire a lanțului de aprovizionare;

56. subliniază că politica de securitate și apărare comună a UE ar trebui să asigure coerența cu obiectivele de securitate economică ale UE; evidențiază că dependențele strategice, vulnerabilitățile lanțurilor de aprovizionare și practicile economice coercitive au din ce în ce mai multe implicații directe de securitate și afectează capacitatea bazei industriale și tehnologice de apărare a UE; solicită integrarea sistematică a considerentelor de securitate economică în politicile strategice, în planificarea apărării și în mecanismele de răspuns la situații de criză ale UE, pentru a consolida pregătirea și reziliența UE într-un mediu geopolitic tot mai contestat;

Investiții, fluxuri de capital și expunere strategică

57. salută lucrările în curs la actul legislativ privind accelerarea activității industriale și subliniază potențialul său de a contribui la atingerea obiectivelor de securitate economică ale UE; consideră că actul ar putea aduce o contribuție substanțială la

---

12 Regulamentul (UE) 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare (JO L 206, 11.6.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

reducerea dependențelor strategice și la consolidarea rezilienței UE în fața șocurilor externe și a practicilor coercitive;

58. subliniază că programele finanțate de UE în sectoarele sensibile din punct de vedere strategic ar trebui să fie concepute și puse în aplicare astfel încât să ofere beneficii în primul rând investițiilor care consolidează capacitatea industrială europeană, dezvoltarea tehnologică și crearea de valoare în UE; accentuează că accesul la finanțarea UE în aceste sectoare ar trebui să facă obiectul unor garanții și condiții adecvate, pentru a garanta că beneficiarii nu prezintă riscuri la adresa securității economice și că activitățile finanțate contribuie în mod eficace la reziliența pe termen lung și la interesele strategice ale UE;

59. subliniază că sunt necesare, de asemenea, măsuri de stimulare a producției în UE, pentru ca UE să devină mai indispensabilă în lanțurile de aprovizionare critice și în punctele de blocaj; salută cerințele de reziliență prevăzute în Regulamentul privind industria „zero net”[13] și subliniază importanța combinării acestora cu cote de la furnizori fiabili, inclusiv în vederea stimulării furnizorilor alternativi cu sediul în UE și a atingerii obiectivelor de producție stabilite în Regulamentul privind industria „zero net”;

60. subliniază că deciziile în materie de achiziții publice în sectoarele strategice ar trebui utilizate ca pârghie pentru a consolida capacitatea industrială, securitatea aprovizionării și securitatea economică a UE; accentuează că accesul la contractele de achiziții publice în astfel de sectoare și la sprijinul asociat din partea UE ar trebui să facă obiectul unor condiții de eligibilitate clare, garantând că entitățile participante nu prezintă riscuri la adresa securității economice;

61. subliniază că este necesar să se remedieze lipsa accesului reciproc la achizițiile publice în sectoarele-cheie; solicită utilizarea eficace, în raport cu țările terțe, a instrumentelor UE pentru a răspunde măsurilor restrictive sau discriminatorii privind achizițiile publice, pe baza principiului unor condiții de concurență echitabile;

62. reamintește că investițiile transfrontaliere și fluxurile de capital sunt vectori importanți ai creșterii, ai inovării și ai competitivității în UE; constată că întreprinderile europene în fază de extindere care au nevoie de finanțări de peste 1 miliard EUR sunt frecvent forțate să părăsească UE pentru a asigura capital; solicită, prin urmare, Comisiei să finalizeze urgent uniunea piețelor de capital, iar Fondului european pentru competitivitate să elimine acest deficit de finanțare a întreprinderilor în fază de extindere; constată însă că investițiile pot crea situații de expunere în cazul în care controlul, influența sau accesul la active, tehnologii sau infrastructuri critice sensibile se concentrează în țări terțe;

63. evidențiază importanța Regulamentului revizuit privind examinarea investițiilor străine directe ca instrument de securitate economică de bază și solicită aplicarea sa coerentă, eficace și riguroasă în toate statele membre, inclusiv prin mecanisme naționale

---

[13] Regulamentul (UE) 2024/1735 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero net” și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (JO L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj).

cuprinzătoare de examinare, termene clare și dinamici de cooperare și schimburi de informații consolidate între autoritățile naționale și Comisie, precum și o monitorizare eficace în cazul în care sunt identificate riscuri; cere Comisiei să utilizeze pe deplin și în mod proactiv dispozițiile din regulamentul revizuit pentru a se asigura că lista tehnologiilor critice este revizuită constant și actualizată periodic;

64. solicită o abordare europeană mai coerentă și mai coordonată în ceea ce privește examinarea investițiilor, sprijinită de o mai bună asigurare a respectării legii la nivelul UE și de condiții de acces pe piață mai ferme și mai clar definite; solicită, în acest sens, mecanisme suplimentare solide de examinare a investițiilor străine directe, cu indicatori de securitate economică, cum ar fi asocierile în participație, transferul de tehnologii către entități europene, acordurile de achiziționare a producției prin care partenerii de investiții străine se angajează să achiziționeze o anumită cotă din producție, ocuparea forței de muncă în rândul lucrătorilor din UE și integrarea în lanțurile valorice ale UE;

65. se declară foarte îngrijorat de ritmul tot mai accelerat în care marile întreprinderi tehnologice din afara UE își consolidează puterea de piață în domeniul IA și al tehnologiilor cuantice; invită Comisia să evalueze dacă mecanismele existente ale UE sunt echipate în mod adecvat pentru a detecta, a revizui și, dacă este necesar, a opri tranzacțiile netradiționale, cum ar fi acordurile de tip HALO („hire-and-license-out”), care subminează securitatea economică a UE în sectoarele sensibile din punct de vedere strategic prin eludarea pragurilor de notificare a concentrărilor economice și a controlului examinării investițiilor străine directe;

66. remarcă experiența Japoniei în consolidarea cadrului său de securitate economică în urma întreruperii din 2010 a aprovizionării cu pământuri rare, care a expus riscurile strategice ale dependenței excesive de un singur furnizor; evidențiază, drept model, rolul jucat de Ministerul Economiei, Comerțului și Industriei al acestei țări în coordonarea examinării investițiilor, a controalelor la export și a măsurilor privind reziliența industrială;

67. invită UE să desprindă învățăminte din rolul jucat de Comitetul pentru investiții străine din SUA în asigurarea unei abordări coerente și coordonate a examinării investițiilor și a protejării tehnologiilor critice la nivelul diferitelor agenții și instituții;

68. accentuează că investițiile care afectează infrastructura critică necesită o vigilență sporită, deoarece schimbările în ceea ce privește dreptul de proprietate, guvernanța sau controlul operațional pot afecta în mod direct securitatea și continuitatea aprovizionării, inclusiv, în special, nodurile majore de transport și logistică esențiale pentru comerțul extern și mobilitatea militară, precum și infrastructura de producție, transport, distribuție și stocare a energiei; este profund îngrijorat de adâncirea dependenței de furnizorii cu grad ridicat de risc în infrastructura critică a UE; concluzionează că UE și-a reprodus dependența de combustibilii fosili în importurile sale de tehnologii curate din țări terțe cu grad ridicat de risc, în special în sectorul eolian, solar și al bateriilor, observând că acestea sunt adesea echipate cu funcții de monitorizare și de actualizare de la distanță, generând riscuri semnificativ mai mari de exfiltrare a datelor, de perturbare a sistemelor sau de interferență de la distanță în rețelele energetice, în sistemele de transport și în alte infrastructuri critice; consideră că astfel de dependențe structurale expun UE la constrângeri economice și la vulnerabilități de securitate într-un moment de concurență geopolitică sporită și îndeamnă UE să devină mai autonomă în aceste sectoare; salută

revizuirea Regulamentului privind securitatea cibernetică[14], ca pe o oportunitate de a garanta că tuturor operatorilor de infrastructură critică le este restricționată utilizarea de sisteme cu capabilități de monitorizare de la distanță care sunt fabricate de furnizori cu risc ridicat sau cu tehnologii licențiate de aceștia;

69. consideră că este esențial ca Comisia să exercite un rol mai important în asigurarea securității economice a UE, proporțional cu competența exclusivă a UE în domeniul politicii comerciale comune în temeiul articolului 207 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene; reliefează, în acest sens, Regulamentul privind subvențiile străine[15] ca fiind un instrument puternic și eficace la nivelul UE pentru a proteja piața internă de denaturări și subliniază valoarea sa disuasivă semnificativă; consideră că este crucial ca răspunderea finală pentru autorizarea sau blocarea investițiilor străine directe în UE să revină Comisiei, în cazul în care ele generează riscuri la adresa securității economice la nivelul UE; avertizează că a lăsa astfel de decizii la latitudinea statelor membre creează riscul unei uniformizări la un nivel inferior, prin care concurența pentru investiții în exterior determină fiecare stat membru să aprobe tranzacții care sunt dăunătoare intereselor colective ale UE; invită Comisia să utilizeze pe deplin și în mod ferm competențele sale în temeiul Regulamentului privind subvențiile străine, inclusiv prin investigații *ex officio*, pentru a aborda practicile emergente de eludare, cum ar fi delocalizarea taxelor, prin care exportatorii achiziționează sau înființează unități de producție în țări terțe sau în UE pentru a obține o nouă origine a mărfurilor, eludând astfel taxele antidumping sau antisubvenție existente în UE, sau pentru a dobândi o poziție de monopol pe piața UE;

70. subliniază că riscurile la adresa securității economice apar și atunci când investițiile în exterior, parteneriatele strategice sau procesele de restructurare a întreprinderilor fac posibil ca tehnologiile sensibile, capacitățile de producție sau know-how-ul tehnic să se transfere, dezvolte sau extindă în afara UE, inclusiv prin investiții de tip greenfield, întreprinderi comune, acorduri pentru acordarea licențelor, servicii de fabricație pe bază de contract sau relocarea principalelor activități de cercetare, dezvoltare și producție; relevă că astfel de transferuri pot slăbi baza industrială a UE sau poziția sa de lider tehnologic pe termen lung;

71. ia act de recomandările Comisiei privind investițiile în exterior și subliniază necesitatea de a dezvolta o înțelegere comună la nivelul UE a potențialelor riscuri care decurg din investiții, parteneriate sau restructurări ale întreprinderilor; subliniază importanța unei abordări specifice, bazate pe riscuri și pe dovezi și proporționale, limitată la riscuri clar identificate și bine definite, pentru a evita efectele de propagare nedorite asupra activităților economice legitime și pentru a se asigura că competitivitatea, capacitatea de inovare și angajamentul economic legitim al UE la nivel mondial nu sunt subminate; solicită Comisiei să propună cât mai curând posibil un cadru pentru examinarea

---

14 Regulamentul (UE) 2019/881 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind ENISA (Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică) și privind certificarea securității cibernetice pentru tehnologia informației și comunicațiilor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 526/2013 (Regulamentul privind securitatea cibernetică) (JO L 151, 7.6.2019, p. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

15 Regulamentul (UE) 2022/2560 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022 privind subvențiile străine care denaturează piața internă (JO L 330, 23.12.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj).

investițiilor în exterior, menit să abordeze riscurile de scurgeri de tehnologie critică;

72. evidențiază că, pentru a-și proteja securitatea economică, UE trebuie să își mențină controlul efectiv, capacitatea decizională și autonomia operațională sau indispensabilitatea strategică în ceea ce privește tehnologiile critice, inclusiv, în special, semiconductorii avansați și microelectronica, infrastructura de cloud și de date, IA și calculul de înaltă performanță, tehnologiile cuantice, robotica avansată, sistemele spațiale și prin satelit, tehnologiile de securitate cibernetică și de criptare, precum și tehnologiile esențiale legate de energie, deoarece ele reprezintă piloni esențiali ai suveranității tehnologice și economice a Europei; invită Comisia să se asigure că riscurile legate de investiții în domeniile sus-menționate sunt evaluate și abordate în mod specific și confidențial;

73. subliniază că UE ar trebui să participe pe deplin la cadrele de coordonare emergente în domeniul semiconductorilor; evidențiază că UE este în prezent subreprezentată în astfel de acorduri, în pofida rolului strategic pe care îl au unele întreprinderi din UE în lanțurile mondiale de aprovizionare cu semiconductori;

74. subliniază că, în sectoarele sensibile din punct de vedere strategic, proprietatea intelectuală și know-how-ul industrial constituie active strategice esențiale, al căror control și localizare sunt esențiale pentru securitatea economică a UE; subliniază că sprijinul public, deciziile de achiziții publice și autorizațiile pentru investiții străine ar trebui să includă garanții care să asigure că proprietatea intelectuală critică generată sau dezvoltată în UE rămâne ancorată efectiv în UE și nu este transferată în afara acesteia în moduri care subminează poziția de lider tehnologic și capacitatea industrială a UE;

75. subliniază că riscurile la adresa securității economice pot apărea și după realizarea unei investiții și evidențiază necesitatea unei monitorizări și a unei evaluări eficace a riscurilor privind evoluțiile post-investiții, inclusiv a guvernanței, a procesului de luare a deciziilor strategice și a potențialului transfer de tehnologii critice sau de know-how, pentru a garanta că obiectivele cadrului UE de examinare a investițiilor sunt îndeplinite pe deplin;

Securitatea economică în cadrul politicilor sectoriale

76. consideră rutele de transport maritim, porturile și serviciile logistice ca fiind active critice de securitate economică și subliniază că protejarea libertății de navigație ar trebui să constituie un obiectiv diplomatic și militar principal al UE; solicită consolidarea planificării pentru situații neprevăzute și a mecanismelor coordonate de pregătire la nivelul UE pentru a aborda perturbările prelungite care afectează principalele puncte de blocaj, cum ar fi strâmtoarea Ormuz;

77. solicită instituirea unui mecanism al UE de reziliență a transportului aerian de marfă pentru bunuri esențiale (de exemplu, consumabile medicale și componente critice), care să includă mobilizarea rapidă a capacității și autorizații simplificate în perioadele de criză;

78. solicită o abordare strategică a coridoarelor de transport feroviar de marfă, acordând prioritate consolidării și integrării rețelei interne de transport de marfă a UE pentru a aborda ineficiențele și blocajele existente, sprijinind în același timp legăturile diversificate și reziliente cu țările terțe, inclusiv de-a lungul rutelor Europa-Asia;

subliniază necesitatea unei evaluări a riscurilor în ceea ce privește infrastructura coridoarelor, operatorii și sistemele digitale care sprijină transportul feroviar de marfă;

79. observă că primele de asigurare maritimă și clasificările de risc pot deveni bariere de facto în calea comerțului în perioadele de criză; solicită încheierea unui angajament la nivelul UE cu asigurătorii, cu actorii din domeniul clasificării și cu întreprinderile de transport maritim, pentru a asigura continuitatea transporturilor critice și pentru a preveni manipularea prin coerciție;

80. solicită să se utilizeze mai intens datele privind transportul maritim și containerele de marfă pentru a detecta coerciția, eludarea și deturnarea ilicită, inclusiv să se îmbunătățească capacitatea UE de a identifica utilizarea unor tipare neobișnuite de alegere a rutelor și a nodurilor de transbordare pentru eludarea sancțiunilor;

81. solicită introducerea unui punct rapid de trecere a frontierei și vamal în regim de criză al UE pentru factorii de producție critici și bunurile esențiale, în cadrul reconceperii Codului vamal al UE, și observă că acesta urmează să fie activat în timpul evenimentelor perturbatoare majore, cu criterii armonizate pentru a evita fragmentarea între statele membre;

82. solicită consolidarea rezilienței UE în fața perturbărilor la scară largă ale sistemului global de navigație prin satelit (GNSS), inclusiv bruierea și spoofingul care afectează aviația, prin implementarea unor protocoale de navigație de rezervă și a unor alternative de poziționare securizate și a unor sisteme solide de detectare și atenuare, inclusiv, după caz, a unor capacități sprijinite de IA pentru operațiuni critice;

83. avertizează că incursiunile repetate ale dronelor deasupra marilor aeroporturi europene au expus vulnerabilități grave în spațiul aerian european și au condus la perturbări semnificative ale traficului aerian și ale rutelor de transport de marfă; subliniază că protecția infrastructurii critice, cum ar fi nodurile aeriene, trebuie tratată ca o prioritate în materie de securitate economică, necesitând măsuri coordonate la nivelul UE, pentru a preveni perturbarea operațională a infrastructurii critice de transport;

84. subliniază că infrastructura energetică critică, cum ar fi terminalele de gaz natural lichefiat (GNL), conductele de interconectare, stocarea sau rețelele electrice, trebuie tratată ca activ de securitate economică, făcând obiectul unei examinări solide a proprietății, a controlului și a principalilor furnizori de servicii, astfel cum se prevede în Regulamentul revizuit privind examinarea ISD;

85. solicită elaborarea unui plan specific al UE pentru reducerea dependențelor cu risc ridicat din ciclul combustibilului nuclear, inclusiv protocoale coordonate privind diversificarea și achizițiile publice de urgență;

86. observă că recenta pană masivă de electricitate care a avut loc în UE a expus vulnerabilități atât în stabilitatea rețelei, cât și în sistemele de comandă digitală care susțin infrastructura energetică critică și a generat efecte economice imediate în cascadă, cu riscuri de creștere a dependenței de țările terțe;

87. subliniază că capacitatea centrelor de date ale UE rămâne insuficientă pentru a răspunde cererii în creștere rapidă de calcul de înaltă performanță și avansat, Europa reprezentând numai aproximativ 15 % din capacitatea globală de centre de date cu hiperscalare, în

timp ce cererea europeană se extinde cu rate anuale alcătuite din două cifre;

88. subliniază importanța unei mai bune verificări a contractelor de proprietate, de exploatare și de întreținere în ceea ce privește cablurile submarine, stațiile de debarcare și nodurile de internet esențiale, care sunt active strategice;

89. solicită o protecție specifică împotriva achizițiilor ostile de întreprinderi digitale nou-înființate strategice, inclusiv examinarea participațiilor minoritare, a instrumentelor convertibile și a acordurilor de transfer de proprietate intelectuală, asigurând, în același timp, canale adecvate la nivel înalt pentru investițiile UE;

90. constată cu îngrijorare că, potrivit celui de al doilea raport referitor la progresele statelor membre în punerea în aplicare a setului de instrumente al UE privind securitatea cibernetică a rețelelor 5G, 14 state membre încă nu au pus în aplicare restricții privind furnizorii cu un grad ridicat de risc, ceea ce creează vulnerabilități de securitate semnificative; salută abordarea bazată pe risc și asigurarea mai strictă a aplicării legii, astfel cum se prevede în propunerea de revizuire a Regulamentului privind securitatea cibernetică pentru cazurile cu risc ridicat;

91. subliniază că, pentru a consolida securitatea economică a UE, este necesar ca întreprinderile din UE care utilizează tehnologii de vârf să fie protejate împotriva constrângerilor și sprijinite prin promovarea unor condiții de concurență echitabile;

92. subliniază că cadrul de reglementare în domeniul digital al UE reprezintă un pilon fundamental al suveranității sale; evidențiază că asigurarea respectării acestui cadru trebuie să rămână neafectată de presiuni externe sau de amenințări cu măsuri de retorsiune care decurg din litigii comerciale;

93. salută viitoarele propuneri de act legislativ al UE privind tehnologiile cuantice, de act legislativ privind dezvoltarea tehnologiei de tip cloud și a IA și de revizuire a Regulamentului privind cipurile; subliniază că eficacitatea acestora va depinde de o dimensiune puternică a comerțului și a investițiilor, inclusiv de măsurile pentru sprijinirea extinderii și a introducerii pe piață și pentru facilitarea accesului la lanțurile valorice globale, precum și a parteneriatelor cu țări care împărtășesc aceeași viziune;

94. recunoaște că deficitele de medicamente critice sunt o vulnerabilitate de securitate economică; solicită instituirea unor instrumente comerciale și de achiziții publice specifice pentru a asigura continuitatea aprovizionării cu medicamente esențiale, cu substanțele lor active și cu factorii de producție esențiali în timpul situațiilor de urgență;

95. solicită atenuarea prioritară a dependențelor în ceea ce privește ingredientele farmaceutice active, materialele de start și precursorii de bază în cazul în care producția este concentrată, iar restricțiile la export sunt plauzibile, inclusiv lanțuri de aprovizionare diversificate;

96. solicită inventarierea și atenuarea de către UE a dependențelor de o singură sursă în fabricarea dispozitivelor medicale, a dispozitivelor medicale *in vitro* și a componentelor lor de bază și subliniază necesitatea unei diversificări specifice a producției și a extinderii producției interne;

97. solicită o protecție bazată pe riscuri a infrastructurii de date privind sănătatea și a serviciilor de cloud care susțin sistemele de sănătate, inclusiv cerințe de continuitate și

garanții împotriva accesului ostil sau a perturbărilor;

98. subliniază că fluxul de medicamente contrafăcute din țările terțe subminează securitatea și încrederea publică; solicită o cooperare mai strânsă în ceea ce privește asigurarea respectării legislației vamale pentru a consolida cerințele de trasabilitate prevăzute în Directiva privind medicamentele falsificate[16];

99. subliniază că consolidarea și finalizarea uniunii piețelor de capital și mobilizarea economiilor private europene către industriile strategice ar putea reduce dependența de finanțarea externă și ar putea preveni pierderea controlului asupra activelor și tehnologiilor critice;

100. evidențiază că sistemele de transmitere a mesajelor financiare, inclusiv SWIFT, constituie o infrastructură critică pentru funcționarea sistemului financiar mondial și a comerțului exterior al UE; constată că situațiile din trecut marcate de tensiuni geopolitice și regimuri de sancțiuni au demonstrat implicațiile accesului la astfel de sisteme; subliniază importanța asigurării rezilienței, autonomiei și securității juridice a infrastructurii financiare a UE, inclusiv prin garanții împotriva ingerințelor externe nejustificate sau a perturbărilor care ar putea afecta continuitatea activității economice;

Schimburi și parteneriate multilaterale

101. reafirmă angajamentul UE față de un sistem comercial multilateral bazat pe norme, OMC fiind cel mai dezvoltat cadru pentru gestionarea interdependenței economice globale și abordarea riscurilor la adresa securității economice într-un mod previzibil și nediscriminatoriu;

102. regretă, cu toate acestea, că OMC, în forma sa actuală, nu reușește să abordeze asimetriile dintre membrii săi în ceea ce privește deschiderea pieței și angajamentul față de concurența loială și are un sistem disfuncțional de soluționare a litigiilor; subliniază că o reformă semnificativă a OMC, care să cuprindă restabilirea unui sistem de soluționare a litigiilor pe deplin funcțional, este esențială pentru a aborda riscurile sistemice, a combate practicile neloiale și a preveni escaladarea litigiilor comerciale; recunoaște că, în așteptarea unei astfel de reforme, UE trebuie să își consolideze propria capacitate de a acționa autonom și de a răspunde în mod eficace riscurilor la adresa securității economice, creșterii tarifelor și lipsei de reciprocitate în ceea ce privește deschiderea piețelor; consideră că UE ar trebui să preia inițiativa în stabilirea unei coaliții de puteri mijlocii care împărtășesc aceeași viziune, cu un cadru clar pentru un răspuns colectiv și asistență reciprocă în cazuri de constrângeri economice;

103. ia act cu interes de poziția exprimată de comisarul pentru comerț și securitate economică, Maroš Šefčovič, în ceea ce privește necesitatea de a reevalua principiul „națiunii celei mai favorizate”, având în vedere faptul că anumiți membri ai OMC și-au extins dramatic cota în comerțul global, menținându-și în același timp propriile piețe relativ închise; solicită o evaluare a modului în care principiul „națiunii celei mai

---

16 Directiva 2011/62/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 de modificare a Directivei 2001/83/CE de instituire a unui cod comunitar cu privire la medicamentele de uz uman în ceea ce privește prevenirea pătrunderii medicamentelor falsificate în lanțul legal de aprovizionare (JO L 174, 1.7.2011, p. 74, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/62/oj).

favorizate” ar putea reflecta mai bine realitățile mediului comercial actual;

104. încurajează o cooperare mai strânsă și mai structurată cu partenerii de încredere și cu economiile cu aceeași viziune, cu scopul de a consolida reziliența comună la perturbările comerțului și ale aprovizionării, inclusiv prin rețele de furnizori de încredere pentru tehnologii și infrastructuri critice, care ar trebui să prevadă mai mult decât conformitatea tehnică, prin încorporarea unor criterii fără caracter tehnic bazate pe guvernanță, care să vizeze riscurile sistemice generate de furnizorii aflați sub influența statelor străine și prin pregătire coordonată, acorduri de sprijin reciproc și abordări complementare în ceea ce privește constituirea de stocuri, răspunsul la crize și protejarea lanțurilor de aprovizionare critice; invită Comisia să garanteze că experiențele partenerilor supuși riscurilor la adresa securității economice se reflectă în mod sistematic în evaluările UE în materie de securitate economică, planificare a pregătirii și coordonare externă;

105. salută inițiativele în materie de securitate economică elaborate în cadrul G7; invită Comisia să se asigure că UE joacă un rol proactiv și vizibil în punerea în aplicare și monitorizarea acestor inițiative, asigurând în același timp coerența între angajamentele G7 și propriul set de instrumente pentru securitate economică al UE;

106. insistă asupra rolului esențial jucat de Parlament, în special de Comisia sa pentru comerț internațional, în controlul democratic al măsurilor legate de securitatea economică cu implicații comerciale și în materie de investiții, inclusiv în toate etapele conceperii, aplicării și revizuirii lor, pentru a asigura transparența, responsabilitatea și supravegherea parlamentară în cunoștință de cauză; solicită Comisiei să acorde Comisiei pentru comerț internațional acces la toate documentele relevante referitoare la punerea în aplicare a Strategiei de securitate economică, în conformitate cu cele mai bune practici interinstituționale privind accesul la documente; solicită includerea Comisiei pentru comerț internațional în rețeaua de securitate economică propusă în comunicarea comună din 3 decembrie 2025; evidențiază necesitatea de a menține un dialog structurat periodic cu Parlamentul cu privire la prioritățile, riscurile și strategiile de atenuare în materie de securitate economică;

107. invită Comisia să propună un cadru instituțional și de guvernanță care să permită elaborarea și punerea în aplicare, împreună cu Parlamentul și Consiliul, precum și cu toate celelalte părți interesate publice și private relevante, a unei strategii de securitate economică cuprinzătoare;

°

° °

108. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0208

Acordul UE-Pakistan: modificarea concesiilor privind toate contingentele tarifare incluse în lista CLXXV a UE

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea, în numele Uniunii, a Acordului sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană și Republica Islamică Pakistan în temeiul articolului XXVIII din Acordul general pentru tarife și comerț (GATT) din 1994 referitor la modificarea concesiilor privind toate contingentele tarifare incluse în lista CLXXV a UE ca urmare a retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană (06518/2021 – C10-0024/2026 – 2021/0042(NLE))

(Procedura de aprobare)

Parlamentul European,

– având în vedere proiectul de decizie a Consiliului (06518/2021),

– având în vedere proiectul de acord sub forma unui schimb de scrisori între Uniune și Republica Islamică Pakistan (06519/2021),

– având în vedere cererea de aprobare prezentată de Consiliu în conformitate cu articolul 207 alineatul (4) și cu articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a) punctul (v) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (C10-0024/2026),

– având în vedere articolul 107 alineatele (1) și (4) și articolul 117 alineatul (7) din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere recomandarea Comisiei pentru comerț internațional (A10-0134/2026),

1. aprobă încheierea acordului;

2. încredințează Președintei sarcina de a transmite poziția Parlamentului Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre și Republicii Islamice Pakistan.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0209

Acordul de parteneriat voluntar UE-Liberia cu privire la aplicarea legislației în domeniul forestier, la guvernanță și la schimburile comerciale cu produse din lemn: denunțare

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind denunțarea Acordului de parteneriat voluntar dintre Uniunea Europeană și Republica Liberia cu privire la aplicarea legislației în domeniul forestier, la guvernanță și la schimburile comerciale cu produse din lemn care intră în Uniunea Europeană (14569/2025 – C10-0299/2025 – 2025/0259(NLE))

(Procedura de aprobare)

Parlamentul European,

– având în vedere proiectul de decizie a Consiliului (14569/2025),

– având în vedere Acordul de parteneriat voluntar dintre Uniunea Europeană și Republica Liberia cu privire la aplicarea legislației în domeniul forestier, la guvernanță și la schimburile comerciale cu produse din lemn care intră în Uniunea Europeană[1],

– având în vedere cererea de aprobare prezentată de Consiliu în conformitate cu articolul 207 alineatul (4) primul paragraf și cu articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a) punctul (v) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (C10-0299/2025),

– având în vedere rezoluția sa fără caracter legislativ din 17 iunie 2026[2] referitoare la proiectul de decizie,

– având în vedere articolul 107 alineatele (1) și (4) și articolul 117 alineatul (7) din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere avizul Comisiei pentru dezvoltare,

– având în vedere recomandarea Comisiei pentru comerț internațional (A10-0133/2026),

1. aprobă denunțarea acordului;

---

1 JO L 191, 19.7.2012, p. 3, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A22012A0719%2801%29.

2 Texte adoptate, P10_TA(2026)02010.

2. încredințează Președintei sarcina de a transmite poziția Parlamentului Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre și Republicii Liberia.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)02010

Acordul de parteneriat voluntar UE-Liberia cu privire la aplicarea legislației în domeniul forestier, la guvernanță și la schimburile comerciale cu produse din lemn: denunțare (rezoluție)

Rezoluția fără caracter legislativ a Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la propunerea de decizie a Consiliului privind rezilierea Acordului de parteneriat voluntar dintre Uniunea Europeană și Republica Liberia cu privire la aplicarea legislației în domeniul forestier, la guvernanță și la schimburile comerciale cu produse din lemn care intră în Uniunea Europeană (14569/2025 – C10-0299/2025 – 2025/0259M(NLE))

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea Comisiei din 9 septembrie 2025 de decizie a Consiliului privind rezilierea Acordului de parteneriat voluntar dintre Uniunea Europeană și Republica Liberia cu privire la aplicarea legislației în domeniul forestier, la guvernanță și la schimburile comerciale cu produse din lemn care intră în Uniunea Europeană (COM(2025)0467),

– având în vedere proiectul de decizie a Consiliului privind rezilierea Acordului de parteneriat voluntar dintre Uniunea Europeană și Republica Liberia cu privire la aplicarea legislației în domeniul forestier, la guvernanță și la schimburile comerciale cu produse din lemn care intră în Uniunea Europeană (C10-0299/2025),

– având în vedere cererea de aprobare prezentată de Consiliu în conformitate cu articolul 207 alineatul (4) primul paragraf și articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere Acordul de parteneriat dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și membrii Organizației Statelor din Africa, Zona Caraibilor și Pacific, pe de altă parte[1],

– având în vedere Acordul de parteneriat voluntar între Uniunea Europeană și Republica Liberia cu privire la aplicarea legislației în domeniul forestier, la guvernanță și la schimburile comerciale cu produse din lemn care intră în Uniunea Europeană[2],

– având în vedere Regulamentul (CE) nr. 2173/2005 al Consiliului din 20 decembrie 2005

[1] JO L, 2023/2862, 28.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2023/2862/oj.
[2] JO L 191, 19.7.2012, p. 3.

privind instituirea unui regim de licențe FLEGT pentru importurile de lemn în Comunitatea Europeană[3],

– având în vedere Regulamentul (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor care revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn[4] (Regulamentul UE privind lemnul),

– având în vedere Regulamentul (UE) 2023/1115 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind punerea la dispoziție pe piața Uniunii și exportul din Uniune a anumitor produse de bază și produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010[5] (Regulamentul UE privind defrișările),

– având în vedere Comunicarea Comisiei din 7 noiembrie 2024 privind cadrul strategic pentru angajamentul de cooperare internațională în contextul Regulamentului (UE) 2023/1115 privind punerea la dispoziție pe piața Uniunii și exportul din Uniune a anumitor produse de bază și produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor[6],

– având în vedere obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite (ONU), în special ODD 15 care vizează protejarea și refacerea ecosistemelor terestre și promovarea exploatării lor sustenabile, gestionarea sustenabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și inversarea procesului de degradare a solurilor, precum și combaterea declinului biodiversității,

– având în vedere rezoluția sa din 15 ianuarie 2020 referitoare la Pactul verde european[7],

– având în vedere Acordul de la Paris și Cadrul mondial pentru biodiversitate de la Kunming-Montreal privind stoparea și inversarea declinului naturii,

– având în vedere rezoluția sa din 16 septembrie 2020 referitoare la rolul UE în protejarea și refacerea pădurilor la nivel mondial[8],

– având în vedere rezoluția sa din 22 octombrie 2020 conținând recomandări adresate Comisiei privind un cadru juridic al UE pentru stoparea și inversarea defrișărilor la nivel mondial în frunte cu UE[9],

– având în vedere rezoluția sa legislativă din 17 iunie 2026[10] referitoare la proiectul de decizie,

– având în vedere articolul 107 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru comerț internațional (A10-0146/2026),

---

3 JO L 347, 30.12.2005, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2173/oj.
4 JO L 295, 12.11.2010, p. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/995/oj.
5 JO L 150, 9.6.2023, p. 206, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj.
6 JO C, C/2024/6604, 7.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6604/oj.
7 JO C 270, 7.7.2021, p. 2.
8 JO C 385, 22.9.2021, p. 10.
9 JO C 404, 6.10.2021, p. 175.
10 Texte adoptate, P10_TA(2026)0209.

A. întrucât Acordul de parteneriat voluntar dintre Uniunea Europeană și Republica Liberia cu privire la aplicarea legislației în domeniul forestier, la guvernanță și la schimburile comerciale cu produse din lemn (FLEGT) care intră în Uniunea Europeană a intrat în vigoare la 1 decembrie 2013;

B. întrucât pădurile Liberiei acoperă circa 68 % din teritoriul acestei țări și reprezintă mai mult de jumătate din pădurile tropicale rămase din Africa de Vest; întrucât, potrivit Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), majoritatea pădurilor din Liberia sunt păduri primare sau regenerate în mod natural; întrucât Global Forest Watch raportează că în perioada 2021-2024, 98 % din pierderile de suprafață acoperită cu arbori din Liberia s-au produs în pădurile naturale, cu o pierdere totală de 589 000 hectare; întrucât, potrivit datelor Global Forest Watch, în perioada 2001-2022, Liberia a pierdut 2,2 milioane de hectare de pădure, ceea ce echivalează cu o scădere de 23 % a suprafeței acoperite cu vegetație începând din 2000; întrucât exploatarea forestieră ilegală și conversia pădurilor, favorizate de o guvernanță proastă în domeniul forestier și stimulate de comerț, sunt contribuitori majori la defrișări; întrucât în perioada 2010-2020 s-a înregistrat o pierdere de 0,39 % din suprafața de pădure;

C. întrucât defrișările și degradarea pădurilor sunt factori agravanți în actuala criză climatică și a biodiversității; întrucât exploatarea forestieră ilegală are consecințe negative semnificative din punct de vedere economic, ecologic și social, duce în special la pierderea veniturilor publice și a beneficiilor pentru comunitățile dependente de păduri și este adesea asociată cu conflicte legate de terenuri și resurse, cu pierderea autonomiei comunităților locale și indigene, cu corupție și cu conflicte armate;

D. întrucât Liberia ar trebui să respecte cadrul juridic aplicabil al UE atunci când exportă lemn și produse din lemn în UE; întrucât Comisia ar trebui să sprijine Liberia în eforturile sale de a respecta Regulamentul UE privind lemnul și de a se pregăti pentru punerea în aplicare a Regulamentului UE privind defrișările, care urmează să se aplice din decembrie 2026;

E. întrucât scopul acordurilor de parteneriat voluntar FLEGT este de a aduce schimbări sistemice în materie de guvernanță, asigurare a respectării legii, transparență și participare a diferitelor părți interesate la procesul decizional politic din domeniul forestier, mai cu seamă a comunităților locale și a organizațiilor societății civile;

F. întrucât Liberia nu dispune încă de un regim de licențe FLEGT, iar sistemul său de asigurare a legalității lemnului nu este încă operațional, ceea ce înseamnă că Acordul de parteneriat voluntar dintre UE și Liberia nu este încă aplicabil;

G. întrucât acordurile de parteneriat voluntar FLEGT sunt acorduri comerciale bilaterale și au caracter juridic obligatoriu, care obligă UE și țara parteneră să elimine comerțul cu lemn obținut din surse ilegale; întrucât acestea oferă o combinație unică de pârghii comerciale și reforme în domeniul guvernanței; întrucât acordul de parteneriat voluntar a oferit o bază pentru dialogul și cooperarea dintre UE și Liberia și a dus la câteva rezultate, precum reforma în materie de reglementare, consolidarea capacităților, repartizarea mai echitabilă a beneficiilor, îmbunătățirea trasabilității, creșterea responsabilității și extinderea spațiului civic în guvernanța în domeniul forestier; întrucât în ultimii 13 ani Liberia nu și-a îndeplinit pe deplin obligațiile care îi revin în temeiul acordului de parteneriat voluntar și nu și-a atins obiectivul principal; întrucât Ghana a emis prima sa licență FLEGT în august 2025 după 16 ani de eforturi în vederea

punerii sale în aplicare, fiind prima țară africană care a făcut acest lucru;

H. întrucât Acordul de parteneriat voluntar dintre UE și Liberia a intrat în vigoare în 2013; întrucât, în mai 2025, Liberia și-a exprimat dorința de a trece de la un acord de parteneriat voluntar la un parteneriat în domeniul forestier axat pe pădurile comunitare, producția sustenabilă, protecția biodiversității și reformele legislative;

I. întrucât în comunicarea sa din 7 noiembrie 2024 privind un cadru strategic pentru angajamentul de cooperare internațională, Comisia a sugerat că parteneriatele în domeniul forestier s-ar putea baza pe acordurile de parteneriat voluntar sau chiar le-ar putea înlocui; întrucât acordurile de parteneriat voluntar și parteneriatele în domeniul forestier sunt două instrumente distincte, care diferă ca natură și domeniu de aplicare; întrucât parteneriatele în domeniul forestier sunt parteneriate generice fără caracter obligatoriu, care nu se limitează la eliberarea autorizațiilor de exploatare forestieră și la sectorul guvernanței în domeniul forestier și, ca atare, constituie un instrument complementar acordurilor de parteneriat voluntar,

1. evidențiază că exploatarea forestieră ilegală și nesustenabilă, defrișările și degradarea pădurilor au consecințe negative profunde asupra mediului și un impact negativ asupra dezvoltării ființei umane, afectând stabilitatea economică, sănătatea umană și coeziunea socială, în special pentru populațiile vulnerabile și comunitățile indigene;

2. accentuează că daunele pe care defrișările și degradarea pădurilor le aduc mediului vor avea consecințe sociale și economice extrem de negative pentru comunități, în special pierderea veniturilor și a resurselor, creșterea nivelului sărăciei și a inegalităților economice și sociale în defavoarea micilor fermieri, strămutarea comunităților și conflicte legate de terenuri, ducând la dispariția modului de viață tradițional;

3. subliniază că strategia „Global Gateway” ar trebui să ajute Liberia să promoveze dezvoltarea sustenabilă, incluzivă și verde pe întreg teritoriul său;

4. reamintește că gestionarea și guvernanța sustenabilă și incluzivă a pădurilor sunt esențiale pentru atingerea obiectivelor stabilite în Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a ONU, în Acordul de la Paris și în Cadrul mondial pentru biodiversitate de la Kunming Montreal privind stoparea și inversarea pierderii naturii;

5. consideră că acordurile de parteneriat voluntar oferă un cadru juridic important atât pentru UE, cât și pentru țările sale partenere, și că acestea cer un dialog multilateral efectiv, o bună cooperare cu țările în cauză și angajamentul acestora; reamintește că Acordul de parteneriat voluntar dintre UE și Liberia a adus îmbunătățiri, inclusiv în ceea ce privește participarea părților interesate la procesele guvernamentale și la reforma în sectorul forestier, dar că, din păcate, în ultimii 13 ani aceste progrese nu au fost consecvente; regretă nu s-a avansat în punerea în aplicare a acordului de parteneriat voluntar cu Liberia, mai ales sub aspectul creării unui regim de licențe FLEGT funcțional și a unui sistem de asigurare a legalității lemnului;

6. reliefează că pentru a aborda aspecte precum guvernanța deficitară, aplicarea ineficientă a legii, regimurile funciare nesigure, lipsa accesului la finanțare, restrângerea spațiului civic și corupția UE trebuie să implice în mod concret părțile interesate relevante, cum ar fi populațiile indigene și comunitățile locale, cu scopul de a trece peste obstacolele din calea punerii în aplicare a reglementărilor privind transparența și trasabilitatea;

7. evidențiază că este important să fie incluse mecanisme multipartite care să reunească societatea civilă, sectorul privat și autoritățile locale în procesele decizionale, ca beneficiile să fie împărțite cu comunitățile locale, iar securitatea și responsabilitatea să fie întărite; subliniază că deciziile privind viitorul cooperării între UE și Liberia în domeniul forestier ar trebui să fie însoțite de schimburi de informații în timp util și de implicarea semnificativă a societății civile; ia act de faptul că organizațiile societății civile din UE și Liberia și-au exprimat profunda îngrijorare cu privire la propunerea Comisiei de reziliere a acordului de parteneriat voluntar; invită Comisia să consolideze Comitetul mixt de punere în aplicare prin garantarea unei finanțări adecvate și a unor inițiative adaptate de consolidare a capacităților, pentru a permite organizațiilor societății civile, populațiilor indigene și comunităților locale să participe activ la viitoare parteneriate în domeniul forestier;

8. subliniază că dovada legalității lemnului este inclusă tot mai des în reglementările pieței la nivel mondial; subliniază că țările din întreaga lume care au sau urmăresc să aibă piețe de import reglementate pentru lemn exploatat legal ar beneficia de pe urma cooperării reciproce și, în măsura posibilităților, a aprobării reciproce a normelor și sistemelor fiecăreia, cum ar fi acordurile de parteneriat voluntar FLEGT ale UE; accentuează că ar fi mai eficient în acest sens să se stabilească standarde internaționale și sisteme care garantează legalitatea lemnului și că acest lucru ar promova securitatea juridică pe termen lung pentru întreprinderi și consumatori;

9. reliefează că pentru a combate cauzele profunde ale defrișărilor, cum ar fi creșterea consumului și a cererii la nivel mondial de produse agricole, produse din lemn și produse miniere, influența nejustificată a anumitor actori din industria lemnului și a altor grupuri cu interese proprii, guvernanța deficitară, aplicarea ineficientă a legii, regimurile funciare nesigure, lipsa accesului la finanțare, restrângerea spațiului civic și corupția, UE și țările partenere trebuie să facă evaluări comune, bazate pe implicarea concretă a părților interesate relevante, cum ar fi populațiile indigene și comunitățile locale, pentru a depăși obstacolele legate de punerea în aplicare a reglementărilor privind transparența și trasabilitatea; subliniază necesitatea de a realiza o evaluare diagnostică independentă și amănunțită a evoluției guvernanței în domeniul forestier din Liberia, precum și de a se asigura că experiențele relevante și lecțiile învățate din procesul acordului de parteneriat voluntar stau la baza oricăror decizii privind viitorul acordului și sunt integrate în orice viitor parteneriat;

10. regretă că trebuie reziliat acordul de parteneriat voluntar cu caracter juridic obligatoriu încheiat cu Liberia și insistă că Comisia trebuie să continue să colaboreze cu guvernul Liberiei în domeniul forestier; pune în evidență impactul negativ pe care l-ar putea avea rezilierea asupra spațiului civic, întrucât acordul de parteneriat voluntar a contribuit la facilitarea dialogului dintre guvernul Liberiei și societatea civilă în ultimii ani; subliniază că UE rămâne un partener angajat al Liberiei în promovarea creșterii economice și a dezvoltării umane cuprinzătoare; invită Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă să dialogheze cu autoritățile din Liberia pentru a analiza posibilitățile de cooperare constructivă, bazată pe domenii de interes reciproc, a combate exploatarea forestieră ilegală, a sprijini conservarea pădurilor și a stimula cooperarea economică și comerțul;

11. invită Comisia să analizeze inițiative complementare în cadrul unui dialog strâns cu Liberia, inclusiv prin crearea unui parteneriat în domeniul forestier ca cadru pentru continuarea dialogului și cooperării prin care să asigure legalitatea lemnului și a

produselor din lemn provenite din Liberia și să încerce să rezolve corect problema exploatării forestiere ilegale, ținând seama totodată de recentele evoluții pozitive din Liberia în ceea ce privește participarea guvernului și a părților interesate, asigurându-se că progresele înregistrate sunt continuate, încurajate și consolidate și că nu se pierd din cauza rezilierii acordului de parteneriat voluntar;

12. invită Comisia ca, înainte de transmiterea notificării scrise privind rezilierea acordului de parteneriat voluntar către Liberia, în conformitate cu principiul eficacității acțiunii externe a UE și cel al cooperării loiale, să prezinte Parlamentului și Comitetului mixt de punere în aplicare a Acordului de parteneriat voluntar dintre UE și Liberia o foaie de parcurs completă pentru tranziție, care să stabilească obiectivele, țintele, calendarul negocierilor, structura de guvernanță și modalitățile incluzive de consultare a părților interesate pentru viitoarea cooperare cu Liberia sub forma unui parteneriat în domeniul forestier, astfel încât să se asigure că nu se pierd progresele deja realizate în ceea ce privește participarea părților interesate, distribuirea beneficiilor și reforma juridică; subliniază că rezilierea acordului de parteneriat voluntar nu trebuie să intre în vigoare înainte de încheierea unui nou parteneriat în domeniul forestier, pentru a evita întreruperea cooperării dintre UE și Liberia în ceea ce privește gestionarea și guvernanța sustenabilă și incluzivă a pădurilor și pentru a asigura continuitatea guvernanței, a responsabilității și a participării părților interesate; insistă, prin urmare, ca negocierile privind un parteneriat în domeniul forestier să se desfășoare fără întârziere și să se încheie în regim de urgență, cel târziu în termen de un an de la transmiterea notificării scrise de reziliere către Liberia;

13. invită Comisia să asigure continuitatea tuturor structurilor de guvernanță incluzive și participative ale acordului de parteneriat voluntar, inclusiv a Comitetului mixt de punere în aplicare și a Comitetului de punere în aplicare din Liberia, atât în temeiul memorandumului de înțelegere care stă la baza viitorului parteneriat în domeniul forestier, cât și prin sprijinirea reformelor în sectorul forestier în curs ale Liberiei, cum ar fi Legea națională privind reforma în sectorul forestier, care reprezintă o bună ocazie pentru Liberia de a integra aceste structuri în legislația națională; subliniază că un astfel de viitor parteneriat în domeniul forestier ar trebui să conțină mecanisme solide de responsabilizare și de aplicare a legii, inclusiv mecanisme de soluționare a reclamațiilor și de feedback la nivel local; invită Comisia să conceapă indicatori detaliați pentru evaluarea impactului și a beneficiilor sociale și să-i integreze în cerințele de conformitate și evaluare ale parteneriatului în domeniul forestier; insistă ca parteneriatul în domeniul forestier să se bazeze pe structurile de guvernanță ale acordului de parteneriat voluntar, inclusiv pe platforme multipartite, pe instrumente de verificare a legalității și pe mecanisme de participare a comunității; evidențiază necesitatea de a asigura în mod sistematic transparența deplină și participarea semnificativă și nediscriminatorie a tuturor părților interesate pe tot parcursul negocierii, dezvoltării și punerii în aplicare a unui astfel de parteneriat în domeniul forestier, în special prin intermediul platformelor multipartite ale acordului de parteneriat voluntar, implicând în special societatea civilă, organizațiile neguvernamentale locale și internaționale, sectorul privat, inclusiv microîntreprinderile și alte întreprinderi mici și mijlocii, autoritățile locale, fermierii, populațiile indigene și comunitățile locale, apărătorii mediului și ai drepturilor omului și sindicatele;

14. accentuează că este important ca Comisia pentru comerț internațional a Parlamentului să exercite controlul parlamentar asupra acordurilor de parteneriat voluntar; subliniază că Parlamentul trebuie să se implice semnificativ, în permanență și în timp util în evaluarea

punerii în aplicare a acordurilor de parteneriat voluntar existente, precum și în negocierea, semnarea și punerea în aplicare a oricăror potențiale viitoare parteneriate în domeniul forestier; regretă faptul că Parlamentului nu i se atribuie un rol oficial în încheierea și punerea în aplicare a parteneriatelor existente în domeniul forestier; cere Comisiei să informeze periodic Parlamentul despre punerea în aplicare a acordurilor și a parteneriatelor în domeniul forestier, inclusiv despre activitatea comitetelor mixte de punere în aplicare și despre strategiile ce vor fi adoptate în următorii ani; invită Comisia să revizuiască mandatul Grupului de lucru FLEGT pentru a impune prezentarea de rapoarte periodice cu privire la parteneriatele în domeniul forestier și pentru a include reprezentanți ai organizațiilor societății civile cu sediul în țările cu care există parteneriate în domeniul forestier; solicită, de asemenea, publicarea periodică a rezumatelor discuțiilor din cadrul reuniunilor privind parteneriatele în domeniul forestier, însoțite de foi de parcurs strategice și de bugete care includ indicatori de performanță clari și măsurabili;

15. relevă că acordurile de parteneriat voluntar continuă să ofere un cadru juridic important atât pentru UE, cât și pentru țările sale partenere, care a devenit posibil printr-o bună cooperare cu țările în cauză și prin angajamentul acestora; evidențiază că UE ar trebui să rămână pe deplin angajată față de acordurile de parteneriat voluntar existente și ar trebui să ajute țările partenere să le pună în aplicare, inclusiv prin asistență tehnică și sprijin financiar; subliniază, de asemenea, că este important să se acorde asistență pentru punerea în aplicare a Regulamentului UE privind defrișările, să se ofere asistență tehnică și orientări de reglementare țărilor partenere și să se contribuie la alinierea practicilor comerciale la standardele de mediu, în special în sectoare precum cel al lemnului, al cacauei și al agriculturii tropicale; invită Comisia să evalueze punerea în aplicare a acordurilor de parteneriat voluntar existente, inclusiv prin evaluarea diferitelor grade de punere în aplicare, pentru a asigura o metodologie mai bine adaptată și mai eficace în viitor;

16. invită Comisia să asigure coerența între cadrul comercial și cadrul de sustenabilitate al UE atunci când poartă un dialog cu Liberia;

17. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Serviciului European de Acțiune Externă, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și guvernului și parlamentului Republicii Liberia.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0214

Convenția de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii: aderarea Cabo Verde

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la propunerea de decizie a Consiliului prin care statele membre sunt autorizate să accepte, în interesul Uniunii Europene, aderarea Cabo Verde la Convenția de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii (COM(2026)0063 – C10-0081/2026 – 2026/0041(NLE))

(Procedura de consultare)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea de decizie a Consiliului (COM(2026)0063),

– având în vedere articolul 38 al patrulea paragraf din Convenția de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii,

– având în vedere articolul 81 alineatul (3) și articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora a fost consultat de către Consiliu (C10-0081/2026),

– având în vedere avizul Curții de Justiție[1] privind competența externă exclusivă a Uniunii Europene pentru o declarație de acceptare a aderării la Convenția de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii,

– având în vedere articolul 84 și articolul 117 alineatul (8) din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri juridice (A10-0157/2026),

1. aprobă autorizarea statelor membre să accepte, în interesul Uniunii Europene, aderarea Cabo Verde la Convenția de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii;

2. încredințează Președintei sarcina de a transmite poziția Parlamentului Consiliului, Comisiei și guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și Biroului Permanent al Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat.

[1] Avizul 1/13 al Curții de Justiție din 14 octombrie 2014, ECLI:EU:C:2014:2303.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0216

Raportul Comisiei pe 2025 privind Muntenegrul

Rezoluția Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la Raportul Comisiei pe 2025 privind Muntenegrul (2025/2253(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Acordul de stabilizare și de asociere între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Muntenegru, pe de altă parte[1], care a intrat în vigoare la 1 mai 2010,

– având în vedere cererea de aderare la Uniunea Europeană depusă de Muntenegru la 15 decembrie 2008,

– având în vedere avizul Comisiei din 9 noiembrie 2010 privind cererea Muntenegrului de aderare la Uniunea Europeană (COM(2010)0670), decizia Consiliului European din 17 decembrie 2010 de a acorda Muntenegrului statutul de țară candidată și decizia Consiliului European din 29 iunie 2012 de a începe negocierile de aderare la UE cu Muntenegru,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1529 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 septembrie 2021 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III)[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1449 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest[3],

– având în vedere concluziile Președinției în urma reuniunii Consiliului European de la Salonic din 19 și 20 iunie 2003,

– având în vedere summiturile UE-Balcanii de Vest, care au avut loc la Sofia (Bulgaria), Zagreb (Croația) și Brdo pri Kranju (Slovenia) în 2018, 2020 și respectiv 2021,

– având în vedere reuniunea liderilor din Balcanii de Vest din 1 iulie 2025 de la Skopje, Macedonia de Nord, privind Planul de creștere pentru Balcanii de Vest,

– având în vedere declarația adoptată cu ocazia summitului UE-Balcanii de Vest din 17

1 JO L 108, 29.4.2010, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/224/oj.
2 JO L 330, 20.9.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 JO L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

decembrie 2025,

– având în vedere concluziile Președinției din 16 decembrie 2025 referitoare la extindere,

– având în vedere Procesul de la Berlin lansat la 28 august 2014,

– având în vedere concluziile președintelui reuniunii la nivel înalt din 2025 privind Procesul de la Berlin, care a avut loc la 22 octombrie 2025,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 6 octombrie 2020 intitulată „Un plan economic și de investiții pentru Balcanii de Vest” (COM(2020)0641),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 8 noiembrie 2023 intitulată „Un nou plan de creștere pentru Balcanii de Vest” (COM(2023)0691),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 20 martie 2024 privind reformele și revizuirea politicilor înainte de extindere (COM(2024)0146),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 8 iulie 2025 intitulată „Raportul din 2025 privind statul de drept – Situația statului de drept în Uniunea Europeană” (COM(2025)0900) și documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul din 2025 privind statul de drept – Capitol consacrat situației statului de drept în Muntenegru” (SWD(2025)0929),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 4 noiembrie 2025 intitulată „Comunicarea din 2025 privind politica de extindere a UE” (COM(2025)0690), și documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul pe 2025 privind Muntenegru” (SWD(2025)0754),

– având în vedere prezentarea generală și evaluarea de țară a Comisiei din 2 iunie 2025 privind programul de reformă economică al Muntenegrului, precum și concluziile comune ale dialogului economic și financiar cu partenerii regionali din 13 mai 2025,

– având în vedere rezultatele conferințelor de aderare cu Muntenegru din 22 iunie 2021, 13 decembrie 2021, 29 ianuarie 2024, 26 iunie 2024, 16 decembrie 2024, 27 iunie 2025, 16 decembrie 2025, 26 ianuarie 2026 și 17 martie 2026,

– având în vedere rezultatele celei de a 11-a reuniuni a Consiliului de stabilizare și de asociere UE-Muntenegru, desfășurată la 14 iulie 2022,

– având în vedere lista UE a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale,

– având în vedere declarația și recomandările adoptate în urma celei de-a 23-a și celei de-a 24-a reuniuni a Comisiei parlamentare de stabilizare și de asociere UE-Muntenegru, desfășurate la 2 și 3 aprilie 2025 și, respectiv, la 18 și 19 septembrie 2025,

– având în vedere aderarea Muntenegrului la NATO la 5 iunie 2017,

– având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Muntenegru,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0143/2026),

A. întrucât extinderea este un instrument esențial de politică externă al UE și o investiție strategică în pace, securitate și prosperitate pe continentul european, în special în contextul evoluției peisajului geopolitic și al provocărilor în materie de securitate din Europa;

B. întrucât fiecare țară candidată este evaluată în funcție de propriile merite în ceea ce privește îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga, cu condiții stricte, dar echitabile, și rezultate măsurabile, îndeosebi în domeniile statului de drept și al alinierii la valorile UE și la politica externă și de securitate comună a acesteia;

C. întrucât Muntenegru a depus cererea de aderare la UE în 2008; întrucât i s-a acordat statutul de țară candidată în 2010; întrucât negocierile au început în 2012; întrucât guvernul Muntenegrului și-a declarat ambiția de a deveni cel de-al 28-lea stat membru al UE până în 2028;

D. întrucât Muntenegru este țara candidată care a înregistrat cele mai mari progrese în direcția aderării la UE; întrucât Muntenegru a deschis toate cele 33 de capitole de negociere, unele fiind deja închise; întrucât realizarea de noi progrese depinde de obținerea unor rezultate de durată în punerea în aplicare a reformelor, în special în capitolele 23 și 24;

E. întrucât UE este partenerul cel mai de încredere al Muntenegrului și se bucură de încrederea a 69 % dintre cetățenii țării, care se află printre cele mai ridicate niveluri de încredere în UE din regiune; întrucât acest lucru crește obligația actorilor politici de a realiza o reformă responsabilă, consecventă și eficace;

F. întrucât angajamentul politic susținut atât din partea țărilor candidate, cât și din partea UE este esențial pentru menținerea coerenței, a credibilității, a transparenței și a eficacității generale a procesului de extindere; întrucât problemele bilaterale ar trebui rezolvate pe cale bilaterală și nu ar trebui utilizate pentru a bloca sau a politiza și mai mult procesul de extindere;

G. întrucât UE rămâne principalul partener economic și financiar al Muntenegrului și cel mai important partener comercial al acestuia; întrucât buna funcționare a fluxurilor comerciale și de transport între Muntenegru și UE este esențială pentru stabilitatea economică, reziliența lanțului de aprovizionare și integrarea treptată a țării pe piața internă a UE;

H. întrucât stabilitatea Muntenegrului este esențială pentru securitatea Balcanilor de Vest și a UE; întrucât proiectele politice externe care urmăresc să exercite o influență transfrontalieră pe baza apartenenței etnice sau religioase riscă să submineze suveranitatea și ordinea constituțională a țărilor din regiune; întrucât viitorul Balcanilor de Vest este reprezentat de integrarea europeană, și nu de sfere de influență geopolitică concurente sau alinieri regionale cu caracter etnic;

I. întrucât Muntenegru rămâne vulnerabil la încercările de manipulare a spațiului informațional din străinătate și din interior; întrucât Comisia a subliniat necesitatea de a limita acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine, inclusiv dezinformarea, și de a consolida reziliența societății; întrucât Rusia a încercat să-și

extindă influența în Balcanii de Vest, inclusiv în Muntenegru, prin utilizarea strategică a discursurilor religioase, culturale și a așa-numitelor discursuri bazate pe valori, menite să modeleze discursul public și să submineze integrarea euroatlantică;

J. întrucât, în pofida unor progrese instituționale, corupția și criminalitatea organizată rămân prezente în mai multe sectoare ale economiei și instituțiilor publice din Muntenegru;

K. întrucât alinierea la acquis-ul UE în materie de fiscalitate și de bună administrare fiscală rămâne o piatră de temelie a stabilității și încrederii financiare în contextul aderării la UE;

Angajamentul față de aderarea la UE

1. salută progresele constante înregistrate de Muntenegru în ceea ce privește reformele legate de UE, susținute de un angajament politic amplu și de ambiția de a finaliza negocierile până la sfârșitul anului 2026; salută închiderea provizorie a încă șase capitole de negociere în 2025 și a încă patru capitole în 2026, numărul total ajungând astfel la 16; își reiterează sprijinul deplin pentru viitorul țării în UE; salută înființarea, în cadrul Consiliului, a unui grup de lucru ad-hoc pentru redactarea tratatului de aderare cu Muntenegru, ca un pas important și oportun în promovarea fazei finale a procesului de aderare a Muntenegrului la UE și în reafirmarea angajamentului UE față de extindere;

2. reafirmă că Muntenegru rămâne lider în procesul de aderare la UE și subliniază că ritmul și ordinea extinderii trebuie să continue să fie determinate de principiul meritelor individuale; subliniază că progresele înregistrate în direcția aderării ar trebui evaluate strict pe baza îndeplinirii obiective a criteriilor de referință stabilite; solicită ca eforturile susținute de reformă să fie răsplătite cu o perspectivă europeană la fel de credibilă, previzibilă și oportună; accentuează că integritatea politicii de extindere se bazează pe coerență, echitate și egalitate de tratament, reflectând nivelul de pregătire demonstrat de fiecare țară candidată;

3. salută sprijinul larg și constant al cetățenilor muntenegreni pentru parcursul european al țării, o largă majoritate a cetățenilor exprimându-și încrederea în viitorul Muntenegrului în cadrul UE;

4. încurajează toți actorii politici să rămână concentrați, să mențină ritmul în vederea finalizării cu succes a negocierilor de aderare și să-și intensifice eforturile pentru a realiza reformele necesare; subliniază necesitatea stabilității politice și a cooperării constructive între partide în această privință; evidențiază că realizarea unor progrese reale depinde de punerea în aplicare efectivă a reformelor care au fost adoptate și de obținerea unor rezultate durabile și măsurabile în domeniul statului de drept, inclusiv prin pronunțarea unor condamnări definitive în cazurile de corupție la nivel înalt și de criminalitate organizată; încurajează Muntenegrul să avanseze în continuare în ceea ce privește punerea în aplicare a criteriilor de referință pentru închidere, în special pentru capitolele 23 și 24;

5. invită toate autoritățile de stat să acționeze în spiritul responsabilității instituționale, asigurându-se că diferențele politice nu întârzie adoptarea și punerea în aplicare a reformelor legate de UE; subliniază că protejarea obiectivului strategic de aderare la UE trebuie să rămână o prioritate națională comună, mai presus de considerentele partizane;

îndeamnă parlamentul și guvernul Muntenegrului să ia măsuri pentru a împiedica politica identitară să deturneze atenția de la agenda UE sau să submineze relațiile cu vecinii săi, garantându-se că Muntenegrul rămâne ferm pe drumul către UE;

6. încurajează Muntenegrul, în calitate de țară candidată aflată în cel mai avansat stadiu, să continue să joace un rol constructiv și de stabilitate în regiune și să demonstreze, prin poziționarea ca lider, că suveranitatea, identitatea civică și integrarea europeană se consolidează reciproc;

7. salută alinierea deplină a Muntenegrului la politica externă și de securitate comună a UE, inclusiv în ceea ce privește măsurile restrictive ale UE, îndeosebi cele referitoare la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, precum și poziția sa de principiu în cadrul Organizației Națiunilor Unite și participarea la misiunile și operațiunile UE de gestionare a crizelor, precum și în cadrul NATO și al altor misiuni multilaterale internaționale, printre care Forța Navală ATALANTA a UE, Misiunea de asistență militară a UE în sprijinul Ucrainei (EUMAM Ucraina) și Forța pentru Kosovo; salută decizia parlamentului muntenegrean de a aproba participarea țării la EUMAM Ucraina; reafirmă că alinierea consecventă a Muntenegrului la politica externă și de securitate comună a UE, inclusiv la măsurile restrictive împotriva Rusiei, este un indicator-cheie al orientării sale strategice; subliniază că acest lucru trebuie să rămână de neclintit; subliniază că angajamentul ferm al reprezentanților politici ai Muntenegrului față de statalitatea independentă și orientarea strategică europeană ale țării rămâne un criteriu politic esențial, alături de obiectivele de referință privind reformele tehnice;

8. salută dialogul UE-Muntenegru privind securitatea și apărarea, inclusiv schimburile structurate privind cooperarea în domeniul securității și apărării, reziliența la amenințările emergente și cooperarea în sprijinul Ucrainei;

9. salută decizia parlamentului muntenegrean de a trimite membri ai forțelor sale armate să participe la misiunea EUMAM Ucraina, ceea ce semnalează o aliniere clară și fermă la prioritățile de securitate ale UE și NATO; reamintește că Muntenegru este un aliat esențial al UE în regiune; salută decizia guvernului muntenegrean de a respecta angajamentul de a aloca 2 % din PIB pentru cheltuielile de apărare;

10. rămâne profund îngrijorat de ingerințele străine răuvoitoare, persistente și care se intensifică, de activitățile destabilizatoare, de amenințările hibride și de campaniile de dezinformare ale actorilor din țări terțe în Muntenegru care vizează subminarea instituțiilor democratice, a coeziunii sociale și a orientării strategice a Muntenegrului către aderarea la UE și NATO; subliniază că o astfel de ingerință reprezintă o provocare directă la adresa statului de drept, a guvernanței democratice și a suveranității naționale; remarcă în special influența răuvoitoare a Chinei, a Rusiei și a Serbiei;

11. ia act cu profundă îngrijorare de relatările potrivit cărora susținătorii președintelui sârb Vučić s-au deplasat la Tivat la 3 iunie 2026 în încercarea de a destabiliza Muntenegrul și de a perturba summitul UE-Balcanii de Vest; constată, de asemenea, că unele dintre persoanele implicate au fost identificate anterior în cadrul mobilizărilor proguvernamentale, au fost implicate în eforturile de reprimare a protestelor studențești din Serbia și au avut antecedente de infracțiuni sau contravenții violente; condamnă cu fermitate acțiunile structurilor legate de partidul de guvernământ sârb care vizează destabilizarea Muntenegrului și subminarea progreselor sale în direcția aderării la UE;

12. solicită dezvoltarea unui sprijin adaptat din partea UE și a NATO și cooperarea lor consolidată cu Muntenegru pentru a stabili măsuri mai ferme de contracarare a unor astfel de amenințări hibride, a acțiunilor străine de manipulare a informațiilor și a finanțării politice disimulate și pentru a mări reziliența societală și instituțională, inclusiv consolidarea securității cibernetice, îmbunătățirea alfabetizării mediatice la toate nivelurile de educație, asigurarea unei formări adecvate a cadrelor didactice și a unor resurse didactice moderne, consolidarea comunicării strategice, îmbunătățirea capacităților de combatere a dezinformării și întărirea transparenței în ceea ce privește proprietatea asupra mass-mediei; încurajează Comisia să se asigure că Muntenegrul poate beneficia pe deplin de scutul european pentru democrație; solicită mecanisme mai puternice de verificare și integritate în cadrul serviciilor de securitate și de informații din Muntenegru;

13. își exprimă îngrijorarea cu privire la instrumentalizarea politică a instituțiilor religioase de către actori externi; subliniază că organizațiile religioase trebuie să funcționeze în mod transparent și independent de influența politică străină, respectând pe deplin cadrul constituțional și secular al Muntenegrului;

14. solicită UE și Muntenegrului să continue să urmărească și să întărească în mod semnificativ comunicarea strategică specifică privind beneficiile extinderii și ale aderării la UE, adoptând o abordare mai proactivă și mai adaptată la nivel local în strânsă cooperare cu instituțiile naționale și cu societatea civilă; constată cu îngrijorare că, potrivit celui mai recent sondaj Eurobarometru special, doar 39 % dintre cetățenii muntenegreni se consideră bine sau foarte bine informați cu privire la UE;

15. salută angajamentul reînnoit al parlamentului muntenegrean în Comisia parlamentară de stabilizare și de asociere UE-Muntenegru;

16. salută organizarea forumului cetățenesc intitulat „Cetățenii în centrul procesului de extindere a Uniunii Europene”, care va avea loc în perioada 20-21 septembrie 2025 la Podgorica, Muntenegru;

17. salută desemnarea orașului Nikšić drept Capitală Europeană a Culturii pentru anul 2030 și a orașului Podgorica drept Capitală Europeană a Tineretului pentru anul 2028, evidențiind rolul acestora în promovarea implicării tinerilor, a inovării, a schimburilor culturale și a unor legături mai strânse între Muntenegru și UE;

Democrația și statul de drept

18. subliniază importanța parlamentului muntenegrean în procesul de aderare și evidențiază rolul său esențial în asigurarea responsabilității democratice, a controlului parlamentar și a transparenței procesului legislativ; încurajează dialogul constructiv și cooperarea la nivelul întregului spectru politic în vederea adoptării unei legislații de înaltă calitate care să rezolve sau să îmbunătățească în mod semnificativ problemele structurale și să permită Muntenegrului să avanseze pe calea aderării; subliniază că o cooperare strânsă între guvernul și parlamentul Muntenegrului este esențială pentru punerea în aplicare eficace și la timp a reformelor; reliefează că accelerarea procesului legislativ nu ar trebui să limiteze dezbaterea parlamentară semnificativă sau rolul opoziției și solicită un echilibru adecvat între ritmul reformelor și calitatea controlului legislativ;

19. salută modificările aduse legii electorale din Muntenegru, în special cele privind

supravegherea finanțării campaniilor și a mass-mediei, integritatea electorală, cotele de gen pe listele electorale și o singură zi a alegerilor locale; îndeamnă Muntenegrul să se alinieze pe deplin la standardele UE și să pună în aplicare integral toate recomandările restante formulate de Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa și de Grupul Statelor împotriva Corupției, îndeosebi în ceea ce privește transparența cheltuielilor partidelor politice, inclusiv utilizarea fondurilor destinate organizațiilor de femei din cadrul partidelor politice, publicitatea politică online, inclusiv divulgarea sponsorilor și a criteriilor de țintire, precum și în ceea ce privește împiedicarea abuzului de resurse de stat, actualizarea listei electorale și soluționarea problemei înregistrării domiciliului; reamintește că acest lucru ar trebui realizat printr-un proces de consultare transparent și care promovează includerea cu toate părțile interesate relevante; invită autoritățile muntenegrene ca, în perioada premergătoare alegerilor, să protejeze în mod sistematic mediul informațional electoral prin stabilirea unor canale rapide de cooperare între administrația electorală, autoritatea de reglementare a mass-mediei și autoritățile competente, pentru a detecta dezinformarea coordonată și ingerințele ilicite și a răspunde la acestea, respectând totodată pe deplin libertatea de exprimare;

20. apreciază includerea Muntenegrului în Raportul Comisiei din 2025 privind statul de drept;

21. solicită ca numirile în funcții judiciare să se realizeze mai rapid, prin proceduri transparente, bazate pe merit, libere de influențe politice și bazate pe competență și integritate, fără întârzieri în prelucrarea dosarelor, inclusiv în ceea ce privește numirile la Curtea Constituțională și la Consiliile Judiciare și de Procuratură, în deplină conformitate cu cerințele criteriilor de referință finale; subliniază rolul crucial al unei Curți Constituționale pe deplin funcționale pentru stabilitatea ordinii juridice și a cadrului electoral; este profund îngrijorat de întârzierile repetate în numirea unui judecător la Curtea Constituțională, care riscă să submineze buna funcționare a uneia dintre instituțiile-cheie pentru garantarea statului de drept și a integrării în UE;

22. îndeamnă Muntenegrul să își alinieze în continuare cadrul juridic la acquis-ul UE și la standardele europene privind independența, responsabilitatea, imparțialitatea, integritatea și profesionalismul sistemului judiciar și să pună în aplicare recomandările restante; solicită o mai mare eficiență în sistemul de justiție, inclusiv reducerea întârzierilor, în special în ceea ce privește cazurile de corupție și de criminalitate organizată, ceea ce este esențial pentru consolidarea încrederii publicului și îndeplinirea condițiilor de aderare la UE; reamintește că îndeplinirea criteriilor de referință pentru închidere necesită rezultate demonstrate în practică, inclusiv îmbunătățirea condițiilor de muncă, personal suficient și gestionarea eficientă a cazurilor, întrucât deficiențele structurale persistente continuă să afecteze eficiența judiciară; salută măsurile de stimulare a atractivității carierelor judiciare; solicită adoptarea legii muntenegrene privind salariile și alte drepturi legate de exercitarea funcțiilor judiciare și constituționale, pentru a asigura salarii și condiții de muncă adecvate, stabile și previzibile pentru judecători și procurori, acestea fiind garanții esențiale ale independenței lor și ale bunei funcționări a sistemului judiciar;

23. constată că experții din societatea civilă și-au exprimat îngrijorarea profundă cu privire la conținutul proiectului de amendamente al guvernului referitor la Consiliul Procurorilor, pentru că proiectul de amendamente nu îi întărește în mod semnificativ independența și poate chiar îngreuna asigurarea unei componențe cu adevărat

independente a Consiliului Procurorilor; ia act cu îngrijorare de adoptarea amendamentelor la Legea privind afacerile interne și la Legea privind Agenția Națională de Securitate, în pofida criticilor puternice din partea opoziției și a societății civile; îndeamnă la proceduri transparente și la o cooperare și o consultare autentice, îndeosebi cu privire la toate legile referitoare la procesul de integrare în UE, cu toate părțile interesate relevante, inclusiv opoziția, experții juridici și Comisia;

24. condamnă ferm presiunile politice și publice frecvente exercitate asupra judecătorilor și procurorilor și solicită instituțiilor competente să reacționeze prompt și eficient pentru a le proteja independența și integritatea;

25. solicită îmbunătățirea în continuare a rezultatelor înregistrate în ceea ce privește anchetele și urmăririle penale în cazurile de corupție la nivel înalt, inclusiv confiscarea averii; îndeamnă Muntenegrul să intensifice investigarea și urmărirea penală proactivă a cazurilor de corupție la nivel înalt și să întărească capacitatea și performanța organelor judiciare și anticorupție; constată că Agenția pentru Prevenirea Corupției continuă să funcționeze cu deficiențe în materie de conducere, personal limitat și independență financiară insuficientă, ceea ce îi limitează impactul general, și solicită măsuri pentru a-i asigura independența operațională, financiară și funcțională deplină, în conformitate cu standardele europene; solicită alinierea în continuare la acquis-ul UE și la standardele UE în lupta împotriva corupției și îndeamnă Muntenegrul să dea curs tuturor recomandărilor restante în acest domeniu;

26. solicită politici cuprinzătoare de integritate pentru a proteja agențiile de aplicare a legii și sistemul judiciar împotriva corupției și a criminalității organizate; solicită instituirea unor mecanisme disciplinare și a unor mecanisme de responsabilitate etică mai solide și mai eficiente, în special în cazurile de nedeclarare a averii, pentru a asigura, în practică, o responsabilitate concretă și eficientă; salută progresele înregistrate în domenii precum reglementarea activităților de lobby, protecția avertizorilor de integritate și transparența achizițiilor publice, care demonstrează că reformele specifice și puse în aplicare corespunzător pot avea rezultate concrete;

27. îndeamnă Muntenegrul să mărească eficiența urmăririlor penale și a procedurilor judiciare în cazurile de criminalitate gravă și organizată, în vederea stabilirii unui istoric solid de condamnări definitive și confiscări de active; constată că, în domeniul combaterii spălării banilor, Muntenegrul a înregistrat progrese semnificative în îmbunătățirea cadrului său de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și în punerea în aplicare a sancțiunilor UE;

28. salută cooperarea continuă a Muntenegrului cu Frontex, Europol, Eurojust și Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii în combaterea criminalității transfrontaliere, inclusiv a traficului de arme, droguri și persoane, precum și în combaterea terorismului și a extremismului; subliniază necesitatea de a consolida cooperarea în combaterea drogurilor;

29. invită din nou Muntenegrul să își alinieze pe deplin politica în domeniul vizelor la cea a UE, îndeosebi în ceea ce privește țările care prezintă riscuri în materie de securitate; ia act de decizia guvernului muntenegrean de a elimina mai multe țări de pe lista sa a țărilor ai căror resortisanți sunt exonerați de obligația de a deține viză în 2025; reamintește că aceasta este o cerință a criteriului de referință pentru închiderea capitolului 24;

30. subliniază importanța unei administrații publice transparente și responsabile, a unei capacități administrative mai puternice și a unei administrații publice profesioniste, bazate pe merit; constată cu îngrijorare că angajările în continuare pe scară largă în administrația publică, fără criterii transparente și evaluări clare ale nevoilor, subminează principiile recrutării pe bază de merit și profesionalizării; solicită o depolitizare mai pronunțată a numirilor în funcții de conducere în administrația publică, introducerea unor mecanisme clare de evaluare bazate pe performanță și continuitatea cunoștințelor de specialitate;

Libertățile fundamentale și drepturile omului

31. regretă că grupurile vulnerabile, inclusiv romii și egiptenii, persoanele cu dizabilități și persoanele LGBTIQ+, sunt în continuare victime ale discriminării, discursurilor instigatoare la ură și infracțiunilor motivate de ură, îndeosebi online, în Muntenegru; salută adoptarea recentă a Legii privind protecția egalității și interzicerea discriminării; solicită să se întărească punerea în aplicare a egalității de tratament pentru comunitățile etnice, asigurându-se că tuturor grupurilor etnice, religioase și sociale li se garantează drepturi și oportunități egale și că acestea pot participa pe deplin și efectiv la viața socială, politică și economică; recunoaște că protejarea drepturilor minorităților este fundamentală pentru promovarea coeziunii sociale, a guvernării democratice și a respectării valorilor europene; îndeamnă Muntenegrul să adopte și să aplice o legislație și politici cuprinzătoare care să împiedice discriminarea și să promoveze includerea;

32. invită Muntenegrul să pună în aplicare pe deplin Legea privind parteneriatele înregistrate;

33. invită Muntenegru să pună în aplicare o strategie de dezinstituționalizare pentru persoanele cu dizabilități, precum și un sistem solid de protecție a copilului bazat pe îngrijirea în comunitate;

34. recunoaște caracterul multietnic al societății muntenegrene și solicită un respect mai mare pentru toate limbile, tradițiile și patrimoniul cultural al comunităților locale și al minorităților naționale; invită Muntenegrul să își intensifice eforturile de a garanta folosirea nediscriminatorie a limbilor minorităților în educație și în spațiul mediatic dedicat din organele mass-media centrale și locale; solicită să se respecte identitatea multietnică a Golfului Kotor, în special prin recunoașterea patrimoniului cultural al comunității croate; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la lucrările masive de construcție în curs la situl UNESCO din Golful Kotor, care au un impact asupra conservării patrimoniului și a protecției sitului natural, și solicită finalizarea protecției juridice a parcului Miločer;

35. ia act de necesitatea unei gestionări sensibile și care să favorizeze includerea discuțiilor legate de identitate, cu scopul de a împiedica polarizarea și a ajunge la un consens larg cu privire la chestiuni de importanță fundamentală pentru identitatea, independența, suveranitatea și calea europeană a Muntenegrului; își reiterează îngrijorarea cu privire la încercările de modificare a legii privind cetățenia muntenegreană în cadrul Parlamentului țării, cu scopul de a permite dobândirea dublei cetățenii, lucru care ar putea avea consecințe grave și pe termen lung asupra procesului decizional și asupra identității țării; încurajează autoritățile să continue consultarea și coordonarea cu UE cu privire la orice posibile modificări ale legislației pentru a se asigura că aceasta se aliniază pe deplin la acquis-ul UE și la standardele internaționale și respectă drepturile

fundamentale;

36. condamnă cu fermitate toate discursurile de incitare la ură, inclusiv cele online, și infracțiunile motivate de ură; salută creșterea numărului de urmăriri penale pentru rasism și discursuri de incitare la ură, dar își exprimă îngrijorarea cu privire la măsurile insuficiente luate împotriva discursurilor, a declarațiilor publice sau a actelor simbolice care glorifică criminalii de război sau revizuiesc faptele istorice; încurajează Muntenegrul să își intensifice răspunsul instituțional la discursurile de incitare la ură, să asigure desfășurarea unor anchete și urmăriri penale eficiente și să se alinieze pe deplin la acquis-ul UE;

37. îndeamnă Muntenegrul să asigure aplicarea eficace a cadrelor sale de drepturi fundamentale, inclusiv accesul la justiție și protecția persoanelor vulnerabile, și să pună în aplicare toate recomandările organismelor internaționale de monitorizare;

38. subliniază necesitatea de a combate discriminarea împotriva femeilor, în special a femeilor care aparțin grupurilor minoritare; își exprimă îngrijorarea cu privire la căsătoriile copiilor care afectează în mod disproporționat fetele din comunitățile romă și egipteană din Muntenegru; regretă caracterul larg răspândit al violenței de gen și al atitudinilor de învinuire a victimelor, precum și discursurile de incitare la ură pe motive de gen și dezinformare, inclusiv online, în special împotriva femeilor din viața publică și politică; îndeamnă Muntenegrul să finanțeze, să aloce resurse, să coordoneze și să asigure respectarea în mod adecvat a cadrului său privind egalitatea de gen; solicită autorităților respective să mențină o vigilență crescută și să instituie sisteme de sprijin pentru victimele violenței de gen și ale violenței domestice; solicită o mai bună colectare a datelor privind violența domestică și bazată pe gen, veniturile și salariile, sănătatea și securitatea socială; invită autoritățile muntenegrene să asigure o participare politică crescută a femeilor;

39. ia act de politica Muntenegrului de toleranță zero față de violența împotriva ziariștilor și condamnă intimidarea și toate cazurile de atacuri verbale virulente la adresa reprezentanților mass-media și ai societății civile, îndeosebi a femeilor care lucrează în mass-media și a apărătorilor drepturilor omului, din partea funcționarilor publici și a partidelor politice; își exprimă îngrijorarea cu privire la utilizarea citațiilor informale și a interogatoriilor de anchetă împotriva ziariștilor, a editorialiștilor și a actorilor societății civile pentru critica adusă de către aceștia funcționarilor publici; solicită aplicarea rapidă și eficientă a legii și asigurarea unei protecții judiciare eficiente, acordând prioritate desfășurării anchetelor și urmăririi complete și eficiente a cazurilor nerezolvate, cum ar fi asasinarea lui Duško Jovanović, precum și aplicării unor sancțiuni cu efect disuasiv; constată că sistemul juridic din Muntenegru nu dispune de o definiție specifică a acțiunilor strategice împotriva participării publice și nici de o procedură accelerată pentru identificarea și respingerea acestora și solicită instituirea unor astfel de mecanisme;

40. subliniază rolul determinant al unei mass-media libere și pluraliste ca pilon fundamental al unei societăți democratice; reamintește că asigurarea independenței radiodifuziunii publice și a autorității de reglementare a mass-mediei rămâne un criteriu de referință al capitolului 23; evidențiază că este important să se asigure transparența totală în ceea ce privește proprietatea asupra mass-mediei și finanțarea ei, inclusiv pentru canalele online; salută recenta numire a membrilor Consiliului Agenției pentru servicii mass-media audiovizuale și subliniază că Agenția trebuie să poată funcționa independent, fără

influențe politice; își exprimă îngrijorarea cu privire la influența politică care continuă să existe asupra radiodifuzorului public și invită autoritățile să respecte procedurile judiciare, să restabilească legalitatea și să garanteze independența instituțională și editorială a radiodifuzorului; invită Muntenegrul să își alinieze legislația în domeniul mass-mediei la Regulamentul european privind libertatea mass-mediei[4] și să își mărească reziliența față de influențele străine și dezinformare; solicită transparență deplină în ceea ce privește structurile de proprietate ale mass-mediei și sursele de finanțare străine, în special în cazul în care acestea sunt legate de actori politici sau de interese ale statelor străine, pentru a împiedica influența externă ascunsă asupra discursului public din Muntenegru;

41. salută societatea civilă dinamică și constructivă din Muntenegru, care joacă un rol esențial și pozitiv în procesul de reformă; solicită implicarea semnificativă a societății civile în procesul de elaborare a politicilor, inclusiv prin asigurarea unei implicări mai sistematice și a accesului în timp util la informațiile relevante; îndeamnă autoritățile să se asigure că procesul legislativ legat de aderarea la UE nu eludează cerințele de consultare publică și standardele stabilite de guvernare participativă; solicită reluarea, după o lungă pauză, a activității Consiliului de cooperare dintre guvern și organizațiile neguvernamentale, cu scopul de a construi relații de colaborare și de a implica cu adevărat societatea civilă într-un proces legislativ transparent încă dintr-un stadiu incipient;

42. îndeamnă Muntenegrul să pună în aplicare în mod eficient recomandările Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și a Pedepselor sau Tratamentelor Inumane sau Degradante; constată cu îngrijorare creșterea numărului de plângeri privind tortura și obținerea mărturiilor prin constrângere, acumularea de dosare restante și utilizarea limitată a măsurilor de protecție, precum înregistrarea audio-video a interogatoriilor; regretă suspendările și măsurile disciplinare aplicate în mod inconsecvent, precum și sancțiunile prea blânde, în cazurile de maltratare de către poliție, și solicită efectuarea unor anchete prompte, eficace și imparțiale;

Reconcilierea și relațiile de bună vecinătate

43. apreciază că Muntenegru va găzdui summitul UE-Balcanii de Vest la 5 iunie 2026 la Tivat, lucru care oferă o platformă importantă pentru întărirea cooperării regionale, promovarea agendei de aderare, îmbunătățirea integrării economice și abordarea provocărilor comune;

44. subliniază rolul esențial al relațiilor de bună vecinătate și al cooperării regionale în procesul de extindere; reamintește că relațiile de bună vecinătate constituie unul dintre criteriile esențiale pentru evaluarea progreselor înregistrate în procesul de aderare a Muntenegrului, în conformitate cu cadrul de negociere al UE; solicită soluții constructive, într-un spirit de respect reciproc, la problemele bilaterale nesoluționate, acordând prioritate intereselor cetățenilor; reamintește că ar trebui evitată instrumentarea disputelor bilaterale și regionale nesoluționate pentru a bloca procesul de

[4] Regulamentul (UE) 2024/1083 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne și de modificare a Directivei 2010/13/UE (Regulamentul european privind libertatea mass-mediei), JO L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

aderare al țărilor candidate; salută consultările bilaterale dintre Croația și Muntenegru ca un mecanism constructiv pentru soluționarea problemelor restante și întărirea încrederii;

45. felicită Muntenegrul pentru progresele sale constante în tratarea internă a cazurilor de crime de război; constată totuși că, din iunie 2024, Parchetul Special nu a deschis nicio anchetă nouă și nu a formulat nicio cerere de punere sub acuzare în cazuri de crime de război și nu s-au înregistrat progrese privind responsabilitatea comandanților; subliniază necesitatea intensificării eforturilor și a continuării construirii unui bilanț credibil și sustenabil al anchetelor, urmăririlor penale și proceselor eficiente în cazurile de crime de război, inclusiv în cazurile de nivel înalt, în conformitate cu dreptul și standardele internaționale; subliniază, în acest sens, importanța accesului la arhive;

46. încurajează Muntenegrul să adopte în continuare o abordare proactivă pentru a asigura accesul la justiție și la despăgubiri reale, inclusiv la sprijin instituțional, pentru victime, inclusiv pentru a asigura despăgubiri adecvate și echitabile pentru toate persoanele care au fost prizonieri de război în lagărele din Muntenegru în anii 1990; salută cooperarea regională cu privire la aceste aspecte și solicită o cooperare deplină în regiune și cu statele membre ale UE, inclusiv schimbul de probe și clarificarea situației persoanelor dispărute; salută arestarea în Muntenegru, în urma unei cereri din partea Croației, a unei persoane condamnate în lipsă pentru crime de război împotriva prizonierilor de război și salută cooperarea dintre autoritățile competente ale ambelor țări în acest caz;

47. își reiterează îngrijorarea cu privire la manifestările de revizionism politic ale anumitor actori politici, care subminează responsabilitatea și adâncesc dezbinările sociale; condamnă cu fermitate orice glorificare a criminalilor de război și negarea publică a crimelor de război;

48. își exprimă îngrijorarea cu privire la conceptele și discursurile din regiune, prin care se promovează unificarea sau coordonarea transfrontalieră pe baza identității etnice, inclusiv așa-numita „lume sârbă”, și care pun sub semnul întrebării suveranitatea și integritatea teritorială a statelor vecine; invită toți actorii regionali să respecte independența Muntenegrului și să se abțină de la a se amesteca în afacerile sale interne; subliniază că astfel de discursuri sunt incompatibile cu principiile relațiilor de bună vecinătate și cu procesul de aderare la UE; subliniază că viitorul Balcanilor de Vest este reprezentat de integrarea în UE, nu de sfere de influență geopolitică concurente;

49. își reiterează apelul de a se deschide arhivele care privesc fostele republici ale Iugoslaviei și de a se permite accesul la dosarele fostelor servicii secrete iugoslave și ale serviciului secret al armatei poporului iugoslav, pentru a permite investigarea și soluționarea temeinică a crimelor din perioada comunistă;

50. solicită soluționarea problemelor nerezolvate legate de proprietate; subliniază că soluționarea problemelor restante legate de drepturile de proprietate, inclusiv restituirea, este esențială pentru îndeplinirea obligațiilor Muntenegrului în temeiul capitolului 23 și rămâne un criteriu de referință fundamental pentru încheierea negocierilor privind drepturile fundamentale;

Reformele socioeconomice

51. salută implicarea Muntenegrului în Planul de creștere al UE pentru Balcanii de Vest; salută progresele înregistrate în punerea în aplicare a agendei sale de reformă, cu plăți în

valoare de 18 milioane EUR, și încurajează continuarea punerii în aplicare; subliniază că este important să existe rezultate măsurabile și de durată în punerea în aplicare a reformelor, în special în domeniul statului de drept și al gestionării finanțelor publice;

52. încurajează în continuare Muntenegrul să utilizeze pe deplin și în mod eficace toate fondurile UE care i-au fost acordate, inclusiv prin îmbunătățirea capacității administrative, accelerarea programării și a contractării și îmbunătățirea coordonării; subliniază importanța implicării ample și semnificative a părților interesate, inclusiv a autorităților locale, a asociațiilor de întreprinderi, a partenerilor sociali și a societății civile în toate etapele, inclusiv în conceperea măsurilor de reformă, în punerea în aplicare a proiectelor și în monitorizarea rezultatelor; reamintește condiționalitatea sprijinului financiar al UE, prin care finanțarea depinde de realizarea unor progrese concrete în ceea ce privește reformele și respectarea statului de drept;

53. salută participarea operațională a Muntenegrului la zona unică de plăți în euro (SEPA), marcând un pas important către o integrare financiară mai profundă în UE și costuri de tranzacție mai mici pentru cetățeni și întreprinderi; ia act de concluziile inițiale care indică economii semnificative în ceea ce privește costurile de tranzacție de la intrarea în vigoare a SEPA în octombrie 2025;

54. salută propunerea Comisiei de a deschide negocieri cu partenerii din Balcanii de Vest, inclusiv cu Muntenegru, pentru a extinde regimul UE de roaming la prețurile de pe piața națională, permițând astfel cetățenilor și întreprinderilor să beneficieze de conectivitate mobilă fără întreruperi la tarife naționale în întreaga UE și în Balcanii de Vest, promovând contactele interumane, consolidând legăturile economice, sprijinind schimburile educaționale și facilitând turismul; subliniază că această inițiativă constituie un pas concret către o integrare mai profundă înainte de aderare, sprijină legăturile sociale și economice transfrontaliere și aduce beneficii concrete cetățenilor cu mult înainte de aderarea deplină la UE; salută autorizarea de către Consiliu a deschiderii negocierilor privind extinderea regimului de roaming la prețurile de pe piața națională la partenerii din Balcanii de Vest și solicită încheierea în timp util a acordurilor bilaterale cu acești parteneri;

55. ia act de creșterea economică a Muntenegrului și îndeamnă la menținerea disciplinei fiscale, la reforme structurale, la îmbunătățirea guvernării și la măsuri necesare de stimulare a competitivității, a creșterii sectorului privat, a investițiilor străine și a dezvoltării sociale și economice; încurajează Muntenegru să-și alinieze politicile vamale, sociale și fiscale la standardele UE, inclusiv în ceea ce privește transparența și schimbul eficient de informații fiscale, pentru a înregistra progrese în cadrul capitolului 16; invită Muntenegrul să se alinieze la cadrul UE privind evaluarea investițiilor străine directe, în special în sectoare strategice precum energia, telecomunicațiile, infrastructura critică și mass-media, pentru a împiedica dependențele strategice și a proteja infrastructura critică și sectoarele economice cheie; salută prima conferință UE-Muntenegru dedicată investițiilor drept un semnal puternic al aprofundării relațiilor economice;

56. invită Muntenegrul să stimuleze digitalizarea serviciilor publice și să îmbunătățească formarea profesională legată de întreprinderi; subliniază că trebuie asigurată protecția datelor cu caracter personal și a datelor sensibile ale cetățenilor în toate sistemele digitale; salută apelurile de a integra toate țările din Balcanii de Vest în piața unică digitală a UE înainte de aderarea la UE;

57. îndeamnă Muntenegrul să își intensifice lupta împotriva corupției în domeniul achizițiilor publice prin întărirea cadrului juridic și îmbunătățirea detectării neregulilor și îl invită să se asigure că toate acordurile interguvernamentale respectă pe deplin normele și principiile UE;

Energia, mediul și conectivitatea

58. îndeamnă Muntenegrul să își intensifice eforturile în direcția unei tranziții sustenabile și verzi și să adopte și să pună în aplicare în cele din urmă planul său național privind energia și clima; subliniază că sunt importante securitatea energetică, diversificarea surselor de aprovizionare, reducerea dependențelor externe de actorii străini și integrarea deplină în cadrul pieței energetice regionale și europene; solicită alinierea deplină la pachetul privind integrarea energiei electrice și măsuri mai ferme de eficiență energetică; solicită alinierea la standardele UE în materie de securitate a aprovizionării și proceduri transparente de achiziții publice;

59. invită Muntenegrul să își intensifice eforturile pentru a îndeplini criteriile de referință pentru închiderea capitolului 27 și să accelereze alinierea la acquis-ul UE în domeniul mediului și punerea în aplicare eficace a acestuia în toate sectoarele relevante, cum ar fi calitatea aerului, apa, protecția naturii, gestionarea deșeurilor, poluarea industrială și schimbările climatice, și să adopte strategii și planuri de acțiune privind calitatea aerului și protecția naturii, precum și planuri locale de gestionare a deșeurilor; salută că Muntenegrul a aderat la programul LIFE al UE; invită toate părțile să ajungă la un acord cu privire la stația de tratare a apelor uzate din municipiul Zeta într-un mod care să respecte atât necesitatea de a construi stația, cât și preocupările populației locale;

60. invită Muntenegrul să protejeze zonele bogate în biodiversitate, inclusiv siturile Emerald și cele cu o viitoare desemnare Natura 2000, asigurând protecția juridică a acestora și alinierea la directivele relevante ale UE; îndeamnă Muntenegrul să accelereze în mod semnificativ crearea și punerea în aplicare a rețelei Natura 2000, în deplină conformitate cu acquis-ul UE, asigurându-se că identificarea, desemnarea și gestionarea siturilor protejate se bazează pe criterii științifice și pe procese transparente de consultare publică; solicită o aplicare mai strictă a legislației privind condițiile de viață decente ale animalelor;

61. invită Muntenegrul să își consolideze capacitățile administrative și de inspecție la nivel național și local și să îmbunătățească coordonarea interinstituțională și procesul decizional privind proiectele de infrastructură, inclusiv prin asigurarea unei coordonări eficiente între evaluările strategice de mediu, evaluările de impact asupra mediului și procedurile de evaluare adecvate; invită Muntenegrul să își reorienteze politica în domeniul transporturilor către o mobilitate sustenabilă și inteligentă;

62. subliniază că este importantă conectivitatea regională în domeniul transporturilor și al energiei ca element-cheie al dezvoltării economice și al stabilității în Balcanii de Vest și solicită derularea de proiecte care să aprofundeze integrarea cu statele membre ale UE; este preocupat de recentele blocade la punctele de trecere a frontierei în spațiul Schengen de către conducătorii auto profesioniști din țările din Balcanii de Vest în legătură cu punerea în aplicare a sistemului de intrare/ieșire al UE începând din octombrie 2025; subliniază că perturbările prelungite riscă să afecteze negativ lanțurile de aprovizionare, fluxurile comerciale și relațiile economice dintre UE și Muntenegru; invită Comisia Europeană să evalueze, în strânsă cooperare cu statele membre, posibile

soluții pragmatice și solide din punct de vedere juridic, care să asigure un echilibru între realitățile operaționale din sectorul transporturilor și necesitatea de a păstra integritatea acquis-ului Schengen, asigurând garanții adecvate și împiedicând orice abuz;

°

° °

63. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre și de a o traduce în limba muntenegreană și a o transmite Președintelui, Guvernului și Parlamentului Muntenegrului.

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0217

Raportul Comisiei pe 2025 privind Albania

Rezoluția Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la raportul Comisiei pe 2025 privind Albania (2025/2250(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Acordul de stabilizare și asociere dintre Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Albania, pe de altă parte[1],

– având în vedere cererea de aderare la UE prezentată de Albania la 24 aprilie 2009,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1529 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 septembrie 2021 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III)[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1449 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest[3],

– având în vedere comunicarea Comisiei din 5 februarie 2020 intitulată „Consolidarea procesului de aderare – O perspectivă credibilă de aderare la UE pentru Balcanii de Vest” (COM(2020)0057),

– având în vedere cadrul de negociere al UE cu Albania, aprobat de Consiliu în iulie 2022, care stabilește orientările și principiile pentru negocierile de aderare a Albaniei la UE,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 8 noiembrie 2023 intitulată „Un nou plan de creștere pentru Balcanii de Vest” (COM(2023)0691),

– având în vedere Agenda de reformă a Albaniei prezentată în cadrul Mecanismului de reformă și creștere al UE pentru Balcanii de Vest, aprobată de Comisie la 23 octombrie 2024,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 8 iulie 2025 intitulată „Raportul din 2025

1 JO L 107, 28.4.2009, p. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
2 JO L 330, 20.9.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 JO L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

privind statul de drept” (COM(2025)0900), și documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul pe 2025 privind statul de drept – Capitolul de țară privind situația statului de drept în Albania” (SWD(2025)0928),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 4 noiembrie 2025 intitulată „Comunicarea din 2025 privind politica de extindere a UE” (COM(2025)0690) și documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul pe 2025 privind Albania” (SWD(2025)0750),

– având în vedere raportul final din 23 octombrie 2025 al misiunii de observare a alegerilor a Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa cu privire la alegerile parlamentare din Albania desfășurate la 11 mai 2025,

– având în vedere declarația adoptată cu ocazia summitului UE-Balcanii de Vest de la Bruxelles din 17 decembrie 2025,

– având în vedere summiturile UE-Balcanii de Vest, care au avut loc la Sofia, Zagreb și Brdo pri Kranju în 2018, 2020 și, respectiv, 2021, precum și declarațiile acestora,

– având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Albania,

– având în vedere rezoluția sa din 11 martie 2026 referitoare la strategia de extindere a UE[4],

– având în vedere indicele de percepție a corupției pentru 2025 publicat de Transparency International în februarie 2026,

– având în vedere raportul referitor la clasamentul mondial al libertății presei pentru 2025 publicat de organizația Reporteri fără Frontiere în martie 2025,

– având în vedere raportul Forumului Economic Mondial din 11 iunie 2025 intitulat „Raportul pe 2025 privind disparitatea de gen la nivel mondial”,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0141/2026),

A. întrucât extinderea UE rămâne o investiție strategică în pace, securitate, stabilitate și dezvoltare democratică și socioeconomică pe întregul continent european;

B. întrucât Albania a menținut o orientare strategică clară și consecventă către aderarea la UE și a demonstrat o aliniere deplină la politica externă și de securitate comună a UE, inclusiv în ceea ce privește măsurile restrictive ale UE împotriva Rusiei și Belarusului, precum și prin sprijinul acordat Ucrainei în cadrul voturilor asupra rezoluțiilor Adunării Generale a ONU;

C. întrucât Albaniei i s-a acordat statutul de țară candidată la aderarea la UE în 2014, a început negocierile de aderare în iulie 2022, a finalizat cu succes procesul de examinare analitică în noiembrie 2023 și a deschis toate grupurile tematice de negociere între 15

[4] Texte adoptate, P10_TA(2026)0077.

octombrie 2024 și 17 noiembrie 2025;

D. întrucât Raportul Comisiei din 2025 privind Albania confirmă că această țară continuă să înregistreze progrese în majoritatea domeniilor legate de aderare, subliniind, în același timp, necesitatea unor reforme mai profunde, mai coerente și ireversibile;

E. întrucât credibilitatea procesului de extindere a UE depinde mai degrabă de o condiționalitate strictă, de progrese bazate pe merite și de punerea în aplicare efectivă a reformelor, decât doar de adoptarea formală a legislației; întrucât aderarea Albaniei la UE depinde de reforme de durată, aprofundate și ireversibile în toate domeniile cuprinse în grupul tematic „Principii fundamentale” al negocierilor de aderare, începând cu statul de drept și cu funcționarea instituțiilor democratice; întrucât calitatea reformelor întreprinse de o țară candidată determină calendarul de aderare;

F. întrucât întărirea instituțiilor democratice, a independenței sistemului judiciar, a eforturilor de combatere a corupției, a libertății mass-mediei și a drepturilor fundamentale, inclusiv a drepturilor minorităților rămâne esențială pentru traiectoria de aderare a Albaniei;

G. întrucât protejarea integrității proceselor democratice a devenit un element central al politicii de extindere a UE; întrucât, în iulie 2025, parlamentul albanez a adoptat prima strategie națională a țării împotriva ingerințelor străine și a dezinformării;

H. întrucât recomandările ODIHR din 23 octombrie 2025, care au urmat alegerilor parlamentare din Albania din 11 mai 2025, și recomandările anterioare ale ODIHR pentru îmbunătățirea în continuare a desfășurării alegerilor din Albania nu au fost încă pe deplin abordate,

1. salută angajamentul remarcabil al Albaniei față de integrarea în UE, bazat pe consensul dintre toate partidele sale politice și pe sprijinul covârșitor al cetățenilor săi, și apreciază că Albania a deschis toate grupurile tematice pentru negocierile de aderare în numai 13 luni; observă că sprijinul cetățenilor albanezi pentru aderarea la UE rămâne în mod constant ridicat și reflectă aspirațiile europene puternice ale societății albaneze; încurajează țara să mențină ritmul actual al reformelor și să continue procesul de aliniere la acquis-ul UE, subliniind că progresele înregistrate de Albania pe calea sa europeană contribuie la stabilitatea, securitatea și reziliența continentului european;

2. ia act de ambiția Albaniei de a încheia negocierile de aderare până la sfârșitul anului 2027 și salută progresele rapide înregistrate în ultimii ani în această privință; evidențiază necesitatea ca autoritățile albaneze să asigure punerea în aplicare cuprinzătoare a legislației;

3. constată că atât raportul Comisiei din 2025 privind Albania, cât și raportul ODIHR privind alegerile parlamentare din mai 2025 evaluează cadrul electoral al Albaniei ca fiind, în linii mari, adecvat pentru desfășurarea unor alegeri competitive, reiterând, în același timp, preocupările legate de condițiile de concurență inechitabile pentru actorii politici, utilizarea abuzivă a resurselor administrative care estompează liniile de demarcație dintre instituțiile statului și structurile de partid, finanțarea partidelor politice, acuzațiile de cumpărare a voturilor și presiunea asupra alegătorilor; invită, prin urmare, majoritatea politică și opoziția din Albania să urmărească în mod constructiv și incluziv o reformă electorală cuprinzătoare, în strânsă cooperare cu societatea civilă, și

să pună pe deplin în aplicare recomandările restante ale ODIHR și ale Comisiei de la Veneția cu mult înainte de viitoarele cicluri electorale; subliniază că o astfel de reformă ar trebui să întărească cadrul electoral, inclusiv în ceea ce privește transparența finanțării campaniilor electorale, accesul echitabil la mass-media și măsurile de protecție împotriva utilizării abuzive a resurselor administrative, precum și să asigure aplicarea efectivă a acestui cadru; subliniază că un consens politic larg și punerea în aplicare reală a acestor reforme sunt esențiale pentru asigurarea încrederii publicului în alegerile viitoare;

4. își exprimă îngrijorarea cu privire la polarizarea politică continuă și la discursul politic conflictual, care subminează controlul parlamentar, încrederea publicului și funcționarea efectivă a instituțiilor democratice; încurajează actorii politici să se reangajeze într-un dialog parlamentar constructiv, asigurându-se că parlamentul rămâne forumul central pentru dezbaterea democratică și controlul democratic; subliniază că o democrație funcțională necesită o participare semnificativă a opoziției la procedurile parlamentare; reamintește că protestele violente nu își au locul într-o democrație funcțională;

5. încurajează un control parlamentar mai strict al executivului, o mai mare transparență a procedurilor legislative și o consultare mai semnificativă, într-o etapă timpurie, cu organizațiile societății civile, partenerii sociali și instituțiile independente; subliniază că ar trebui să se urmărească realizarea de progrese în procesul de integrare în UE fără a compromite calitatea și caracterul incluziv al reformelor; subliniază importanța implicării adecvate a părților interesate și a asumării responsabilității la nivel național pentru a asigura o punere în aplicare sustenabilă și un impact de durată; subliniază importanța întăririi rolului și capacităților comisiilor parlamentare din Albania, inclusiv prin îmbunătățirea accesului la informații, sprijin din partea experților și proceduri legislative transparente;

Statul de drept, sistemul judiciar și combaterea corupției

6. salută continuarea punerii în aplicare a procesului de reformă a sistemului judiciar al Albaniei, inclusiv verificarea judecătorilor și a procurorilor, care a contribuit la creșterea responsabilității și a integrității în cadrul sistemului său judiciar; felicită Consiliul Superior al Judecătorilor pentru noile numiri de magistrați, contribuind la reducerea numărului de posturi vacante; subliniază că protejarea independenței justiției rămâne esențială pentru statul de drept, alături de eforturile continue de a spori și mai mult responsabilitatea, calitatea și eficiența sistemului judiciar; ia act, cu toate acestea, de provocările persistente legate de eficiența judiciară, de executarea efectivă a hotărârilor judecătorești definitive, de întârzierile înregistrate în soluționarea cauzelor, de consecvența jurisprudenței și de încercările de a exercita o influență nejustificată;

7. reamintește că imunitatea parlamentară face parte din cadrul constituțional al Albaniei, menit să asigure buna funcționare a instituțiilor democratice; subliniază că orice decizie în acest sens ar trebui luată strict în conformitate cu dispozițiile constituționale și cu procedurile legale stabilite, fără interferențe politice și fără întârzieri nejustificate;

8. felicită autoritățile albaneze pentru îmbunătățirea continuă a eficienței Curții Constituționale a țării; solicită totuși întărirea în continuare a organismelor de guvernanță judiciară mai largă, precum și investiții susținute în infrastructura și digitalizarea instanțelor; reamintește că sistemul judiciar continuă să se confrunte cu presiuni politice și cu amenințări care riscă să-i submineze independența; subliniază

importanța punerii în aplicare depline și la timp a deciziilor Curții Constituționale, atât de către puterea executivă, cât și de către cea legislativă, ca element esențial al statului de drept și al echilibrului instituțional;

9. regretă că, potrivit clasamentului publicat în cadrul Indicelui de Percepție a Corupției 2025 al Transparency International, Albania a coborât pe locul 91, comparativ cu locul 80 ocupat în 2024; subliniază că corupția rămâne un motiv serios de îngrijorare și că, în pofida progreselor înregistrate în ceea ce privește cadrul juridic și instituțional, Albania trebuie să își mărească în continuare capacitatea polițienească specifică și să își consolideze bilanțul în materie de anchete, urmăriri penale și condamnări definitive, îndeosebi în cazurile de corupție la nivel înalt; salută adoptarea legislației anticorupție esențiale, inclusiv în ceea ce privește protecția avertizorilor de integritate și conflictele de interese, și solicită punerea sa temeinică în aplicare; salută activitatea continuă a instituțiilor specializate în combaterea corupției și a instituțiilor pentru combaterea criminalității organizate, inclusiv a Structurii speciale de combatere a corupției și a criminalității organizate (SPAK), și solicită să se asigure independența lor susținută, resurse adecvate și o capacitate operațională suficientă, fără a le limita competențele de investigare sau a le submina activitatea; solicită intensificarea eforturilor pentru a asigura urmărirea, înghețarea, confiscarea și gestionarea eficace a activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni, inclusiv prin investigații financiare sistematice, o mai bună cooperare între agenții și la nivel transfrontalier, precum și utilizarea deplină a instrumentelor de confiscare în conformitate cu drepturile fundamentale;

10. insistă că corupția trebuie abordată la toate nivelurile pentru a întări încrederea cetățenilor în instituțiile statului și pentru a permite un mediu de afaceri previzibil; solicită o mai mare transparență, controale ale conflictelor de interese, evaluări ale riscurilor de integritate și măsuri preventive specifice în sectoarele cu risc ridicat, în special achizițiile publice și concesiunile, acordarea de licențe și inspecțiile, și construcțiile și amenajarea teritoriului;

11. invită Albania să facă progrese decisive în aspecte precum înregistrarea inițială a proprietății și compensațiile echitabile și general acceptate, prin ameliorarea transparenței registrului de proprietate al statului și a calității datelor cadastrale din registrul funciar și să garanteze respectarea dreptului la un proces echitabil și a dreptului la o cale de atac eficientă în cazurile de expropriere și de radiere a proprietăților;

12. subliniază importanța combaterii eficace a criminalității organizate, inclusiv a rețelelor de spălare a banilor și de trafic de droguri, și solicită intensificarea cooperării cu agențiile UE, cum ar fi Europol și Eurojust; invită autoritățile să accelereze eforturile de aliniere a cadrului juridic al Albaniei privind criminalitatea organizată la acquis-ul UE, să consolideze capacitatea de aplicare a legii și să îmbunătățească eficiența anchetelor;

13. salută că băncile din Albania au început în mod oficial să efectueze tranzacții transfrontaliere în euro prin intermediul sistemului SEPA; felicită autoritățile pentru eforturile lor majore de combatere a spălării banilor prin adoptarea Strategiei naționale pentru împiedicarea spălării banilor și a finanțării terorismului pentru perioada 2024-2030; ia act de inițiativa „Albania fără numerar 2030”, care urmărește să combată nivelul ridicat de informalitate în afaceri și fluxurile ilicite de numerar;

Drepturile fundamentale și libertatea mass-mediei

14. salută că, în clasamentul mondial al libertății presei din 2025, publicat de organizația Reporteri fără Frontiere, Albania a urcat pe locul 99 în 2024 și pe locul 80 în 2025; solicită să se depună eforturi suplimentare pentru a proteja libertatea de exprimare și pluralismul mass-mediei în Albania, inclusiv o mai mare transparență a posibilelor conflicte de interese ale proprietarilor de mass-media, garanții împotriva presiunii politice și economice asupra ziariștilor și investigarea eficace a amenințărilor și atacurilor îndreptate împotriva profesioniștilor din domeniul mass-mediei; solicită, de asemenea, o mai mare transparență a structurilor de proprietate asupra mass-mediei și distribuirea transparentă a publicității de stat pentru a proteja independența editorială și pluralismul mass-mediei;

15. condamnă în mod ferm ostilitatea împotriva ziariștilor independenți și a profesioniștilor din mass-media din Albania, inclusiv atacurile verbale și retorica împotriva mass-mediei din partea funcționarilor de rang înalt, campaniile de defăimare și hărțuirea online misogină, ce îi vizează adesea pe ziariștii care relatează despre statul de drept, corupție și chestiuni judiciare; își exprimă, de asemenea, îngrijorarea cu privire la numărul mare de procese împotriva ziariștilor; salută modificările recente aduse Codului penal al Albaniei; regretă, cu toate acestea, că ele nu au dus la dezincriminarea completă a defăimării și a insultei, în conformitate cu standardele UE și internaționale;

16. invită autoritățile albaneze să promoveze alfabetizarea mediatică și digitală ca măsură complementară de consolidare a rezilienței mediului informațional, inclusiv prin integrarea inițiativelor de alfabetizare mediatică în întregul sistem de învățământ, prin sprijinirea formării cadrelor didactice și a resurselor moderne de învățare și prin consolidarea cooperării cu mass-media independentă și cu programele relevante ale UE pentru a promova gândirea critică și implicarea digitală responsabilă;

17. încurajează Albania să întărească cadrul instituțional pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor care aparțin minorităților etnice și religioase și grupurilor vulnerabile, inclusiv ale romilor și ale egiptenilor, ale persoanelor cu dizabilități, ale lucrătorilor migranți și ale persoanelor LGBTIQ+, și să asigure punerea în aplicare eficace a legislației de combatere a discriminării și îmbunătățirea accesului minorităților etnice și religioase și al grupurilor vulnerabile la serviciile publice, precum și participarea lor efectivă la viața socială, economică și politică; este preocupat de retorica împotriva egalității de gen prezentă în discursul politic din Albania; constată că consolidarea cadrului instituțional pentru protecția drepturilor minorităților trebuie să fie însoțită de măsuri eficace care să asigure punerea în aplicare deplină și efectivă a acestor drepturi;

18. invită autoritățile albaneze să asigure accesul sustenabil la educație în limbile minorităților pentru minoritățile naționale recunoscute și să sprijine formarea corespunzătoare a cadrelor didactice, elaborarea de manuale școlare și păstrarea identității culturale;

19. salută adoptarea în Albania a Legii privind egalitatea de gen, care este în conformitate cu acquis-ul UE și cu standardele internaționale privind drepturile omului; este profund alarmat totuși de valurile de dezinformare și de ură împotriva persoanelor LGBTIQ+, inclusiv de campaniile de denigrare împotriva activităților organizațiilor societății civile care acționează în direcția egalității pentru persoanele LGBTIQ+; invită autoritățile să tragă la răspundere în fața legii persoanele care răspândesc o retorică discriminatorie; solicită guvernului albanez să elaboreze măsuri juridice, cum ar fi parteneriatul

înregistrat, pentru a recunoaște și a proteja cuplurile de același sex, în conformitate cu angajamentul său asumat în Planul național de acțiune pentru persoanele LGBTI (2021-2027) și pentru a alinia legislația Albaniei privind drepturile omului la acquis-ul UE;

20. salută recunoașterea prezenței istorice de lungă durată a comunității bulgare în regiuni precum Prespa, Gollobordë și Gora și încurajează autoritățile albaneze să asigure respectarea deplină a drepturilor lor lingvistice, culturale și educaționale, precum și cele ale celorlalte minorități naționale recunoscute din Albania;

21. regretă că persistă probleme legate de discriminare și excludere socială care afectează grupurile minoritare din Albania, în special în ceea ce privește accesul la educație, la ocuparea forței de muncă și la serviciile publice; invită guvernul albanez să alinieze pe deplin politicile de combatere a discriminării și drepturile minorităților la acquis-ul UE; subliniază necesitatea de a îmbunătăți accesul la justiție și participarea politică, în special pentru grupurile vulnerabile și marginalizate;

22. recunoaște că minoritatea națională elenă își menține prezența istorică puternică, în special în sudul Albaniei, și invită Albania să asigure protecția dreptului de proprietate;

23. evidențiază, de asemenea, că este important să fie conservate siturile memoriale legate de dictatura comunistă și să fie sprijinite inițiativele de comemorare și educaționale care promovează conștiința istorică și consolidează cultura democratică, în special în rândul generațiilor mai tinere;

24. salută societatea civilă dinamică și constructivă din Albania, care joacă un rol esențial și pozitiv în procesul de reformă; încurajează guvernul albanez să construiască relații de colaborare, implicând cu adevărat societatea civilă într-un proces legislativ transparent încă dintr-un stadiu incipient; regretă, cu toate acestea, că organizațiile societății civile din Albania se confruntă în continuare cu provocări și primesc finanțare publică limitată; invită, de asemenea, guvernul albanez să asigure un mediu favorabil, sigur și nediscriminatoriu pentru societatea civilă;

25. este îngrijorat că în clasamentul mondial publicat în Raportul privind decalajul de gen la nivel mondial 2025 al Forumului Economic Mondial, Albania a coborât de pe locul 23 în 2024 pe locul 36 în 2025, ceea ce indică o accentuare a decalajului de gen; regretă că cadrul legislativ de combatere a violenței de gen nu este încă aliniat la Convenția de la Istanbul; îndeamnă guvernul albanez să îmbunătățească serviciile de sprijin pentru victime, în special în ceea ce privește asistența medicală, finanțarea adăposturilor pentru femei, asistența juridică gratuită și programele de reintegrare și reabilitare;

26. este îngrijorat că Agenda națională a Albaniei privind drepturile copilului 2021-2026 nu este încă pusă pe deplin în aplicare, iar accesul copiilor la justiție este împiedicat de întârzieri, asistență judiciară limitată și o coordonare instituțională inadecvată; regretă că majoritatea copiilor din Albania sunt în continuare expuși riscului de sărăcie; solicită autorităților albaneze să pună în aplicare în mod eficace Agenda națională privind drepturile copilului, acordând asistență copiilor care se confruntă cu excluderea și sărăcia;

Reforma și guvernarea administrației publice

27. recunoaște progresele realizate în reforma administrației publice, inclusiv în ceea ce

privește planificarea și coordonarea strategice; salută adoptarea Strategiei transversale privind reforma administrației publice 2025-2030; subliniază, cu toate acestea, că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a asigura recrutarea pe bază de merit și depolitizarea administrației publice, inclusiv adoptarea și punerea în aplicare a unui nou cadru legislativ pentru administrația publică;

28. este îngrijorat că nici cadrul juridic pentru achizițiile publice și nici legislația privind dreptul societăților comerciale nu sunt pe deplin aliniate la acquis-ul UE; invită autoritățile albaneze să își continue eforturile de aliniere deplină a legislației Albaniei la acquis-ul UE; solicită consolidarea controlului parlamentar, audituri independente și transparență deplină în procedurile de achiziții publice, pentru a asigura respectarea standardelor UE privind concurența, protecția datelor și combaterea corupției;

29. salută activitatea în curs a comisiei parlamentare pluripartite din Albania pentru reforma teritorială; accentuează că orice reformă în acest domeniu ar trebui să se desfășoare printr-un proces incluziv și să se bazeze pe criterii socioeconomice obiective și pe standarde europene de autonomie locală;

30. solicită o mai bună planificare a politicilor, un proces decizional bazat pe dovezi și procese bugetare transparente, inclusiv un control parlamentar întărit al finanțelor publice; insistă să se îmbunătățească resursele financiare, capacitatea administrativă și autonomia bugetară ale unităților autorităților locale;

31. felicită autoritățile albaneze pentru adoptarea recentă a Strategiei naționale de securitate cibernetică 2025-2030; salută alinierea actualei legi albaneze privind securitatea cibernetică la Directiva NIS 2 a UE[5]; felicită autoritățile pentru că au adoptat o listă actualizată a operatorilor de infrastructuri critice și importante de informații;

32. salută îmbunătățirea continuă a transmiterii datelor sale către Eurostat realizată de Albania; invită autoritățile albaneze să crească și mai mult producția și distribuția lor de date de înaltă calitate;

33. felicită guvernul pentru adoptarea noilor legi privind mărcile comerciale și brevetele; invită autoritățile albaneze să alinieze pe deplin legislația Albaniei privind proprietatea intelectuală la acquis-ul UE și să continue să o întărească;

Reformele socioeconomice și mediul

34. salută implicarea Albaniei în punerea în aplicare a Planului de creștere al UE pentru Balcanii de Vest; constată, cu toate acestea, că persistă deficiențe structurale, inclusiv caracterul informal în activitățile de afaceri, creșterea limitată a productivității și un mediu de afaceri dificil; regretă că vasta economie informală pune piedici mediului de afaceri și concurenței; reiterează importanța îmbunătățirii infrastructurii de transport dintre țările din Balcanii de Vest și a dezvoltării în continuare a legăturilor lor feroviare și aeriene cu statele membre ale UE; felicită autoritățile albaneze pentru acordarea de scutiri de TVA pentru proiectele finanțate de UE în Albania;

---

[5] Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148 (Directiva NIS 2) (JO L 333, 27.12.2022, p. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

35. reamintește potențialul Planului economic și de investiții pentru Balcanii de Vest de a îmbunătăți conectivitatea regională prin intermediul căilor ferate și al șoselelor; îndeamnă, în acest sens, autoritățile din toate țările în cauză să finalizeze proiectele din coridorul VIII care leagă Albania, Macedonia de Nord și Bulgaria;

36. solicită punerea în aplicare a unui mecanism cuprinzător de examinare a investițiilor străine directe ca inițiativă strategică pentru protejarea intereselor naționale ale Albaniei, consolidarea securității și asigurarea previzibilității pentru investitori și a coerenței cu standardele UE;

37. subliniază că sistemul de control intern al controlului financiar intern public din Albania rămâne parțial eficace; invită Albania să consolideze asumarea răspunderii și transparența întreprinderilor de stat, punând la dispoziția publicului rapoartele lor anuale privind performanța financiară; invită autoritățile albaneze să pună pe deplin în aplicare recomandările Instituției supreme de audit a Albaniei;

38. salută adoptarea Strategiei Albaniei pentru modernizarea și armonizarea sistemelor de informații vamale albaneze cu sistemele UE, pentru perioada 2025-2030; felicită autoritățile pentru eforturile lor de a respecta standardele UE prin armonizarea și îmbunătățirea infrastructurii vamale; subliniază că sistemele informatice vamale necesită o modernizare semnificativă pentru a realiza armonizarea deplină cu standardele UE și invită autoritățile albaneze să accelereze investițiile și reformele necesare în acest sens;

39. felicită autoritățile pentru alinierea legislației privind fondurile de pensii private la acquis-ul UE; invită Albania să își finalizeze alinierea la acquis-ul UE privind asigurările, piețele de capital, piețele titlurilor de valoare, fondurile de investiții și infrastructurile piețelor financiare;

40. salută călduros propunerea Comisiei și autorizarea Consiliului de a deschide negocieri pentru extinderea la Balcanii de Vest a regimului UE de roaming la prețurile de pe piața națională și invită Comisia și partenerii din Balcanii de Vest să ia rapid măsurile necesare pentru deschiderea reciprocă a piețelor de roaming ale UE și ale partenerilor din Balcanii de Vest, permițând cetățenilor și întreprinderilor să beneficieze de servicii de roaming fără costuri suplimentare;

41. subliniază importanța investițiilor în educație, dezvoltarea competențelor și inovare pentru a sprijini creșterea sustenabilă și coeziunea socială; felicită guvernul albanez pentru adoptarea de acte legislative pentru reforma învățământului superior și pentru punerea constantă în aplicare a Strategiei naționale pentru educație 2021-2026; invită autoritățile albaneze să finalizeze legislația de punere în aplicare a Legii privind patrimoniul cultural și muzeele; încurajează dezvoltarea de politici care vizează reducerea emigrării tinerilor și a exodului de creiere și întărirea oportunităților pentru tinerii profesioniști prin îmbunătățirea condițiilor de pe piața muncii, reforma învățământului și sprijinirea inovării;

42. solicită dezvoltarea în continuare și punerea în aplicare efectivă a cadrului privind locuințele sociale în Albania, pe baza continuării și îmbunătățirii Strategiei naționale privind locuințele sociale pentru perioada 2016-2025, astfel încât să se asigure condiții de viață stabile și decente pentru grupurile vulnerabile și cu venituri mai mici; subliniază, în special, că este important să existe locuințe sociale accesibile și la prețuri

abordabile pentru tineri, inclusiv pentru studenți și ucenici, deoarece acest lucru sprijină mobilitatea geografică a acestora, accesul lor la educație și formare și integrarea cu succes pe piața muncii;

43. subliniază importanța esențială a unui dialog social veritabil pentru ca beneficiile extinderii UE să fie resimțite de diferitele segmente ale populației; salută îmbunătățirea transferului de baze de date și conectarea timpurie cu serviciile europene de ocupare a forței de muncă (EURES), care au fost posibile prin alinierea deplină a nomenclatorului național al ocupațiilor la clasificarea europeană multilingvă a aptitudinilor, competențelor, calificărilor și ocupațiilor (ESCO); regretă însă frecvența scăzută a reuniunilor Consiliului Național al Muncii; solicită întărirea procesului de consultare tripartită, inclusiv o reprezentare sindicală adecvată; subliniază necesitatea de a sprijini în continuare consolidarea capacităților partenerilor sociali;

44. solicită intensificarea eforturilor de promovare a respectării legislației UE în domeniul muncii și a cadrului UE privind sănătatea și siguranța la locul de muncă, inclusiv punerea în aplicare deplină a unor politici nediscriminatorii și a măsurilor vizând egalitatea, și îndeamnă autoritățile naționale competente să asigure monitorizarea eficace, respectarea legii și sancțiuni adecvate în caz de neconformitate;

45. subliniază că progresele înregistrate în direcția aderării la UE necesită un bilanț real al punerii în aplicare și al asigurării respectării acquis-ului în domeniul mediului, îndeosebi în ceea ce privește evaluările de mediu, legislația privind protecția naturii și drepturile de participare a publicului;

46. ia act de anunțul guvernului albanez că va reforma sectorul gestionării deșeurilor, centralizând și îmbunătățind colectarea și gestionarea deșeurilor; observă cu îngrijorare totuși că potrivit evaluării Comisiei, nu s-au înregistrat progrese în ceea ce privește mediul și schimbările climatice pe durata perioadei de raportare; îndeamnă guvernul albanez să acorde prioritate punerii în aplicare a strategiilor de adaptare la schimbările climatice și dezvoltării surselor de energie regenerabile și să sprijine creșterea economică sustenabilă;

47. regretă profund prelungirea Legii din 2015 privind investițiile strategice, având în vedere dispozițiile sale ce permit accelerarea procedurilor de autorizare și reducerea controlului de mediu, care riscă să afecteze negativ zonele protejate și alte zone sensibile din punct de vedere ecologic; solicită abrogarea amendamentelor din 2024 la Legea privind zonele protejate, care permit dezvoltarea de infrastructuri turistice la scară largă în zonele protejate și transferă competențe esențiale de administrare și de luare a deciziilor la Consiliul național al teritoriului, slăbind astfel supravegherea mediului;

48. accentuează că Comisia a avertizat Albania cu privire la acțiunile care ar putea avea un impact asupra procesului său de aderare la UE, în contextul protestelor naționale în curs împotriva unui proiect de dezvoltare de lux la scară largă care amenință o zonă protejată de conservare a florei și faunei sălbatice ce găzduiește flamingi, foci și locuri de cuibărit ale țestoaselor; reiterează, în acest sens, criticile Comisiei și reamintește că alinierea la

normele de mediu ale UE, inclusiv la Directiva privind păsările[6] și la Directiva privind habitatele[7], reprezintă o condiție prealabilă pentru aderarea la UE;

49. își exprimă profunda îngrijorare că evoluțiile în curs din zona protejată Vjosa-Narta demonstrează consecințele practice ale acestor modificări legislative și riscurile aferente pentru zonele cu valoare ecologică recunoscută; urmărește îndeaproape protestele pașnice în masă în curs în această privință; invită autoritățile albaneze să instituie imediat un moratoriu privind toate noile proceduri de autorizare, lucrări de construcție și intervenții de dezvoltare în zonele protejate până la abrogarea dispozițiilor incompatibile din Legea modificată privind zonele protejate, pe baza unei solicitări de lungă durată din partea Comisiei și a Parlamentului, în conformitate cu criteriile de referință pentru închidere din capitolul 27 și până la asigurarea conformității depline cu standardele UE de protecție a naturii; subliniază că orice proiect în această zonă trebuie să facă obiectul unor evaluări cuprinzătoare ale impactului asupra mediului, în deplină conformitate cu standardele UE, inclusiv al unui proces transparent de participare a publicului, care include comunitățile locale, oamenii de știință și societatea civilă;

Politica externă și cooperarea regională

50. salută alinierea deplină continuă a Albaniei la politica externă și de securitate comună a UE, inclusiv la măsurile restrictive, implicarea continuă a Albaniei în misiunile și operațiunile politicii de securitate și apărare comune a UE, precum și rolul său constructiv în promovarea stabilității regionale, lucru care confirmă orientarea puternică euro-atlantică a țării; salută cooperarea consolidată în materie de securitate și apărare prin intermediul Parteneriatului pentru securitate și apărare UE-Albania și al dialogurilor în materie de securitate și apărare; accentuează importanța continuării cooperării, de exemplu prin inițiative comune de formare, capacități comune de informații și măsuri consolidate de securitate a frontierelor, pentru a răspunde provocărilor în materie de securitate regională și mondială;

51. accentuează că participarea la inițiativele și organizațiile internaționale ar trebui să fie în continuare în concordanță cu valorile UE, cu stabilitatea regională și cu obiectivele de integrare în UE ale Albaniei; evidențiază importanța transparenței și a unui control parlamentar adecvat în cazul deciziilor legate de angajamentele internaționale;

52. subliniază importanța relațiilor de bună vecinătate și a cooperării regionale ca elemente esențiale ale procesului de extindere și salută participarea activă a Albaniei la inițiativele regionale; subliniază necesitatea unei cooperări mai aprofundate în materie de securitate între țările din Balcanii de Vest, promovându-se o coordonare mai strânsă între partenerii regionali, pentru a combate criminalitatea organizată, amenințările cibernetice și provocările hibride; recunoaște importanța strategică a regiunii adriatico-ionice pentru securitatea și stabilitatea economică a Europei; invită Albania să își consolideze capacitățile de securitate maritimă în coordonare cu UE și NATO, incluzând întărirea infrastructurii navale, îmbunătățirea sistemelor de supraveghere și

---

6 Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

7 Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

intensificarea eforturilor de combatere a activităților ilicite, cum ar fi traficul de persoane; încurajează Albania să coopereze mai strâns cu statele costiere ale UE pentru a asigura protecția rutelor maritime esențiale și sustenabilitatea mediului în regiune;

53. avertizează că inițiativele dezvoltate în afara cadrului UE, inclusiv inițiativa „Open Balkan”, riscă să creeze structuri paralele care ar putea submina Procesul de la Berlin și piața regională comună a UE;

Sprijinul UE

54. salută asistența financiară și tehnică a UE acordată Albaniei în cadrul IPA III și al Mecanismului de reformă și creștere și subliniază că un astfel de sprijin trebuie să rămână strâns legat de punerea în aplicare concretă a reformelor și de rezultate măsurabile; solicită un sprijin mai puternic din partea UE pentru inițiativele regionale în domeniul securității care măresc stabilitatea și reziliența în Balcanii de Vest; salută măsurile de asistență bilaterală din cadrul Instrumentului european pentru pace în sprijinul forțelor armate albaneze, care măresc potențialul Albaniei de a contribui la misiunile și operațiunile din cadrul politicii de securitate și apărare comune ale UE;

55. solicită consolidarea supravegherii și participarea semnificativă a organizațiilor societății civile, a asociațiilor de întreprinderi și a partenerilor sociali în toate etapele Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest, inclusiv la elaborarea de măsuri de reformă, la punerea în aplicare a proiectelor și la monitorizarea rezultatelor;

56. invită UE să ofere Albaniei asistență financiară și tehnică suplimentară pentru a sprijini dezvoltarea rurală sustenabilă și pentru a reduce diferențele dintre mediul urban și cel rural în conformitate cu politicile de coeziune ale UE;

57. își exprimă îngrijorarea cu privire la neregulile grave identificate de Oficiul European de Luptă Antifraudă în punerea în aplicare a programului Instrumentului de asistență pentru preaderare pentru dezvoltare rurală (IPARD II) al UE în Albania; subliniază că este important să se asigure transparența deplină, asumarea răspunderii și mecanisme eficace de control în utilizarea asistenței financiare din partea UE, pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii și a menține încrederea populației; solicită punerea imediată în aplicare a măsurilor corective necesare;

58. invită Comisia să continue să ofere orientări clare cu privire la prioritățile de reformă și să asigure o monitorizare transparentă și riguroasă a progreselor reformelor; invită, de asemenea, Comisia să organizeze o campanie de informare în toate statele membre și în Albania pentru a explica cetățenilor impactul pozitiv al extinderii UE;

59. încurajează Comisia ca, alături de Serviciul European de Acțiune Externă, să ajute în continuare Albania să își întărească reziliența în fața amenințărilor hibride, în domeniile securității cibernetice, manipulării informațiilor și protecției infrastructurilor critice; accentuează că este nevoie să se îmbunătățească coordonarea și să se răspundă problemei dezinformării și a amenințărilor hibride care urmăresc să submineze sprijinul populației Albaniei pentru aderarea la UE, subliniind în mod mai strategic relevanța UE pentru cetățenii din Balcanii de Vest;

°

° °

60. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, Președintelui Consiliului European, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și Președintelui, Guvernului și Parlamentului Republicii Albania.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0218

Raportul Comisiei pe 2025 privind Macedonia de Nord

Rezoluția Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la raportul Comisiei pe 2025 privind Macedonia de Nord (2025/2254(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Acordul de stabilizare și de asociere dintre Comunitățile Europene și statele lor membre, pe de o parte, și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, pe de altă parte[1],

– având în vedere cererea de aderare la Uniunea Europeană depusă de Macedonia de Nord la 22 martie 2004,

– având în vedere decizia Consiliului European din 16 decembrie 2005 de a acorda Macedoniei de Nord statutul de țară candidată la aderarea la UE,

– având în vedere Concluziile Consiliului din 18 iulie 2022 privind extinderea: Macedonia de Nord și Albania, precum și Concluziile Consiliului din 17 decembrie 2024 privind extinderea,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1529 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 septembrie 2021 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III)[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1449 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest[3],

– având în vedere Agenda de reforme a Macedoniei de Nord, aprobată de Comisie la 23 octombrie 2024 în cadrul Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 5 februarie 2020 intitulată „Consolidarea procesului de aderare – O perspectivă credibilă de aderare la UE pentru Balcanii de

1 JO L 84, 20.3.2004, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2004/239(2)/oj.
2 JO L 330, 20.9.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 JO L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

Vest” (COM(2020)0057),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 8 noiembrie 2023 intitulată „Un nou plan de creștere pentru Balcanii de Vest” (COM(2023)0691),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 20 martie 2024 privind reformele și revizuirea politicilor înainte de extindere (COM(2024)0146),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 8 iulie 2025 intitulată „Raportul din 2025 privind statul de drept” (COM(2025)0900), însoțită de documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul din 2025 privind statul de drept – Capitolul consacrat situației statului de drept în Macedonia de Nord” (SWD(2025)0930),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 4 noiembrie 2025 intitulată „Comunicarea din 2025 privind politica de extindere a UE” (COM(2025)0690), însoțită de documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul pe 2025 privind Macedonia de Nord” (SWD(2025)0753),

– având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului,

– având în vedere summiturile UE-Balcanii de Vest, care au avut loc la Sofia, Zagreb și Brdo pri Kranju în 2018, 2020 și, respectiv, 2021, precum și declarațiile acestora,

– având în vedere declarația adoptată cu ocazia summitului UE-Balcanii de Vest organizat la Bruxelles la 17 decembrie 2025,

– având în vedere raportul final din 23 septembrie 2024 al misiunii de observare a alegerilor a Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) din cadrul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), care viza alegerile prezidențiale din 24 aprilie 2024 și alegerile parlamentare din 8 mai 2024 desfășurate în Macedonia de Nord,

– având în vedere cea de a 19-a reuniune a Comisiei de stabilizare și de asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Macedonia de Nord,

– având în vedere recomandările comune adoptate în urma celei de a 24-a reuniuni a Comisiei parlamentare mixte UE-Macedonia de Nord, care a avut loc la 26 și 27 noiembrie 2025 la Strasbourg,

– având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Macedonia de Nord, în special rezoluția sa din 24 octombrie 2019 referitoare la deschiderea negocierilor de aderare cu Macedonia de Nord și Albania[4],

– având în vedere rezoluția sa din 29 februarie 2024 referitoare la aprofundarea integrării UE în vederea extinderilor viitoare[5],

– având în vedere rezoluția sa din 11 martie 2026 referitoare la strategia de extindere a UE[6],

---

4 JO C 202, 28.5.2021, p. 86.

5 JO C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.

– având în vedere Acordul-cadru de la Ohrid din 2001,

– având în vedere Tratatul de prietenie, bună vecinătate și cooperare dintre Bulgaria și Macedonia de Nord, semnat la 1 august 2017 și ratificat în ianuarie 2018,

– având în vedere Acordul final privind soluționarea diferendelor, astfel cum sunt descrise în Rezoluțiile 817 (1993) și 845 (1993) ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, încetarea Acordului interimar din 1995 și instituirea la 17 iunie 2018 a unui parteneriat strategic între Grecia și Macedonia de Nord, cunoscut și ca Acordul de la Prespa,

– având în vedere cea de a treia Conferință a ONU din 1977 privind standardizarea denumirilor geografice,

– având în vedere dialogul cu Macedonia de Nord ulterior procesului de monitorizare și raportul aferent adoptat la 8 ianuarie 2026 de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei,

– având în vedere cel de al șaselea raport al Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței privind Macedonia de Nord, adoptat la 29 iunie 2023,

– având în vedere documentul de lucru comun al serviciilor Comisiei intitulat „Obiective și indicatori pentru cadrul punerii în aplicare a Planului de acțiune pentru egalitatea de gen III (2021-25)” (SWD(2020)0284), care însoțește comunicarea comună a Comisiei și a Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 25 noiembrie 2020 intitulată „Planul de acțiune al UE pentru egalitatea de gen (GAP) III – O agendă ambițioasă pentru egalitatea de gen și emanciparea femeilor în acțiunile externe ale UE” (JOIN(2020)0017), precum și planul de punere în aplicare la nivel național pentru Macedonia de Nord,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0162/2026),

A. întrucât Macedonia de Nord este țară candidată la UE din 2005 și a finalizat cu succes procesul de examinare analitică în decembrie 2023;

B. întrucât angajamentul strategic al Macedoniei de Nord față de aderarea la UE și consensul național în rândul partidelor politice sunt de neclintit, iar sprijinul în rândul cetățenilor pentru aderarea la UE a crescut cu aproape 10 % față de 2024, situându-se la 71 %;

C. întrucât politica de extindere a UE rămâne o investiție strategică în pace, democrație, stabilitate și prosperitate pe continentul european, iar credibilitatea procesului de aderare depinde de condițiile stricte impuse țărilor candidate și de tratamentul corect al acestora; întrucât țările candidate trebuie să respecte pe deplin criteriile de la Copenhaga și să adere la valorile europene; întrucât problemele bilaterale ar trebui rezolvate bilateral și în conformitate cu dreptul internațional și nu ar trebui să fie utilizate pentru a bloca procesul de extindere sau pentru a-l politiza și mai mult; întrucât credibilitatea politicii de extindere a UE depinde în mod egal de realizarea reformelor de către țările

---

6 Texte adoptate, P10_TA(2026)0077.

candidate și de îndeplinirea de către UE a angajamentelor sale odată ce sunt îndeplinite toate condițiile;

D. întrucât Parlamentul sprijină în mod constant perspectiva europeană a Macedoniei de Nord și întreține un dialog permanent cu autoritățile, părțile interesate și societatea civilă din Macedonia de Nord, subliniind că trebuie realizate reforme susținute, trebuie respectate valorile democratice, statul de drept și drepturile omului și trebuie îndeplinite angajamentele convenite;

E. întrucât emigrația continuă să afecteze Macedonia de Nord, cu riscuri pe termen lung pentru sustenabilitatea financiară a serviciilor publice esențiale;

F. întrucât polarizarea politică, cooperarea limitată între partide și realizarea lentă a reformelor continuă să reducă încrederea și implicarea publicului;

G. întrucât, în special în contexte istorice complexe, aspectele legate de limbă, de identitate și de cultură sunt în mod inerent sensibile; întrucât introducerea acestor aspecte în discuțiile privind aderarea riscă să complice și să politizeze procesul de aderare al țărilor candidate și, prin urmare, acestea ar trebui să fie abordate cu reținere și responsabilitate, într-un mod care să păstreze integritatea politicii de extindere a UE;

H. întrucât Macedonia de Nord a înregistrat progrese măsurabile, deși lente, în ceea ce privește punerea în aplicare a agendei sale de reformă, realizând în principal reforme în alte domenii decât cele legate de elementele fundamentale; întrucât punerea în aplicare a agendei de reformă contribuie la modernizarea și dezvoltarea societății, a economiei și a instituțiilor Macedoniei de Nord;

I. întrucât Consiliul a constatat că este pregătit să desfășoare o conferință interguvernamentală fără nicio altă întârziere și fără nicio decizie politică suplimentară, imediat ce Macedonia de Nord își îndeplinește angajamentul de a finaliza, în conformitate cu procedurile sale interne, modificările constituționale obligatorii;

J. întrucât statele membre ale UE și-au exprimat pozițiile individuale cu privire la cadrul de negociere privind Macedonia de Nord;

K. întrucât găsirea unei abordări comune în materie de comunicare și de raportare la trecut și instituirea unei culturi a comemorării într-un mod respectuos pentru ambele părți reprezintă fundamentul pe care Bulgaria și Macedonia de Nord ar trebui să își construiască relațiile viitoare; întrucât relația dintre generațiile viitoare din Macedonia de Nord și din Bulgaria va reflecta procesele educaționale din cele două țări;

1. își reiterează sprijinul deplin pentru angajamentul Macedoniei de Nord față de aderarea la UE, pe baza unor progrese clare și măsurabile și a unei condiționalități stricte, dar echitabile, precum și față de schimbările transformatoare necesare pentru îndeplinirea criteriilor de aderare; salută angajamentul țării față de integrarea europeană și încurajează continuarea eforturilor de promovare a reformelor aliniate la UE; reamintește totuși că progresul în negocierile de aderare depinde în continuare de realizarea unor reforme persistente și profunde și se bazează strict pe merite;

2. constată cu regret lipsa progreselor de la ultimul său raport; subliniază că dinamica reformelor necesită un angajament politic revigorat și măsuri clare, inclusiv modificările constituționale necesare, o cooperare constructivă între partide și un control parlamentar

efectiv; înțelege că modificările constituționale reprezintă un subiect important, dar care creează disensiuni într-o țară care a depășit multe provocări pe calea sa către independență; subliniază, în acest sens, că toate părțile interesate politice devotate parcursului european al țării ar trebui să își unească urgent forțele pentru a realiza modificările constituționale necesare, care vor permite deschiderea primului grup tematic de negociere; reamintește că cooperarea între partide va continua să fie esențială pe tot parcursul negocierilor pentru alinierea legislației țării la acquis-ul UE;

3. salută semnalele politice recente din Macedonia de Nord cu privire la revigorarea angajamentului de a întreprinde reforme; subliniază, cu toate acestea, că țara va fi evaluată numai pe baza rezultatelor obținute în realizarea reformelor; evidențiază totuși că lipsa cooperării între partide pentru a promova modificarea constituției nu este un motiv pentru amânarea altor reforme necesare, care ar fi în beneficiul țării și al cetățenilor săi, indiferent de parcursul său european;

4. invită statele membre, Consiliul și Comisia să asigure previzibilitatea și credibilitatea procesului de aderare, inclusiv pentru a menține sprijinul populației pentru aderare în țările candidate; îndeamnă în această privință Consiliul European și statele membre să transmită un semnal public și neechivoc cu privire la intenția Consiliului de a adopta rapid și necondiționat decizia pozitivă de inițiere a următoarei etape a negocierilor de aderare cu Macedonia de Nord, odată ce sunt îndeplinite condițiile stabilite în concluziile sale din 18 iulie 2022; observă că Macedonia de Nord este țara candidată care are acest statut de cel mai mult timp, fiindu-i acordat în urmă cu două decenii; evidențiază că amânarea repetată de către Consiliul European a începerii negocierilor de aderare cu Macedonia de Nord a contribuit la formarea unei percepții negative în rândul părților interesate politice din această țară și în rândul cetățenilor cu privire la perspectivele de aderare la UE;

5. reiterează apelul Consiliului European din concluziile sale din 2024 privind Macedonia de Nord de a accelera finalizarea modificărilor constituționale; reamintește că Consiliul și-a reafirmat disponibilitatea de a convoca o altă conferință interguvernamentală, fără întârzieri suplimentare sau decizii politice suplimentare, de îndată ce Macedonia de Nord își îndeplinește angajamentul, în conformitate cu procedurile sale interne, și că, ulterior, Consiliul este pregătit să deschidă primul grup tematic de negociere cât mai curând posibil, în conformitate cu cadrul de negocieri;

6. salută angajamentul cetățenilor Macedoniei de Nord față de integrarea în UE și sprijinul pe care îl demonstrează pentru acest proiect după două decenii de la începerea procesului; invită Comisia să prezinte propuneri clare privind modul în care să se aplice instrumentele de integrare treptată și să se garanteze punerea lor efectivă în aplicare în cât mai multe domenii posibil, inclusiv a celor din cadrul Planului de creștere pentru Balcanii de Vest, ca o completare a aderării cu drepturi depline și nu ca o măsură de înlocuire a acesteia, pentru a permite cetățenilor Macedoniei de Nord să beneficieze de integrarea în UE înainte de aderare;

7. reamintește că pentru deschiderea și închiderea negocierilor de aderare deciziile se iau prin unanimitate, acestea fiind etape politice majore în procesul de extindere; își reiterează apelul de a se întări capacitatea UE de a acționa prin procese simplificate, cum ar fi utilizarea votului cu majoritate calificată, în etapele intermediare ale procesului de extindere, în deplină conformitate cu tratatele;

8. reamintește că diferendele bilaterale dintre țări ar trebui soluționate prin dialog deschis, cu implicarea societății civile și a experților, și prin cooperare loială, cu bună-credință și în conformitate cu dreptul internațional și că aceste diferende nu ar trebui instrumentalizate în procesul de aderare;

9. subliniază că identitatea lingvistică, culturală și națională constituie fundamentul autentic al fiecărei țări și nu ar trebui pusă la îndoială de părți terțe; constată, de asemenea, că astfel de chestiuni nu ar trebui să influențeze procesul de aderare la UE, care se axează pe punerea în aplicare a acquis-ului UE și pe alinierea la valorile și principiile UE, astfel cum sunt prevăzute în criteriile de la Copenhaga și în principiile relațiilor de bună vecinătate, și care ar trebui să fie ghidat de criterii obiective și să se bazeze exclusiv pe merite; respinge cu fermitate retorica etno-naționalistă, inclusiv a actorilor politici, care instigă la diviziune și subminează relațiile de bună vecinătate și relațiile dintre grupurile etnice și diferitele comunități; invită UE să depună mai multe eforturi pentru a stopa aceste discursuri și a le neutraliza impactul;

10. salută stabilitatea relațiilor interetnice din Macedonia de Nord și punerea în aplicare a Acordului-cadru de la Ohrid, inclusiv prin mecanisme de reprezentare echitabilă; invită toți actorii să mențină bazele stabilității și integrității țării, să promoveze relațiile, cooperarea și schimburile între grupurile etnice și minoritare și alte comunități și să evite discursurile care dezbină;

11. ia act de decizia Curții Constituționale a Macedoniei de Nord din 18 septembrie 2024 privind anularea anumitor dispoziții referitoare la cotele pentru reprezentanții comunității albaneze și ai altor comunități în instituțiile publice; subliniază că administrația țării ar trebui să reflecte structura multietnică a acesteia; invită autoritățile să asigure reprezentarea corespunzătoare și corectă a tuturor comunităților, în conformitate cu Acordul-cadru de la Ohrid, și să modifice și să pună în aplicare proiectul de lege respectiv în deplină conformitate cu avizul Comisiei de la Veneția și cu standardele UE; îndeamnă autoritățile din Macedonia de Nord să soluționeze rapid problema utilizării limbii albaneze la examenele de stat, pentru a asigura punerea în aplicare concretă a Acordului-cadru de la Ohrid, atât în litera, cât și în spiritul acestuia, și să nu prezinte în mod fals protestele studenților ca fiind motivate politic sau ca un factor de destabilizare;

12. observă că Comisia de stabilizare și de asociere a salutat recent progresul realizat în direcția îndeplinirii criteriilor de referință pentru deschiderea grupului tematic al elementelor fundamentale, și anume o foaie de parcurs pentru reforma administrației publice și o foaie de parcurs pentru capitolele legate de statul de drept; încurajează Macedonia de Nord să pregătească și să finalizeze toate lucrările legate de criteriile de referință necesare pentru deschiderea grupului tematic al elementelor fundamentale în cadrul unui proces de consultare transparent și semnificativ cu toate părțile interesate vizate, inclusiv cu societatea civilă;

Funcționarea instituțiilor democratice

13. constată că, deși instituțiile democratice din Macedonia de Nord funcționează satisfăcător, persistă polarizarea politică, ceea ce întârzie reformele și numirile atât de necesare; regretă că nu s-au făcut încercări de a se adopta modificările constituționale față de care s-a angajat țara și care sunt necesare pentru deschiderea grupului tematic al elementelor fundamentale; îndeamnă toate partidele politice reprezentate în Adunarea

Republicii Macedonia de Nord să renunțe la retorica de campanie înflăcărată și să lucreze împreună într-o atmosferă de înțelegere pentru a ajunge la un acord cu privire la reformele necesare; invită instituțiile UE și statele membre să depună mai multe eforturi pentru a facilita rezolvarea acestei probleme, inclusiv prin asistență tehnică și facilitarea dialogului;

14. subliniază că controlul parlamentar asupra executivului ar trebui consolidat în continuare și solicită mecanisme de control întărite, inclusiv o mai mare implicare a partidelor din opoziție și a actorilor societății civile;

15. apreciază că alegerile locale, desfășurate în octombrie și noiembrie 2025, au fost în general competitive și că autoritatea electorală a gestionat pregătirile electorale în mare parte în mod eficient, în pofida unor lacune procedurale; observă că se face încă așteptată o reformă electorală cuprinzătoare; își reiterează apelul pentru punerea în aplicare a recomandărilor restante formulate de OSCE/ODIHR și de Comisia de la Veneția, printr-un proces transparent, care să implice toate părțile interesate vizate; solicită, de asemenea, o mai mare transparență în ceea ce privește finanțarea și cheltuielile partidelor politice și publicitatea politică, atât în mass-media tradițională, cât și în mediul online, în special pe rețelele de socializare; invită Macedonia de Nord să elimine lacunele normative care permit influența ascunsă în alegeri, în special prin reglementarea publicității politice online, inclusiv prin identificarea obligatorie a comanditarilor, transparența cheltuielilor și publicarea corectă a criteriilor de selecție a grupurilor-țintă, precum și prin tratarea problemei legate de finanțarea de către terți și de canalele de cheltuieli destinate campaniilor; solicită o finanțare echitabilă din partea statului și un acces egal la mass-media pentru toate partidele politice și candidații independenți;

16. solicită emanciparea politică reală și semnificativă a femeilor la nivel local, regional și național, pentru a le spori participarea la procesul electoral și la luarea deciziilor politice; recomandă, în plus, să se introducă cote de gen în cazul în care încă nu există, pentru a se asigura respectarea angajamentului față de echilibrul de gen, asumat în strategia națională privind egalitatea de gen;

17. recunoaște că s-au înregistrat progrese moderate în ceea ce privește reforma administrației publice și transformarea digitală, care au condus la îmbunătățirea transparenței și a eficienței sectorului public, inclusiv prin adoptarea recentă a unor acte legislative privind identificarea electronică în conformitate cu normele UE; constată, cu toate acestea, că sunt necesare eforturi suplimentare, inclusiv reforma autonomiei locale și punerea în aplicare mai fermă a strategiei administrației publice pentru perioada 2023-2030, care ar permite autorităților locale să ofere servicii mai bune cetățenilor, să dezvolte și să pună în aplicare strategii de dezvoltare locală și regională și să asigure capacitatea administrativă necesară;

18. cere cu insistență să se continue depolitizarea administrației publice și punerea în aplicare deplină a procedurilor de recrutare și de selectare a personalului de conducere de nivel superior bazate pe merit, în conformitate cu standardele UE;

19. consideră binevenită numirea recentă a noului Avocat al Poporului; apreciază formatul audierilor publice pentru numirile în posturile publice, care sporește transparența și controlul public; își exprimă totuși îngrijorarea cu privire la semnele de favoritism politic în procesul de numire a membrilor Comisiei pentru prevenirea și protecția

împotriva discriminării; accentuează că organismele de promovare a egalității trebuie să acționeze în mod independent și fără ingerințe politice;

Mass-media și societatea civilă

20. salută faptul că Macedonia de Nord oferă garanții juridice adecvate privind libertatea de exprimare; constată, cu toate acestea, necesitatea unor îmbunătățiri suplimentare în sensul creării unui mediu cu adevărat propice pentru o mass-media liberă și independentă; invită mass-media să dea dovadă de reținere în publicarea discursurilor care pot submina relațiile dintre grupurile și comunitățile etnice; subliniază că platformele sociale trebuie să îmbunătățească moderarea conținutului, în special în legătură cu discursurile de incitare la ură pe bază etnică; încurajează, de asemenea, dezvoltarea mass-mediei private la nivel local și regional;

21. observă că punerea în aplicare efectivă a dispozițiilor juridice privind protecția jurnaliștilor continuă să se confrunte cu provocări, în special în cazurile de hărțuire online și de violență bazată pe gen care vizează jurnalistele; este îngrijorat că lipsa unei legislații specifice de combatere a acțiunilor strategice în justiție împotriva mobilizării publice (SLAPP) și cunoașterea limitată a acestei probleme în rândul judecătorilor, al avocaților și al jurnaliștilor sunt obstacole în calea unei protecții efective a jurnaliștilor și a criticilor publici de acțiunile SLAPP; evidențiază că trebuie adoptate acte legislative naționale care să fie aliniate la Directiva privind combaterea SLAPP[7]; își exprimă îngrijorarea cu privire la insecuritatea socioeconomică a lucrătorilor din mass-media, în special a femeilor care lucrează în acest domeniu; invită autoritățile de aplicare a legii și sistemul judiciar să asigure desfășurarea unor anchete și aplicarea unor sancțiuni eficace în cazurile de atac, amenințare, hărțuire și presiune împotriva jurnaliștilor, axându-se în special pe jurnaliste; îndeamnă autoritățile competente să prevină în mod proactiv și să urmărească penal în mod sistematic toate cazurile de discursuri de incitare la ură, toate infracțiunile motivate de ură și toate cazurile de intimidare, să ancheteze temeinic atacurile conexe și să asigure siguranța și securitatea persoanelor vizate, cum ar fi jurnaliștii și persoanele care aparțin minorităților, comunităților și altor grupuri vulnerabile;

22. constată cu îngrijorare concentrarea tot mai mare a proprietății asupra mass-mediei și existența unui risc de control ascuns prin intermediari; solicită garanții mai puternice pentru independența editorială, transparența publicității de stat și protecția jurnaliștilor; evidențiază că este nevoie urgentă de o reformă efectivă a mass-mediei și de adoptarea unor măsuri eficace de combatere a concentrării, inclusiv privind transparența deplină a structurii de proprietate a mass-mediei, și alocarea de fonduri publice pentru publicitatea de stat, precum și de respectarea legislației în domeniul concurenței, al ajutoarelor de stat și al drepturilor de proprietate intelectuală; subliniază că pluralismul mass-mediei este esențial pentru reziliența democratică; evidențiază necesitatea de a consolida independența și capacitatea autorității de reglementare în domeniul mass-mediei, a serviciului public de radiodifuziune și a autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice;

---

[7] Directiva (UE) 2024/1069 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”) (JO L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

23. este îngrijorat de achiziția strategică a principalelor posturi de televiziune și portaluri de știri de către administratori de mass-media din Ungaria, ceea ce permite difuzarea discursurilor antieuropene către publicul din Macedonia de Nord;

24. își exprimă îngrijorarea profundă cu privire la încercările persistente de a denatura dezbaterea publică și de a submina încrederea în instituțiile democratice și în traseul european al țării prin manipularea coordonată a mediului de informare, inclusiv prin operațiuni de influență ascunsă și prin discursuri răuvoitoare; invită UE și statele membre să depună și mai multe eforturi pentru a ajuta Macedonia de Nord să combată ingerințele străine răuvoitoare în această țară, inclusiv prin asistență tehnică; accentuează că influența străină răuvoitoare slăbește credibilitatea instituțională și polarizează societatea; invită autoritățile să stabilească un cadru cuprinzător și instituționalizat pentru reziliența democratică, cu responsabilități clar stabilite, cu evaluări periodice ale riscurilor și cu rapoarte publice, în conformitate cu evoluția standardelor Uniunii pentru protejarea proceselor democratice; solicită, de asemenea, îmbunătățirea culturii mediatice și digitale, promovarea verificării faptelor, combaterea discursurilor de incitare la ură în toate formele sale și consolidarea rezilienței la amenințările hibride care pun sub semnul întrebării valorile democratice și obiectivul țării de a adera la UE;

25. observă că absența perspectivelor de aderare la UE din ultimii ani le-a oferit actorilor autoritari posibilitatea de a se implica mai mult în afacerile țării; încurajează, prin urmare, o comunicare publică transparentă și bazată pe date cu privire la reformele legate de UE și la procesul de aderare, pentru a menține sprijinul larg al societății și a contracara dezinformarea; îndeamnă în această privință Comisia să comunice mai eficace cu publicul macedonean cu privire la absența persistentă a voinței politice de a se promova reformele care ar soluționa problemele ce îi afectează pe toți macedonenii;

26. salută mediul general favorabil pentru organizațiile societății civile, subliniind, în același timp, că societatea civilă trebuie implicată într-o măsură mai mare în domeniile prioritare și în consultările publice; ia act de reactivarea Consiliului pentru cooperarea dintre guvern și societatea civilă; solicită o finanțare publică transparentă pentru organizațiile societății civile și îmbunătățirea legislației și alinierea acesteia la standardele internaționale, cum ar fi recomandările Comisiei de la Veneția și ale Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței; subliniază că este important să se asigure consultări incluzive cu organizațiile societății civile și transparența relațiilor cu acestea; invită Comisia să sprijine organizațiile societății civile care monitorizează temeinic și, dacă este necesar, critică punerea în aplicare a reformelor legate de UE;

Drepturile fundamentale

27. subliniază obligația tuturor statelor membre ale Consiliului Europei de a pune rapid în aplicare hotărârile pendinte ale Curții Europene a Drepturilor Omului; subliniază că orice modificare legislativă ar trebui să respecte standardele și recomandările internaționale ale Comisiei de la Veneția și să fie în conformitate cu Recomandarea Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței, inclusiv cu Legea privind asociațiile și fundațiile și cu punerea în aplicare a hotărârilor judecătorești privind înregistrarea asociațiilor;

28. constată că, în mare măsură, cadrul juridic general pentru drepturile fundamentale este în conformitate cu standardele europene; invită, cu toate acestea, guvernul Macedoniei

de Nord să consolideze punerea sa în practică, în special prin îmbunătățirea cadrului instituțional pentru egalitatea de gen și prin asigurarea unor mecanisme eficace de protecție împotriva violenței de gen și a violenței domestice, a accesului la servicii de sănătate și a alocării de resurse suficiente serviciilor de sprijinire a victimelor; solicită adoptarea finală a Legii privind egalitatea de gen, a Legii privind relațiile de muncă și a Legii privind prevenirea și protecția împotriva hărțuirii la locul de muncă, în conformitate cu standardele internaționale și cu acquis-ul UE, pentru a îmbunătăți calitatea vieții femeilor prin abordarea aspectelor-cheie legate de egalitatea de gen, în special în ceea ce privește accesul la viața politică, economică și socială;

29. consideră binevenite modificările din 2023 aduse Codului penal, care aliniază legislația internă la Convenția de la Istanbul; observă în special tranziția către o definiție a violului bazată pe consimțământ și recunoașterea explicită a violenței de gen; salută, de asemenea, modificările din 2026 care consolidează urmărirea penală a violenței domestice și a violenței de gen, precum și incriminarea diseminării fără consimțământ a imaginilor intime; consideră că aceste reforme reprezintă o aliniere semnificativă la standardele europene;

30. subliniază că este necesar să se depună în continuare eforturi pentru a îmbunătăți situația comunităților nemajoritare, inclusiv în ceea ce privește utilizarea limbilor, precum și pentru a combate discriminarea și a promova diversitatea; salută progresele înregistrate în ceea ce privește planul de acțiune privind protecția drepturilor persoanelor care aparțin minorităților sau comunităților și încurajează Macedonia de Nord să îl finalizeze într-un mod incluziv, stabilind criterii de referință clare, indicatori măsurabili și un mecanism de monitorizare specific, cu scopul de a garanta o protecție eficace împotriva discriminării și de a îmbunătăți drepturile fundamentale ale tuturor cetățenilor Macedoniei de Nord; îndeamnă actorii politici relevanți să evite utilizarea unui limbaj polarizant și escaladator care ar putea afecta relațiile dintre comunități și minorități;

31. accentuează că diversitatea etnică și culturală a Macedoniei de Nord constituie un avantaj de neprețuit și ar trebui transformată într-o forță pentru a consolida și mai mult guvernanța democratică și incluzivă și a accelera parcursul Macedoniei de Nord către aderarea la UE; încurajează Macedonia de Nord să includă toate comunitățile sale etnice în constituție, să promoveze incluziunea, să protejeze diversitatea, să combată discriminarea și să consolideze coeziunea socială în conformitate cu valorile europene și cu principiile democratice și să garanteze pe deplin drepturi și oportunități egale pentru toți;

32. solicită intensificarea eforturilor de combatere a excluziunii socioeconomice persistente a romilor; îndeamnă autoritățile să asigure punerea în aplicare efectivă a strategiei pentru incluziunea romilor, cu indicatori măsurabili, o monitorizare instituțională adecvată și o alocare bugetară adecvată; își exprimă îngrijorarea cu privire la practica continuă a segregării școlare în anumite municipalități și solicită măsuri proactive de desegregare;

33. constată cu îngrijorare că nu s-au înregistrat aproape deloc progrese în ceea ce privește reducerea barierelor cu care se confruntă persoanele cu dizabilități în majoritatea aspectelor vieții; încurajează să se depună mai multe eforturi pentru a finaliza cadrul juridic și instituțional privind drepturile persoanelor cu dizabilități și să se îmbunătățească punerea în aplicare și asigurarea respectării legii; observă provocările

structurale persistente în activitatea Comisiei pentru prevenirea și protecția împotriva discriminării din Macedonia de Nord, din cauza resurselor insuficiente;

34. cere îmbunătățirea protecției juridice a drepturilor persoanelor LGBTIQ+ și combaterea discursurilor de incitare la ură împotriva comunității, inclusiv a celor online; este profund îngrijorat de exacerbarea urii împotriva persoanelor LGBTIQ+ și a organizațiilor societății civile din Macedonia de Nord;

35. îndeamnă toți actorii politici să modifice Legea privind registrul de stare civilă, să asigure recunoașterea juridică rapidă, accesibilă și neîngrădită a genului și să stabilească o procedură juridică transparentă în conformitate cu standardele internaționale și cu hotărârea respectivă din 2019 a Curții Europene a Drepturilor Omului;

36. îndeamnă autoritățile să restabilească terminologia esențială de combatere a discriminării în Legea privind învățământul primar și solicită reintroducerea dispozițiilor privind raportarea obligatorie a violenței în școli, pentru a proteja grupurile vulnerabile;

37. constată, cu îngrijorare, condițiile de viață din închisorile din Macedonia de Nord, care trebuie îmbunătățite urgent;

38. salută cooperarea consolidată în ceea ce privește gestionarea frontierelor și invită Macedonia de Nord să consolideze gestionarea migrației, să combată rețelele infracționale de persoane care introduc ilegal migranți, de traficanți de persoane și de alte tipuri de criminalitate organizată, să îmbunătățească alinierea la acquis-ul UE și să abordeze provocările persistente în gestionarea migrației legale și ilegale, cu respectarea deplină a drepturilor omului și a dreptului internațional; subliniază că trebuie prevenite returnările ilegale la frontierele Macedoniei de Nord;

39. felicită guvernul Macedoniei de Nord pentru răspunsul său rapid la incendierea antisemită care a vizat o clădire a comunității evreiești din Skopje la 12 aprilie 2026;

Statul de drept

40. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că sistemul judiciar, independența instanțelor și a parchetelor, precum și eforturile de consolidare a statului de drept și a cadrelor anticorupție nu au avansat suficient; invită părțile interesate politice să renunțe urgent la ingerințele politice în sistemul judiciar; ia act cu îngrijorare de deficiențele structurale profunde și de tendințele negative în funcționarea sistemului judiciar, inclusiv de finanțarea inadecvată și personalul insuficient din instituțiile judiciare, care subminează independența sistemului; invită, prin urmare, Macedonia de Nord să accelereze punerea în aplicare a Strategiei de reformă judiciară 2024-2028;

41. subliniază că este important să se protejeze integritatea și independența sistemului judiciar, inclusiv prin consolidarea Consiliului Judiciar, în conformitate cu recomandarea și avizul misiunii de evaluare inter pares a Comisiei de la Veneția din 2023;

42. se declară îngrijorat de modificările aduse Codului penal în Macedonia de Nord, care au scurtat termenele de prescripție și au redus sancțiunile pentru corupția la nivel înalt și abuzul în serviciu, au subminat procedurile judiciare în curs, inclusiv cazurile la nivel înalt, generând o percepție de impunitate pentru actorii politici importanți și slăbind și

mai mult încrederea publică în sistemul judiciar;

43. solicită autorităților competente să asigure monitorizarea adecvată a cazurilor de potențiale infracțiuni motivate de ură, inclusiv cele care vizează grupuri și comunități etnice;

44. constată cu îngrijorare că nu s-au înregistrat progrese în prevenirea și combaterea corupției și că corupția rămâne predominantă în multe domenii; subliniază că există în continuare un decalaj semnificativ și inexplicabil între investigațiile anunțate oficial ale cazurilor de corupție și hotărârile judecătorești pronunțate în cazurile de corupție la nivel înalt; invită guvernul Macedoniei de Nord să îmbunătățească punerea în aplicare a strategiei naționale pentru prevenirea corupției și a conflictelor de interese și să adopte un nou Cod penal în conformitate cu acquis-ul UE și cu standardele internaționale; solicită, de asemenea, consolidarea protecției avertizorilor de integritate, deoarece aceasta rămâne slabă, descurajând astfel persoanele să raporteze cazurile de corupție; apreciază totuși participarea activă a Macedoniei de Nord la Tratatul internațional privind schimbul de date pentru verificarea declarațiilor de avere, fapt ce poziționează țara ca punct de referință regional în acest mecanism;

45. îndeamnă la adoptarea în timp util a unei strategii anticorupție cuprinzătoare pentru perioada 2026-2030, cu responsabilități clare și obiective măsurabile, și solicită punerea în aplicare a recomandărilor încă neaplicate ale Grupului de state împotriva corupției (GRECO);

46. observă cu îngrijorare că întârzierile procedurilor judiciare și constrângerile legate de resurse continuă să îngreuneze stabilirea unui palmares solid de cazuri de corupție la nivel înalt; solicită, în special, anchete și condamnări definitive în cazurile de corupție la nivel înalt, care ar putea servi drept exemplu că corupția este abordată la toate nivelurile și că nu există impunitate;

47. constată că nivelul perceput al încrederii în sistemul judiciar rămâne foarte scăzut și că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a preveni influența nejustificată și intimidarea;

48. invită Macedonia de Nord să își intensifice eforturile de a combate spălarea banilor;

49. solicită un efort mai concertat în combaterea eficace a criminalității organizate; invită guvernul Macedoniei de Nord să alinieze legislația națională privind armele, stupefiantele și substanțele psihotrope la acquis-ul UE;

50. încurajează autoritățile naționale să instituie un cadru cuprinzător de sprijin pentru femeile care au supraviețuit violenței de gen, inclusiv prin furnizarea de asistență financiară garantată prin lege, garantarea asistenței juridice gratuite și scutirea de la plata cheltuielilor de judecată, crearea unui fond de stat pentru a acoperi sprijinul neplătit pentru copii și creșterea investițiilor în capacitarea economică a femeilor prin formare specifică, întreprinderi sociale și inițiative locale de ocupare a forței de muncă;

Reformele socioeconomice

51. sprijină eforturile continue de modernizare a economiei, de abordare a neconcordanțelor de competențe, de consolidare a economiei digitale și de îmbunătățire a mediului de afaceri, care sunt adecvate pentru a răspunde presiunilor competitive de pe piața internă

a UE; subliniază că o creștere economică durabilă depinde de statul de drept, de previzibilitatea sistemului judiciar și de acțiunile eficiente împotriva corupției; solicită punerea în aplicare a legii organice privind bugetul din 2023, introducerea de norme fiscale și a unui Consiliu Fiscal, precum și consolidarea procedurii bugetare pe termen mediu;

52. subliniază necesitatea de a aborda provocările sociale, de a asigura politici de ocupare a forței de muncă de înaltă calitate, de a promova convergența socială către standardele UE și de a realiza progrese în ceea ce privește Pilonul european al drepturilor sociale;

53. salută primii pași în punerea în aplicare a agendei de reformă și a programului de lucru multianual din cadrul Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest, care este pe cale să ofere beneficii concrete pentru cetățeni; încurajează Macedonia de Nord să continue punerea în aplicare a agendei sale de reformă; subliniază necesitatea de a accelera în mod considerabil și de a realiza agenda de reformă, în special în ceea ce privește clusterul de elemente fundamentale; subliniază că plata fondurilor trebuie să rămână strict condiționată de îndeplinirea obiectivelor de reformă și a jaloanelor esențiale convenite; apreciază adoptarea cadrului cuprinzător privind securitatea cibernetică și actualizarea Legii privind documentele electronice, identificarea electronică și serviciile de încredere; salută modul obiectiv și bazat pe fapte în care Comisia a evaluat punerea în aplicare a măsurilor de reformă până în prezent; salută călduros recenta plată în valoare de 65,7 milioane EUR către Macedonia de Nord în cadrul Mecanismului de reformă și creștere, în urma unei evaluări pozitive a implementării reformelor, mai ales în domeniul digitalizării și educației;

54. invită UE și Macedonia de Nord să continue supravegherea consolidată și participarea semnificativă a organizațiilor societății civile, a asociațiilor de întreprinderi și a partenerilor sociali în toate etapele Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest, inclusiv elaborarea măsurilor de reformă, punerea în aplicare a proiectelor și monitorizarea rezultatelor; recunoaște necesitatea de a îmbunătăți climatul de afaceri și funcționarea economiei de piață; solicită să se pună un accent mai mare pe măsurile de corectare a denaturărilor pieței și pe măsurile de protecție socială; solicită să se acorde mai multă atenție tendințelor demografice negative și abordării economiei informale și a impactului social și fiscal negativ al acesteia;

55. invită autoritățile să protejeze independența și rolul legitim al sindicatelor reprezentative și să asigure respectarea drepturilor fundamentale ale lucrătorilor, inclusiv negocierea colectivă, în drept și în practică; invită, de asemenea, autoritățile să asigure un dialog constructiv și semnificativ cu sindicatele pentru a aborda problemele urgente, cum ar fi salariile, condițiile de muncă și protecția socială, inclusiv în ceea ce privește munca pe platforme;

56. recunoaște importanța strategică a sectoarelor culturale și creative și necesitatea unui cadru stabil și aliniat la UE pentru drepturile de autor; invită Macedonia de Nord să asigure remunerarea echitabilă a autorilor și a artiștilor interpreți sau executanți, să alinieze gestionarea drepturilor colective la acquis-ul UE și să consolideze asigurarea respectării legii privind combaterea pirateriei; subliniază că slaba protecție a titularilor de drepturi subminează sustenabilitatea mass-mediei și crearea de conținut audiovizual de înaltă calitate;

57. solicită continuarea punerii în aplicare a strategiilor de activare pe piața muncii pentru

tineri, șomerii de lungă durată, persoanele slab calificate și grupurile defavorizate, cum ar fi femeile, persoanele cu dizabilități, romii și egiptenii balcanici;

58. încurajează consolidarea politicii pentru tineret prin modificarea Legii privind participarea tinerilor și politicile pentru tineret, prin instituirea unei monitorizări eficace și a unui cod bugetar specific și prin îmbunătățirea structurilor locale de tineret;

59. salută integrarea Macedoniei de Nord în domeniul de aplicare geografic al zonei unice de plăți în euro (SEPA);

60. salută călduros propunerea Comisiei și autorizarea Consiliului de a deschide negocieri privind extinderea regimului UE de roaming la prețurile de pe piața națională la Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia și invită Comisia și partenerii din Balcanii de Vest să ia rapid măsurile necesare pentru deschiderea reciprocă a piețelor de roaming ale UE și ale partenerilor din Balcanii de Vest; subliniază că extinderea zonei de roaming la prețurile de pe piața națională la Balcanii de Vest ar aduce beneficii concrete atât cetățenilor, cât și întreprinderilor, favorizând contactele interumane, stimulând legăturile economice, sprijinind schimburile educaționale și facilitând turismul;

61. invită Macedonia de Nord să se alinieze la acquis-ul UE privind examinarea investițiilor străine directe;

Mediul, biodiversitatea, energia și transporturile

62. solicită creșterea investițiilor în infrastructura de transport și energie și în realizarea de progrese pentru a aduce legislația în domeniul transporturilor, al energiei și al mediului mai aproape de standardele UE; cere ca legislația națională să fie aliniată la normele UE privind drepturile pasagerilor; subliniază necesitatea de a consolida conectivitatea și de a asigura fluxuri comerciale libere, în special în ceea ce privește traficul rutier; solicită implementarea sistemului de intrare/ieșire al UE, ținând seama, în același timp, de impactul acestuia asupra conducătorilor auto profesioniști și a lanțurilor de aprovizionare;

63. subliniază importanța conexiunilor transfrontaliere, cum ar fi coridoarele VIII și X ale rețelei transeuropene de transport (TEN-T), deoarece acestea sunt vitale pentru intensificarea cooperării economice cu țările învecinate și a contactelor interpersonale; solicită punerea în aplicare efectivă a angajamentelor asumate; consideră binevenit acordul dintre Bulgaria și Macedonia de Nord privind construirea unui tunel feroviar transfrontalier, care marchează un pas definitoriu către finalizarea legăturii feroviare de-a lungul coridorului VIII; remarcă importanța strategică a coridorului VIII pentru autonomia geostrategică a UE și a NATO, acesta reprezentând o rută logistică esențială de-a lungul flancului sudic al NATO;

64. salută adoptarea Legii energiei în mai 2025, dar subliniază că țara este încă foarte dependentă de cărbune; solicită adoptarea rapidă a energiei din surse regenerabile și acordarea unei atenții sporite eficienței energetice, în special pentru clădiri;

65. regretă că s-au înregistrat puține progrese în ceea ce privește legislația de mediu; solicită, în special, acțiuni urgente pentru a aborda problemele privind calitatea aerului și a apei și gestionarea apelor uzate, inclusiv prin finanțare națională sporită și clar

alocată pentru infrastructura de aprovizionare cu apă și de salubritate din zonele urbane și rurale, integrarea, acolo unde este fezabil, a sistemelor de apă ale satelor în utilitățile publice, cu responsabilități instituționale clar atribuite, asigurarea unor controale sanitare și de laborator periodice, cu publicarea rezultatelor, și consolidarea supravegherii inspecțiilor, inclusiv introducerea de sancțiuni pentru sistemele nereglementate, slab întreținute sau poluante;

66. observă cu îngrijorare nivelurile în mod persistent ridicate ale poluării aerului, în special în zonele urbane, care sunt strâns legate de arderea cărbunilor și producția de ciment; își exprimă profunda îngrijorare, în acest context, cu privire la noua lege privind controlul emisiilor industriale și îndeamnă autoritățile să o modifice printr-o procedură publică transparentă și incluzivă, care să implice toate părțile interesate relevante, în special experții în domeniul mediului și organizațiile societății civile; subliniază necesitatea urgentă de a îmbunătăți calitatea aerului în orașe, inclusiv prin măsuri precum introducerea unor zone cu emisii scăzute și achiziționarea de vehicule de transport public moderne și mai puțin poluante;

67. observă cu îngrijorare progresul limitat în punerea în aplicare a legislației orizontale de mediu și îndeamnă Macedonia de Nord să alinieze pe deplin și să pună în aplicare în mod eficace Directivele privind evaluarea impactului asupra mediului[8] și privind evaluarea strategică de mediu[9], inclusiv legislația secundară legată de proiectele mici din domeniul hidroenergiei;

68. invită guvernul Macedoniei de Nord și autoritățile locale să intensifice măsurile privind biodiversitatea, să instituie o protecție juridică eficace pentru siturile Emerald desemnate în temeiul Convenției de la Berna și să accelereze identificarea și desemnarea viitoarelor situri Natura 2000; invită guvernul Macedoniei de Nord să acorde prioritate adoptării unei noi legi privind protecția naturii și să o urgenteze, pentru a înlocui cadrul juridic perimat și pentru a asigura alinierea deplină la Directivele UE privind habitatele[10] și păsările[11];

69. salută cooperarea continuă a Macedoniei de Nord cu Kosovo și cu Albania în legătură cu Parcul național transfrontalier din Munții Sharr; repetă nevoia urgentă de a adopta Legea privind reproclamarea Parcului național Mavrovo și de a finaliza și a pune în aplicare în mod eficace planul de gestionare a acestuia; încurajează să se includă Jablanica pe lista națională a zonelor protejate; îndeamnă Macedonia de Nord să elaboreze și să pună în aplicare un plan național de acțiune și de gestionare pentru conservarea linxului balcanic, aliniat la strategia regională și în cooperare cu țările

---

8 Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj).

9 Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, 21.7.2001, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj).

10 Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

11 Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

învecinate, inclusiv în vederea menținerii conectivității ecologice între habitatele esențiale, inclusiv Mavrovo și Jablanica, și zonele transfrontaliere;

Cooperarea regională și politica externă

70. salută contribuțiile valoroase și semnificative ale Macedoniei de Nord la cooperarea și stabilitatea regională, prin implicarea sa în inițiative economice și diplomatice regionale, cum ar fi Procesul de la Berlin, planul de creștere pentru Balcanii de Vest și punerea în aplicare a acordurilor privind piața regională comună;

71. solicită un angajament constant față de dialogul și cooperarea cu țările învecinate pentru a consolida stabilitatea regională și a promova încrederea reciprocă; solicită promovarea în continuare a contactelor interumane în întreaga Europă de Sud-Est; subliniază importanța punerii în aplicare cu bună credință a acordurilor internaționale, cum ar fi Acordul de la Prespa și Tratatul de prietenie, bună vecinătate și cooperare cu Bulgaria;

72. recunoaște că există interpretări diferite în legătură cu caracteristicile istorice ale societății macedonene; subliniază că raportul său nu urmărește să prejudicieze sau să limiteze dezbaterea academică cu privire la aceste chestiuni și că astfel de interpretări nu influențează evaluarea de către Parlament a progreselor Macedoniei de Nord în procesul de aderare la UE, care rămâne ancorată în criteriile de la Copenhaga și în principiile relațiilor de bună vecinătate; îndeamnă toate părțile să reia activitatea Comisiei mixte multidisciplinare de experți în chestiuni istorice și educaționale din Bulgaria și Macedonia de Nord și să își îndeplinească activitatea cu bună credință, apropiind astfel societățile; condamnă orice încercare de a înlocui monumentele și/sau artefactele istorice, inclusiv distrugerea patrimoniului cultural autentic; regretă distrugerea și falsificarea inscripțiilor bulgare;

73. își exprimă profunda îngrijorare că ultima reuniune a Comisiei interguvernamentale comune, înființată în temeiul articolului 12 din Tratatul de prietenie, bună vecinătate și cooperare, a avut loc la 17 iulie 2022 și că de atunci nu a mai avut loc nicio altă reuniune; îndeamnă guvernele Bulgariei și Macedoniei de Nord să organizeze rapid cea de a treia sesiune a Comisiei interguvernamentale comune, astfel încât să se înregistreze progrese în punerea în aplicare a tratatului și a protocoalelor la acesta;

74. îndeamnă cu fermitate Comisia multidisciplinară comună de experți în chestiuni istorice și educaționale din Bulgaria și Macedonia de Nord, înființată ca urmare a Tratatului de prietenie, bună vecinătate și cooperare cu Bulgaria, să obțină rezultate clare și tangibile; subliniază că textele ar trebui să reflecte interpretarea faptelor și a personalităților istorice din istoria comună a ambelor popoare pe baza unor surse și documente istorice obiective, autentice și bazate pe dovezi, a interpretării științifice și a evenimentelor istorice, astfel cum este prevăzut în Al doilea protocol la tratatul cu Bulgaria;

75. ia act cu îngrijorare de legăturile din ce în ce mai strânse dintre Macedonia de Nord și guvernul Serbiei, care urmărește o agendă iliberală; avertizează, de asemenea, cu privire la influența economică și politică tot mai mare a Chinei în regiune, în special prin proiecte de infrastructură și împrumuturi; ia act, cu aceeași îngrijorare, de relatările privind eforturile Rusiei de a exercita influență în Macedonia de Nord; solicită UE să sprijine Macedonia de Nord în consolidarea rezilienței împotriva influenței externe exercitate prin intermediul rețelelor religioase; își exprimă îngrijorarea cu privire la discursurile promovate în regiune care pun sub semnul întrebării suveranitatea și

integritatea teritorială a țărilor, inclusiv cele legate de așa-numita „lume sârbă”;

76. reamintește necesitatea de a declasifica arhivele fostelor servicii secrete iugoslave (UDBA și KOS), păstrate atât în Macedonia de Nord, cât și în Serbia; subliniază că aceste arhive trebuie declasificate la nivel regional pentru a aborda trecutul totalitar într-un mod transparent, în vederea consolidării democrației, responsabilității și instituțiilor în Balcanii de Vest;

77. salută alinierea solidă de mult timp a Macedoniei de Nord la politica externă, de securitate și de apărare a UE, inclusiv în ceea ce privește măsurile restrictive; regretă totuși că a sporit numărul de cazuri în care Macedonia de Nord s-a abținut de la voturi importante în organismele internaționale, în loc să urmeze poziția majoritară a UE; invită, prin urmare, guvernul Macedoniei de Nord ca, în cazul în care există îndoieli, să se alinieze la poziția majorității în cadrul UE; subliniază importanța geostrategică a Macedoniei de Nord și rolul său important ca membru al NATO; salută participarea activă a țării la misiunile și operațiunile UE din cadrul politicii de securitate și apărare comune și contribuția sa la rolul de lider al UE în menținerea păcii, prevenirea conflictelor și gestionarea crizelor internaționale; salută pregătirea Macedoniei de Nord pentru a îmbunătăți cooperarea cu UE în cadrul parteneriatului în materie de securitate și apărare;

°

° °

78. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Președintelui Consiliului European, Consiliului, Comisiei, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și Președintelui, guvernului și Adunării Republicii Macedonia de Nord.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0220

Raportul Comisiei pe 2025 privind Kosovo

Rezoluția Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la raportul Comisiei pe 2025 privind Kosovo (2025/2252(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Acordul de stabilizare și de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Kosovo, pe de altă parte[1], în vigoare de la 1 aprilie 2016,

– având în vedere cererea de aderare la Uniunea Europeană depusă de Kosovo la 15 decembrie 2022,

– având în vedere cererea de aderare la Consiliul Europei depusă de Kosovo la 12 mai 2022,

– având în vedere Acordul-cadru între Uniunea Europeană și Kosovo privind principiile generale ale participării Kosovo la programele Uniunii[2], în vigoare începând cu 1 august 2017,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1529 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 septembrie 2021 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III)[3],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2023/850 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 aprilie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1806 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație[4], în ceea ce privește Kosovo, care permite un regim de călătorii fără viză pentru titularii de pașapoarte biometrice din Kosovo începând cu 1 ianuarie 2024,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1449 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere

1 JO L 71, 16.3.2016, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
2 JO L 195, 27.7.2017, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/1388/oj.
3 JO L 330, 20.9.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
4 JO L 110, 25.4.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/850/oj.

pentru Balcanii de Vest[5],

– având în vedere concluziile Președinției în urma reuniunii Consiliului European de la Salonic din 19 și 20 iunie 2003,

– având în vedere summiturile UE-Balcanii de Vest, care au avut loc la Sofia, Zagreb și Brdo pri Kranju în 2018, 2020 și, respectiv, 2021, precum și declarațiile acestora,

– având în vedere reuniunea liderilor din Balcanii de Vest din 1 iulie 2025 de la Skopje, Macedonia de Nord, privind Planul de creștere pentru Balcanii de Vest,

– având în vedere declarația adoptată cu ocazia summitului UE-Balcanii de Vest din 17 decembrie 2025,

– având în vedere concluziile Președinției din 16 decembrie 2025 privind extinderea,

– având în vedere Procesul de la Berlin, lansat la 28 august 2014,

– având în vedere concluziile Președinției summitului din 2025 privind Procesul de la Berlin, care a avut loc la 22 octombrie 2025,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 6 octombrie 2020 intitulată „Un plan economic și de investiții pentru Balcanii de Vest” (COM(2020)0641),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 8 noiembrie 2023 intitulată „Un nou plan de creștere pentru Balcanii de Vest” (COM(2023)0691),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 20 martie 2024 privind reformele și revizuirea politicilor înainte de extindere (COM(2024)0146),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 4 noiembrie 2025 intitulată „Comunicarea din 2025 privind politica de extindere a UE” (COM(2025)0690), însoțită de documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul privind Kosovo din 2025” (SWD(2025)0752),

– având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Energiei, semnat la Atena la 25 octombrie 2005, care urmărește extinderea normelor UE privind piața internă a energiei la Europa de Sud-Est,

– având în vedere Rezoluția 1244 din 10 iunie 1999 a Consiliului de Securitate al ONU, Avizul consultativ al Curții Internaționale de Justiție (CIJ) din 22 iulie 2010 privind conformitatea cu dreptul internațional a declarației unilaterale de independență a Kosovo și Rezoluția 64/298 din 9 septembrie 2010 a Adunării Generale a ONU, care a luat act de conținutul avizului CIJ și a felicitat UE pentru disponibilitatea de a înlesni dialogul dintre Serbia și Kosovo,

– având în vedere alinierea constantă a Kosovo la politica externă și de securitate comună a UE,

– având în vedere primul acord privind principiile care guvernează normalizarea relațiilor

[5] JO L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

dintre Serbia și Kosovo din 19 aprilie 2013 și acordurile din 25 august 2015, precum și dialogul în curs facilitat de UE în vederea normalizării acestor relații,

– având în vedere Acordul de la Bruxelles din 27 februarie 2023 și Acordul de la Ohrid din 18 martie 2023, precum și anexa aferentă privind normele de punere în aplicare,

– având în vedere prezența continuă și mandatul Forței pentru Kosovo conduse de NATO, care continuă să contribuie la menținerea unui mediu sigur și securizat și a libertății de circulație în Kosovo,

– având în vedere Decizia (PESC) 2025/1161 a Consiliului din 5 iunie 2025 de modificare a Acțiunii comune 2008/124/PESC privind misiunea Uniunii Europene de sprijinire a supremației legii în Kosovo, EULEX KOSOVO[6], care a prelungit mandatul misiunii până la 14 iunie 2027,

– având în vedere raportul final al misiunii Uniunii Europene de observare a alegerilor parlamentare din Kosovo din 2025,

– având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Kosovo,

– având în vedere recomandările comune adoptate la cea de-a 12-a reuniune a Comisiei parlamentare de stabilizare și de asociere UE-Kosovo, care a avut loc la 9 decembrie 2024,

– având în vedere indicele de percepție a corupției pentru 2025 stabilit de Transparency International,

– având în vedere clasamentul mondial al libertății presei pentru 2025 publicat de Reporteri fără Frontiere,

– având în vedere misiunea de informare la Pristina a Platformei pentru siguranța jurnaliștilor a Consiliului Europei din 24 și 25 martie 2026,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0166/2026),

A. întrucât politica de extindere este unul dintre cele mai eficace instrumente de politică externă ale UE și reprezintă una dintre politicile care a dat cele mai bune rezultate în ceea ce privește stimularea și încurajarea reformelor fundamentale în țările candidate la aderare și o investiție geopolitică strategică în pacea, stabilitatea și securitatea pe termen lung pe întregul continent;

B. întrucât democrația, drepturile omului și statul de drept sunt valorile fundamentale pe care se întemeiază UE; întrucât aceste valori fundamentale nu pot fi compromise în contextul procesului de extindere;

C. întrucât Constituția Republicii Kosovo este una dintre cele mai progresiste în ceea ce privește drepturile minorităților;

---

6 JO L, 2025/1161, 6.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1161/oj.

D. întrucât fiecare țară implicată în procesul de aderare este evaluată numai pe baza propriilor merite; întrucât punerea în aplicare a reformelor necesare și respectarea setului de criterii și valori europene comune sunt cele care determină calendarul și progresul procesului de aderare; întrucât procesul de aderare nu poate continua fără punerea în aplicare a reformelor necesare;

E. întrucât parcursul Kosovo către aderarea la UE depinde și de normalizarea relațiilor cu Serbia și de relațiile de bună vecinătate;

F. întrucât protejarea integrității proceselor democratice a devenit un aspect central al politicii de extindere a UE; întrucât Kosovo a fost supusă unor ingerințe străine și campanii de dezinformare, în special din partea Rusiei, inclusiv prin canalele mass-media naționaliste sârbe, care au urmărit să destabilizeze instituțiile democratice, să submineze coeziunea societății și să împiedice integrarea europeană a Kosovo; întrucât consolidarea rezilienței democratice constituie o parte integrantă a îndeplinirii criteriilor politice de aderare;

G. întrucât, spre deosebire de poziția europeană generală, independența Kosovo nu a fost încă recunoscută de Cipru, Grecia, România, Slovacia și Spania;

Angajamentul față de aderarea la UE

1. apreciază angajamentul continuu al Kosovo față de aderarea la UE, care reflectă o alegere geopolitică strategică clară care consolidează securitatea, o ancorare europeană puternică, un consens general între partide pentru integrarea europeană și un nivel ridicat de sprijin public pentru parcursul european al Kosovo, în special prin dezvoltarea unor relații strânse și concrete cu Uniunea Europeană;

2. își reiterează convingerea fermă că viitorul Kosovo este în UE, în special având în vedere dinamica geopolitică actuală din regiune, schimbările majore rapide din politica mondială și intensificarea concurenței cu regimurile autoritare; evidențiază că apropierea dintre Kosovo și UE face parte dintr-un proces de integrare treptată care depășește simpla aderare formală; insistă că formele concrete de cooperare și de integrare treptată, în special prin parteneriatele sectoriale, participarea la programe ale Uniunii precum Erasmus+ și includerea în anumite politici europene, reprezintă pârghii esențiale pentru consolidarea legăturilor cu Kosovo; subliniază că aceste instrumente ajută la consolidarea ancorării Kosovo în spațiul european și răspund provocărilor geostrategice ale regiunii, inclusiv prin prevenirea influenței actorilor externi, fără a afecta ritmul sau rezultatul procesului de extindere;

3. salută constituirea noii Adunări și a noului Guvern al Kosovo la 12 februarie 2026, în urma alegerilor parlamentare democratice anticipate organizate în decembrie 2025 și după mai mult de un an de impas politic și profundă polarizare politică; regretă însă paralizarea procesului politic în 2025, care a echivalat cu un „an pierdut” pentru Kosovo; regretă, de asemenea, că Adunarea Națională nu a reușit să aleagă un nou președinte în termenul constituțional; ia act de dizolvarea Adunării Naționale prin decret prezidențial la 6 martie 2026 și de verdictul ulterior al Curții Constituționale care a anulat această decizie și a acordat membrilor Adunării 34 de zile pentru a alege un nou președinte, după care țara ar fi obligată să organizeze noi alegeri; ia act de încercările eșuate de a alege un președinte până la acest termen și de anunțarea în consecință a unor noi alegeri legislative la 7 iunie 2026;

4. salută, de asemenea, ratificarea de către Adunarea Națională din Kosovo, la 13 februarie 2026, a acordurilor din cadrul Mecanismului de reformă și creștere; constată că astfel Kosovo are posibilitatea să acceseze granturi substanțiale și împrumuturi preferențiale menite să promoveze reformele-cheie și să accelereze convergența sa economică și progresul său pe parcursul european; regretă profund că, având în vedere „anul pierdut” și posibila pierdere a altor luni pentru campania electorală, este posibil ca țara să nu fie în măsură să realizeze toate reformele necesare până la termenele-limită și ar risca să piardă sume importante de sprijin financiar prin Mecanismul de reformă și creștere;

5. reliefează că un proces de extindere credibil se bazează pe un proces întemeiat pe merit, care necesită menținerea unui ritm susținut și ireversibil al reformelor și punerea în aplicare riguroasă a reformelor în conformitate cu standardele UE, în special cu criteriile de la Copenhaga; invită Kosovo să își intensifice progresele în punerea în aplicare a reformelor legate de UE, în special în domeniile statului de drept, libertăților fundamentale și combaterii corupției, în special a corupției la nivel înalt, și să își continue eforturile prin consolidarea angajamentului său față de valorile și standardele europene; subliniază că orice asistență pentru preaderare și asistența financiară aferentă trebuie să rămână strict condiționate de rezultate măsurabile și verificabile în aceste domenii; reamintește, în acest sens, importanța susținerii statului de drept care garantează respectarea opiniilor tuturor și aplicarea efectivă a legilor în practică; evidențiază că este necesar să se redefinească prioritățile și să se realizeze progrese concrete în ceea ce privește aceste reforme pentru ca Kosovo să își consolideze ancorarea în Europa și să continue parcursul pentru revenirea pe calea aderării la UE; reliefează că extinderea implică și o pregătire temeinică a instituțiilor și a statelor membre ale UE pentru a asigura integrarea cu succes a unor noi membri potențiali, respectând totodată stabilitatea economică a pieței interne, standardele sociale și de mediu și buna funcționare a instituțiilor UE;

6. sprijină cererea de aderare la UE prezentată de Kosovo în decembrie 2022; își reiterează apelul adresat statelor membre din cadrul Consiliului să invite Comisia să își prezinte chestionarul fără întârzieri nejustificate și să își prezinte avizul referitor la temeinicia cererii de aderare a țării și invită Consiliul să acționeze rapid ulterior, inclusiv acordând statutul de țară candidată de îndată ce sunt îndeplinite criteriile relevante; solicită celor cinci state membre care nu au recunoscut încă independența Kosovo să facă acest lucru fără întârziere, permițându-i astfel să avanseze în condiții de egalitate cu ceilalți candidați; reamintește avizul consultativ al Curții Internaționale de Justiție din 22 iulie 2010, în care se afirmă că declarația unilaterală de independență a Kosovo nu încalcă dreptul internațional general;

7. își reiterează sprijinul deplin pentru cererea Kosovo de aderare la Consiliul Europei, pentru planul de orientare strategică al acestei țări de a adera la programul Parteneriatului pentru pace al NATO și pentru cererile sale de aderare la alte organizații internaționale; îndeamnă organizațiile vizate și statele membre să sprijine activ aceste candidaturi; constată că apropierea Kosovo de NATO consolidează securitatea europeană; invită Comisia și biroul UE din Kosovo să își intensifice eforturile pentru a îmbunătăți vizibilitatea și înțelegerea, în Kosovo, a Uniunii și a beneficiilor concrete ale unui parteneriat solid între UE și Kosovo; îndeamnă Serbia să nu se mai opună cererii Kosovo de a deveni membru al Consiliului Europei și al altor organizații internaționale, opoziție care ar încălca Acordul din 2023 privind calea spre normalizarea relațiilor dintre Kosovo și Serbia;

8. felicită Kosovo ca partener de încredere al UE, după cum o demonstrează alinierea sa voluntară continuă la politica externă și de securitate comună (PESC) a UE, inclusiv punerea în aplicare în continuare a măsurilor restrictive ale UE împotriva Rusiei și Belarusului, condamnarea clară a războiului de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei și nivelul constant ridicat de sprijin public pentru integrarea în UE în rândul cetățenilor săi; se așteaptă ca Kosovo să mențină această aliniere și să își continue eforturile pentru limitarea amenințării ruse;

9. salută semnarea la 18 martie 2025 a declarației trilaterale de cooperare în domeniul apărării dintre Kosovo, Albania și Croația, cu scopul de a consolida capabilitățile de apărare și de a îmbunătăți cooperarea în combaterea amenințărilor hibride;

10. salută decizia îndelung așteptată de ridicare a măsurilor UE împotriva Kosovo, inclusiv deblocarea unor contracte și programe prioritare în valoare de 216 milioane EUR în decembrie 2025 și deblocarea la începutul anului 2026 a sumei restante de 205 milioane EUR; consideră că aceste măsuri au fost în contradicție clară cu angajamentul demonstrat al Kosovo față de valorile europene și cu alinierea sa la politicile UE și nu mai erau justificate, având în vedere că au fost îndeplinite toate cerințele necesare; constată impactul negativ pe care l-au avut aceste măsuri asupra societății din Kosovo, în special asupra comunităților locale, organizațiilor societății civile și întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri); pune sub semnul întrebării lipsa de transparență și de previzibilitate, comunicarea publică insuficientă și durata prelungită a măsurilor, deși Kosovo a respectat cerințele UE;

Democrația și statul de drept

11. salută evaluarea în general pozitivă a desfășurării alegerilor parlamentare și locale din 2025, constatând că acestea s-au desfășurat într-un mod pașnic, competitiv și incluziv într-un cadru electoral revizuit și aliniat la recomandările anterioare ale misiunii UE de observare a alegerilor; felicită autoritățile pentru introducerea unui sistem electronic de votare în Kosovo; observă totuși că s-au identificat deficiențe în desfășurarea alegerilor și îndeamnă autoritățile din Kosovo să țină seama de ele în organizarea viitoarelor alegeri;

12. salută participarea sârbilor din Kosovo la alegerile parlamentare și locale din 2025 și faptul că cei patru primari sârbi recent aleși au preluat funcțiile de la predecesorii lor albanezi în localitățile cu majoritate sârbă din nordul Kosovo; își exprimă totuși îngrijorarea cu privire la presiunile exercitate asupra alegătorilor care depind de asistența socială și de locurile de muncă oferite de Serbia pentru a-i vota pe reprezentanții Srpska Lista în alegerile parlamentare din februarie 2025;

13. regretă încercările continue de politizare a instituțiilor independente, inclusiv a Comisiei Electorale Centrale, și deficiențele de guvernanță din Comisia independentă pentru mass-media; invită Kosovo să continue alinierea cadrului juridic care reglementează Comisia independentă pentru mass-media la recomandările Consiliului Europei și la standardele UE, astfel încât să consolideze independența procesului de reglementare, securitatea juridică și încrederea publicului în supravegherea mass-mediei; invită autoritățile să asigure numiri bazate pe merit, transparență în procedurile de recrutare și respectarea deplină a acestor instituții; subliniază că instituțiile democratice reziliente constituie prima linie de apărare împotriva manipulării mediului informațional, a influenței disimulate și a denaturării dezbaterii publice din motive politice; invită

Kosovo să instituie un cadru instituționalizat de reziliență democratică prin care să reunească Adunarea Națională, guvernul, autoritățile de reglementare independente și administrația electorală, cu responsabilități clar definite, evaluări periodice ale riscurilor și raportări publice;

14. apreciază că organizațiile societății civile activează într-un mediu în general favorabil și îndeamnă autoritățile să se asigure că societatea civilă este implicată în mod real, de la început, în pregătirea și punerea în aplicare a reformelor legate de UE; remarcă importanța creșterii responsabilității și transparenței în finanțarea publică a organizațiilor societății civile; reliefează că societatea civilă este esențială în stimularea democrației și a pluralismului și în promovarea bunei guvernanțe și a progresului social;

15. salută autoritățile pentru consultarea Comisiei de la Veneția în legătură cu pachetul de proiecte de lege privind justiția, printre care și Legea privind Consiliul Procurorilor din Kosovo; rămâne preocupat totuși de punerea în aplicare limitată a strategiei privind statul de drept, de demersul inconsecvent în continuarea reformelor din partea guvernului, de componența incompletă a Consiliului Judiciar din Kosovo și de întârzierile în punerea în aplicare a reformelor în domeniul justiției; este îngrijorat că guvernul nu a reușit să adopte actul juridic secundar care să definească structura organizațională și mecanismele de cooperare dintre Unitatea specială de anchetă a Poliției din Kosovo și Parchetul Special; salută progresele înregistrate în numirea noului președinte al Consiliului Procurorilor din Kosovo și așteaptă finalizarea noii componențe după ce Adunarea Națională își reia activitatea; salută recrutarea a 17 noi judecători de către Consiliul Judiciar din Kosovo, într-o procedură transparentă și bazată pe merite, și îl îndeamnă pe președinte să îi numească fără întârziere; îndeamnă Kosovo să ia măsuri decisive pentru a remedia deficiențele și să se asigure că legislația privind integritatea și responsabilitatea sistemului judiciar este aliniată la standardele europene și la recomandările relevante ale Comisiei de la Veneția;

16. salută reducerea de către Kosovo a sarcinii administrative prin punerea în aplicare a programului de prevenire și reducere a sarcinii administrative pentru perioada 2025-2028 și a planului său de acțiune pentru perioada 2025-2026; salută această îmbunătățire și adoptarea amendamentelor la legea privind funcționarii publici și îndeamnă Kosovo să îmbunătățească în continuare administrația publică și sistemul funcției publice bazat pe merit; constată că, deși este în vigoare, cadrul strategic pentru administrația publică nu este pus în aplicare în mod eficient;

17. se declară profund preocupat de progresele insuficiente înregistrate în combaterea corupției în general; regretă lipsa unor progrese structurale concrete în acest domeniu, în pofida angajamentelor asumate, și subliniază că corupția rămâne o problemă sistemică care subminează funcționarea instituțiilor publice și erodează încrederea publicului; constată cu preocupare coborârea Kosovo în clasamentul indicelui de percepție a corupției pentru 2025, în care ocupă locul 76 din 182 de țări și teritorii, cu trei locuri mai jos decât în 2024, ceea ce arată un regres îngrijorător față de tendința anterioară de îmbunătățire treptată, dar Kosovo încă se poziționează înaintea altor țări din regiune; invită autoritățile să adopte și să pună în aplicare fără întârziere măsuri concrete, eficace și verificabile pentru a ameliora prevenirea, cercetarea și urmărirea penală a faptelor de corupție; solicită, în special, adoptarea rapidă a unei strategii naționale de combatere a corupției și a unui plan de acțiune pentru perioada 2025-2028, o folosire mai intensă a declarațiilor de avere și a planurilor de integritate și o aplicare mai eficace a instrumentelor de confiscare în cazurile de corupție; subliniază că este necesar să se

consolideze independența și capacitatea operațională a organismelor de luptă împotriva corupției și să se asigure o coordonare eficace între procurori, poliție și unitățile de informații financiare; atrage atenția că nu au fost încă puse în aplicare recomandările anterioare ale Comisiei referitoare la consolidarea capacității Agenției pentru prevenirea corupției și la punerea în aplicare a legislației anticorupție; solicită îmbunătățirea continuă a calității investigațiilor în cazurile de corupție la nivel înalt;

18. este îngrijorat că s-au înregistrat progrese limitate în lupta împotriva criminalității organizate; solicită adoptarea rapidă a unei strategii naționale și a unui plan de acțiune împotriva criminalității organizate; subliniază că este important să se combată rețelele infracționale, consolidând cooperarea internațională prin schimburi de informații și consolidând colaborarea dintre autoritățile de aplicare a legii și cele de urmărire penală; invită țările vecine Kosovo să permită Kosovo să participe la cooperarea internațională la toate nivelurile pentru a spori la maximum impactul combaterii criminalității organizate; evidențiază că trebuie consolidată cooperarea în combaterea traficului de droguri; cere o aliniere și mai mare la combaterea terorismului;

19. remarcă eforturile constante ale EULEX în sprijinirea autorităților din Kosovo pentru crearea unor instituții sustenabile și independente în domeniul statului de drept; ia act de provocările persistente, inclusiv de competențele limitate de asigurare a respectării legislației, care au limitat impactul activității sale; solicită să fie reevaluate constant valoarea adăugată, sfera de aplicare și obiectivele strategice ale misiunii pentru a-i asigura relevanța și eficiența;

20. își exprimă îngrijorarea cu privire la cazurile raportate de folosire excesivă a forței și de abateri comise de unii ofițeri ai poliției din Kosovo în regiunea de nord; invită poliția din Kosovo să se asigure că personalul său respectă pe deplin toate cerințele privind statul de drept și drepturile omului; reamintește că toți reprezentanții politici și întreaga populație din Kosovo au responsabilitatea comună de a menține pacea și statul de drept;

Libertățile fundamentale și drepturile omului

21. constată că, deși, în linii mari, este instituit cadrul juridic și instituțional în domeniul drepturilor omului, implementarea sa rămâne insuficientă; salută adoptarea strategiei pentru protecția și promovarea drepturilor comunităților; salută punerea în aplicare de către Kosovo a hotărârii Curții Constituționale privind dreptul de proprietate asupra terenurilor Mănăstirii Dečani; invită Kosovo să investească mai mult în implementarea mai eficace a cadrului drepturilor omului;

22. recunoaște că Constituția Kosovo este foarte progresistă în ceea ce privește drepturile minorităților; relevă cu regret, în acest sens, că petiția semnată de aproape 500 de persoane care, din perspectivă istorică, s-au identificat ca bulgari, înregistrată la Adunarea Națională din Kosovo în ianuarie 2023, nu a fost încă examinată și recomandă ca drepturile acestor persoane să fie consacrate prin lege pentru a proteja identitatea istorică, culturală și politică a minorității bulgare; invită Kosovo să se asigure că toate minoritățile recunoscute în temeiul legii privind protecția și promovarea drepturilor comunităților și ale membrilor acestora sunt pe deplin incluse în constituția țării;

23. constată că sistemul penitenciar din Kosovo se aliniază, în linii mari, la standardele minime ale ONU și ale Consiliului Europei; solicită o mai bună protecție a drepturilor

deținuților, în special a femeilor, a deținuților care aparțin unei minorități și a deținuților cu probleme de sănătate mintală;

24. subliniază că trebuie consolidată punerea în aplicare a legislației care protejează drepturile grupurilor vulnerabile și ale persoanelor care aparțin comunităților minoritare, în special în ceea ce privește reprezentarea acestora în instituțiile publice și folosirea limbilor, inclusiv prin asigurarea accesului egal și efectiv la educația de stat în limba lor maternă, precum și a accesului la asistență medicală și la servicii publice, respectarea drepturilor lingvistice și a dreptului de proprietate, reprezentarea adecvată în administrația centrală și locală și protecția patrimoniului religios, tradițional și cultural material și imaterial; solicită Kosovo să își intensifice eforturile pentru a asigura grupurilor minoritare șanse egale și o reprezentare adecvată în viața politică și culturală, în mass-media publică, în administrație și în sistemul judiciar; solicită ca minoritățile religioase să fie protejate în Kosovo și să se asigure accesul la lăcașurile de cult;

25. regretă că femeile din grupurile minoritare, în special din comunitățile rome, așkali și egiptene, se confruntă cu numeroase forme de discriminare, în special în ceea ce privește educația, ocuparea forței de muncă și accesul la asistență medicală; își exprimă îngrijorarea că în administrația din Kosovo nu sunt reprezentate în mod corespunzător comunitățile minoritare și că numărul femeilor în funcții de conducere se menține scăzut;

26. invită Kosovo să consolideze punerea în aplicare a mecanismelor existente care protejează drepturile comunităților nemajoritare, ale comunităților religioase și ale comunității LGBTIQ+ prin finalizarea noului Cod civil, care încă nu a fost adoptat; rămâne preocupat de persistența limbajului discriminatoriu la adresa femeilor și a persoanelor LGBTIQ+;

27. reliefează necesitatea de a consolida egalitatea de gen și drepturile femeilor în Kosovo; constată că, în linii mari, s-a stabilit cadrul juridic și instituțional privind egalitatea de gen și combaterea violenței pe criterii de gen; salută creșterea finanțării pentru serviciile de sprijin specializate, inclusiv adăposturile pentru victimele violenței de gen, baza de date pe deplin funcțională care înregistrează cazurile de violență domestică și eforturile de sensibilizare în curs; este preocupat totuși că persistă violența de gen și că punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației rămân insuficiente, în special având în vedere că femeile, în special cele din comunitățile minoritare, se confruntă în continuare cu forme multiple de discriminare;

28. își reiterează apelul adresat autorităților de a îmbunătăți dialogul intern și de a colabora sincer și direct cu organizațiile independente ale societății civile ale sârbilor din Kosovo, în special din regiunea de nord, pentru a consolida încrederea, a îmbunătăți viața de zi cu zi a sârbilor din Kosovo și a-i integra cu succes;

29. felicită guvernul pentru aprobarea strategiei privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2025-2030 și a planului său de acțiune pentru perioada 2025-2027; regretă însă că Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități nu a fost încă adoptată în Kosovo; este preocupat că Kosovo nu s-a aliniat suficient la acquis-ul UE în domeniu și că persoanele cu dizabilități, inclusiv copiii, se confruntă cu discriminare și bariere în calea accesului la educație, asistență medicală și servicii sociale; invită autoritățile să consolideze protecția drepturilor acestora și să adopte proiectul de lege privind recunoașterea statutului, serviciile și prestațiile;

30. subliniază importanța protejării patrimoniului multicultural al Kosovo, inclusiv a patrimoniului comunității croate, sprijinind în același timp dezvoltarea locală durabilă și implicarea comunităților; salută proiectul finanțat de UE și pus în aplicare de Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, care vizează conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural al localității Janjevo;

31. regretă că noul proiect de lege privind manualele școlare nu a fost încă adoptat de Adunarea Națională din Kosovo; își exprimă îngrijorarea cu privire la întârzierile înregistrate în punerea în aplicare a strategiei Kosovo în domeniul educației pentru perioada 2022-2026 și la reducerea în continuare a finanțării învățământului public de bază; invită Kosovo să finalizeze adoptarea proiectului de lege privind manualele școlare, să încheie revizuirea manualelor actuale și să asigure formarea durabilă și sistematică a cadrelor didactice;

32. ia act de caracterul pluralist al peisajului mediatic din Kosovo, dar subliniază că acesta rămâne fragil și expus la diverse presiuni; regretă profund lipsa progreselor în ceea ce privește garantarea libertății de exprimare și protecția efectivă a jurnaliștilor; regretă că Kosovo a coborât 24 de poziții în clasamentul mondial al libertății presei pentru 2025 în ceea ce privește libertatea mass-mediei, ajungând pe locul 99, ceea ce constituie un regres semnificativ și îngrijorător; evidențiază că libertatea presei este o valoare fundamentală a Uniunii Europene și că Kosovo trebuie să ia măsuri mai eficace decât cele adoptate în prezent pentru a o proteja;

33. își reiterează profunda îngrijorare cu privire la deteriorarea mediului mediatic și a climatului în care își desfășoară activitatea profesioniștii din domeniul informației, în special cu privire la atacurile și amenințările îndreptate împotriva jurnaliștilor și a lucrătorilor din mass-media, inclusiv utilizarea unui limbaj ofensator la adresa mass-mediei de către înalți funcționari din Kosovo în timpul campaniei electorale; regretă că proiectul de lege privind protecția surselor jurnalistice nu a fost încă adoptat, ceea ce îi privează pe jurnaliști de o protecție juridică adecvată; subliniază că trebuie să existe toleranță zero față de atacurile fizice împotriva jurnaliștilor și solicită intensificarea investigării și a urmăririi penale a tuturor amenințărilor la adresa personalului din mass-media, precum și alinierea legislației legate de mass-media la acquis-ul UE, în special la Regulamentul european privind libertatea mass-mediei[7] și la Directiva UE anti-SLAPP[8], precum și la alte obligații internaționale relevante în domeniul drepturilor omului; invită, în acest sens, autoritățile să adopte măsuri imediate și concrete pentru a garanta independența mass-mediei, a combate intimidările și a asigura un cadru propice unui jurnalism liber și pluralist;

34. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la informațiile referitoare la presiunile

---

[7] Regulamentul (UE) 2024/1083 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne și de modificare a Directivei 2010/13/UE (Regulamentul european privind libertatea mass-mediei) (JO L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

[8] Directiva (UE) 2024/1069 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”) (JO L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

exercitate asupra jurnaliștilor de către actori politici și grupuri infracționale organizate, care au dus la cazuri de autocenzură; constată că este posibil ca jurnaliștii să se abțină să realizeze reportaje de investigație critice din cauza temerilor legate de siguranța lor fizică sau de siguranța locului de muncă; subliniază, de asemenea, informațiile conform cărora este posibil ca autoritățile publice să retragă publicitatea de pe canalele mass-media care publică conținut critic, exercitând astfel presiuni economice indirecte;

35. își exprimă îngrijorarea că proiectul de lege privind Radioteleviziunea din Kosovo (RTK), organismul public de radiodifuziune al Kosovo, nu a fost încă adoptat și, în consecință, solicită adoptarea sa rapidă; subliniază necesitatea de a asigura finanțarea sustenabilă și independența organismului public de radiodifuziune; regretă că funcția de director general al RTK este vacantă din septembrie 2024 și că Consiliul de administrație al RTK nu mai are cvorum din decembrie 2024, organismul public de radiodifuziune fiind, în fapt, nefuncțional și incapabil să își îndeplinească rolul; solicită o supraveghere echilibrată, reprezentativă și independentă din punct de vedere politic a RTK; solicită autorităților din Kosovo să numească membrii Consiliului de administrație al RTK și directorul general al RTK printr-un proces transparent și bazat pe merit, asigurând astfel funcționarea eficace a serviciului public de radiodifuziune din Kosovo; subliniază că orice reformă a organismului public de radiodifuziune trebuie să protejeze independența editorială, să evite influența politică și să asigure finanțarea durabilă și transparentă;

36. constată cu îngrijorare că Raportul din 2025 privind traficul de persoane subliniază că autoritățile competente din Kosovo nu au îndeplinit pe deplin standardele minime pentru eliminarea traficului de ființe umane, în pofida eforturilor sporite depuse, inclusiv a îmbunătățirii ratelor de urmărire penală și a consolidării sprijinului acordat victimelor;

37. își exprimă îngrijorarea cu privire la intensificarea dezinformării răspândite de actori străini în țările din regiune, inclusiv privind tensiunile interetnice, în special de surse legate de statul rus și de cel sârb și mai ales în perioadele electorale, contribuind astfel și mai mult la polarizarea politică; rămâne profund îngrijorat de ingerințele străine dăunătoare, de eforturile de destabilizare și de amenințările hibride, inclusiv dezinformarea generată de inteligența artificială și campaniile online coordonate, menite să influențeze procesele politice și opinia publică; solicită consolidarea răspunsului instituțional și îmbunătățirea educației în domeniul mass-mediei, inclusiv prin consolidarea formării cadrelor didactice, utilizarea unor resurse educaționale moderne și intensificarea cooperării cu mass-media independentă, cu organizațiile de verificare a informațiilor și cu programele relevante ale UE, cu scopul de a promova gândirea critică și implicarea digitală responsabilă; invită Kosovo și pe partenerii săi regionali să rămână uniți și să consolideze în continuare cooperarea regională, precum și cooperarea europeană cu Kosovo, în ceea ce privește combaterea amenințărilor externe, a dezinformării, a ingerințelor străine și a amenințărilor cibernetice și hibride care urmăresc să submineze perspectiva europeană a țării și a regiunii;

38. felicită Kosovo pentru implicarea sa activă într-o serie de inițiative de cooperare regională, precum Acordul central european de comerț liber, Comunitatea Energiei, Comunitatea transporturilor, Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est și Consiliul de Cooperare Regională;

39. felicită autoritățile din Kosovo pentru implementarea cu succes a foii de parcurs pentru

o soluție durabilă la posesia ilegală, utilizarea abuzivă și traficul de arme de calibru mic și armament ușor și explozivi; salută nivelul ridicat de respectare a normelor prevăzute în Protocolul ONU privind armele de foc;

Reconcilierea și relațiile de bună vecinătate

40. reamintește că normalizarea relațiilor cu Serbia și punerea în aplicare a tuturor acordurilor încheiate în cadrul dialogului Belgrad-Priștina rămân parte integrantă și constituie o componentă fundamentală și necesară a perspectivei europene a Kosovo; subliniază că progresele concrete, durabile și verificabile în acest domeniu sunt indispensabile pentru a consolida stabilitatea regională și pentru a promova orice perspectivă europeană a țării; insistă că standardizarea nu poate fi considerată o chestiune secundară, ci trebuie să rămână o prioritate politică absolută; subliniază importanța consolidării în continuare a eforturilor UE de facilitare a dialogului între părți în vederea depășirii impasului actual;

41. își reiterează sprijinul deplin pentru dialogul facilitat de UE și salută prelungirea mandatului lui Peter Sørensen în calitate de reprezentant special al UE pentru dialogul Belgrad-Priștina până la 29 februarie 2028;

42. solicită din nou îmbunătățirea calității procesului de dialog prin participarea femeilor, creșterea transparenței față de public și implicarea semnificativă a societății civile;

43. reiterează importanța unei implicări constructive a autorităților din Kosovo și din Serbia pentru a înregistra progrese în punerea în aplicare a Acordului privind calea spre normalizarea relațiilor și a anexei la acesta privind punerea în aplicare, care rămâne valabil și obligatoriu din punct de vedere juridic pentru ambele părți; invită atât Kosovo, cât și Serbia să pună pe deplin în aplicare acordurile de la Bruxelles și de la Ohrid, inclusiv prin crearea asociației/comunității municipalităților cu majoritate sârbă, și solicită Serbiei să ridice opoziția sa față de aderarea Kosovo la organizații regionale și internaționale și să evite acțiunile unilaterale care ar putea submina procesul de dialog;

44. salută acordul încheiat la 14 martie 2026 privind punerea în aplicare a legislației Kosovo referitoare la străini, care introduce măsuri de atenuare pentru membrii comunității sârbe; constată că această înțelegere contribuie la asigurarea în continuare a accesului la servicii publice și evită riscul unei excluderi de facto a sârbilor din Kosovo; subliniază că astfel de soluții contribuie la consolidarea încrederii și reprezintă un pas pozitiv către normalizarea relațiilor dintre Belgrad și Priștina și promovarea relațiilor de bună vecinătate;

45. Ia act de închiderea, în mod necoordonat, a zeci de instituții sprijinite de Serbia în nordul Kosovo;

46. se așteaptă din partea Serbiei să coopereze pe deplin cu Kosovo pentru a-i aduce în sfârșit în fața justiției pe autorii atacului terorist de la Banjska din 2023; condamnă faptul că Serbia încă nu i-a urmărit penal pe autori, în special pe Milan Radoičić, fostul vicepreședinte al Srpska Lista; reiterează că toate persoanele responsabile de acte de violență trebuie trase la răspundere și aduse în fața justiției fără întârziere, în conformitate cu statul de drept și cu respectarea garanțiilor procedurale; condamnă ferm atacul din noiembrie 2024 asupra canalului Ibër-Lepenc/Ibar-Lepenac din nordul Kosovo și solicită ca autorii să fie arestați rapid și aduși în fața justiției; solicită Serbiei

să răspundă fără întârziere la cererea de asistență judiciară reciprocă formulată de Kosovo în ianuarie 2025 în legătură cu acest atac și să coopereze pe deplin în cadrul anchetei;

47. ia act de faptul că soarta a până la 1 590 de persoane dispărute rămâne neelucidată, doar 26 de cazuri de persoane dispărute fiind soluționate între aprilie 2024 și sfârșitul perioadei de raportare, în septembrie 2025; solicită atât Kosovo, cât și Serbiei să se implice în mod constructiv și cu bună-credință în toate discuțiile tehnice cu scopul de a clarifica cazurile de persoane dispărute rămase, inclusiv prin intermediul subgrupului de lucru pentru aspecte criminalistice, și să se abțină de la orice formă de politizare; salută prima reuniune a Comisiei mixte pentru persoane dispărute, convocată de negociatorii-șefi din Kosovo și Serbia în ianuarie 2026 în cadrul dialogului facilitat de UE, și solicită continuarea cooperării pentru a accelera identificarea gropilor comune și schimbul de informații;

48. solicită Serbiei să deschidă și să pună la dispoziție toate documentele relevante ale poliției și armatei, precum și toate documentele de arhivă relevante referitoare la războiul din Kosovo din 1998-1999, pentru a sprijini aflarea adevărului, înfăptuirea justiției și tragerea la răspundere, inclusiv în cazurile de violență sexuală în situații de conflict; constată că un acord general privind schimbul unor astfel de informații nu a fost încă pus în aplicare și își exprimă îngrijorarea cu privire la prelungirea perioadelor de clasificare a documentelor drept secrete, care riscă să întârzie și mai mult înfăptuirea justiției și recunoașterea supraviețuitorilor;

49. reamintește importanța asigurării accesului deplin la arhivele fostului serviciu secret iugoslav (UDBA) și ale Serviciului Secret al Armatei Populare Iugoslave (KOS), inclusiv la cele aflate la Priștina și Belgrad, pentru cercetarea aprofundată și soluționarea chestiunilor legate de crimele și organizațiile criminale din perioada comunistă; evidențiază că deschiderea acestor arhive în întreaga regiune ar contribui la urmărirea adevărului, la asigurarea justiției pentru victime, la reconciliere și la consolidarea guvernanței democratice;

50. invită Kosovo să își continue implicarea într-o serie de inițiative de cooperare regională; reiterează importanța Forței NATO din Kosovo (KFOR) pentru securitatea în sens mai larg și salută eforturile susținute ale acesteia de a crea și menține un mediu sigur și securizat în Kosovo și, în general, în regiunea Balcanilor de Vest; reamintește importanța misiunii pentru dezvoltarea continuă a Forței de Securitate din Kosovo prin furnizarea de consiliere, formare și consolidare a capacităților; invită statele membre care contribuie la KFOR să se abțină de la reducerea prezenței lor;

51. solicită intensificarea eforturilor de a proteja patrimoniul religios și cultural din Kosovo, inclusiv lăcașurile de cult ortodoxe, islamice, catolice și altele, ca parte a unui angajament mai amplu față de pluralism, reconciliere și respectul pentru moștenirea culturală comună a Europei;

Reformele socioeconomice

52. constată că Kosovo este moderat pregătit în domeniul politicii economice și monetare și în cel al competitivității; subliniază că Kosovo trebuie să își alinieze cadrul bugetar la acquis-ul UE și să remedieze deficiențele structurale, în special baza de producție restrânsă și accesul dificil al IMM-urilor la finanțare; subliniază importanța asigurării

unei creșteri economice durabile, a reducerii șomajului și a consolidării sistemului de protecție socială al țării, în conformitate cu acquis-ul social al UE; subliniază că Kosovo trebuie să întreprindă reforme mai ample pentru a remedia deficiențele structurale persistente;

53. salută constatarea Comisiei potrivit căreia Kosovo a înregistrat unele progrese în dezvoltarea unei economii de piață funcționale, în special printr-o creștere economică mai robustă, un sector bancar solid și rezilient, reducerea sectorului informal și soluționarea mai rapidă a litigiilor comerciale; ia act de persistența economiei informale și invită autoritățile să aloce inspecției muncii resursele necesare pentru a-i permite să își îndeplinească pe deplin atribuțiile;

54. salută faptul că Tribunalul Comercial din Kosovo soluționează în mod eficace cauzele privind drepturi de proprietate intelectuală; invită Tribunalul Comercial să coopereze în continuare cu Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală;

55. solicită asigurarea unei protecții adecvate a lucrătorilor, a unor salarii echitabile și a respectării legislației muncii, în conformitate cu standardele UE; regretă că dialogul social din Kosovo rămâne limitat; solicită un sprijin specific pentru consolidarea capacității partenerilor sociali; invită autoritățile să garanteze independența și rolul legitim al sindicatelor recunoscute, precum și drepturile fundamentale ale lucrătorilor, în special dreptul la negociere colectivă, atât în drept, cât și în practică, în sectorul public și în cel privat; invită autoritățile din Kosovo să reînnoiască mandatul Consiliului Economic și Social, să promoveze dialogul social și să utilizeze Mecanismul de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest pentru a contribui la consolidarea capacității partenerilor sociali;

56. salută consolidarea sistemului de remunerare în temeiul Legii privind salariile din sectorul public; regretă însă că aspectele legate de clasificarea posturilor, sistematizarea funcțiilor și hotărârea Curții Constituționale referitoare la neconstituționalitatea unor dispoziții nu au fost încă soluționate; solicită autorităților să adopte proiectul de lege privind gestionarea finanțelor publice și să integreze în legislație evaluarea riscurilor bugetare și metodologia privind investițiile publice;

57. își exprimă îngrijorarea că speranța de viață la naștere se menține sub media UE și că mortalitatea infantilă rămâne cea mai ridicată din regiune și semnificativ mai mare decât media UE; regretă că progresele în direcția acoperirii universale cu servicii de sănătate rămân foarte limitate și că persistă ineficiențe semnificative; solicită autorităților să asigure un acces mai bun la servicii de sănătate;

58. solicită Kosovo să acorde prioritate învățământului profesional de înaltă calitate, consolidării legăturilor dintre educație și nevoile pieței muncii și sprijinului specific acordat tinerilor antreprenori și cercetători, pentru a crea perspective credibile pentru tinerii din țară;

59. încurajează Kosovo să continue încheierea de acorduri privind coordonarea sistemelor de securitate socială cu statele membre ale UE;

60. constată că Kosovo a înregistrat unele progrese în pregătirea pentru transformarea digitală, inclusiv în ceea ce privește extinderea serviciilor online și a acoperirii 5G; regretă că doar 10 % din serviciile publice sunt oferite în prezent online și că

digitalizarea rămâne fragmentată; subliniază că este necesar ca Kosovo să se alinieze la legislația UE în domeniul digital, inclusiv la Codul european al comunicațiilor electronice, la Directiva NIS 2, la setul de instrumente al UE pentru securitatea cibernetică a rețelelor 5G, la Regulamentul privind serviciile digitale, la Regulamentul privind piețele digitale și la Regulamentul privind identitatea digitală europeană; regretă că Kosovo a adoptat doar 8 din cele 14 acte legislative secundare care decurg din Legea privind securitatea cibernetică și că nici Agenția pentru Securitate Cibernetică, nici Consiliul Național pentru Securitate Cibernetică nu sunt încă pe deplin operaționale; solicită adoptarea unei strategii cuprinzătoare privind guvernanța electronică, în conformitate cu standardele UE, și îmbunătățirea interoperabilității sistemelor administrației publice; invită Kosovo să promoveze mai intens digitalizarea și să dezvolte în continuare servicii publice digitale securizate;

61. salută primii pași realizați de Kosovo în direcția unei abordări mai strategice a cercetării și inovării, inclusiv demararea finanțării pentru măsurile de sprijin a inovării și participarea Kosovo la rețeaua de centre europene de inovare digitală;

62. salută propunerea Comisiei de a deschide negocieri privind extinderea la Balcanii de Vest, inclusiv la Kosovo, a sistemului UE de roaming la prețurile de pe piața națională, în vederea obținerii unor beneficii concrete pentru cetățeni și întreprinderi și a consolidării conectivității regionale; ia act de faptul că această inițiativă se bazează pe acordurile regionale existente în materie de roaming; solicită adoptarea rapidă a mandatelor de negociere și încheierea în timp util a acordurilor, pentru a asigura integrarea rapidă și efectivă în sistemul UE de roaming la prețurile de pe piața națională;

Energie, mediu, dezvoltare durabilă și conectivitate

63. constată că Kosovo rămâne puternic dependent de centrale electrice pe bază de cărbune învechite și trebuie să accelereze investițiile în eficiența energetică; salută faptul că s-au înregistrat unele progrese în sectorul energetic, în special prin lansarea unei licitații pentru o capacitate eoliană de 100 MW; îndeamnă Kosovo să își accelereze tranziția verde și să își reducă semnificativ dependența de combustibilii fosili și de centralele electrice pe bază de cărbune; invită UE să își intensifice eforturile pentru a ajuta Kosovo să atingă aceste obiective; invită guvernul din Kosovo să investească într-un mix energetic diversificat, care să consolideze securitatea aprovizionării; încurajează Kosovo să continue eforturile de a-și integra piața energiei electrice cu piețele energiei electrice europene, inclusiv prin punerea efectivă în aplicare a reformelor pieței energiei electrice și prin consolidarea cooperării transfrontaliere în sectorul energiei electrice;

64. încurajează Kosovo să își consolideze capacitatea instituțională și administrativă pentru a pune în aplicare proiecte strategice de infrastructură, inclusiv prin utilizarea unor evaluări cuprinzătoare ale impactului asupra mediului și a unor măsuri de sustenabilitate în etapa de planificare, și să continue implementarea proiectelor de conectivitate în domeniul transporturilor și al energiei aflate în curs; solicită Comisiei și Kosovo să acorde prioritate proiectelor strategice de conectivitate care leagă Balcanii de Vest de coridoarele europene de transport, energie și digital și de zona Mării Negre, inclusiv prin interconectări energetice, măsuri de eficiență energetică, investiții în surse regenerabile, integrarea în zona unică de plăți în euro (SEPA) și îmbunătățirea accesului IMM-urilor la finanțare; subliniază că aceste investiții sporesc convergența socioeconomică, reziliența geostrategică și securitatea economică europeană;

65. îndeamnă Kosovo să extindă zonele protejate din țară și să se asigure că sunt luate măsuri adecvate pentru gestionarea ariilor protejate și a siturilor de patrimoniu cultural și istoric, cu scopul de a proteja biodiversitatea, inclusiv habitatele esențiale ale linxului balcanic, specie critic periclitată; salută cooperarea continuă a Kosovo cu Macedonia de Nord și Albania în ceea ce privește Parcul Național transfrontalier Munții Šar; încurajează Kosovo să intensifice în continuare și să accelereze eforturile de colaborare cu țările învecinate pentru a desemna zone protejate transfrontaliere și a elabora planuri coerente de gestionare transfrontalieră; îndeamnă Kosovo să modifice legislația privind gestionarea deșeurilor și să pună în aplicare legislația privind schimbările climatice;

°

° °

66. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Președintelui Consiliului European, Comisiei, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și Președintei, Guvernului și Adunării Naționale a Kosovo.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0222

Raportul Comisiei pe 2025 privind Georgia

Rezoluția Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la raportul Comisiei pe 2025 privind Georgia (2025/2257(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 4 noiembrie 2025 intitulată „Comunicarea din 2025 privind politica de extindere a UE” (COM(2025)0690), însoțită de documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul pe 2025 privind Georgia” (SWD(2025)0757),

– având în vedere Acordul de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Georgia, pe de altă parte[1],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2025/2441 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 noiembrie 2025 de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1806 în ceea ce privește revizuirea mecanismului de suspendare[2],

– având în vedere articolul 78 din Constituția Georgiei, care impune luarea tuturor măsurilor posibile pentru a garanta integrarea deplină a Georgiei în UE și NATO,

– având în vedere Avizul de urgență adoptat la 12 noiembrie 2025 al Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) referitor la modificările aduse Codului infracțiunilor administrative și Codului penal al Georgiei,

– având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului, la care Georgia este parte,

– având în vedere rapoartele anterioare ale Comisiei privind extinderea, referitoare la Georgia,

– având în vedere raportul intitulat „Freedom in the World 2025” (Libertatea în lume 2025) publicat de Freedom House,

– având în vedere Indicele privind statul de drept pentru 2025 al World Justice Project,

– având în vedere indicele de percepție a corupției pentru 2025, publicat de Transparency

[1] JO L 261, 30.8.2014, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/494/oj.
[2] JO L, 2025/2441, 10.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2441/oj.

International,

– având în vedere raportul misiunii de informare a OSCE în Georgia (2026) în temeiul punctului 12 din documentul Mecanismului de la Moscova intitulat „Evoluții în Georgia privind drepturile omului și libertățile fundamentale începând cu primăvara anului 2024”,

– având în vedere concluziile președinției Consiliului din 16 decembrie 2025 privind extinderea,

– având în vedere avizul referitor la Legea privind înregistrarea agenților străini, modificările aduse Legii privind granturile și altor legi referitoare la „influența străină”, adoptate de Comisia de la Veneția la 9-10 octombrie 2025,

– având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Georgia,

– având în vedere rezoluția sa din 11 martie 2026 referitoare la strategia de extindere a UE[3],

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0140/2026),

A. întrucât Georgia a depus cererea de aderare la UE la 3 martie 2022; întrucât Consiliul European, în cadrul reuniunii sale din 14 și 15 decembrie 2023, a acordat Georgiei statutul de țară candidată, cu condiția să fie adoptate măsurile relevante prevăzute în recomandarea Comisiei din 8 noiembrie 2023; întrucât procesul de aderare a Georgiei este efectiv suspendat, în practică, din 2024;

B. întrucât Comisia consideră că Georgia este o țară candidată doar cu numele, în urma concluziilor Consiliului European din 19 decembrie 2024, potrivit cărora acțiunile autorităților georgiene au condus de facto la o oprire a procesului de preaderare și având în vedere regresul continuu și grav al Georgiei începând de atunci în ceea ce privește elementele fundamentale;

C. întrucât comisara Marta Kos a descris pe bună dreptate raportul Comisiei pe 2025 privind Georgia ca fiind „cel mai critic raport pregătit vreodată pentru o țară candidată”;

D. întrucât situația din Georgia a continuat să se deterioreze dramatic, înregistrându-se noi regrese în ceea ce privește democrația, drepturile omului și statul de drept din cauza acțiunilor partidului „Visul georgian”; întrucât metodele de represiune, campaniile de dezinformare și hărțuirea politică reflectă tactici hibride rusești;

E. întrucât, la 29 ianuarie 2026, 24 de state participante ale OSCE au activat Mecanismul de la Moscova, ceea ce a permis instituirea unei misiuni de experți independenți pentru a examina presupusele încălcări ale drepturilor omului, în special evoluțiile începând cu primăvara anului 2024; întrucât raportul de expertiză despre Georgia, publicat la 12 martie 2026 în temeiul Mecanismului de la Moscova al OSCE, evidențiază preocupări serioase legate de integritatea proceselor electorale, inclusiv acuzații de nereguli și presiune asupra opoziției politice, precum și utilizarea de măsuri ilegale împotriva

[3] Texte adoptate, P10_TA(2026)0077.

liderilor opoziției și a partidelor politice din opoziție; întrucât în raport se face apel la abrogarea legislației restrictive, inclusiv a Legii privind transparența influenței străine și a modificărilor care afectează libertatea mass-mediei; întrucât raportul documentează cazuri de utilizare disproporționată a forței împotriva protestatarilor și generează preocupări cu privire la încălcările măsurilor de interzicere a torturii și a relelor tratamente, în anumite cazuri atingându-se „pragul de tortură”; întrucât în raport se solicită și eliberarea imediată a persoanelor deținute din motive politice, inclusiv a membrilor opoziției și a jurnaliștilor, și se subliniază necesitatea ca Georgia să coopereze pe deplin cu organismele internaționale, inclusiv cu Comisia de la Veneția și mecanismele internaționale relevante;

F. întrucât guvernul format de partidul „Visul georgian” a slăbit în mod sistematic sistemul de control și echilibru prin subminarea independenței sistemului judiciar, a parchetelor și a Curții Constituționale, ceea ce face ca Georgia să nu aibă capacitatea structurală de a îndeplini criteriile de aderare la UE în condițiile actuale;

G. întrucât protestele împotriva acțiunilor „Visului georgian” au continuat începând cu 28 noiembrie 2024, demonstrând voința democratică solidă a poporului georgian, în pofida violenței sistematice și disproporționate împotriva demonstranților, a încarcerării acestora și a introducerii unor sancțiuni extrem de severe pentru participare; întrucât au izbucnit proteste de amploare după ce guvernul a anunțat că suspendă pregătirile pentru negocierile de aderare la UE până în 2028;

H. întrucât documentarul BBC intitulat „When Water Burns” (Atunci când apa arde pielea), difuzat la 1 decembrie 2025, a prezentat dovezi care sugerează că a fost utilizată apă amestecată cu o substanță chimică toxică împotriva protestatarilor din Georgia în perioada noiembrie-decembrie 2024; întrucât utilizarea de substanțe chimice toxice poate cauza probleme de sănătate pe termen lung;

I. întrucât Biroul ODIHR al OSCE nu a putut să participe la observarea alegerilor locale care au avut loc la 4 octombrie 2025 din cauză că autoritățile georgiene au emis invitația prea târziu;

J. întrucât modificările legislative nou-adoptate introduc restricții suplimentare asupra finanțării străine și incriminează așa-numita „activitate de lobby extern”; întrucât legislația extinde în mod semnificativ definiția „granturilor” pentru a include asistența tehnică și transferurile între organizațiile străine și sucursalele lor locale, extinde domeniul de aplicare al entităților considerate beneficiare ale granturilor, incluzând organizații cu sediul în străinătate care își desfășoară activitatea în chestiuni legate de Georgia, și introduce sancțiuni penale pentru încălcări legate de granturi; întrucât legislația introduce și pedepse cu închisoarea de până la șase ani pentru „activitatea de lobby extern”, interdicții de apartenență la un partid politic pe o perioadă de opt ani pentru persoanele care au lucrat în organizații care au beneficiat de finanțare externă și sancțiuni suplimentare pentru întreprinderile care se implică în activități politice care nu au legătură cu obiectul lor principal de activitate; întrucât legislația introduce totodată o clauză privind „extremismul”, care prevede pedepse cu închisoarea de până la trei ani pentru „acte sistematice” menite să „creeze percepția” că guvernul este lipsit de legitimitate;

K. întrucât modificările aduse Codului penal prevăd pedepse cu închisoarea pentru persoanele care refuză să recunoască legitimitatea guvernului format de partidul „Visul

georgian”, ceea ce generează preocupări serioase legate de libertatea de exprimare, pluralismul politic și standardele democratice,

L. întrucât, ca răspuns la regresul democratic din Georgia sub regimul condus de „Visul georgian” și în condițiile reorientării geopolitice a țării, Statele Unite au suspendat parteneriatul strategic cu Georgia și au impus sancțiuni care rămân în vigoare; întrucât Congresul SUA a introdus Legea privind mobilizarea și îmbunătățirea opțiunilor Georgiei pentru consolidarea asumării răspunderii, a rezilienței și a independenței (Legea MEGOBARI), care urmărește să intensifice controlul acțiunilor guvernului georgian și al legăturilor sale cu Rusia și cu alte regimuri autoritare, inclusiv cu China;

M. întrucât, în decembrie 2024, Statele Unite l-au desemnat pe Bidzina Ivanișvili sub regimul lor de sancțiuni pentru subminarea viitorului democratic și euro-atlantic al Georgiei în beneficiul Federației Ruse; întrucât Statele Unite au ajuns la concluzia că acțiunile lui Ivanișvili și ale partidului „Visul georgian” au erodat instituțiile democratice, au permis încălcarea drepturilor omului și au restricționat exercitarea libertăților fundamentale în Georgia; întrucât, în plus, aceste acțiuni au deviat calea Georgiei de la viitorul euro-atlantic, lăsând țara din ce în ce mai vulnerabilă în fața Rusiei, care continuă să ocupe peste 20 % din teritoriul Georgiei;

N. întrucât, la 2 martie 2026, nouă partide de opoziție din Georgia au anunțat formarea unei alianțe ca răspuns la regresul democratic în curs și la consolidarea autoritară a puterii de către partidul „Visul georgian”, demonstrând consolidarea forțelor democratice proeuropene și cerința tot mai accentuată din partea societății de a apăra calea europeană a Georgiei;

O. întrucât opt lideri și politicieni din opoziție, și anume Nika Gvaramia, Zurab Japaridze, Badri Japaridze, Mamuka Khazaradze, Nika Melia, Irakli Okruașvili, Givi Targamadze și Giorgi Vashadze, au fost condamnați la șapte până la opt luni de închisoare și li s-a interzis să ocupe funcții publice timp de doi ani pentru că au refuzat să se prezinte în fața Comisiei de anchetă temporare a parlamentului de facto al Georgiei;

P. întrucât autoritățile din partidul „Visul georgian” au creat un sistem de represiune motivată politic care a condus la încarcerarea a numeroși prizonieri politici, inclusiv a unor politicieni din opoziție, activiști, jurnaliști și protestatari pașnici, care au fost privați de libertate pentru simplul fapt că au refuzat să se supună autorității partidului aflat la guvernare sau pentru că și-au exercitat drepturile fundamentale; întrucât aceste detenții echivalează cu o strategie deliberată de intimidare menită să reducă la tăcere opoziția, să reprime pluralismul politic și să consolideze regimul autoritar; întrucât încarcerarea continuă a acestor persoane reprezintă o încălcare gravă a ordinii constituționale a Georgiei, a obligațiilor sale internaționale în materie de drepturi ale omului și a valorilor fundamentale care stau la baza statutului său de țară candidată la UE; întrucât numeroși studenți, reprezentanți ai societății civile și artiști au fost reținuți sau amendați pentru participarea la proteste;

Q. întrucât persecuția politică a personalităților din opoziție rămâne un motiv serios de îngrijorare, inclusiv vizarea sistematică a lui Ghiorghi Gaharia, lider al partidului „Pentru Georgia”, care a fost victima a două atacuri fizice și pus sub acuzare pentru infracțiuni motivate politic, ceea ce a dus la stabilirea reședinței sale actuale în exil;

R. întrucât fostul președinte Mihail Saakașvili a fost privat de libertate timp de peste patru

ani și este, de facto, un prizonier politic al oligarhului Bidzina Ivanișvili, care exercită controlul asupra statului și o influență ilegală asupra instituțiilor sale;

S. întrucât, începând din ianuarie 2026, societatea civilă georgiană a identificat 48 de deținuți politici care au fost încarcerați pe nedrept ca urmare a participării lor la proteste și a sprijinirii protestelor și alți 68 care sunt în arest preventiv sub acuzații motivate politic;

T. întrucât participantele la protestele din Georgia raportează în mod regulat că sunt supuse unor tratamente degradante de către poliție, inclusiv unor abuzuri verbale sexiste, unor percheziții corporale de rutină, unor amenințări cu violul și altor amenințări cu violența fizică în timpul protestelor, în detenție și în timpul perchezițiilor la domiciliu; întrucât această tendință face parte dintr-un tipar mai amplu de abuz și impunitate de la nivelul autorităților de aplicare a legii din Georgia;

U. întrucât Mzia Amaglobeli, o jurnalistă georgiană încarcerată și directoare a canalelor mass-media online Batumelebi și Netgazeti, a primit Premiul Saharov pentru libertatea de gândire 2025 din partea Parlamentului European, împreună cu Andrzej Poczobut din Belarus; întrucât Curtea Supremă din Georgia a respins recursul formulat de Mzia Amaglobeli, Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strasbourg rămânând ultima și unica cale legală pentru a i se face dreptate;

V. întrucât situația libertății mass-mediei și a libertății de exprimare s-a deteriorat dramatic; întrucât Platforma pentru siguranța jurnaliștilor a Consiliului Europei a raportat 32 de alerte pentru Georgia în 2025, o creștere de 78 % față de 2024;

W. întrucât presiunea tot mai mare asupra sistemului de educație și încercările de a submina autonomia universităților, rezultat al inițiativei „un oraș - o facultate” a partidului „Visul georgian” riscă să slăbească unul dintre pilonii instituționali esențiali care sprijină dezbaterea democratică, implicarea civică și traiectoria integrării europene a Georgiei și riscă să împiedice accesul la educație; întrucât atacurile împotriva societății civile, a mass-mediei independente și a învățământului superior demonstrează un tipar mai amplu de presiune asupra libertății de exprimare și a libertății academice din Georgia;

X. întrucât extracția de mangan din Georgia pentru exportul către UE a provocat alunecări de teren, a poluat zona învecinată și a încălcat drepturile lucrătorilor din regiunea minieră Chiatura; întrucât organizațiile de mediu susțin că deșeurile sunt deversate direct în râul Kvirila; întrucât cei care protestează împotriva extracției de mangan au raportat cazuri de supraveghere, intimidare și reținere de către autoritățile georgiene; întrucât Directiva privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor[4] impune întreprinderilor europene să asigure respectarea drepturilor omului, condiții bune de muncă și protecția mediului în lanțurile lor de aprovizionare;

Y. întrucât unele dintre teritoriile recunoscute la nivel internațional ca aparținând Georgiei rămân sub ocupație; întrucât Rusia a recunoscut Abhazia și Țhinvali/Osetia de Sud ca state independente în 2008 și încă mai menține mii de soldați în zonă, încălcând dreptul internațional; întrucât Rusia continuă politica sa de „trasare a granițelor”, adică ridicarea de bariere fizice de-a lungul frontierelor administrative ale regiunilor Abhazia și Țhinvali/Osetia de Sud, încălcând suveranitatea și integritatea teritorială a Georgiei;

[4] JO L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.

întrucât Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, de asemenea, că acest lucru a dus la încălcări ale drepturilor omului, precum restricționarea libertății de circulație, accesul limitat la proprietăți sau terenuri și separarea membrilor familiei;

Z. întrucât Rusia exercită o influență din ce în ce mai mare asupra Georgiei ca urmare a unor campanii politice, economice și de informare; întrucât UE nu poate rămâne pasivă și doar să „ia act” de deteriorarea situației din țară; întrucât UE trebuie să urmeze o abordare proactivă și strategică față de Georgia pentru a reduce vulnerabilitățile țării în fața constrângerilor externe și pentru a proteja conectivitatea regională;

AA. întrucât, din 2022, Georgia importă simțitor mai multe produse cu dublă utilizare din țările occidentale și din China; întrucât dovezile statistice disponibile arată că Georgia acționează ca o țară de tranzit, facilitând transferul de bunuri care fac obiectul sancțiunilor către Federația Rusă, acolo unde pot fi utilizate pentru producția de echipamente militare și de arme; întrucât, în numeroase cazuri, aceste nereguli pot fi atribuite strategiilor deliberate menite să eludeze sancțiunile internaționale impuse Rusiei; întrucât s-au exprimat preocupări serioase cu privire la rolul structurilor de guvernanță informale și al persoanelor care au legături cu Bidzina Ivanișvili în facilitarea unui mediu care favorizează eludarea sancțiunilor; întrucât aproximativ 40 000 de întreprinderi deținute de cetățeni sau entități din Rusia își desfășoară în prezent activitatea în Georgia, aproximativ 30 000 dintre acestea fiind înregistrate de la începutul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei; întrucât întreprinderile care desfășoară schimburi comerciale cu Rusia, inclusiv cu bunuri care fac obiectul sancțiunilor, sunt adesea înființate prin structuri offshore, complicând astfel transparența și identificarea proprietății efective, inclusiv în legătură cu rețelele de întreprinderi asociate cu Bidzina Ivanișvili; întrucât există consemnări constante că bunurile care fac obiectul sancțiunilor, inclusiv vehicule și tehnologie, continuă să fie introduse pe piața din Rusia prin Georgia;

AB. întrucât atractivitatea UE ca model de guvernanță democratică, creștere economică și cooperare bazată pe norme rămâne o sursă principală de inspirație pentru societatea civilă georgiană; întrucât sondajele de opinie arată în mod constant un sprijin puternic în rândul populației georgiene pentru integrarea în UE, aproximativ 75 % dintre cetățeni exprimându-și sprijinul pentru calea europeană a țării;

AC. întrucât războiul de agresiune pe scară largă pe care Rusia îl poartă împotriva Ucrainei din 2022 a schimbat peisajul securității europene și a sporit importanța strategică a extinderii UE; întrucât, de la începutul războiului, mulți georgieni s-au implicat în sprijinirea Ucrainei;

AD. întrucât UE este cel mai important partener comercial al Georgiei, reprezentând aproximativ 22,1 % din comerțul total al țării; întrucât aceste schimburi sunt reglementate de Acordul de asociere UE-Georgia și de zona sa de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare (DCFTA), care a intrat pe deplin în vigoare în 2016 și oferă acces preferențial întreprinderilor georgiene pe piața UE, cu cei peste 450 de milioane de consumatori;

AE. întrucât, la 6 martie 2026, Comisia a anunțat că suspendă regimul de călătorii fără viză pentru titularii de pașapoarte diplomatice, de serviciu și oficiale georgiene până cel puțin în martie 2027, din cauza preocupărilor legate de deteriorarea democrației și a statului de drept; întrucât cetățenii obișnuiți din Georgia continuă să beneficieze de

regimul de călătorii fără viză pentru vizite de scurtă durată în spațiul Schengen, în conformitate cu decizia din 2017;

Suspendarea integrării Georgiei în UE

1. își exprimă solidaritatea deplină cu poporul georgian, care își continuă lupta pentru o Georgie europeană și democratică în fața regresului democratic, a represiunii tot mai mari, a arestărilor ilegale, a retoricii ostile continue, a dezinformării și a amenințărilor; subliniază că aproape 75 % din populația Georgiei își doresc în continuare integrarea în UE; reiterează că porțile Uniunii Europene rămân larg deschise pentru ca poporul georgian să se întoarcă pe calea europeană;

2. constată cu profundă dezamăgire că „Visul georgian” nu numai că a suspendat, ci a inversat pur și simplu cursul integrării europene a Georgiei; regretă că s-au înregistrat regrese în punerea în aplicare a tuturor celor nouă priorități care au fost condițiile pentru acordarea statutului de țară candidată Georgiei; subliniază contradicțiile din afirmațiile „Visului georgian”, potrivit cărora integrarea în UE rămâne principala prioritate, în timp ce cei mai înalți demnitari și presa aservită guvernului desfășoară o campanie orchestrată și sistematică de răspândire a unor discursuri manipulatoare în stil rusesc, a dezinformării și a teoriilor conspirației împotriva UE, a funcționarilor și a diplomaților săi;

3. regretă că, de la alegerile parlamentare fraudate din octombrie 2024, „Visul georgian” și-a intensificat și mai mult parcursul către un autoritarism deplin; este consternat de dezmembrarea rapidă a fundamentelor democratice ale Georgiei prin atacuri țintite împotriva instituțiilor sale democratice, a libertăților fundamentale și a pluralismului democratic, aspect total contradictoriu cu o dezvoltare democratică, pe care o presupune aderarea la UE; împărtășește evaluarea Comisiei potrivit căreia instituțiile esențiale, cum ar fi Comisia electorală centrală, Comisia pentru Comunicații, Consiliul Superior al Justiției, Curtea Constituțională, Parchetul, Banca Națională, autoritățile de aplicare a legii și agențiile de securitate, sunt lipsite de imparțialitate și independență și fac obiectul unui control democratic; subliniază că Georgia nu poate realiza progrese în procesul de aderare la UE atât timp cât nu revine pe calea reformelor democratice și, printre altele, nu garantează alegeri libere, corecte și competitive, nu protejează independența instituțiilor oficiale, nu abordează în mod eficace controlul oligarhic și nu îmbunătățește protecția drepturilor omului și a libertății presei;

4. subliniază că sancțiunile țintite impuse de UE și de statele sale membre împotriva lui Bidzina Ivanișvili, a principalilor lideri ai partidului „Visul georgian”, a judecătorilor, a procurorilor și a altor funcționari responsabili de regresul democratic continuu din Georgia, de frauda electorală, de încălcările grave ale drepturilor omului și de persecutarea oponenților politici și a activiștilor, și sancțiunile impus deținătorilor indirecți ai unor societăți și birouri de presă afiliate Visului georgian, ar reprezenta un instrument important de combatere a impunității; salută faptul că, în absența unanimității la nivelul UE, un număr tot mai mare de state membre au introdus restricții individuale de acordare a vizelor și alte sancțiuni împotriva demnitarilor georgieni; îndeamnă alte state membre să urmeze acest exemplu;

5. își reiterează apelul ferm adresat UE și statelor sale membre de a introduce sancțiuni personale imediate și țintite împotriva lui Bidzina Ivanișvili, a membrilor familiei sale și a întreprinderilor sale și solicită UE să îi înghețe activele și să coopereze în această

privință cu alte jurisdicții, în special cu Regatul Unit și cu Statele Unite;

6. condamnă impunitatea sistemică a demnitarilor și instituțiilor responsabile de represiunea politică, hărțuirea jurnaliștilor și a apărătorilor drepturilor omului, precum și persecutarea personalităților din opoziție; evidențiază că, până în prezent, reacția UE a fost inadecvată și tardivă, având în vedere accelerarea consolidării regimului autoritar în Georgia; îndeamnă Consiliul și statele membre să adopte de urgență măsuri restrictive coordonate la nivelul UE împotriva tuturor politicienilor, funcționarilor și facilitatorilor responsabili, inclusiv extinderea listelor de sancțiuni, înghețarea pe scară largă a activelor și interdicțiile de acordare a vizelor care îi vizează pe cei responsabili de acapararea statului, de represiune și de propaganda sponsorizată de regim; îndeamnă viitorul guvern ungar să ridice blocada impusă de predecesorul său asupra sancțiunilor specifice la nivelul UE împotriva lui Ivanișvili și a conducerii mai largi a partidului „Visul georgian”; invită Consiliul să exploreze mecanisme colective atunci când unanimitatea nu este posibilă, pentru a asigura un răspuns eficace și cu o singură voce al UE;

Regresul continuu în ceea ce privește democrația și statul de drept și consolidarea autocratică a puterii

7. regretă că partidul „Visul georgian” nu a luat nicio măsură pentru a inversa cursul antidemocratic și antieuropean; consideră că colaborarea cu autoritățile georgiene ar trebui să fie strict condiționată de luarea de către acestea a unor măsuri tangibile și verificabile care să inverseze cursul lor actual de regres democratic, represiune, restricții și dezinformare acerbă anti-UE în stil rusesc; își menține, prin urmare, pozițiile din trecut privind nerecunoașterea legitimității parlamentului și a președintelui numit de acesta; regretă că Parlamentul Georgiei este un parlament monopartid de facto, care aprobă mecanic inițiative legislative menite să dezmembreze fundamentele unei democrații parlamentare pluraliste; ia act cu îngrijorare de faptul că parlamentul de facto al Georgiei a declarat că se retrage temporar din Adunarea Parlamentară EuroNest;

8. își reiterează solicitarea ca reprezentanții și deputații UE și ai statelor membre să se abțină de la reuniuni cu reprezentanții regimului, începând cu actualul președinte de facto, atât timp cât autoritățile georgiene continuă pe actualul curs regresiv și de represiune; invită statele membre să adopte un demers unic și coordonat prin care să limiteze contactele politice cu autoritățile din partidul „Visul georgian” la chestiuni de strictă necesitate, menținând și consolidând în același timp angajamentul față de societatea civilă georgiană, de presa independentă și de instituțiile academice; condamnă retorica agresivă persistentă împotriva diplomaților, politicienilor și funcționarilor UE și ai statelor membre; subliniază importanța promovării în continuare a normelor europene, a valorilor democratice și a parcursului european în rândul populației georgiene și al forțelor politice care și-au asumat angajamentul față de principiile democratice;

9. ia act cu îngrijorare de retorica agresivă împotriva Statelor Unite, a Regatului Unit și a altor aliați;

10. invită autoritățile georgiene să restabilească garanțiile funcțiilor publice bazate pe merit, să reintroducă protecția juridică eficace împotriva concedierilor motivate politic și să asigure punerea în aplicare efectivă a dreptului de acces la informații publice;

11. subliniază că alegerile municipale din 4 octombrie 2025 au fost boicotate de majoritatea partidelor de opoziție, ceea ce reflectă neîncrederea profundă pe care o nutrește majoritatea societății față de independența procesului electoral; regretă că modificările aduse Codului electoral al Georgiei în decembrie 2024 și în martie și aprilie 2025 au consolidat și mai mult poziția dominantă a partidului aflat la guvernare și au introdus noi restricții privind înregistrarea observatorilor locali, a mass-mediei și a alegătorilor; reiterează că autoritățile georgiene au ignorat solicitările Comisiei de la Veneția de a abroga modificările aduse în 2024; subliniază că lipsa observatorilor din partea OSCE/ODIHR din cauza invitației emisă tardiv și din partea organizațiilor locale de observare, ca urmare a restricțiilor care afectează grav transparența procesului electoral și credibilitatea rezultatelor acestuia; solicită din nou un mediu electoral îmbunătățit, asigurat de o administrație electorală independentă și imparțială, și desfășurarea alegerilor viitoare sub corecta observare de către ONG-uri naționale și internaționale; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la modificarea Codului electoral din decembrie 2025, care interzice cetățenilor georgieni să voteze din străinătate; subliniază că participarea la alegeri reprezintă un drept constituțional fundamental al fiecărui cetățean, iar exercitarea acestuia trebuie să fie asigurată indiferent de locul de reședință al persoanei;

12. condamnă adoptarea unei legislații fără precedent și din ce în ce mai restrictive menite să facă practic imposibil ca sprijinul internațional, inclusiv mijloacele financiare, să ajungă la societatea civilă și la mass-media și să le excludă de la orice finanțare independentă; evidențiază cele mai recente modificări ale Legii privind granturile, intrate în vigoare la 5 martie 2026, care extind în mod semnificativ domeniul de aplicare a ceea ce se consideră a fi un „grant” și fac din primirea de granturi sau finanțare din străinătate fără autorizație guvernamentală prealabilă o infracțiune care se pedepsește cu până la șase ani de închisoare; constată că aceasta este o încălcare directă a Acordului de asociere UE-Georgia; solicită protejarea fundațiilor politice, a ONG-urilor internaționale și a agențiilor de dezvoltare; reamintește autorităților georgiene că orice hărțuire a organizațiilor din statele membre ale UE va conduce la consecințe directe;

13. constată că aceste modificările urmează celor aduse Legii privind granturile, adoptată în aprilie 2025, care restrânseseră deja opțiunile de sprijin financiar internațional și au introdus cerința ca donatorii internaționali să solicite aprobarea prealabilă a autorităților statului pentru acordarea de granturi, precum și monitorizarea restrictivă și răspunderea administrativă punitivă pentru beneficiari, menite să descurajeze organizațiile să accepte asistență internațională, inclusiv finanțare din partea UE; subliniază că definiția amplă a unui „grant” poate acoperi o gamă largă de tranzacții supuse aprobării prealabile și poate transforma orice cetățean într-o potențială țintă a persecuției din partea guvernului; ia act cu îngrijorare de interdicția de apartenență la un partid timp de opt ani pentru orice persoană care a fost vreodată angajată de o organizație care s-a bazat pe finanțare externă, interzicând astfel unui număr mare de persoane active social să participe la politica de partid; îndeamnă cu fermitate UE și statele sale membre să ia măsuri imediate pentru a proteja și a susține mass-media rămasă independentă și organizațiile societății civile din Georgia;

14. regretă încercările continue ale partidului „Visul georgian” aflat la guvernare de a persecuta oponenții politici, inclusiv prin arestarea și detenția ilegală a acestora, amenințări și atacuri fizice; condamnă încarcerarea oponenților politici pentru refuzul de a se prezenta în fața Comisiei de anchetă temporare a parlamentului de facto al Georgiei, care a fost utilizată de „Visul georgian” drept o formă de proces politic

demonstrativ menit să deschidă calea către persecutarea ulterioară a oponenților politici și pentru interzicerea partidelor de opoziție; subliniază că existența prizonierilor politici este incompatibilă cu obligațiile Georgiei în temeiul Acordului de asociere UE-Georgia; solicită eliberarea imediată și necondiționată a tuturor celor încarcerați din motive politice, inclusiv a membrilor opoziției și a foștilor demnitari; constată că doi politicieni din opoziție au fost grațiați de președintele de facto înainte de alegerile municipale pentru a asigura o aparență de alegeri competitive; își reiterează cu fermitate solicitarea de eliberare imediată a fostului președinte Mihail Saakașvili din motive umanitare, pentru ca acesta să beneficieze de tratamentul medical necesar în străinătate; invită, de asemenea, autoritățile reprezentante ale partidului „Visul georgian” să se asigure că deputaților în Parlamentul European li se acordă acces neîngrădit la Mihail Saakașvili și la alți deținuți politici;

15. constată că, în pofida recunoașterii vinovăției și a existenței unor dovezi publice credibile de corupție, încarcerarea fostului prim-ministru Irakli Garibașvili ridică mari semne de întrebare dacă procedurile au respectat standardele privind un proces echitabil; subliniază că acest caz reflectă preocupări mai ample cu privire la justiția influențată politic, structurile de putere informale și divizările interne din cadrul partidului „Visul georgian”, aflat la guvernare, inclusiv cu privire la rolul lui Bidzina Ivanișvili;

16. invită autoritățile georgiene să pună în aplicare mecanisme independente de asumare a răspunderii, să asigure imparțialitatea sistemului judiciar și să îi tragă la răspundere pe autorii abuzurilor motivate politic, în conformitate cu standardele internaționale privind drepturile omului;

17. solicită o reformă cuprinzătoare a Consiliului Superior al Justiției (CSJ) în conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția, care să includă și mandate cu durată determinată ce nu pot fi reînnoite, proceduri transparente de numire și verificări extraordinare ale integrității pentru titularii de funcții judiciare superioare, cu implicarea semnificativă a experților internaționali, cu scopul de a consolida independența justiției și încrederea publică în sistemul judiciar; constată cu dezamăgire desființarea Biroului Anticorupție, care a fost instituit în 2022 și a fost una dintre principalele cerințe ale UE pentru acordarea statutului de țară candidată Georgiei; invită autoritățile georgiene să modifice procedura de numire a Procurorului general, prin impunerea unei majorități parlamentare calificate, și să alinieze Legea privind parchetul la standardele europene;

18. îndeamnă Avocatul Poporului din Georgia să intensifice exercitarea mandatului său și să utilizeze toate mecanismele de care dispune pentru a proteja drepturile omului, angajându-se într-un dialog constructiv și într-o colaborare strânsă cu apărătorii drepturilor omului și cu societatea civilă din Georgia; evidențiază necesitatea de a preveni orice aplicare selectivă a mandatului său, astfel cum se menționează în raportul din 2025 al Comisiei privind Georgia; subliniază autoritatea distinctă a Avocatului Poporului de a solicita avize legislative din partea OSCE/ODIHR cu privire la legislația autoritară sau nedemocratică;

19. regretă lipsa de progrese în ceea ce privește dezoligarhizarea și invită autoritățile georgiene să adopte o abordare sistemică în conformitate cu recomandările relevante ale Comisiei de la Veneția, inclusiv prin cerințe consolidate privind transparența, norme eficace privind conflictele de interese și garanții împotriva influenței necuvenite asupra procesului de luare a deciziilor politice și economice;

20. condamnă ferm încercările autorităților georgiene de a interzice partidele de opoziție; invită autoritățile să oprească imediat aceste încercări și să retragă procesul constituțional intentat de 88 de membri ai parlamentului de facto al Georgiei, prin care aceștia solicită ca activitățile a trei mari partide de opoziție – Mișcarea Națională Unită, Coaliția pentru Schimbare și coaliția Georgia Puternică-Lelo – să fie declarate neconstituționale și ca înregistrarea lor să fie revocată; subliniază că astfel de acțiuni reprezintă o amenințare gravă la adresa principiilor democratice fundamentale și a pluralismului politic; subliniază că o democrație sănătoasă presupune o concurență loială și liberă între diferitele partide politice;

21. își exprimă dezaprobarea inechivocă cu privire la introducerea recentă în Codul penal a unui nou articol, care interzice critica „publică și sistematică” la adresa autorităților sau contestarea legitimității acestora, precum și „orice altă acțiune publică și sistematică a aceleiași persoane”, formulare care rămâne deschisă interpretărilor, permițând totodată o pedeapsă cu închisoarea de până la trei ani; evidențiază că acest lucru permite incriminarea de facto a libertății de exprimare și solicită guvernului să denunțe această lege;

Reprimarea libertăților civile și a drepturilor fundamentale

22. se declară profund preocupat de faptul că „Visul georgian” a adoptat deja o serie de acte legislative care vizează înăbușirea societății civile, a presei independente și a pluralismului, cum ar fi Legea privind înregistrarea agenților străini, modificările restrictive aduse Legii privind radiodifuziunea, Legii privind administrația publică, Legii privind adunările și manifestările și dispozițiile mai stricte din Codul penal și din Codul infracțiunilor administrative; condamnă în special măsurile legislative care majorează amenzile în temeiul codurilor administrative, ceea ce are ca rezultat tot mai multe cazuri de încarcerare a protestatarilor aflați în imposibilitatea de a plăti respectivele amenzi; își reiterează apelul de a elibera fără întârziere toți prizonierii politici și alte persoane deținute ilegal; avertizează că eforturile autorităților georgiene de a transforma societatea civilă dinamică din Georgia într-un mediu strict controlat de organizații aliniate guvernului constituie încă un pas pe drumul transformării sale într-un regim autoritar; reamintește că majoritatea acestor legi copiază evoluțiile timpurii ale regimului totalitar din Rusia sub conducerea președintelui Putin; invită autoritățile georgiene să abroge aceste acte legislative ca un pas concret înapoi pe calea sa către UE;

23. condamnă tratamentele degradante și inumane la care a fost supusă, conform relatărilor, Elena Hoștaria în timpul detenției; solicită eliberarea ei imediată și necondiționată și retragerea imediată a acuzațiilor motivate politic împotriva sa;

24. se declară foarte îngrijorat de utilizarea abuzivă continuă a detenției administrative împotriva protestatarilor și a activiștilor; ia act de Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Mekvabișvili/Georgia, care a stabilit că întemeierea exclusivă pe mărturiile poliției, în absența unor dovezi independente, a subminat garanțiile unui proces echitabil și a contribuit la aplicarea unor sancțiuni disproporționate împotriva demonstranților pașnici; invită autoritățile georgiene să își reformeze procedurile privind infracțiunile administrative, pentru a le alinia la Convenția europeană a drepturilor omului;

25. condamnă rapoartele credibile privind utilizarea excesivă a forței, a torturii și a relelor

tratamente în cazul protestatarilor și a deținuților, inclusiv constatările recente ale Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și a Pedepselor sau Tratamentelor Inumane sau Degradante (CPT), care documentează acuzații de abuzuri ale poliției și deficiențe sistematice privind garanțiile și răspunderea; invită autoritățile georgiene să asigure investigații prompte, independente și eficace, să urmărească penal persoanele responsabile și să pună în aplicare pe deplin recomandările CPT;

26. condamnă tendința în creștere a autorităților georgiene de aplicare a legii de a utiliza abuzul verbal și fizic împotriva protestatarilor, amenințările cu violul și alte forme de violență bazată pe gen, precum și perchezițiile corporale ilegale ca parte a unei campanii de a intimida dizidenții, în special pe participantele la proteste, și de a îngrădi drepturile georgienilor la libertatea de exprimare și de întrunire pașnică;

27. condamnă legislația adoptată care prevede detenția automată și sancțiuni penale ulterioare, inclusiv pedeapsa cu închisoarea de până la un an, pentru persoanele care protestează pașnic pe trotuare și în zonele pietonale; subliniază că aceste măsuri constituie instrumente represive menite să suprime opoziția din motive politice; regretă detenția frecventă a persoanelor pentru aceea că își împărtășesc opiniile pe rețelele sociale;

28. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la acuzațiile de utilizare în Georgia a unui produs chimic interzis împotriva protestatarilor; subliniază că, dacă se confirmă, utilizarea oricărui agent chimic împotriva civililor ar constitui o încălcare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, a normelor umanitare internaționale și a obligațiilor Georgiei în temeiul dreptului internațional, inclusiv privind interzicerea armelor chimice; regretă ancheta inadecvată efectuată de autoritățile georgiene cu privire la această chestiune; solicită investigarea internațională imediată, independentă și transparentă a acestor afirmații; solicită o examinare de către Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice a Națiunilor Unite și îndeamnă statele membre să înainteze acest caz în vederea anchetării ulterioare;

29. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la încălcarea sistematică a drepturilor omului în Georgia și la discriminarea grupurilor vulnerabile, inclusiv a persoanelor LGBTIQ+; subliniază că aceste încălcări sunt incompatibile cu obligațiile Georgiei în temeiul Acordului de asociere UE-Georgia și cu standardele internaționale privind drepturile omului; invită autoritățile georgiene să respecte dreptul la libertatea de exprimare, de întrunire, de asociere și de participare politică și să asigure siguranța, protecția și căi de atac eficiente pentru toți apărătorii drepturilor omului și activiștii; solicită insistent UE și statelor membre să monitorizeze aceste încălcări, să ofere sprijin și protecție tuturor persoanelor expuse riscurilor și să coreleze progresele privind asistența, cooperarea și procesul de aderare la UE cu progresele concrete în domeniul protecției drepturilor omului;

30. îndeamnă parlamentul georgian de facto să abroge legea privind „valorile familiale și protecția minorilor”, ale cărei dispoziții încalcă categoric drepturile omului, inclusiv drepturile la egalitate, nediscriminare, educație, sănătate, libertatea de exprimare, de întrunire pașnică și de asociere, precum și viața privată, libertatea și securitatea; își exprimă solidaritatea cu comunitatea LGBTIQ+ din Georgia și consideră extrem de repulsivă falsa echivalență prevăzută de această lege între relațiile consensuale între persoanele de același sex și incest; reamintește că legi similare din Rusia președintelui Putin au deschis calea către represiunea extinsă a minorităților și, în cele din urmă,

pentru o atmosferă de intimidare și discriminare în Rusia;

31. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la situația din regiunea Chiatura a Georgiei ca o consecință a extracției manganului pentru piața UE și solicită punerea în aplicare a Directivei privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor (CSDDD), deoarece UE are o responsabilitate față de bunăstarea rezidenților locali și de protejare a mediului afectat de daunele cauzate;

32. își reiterează opoziția față de regresul legislației muncii și al drepturilor lucrătorilor din Georgia, cum ar fi modificările din 2024 aduse Legii privind administrația publică; invită autoritățile georgiene să respecte standardele legislației muncii și să nu impună restricții asupra drepturilor lucrătorilor; reamintește că acquis-ul UE include alinierea la convențiile Organizației Internaționale a Muncii (OIM), la Carta socială europeană și la legislația UE privind condițiile de muncă;

33. salută activarea așa-numitului Mecanism de la Moscova de către OSCE la inițiativa a 24 de țări participante, ceea ce a oferit posibilitatea de a trimite o misiune de experți pentru a evalua punerea în aplicare de către Georgia a angajamentelor asumate în cadrul OSCE, în special în ceea ce privește situația drepturilor omului și a libertăților fundamentale începând cu primăvara anului 2024; solicită autorităților georgiene să implice în mod semnificativ în constatările misiunii și să pună în aplicare recomandările acesteia, cu termene clare, inclusiv în ceea ce privește eliberarea persoanelor deținute din motive politice, abrogarea legislației incompatibile cu obligațiile internaționale și tragerea la răspundere pentru relele tratamente; subliniază că, în cazul în care autoritățile nu adoptă măsuri concrete și verificabile pentru a pune în aplicare recomandările mecanismului, statele participante și instituțiile internaționale relevante ar trebui să ia în considerare posibilitatea instituirii de măsuri de urmărire adecvate pentru a asigura tragerea la răspundere, inclusiv sancțiuni specifice și utilizarea mecanismelor juridice internaționale relevante; invită statele membre ale UE care participă la OSCE să sprijine activ extinderea mandatului misiunii, având în vedere încălcările sistematice și bine documentate care necesită o evaluare independentă cuprinzătoare;

34. salută rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei din octombrie 2025, prin care organismele Consiliului Europei sunt îndemnate să „utilizeze toate mijloacele de care dispun”, inclusiv articolul 52 din Convenția europeană a drepturilor omului și acțiunile interstatale inițiate la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în temeiul articolului 33, pentru a se asigura că Georgia își respectă obligațiile în calitate de stat membru; invită statele membre ale UE și ale Consiliului Europei să ia în considerare punerea în aplicare a acestei recomandări;

35. condamnă cu fermitate rolul canalelor mass-media georgiene aservite partidului „Visul georgian”, printre care Imedi TV, Postv și Rustavi 2 TV, în diseminarea dezinformării sistematice, a campaniilor de denigrare și a propagandei ostile împotriva UE și a instituțiilor și reprezentanților săi, în special a șefului Delegației UE în Georgia și a diplomaților statelor membre ale UE; ia act de decizia recentă a Regatului Unit de a impune sancțiuni împotriva Imedi TV și PosTV; invită instituțiile UE să revizuiască acreditarea unor astfel de canale mass-media în instituțiile UE și încurajează statele membre ale UE să urmeze exemplul Regatului Unit și să adopte măsuri restrictive adecvate și proporționale împotriva persoanelor și entităților responsabile de orchestrarea și finanțarea acestor campanii de dezinformare, inclusiv în temeiul

regimului mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului; solicită includerea pe lista de sancțiuni a UE a membrilor conducerii Comisiei naționale georgiene de comunicații și a organismului public de radiodifuziune georgian;

36. își exprimă îngrijorarea cu privire la presiunile exercitate asupra presei independente și la procedurile judiciare inițiate împotriva acesteia; subliniază că pluralismul mass-mediei și siguranța jurnaliștilor reprezintă condiții prealabile esențiale pentru o societate democratică;

37. ia act cu îngrijorare de reformele recente din sectorul educației din Georgia, care par să centralizeze controlul asupra instituțiilor academice, să slăbească libertatea academică și autonomia universitară și să împiedice integrarea Georgiei în sistemul european de învățământ superior; avertizează cu privire la măsurile care vizează schimbarea structurii și a duratei programelor academice și introducerea principiului „un oraș – o facultate”, care limitează gama de discipline pe care le oferă fiecare universitate; se declară îngrijorat de presiunea normativă exercitată asupra unor instituții precum Universitatea de Stat Ilia în urma sprijinului public acordat protestelor studențești, în timp ce sprijinul este extins pentru instituțiile private asociate cu figuri apropiate de elita conducătoare; subliniază că experții independenți din domeniul educației avertizează că efectul cumulativ al acestor măsuri riscă să reducă pluralismul academic și să politizeze și mai mult sistemul de învățământ superior;

38. își exprimă îngrijorarea cu privire la rețelele organizate de centre de intermediere telefonică frauduloase care operează din Georgia, în special cele vizând cetățeni ai UE; subliniază că investigațiile jurnaliștilor internaționali au sugerat că funcționari de rang înalt ai partidului „Visul georgian” oferă protecție acestor rețele de escrocherii în schimbul unor compensații financiare, care îi ajută să susțină sancțiunile economice;

39. ia act de decizia Comisiei de a suspenda regimul de călătorii fără viză pentru titularii de pașapoarte diplomatice, de serviciu și oficiale georgiene, care se aplică începând cu 6 martie 2026 în toate statele membre ale UE în temeiul mecanismului revizuit și mai flexibil privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor, care a intrat în vigoare la 30 decembrie 2025, ca o consecință directă a acțiunilor regimului „Visul georgian” care încalcă valorile fundamentale; încurajează statele membre să realizeze o examinare aprofundată, prin desfășurarea unui interviu și solicitarea de documente justificative de la acești solicitanți de viză, și să refuze acordarea vizelor în cazul oricăror îndoieli cu privire la fiabilitatea informațiilor furnizate de aceștia; regretă că nu au fost posibile interdicții de acordare a vizelor la nivelul UE pentru funcționarii georgieni responsabili de încălcări grave ale drepturilor omului, de regresul democratic și de represiune din cauza opoziției din partea Ungariei și a Slovaciei; constată că cel de-al optulea raport referitor la mecanismul privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor evidențiază că Georgia nu a respectat criteriile de referință esențiale și recomandările anterioare; avertizează că lipsa continuă de acțiune a autorităților georgiene ar putea duce la suspendarea regimului de călătorii fără viză pentru întreaga populație, situație pentru care „Visul georgian” ar fi pe deplin responsabil; invită Comisia să instituie un mecanism prin care activiștii societății civile, jurnaliștii și studenții să poată beneficia în continuare de acces fără viză în UE și să sporească sprijinul direct pentru programele de schimb interpersonal, cum ar fi Erasmus+, Orizont Europa, Corpul european de solidaritate și Europa creativă;

40. subliniază că lipsa unor cercetări academice aprofundate, a unei educații istorice și a

sensibilizării publicului cu privire la ocupația sovietică și la consecințele acesteia pe termen lung permite răspândirea campaniilor de manipulare a istoriei și de dezinformare, pe care Federația Rusă le exploatează pentru a submina aspirațiile euro-atlantice ale societății georgiene; accentuează, prin urmare, importanța cercetării academice, a documentării și a diseminării cunoștințelor despre istoria Georgiei sub ocupația sovietică, inclusiv despre represiunea politică, execuțiile în masă și istoria rezistenței față de ocupația Rusiei sovietice, precum și importanța readucerii acestor evenimente în memoria colectivă; regretă că, în ultimii ani, în condițiile cel puțin ale unei acceptări tacite din partea autorităților, au fost observate eforturi de relativizare a crimelor comuniste și de inversare a procesului de destalinizare; subliniază, în acest sens, rolul important al istoricilor și al cercetătorilor independenți, precum și al organizațiilor societății civile independente, cum ar fi SovLab, în studierea ocupației sovietice și a consecințelor politice, juridice și morale ale acesteia, în identificarea locurilor în care au fost îngropate victimele terorii comuniste și în asigurarea identificării și comemorării lor demne; încurajează instituțiile relevante din statele membre care se ocupă cu documentarea consecințelor ocupației sovietice, a crimelor comuniste și a altor regimuri totalitare să aprofundeze cooperarea cu omologii lor georgieni, să sprijine proiecte comune de cercetare și să participe la programe și inițiative educaționale menite să dezvăluie, să documenteze și să disemineze cunoștințele despre acest capitol al istoriei Georgiei; își exprimă îngrijorarea cu privire la obstrucționarea sistematică a accesului la arhivele legate de represiunea și crimele comise în perioada ocupației sovietice; invită autoritățile georgiene să asigure accesul deplin, transparent și nediscriminatoriu al persoanelor din mediul academic, al cercetătorilor și al organizațiilor societății civile la arhivele referitoare la perioada sovietică;

Alinierea în ceea ce privește chestiunile de politică externă și de securitate

41. regretă că nivelul de aliniere a Georgiei la declarațiile Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și la deciziile Consiliului privind sancțiunile a scăzut și mai mult, de la 53 % la 40 % în 2024, demonstrând lipsa sa de angajament față de integrarea europeană; este deosebit de dezamăgit că Georgia nu s-a aliniat în mod sistematic la inițiativele internaționale și ale UE în sprijinul Ucrainei, inclusiv la rezoluțiile adoptate de Adunarea Generală a ONU, de Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU și de Consiliul Europei, ci, în schimb, și-a consolidat relațiile cu Rusia și a sprijinit discursurile Rusiei care vizează transferarea responsabilității pentru războiul de agresiune și crimele comise de Rusia;

42. este extrem de recunoscător pentru solidaritatea puternică manifestată de poporul georgian față de Ucraina în timpul războiului de agresiune al Rusiei, care reflectă opoziția publică larg răspândită față de politicile imperialiste ruse, experiența proprie a țării în ceea ce privește agresiunea militară rusă și voința puternică a poporului de a-și păstra independența și de a rămâne în afara sferei de influență a Moscovei; subliniază că numeroși voluntari georgieni au luptat alături de forțele armate ucrainene, în special în Legiunea Georgiană, și că societatea civilă georgiană a participat la campanii de ajutor umanitar în sprijinul Ucrainei;

43. observă că Georgia încă nu s-a aliniat la marea majoritate a sancțiunilor împotriva Rusiei, Belarusului și Iranului; invită autoritățile georgiene să adopte măsuri verificabile, să consolideze cooperarea și controlul vamal pentru a împiedica utilizarea teritoriului Georgiei și/sau a entităților juridice înregistrate în Georgia pentru a eluda

măsurile restrictive ale UE; consideră că nivelul actual de aliniere și eforturile de punere în aplicare sunt în mod evident insuficiente și incompatibile cu responsabilitățile unei țări candidate la UE; subliniază că sunt necesare urgent acțiuni mai hotărâte, inclusiv alinierea deplină la măsurile restrictive ale UE, mecanisme eficace de monitorizare și de asigurare a respectării legii, precum și o cooperare transparentă cu instituțiile UE pentru a preveni eludarea sancțiunilor, în special în ceea ce privește produsele cu dublă utilizare, exporturile de petrol și fluxurile financiare care implică entități din Rusia și Iran; avertizează că continuarea nealinierii la politica externă și la regimul de sancțiuni al UE va avea consecințe directe pentru procesul Georgiei de aderare la UE; invită UE și statele sale membre să continue monitorizarea îndeaproape a respectării de către Georgia a regimului de sancțiuni al UE, inclusiv a riscurilor de eludare a sancțiunilor prin intermediul teritoriului georgian sau al entităților înregistrate în Georgia;

44. invită UE și statele sale membre să ia măsuri urgente și hotărâte pentru a opri eludarea sistematică a sancțiunilor UE de către Rusia, facilitată de autoritățile georgiene, inclusiv prin instituirea unui mecanism de monitorizare specific al UE pentru a urmări fluxurile comerciale de produse cu dublă utilizare cu prioritate ridicată și de componente pentru aviație care tranzitează prin Georgia; invită, în plus, autoritățile georgiene să se alinieze pe deplin la aceste eforturi și să publice rapoarte periodice și transparente privind aceste fluxuri comerciale, pentru a consolida asigurarea respectării legislației vamale și a preveni eludarea în continuare a sancțiunilor;

45. este îngrijorat de potențiala utilizare a porturilor, a infrastructurii de rafinare și a instalațiilor georgiene de prelucrare a petrolului pentru a facilita reexportul sau amestecul de produse petroliere rusești, cu scopul de a eluda regimurile de sancțiuni internaționale; își exprimă profunda îngrijorare în legătură cu relatările potrivit cărora se transportă țiței rusesc către rafinăria Kulevi recent construită pe coasta Mării Negre, parțial finanțată de stat; invită autoritățile georgiene să oprească imediat și să prevină orice astfel de activități și să se asigure că infrastructura Georgiei nu este utilizată pentru a facilita eludarea sancțiunilor UE împotriva Rusiei; constată că terminalul petrolier Kulevi nu a fost inclus în cel de-al 20-lea pachet de sancțiuni al UE împotriva Rusiei, pe baza angajamentelor autorităților georgiene și ale operatorului terminalului că vor respecta cu strictețe sancțiunile UE; solicită includerea sa în viitoarele sancțiuni, în cazul în care autoritățile georgiene și operatorii terminalului nu respectă cu strictețe sancțiunile UE; solicită o cooperare consolidată între UE și partenerii internaționali pentru a asigura aplicarea deplină a măsurilor restrictive;

46. invită Comisia să evalueze, în cooperare cu Autoritatea pentru Combaterea Spălării Banilor (ACSB), cadrul juridic și de reglementare al Georgiei, inclusiv dispozițiile Codului fiscal georgian care pot facilita utilizarea întreprinderilor înregistrate offshore și care disimulează beneficiarii reali, permițând astfel eludarea sancțiunilor și spălarea banilor; solicită o monitorizare și o examinare sporită a întreprinderilor înregistrate în Georgia, care sunt deținute sau controlate de cetățeni sau entități ruse, în special a celor înființate după februarie 2022; invită autoritățile georgiene să înființeze un birou de recuperare a activelor, un birou de gestionare a activelor și un registru al beneficiarilor finali reali, în scopul consolidării măsurilor de combatere a spălării banilor și al reducerii riscului de eludare a sancțiunilor;

47. ia act de faptul că, după ce a abandonat calea integrării euro-atlantice, „Visul georgian” se îndreaptă strategic către cooperarea cu China, Rusia și Iran, astfel cum confirmă numeroase rapoarte; subliniază că această reorientare demonstrează nerespectarea

angajamentului constituțional al Georgiei față de integrarea euro-atlantică și voința clară și exprimată în mod constant a societății georgiene; își exprimă indignarea că, în loc să fie luate în considerare constatările credibile cu privire la extinderea influenței puterilor autoritare, au fost lansate anchete împotriva autorilor unor astfel de rapoarte, în special împotriva lui Giorgi Kandelaki, cercetător al Institutului Hudson, și a lui Tinatin Hidașeli;

48. își exprimă îngrijorarea cu privire la implicarea unor întreprinderi chineze de stat în proiecte strategice, cum ar fi portul maritim de adâncime Anaklia, care a fost dezvoltat inițial împreună cu partenerii occidentali și menit să consolideze conectivitatea est-vest, indiferent de influența Rusiei și a Chinei; reamintește autorităților georgiene că succesul Coridorului Mijlociu este corelat cu respectarea de către Georgia a statului de drept și că investițiile din cadrul Global Gateway impun ca Georgia să fie un partener stabil și transparent;

49. ia act de inițiativele privind proiectele strategice dedicate conectivității în regiunea Mării Negre, inclusiv proiectul privind cablul submarin din Marea Neagră pentru conectivitate digitală și cablul pentru transportul submarin de energie din Marea Neagră, care ar putea să consolideze legăturile energetice și digitale dintre Uniunea Europeană și Caucazul de Sud;

50. constată că Biserica Ortodoxă din Georgia rămâne o instituție influentă în societatea georgiană și joacă un rol important în modelarea discursului public; își exprimă îngrijorarea cu privire la utilizarea rețelelor religioase de către Rusia drept canale de dezinformare și de influențare a operațiunilor din Georgia, cu scopul de a submina orientarea proeuropeană și reziliența democratică; reamintește că anumiți clerici din Georgia s-au opus unei astfel de instrumentalizări și s-au pronunțat deopotrivă împotriva influenței rusești și a regimului „Visul georgian”; subliniază că dioceza ortodoxă georgiană și comunitățile georgiene sunt, de asemenea, prezente în UE, ceea ce evidențiază necesitatea vigilenței și a rezilienței împotriva eforturilor transnaționale de dezinformare;

51. remarcă cu deosebită îngrijorare influența tot mai mare a Iranului în țară, în special prin intermediul instituțiilor religioase și de învățământ și al mobilizării tineretului, precum și prin intermediul unor structuri economice care permit eludarea în mod eficace a sancțiunilor împotriva Iranului; este, de asemenea, îngrijorat de influența tot mai mare a actorilor economici care au legături cu regimul iranian care operează în Georgia; subliniază că astfel de actori pot fi folosiți pentru eludarea sancțiunilor financiare, pentru spălarea banilor și pentru exporturile ilicite de produse iraniene, aducând beneficii unor actori care au legături atât cu regimul iranian, cât și cu cel al partidului „Visul georgian”, prin intermediul corupției și al licitațiilor publice frauduloase;

52. consideră că Georgia ar trebui să joace un rol constructiv în facilitarea accesului Armeniei la rutele comerciale maritime internaționale, contribuind astfel la conectivitatea regională, la reziliența economică și la stabilitate în Caucazul de Sud;

53. își reafirmă sprijinul de neclintit pentru suveranitatea și integritatea teritorială a Georgiei; condamnă în termeni fermi a ocuparea continuă de către Rusia a regiunilor georgiene Abhazia și Țhinvali/Osetia de Sud, precum și continuarea procesului de „trasare a granițelor”, care constituie o încălcare a suveranității și integrității teritoriale a Georgiei; îndeamnă guvernul georgian să mențină o poziție clară și consecventă cu

privire la agresiunea Rusiei; condamnă ferm eforturile Rusiei de a integra politic, militar și economic teritoriile ocupate în Federația Rusă; ia act cu profundă îngrijorare de detențiile ilegale continue și de vizarea etnicilor georgieni din Abhazia și din regiunea Țhinvali, inclusiv a femeilor și a tinerilor, pe baza unor acuzații false, cum ar fi acuzații de spionaj sau deținerea unui pașaport georgian; condamnă aceste practici ca încălcări grave ale drepturilor omului care contribuie la intimidarea, discriminarea și strămutarea forțată a populației georgiene; condamnă ferm dezvoltarea în curs a bazei navale rusești în Oceamcire, care nu reprezintă doar o încălcare a integrității teritoriale, ci și o amenințare directă la adresa securității întregului bazin al Mării Negre și a propriilor ambiții ale Georgiei în domeniul comerțului maritim; își reiterează apelul pentru retragerea imediată și necondiționată a forțelor ruse din regiunile georgiene Abhazia și Țhinvali/Osetia de Sud;

54. solicită măsuri restrictive specifice împotriva celor responsabili de încălcări ale drepturilor omului în teritoriile ocupate, pe baza unor precedente precum „Lista Othozoria-Tatunașvili” din 2018;

55. reamintește importanța activității misiunii de monitorizare a UE în Georgia (EUMM) în soluționarea conflictelor, monitorizarea drepturilor omului și sprijinirea comunităților afectate; condamnă cu fermitate obstrucționarea continuă de către Federația Rusă a accesului EUMM în regiunile ocupate din Georgia, precum și actele anterioare de intimidare a observatorilor EUMM, inclusiv detențiile ilegale și alte incidente care implică amenințări și ingerințe în activitatea EUMM; consideră că punerea în aplicare vizibilă și publică a mandatului EUMM ar trebui consolidată în continuare prin resurse suplimentare, inclusiv umane, și comunicată într-un mod mai evident, deoarece contribuie semnificativ la angajamentul UE în regiune și expune tacticile agresive ale Rusiei care, de la războiul din 2008 împotriva Georgiei, au continuat să aducă moarte, suferință și instabilitate în regiune;

°

° °

56. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Consiliului Europei, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Președintei Georgiei, Salome Zurabișvili, și autorităților *de facto* din Georgia.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0228

Punerea în aplicare a Directivei privind epurarea apelor uzate urbane și riscurile pentru securitatea aprovizionării cu medicamente

Rezoluția Parlamentului European din 18 iunie 2026 referitoare la punerea în aplicare a Directivei privind epurarea apelor uzate urbane și riscurile pentru securitatea aprovizionării cu medicamente (2026/2652(RSP))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolele 168 și 191,

– având în vedere articolul 35 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,

– având în vedere Directiva (UE) 2024/3019 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024 privind epurarea apelor uzate urbane[1] (Directiva revizuită privind epurarea apelor uzate urbane), care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2025,

– având în vedere Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei[2] (Directiva-cadru privind apa),

– având în vedere Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării[3] și Directiva 2008/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, de modificare și de abrogare a Directivelor 82/176/CEE, 83/513/CEE, 84/156/CEE, 84/491/CEE, 86/280/CEE ale Consiliului și de modificare a Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului[4],

– având în vedere Decizia (UE) 2022/591 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 aprilie 2022 privind un Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2030[5],

1 JO L, 2024/3019, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj.
2 JO L 327, 22.12.2000, p. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj.
3 JO L 372, 27.12.2006, p. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/118/oj.
4 JO L 348, 24.12.2008, p. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj.
5 JO L 114, 12.4.2022, p. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.

– având în vedere rezoluția sa din 17 septembrie 2020 intitulată „Penuria de medicamente – moduri de abordare a unei probleme emergente”[6],

– având în vedere documentul de lucru al serviciilor Comisiei din 26 octombrie 2022 intitulat „Evaluarea impactului care însoțește propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind epurarea apelor uzate urbane” (SWD(2022)0541),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 12 mai 2021 intitulată „Calea către o planetă sănătoasă pentru toți – Plan de acțiune al UE: Către reducerea la zero a poluării aerului, apei și solului” (COM(2021)0400),

– având în vedere raportul Centrului Comun de Cercetare (JRC) din 10 decembrie 2025 intitulat „Updated estimation of the costs of quaternary wastewater treatment in the EU – A comparison of cost models” (Estimarea actualizată a costurilor de epurare cuaternară a apelor uzate în UE – O comparație a modelelor de costuri),

– având în vedere munca în curs referitoare la Regulamentul privind medicamentele critice,

– având în vedere articolul 142 alineatul (5) și articolul 136 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât articolul 191 din TFUE prevede că politica de mediu a UE urmărește „un nivel ridicat de protecție, ținând seama de diversitatea situațiilor din diferitele regiuni ale Uniunii”, și „se bazează pe principiile precauției și acțiunii preventive, pe principiul remedierii, cu prioritate la sursă, a daunelor provocate mediului și pe principiul «poluatorul plătește»”;

B. întrucât apa este esențială pentru viață și omenire; întrucât UE trebuie să gestioneze în mod eficient resursele de apă existente și viitoare și să răspundă așa cum se cuvine problemelor cu apa din prezent, deoarece acestea afectează nemijlocit sănătatea umană, mediul și ecosistemele sale, precum și activitățile socioeconomice strategice;

C. întrucât micropoluanții, care se găsesc în toate tipurile de corpuri de apă și sunt detectați în toate apele UE, au efecte dăunătoare asupra sănătății umane, inclusiv efecte cancerigene și perturbatoare ale sistemului endocrin, precum și asupra vieții acvatice, chiar și în concentrații scăzute, și contribuie la răspândirea rezistenței la antimicrobiene (RAM); întrucât Organizația Mondială a Sănătății a declarat RAM drept o criză sanitară mondială urgentă, care probabil va provoca mai multe decese la nivel mondial decât cancerul până în 2050; întrucât mulți micropoluanți din medicamente sfârșesc în canalizare mai degrabă după utilizarea de către pacienți, decât din activitățile de producție sau eliminare;

D. întrucât poluarea apei, inclusiv cea cu micropoluanți, reprezintă o amenințare tot mai mare și mai gravă la adresa ecosistemelor, a biodiversității și a sănătății umane și animale, cu costuri în prezent pentru UE de peste 75 de miliarde EUR anual; întrucât apele uzate urbane reprezintă una dintre principalele surse de poluare a apei, dacă nu sunt colectate și epurate în mod corespunzător; întrucât eliminarea micropoluanților din apele uzate contaminate este necesară pentru a evita efectele periculoase ale acestora

6 JO C 385, 22.9.2021, p. 83.

asupra sănătății și a mediului;

E. întrucât multe localități și comunități din UE se bazează pe filtrarea la mal pentru apa lor potabilă, ceea ce duce la rezerve de apă tot mai contaminate cu micropoluanți;

F. întrucât costurile pentru epurarea primară, secundară și terțiară sunt, în general, acoperite de organismele publice din banii contribuabililor sau din taxele pe apă; întrucât aplicarea principiului „poluatorul plătește” în tratarea apei, consacrat la articolul 191 din TFUE, a fost introdusă pentru prima dată în Directiva revizuită privind epurarea apelor uzate urbane;

G. întrucât Directiva privind epurarea apelor uzate urbane stabilește cadrul juridic pentru colectarea, epurarea și evacuarea apelor uzate urbane și evacuarea apelor uzate biodegradabile din anumite sectoare industriale; întrucât directiva revizuită urmărește să reducă poluarea apei, inclusiv micropoluanții, și să protejeze calitatea apei în întreaga UE; întrucât micropoluanții din apele uzate nu sunt eliminați eficient prin epurarea convențională a apelor uzate; întrucât directiva revizuită introduce obligația de epurare cuaternară a apelor uzate, care elimină micropoluanții, asigurând astfel un nivel ridicat de protecție a sănătății și a mediului, în conformitate cu abordarea de tip „O singură sănătate”; întrucât directiva revizuită impune modernizarea sistematică a epurării cuaternare în stațiile mari de epurare care deservesc peste 150 000 de persoane (și anume, în orașele mari, deoarece acestea sunt puncte critice pentru eliberarea de micropoluanți) și impune modernizarea stațiilor de epurare mai mici numai dacă se află în zone de risc;

H. întrucât introducerea epurării cuaternare va fi treptată și va începe în decembrie 2033, când doar 20 % din stațiile mari și 10 % din stațiile mai mici vor trebui modernizate, cu finalizare până în decembrie 2045; întrucât introducerea epurării cuaternare ca stadiu suplimentar și avansat de epurare a apelor uzate urbane, pentru a elimina astfel un spectru cât mai larg de micropoluanți, este necesară pentru a reduce acești poluanți și a proteja sănătatea publică și mediul; întrucât introducerea epurării cuaternare reprezintă cel mai costisitor element al directivei;

I. întrucât principiul „poluatorul plătește” este un principiu obligatoriu juridic, consacrat la articolul 191 din TFUE, și urmărește să garanteze că cei responsabili de daunele aduse mediului, și nu contribuabilii sau societatea în general, plătesc costurile de prevenire, control și remediere a poluării;

J. întrucât prin răspunderea extinsă a producătorilor (REP) se urmărește să se internalizeze externalitățile de mediu și ar trebui să fie un stimulent pentru producători în a ține seama de considerentele de mediu de-a lungul ciclului de viață al produselor, de la faza de proiectare până la sfârșitul ciclului de viață, punând efectiv în aplicare principiul „poluatorul plătește”; întrucât majoritatea sistemelor REP actuale au fost dezvoltate mai cu seamă pentru fluxuri de deșeuri din surse clar identificabile, pentru care producătorii pot organiza, monitoriza și controla eficace sistemele de colectare și tratare;

K. întrucât medicamentele sunt dezvoltate și autorizate cu obiectivul de a trata pacienții; întrucât evaluările riscurilor pentru mediu reprezintă un criteriu necesar în cadrul autorizării medicamentelor, însă riscul pentru mediu nu face parte din evaluarea risc-beneficiu la autorizarea medicamentelor;

L. întrucât datele și analizele Comisiei și ale JRC arată că produsele farmaceutice și cosmetice sunt sursa a celor mai multe substanțe potențial dăunătoare și greu de biodegradat care se găsesc în apele uzate; întrucât anumiți titulari de autorizații de introducere pe piață raportează că încărcăturile toxice atribuite anumitor produse în aceste analize diferă de datele din evaluările riscurilor pentru mediu ale medicamentelor;

M. întrucât Directiva revizuită privind epurarea apelor uzate urbane a introdus dispoziții privind REP în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”, care impun ca cel puțin 80 % din costurile epurării cuaternare să fie acoperite de principalele sectoare identificate ca fiind responsabile de emiterea poluanților, și anume industria farmaceutică și cea cosmetică;

N. întrucât introducerea epurării cuaternare este măsura cea mai costisitoare prevăzută de Directivă;

O. întrucât estimările costurilor efectuate de statele membre le depășesc în mod semnificativ pe cele furnizate în evaluarea de impact a Comisiei (de exemplu, Germania și Spania au raportat costuri de câteva ori mai mari);

P. întrucât REP urmărește să finanțeze eliminarea micropoluanților din apele uzate și să încurajeze dezvoltarea unor produse mai puțin toxice și mai biodegradabile, care sunt exceptate de la REP; întrucât sistemul REP stimulează și recompensează inovarea în dezvoltarea și utilizarea unor substanțe mai puțin nocive în sectoarele în cauză;

Q. întrucât accesul la medicamente sigure, eficace și la prețuri abordabile este o piatră de temelie a sistemelor de sănătate publică din UE, iar securitatea aprovizionării cu medicamente în UE trebuie protejată;

R. întrucât, potrivit evaluării de impact a Comisiei și a datelor independente, creșterea potențială a costurilor produselor sau reducerea potențială a marjelor de profit ale industriilor care introduc produse pe piața UE ca urmare a aplicării REP ar fi marginale și nu ar pune în pericol caracterul abordabil din punctul de vedere al prețurilor, disponibilitatea sau accesibilitatea respectivelor produse pe piața UE;

S. întrucât estimările costurilor efectuate de unele autorități din statele membre le depășesc pe cele furnizate în evaluarea de impact a Comisiei (de exemplu, Germania și Spania au raportat costuri care sunt de câteva ori mai mari); întrucât evaluarea de impact a Comisiei a fost, de asemenea, contestată de unele părți interesate, în special în ceea ce privește contribuția de mediu a produselor farmaceutice și cosmetice și calcularea efectelor asupra prețurilor medicamentelor; întrucât JRC a efectuat un al doilea studiu cu scopul de a clarifica și de a investiga în continuare costurile potențiale care urmează să fie acoperite de sectoarele industriale afectate de directivă; întrucât acest nou studiu a confirmat în mare măsură datele și constatările anterioare;

T. întrucât atribuirea de către Comisie a aproximativ 92 % din încărcarea cu micropoluanți produselor farmaceutice și cosmetice a fost pusă sub semnul întrebării din motive metodologice și științifice, în special având în vedere că nu există o analiză aprofundată a consecințelor privind accesul pacienților și bugetele naționale de sănătate; întrucât omisiunea respectivă este deosebit de gravă pentru întregul ecosistem farmaceutic, alcătuit din medicamente inovatoare, generice și neprotejate de brevete, care, împreună,

stau la baza accesului pacienților, a securității aprovizionării și a sustenabilității pe termen lung a sistemelor europene de sănătate, susținând, în același timp, investițiile în cercetare și dezvoltare și amprenta producției de care depinde autonomia strategică a Europei în domeniul sănătății;

U. întrucât medicamentele generice reprezintă aproape 70 % din medicamentele administrate în UE[7] și acestea sunt esențiale pentru sustenabilitatea sistemului de sănătate; întrucât producătorii de medicamente generice funcționează, de regulă, pe baza unor cadre stricte de stabilire a prețurilor și a unui model economic cu volum mare și marjă mică, ceea ce le limitează capacitatea de a absorbi costuri de reglementare suplimentare și, prin urmare, pot fi mai sensibili la creșterea costurilor, fiind astfel necesară o monitorizare atentă a punerii în aplicare a directivei;

V. întrucât medicamentele generice se bazează pe aceeași substanță activă ca medicamentul de referință, ceea ce sporește provocarea pentru producătorii de medicamente generice de a combate poluarea la sursă;

W. întrucât deficitele de medicamente în UE s-au agravat în ultimii ani și prezintă riscuri pentru îngrijirea pacienților; întrucât UE continuă să fie foarte dependentă de țări din afara UE în ceea ce privește substanțele farmaceutice active; întrucât UE ia măsuri pentru a aborda deficitele de medicamente și securitatea aprovizionării, inclusiv prin intermediul legislației generale revizuite în domeniul farmaceutic și al Regulamentului privind medicamentele critice;

X. întrucât Directiva revizuită privind epurarea apelor uzate urbane permite statelor membre o flexibilitate în ceea ce privește conceperea sistemelor REP și stabilirea metodologiilor de calculare a contribuțiilor, permițându-le să conceapă sistemele REP în moduri care să asigure proporționalitatea și să evite consecințele nedorite, inclusiv riscurile pentru aprovizionarea cu medicamente, echilibrând astfel obiectivele de sănătate publică și responsabilitățile de mediu;

Y. întrucât articolul 10 din Directiva revizuită privind epurarea apelor uzate urbane face obligatorii cadrele de monitorizare și de asigurare a respectării legislației, inclusiv asigurarea faptului că impactul directivei, inclusiv asupra prețurilor medicamentelor, este monitorizat corespunzător;

Z. întrucât considerentul 20 din Directiva revizuită privind epurarea apelor uzate urbane confirmă că directiva prevede deja o evaluare periodică bazată pe date de monitorizare și dovezi științifice, inclusiv posibilitatea de a actualiza domeniul de aplicare al sistemului atunci când este necesar, oferind astfel suficientă flexibilitate în cadrul juridic existent, fără a fi necesară reexaminarea directivei;

AA. întrucât Directiva revizuită privind epurarea apelor uzate urbane impune Comisiei să efectueze o evaluare cuprinzătoare până la sfârșitul anului 2033 și, din nou, până la sfârșitul anului 2040, oferind posibilitatea de a analiza impactul directivei și, dacă este necesar, de a propune ajustări;

AB. întrucât Comisia estimează că, chiar și în scenariul transferului integral al costurilor,

---

[7] Comunicarea Comisiei din 24 octombrie 2023 intitulată „Abordarea deficitelor de medicamente în UE” (COM(2023)0672).

impactul asupra prețurilor medicamentelor ar ajunge la 2,64-3,20 EUR pe persoană pe an până în 2045, o estimare care a fost reconfirmată în decembrie 2025 de JRC și care a luat în considerare textul final adoptat de colegiuitori;

AC. întrucât directiva prevede un calendar de punere în aplicare îndelungat, anumite dispoziții neaplicându-se pe deplin până în 2045, ceea ce lasă suficient timp pentru punerea în aplicare treptată și echilibrată a directivei și a obligațiilor sale privind epurarea cuaternară, și anume o acoperire de 20 % până în 2033, de 60 % până în 2039 și o acoperire completă până în 2045; întrucât directiva oferă statelor membre timpul necesar pentru a ajusta prețurile contractelor prin noi proceduri de achiziții pentru medicamente;

AD. întrucât, chiar și în cazul unui scenariu de transfer integral al costurilor, potrivit evaluării impactului realizate de Comisie și studiului JRC, creșterea rezultată a prețului medicamentelor rămâne marginală comparativ cu costul inacțiunii, deoarece cheltuielile substanțiale cu îngrijirile medicale pe termen lung asociate bolilor legate de expunerea la micropoluanți, în special cancerul, impun deja o sarcină semnificativ mai mare asupra sistemelor de sănătate publică și se preconizează că aceasta va crește semnificativ;

AE. întrucât costurile legate de contribuțiile la epurarea cuaternară se bazează pe produsele introduse pe piață, astfel că includ toate produsele, indiferent dacă sunt fabricate în interiorul sau în afara UE, iar obligația privind REP se aplică uniform tuturor întreprinderilor care introduc produse pe piața UE, asigurând condiții de concurență echitabile și prevenind avantajele concurențiale neloiale; întrucât directiva urmărește, prin urmare, să nu producă efecte de denaturare a pieței sau să genereze dezavantaje pentru producătorii din UE și pentru competitivitatea globală a sectorului; întrucât este foarte important să se asigure că toate produsele importate respectă și finanțează obligațiile în materie de REP, inclusiv toate transporturile private mici, cum ar fi comenzile online;

AF. întrucât evaluarea de impact a Comisiei arată că, în absența REP, costurile anuale estimate ale epurării cuaternare de aproximativ 1,186 miliarde EUR pe an până în 2040 ar trebui altfel să fie acoperite în primul rând prin tarife mai mari pentru apă și din bugetele publice, transferând astfel costurile poluării de la industrie la cetățeni și contribuabili și punând o povară inechitabilă asupra gospodăriilor, inclusiv asupra celor mai vulnerabile;

AG. întrucât punerea în aplicare a sistemului REP este necesară pentru a garanta securitatea juridică și financiară, în special pentru organismele publice, și pentru a asigura investițiile necesare în infrastructura de ape uzate cu scopul de a îndeplini obiectivele de mediu și de sănătate publică și de a asigura că cetățenii și consumatorii de apă nu suportă costul financiar al poluării de care nu sunt răspunzători;

AH. întrucât noile standarde de calitate a mediului, în special cele nouă standarde de calitate a mediului în domeniul farmaceutic prevăzute de Directiva-cadru privind apa, nu pot fi atinse fără o tratare avansată și suplimentară a apei;

AI. întrucât Directiva revizuită privind epurarea apelor uzate urbane impune Comisiei, pe baza rezultatelor monitorizării apelor uzate urbane și a celor mai recente date științifice, să evalueze periodic dacă în sistemul REP ar trebui incluse și alte produse; întrucât Comisia ar trebui să prezinte prima revizuire oficială până cel târziu în 2033,

1. își reafirmă sprijinul ferm pentru obiectivele de mediu ale Directivei revizuite privind epurarea apelor uzate urbane și pentru punerea sa în aplicare potrivit termenelor stabilite și subliniază că trebuie să se reducă și să se abordeze poluarea apei, inclusiv micropoluanții;

2. evidențiază necesitatea de a proteja mai bine sănătatea umană și mediul, în cadrul unei abordări ambițioase de combatere a poluării din toate sursele, și de a face tranziția la un mediu fără substanțe toxice, cuprinzând, în special, nevoia de a combate poluarea cu micropoluanți periculoși, care constituie o amenințare considerabilă și urgentă la adresa sănătății și a mediului;

3. reamintește că politica de mediu ar trebui să se bazeze pe principiile precauției și acțiunii preventive, pe principiul remedierii, cu prioritate la sursă, a daunelor provocate mediului și pe principiul „poluatorul plătește”;

4. accentuează că introducerea epurării cuaternare este necesară pentru a proteja sănătatea și ecosistemele și a combate riscurile emergente, cum ar fi RAM; reliefează, în acest sens, că REP este cel mai eficace instrument pentru a aplica principiul „poluatorul plătește”, prevăzut la articolul 191 alineatul (2) din TFUE, și pentru a asigura fonduri suficiente în vederea epurării necesare a apelor uzate urbane;

5. ia act de divergența dintre estimările costurilor din evaluarea de impact a Comisiei și estimările costurilor oferite în evaluările publice în urma adoptării directivei, în special în Germania și Spania; ia act și de preocupările părților interesate cu privire la rigurozitatea metodologiei folosite la atribuirea încărcăturilor toxice și de preocupările referitoare la diferențele dintre datele utilizate de Comisie și datele de evaluare a riscurilor de mediu prezentate Agenției Europene pentru Medicamente în cadrul procedurii de autorizare a introducerii pe piață; consideră că preocupările respective ar trebui abordate în detaliu pentru a asigura soliditatea faptelor pe care se bazează analizele de costuri ale epurării cuaternare și ale sistemului REP; constată însă că metodologiile diferite aplicate studiilor pot explica unele dintre divergențe și subliniază că estimările evaluării de impact au fost reconfirmate recent de JRC;

6. invită Comisia să realizeze, până la sfârșitul anului 2026, o nouă evaluare de impact care să identifice lista substanțelor prezente în apele uzate urbane, să verifice costurile epurării cuaternare și atribuirea responsabilităților în sectoarele relevante în conformitate cu principiul „poluatorul plătește” și să identifice eventualul impact asupra disponibilității, a caracterului abordabil și a accesibilității medicamentelor, în special în cazul medicamentelor generice și critice și al substanțelor active ale acestora; consideră că statele membre, prin Comitetul farmaceutic uman, Agenția Europeană de Mediu și Agenția Europeană pentru Medicamente, ar trebui să fie implicate corespunzător în studiu, în limitele domeniilor lor de competență; îndeamnă Comisia să accelereze, dacă este necesar pe baza rezultatelor evaluării de impact, evaluarea alocării substanțelor și, în plus, după caz, să reatribuie imediat obligațiile în materie de REP sectoarelor identificate drept responsabile; invită Comisia să emită o comunicare până la sfârșitul lunii iulie 2026 prin care să informeze statele membre cu privire la studiul independent și la flexibilitățile prevăzute în directivă pentru a asigura accesibilitatea, disponibilitatea și prețul abordabil al medicamentelor și să ia măsurile necesare pentru a monitoriza securitatea aprovizionării cu medicamente și pregătirea pentru situații de criză și pentru a evita consecințele nedorite asupra aprovizionării cu medicamente, inclusiv consecințele care decurg din dispozițiile privind REP; consideră că, în cazul în care

rezultatele evaluării de impact arată un risc semnificativ pentru caracterul abordabil, disponibilitatea și accesibilitatea medicamentelor, în special în cazul medicamentelor critice și generice, Comisia ar trebui să adopte rapid măsuri de protecție pentru a garanta securitatea aprovizionării cu medicamentele respective, inclusiv suspendarea temporară a obligațiilor REP;

7. invită Comisia să facă progrese în adoptarea actelor de punere în aplicare privind obligațiile legate de epurarea cuaternară, pentru a oferi claritate statelor membre, operatorilor din domeniu și părților interesate cu privire la costuri;

8. subliniază că costurile legate de epurarea avansată a apelor uzate nu ar trebui să treacă în responsabilitatea contribuabililor sau a consumatorilor de apă, ci ar trebui să fie suportate în mod echitabil și proporțional de sectoarele care contribuie la poluarea apei;

9. solicită să se suspende temporar (prin mecanismul suspensiv) dispozițiile referitoare la REP, obligațiile privind epurarea cuaternară și obligațiile financiare aferente, până când se finalizează studiul și Comisia îi evaluează constatările;

10. accentuează că obligația în materie de REP se aplică uniform tuturor întreprinderilor care introduc produse pe piața UE, indiferent dacă sunt fabricate în interiorul sau în afara UE, cu scopul de a asigura condiții de concurență echitabile și prevenind avantajele concurențiale neloiale; invită Comisia să precizeze modul în care producătorii din afara UE vor respecta obligațiile în materie de REP, pentru a evita denaturarea concurenței și a asigura condiții de concurență echitabile;

11. subliniază că deficitele de medicamente reprezintă deja o provocare majoră și în creștere în UE; relevă necesitatea de a proteja capacitatea de cercetare, dezvoltare și producție farmaceutică a UE și reziliența lanțurilor sale de aprovizionare;

12. recunoaște cazul special reprezentat de medicamentele generice și accesul la tratamente în general și invită Comisia și statele membre să monitorizeze îndeaproape și în permanență impactul directivei asupra caracterului abordabil, a disponibilității și a accesibilității medicamentelor respective, astfel cum se prevede în Directiva revizuită privind epurarea apelor uzate urbane, cu scopul de a evita perturbările nedorite sau creșterile neintenționate ale prețurilor;

13. reamintește că directiva prevede flexibilitate și posibilitatea de a aplica măsuri proporționale pentru a garanta că obligațiile în materie de REP nu subminează caracterul abordabil, disponibilitatea sau accesibilitatea medicamentelor; invită statele membre, la proiectarea și introducerea sistemelor naționale de REP, să evalueze cu atenție și să abordeze preocupările justificate corespunzător și întemeiate pe dovezi referitoare la consecințele nedorite ale directivei, acordând o atenție deosebită medicamentelor generice; reamintește obligația Comisiei de a monitoriza și semnala impactul asupra caracterului abordabil, a disponibilității și a accesibilității medicamentelor și de a prezenta o evaluare cuprinzătoare până la sfârșitul anului 2033, urmată de o alta până la sfârșitul anului 2040;

14. ia act de provocările legate de utilizarea acestui stimulent, cauzate de complexitatea modificărilor la formulele medicamentelor, care pot necesita cercetări ample sau noi autorizații de introducere pe piață, în special în cazul medicamentelor generice;

15. reamintește, în acest sens, obligația Comisiei de a evalua periodic dacă alte produse și sectoare cu impact semnificativ asupra încărcăturii toxice din apele uzate ar trebui incluse în sistemul REP, pentru a garanta că costurile aferente sunt atribuite echitabil și nu trec în responsabilitatea cetățenilor și a consumatorilor de apă;

16. sprijină cercetarea și inovarea în domeniul produselor farmaceutice sustenabile din punctul de vedere al mediului și al tehnologiilor avansate de epurare a apelor uzate;

17. reamintește că, în conformitate cu abordarea de tip „O singură sănătate”, protecția sănătății umane este interconectată și se întrepătrunde intrinsec cu protecția sănătății animale și a mediului; subliniază că accesul la medicamente și protecția mediului trebuie urmărite simultan, fără a permite utilizarea unui obiectiv ca pretext pentru a scădea ambițiile legate de celălalt;

18. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0229

Represiunea politică și situația umanitară din Cuba

Rezoluția Parlamentului European din 18 iunie 2026 referitoare la represiunea politică și situația umanitară din Cuba (2026/2735(RSP))

Parlamentul European,

– având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la situația din Cuba, în special cea din 19 septembrie 2024 referitoare la cazul lui José Daniel Ferrer García din Cuba[1], cea din 29 februarie 2024 referitoare la situația critică din Cuba[2] și cea din 12 iulie 2023 referitoare la situația ADPC UE-Cuba având în vedere vizita recentă a Înaltei Reprezentante pe insulă[3],

– având în vedere Acordul de dialog politic și de cooperare (ADPC) dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Cuba, pe de altă parte[4], semnat în decembrie 2016 și care se aplică cu titlu provizoriu de la 1 noiembrie 2017, în special clauza privind elementele esențiale prevăzută la articolul 1 alineatul (5) și clauza de suspendare prevăzută la articolul 85 alineatul (3) litera (b) din acesta,

– având în vedere aprobarea ADPC de către Parlament la 5 iulie 2017, condiționată de îmbunătățirea concretă a drepturilor omului și libertăților fundamentale în Cuba,

— având în vedere regimul mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (Legea Magnițki a UE),

– având în vedere Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Convenția ONU împotriva torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante, precum și Convenția ONU privind drepturile copilului, Cuba fiind parte la toate acestea,

– având în vedere rapoartele organizației neguvernamentale (ONG) Prisoners Defenders, în special ediția din mai 2026 a raportului său lunar, publicat la 11 iunie 2026, care vizează tortura, încălcarea structurală a garanțiilor procedurale, „periculozitatea socială predelictuală”, supravegherea digitală și malnutriția forțată în închisorile cubaneze,

---

1 JO C, C/2024/7213, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7213/oj.
2 JO C, C/2024/6748, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6748/oj.
3 JO C, C/2024/4001, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4001/oj.
4 JO L 337 I, 13.12.2016, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/2232/oj.

– având în vedere audierea comună a Comisiei sale pentru afaceri externe și a Subcomisiei sale pentru drepturile omului privind situația din Cuba, care a avut loc la 5 mai 2026, precum și mărturiile prezentate de raportorul pentru Cuba al Comisiei Interamericane a Drepturilor Omului, Stuardo Ralón Orellana, și de liderul opoziției cubaneze și fostul prizonier politic José Daniel Ferrer,

– având în vedere discursurile Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) Kaja Kallas în plenul Parlamentului, în special cele din 6 mai 2025 și 19 mai 2026, precum și dialogurile UE-Cuba privind drepturile omului,

– având în vedere declarațiile Comisiei Interamericane a Drepturilor Omului din 25 martie 2026,

– având în vedere Acordul privind libertatea („Acordul de eliberare”), semnat la Miami la 2 martie 2026 de către coalițiile de opoziție cubaneze, Pasos de Cambio și Asamblea de la Resistencia Cubana (ARC),

– având în vedere raportul Comisiei interamericane pentru drepturile omului din 12 iunie 2023 referitor la cazul apărătorilor drepturilor Oswaldo Payá și Harold Cepero din Cuba,

– având în vedere rechizitoriul deschis la 20 mai 2026 la Tribunalul Districtual al Statelor Unite pentru Districtul de Sud din Florida, prin care Raúl Castro și alți cinci funcționari au fost acuzați de doborârea în 1996 a două aeronave civile aparținând organizației Brothers to the Rescue,

– având în vedere articolul 136 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât peste cinci decenii de alegeri politice și economice ale regimului comunist cubanez au împins țara într-o criză profundă, marcată de întreruperi de până la 22 de ore pe zi, de deficite acute de alimente, apă, combustibil și medicamente și de sărăcie generalizată, în cadrul unui regim cu un singur partid, solid din punct de vedere constituțional, care durează de peste 67 de ani și în cadrul căruia este singura forță politică permisă; întrucât acest colaps al unui model politic și economic bazat pe imobilitate, represiune și rezistență la schimbare, agravat de absența unor alegeri libere, corecte și competitive și de interzicerea pluralismului politic, apropie din ce în ce mai mult Cuba de caracteristicile unui stat eșuat și constituie o anomalie antidemocratică în regiunea sa;

B. întrucât, potrivit ONG-ului Prisoners Defenders, Cuba deținea un număr record de 1 281 de deținuți politici la sfârșitul lunii mai 2026, inclusiv minori – unii deținuți în închisori de maximă securitate, alături de adulți – mulți deținuți fiind grav bolnavi, printre care sportivi, artiști, ziariști independenți și activiști pașnici; întrucât organizația documentează tortura sistematică, violența sexuală și amenințările cu moartea la adresa deținuților și a constatat, într-un studiu reprezentativ din punct de vedere statistic, că fiecare deținut politic examinat, inclusiv minorii, a fost torturat și i s-a refuzat asistența medicală, pe fondul unor modele recurente de detenție arbitrară și fără posibilitatea de a comunica, de dispariție temporară forțată și de hărțuire a familiilor; întrucât cazul lui José Daniel Ferrer, fondator al Uniunii Patriotice din Cuba și prizonier de conștiință a cărui eliberare a fost solicitată în mod repetat de Parlamentul European, este emblematic

pentru metodele regimului și a dus la exilul forțat al acestuia în octombrie 2025;

C. întrucât, în viața de zi cu zi, cubanezii obișnuiți se confruntă cu spitale care nu pot funcționa normal și care nu dispun de medicamente de bază, iar pacienții sunt nevoiți să-și aducă singuri produsele necesare, pe lângă penuria cronică de alimente, apă și bunuri de primă necesitate, vândute exclusiv în magazine care acceptă valută străină, inaccesibile pentru cei care primesc salarii obișnuite de la stat; întrucât, potrivit Observatorului cubanez pentru drepturile omului, 89 % dintre familii trăiesc în sărăcie extremă iar 7 din 10 cubanezi trebuie să sară peste mese, în timp ce ONU informează că peste 96 000 de intervenții chirurgicale sunt în așteptare, inclusiv 11 000 pentru copii, iar aproximativ un milion de persoane depind de aprovizionarea cu apă prin camioane-cisternă, activitate limitată de penuria de motorină;

D. întrucât, în aprilie 2026, UE a eliberat o sumă suplimentară de două milioane de euro sub formă de ajutor umanitar, pe lângă cele patru milioane de euro deja alocate în acest an pentru regiunea Caraibilor, pentru a sprijini partenerii umanitari care oferă ajutor urgent celor mai vulnerabili; întrucât planul de acțiune actualizat al ONU pentru Cuba, care urmărește să ajute aproximativ două milioane de persoane, rămâne grav subfinanțat, ONU mobilizând 26,2 milioane USD, cu un deficit de 68 de milioane USD;

E. întrucât inflația cumulată din Cuba din ultimii patru ani depășește 500 %, în timp ce salariile de la stat sunt între 15 și 25 USD pe lună la cursul de pe piața neagră – singurul curs realist de pe insulă; întrucât regimul a făcut ca țara să fie dependentă de combustibilul importat și, întrucât furnizorii săi tradiționali, Rusia și Venezuela, au redus livrările, situația de urgență energetică s-a accentuat, culminând cu prăbușirea completă a sistemului național de energie electrică timp de mai multe zile în octombrie 2024, lăsând 11 milioane de persoane fără energie electrică;

F. întrucât Cuba importă în prezent peste 70 % din alimentele pe care le consumă – într-o țară tropicală fertilă, care a fost cândva unul dintre cei mai mari producători de zahăr din lume – un colaps care este rezultatul direct al deceniilor de agricultură colectivizată, controlată de stat și militarizată și al unui model economic neproductiv;

G. întrucât urgența umanitară nu este rezultatul unui embargo extern, ci consecința directă a modelului și eșecurilor proprii ale regimului – militarizarea și monopolizarea de către stat a economiei, suprimarea întreprinderilor private și deturnarea resurselor către aparatul de securitate, mai degrabă decât către alimentele, medicamentele și electricitatea de care are nevoie populația sa; întrucât acest model este întruchipat de conglomeratul militar corupt GAESA, care controlează aproape jumătate din economia insulei, nu este răspunzător în fața nimănui și captează veniturile în valută forte ale regimului – inclusiv din misiunile medicale pe care ONU le-a asimilat muncii forțate – chiar și în condițiile în care spitalele sunt lăsate fără aprovizionarea de bază; întrucât această criză nu poate fi separată de deceniile de represiune din partea statului, iar instabilitatea suplimentară riscă să aibă consecințe umanitare, migratorii și de securitate mai grave;

H. întrucât relațiile UE-Cuba sunt reglementate de ADPC, al cărui obiectiv declarat a fost ca regimul să se deschidă treptat și să îmbunătățească situația cetățenilor săi; întrucât, la aproape nouă ani de la aprobarea ADPC de către Parlament, regimul nu a făcut nicio deschidere semnificativă, ci, în schimb, a intensificat represiunea, a persecutat opoziția și a crescut numărul prizonierilor politici, în timp ce situația economică s-a deteriorat la

niveluri inacceptabile; întrucât acordul nu și-a atins scopul principal, iar VP/ÎR a recunoscut că acordul nu și-a îndeplinit obiectivele și este în prezent în curs de reexaminare;

I. întrucât respingerea regimului este larg răspândită atât pe insulă, cât și în afara acesteia – fapt demonstrat de demonstrațiile recurente și de protestele „pot-banging” (*cacerolazo*) și de cel mai mare exod din istoria Cubei, sute de mii de persoane părăsind insula în căutarea unui viitor mai bun – în timp ce multor persoane care au fugit sau au fost forțate să părăsească insula nu li se permite să se întoarcă și rămân în exil; întrucât singurul răspuns al regimului la solicitările de schimbare este de a se consolida și de a intensifica represiunea;

J. întrucât represiunea brutală și continuă este singurul mecanism care menține regimul în viață; întrucât, în iulie 2021, mii de persoane au ieșit în stradă în peste 50 de localități scandând „Libertate!” – cel mai mare val de proteste din 1994 încoace - dar care a fost zdrobit de poliția în civil, de grupurile paramilitare de șoc și de comitetele de apărare a revoluției; întrucât sute de persoane au fost reținute în mod arbitrar, iar peste 700 de persoane au fost judecate în cadrul unor proceduri sumare pe care Parlamentul le-a condamnat ca fiind o „farsă judiciară” și au primit pedepse de până la 25 de ani pentru că au protestat pașnic, lucru care ar putea constitui crime împotriva umanității; întrucât mesajul a fost în mod deliberat exemplar: oricine protestează își pune în pericol locul de muncă, libertatea, familia sau viața;

K. întrucât regimul refuză constant intrarea delegațiilor Parlamentului European, a raportorilor speciali ai ONU și a observatorilor independenți și insistă asupra excluderii opoziției democratice și a societății civile independente din orice dialog politic;

L. întrucât în ultimele luni au avut loc discuții între regim și administrația Statelor Unite, al căror conținut rămâne nedezvăluit, iar regimul a recunoscut negocierile cu Washington; întrucât Statele Unite au adoptat sancțiuni specifice împotriva unor personalități de rang înalt ale regimului și instituțiilor aparatului său militar și de securitate, invocând represiunea regimului pe plan intern și activitățile sale ostile în străinătate; întrucât orice proces de normalizare nu trebuie să fie în detrimentul drepturilor omului sau să scutească regimul de răspundere;

M. întrucât regimul menține o cooperare militară strânsă cu Federația Rusă, inclusiv recrutarea mediatizată a mii de resortisanți cubanezi pentru a lupta în războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, ceea ce este incompatibil cu spiritul ADPC și contrar intereselor de securitate ale UE; întrucât, la sfârșitul lunii martie 2026, un tanc petrolier deținut de Rusia, care transporta aproximativ 730 000 de barili de țiței, a fost autorizat să acosteze pe coasta de nord a Cubei;

N. întrucât, la 2 martie 2026, peste 50 de organizații ale opoziției și ale societății civile cubaneze, de pe insulă și din exil, au prezentat o foaie de parcurs către o tranziție democratică cunoscută sub denumirea de „Acordul de eliberare” sau „Acordul privind libertatea”, care stabilește trei etape, eliberarea, stabilizarea și reconstrucția, și democratizarea, culminând cu alegeri libere, corecte și multipartite, supravegheate de comunitatea internațională; întrucât orice tranziție trebuie să fie condusă de cubanezi și să îi includă pe toți cubanezii, de pe insulă și din diaspora,

1. condamnă în termenii cei mai fermi represiunea sistematică exercitată de regimul

cubanez – în special tortura, violența sexuală, amenințările cu moartea, malnutriția forțată, supravegherea în masă, munca forțată și persecuțiile judiciare la care sunt supuși prizonierii politici, protestatarii, disidenții, studenții, liderii religioși și apărătorii drepturilor omului – precum și încarcerarea copiilor; își exprimă solidaritatea deplină cu poporul cubanez și cu toți cei persecutați pentru apărarea drepturilor lor fundamentale, inclusiv cu liderii opoziției democratice istorice și emergente și cu mișcările civice independente;

2. solicită eliberarea imediată și necondiționată a tuturor prizonierilor politici și a tuturor persoanelor deținute în mod arbitrar pentru că și-au exercitat drepturile fundamentale, inclusiv a minorilor, încetarea torturii și a relelor tratamente, accesul imediat la procese libere și echitabile și la asistență medicală pentru persoanele grav bolnave, precum și despăgubiri complete pentru victimele torturii; solicită ca regimul să acorde acces neîngrădit Comitetului Internațional al Crucii Roșii, raportorilor speciali și procedurilor ONU, unei delegații a Parlamentului European și observatorilor independenți în toate locurile de detenție și regretă refuzul său repetat de a face acest lucru;

3. consideră că singura cale de ieșire din greutățile, sărăcia și izolarea cu care se confruntă poporul cubanez constă în schimbări economice și politice profunde care să conducă fără întârziere la o tranziție către o democrație deplină, multipartinică, în care disidenții să nu fie persecutați, închiși, torturați sau uciși și în care drepturile și libertățile fundamentale să fie respectate prin intermediul unui dialog național care favorizează includerea, orientat către această tranziție, fără restricții;

4. îndeamnă regimul cubanez să propună reforme economice sustenabile și semnificative care să asigure securitatea juridică și să sprijine actorii economici independenți, inițiativele private, investițiile și libertățile, ca modalități esențiale de evitare a colapsului;

5. invită autoritățile cubaneze să protejeze drepturile omului și să garanteze dreptul la întrunire pașnică și libertatea de exprimare, fără discriminare bazată pe opinii politice; condamnă cu fermitate toate încălcările drepturilor și libertăților civile și politice, inclusiv detenția arbitrară, relele tratamente, tortura, restricțiile privind libertatea de exprimare, de asociere și de întrunire pașnică, hărțuirea jurnaliștilor independenți, a apărătorilor drepturilor omului și a actorilor societății civile, precum și utilizarea disproporționată a sancțiunilor penale împotriva protestatarilor pașnici;

6. își reiterează pozițiile anterioare cu privire la activarea clauzei de suspendare a ADPC și invită VP/ÎR și statele membre să clarifice faptul că, dacă nu se iau măsuri clare, concrete și semnificative în vederea introducerii unor astfel de modificări în scurt timp - inclusiv o propunere clară privind o foaie de parcurs pentru tranziția democratică în Cuba, eliberarea imediată și necondiționată a celor aproape 1 300 de prizonieri politici și autorizarea cubanezilor forțați să urmeze calea dureroasă a exilului să se întoarcă fără represalii – UE ar trebui să procedeze fără întârziere la suspendarea ADPC, care a fost încălcat în mod sistematic de regimul cubanez;

7. solicită măsuri specifice în temeiul Legii Magnițki a UE împotriva celor responsabili de represiune, începând cu cei mai înalți funcționari ai regimului, inclusiv Miguel Díaz-Canel și lanțul superior de comandă al aparatului de securitate, judiciar și penitenciar, precum și împotriva conducerii GAESA;

8. invită regimul să elimine, sub toate formele, mecanismele predelictuale utilizate pentru a reduce la tăcere și a încarcera în mod arbitrar cetățenii, și să elibereze toate persoanele condamnate în temeiul acestora fără a fi comis nicio infracțiune;

9. solicită o anchetă internațională independentă privind condițiile din închisori, regimul malnutriției forțate și decesele în detenție;

10. condamnă sprijinul material acordat de regim războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, inclusiv recrutarea de resortisanți cubanezi pentru a lupta împotriva Ucrainei, precum și intensificarea cooperării militare cu Moscova, și insistă ca acest aspect să fie considerat un element central al reexaminării de către UE a relațiilor sale cu Cuba; condamnă, de asemenea, alinierea regimului la regimul Lukașenko din Belarus, inclusiv legăturile militare și de securitate strânse care subminează securitatea europeană;

11. insistă ca societatea civilă independentă și opoziția democratică să participe, fără represalii, la orice dialog în cadrul ADPC – a căror includere este impusă de acordul în sine – și ca UE să nu fie în niciun fel complice la încălcările drepturilor omului pe insulă, inclusiv la misiunile medicale care implică muncă forțată, pentru care solicită regimului încetarea acesteia sub toate formele sale;

12. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la deteriorarea dramatică a condițiilor de viață din Cuba și la impactul umanitar tot mai mare al lipsei accesului la combustibil, medicamente, alimente și alte bunuri și servicii publice esențiale, care afectează în special grupurile vulnerabile; invită Comisia și statele membre să dezvolte canale umanitare care să furnizeze energie, alimente și medicamente direct poporului cubanez și întreprinderilor independente, eludând statul, și invită toți donatorii să intensifice ajutorul umanitar, care trebuie să rămână protejat, să nu facă obiectul intermedierii de către stat și să nu finanțeze niciodată regimul;

13. este pregătit, împreună cu comunitatea internațională, să ofere Cubei o asistență substanțială prin canale independente de guvern de îndată ce se angajează într-o tranziție democratică credibilă, astfel încât insula să poată deveni prosperă și să garanteze bunăstarea cetățenilor săi; invită VP/ÎR și statele membre să aducă în discuție aceste cazuri în mod consecvent în toate forurile relevante și să sprijine tragerea la răspundere și o tranziție pașnică, condusă de cetățeni;

14. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, președinției prin rotație a Consiliului, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Reprezentantului Special al UE pentru drepturile omului, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Organizației Statelor Americane, Organizației Națiunilor Unite, Adunării Parlamentare Euro-Latinoamericane, Comunității Statelor Latinoamericane și Caraibiene și regimului cubanez.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0230

Recrutarea copiilor de către criminalitatea organizată

Rezoluția Parlamentului European din 18 iunie 2026 referitoare la recrutarea copiilor de către criminalitatea organizată (2026/2725(RSP))

Parlamentul European,

– având în vedere Convenția ONU cu privire la drepturile copilului,

– având în vedere Rezoluția 79/188 a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite privind prevenirea și combaterea violenței împotriva copiilor din partea grupurilor infracționale organizate și a grupurilor teroriste în domeniul prevenirii criminalității și al justiției penale,

– având în vedere Rezoluția 2024/12 a Consiliului Economic și Social al Organizației Națiunilor Unite privind tratamentul copiilor asociați grupurilor teroriste, inclusiv al copiilor recrutați și exploatați de aceste grupuri,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 1 aprilie 2025 privind ProtectEU 2025-2030: o strategie europeană de securitate internă (COM(2025)0148),

– având în vedere raportul Europol intitulat „Evaluarea amenințării pe care o reprezintă criminalitatea gravă și organizată în UE în 2025” (EU-SOCTA 2025),

– având în vedere viitorul plan de acțiune al UE privind protecția copiilor împotriva criminalității,

– având în vedere proiectul STRIVE pentru minori al UE și al Biroului Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC) și constatările evaluării efectuate în cadrul acestuia,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale)[1], în special dispozițiile acestuia privind protecția minorilor în mediul online, evaluarea și atenuarea riscurilor sistemice legate de conținutul ilegal și de comportamentul online dăunător, sistemele de recomandare și responsabilitățile platformelor online foarte mari și ale motoarelor de căutare foarte mari,

[1] JO L 277, 27.10.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

– având în vedere orientările Comisiei din 14 iulie 2025 în temeiul Regulamentului privind serviciile digitale referitoare la protecția minorilor[2],

– având în vedere notificarea serviciilor de informații ale Europol din 12 noiembrie 2024 intitulată „Recrutarea tinerilor făptași pentru rețelele infracționale”,

– având în vedere documentul de lucru al Biroului mondial de cercetare și prospectivă al UNICEF Innocenti din septembrie 2024 intitulat „Implicarea copiilor în violența organizată: Tendințe emergente și lacune în materie de cunoștințe”,

– având în vedere Strategia UE privind drepturile copilului și Strategia UE în materie de droguri,

– având în vedere audierea Comisiei sale pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne din 4 iunie 2025 intitulată „Radicalizarea online, cu accent pe recrutarea copiilor pentru criminalitatea organizată și terorism”,

– având în vedere rezoluția sa din 20 ianuarie 2026 referitoare la uciderea lui Mehdi Kessaci – necesitatea urgentă a unei acțiuni europene ambițioase împotriva traficului de droguri[3],

– având în vedere Directiva (UE) 2016/800 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale[4],

– având în vedere articolul 136 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât grupurile infracționale organizate și cele teroriste recrutează și exploatează din ce în ce mai mult copiii ca parte a strategiilor lor operaționale, inclusiv pentru a împiedica depistarea și urmărirea penală a autorilor adulți și pentru a extinde activitățile ilicite;

B. întrucât notificarea serviciilor de informații ale Europol din noiembrie 2024 arată că minorii recrutați de rețelele infracționale nu au, de regulă, niciun contact direct cu eșaloanele superioare ale organizațiilor și sunt mobilizați prin intermediul prestatorilor de servicii infracționale; întrucât cunoașterea slabă de către acești minori a structurii rețelelor și, în multe cazuri, absența cazierelor judiciare îi fac agenți cu risc scăzut, care, în cazul arestării, sunt mai puțin susceptibili să comunice informații utile autorităților de aplicare a legii;

C. întrucât recrutarea și exploatarea copiilor de către grupurile infracționale organizate și cele teroriste încalcă drepturile fundamentale ale copiilor, inclusiv demnitatea acestora, cu consecințe grave pentru siguranța și viitorul lor; întrucât vulnerabilitatea copiilor la recrutarea de către rețelele de criminalitate organizată rezultă din mai mulți factori de risc ce se suprapun și se intersectează și care sunt exploatați în mod deliberat, inclusiv lipsa sentimentului de apartenență, experiențe negative în timpul copilăriei și provocări de sănătate mintală; întrucât o prevenire eficace necesită răspunsuri integrate care să vizeze acești factori;

---

2 JO C, C/2025/5519, 10.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj.
3 Texte adoptate, P10_TA(2026)0007.
4 JO L 132, 21.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/800/oj.

D. întrucât recrutarea copiilor a evoluat de la o preocupare în primul rând de ordin umanitar la un factor sistemic ce facilitează criminalitatea organizată, fiind integrată în modelele operaționale ale rețelelor infracționale, și reprezintă un obstacol în calea păcii, securității și dezvoltării; întrucât grupurile infracționale care recrutează copii subminează securitatea UE, alimentează criminalitatea și perpetuează ciclurile de violență și insecuritate de la o generație la alta;

E. întrucât aceste practici sunt facilitate de anumite evoluții tehnologice care pot normaliza și stimula comportamentul infracțional în rândul copiilor;

F. întrucât exercițiul de repertoriere efectuat de Europol în 2024 a identificat 821 de rețele infracționale cu grad ridicat de risc active în UE, care generează venituri anuale estimate la 92-188 de miliarde EUR, ceea ce reprezintă aproximativ 0,7-1,4 % din PIB-ul UE[5]; întrucât minorii sunt implicați în peste 70 % din activitățile ilegale practicate pe piață, inclusiv traficul de droguri, extorcarea, frauda online, spălarea banilor, traficul ilicit de arme de foc și prestarea unor servicii bazate pe violență, rețelele infracționale exploatând copii încă de la 12 ani pentru sarcini precum vânzarea drogurilor în stradă, curieri pentru transportul numerarului și extragerea drogurilor din containerele de transport;

G. întrucât organizațiile infracționale vizează în mod sistematic copiii aflați în situații extrem de vulnerabile, în special pe cei afectați de excluziunea socioeconomică, abandonul școlar și destrămarea familiilor, sau copiii migranți, exploatând insecuritatea lor economică, marginalizarea socială și necunoașterea riscurilor;

H. întrucât fetele și tinerele sunt din ce în ce mai implicate în infracționalitatea organizată, deși sunt adesea trecute cu vederea de sistemele de justiție penală, 22 % dintre victimele identificate ale traficului din vestul și sudul Europei fiind forțate să desfășoare activități infracționale, în principal trafic de droguri;

I. întrucât comerțul ilicit cu arme de foc și utilizarea ilegală a materialelor pirotehnice au contribuit la trecerea de la fapte ușoare la infracțiuni mai grave și violente în care sunt implicați minori, cum ar fi extorcarea și asasinatele; întrucât recrutorii de infractori le pot oferi minorilor stimulente financiare substanțiale, care variază între câteva mii de euro și 20 000 EUR pentru asasinate;

J. întrucât intimidările și constrângerile legate de droguri constituie una din principalele căi de recrutare și exploatare a copiilor în rețelele de crimă organizată, care recurg la îndatorări, racolări în scopuri sexuale și violențe; întrucât raza de acțiune transfrontalieră a rețelelor respective înseamnă că aceste fenomene nu pot fi abordate corespunzător doar prin acțiuni naționale;

K. întrucât extinderea piețelor de droguri a determinat o implicare a minorilor la cote alarmante, după cum reiese din creșterile bruște înregistrate de utilizarea centrelor logistice importante, inclusiv a porturilor; întrucât lipsa unor efecte armonizate ale definiției actuale a criminalității organizate în statele membre ale UE complică colectarea și subminează comparabilitatea datelor și întrucât datele privind minorii

[5] Raportul Europol din 4 aprilie 2024, „Decoding the EU's most threatening criminal networks" (Decodarea rețelelor infracționale care reprezintă cea mai mare amenințare în UE), actualizat în mai 2026.

implicați în criminalitatea organizată sunt limitate, adesea nefiabile și greu comparabile din cauza vârstelor diferite ale răspunderii penale și a raportării insuficiente;

L. întrucât investițiile insuficiente în serviciile publice, inclusiv în serviciile de prevenire, educație și sănătate, constituie cauzele profunde ale recrutării copiilor de către grupuri infracționale organizate;

M. întrucât răspunsurile instituționale fragmentate și coordonarea insuficientă între sistemele de protecție a copilului, autoritățile judiciare, agențiile de securitate și autoritățile de reglementare în domeniul digital creează lacune pe care grupurile infracționale le exploatează; întrucât rezoluția Parlamentului referitoare la uciderea lui Mehdi Kessaci la Marsilia a condamnat recrutarea sistematică a tinerilor de către bandele infracționale și a solicitat îmbunătățirea prevenirii, a protecției și a urmăririi penale, inclusiv acordarea unui sprijin specializat destinat minorilor pentru a scăpa de exploatare și a se reintegra în societate;

N. întrucât, în aprilie 2025, Europol a înființat un grup operațional de intervenție denumit „GRIMM”, condus de Suedia și alcătuit din forțe de poliție din Belgia, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Țările de Jos și Norvegia, în vederea coordonării cu întreprinderile din domeniul tehnologiei pentru a identifica demersurile de recrutare a copiilor prin platformele de comunicare socială și de mesagerie;

O. întrucât abordările bazate pe dovezi, precum cele elaborate în cadrul proiectului STRIVE Juvenile al UE și al UNODC, demonstrează eficacitatea răspunsurilor care pun prevenirea pe primul loc, sunt transsectoriale, se bazează pe cunoașterea traumelor, iau în considerare dimensiunea de gen și se axează pe copii,

1. condamnă ferm recrutarea și exploatarea copiilor de către grupurile infracționale organizate și grupările teroriste sub toate formele, atât online, cât și offline;

2. recunoaște că recrutarea copiilor constituie o infracțiune gravă împotriva copiilor și o încălcare gravă a drepturilor omului; subliniază că este vorba de o amenințare în continuă schimbare la adresa securității interne și externe a Uniunii Europene, care necesită un răspuns cuprinzător și axat pe protecție, prevenirea timpurie, accesul la drepturi și continuitatea educațională, integrând sistemele sociale și de securitate internă, justiție și învățământ, precum și strategii și măsuri menite să consolideze cadrul de protecție a copiilor, atât offline, cât și online;

3. reamintește că un copil este, înainte de toate, un copil și ar trebui tratat ca atare și invită statele membre să garanteze că interesul superior al copilului reprezintă întotdeauna considerentul primordial;

4. invită Comisia și statele membre să recunoască explicit prevenirea și combaterea recrutării copiilor de către grupurile infracționale organizate și grupările teroriste ca domeniu prioritar în viitorul plan de acțiune al UE privind protecția copiilor împotriva criminalității; solicită ca planul de acțiune să prevadă un pilon specific de prevenire cu mecanisme de alertă timpurie la care să participe școlile, serviciile sociale și familiile, precum și o abordare centrată pe tineret și axată pe deprinderea abilităților de viață prin implicarea directă a comunității;

5. îndeamnă Comisia să abordeze recrutarea copiilor de către grupuri infracționale

organizate și în viitoarea propunere legislativă de norme modernizate privind criminalitatea organizată; invită Comisia să ia în considerare să includă dispoziții specifice în propunerea respectivă, cum ar fi circumstanțe agravante pentru recrutarea copiilor; își reiterează, în acest sens, solicitarea privind stabilirea unei noi definiții comune a noțiunii de „organizație criminală”, care să aibă în vedere și utilizarea violenței, a corupției sau a intimidării de către grupurile infracționale;

6. invită Comisia să publice, cât mai curând posibil, o propunere legislativă de revizuire a Directivei UE privind articolele pirotehnice[6], astfel încât să abordeze utilizarea articolelor pirotehnice ca arme, inclusiv exploatarea tinerilor vulnerabili; încurajează statele membre să intensifice cooperarea cu Europol și Eurojust, în special în porturi, centre logistice și zone urbane cu comunități vulnerabile, prin schimbul de bune practici și cursuri de formare privind identificarea și semnalarea activităților suspecte care implică copii;

7. cere Comisiei și statelor membre să recunoască intimidarea legată de droguri ca o cale consacrată de recrutare în criminalitatea organizată; invită statele membre să garanteze că strategiile naționale care abordează recrutarea copiilor cuprind în mod explicit răspunsuri interinstituționale la intimidarea legată de droguri, pe baza modelelor emergente de bune practici;

8. solicită adoptarea unei abordări care să pună prevenirea pe primul loc și a unor sisteme integrate de protecție care să se axeze pe copii, să ia în considerare dimensiunea de gen, să se bazeze pe cunoașterea traumelor și să fie transsectoriale, punând accentul pe identificarea din timp a copiilor expuși riscurilor, pe intervențiile comunitare, pe întărirea familiilor și pe consolidarea serviciilor sociale; subliniază rolul pozitiv al sportului, al asociațiilor educaționale și al organizațiilor comunitare în garantarea unor medii sigure, sănătoase și incluzive;

9. consideră că natura transfrontalieră a criminalității organizate face ca răspunsurile strict naționale în materie de protecție a victimelor să fie inadecvate pentru copii și tineri; solicită o cooperare sectorială consolidată în materie de securitate, justiție, protecție a copilului, învățământ și sănătate, precum și parteneriate public-privat, pentru a asigura cadre de protecție integrate și transsectoriale pentru copii, atât offline, cât și online;

10. evidențiază că dimensiunea online a recrutării copiilor este în prezent esențială pentru modelele operative ale grupurilor infracționale organizate și ale grupărilor teroriste, care exploatează sistematic serviciile digitale pentru identificarea, vizarea, racolarea, manipularea și constrângerea copiilor; accentuează că recrutarea online a copiilor de către rețelele de crimă organizată creează lacune semnificative în aplicarea legii din cauza cooperării limitate a platformelor; invită Comisia și statele membre să asigure respectarea obligațiilor actuale ale platformelor;

11. îndeamnă Comisia și statele membre să garanteze aplicarea temeinică, consecventă și conformă cu drepturile copilului a Regulamentului privind serviciile digitale, în concordanță cu orientările Comisiei privind protecția minorilor;

---

6 Directiva 2013/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iunie 2013 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a articolelor pirotehnice (JO L 178, 28.6.2013, p. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/29/oj).

12. cere Comisiei să vegheze la aplicarea deplină a legislației UE în domeniul digital și să consolideze, dacă este necesar, obligațiile platformelor de a lua măsuri împotriva exploatării și a recrutării copiilor, precum și să îmbunătățească protecția minorilor în mediul online prin viitorul act legislativ privind echitatea digitală, eliminând lacunele în materie de reglementare referitoare la garantarea siguranței din faza de proiectare, stabilirea unor configurații implicite adecvate în funcție de vârstă și vizarea copiilor prin practici comerciale specifice, asigurându-se, în același timp, că noile măsuri sunt în continuare proporționale, bazate pe dovezi și conforme cu cadrul mai larg de reglementare în domeniul digital;

13. evidențiază amenințarea tot mai mare a infracționalității ca prestație de servicii, inclusiv a violenței ca prestație de servicii, care constă în recrutarea online a tinerilor pentru realizarea unor acțiuni violente; ia act cu satisfacție de grupul operațional de intervenție GRIMM al Europol și invită statele membre, Europol și Eurojust să își consolideze anchetele comune prin vizarea recrutorilor, a instigatorilor și a actorilor la nivel înalt, în loc să limiteze acțiunile de asigurare a respectării legii la minorii care comit infracțiunile;

14. evidențiază că copiii implicați în activități infracționale ca urmare a unei recrutări trebuie tratați în conformitate cu standardele internaționale; reamintește că legăturile cu grupurile violente sunt adesea determinate de constrângerea treptată și de dinamica de grup, și nu de aderarea ideologică;

15. evidențiază că trebuie să se țină întotdeauna seama în mod corespunzător de circumstanțele individuale ale fiecărui caz, inclusiv de constrângere sau exploatare, precum și de gravitatea infracțiunii comise, de nivelul de risc pe care autorul infracțiunii îl prezintă pentru siguranța publică și de dreptul UE și dreptul intern aplicabil;

16. solicită sisteme de justiție adaptate copiilor, care să ia în considerare dimensiunea de gen și să se bazeze pe cunoașterea traumelor, împreună cu programe de reintegrare transsectoriale personalizate și bazate pe cunoașterea traumelor, cuprinzând accesul la educație, servicii de asistență pentru sănătatea mintală, de sprijin psihosocial și de recuperare și reabilitare, protecție împotriva represaliilor, inclusiv pentru familii, căi către locuri de muncă decente și măsuri de prevenire a stigmatizării și a recrutării repetate; reamintește că, în temeiul Directivei (UE) 2016/800, privarea de libertate a unui copil, în special detenția, este impusă numai ca măsură de ultimă instanță și, dacă este posibil, autoritățile competente ale statelor membre ar trebui să recurgă la măsuri alternative; constată că, în anumite state membre, justiția reparatorie s-a dovedit a fi eficace;

17. îndeamnă statele membre să îmbunătățească colectarea și schimbul de date interoperabile și transsectoriale privind recrutarea copiilor în grupuri infracționale organizate și grupări teroriste, inclusiv date defalcate și armonizate la nivelul UE, pentru a înțelege mai bine tendințele și factorii de risc; subliniază că orice colectare, prelucrare sau schimb de date privind copiii trebuie să respecte pe deplin normele de protecție a datelor și principiul nediscriminării;

18. sprijină extinderea inițiativelor bazate pe dovezi care s-au bucurat de succes, cum ar fi proiectul STRIVE Juvenile al UE și al UNODC și succesorul său strategic, inițiativa Protecting Futures a UE și a UNODC, inclusiv în contexte fragile și afectate de conflicte;

19. solicită o cooperare internațională mai strânsă cu țările partenere pentru a aborda rețelele transfrontaliere de recrutare și a preveni externalizarea exploatării infracționale;

20. subliniază că, în cadrul acestei cooperări, trebuie să se acorde o atenție deosebită copiilor aflați în situații de vulnerabilitate sporită, inclusiv copiilor neînsoțiți și migranți, și trebuie să se asigure accesul la canale sigure de raportare, tutelă, asistență juridică și mecanisme transfrontaliere de protecție a copilului bazate pe drepturi;

21. evidențiază că este important să se abordeze cauzele profunde, inclusiv sărăcia, inegalitatea, excluziunea, lipsa educației și expunerea la violență, precum și investițiile insuficiente în serviciile publice; invită Comisia și statele membre să crească sprijinul financiar pentru organizațiile societății civile, inițiativele comunitare, asociațiile sportive și programele educaționale în zonele cu cel mai mare risc de recrutare de către criminalitatea organizată, oferind alternative credibile la parcursurile infracționale;

22. se declară deosebit de preocupat că rețelele de crimă organizată vizează și exploatează disproporționat fetele și femeile tinere, inclusiv prin racolare în scopuri sexuale, trafic și exploatare sexuală; subliniază că fetele se confruntă cu obstacole specifice în a scăpa de constrângerea infracțională și în a avea acces la justiție, recuperare și reintegrare și invită statele membre să se asigure că toate măsurile de prevenire, protecție și sprijin iau în considerare dimensiunea de gen și abordează în mod specific vulnerabilitățile și nevoile fetelor; reamintește, în acest sens, obligațiile prevăzute în Directiva privind combaterea traficului de persoane[7];

23. invită Comisia și statele membre să aloce o finanțare adecvată în cadrul programelor pertinente ale UE pentru a preveni și a răspunde în mod eficace la recrutarea copiilor de către grupurile infracționale organizate și grupările teroriste și, în special, pentru a sprijini rețeaua liniei telefonice de urgență 116 000 pentru cazurile de copii dispăruți, care reunește parteneri multiinstituționali esențiali pentru identificarea copiilor expuși riscului;

24. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Europol și Biroului Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate.

---

[7] Directiva (UE) 2024/1712 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 de modificare a Directivei 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia (JO L, 2024/1712, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj).

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0231

Acțiunile provocatoare inacceptabile ale Rusiei și incursiunile dronelor în România, țările baltice și Finlanda

Rezoluția Parlamentului European din 18 iunie 2026 referitoare la acțiunile provocatoare inacceptabile ale Rusiei și incursiunile dronelor în România, țările baltice și Finlanda (2026/2772(RSP))

Parlamentul European,

– având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Rusia și Ucraina, în special cea din 9 octombrie 2025 referitoare la un răspuns unitar la recentele încălcări de către Rusia ale spațiului aerian și infrastructurii critice ale statelor membre ale UE[1],

– având în vedere Carta ONU și principiile fundamentale ale dreptului internațional,

– având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolul 24 alineatul (3), articolul 42 alineatul (7) și articolul 222,

– având în vedere Tratatul Atlanticului de Nord din 4 aprilie 1949, în special articolele 4 și 5,

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 19 martie 2025 intitulată „Cartea albă comună privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030” (JOIN(2025)0120) și rezoluția sa din 12 martie 2025 referitoare la aceasta[2],

– având în vedere Comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 16 octombrie 2025 intitulată „Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030” (JOIN(2025)0027),

– având în vedere Concluziile Consiliului European din 19 martie 2026 privind sprijinul continuu al UE pentru Ucraina,

– având în vedere declarațiile Președintei Comisiei, Ursula von der Leyen, din 20 mai 2026 privind amenințările Rusiei la adresa statelor baltice,

1 JO C, C/2026/1530, 15.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1530/oj.
2 JO C, C/2025/3151, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

– având în vedere declarația Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Kaja Kallas, din 29 mai 2026 în care aceasta a condamnat încălcarea nechibzuită de către Rusia a spațiului aerian al UE,

– având în vedere articolul 136 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât, în urmă cu peste patru ani, Rusia a lansat un război de agresiune la scară largă ilegal, neprovocat și nejustificat împotriva Ucrainei, continuând anexarea Crimeii și ocuparea unor zone din regiunea Donbass începute în 2014, ceea ce constituie o încălcare flagrantă a dreptului internațional și a suveranității teritoriale a Ucrainei; întrucât de la începutul invaziei pe scară largă a Ucrainei de către Rusia au loc pătrunderi în spațiul aerian al UE și al NATO, cauzate de Rusia, care însă au crescut recent în frecvență și intensitate;

B. întrucât au loc o concentrare de forțe militare ale Rusiei de-a lungul flancului estic al UE, care include și teritoriul Belarusului, această țară fiind complice la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și atacuri hibride împotriva UE, în special prin instrumentalizarea migrației ilegale, utilizarea criminalității organizate, dezinformare și lansarea de baloane meteorologice care reprezintă amenințări grave la adresa securității, inclusiv perturbarea constantă a aviației civile, terorizarea țărilor care au frontieră comună cu Belarus, cum ar fi Letonia, Lituania și Polonia, și prejudicierea economiilor locale;

C. întrucât Estonia, Finlanda, Letonia, Lituania, România și alte state membre ale UE au fost vizate de încercările Rusiei de destabilizare, care au loc sub formă de incursiuni de drone și încălcarea spațiului aerian, propagandă și dezinformare, război electronic, perturbarea sistemului global de navigație prin satelit (GNSS), atacuri cibernetice și acte de sabotaj;

D. întrucât, la 29 mai 2026, o dronă rusă a percutat un bloc de locuințe din Galați, România, provocând o explozie care a rănit două persoane; întrucât acesta a fost primul astfel de incident de pe teritoriul unui stat membru al UE și al NATO care s-a soldat cu răniri ce au necesitat tratament medical; întrucât au trebuit evacuate peste 70 de persoane;

E. întrucât, la 19 mai 2026, un avion de luptă român care participa la misiunea de patrulare aeriană a NATO în regiunea Mării Baltice a doborât o dronă ce pătrunsese în spațiul aerian al Estoniei; întrucât, la 20 mai 2026, pătrunderea unei drone neidentificate în spațiul aerian al Lituaniei a determinat autoritățile să emită o alertă fără precedent privind un pericol aerian, ceea ce a obligat populația civilă să se ascundă în adăposturi; întrucât, la 8 iunie 2026, avioane de luptă franceze care fac parte din forțele NATO și care participau la o misiune a NATO au doborât drone care survolau Letonia; întrucât aceste incursiuni de drone sunt rezultatul direct al războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, majoritatea intrând în spațiul aerian al UE ca urmare a războiului electronic purtat de Rusia; întrucât, în martie 2026, din cauza interferențelor cauzate de sistemele de război electronic rusești, cel puțin trei drone ucrainene au fost deturnate de la traiectoria lor preconizată și au pătruns pe teritoriul Finlandei, unde s-au prăbușit;

F. întrucât, la 29 mai 2026, o dronă maritimă ucraineană a explodat în portul Constanța din România ca urmare a acțiunilor de război electronic ale Federației Ruse, provocând daune materiale, dar nu și victime omenești;

G. întrucât, la 7 mai 2026, două drone ucrainene, atacate de sistemele de război electronic rusești, au lovit un depozit de stocare a combustibilului în Rēzekne, Letonia;

H. întrucât în regiunea Mării Baltice sunt concentrate multe infrastructuri critice, inclusiv rețele submarine de energie și telecomunicații, legături de transport și alte active strategice, ceea ce o face deosebit de vulnerabilă în fața atacurilor hibride, a actelor de sabotaj și a amenințărilor legate de utilizarea dronelor; întrucât protecția infrastructurii critice necesită atât consolidarea lor fizică, cât și dublarea și descentralizarea acestora într-o mai mare măsură, după cum o demonstrează învățămintele trase din atacurile Rusiei împotriva infrastructurii ucrainene;

I. întrucât dezafectarea centralei nucleare de la Ignalina din Lituania prezintă pericole regionale semnificative pentru securitate și mediu din cauza prezenței unor volume mari de combustibil nuclear uzat și de deșeuri radioactive depozitate în instalații supraterane temporare și întrucât orice accident sau provocare intenționată la adresa acestei infrastructuri critice ar putea avea consecințe grave pentru întreaga regiune baltică și dincolo de aceasta;

J. întrucât au existat și alte incidente grave care au implicat posibile încălcări de către Rusia a spațiului aerian al statelor membre ale UE;

K. întrucât securitatea și protecția statelor membre ale UE situate la frontiera estică a Uniunii reprezintă o prioritate urgentă și o responsabilitate europeană comună, în special având în vedere că atacurile hibride se desfășoară utilizându-se metode moderne de război cu drone, un domeniu în care capacitatea statelor membre este departe de a fi complet dezvoltată;

L. întrucât incidentele cu drone de pe flancul estic al UE au scos la iveală lacune semnificative în ceea ce privește pregătirea militară și civilă; întrucât sistemele radar existente se dovedesc adesea incapabile să depisteze obiectele care zboară la joasă altitudine, metodele alese pentru interceptarea vehiculelor aeriene fără pilot sunt ineficiente din punct de vedere economic, iar rapoartele privind incidentele au arătat că unele adăposturi antiaeriene erau închise sau inaccesibile publicului; întrucât aceste deficiențe scot în evidență existența unor vulnerabilități sistemice critice în procedurile de alertă și de reacție, precum și în reziliența mai generală a societății;

M. întrucât, în cele mai recente atacuri împotriva Ucrainei, Rusia a incendiat Lavra Pecerska din Kiev, o mănăstire istorică a creștinismului estic și un sit care face parte din patrimoniul mondial al UNESCO, printre alte situri de patrimoniu cultural de neprețuit;

N. întrucât aceste incidente recente cu drone au demonstrat că este stringent nevoie să se asigure capacități de apărare multistratificate, care să conțină sisteme de contracarare cinetică și necinetică a aeronavelor fără pilot la bord (C-UAS); întrucât dronele au devenit o caracteristică definitorie a războiului modern și a conflictelor hibride, iar utilizarea lor în Ucraina a transformat fundamental cerințele de apărare și doctrinele operaționale de pe întregul continent;

O. întrucât regiunea arctică și nordul îndepărtat devin din ce în ce mai importante pentru securitatea europeană, în timp ce acoperirea limitată cu senzori și prezența permanentă redusă creează vulnerabilități pe care actorii ostili pot încerca să le exploateze prin sisteme fără pilot și operațiuni hibride, sporind astfel riscul de incursiuni ostile de drone

adânc pe teritoriul UE,

1. condamnă cu fermitate acțiunile provocatoare și inacceptabile ale Rusiei și incursiunile dronelor în statele membre ale UE;

2. își reafirmă solidaritatea deplină cu Estonia, Finlanda, Letonia, Lituania și România, ale căror teritorii, spații aeriene și infrastructuri critice au fost ținta unor provocări hibride din partea Rusiei; reafirmă că UE nu se va lăsa intimidată de campania de destabilizare desfășurată de Rusia și rămâne unită în hotărârea sa de a apăra securitatea, suveranitatea și integritatea teritorială ale tuturor statelor membre ale UE și de a sprijini în continuare Ucraina;

3. recunoaște vulnerabilitatea deosebită a cetățenilor din regiunile frontaliere ale UE situate de-a lungul flancului estic, care sunt cei mai expuși la amenințări grave și care, prin urmare, suportă, de asemenea, costuri economice și sociale semnificative, și își exprimă solidaritatea deplină cu aceștia; solicită măsuri specifice la nivelul UE, inclusiv sprijin financiar specific, pentru a întări protecția comunităților și a infrastructurii critice afectate și a asigura prevenirea, pregătirea, reziliența și răspunsul în situații de urgență, precum și măsuri de reconstrucție în aceste regiuni deosebit de expuse;

4. condamnă fără echivoc atacul rusesc cu drone asupra unei clădiri rezidențiale din Galați, România, care a făcut victime civile directe, constituind o escaladare serioasă și gravă; consideră că incursiunile repetate ale dronelor și încălcările repetate ale spațiului aerian în țările UE nu sunt incidente izolate, ci fac parte integrantă din strategia mai amplă a Rusiei de intimidare îndreptată împotriva UE și a aliaților săi;

5. declară că Rusia poartă responsabilitatea deplină și neîndoielnică pentru aceste atacuri de escaladare nechibzuite, care pun în pericol vieți omenești; reiterează că actele Federației Ruse constituie o amenințare deliberată, sistematică și continuă la adresa securității, rezilienței și suveranității UE și a statelor sale membre; condamnă din nou, în termenii cei mai fermi cu putință, războiul de agresiune ilegal, neprovocat și nejustificat al Rusiei împotriva Ucrainei, precum și complicitatea Belarusului la acesta; denunță cu fermitate decizia Rusiei de a-și continua războiul de agresiune, inclusiv cele mai recente atacuri țintite asupra siturilor din patrimoniul cultural și a sitului patrimoniului mondial UNESCO Lavra Peverska din Kiev, refuzând, în același timp, orice negocieri directe cu Ucraina, după cum a propus recent președintele ucrainean Volodîmîr Zelenski;

6. condamnă din nou bruierea deliberată de către Rusia a semnalelor GNSS în regiunile Mării Baltice și Mării Negre și lansarea deliberată de către Belarus a baloanelor meteorologice, care pun grav în pericol siguranța aviației civile și a transportului maritim; condamnă, de asemenea, Belarusul pentru atacurile sale hibride împotriva UE;

7. își reiterează apelul de a accelera urgent producția și livrarea de echipamente militare prioritare către Ucraina, în special sisteme de apărare antiaeriană, muniții, drone și rachete, într-un moment critic în care lipsurile acute de capabilități de apărare antiaeriană expun din ce în ce mai mult populația și infrastructura Ucrainei;

8. subliniază că aceste acte ostile sunt agravate de o campanie agresivă de dezinformare care urmărește să intimideze populațiile locale, să răspândească teamă, să producă pagube economiilor locale și să creeze premisele unor acțiuni de retorsiune, cum ar fi în

cazul acuzațiilor ruse nefondate potrivit cărora statele baltice permit Ucrainei să le utilizeze teritoriile și spațiul aerian pentru atacuri cu drone împotriva țintelor din Rusia;

9. face încă o dată apel la instituirea de urgență a unei veritabile uniuni europene a apărării, care să includă propuneri privind procesele de luare a deciziilor rapide și care să depășească cadrele existente, printre care Cartea albă comună privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030 și Foaia de parcurs ulterioară privind pregătirea pentru apărare 2030; subliniază că integrarea mai profundă, coordonarea și punerea în comun a resurselor sunt indispensabile pentru un răspuns efectiv al UE la amenințările tot mai mari ale Rusiei; solicită să se întărească baza industrială și tehnologică de apărare europeană și capacitatea sa de producție în întreaga UE printr-o coordonare consolidată la nivelul UE, valorificând la maximum inițiativele naționale și instrumentele UE;

10. solicită ca clauza de solidaritate (articolul 222 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene) și clauza de asistență reciprocă [articolul 42 alineatul (7) din TUE] să fie puse în aplicare într-o măsură mai mare, inclusiv în cazul în care un atac convențional sau hibrid determină un stat membru să le invoce;

11. evidențiază că este nevoie să se întărească în mod coerent flancul estic al UE și NATO pe întreaga sa lungime, de la regiunea arctică până la Marea Neagră, incluzând dimensiunea terestră, maritimă și aeriană, consolidând capacitățile din statele membre din prima linie de a combate dronele și baloanele meteorologice și alocând resurse adecvate în acest scop; invită UE și statele sale membre să consolideze urgent capacitățile de detectare, bruiere, interceptare și neutralizare de-a lungul flancului estic al UE; solicită, de asemenea, exerciții comune periodice între statele membre, instituțiile UE, Ucraina și NATO pentru a testa și a îmbunătăți gradul de pregătire al acestor mecanisme de răspuns rapid;

12. recomandă integrarea C-UAS în exercițiile comune de formare și în planificarea protecției civile la nivelul UE, cu accent pe infrastructura critică, permițând forțelor de poliție, autorităților aeroportuare și operatorilor din sectorul energetic să aibă acces la programe de formare la nivelul UE și la capabilități C-UAS standardizate;

13. evidențiază cu îngrijorare că actualele sisteme europene de detectare a dronelor și de apărare împotriva lor sunt inadecvate și atrage atenția că detectarea și apărarea trebuie să fie îmbunătățite de urgență; subliniază în acest context că este nevoie de o abordare globală care să vizeze o mai bună dotare a autorităților de aplicare a legii și a autorităților civile cu mijloace de detectare a dronelor și de apărare împotriva lor;

14. încurajează statele membre să acorde prioritate integrării sistemelor de comandă și control cu personalul care asigură prima intervenție, cu apărarea civilă și cu doctrinele de apărare anti-UAS, pentru a asigura optimizarea în cea mai mare măsură a pregătirii civile, a adăpostirii, a avertizării timpurii și a integrării tehnologice;

15. scoate în evidență că incursiunile deliberate ale Rusiei pe flancul estic al UE și NATO sunt menite nu numai să provoace și să destabilizeze statele membre, ci și să testeze și să exploateze deficiențele capabilităților de detectare și răspuns ale NATO; recunoaște că Rusia își continuă activitățile destabilizatoare în regiunea Mării Negre, atât prin acțiuni convenționale, cât și hibride, inclusiv prin utilizarea minelor plutitoare, operațiuni de bruiaj și amenințări cu restricționarea libertății de navigație, drept pentru care consolidarea securității în această regiune devine o prioritate strategică care trebuie

abordată urgent ca o amenințare la adresa securității europene;

16. solicită punerea în aplicare deplină a abordării strategice a UE privind Marea Neagră și solicită accelerarea creării Centrului pentru securitate maritimă de la Marea Neagră;

17. salută aprobarea recentă a celui de al 20-lea pachet de sancțiuni ale UE împotriva Rusiei și prezentarea celui de al 21-lea pachet de sancțiuni; invită Comisia, trimisul pentru punerea în aplicare a sancțiunilor UE și statele membre să pună în aplicare cu strictețe sancțiunile noi și pe cele existente și să acorde prioritate fără întârziere eliminării lacunelor din lanțurile de aprovizionare; invită Comisia să elaboreze neîntârziat sancțiuni suplimentare, inclusiv sancțiuni pentru alumină și alte materii prime strategice și bunuri cu dublă utilizare, și îndeamnă toate statele membre să nu blocheze această includere pe listă din motive ce țin de interesul economic național; sprijină măsurile suplimentare pentru viitorul pachet de sancțiuni care vizează sectoarele energetic și financiar ale Federației Ruse, precum și o interdicție de intrare în UE pentru foștii combatanți ruși care au luptat în Ucraina și invită statele membre care continuă să sprijine Federația Rusă să înceteze acest sprijin;

18. invită insistent statele membre, îndeosebi cele care eliberează majoritatea vizelor pentru resortisanții ruși, să pună în aplicare cu strictețe Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 6 noiembrie 2025 de stabilire a unor norme adaptate privind eliberarea vizelor cu intrări multiple pentru resortisanții ruși care își au reședința în Federația Rusă și care solicită în Federația Rusă vize de scurtă ședere[3] și să aplice întru totul orientările Comisiei din 2022 privind un control mai strict, în special în cazul deplasărilor turistice și al altor deplasări neesențiale, garantând totodată accesul activiștilor politici împotriva războiului, al jurnaliștilor independenți, al apărătorilor drepturilor omului, al reprezentanților societății civile și accesul din motive umanitare;

19. solicită instituirea unui cadru orizontal de sancțiuni al UE conceput special pentru amenințările hibride, care ar coexista cu sistemul de sancțiuni împotriva amenințărilor hibride ale Rusiei, pentru a scoate în evidență implicarea activă a Rusiei în operațiuni hibride la nivel mondial, permițând în același timp sancționarea mai rapidă și mai sistematică a entităților responsabile de campanii hibride; reamintește că unele persoane, printre care Ksenia Fedorova în Franța, care a lucrat pentru canale de propagandă ruse sancționate, cum ar fi RT, continuă să răspândească dezinformare în Europa; solicită includerea acestora pe lista persoanelor sancționate în următorul pachet de sancțiuni;

20. invită UE și statele sale membre să asigure o finanțare corespunzătoare pentru construirea de adăposturi antiaeriene civile și renovarea celor existente pe flancul estic și în alte state membre și să desfășoare campanii de informare la nivelul UE și exerciții civile pentru a sensibiliza cetățenii despre modul de acțiune în cazul unei raiduri aeriene sau al unei situații de criză similare; consideră că protejarea populațiilor civile ale UE împotriva amenințărilor aeriene trebuie tratată ca o componentă integrantă a pregătirii pentru apărare, a capacității de reacție și rezilienței europene; evidențiază necesitatea urgentă de a majora în următorul cadru financiar multianual finanțarea pentru programele și proiectele de securitate și apărare, punându-se un accent deosebit pe țările de pe flancul estic; invită UE și statele sale membre să adopte o abordare cuprinzătoare, la nivelul întregii societăți, recunoscând că securitatea pe termen lung necesită nu numai

[3] (C(2025)7552).

capacități militare adecvate, ci și coeziune socială, reziliență economică, stabilitate democratică și servicii publice solide;

21. subliniază că Ucraina a dezvoltat o expertiză operațională și industrială fără precedent în producția de drone și în sistemele anti-drone; consideră, prin urmare, că aprofundarea cooperării industriale de apărare UE-Ucraina în acest domeniu este un imperativ strategic; invită UE și statele sale membre să integreze pe deplin expertiza și capacitatea industrială ucraineană în dezvoltarea capabilităților europene de combatere a amenințărilor aeriene neconvenționale;

22. reliefează că, în abordarea amenințărilor reprezentate de dronele provenite din Rusia, cooperarea cu Republica Moldova – alături de Ucraina – este esențială cât privește eficiența operațională, cunoașterea situației și schimbul de informații; invită, prin urmare, statele membre să majoreze finanțarea pentru Moldova prin intermediul Instrumentului european pentru pace, ținând cont totodată de încălcările repetate ale spațiului aerian al Republicii Moldova de către dronele și rachetele rusești; invită, de asemenea, statele membre să includă Moldova și Ucraina în achizițiile comune;

23. invită statele membre să furnizeze urgent capabilitățile prioritare identificate în Cartea albă privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030, în special apărarea aeriană și antirachetă, precum și dronele și sistemele antidrone; invită statele membre să instituie rapid sisteme comune, stratificate și rentabile de apărare împotriva dronelor, începând de pe flancul estic, capabile să detecteze și să intercepteze amenințările aeriene și maritime din afara UE, inclusiv prin supraveghere aeriană și maritimă întărită, sisteme de alertă timpurie, mijloace de reacție rapidă și infrastructuri de mobilitate militară mai bune;

24. solicită înființarea unui Centru european de excelență pentru războiul cu drone, în cadrul căruia instructorii ucraineni să își transmită cunoștințele și experiența statelor membre ale UE;

25. solicită punerea în aplicare deplină și rapidă a Inițiativei europene de apărare împotriva dronelor și a Supravegherii flancului estic; invită statele membre să se implice activ și să contribuie la ambele inițiative, în strânsă coordonare cu NATO;

26. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, secretarului general al NATO, UNESCO, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Consiliului Europei, Președintelui, guvernului și Radei Supreme a Ucrainei, autorităților ruse și autorităților de facto ale regimului Lukașenko.

Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0232

Finanțarea planului anual de acțiune în favoarea Republicii Unite Tanzania pentru 2026

Rezoluția Parlamentului European din 18 iunie 2026 referitoare la proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei privind finanțarea planului anual de acțiune în favoarea Republicii Unite Tanzania pentru 2026 (D115284/01 – 2026/2749(RSP))

Parlamentul European,

– având în vedere proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei privind finanțarea planului anual de acțiune în favoarea Republicii Unite Tanzania pentru 2026 (D115284/01),

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională - „Europa globală”, de modificare și abrogare a Deciziei nr. 466/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului[1] (Regulamentul privind IVCDCI – Europa globală), în special articolul 25,

– având în vedere avizul prezentat la 20 mai 2026 de comitetul menționat la articolul 45 din Regulamentul (UE) 2021/947,

– având în vedere articolul 11 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie[2],

– având în vedere Rezoluția Parlamentului European din 27 noiembrie 2025 referitoare la proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei privind finanțarea planului anual de acțiune în favoarea Republicii Unite Tanzania pentru 2025[3],

– având în vedere Rezoluția Parlamentului European din 27 noiembrie 2025 referitoare la uciderile în urma alegerilor și deteriorarea situației drepturilor omului în Tanzania, inclusiv cazul liderului opoziției, Tundu Lissu, aflat în închisoare,

1 JO L 209, 14.6.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.
2 JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.
3 Texte adoptate, P10_TA(2025)0314.

– având în vedere Rezoluția Parlamentului European din 8 mai 2025 referitoare la arestarea și riscul de execuție a lui Tundu Lissu, președintele Chadema, principalul partid de opoziție din Tanzania,

– având în vedere articolul 115 alineatele (2) și (3) din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere deliberările comune ale Comisiei pentru afaceri externe și Comisiei pentru dezvoltare, purtate în temeiul articolului 59 din Regulamentul de procedură,

– având în vedere propunerea de rezoluție a Comisiei pentru afaceri externe și a Comisiei pentru dezvoltare,

A. întrucât, în noiembrie 2025, Comisia a suspendat procesul de adoptare a proiectului de decizie de punere în aplicare privind finanțarea planului anual de acțiune în favoarea Republicii Unite Tanzania pentru 2025 din cauza preocupărilor exprimate de Parlamentul European;

B. întrucât, la 20 mai 2026, o versiune revizuită a proiectului de decizie de punere în aplicare a Comisiei a fost prezentată Comitetului IVCDCI;

C. întrucât proiectul revizuit de decizie de punere în aplicare a Comisiei păstrează aceeași sumă totală și, în linii mari, aceleași acțiuni ca și proiectul de decizie anterior, propunând totodată ca execuția să aibă loc în principal prin gestiune indirectă, și nu prin sprijin bugetar direct acordat autorităților tanzaniene;

D. întrucât comisia națională de anchetă din Tanzania, care anchetează violențele legate de alegerile din 29 octombrie 2025, a recunoscut, la 23 aprilie 2026, că și-au pierdut viața cel puțin 518 persoane, dar nu a identificat persoanele responsabile, împiedicând astfel procesul de tragere la răspundere și de asigurare a justiției pentru victime, iar constatările sale nu au fost date publicității;

E. întrucât, în mai 2026, autoritățile din Tanzania au refuzat vizita unei delegații a Subcomisiei pentru drepturile omului a Parlamentului European;

F. întrucât Tundu Lissu, liderul Chadema, principalul partid de opoziție din Tanzania, este deținut de peste un an și este vizat de acuzații motivate politic care au consecințe juridice grave, inclusiv pedeapsa cu moartea;

G. întrucât guvernul din Tanzania nu a îndeplinit niciuna dintre solicitările formulate de Parlamentul European în rezoluțiile sale din 8 mai și 27 noiembrie 2025, inclusiv, printre altele, apelul de a se elibera imediat și necondiționat membrii opoziției, de a se îmbunătăți situația drepturilor omului și de a se înființa o comisie internațională de anchetă independentă și imparțială care să ancheteze violențele postelectorale;

H. întrucât Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă nu au demonstrat convingător că au răspuns preocupărilor reale care au condus la formularea obiecției în noiembrie 2025,

1. consideră că proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei depășește competențele de executare prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/947;

2. consideră că proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei nu este conform cu

dreptul Uniunii, deoarece este incompatibil cu obiectivul Regulamentului (UE) 2021/947;

3. consideră că proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei nu ține seama în mod corespunzător de preocupările exprimate de Parlamentul European în rezoluția sa din 27 noiembrie 2025;

4. regretă faptul că Comisia nu a suspendat, nici de data aceasta, procesul de adoptare a proiectului de decizie de punere în aplicare după ce a fost informată cu privire la preocupările Parlamentului European; regretă faptul că Comisia și SEAE nu au luat în considerare preocupările exprimate de Parlamentul European în rezoluțiile sale referitoare la Tanzania;

5. invită Comisia să își retragă proiectul de decizie de punere în aplicare și să prezinte comisiei un nou proiect, asigurându-se totodată că eventualele modificări nu afectează în mod negativ furnizarea incluzivă a serviciilor de bază către populație, protecția drepturilor omului și a democrației sau sprijinul acordat organizațiilor societății civile;

6. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet